

מחזור
השלם
ליום הכפורים

כפי הנהוג אצל החסידים המתפללים בסידור
האריז"ל על פי הנוסח אשר יסד קדוש עליון
אדוננו ומורנו ורבנו הרב הגאון הגדול החסיד
והעניו אור עולם מופת הדור איש אלקים קדוש
וטהור כ"ק שם תפארתו

מוהר"ר שניאור זלמן נבג"מ
— בעל התניא והשו"ע —

כל תפלה ותפלה באה על מקומה בשלמות,
מבלי שיצטרך המתפלל לחפש הדפים בשעת תפלתו.

הוצאה חדשה ומתוקנת

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ט

הוצאת

המרכז לעניני חנוך

770 איסטערן פארקוויי, ברוקלין, נ.י.

סניף אה"ק, כפר חב"ד

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים ושש לבריאה

התכן

עמוד	
249	סדר כפרות
250	מנחה לערב יום הכפורים
268	ברכות הדלקת הנרות
269	תהלים לפני כל נדרי
275	כל נדרי וסדר ליל יום הכפורים
276	ערבית ליום הכפורים שחל בשבת
280	ערבית ליום הכפורים
320	קריאת שמע שעל המטה ליום הכפורים
326	תפלת שחרית ליום הכפורים
367	סדר הוצאת ספר תורה ליום הכפורים
371	סדר קריאת התורה
373	הפטרה
375	יקום פורקן
377	הזכרת נשמות
379	מוסף ליום הכפורים
439	תהלים אחר תפלת מוסף
446	מנחה ליום הכפורים
449	סדר קריאת התורה למנחה
452	הפטרה למנחה
485	תפלת נעילה
517	תהלים אחר נעילה
522	ערבית למוצאי יום הכפורים
533	הבדלה
534	ויתן לך
	הוספה
542	שער הכולל
551	דרך החיים ונתיב החיים
571	לקוטי מנהגים
574	הוספה ללקוטי מנהגים

כְּעֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים מְנַהֵג לְשַׁחוּט תְּרִנְגוּל לְבֶן הַנִּקְרָא גֹבֵר, וְשׁוֹחֲטִים אוֹתוֹ כְּאֲשֶׁמֹרֶת הַבּוֹקֵר אַחַר סְלִיחוֹת כִּי אִזְ חוֹט שֶׁל חֹסֵד גּוֹבֵר בְּעוֹלָם, וְאֵנוּ שׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ לְהַכְנִיעַ הַגְּבוּרוֹת וּמוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ דָמוֹ כְּדִי לְהַמְתִּיקוֹ. וְנִקְרָא כִּפְרָה כִּמוֹ שֶׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח. וַיְהִיו הַכַּפּוּרוֹת כְּפִי חֶשְׁבוֹן בְּנֵי אָדָם שְׁבִבִית, זָכַר לְזָכַר נִקְבָה לְנִקְבָה וּלְמַעֲוֹבֶרֶת שׁוֹחֲט ג' [=כפרות], אַחַת בְּשִׁבְלִיהָ וְזָכַר וְנִקְבָה בְּשִׁבְלֵי סַפֵּק הוֹלֵד:

וַיֹּאמֶר ג"פ בְּנֵי אָדָם:

בְּנֵי אָדָם, יִשְׁבִּי חֶשֶׁךְ וְצִלְמוֹת, אֲסִירִי עֲנִי וּבְרִזְלִי: יוֹצִיאֵם מִחֶשֶׁךְ וְצִלְמוֹת, וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתֵּק: אֲוֹלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעֵם, וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ: כָּל־אֲכָל תִּתַּעֵב נַפְשָׁם, וַיִּגְעוּ עַד־שַׁעֲרֵי מוֹת: וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְיָ בְּצָר לָהֶם, מִמַּצְקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם, וַיִּמְלֹט מִשְׁחִיתוֹתָם: יוֹדוּ לֵי חֶסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם: אִם־יֵישׁ עֲלָיו | מִלְּאֲךָ מִלֵּיץ, אַחַד מִנֵּי־אֲרָף, לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׁרוּ: וַיִּחַנְּנוּ, וַיֹּאמֶר, פְּרַעְהוּ מִרְדֵּת שַׁחַת, מִצְּאֵתִי כִּפְרָה: זֶה חֲלִיפְתִּי, זֶה תְּמוֹרְתִּי, זֶה כְּפָרְתִּי, זֶה הַתְּרַנְגוּל יִלְךָ לְמִיתָה, וְאֲנִי אֵלֶיךָ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוֹכִים וּלְשָׁלוֹם:

וְחֹזֵר וְאוֹמֵר בְּנֵי אָדָם וְגו' וּלְשָׁלוֹם. וְכַךְ עוֹשֶׂה ג' פַּעְמִים וּבְכָל פַּעַם מְסַבֵּב ג"פ. סך־הַכֹּל מְסַבֵּב ט' פַּעְמִים:

כְּעֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים מִבְּקָשִׁים לְעֻקָּאח [=עוגת דבש] (מיני מזונות), וְגַם אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ [ומברכים ומתברכים בשנה טובה ומתוקה]:

בְּעֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים יֵשׁ לְהַרְכוּת בְּאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה כִּמוֹ שִׁיעוֹר שְׁנֵי יָמִים, עֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים. [סְעוּדָה הַרְאִשׁוֹנָה (חֲגִיגִית), לְסִימָה לְפָנֵי חֲצוֹת הַיּוֹם, וְסְעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת, אַחַר מִנְחָה, וְלְסִימָה לְפָנֵי זְמַן הַדְּלֻקַּת הַנְּרוֹת, בְּאוֹפֵן שִׁיצָא לְצוּם כ"ו שְׁעוֹת:

מַלְקוֹת לְקוֹדֵם טְבִילָה וּמִנְחָה. [הַנְּלֻקָה מוֹטָה אַחֲרָיו לְדָרוֹם וּפְנִי לְצַפּוֹן. הַמְּלָקָה וְהַנְּלֻקָה שְׁנֵיהֶם אוֹמְרִים וְהוּא רְחוּם וְגו' — ג' פַּעְמִים:]

הַדּוּ

תו"א (א) סידור: (ב) תהלים קז י: (ג) שם יד: (ד) שם יז-כא: (ה) איוב לג כג-כד: (ו) ראה ספר המנהגים עמ' 58, וראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' קפא: (ז) שם, עמ' קפה:

(ח) שם, עמ' קצז: (ט) שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף טו: (י) ספר המנהגים שם: (י"א) הנהגות 1) מי שאי אפשר לו לעשות סדר הכפרות בערב יום הכיפורים, יקיים זאת יום או יומיים לפניכן, כי כל עשרת ימי תשובה ימי כפרה הם (שו"ע או"ח סי' תרה בפרי מגדים ס"ק א).

2) המהדרין, מכסים בעצמם את הדם בברכה (ברשות השוחט, שהמצוה מוטלת עליו, שימנה אותו להיות שליחו). נוסח הברכה: בְּרִיךְ אֱתָהּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל כָּפּוּי הַדָּם בְּעֶפְרָר. ויש להכין מראש עפר [חול יבש, שגרגריו נפרדים ולא גושים] למטה, לפני השחיטה, שיישפך הדם עליו. ממתנים לבדיקת הסימנים על ידי השוחט —

שלא תהיה ברכה לבטלה, ומכסים ביד בעפר (שו"ע יו"ד סימן כח סעיף ה). אף מי שמכסה את הדם בפעם הראשונה, לא יברך שהחינו (שו"ע אדה"ז או"ח סימן כב בקונטרס אחרון א). (ראה 'התקשרות' גליון סב, עמ' 22 הערה 15).

3) ידגיש ס' של חסדו (ע"פ ספר המנהגים, עמ' 30).

4) מסובבים כעת התרנגול/ת (או הכסף, כשאין אפשרות בתרנגול/ת) מעל הראש סיבוב אחד.

5) נוהגים ללקות ל"ט מלקות קלות ברצועה של עגל (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף יא).

6) סדר ההלקאה: על כתף ימין, על כתף שמאל ותחתיהם באמצע, וחוזר חלילה ('התקשרות' גליון ז, עמ' 17).

7) אחרי מלקות יש לבדוק שלא יהיה על הגוף שום חציצה ('מטה אפרים' סימן תרו סעיף

ח). וטובלים שלוש פעמים, לפי שטבילה זו היא משום תשובה, כגר המתגייר (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרו סעיף יב).

כשחל ערב יום הכפורים בערב שבת מתחילין כאן. וכשחל בחול מתחילין וידבר וגו' (עמ' 253):

הָיָדוּ לִי בֵּי-טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ: יֹאמְרוּ גְאוּלַי יְיָ, אֲשֶׁר גָּאֵלָם מִיַּד-צָר: וּמֵאֲרָצוֹת קִבְצָם, מִמִּזְרַח וּמִמְעַרְב, מִצָּפוֹן וּמִיָּם: תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרָךְ, עִיר מוֹשֵׁב לֹא מֵצְאוּ: רַעֲבִים גַּם-צִמְאִים, נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטֵּף: וַיִּצְעֲקוּ אֶל-יְיָ בְּצָר לָהֶם, מִפְּצוּקוֹתֵיהֶם יִצִּילֵם: וַיִּדְרִיכֵם בְּדָרָךְ יִשְׂרָאֵל, לְלַכֵּת אֶל-עִיר מוֹשֵׁב: יוֹדוּ לִי חֲסָדוֹ, וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: כִּי-הִשְׁבִּיעַ נֶפֶשׁ שִׁקְקָה, וְנֶפֶשׁ רַעֲבָה מִלֵּא-טוֹב: יֵשְׁבֵי חֲשֵׁךְ וּצְלָמוֹת, אֲסִירֵי עֵנִי וּבְרוּל: כִּי-הִמְרוּ אִמְרֵי-אֵל, וַעֲצַת עֲלִיּוֹן נֶאֱצוּ: וַיִּכְנַע בְּעַמְל לָבָם, כְּשָׁרוּ וְאִין עֲזָר: וַיִּצְעֲקוּ אֶל-יְיָ בְּצָר לָהֶם, מִפְּצוּקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יוֹצִיאֵם מִחֲשֵׁךְ וּצְלָמוֹת, וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתֵּק: יוֹדוּ לִי חֲסָדוֹ, וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: כִּי-שָׁבַר דְּלִתוֹת נְחֹשֶׁת, וּבְרִיחֵי בְרוּל גִּדְעוּ: אֹלָיִם מִדָּרָךְ פִּשְׁעָם, וּמַעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ: כָּל-אֲכָל תִּתְעַב נַפְשָׁם, וַיִּגְעוּ עַד-שַׁעֲרֵי מוֹת: וַיִּצְעֲקוּ אֶל-יְיָ בְּצָר לָהֶם, מִפְּצוּקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם, וַיִּמְלֹט מִשְׁחִיתוֹתָם: יוֹדוּ לִי חֲסָדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: וַיִּזְכְּחוּ זִכְחֵי תוֹדָה, וַיִּסְפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה: יוֹרְדֵי הַיָּם בְּאַנְיּוֹת, עֹשֵׂי מִלְאָכָה בְּמַיִם רַבִּים: הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְיָ וְנִפְלְאוֹתָיו בְּמִצּוֹלָה: וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה, וַתִּרְוַחַם גְּלוּי: יַעֲלוּ שָׁמַיִם יִרְדוּ תְּהוֹמוֹת, נַפְשָׁם בְּרַעְיָה תִתְמוּנָה: יִחוּגוּ וַיִּנּוּעוּ כַּשִּׁבּוֹר, וְכָל-חֲכָמָתָם תִּתְבַּלַּע: וַיִּצְעֲקוּ אֶל-יְיָ בְּצָר לָהֶם, וּמִפְּצוּקוֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם: יָקָם סְעָרָה לְדָמָה, וַיַּחֲשׂוּ גְלוּיָהֶם: וַיִּשְׁמְחוּ כִּי-יִשְׁתַּקּוּ, וַיִּנְחֵם אֶל-מַחֲזוֹ חֲפָצָם: יוֹדוּ לִי חֲסָדוֹ, וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: וַיְרוּמְמוּהוּ בְּקִהֲלֵעַם, וּבְמוֹשֵׁב זִקְנִים יִהְלְלוּהוּ: יֵשֶׁם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר, וּמֵצְאֵי מַיִם לְצִמְאֹן: אֶרֶץ פְּרִי לְמִלְחָה, מִרְעֵת וַיֹּשְׁבֵי בָהּ: יֵשֶׁם מִדְבָּר לְאַנְסֵי-מַיִם, וְאֶרֶץ צִיָּה לְמֵצְאֵי מַיִם: וַיֹּשְׁבֵי שָׁם רַעֲבִים, וַיִּכְוֲנוּ עִיר מוֹשֵׁב: וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּשְׁעוּ כְרָמִים, וַיַּעֲשׂוּ פְרֵי תְבוּאָה: וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד, וּבְהִמְתָּם לֹא יִמְעִיט: וַיִּמְעֲטוּ וַיִּשְׁחוּ, מַעֲצָר רַעְיָה וַיִּגּוֹן: שִׁפְךָ בּוֹ עַל-נְדִיבִים, וַיִּתְעַם בְּתֵהוּ לֹא-דָרָךְ: וַיִּשְׁגַּב אֲבִיוֹן מַעֲוֵנִי, וַיֵּשֶׁם כְּצֹאֵן מִשְׁפָּחוֹת: יִרְאוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְחוּ, וְכָל-עוֹלָה קִפְצָה פִּיהָ: מִיִּחְכָּם וַיִּשְׁמְרֵי-אֱלֹהֵי, וַיִּתְבוּנְנוּ חֲסָדֵי יְיָ:

פתח

תו"א א) תהלים קז:

הנהגות 1) צריך להתניי כי לעולם חסדו, דלא לישתמע כלעולם (ע"פ ספר המנהגים, עמ' 30).

2) ידגיש ס' של חסדו (ע"פ שם).

פָּתַח אֱלֹהֵינוּ וְאָמַר רַבּוֹן עֲלֵמִין דְּאַנְתָּ הוּא חָד וְלֹא בְּחֻשְׁבָּן
אַנְתָּ הוּא עֲלָאָה עַל-כָּל-עֲלָאִין סְתִימָא עַל-כָּל-סְתִימִין
לִית מְחֻשְׁבָּה תְּפִיסָא בְּךָ כָּלְל: אַנְתָּ הוּא דְאַפִּיקַת עֵשֶׁר
תְּקוּנִין וְקָרִינִן לְהוֹן עֵשֶׁר סְפִירִין לְאַנְהֵנָא בְּהוֹן עֲלֵמִין סְתִימִין
דְּלֹא אֲתַנְגְּלִין וְעֲלֵמִין דְּאֲתַנְגְּלִין וּבְהוֹן אֲתַכְּסִיאת מִבְּנֵי נִשְׂאָה
וְאַנְתָּ הוּא דְקָשִׁיר לֹון וּמִיַּחַד לֹון וּבְגִין דְּאַנְתָּ מְלָנוּ כָּל-מָאן
דְּאַפְרִישׁ חָד מִחֲבֵרִיהּ מֵאַלִּין עֵשֶׁר סְפִירִין אֲתַחֲשֵׁב לִיהּ כְּאַלּוֹ
אַפְרִישׁ בְּךָ: וְאַלִּין עֵשֶׁר סְפִירִין אַנּוּן אֲזִלִּין כְּסֻדְרָן חָד אַרְיָךְ
וְחָד קְצִיר וְחָד בֵּינּוּנִי, וְאַנְתָּ הוּא דְאַנְהֵיג לֹון וְלִית מָאן
דְּאַנְהֵיג לְךָ לֹא לְעֲלָא וְלֹא לְתַתָּא וְלֹא מְכַל-סְטְרָא: לְבוּשִׁין
תְּקִינַת לֹון דְּמַנְיָהּ פְּרַחִין נִשְׁמַתִּין לְבְנֵי נִשְׂאָה: וּכְמָה גּוּפִין
תְּקִינַת לֹון דְּאַתְקָרִיאוּ גּוּפִין לְגַבֵּי לְבוּשִׁין דְּמַכְסִין עֲלִיהוֹן
וְאַתְקָרִיאוּ בְּתַקּוּנָא דָּא: חֶסֶד דְּרוּעָא יְמִינָא: גְּבוּרָה דְּרוּעָא
שְׂמַאלָא: תְּפִאָרַת גּוּפָא: נְצַח וְהוֹד תְּרִין שׁוֹקִינ: יְסוּד סִיּוּמָא
דְּגּוּפָא אוֹת בְּרִית קְדֵּשׁ: מְלָכוּת פֶּה תּוֹרָה שְׂבַע-לְפֶה קָרִינִן
לָהּ: חֲכָמָה מוֹחָא אִיהִי מְחֻשְׁבָּה מְלָנוּ: בִּינָה לְבָא וּבָה הַלֵּב
מִבִּין וְעַל אֲלִין תְּרִין כְּתִיב הִנְסַתְרוּת לִי אֱלֹהֵינוּ: כְּתָר עֲלִיוֹן
אִיהוּ כְּתָר מְלָכוּת וְעֲלִיהּ אֲתַמַּר מְגִיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית
וְאִיהוּ קַרְקַפְתָּא דְּתַפְלִין מְלָנוּ אִיהוּ שֵׁם מָה כּוּה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
דְּאִיהוּ אֲרַח אֲצִילוֹת וְאִיהוּ שְׁקִי דְּאִילָנָא בְּדְרוּעוּי וְעַנְפוּי
כְּמִיא דְּאַשְׁקִי לְאִילָנָא וְאַתְרַבֵּי בְּהוּא שְׁקִי: רַבּוֹן עֲלֵמִין
אַנְתָּ הוּא עֲלַת הָעֲלוֹת וְסַבְּת הַסְּבּוֹת דְּאַשְׁקִי לְאִילָנָא
בְּהוּא גְּבִיעוּ: וְהוּא גְּבִיעוּ אִיהוּ כְּנִשְׁמַתָּא לְגּוּפָא דְּאִיהִי
חַיִּים לְגּוּפָא: וּבְךָ לִית דְּמִיּוֹן וְדִיּוֹקְנָא מְכַל-מָה דְּלָנוּ וְלְבָר:
וּבְרֵאת שְׂמִיא וְאַרְעָא וְאַפִּיקַת מְנַהוֹן שְׂמִישָׁא וְסִיְהֵרָא
וְכוּכְבֵּיא וּמְזִלְיָא: וּבְאַרְעָא אִילָנִין וְדִשְׁאִין וּגְנָתָא דְּעֵדֵן וְעֵשְׂבִין
וְחִיוֹן וּבְעִירִין וְעוֹפִין וְנּוּנִין וּבְנֵי נִשְׂאָה לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּהוֹן עֲלָאִין
וְאִיךְ יִתְנַהֲגוּן עֲלָאִין וְתַתָּאִין וְאִיךְ אֲשְׁתְּמוּדְעָן עֲלָאִי מִתַּתָּאִי
וְלִית דְּיַדַּע בְּךָ כָּלְל: וּבָר מְנַךְ לִית יְחוּדָא בְּעֲלָאִי וְתַתָּאִי

ואנת

תו"א א) הקדמת תיקוני זהר דף יז, א: ב) הגהת אדמו"ר הצמח צדק [נדפסה בהוספות לסידור
תורה אור עמ' רמא]: ג) דברים כט כח: ד) ישעיהו מו י: ה) ס"א דאיהו:

וְאַנְתָּ אֲשֶׁת־מוֹדַע עֲלֶיךָ עַל־כִּלְיֹתַי וְאֶדְוֶן עַל כִּלְיֹתַי: וְכָל־סִפְרָא
 אֵיךְ לָהּ שֵׁם יְדִיעָא וּבְהוֹן אֶת־קְרִיאָא מְלֹאכִיָּא: וְאַנְתָּ לִית לְךָ
 שֵׁם יְדִיעָא דְאַנְתָּ הוּא מְמַלָּא כָּל־שְׂמֵהּ: וְאַנְתָּ הוּא שְׁלִימוֹ
 דְכָל־הוּ: וְכֹד אַנְתָּ תִּסְתַּלֵּק מִנִּיהוּ אֲשֶׁת־אֲרוּ כְּלָהוּ שְׂמֵהּ
 כְּנוּפָא בְּלָא נִשְׁמָתָא: אַנְתָּ הוּא חַפִּים וְלָא בְּחֻכְמָה יְדִיעָא
 אַנְתָּ הוּא מְבִין וְלָא בְּבִינָה יְדִיעָא: לִית לְךָ אֶתֶר יְדִיעָא:
 אֶלְיָא לְאֲשֶׁת־מוֹדַעָא תּוֹקֶפְךָ וְחִילְךָ לְבָנֵי נִשְׂאָא וְלֹאֲחֻזָּאָה לֹון
 אֵיךְ מִתְנַהֵג עֲלֵמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי דְאֵיךְ צְדָק וּמִשְׁפָּט כְּפּוּם
 עוֹבְדֵיהוֹן דְּבָנֵי נִשְׂאָא: דִּין אִיהוּ גְבוּרָה מִשְׁפָּט עֲמוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא צְדָק מְלֻכּוּתָא קְדִישָׁא מְאֹנֵי צְדָק תְּרִין סְמֵכֵי
 קְשׁוּט הֵינן צְדָק אֹת בְּרִית קְדִישָׁא בְּלָא לְאֲחֻזָּאָה אֵיךְ מִתְנַהֵג
 עֲלֵמָא, אֲבָל לָאו דְאֵיךְ לְךָ צְדָק יְדִיעָא דְאִיהוּ דִּין וְלָא
 מִשְׁפָּט יְדִיעָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי וְלָא מְכַלְאֵלִין מְדוּת כְּלָל: בְּרוּךְ
 יי לעולם אמן | ואמן:

יְדִיד נֶפֶשׁ אָב הַרְחֵמֵן מִשׁוּךְ עַבְדְּךָ אֶל־רְצוֹנְךָ יְרוּיָן
 עַבְדְּךָ כְּמוֹ אֵילֵי יִשְׁתַּחֲוֶה אֶל־מֹול הַדְּרָךְ יַעֲרֹב
 לוֹ יְדִידוּתֶיךָ מִנְּפֶת צוּף וְכִלְיֹתָם:

הַדְּרוֹר נָאָה זִיו הָעוֹלָם נֶפֶשׁי חוֹלֶת אֶתְבְּתֶךָ אָנָּא אֵל
 נָא רַפָּא נָא לָהּ בְּהִרְאֹת לָהּ נַעַם זִינְךָ אֵי
 תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפָּא וְהִלִּיתָ לָהּ שְׂמֵחַת עוֹלָם:

וְתִיק יְהִימוּ רַחֲמֶיךָ וְחוּסָה נָא עַל בֶּן אֲהוּבְךָ כִּי־זָה
 כְּמָה נְכֻסוּף נְכֻסְפִתִי לְרִאֲוֹת בְּתַפְאֲרַת עֲוֹנֶיךָ אֵלֶּה
 חֲמֻדָה לְבִי וְחוּסָה נָא וְאֵל תִּתְעַלָּם:

הַגְּלָה נָא וּפְרוּם חֲבִיבִי עָלֵי אֶת־סִכַּת שְׁלוֹמְךָ תְּאִיר
 אֶרְץ מְכַבּוּדְךָ נְגִילָה וְנִשְׂמַחָה בְּךָ מִהַר אֲהוּב
 כִּי־בָא מוֹעֵד וְחַנּוּנוֹ כִּי־מִי עוֹלָם:

וידבר

תו"א א) ויקרא יט לו: ב) תהלים פט נג: ג) במדבר יב יג: ד) ישעיה סא ז: ה) ע"פ יחזקאל מג
 ב: ו) שיר השירים א ד: ז) תהלים קב יד:

כשחל יום הכפורים בחול מתחילין כאן:

וַיִּדְבֹר² יי אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵהֶם, אֶת־קָרְבָּנִי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי, רִיחַ נִיחַחִי
 תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם, זֶה הָאִשָּׁה
 אֲשֶׁר תִּקְרְיבוּ לַיְי, כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם, שְׁנַיִם
 לַיּוֹם, עֹלָה תָּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר,
 וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֵבִים: וַעֲשִׂירִית
 הָאִיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן פְּתִית רְבִיעֵת
 הֵהָיִן: עֹלֹת תָּמִיד, הָעֲשִׂיָה בְּהַר סִינַי לְרִיחַ נִיחַח
 אִשָּׁה לַיְי: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הֵהָיִן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ
 הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֶׁכַר לַיְי: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין
 הָעֲרֵבִים, כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר וְכִנְסוֹ תַעֲשֶׂה, אִשָּׁה
 רִיחַ נִיחַח לַיְי:

וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יי, וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶל
 הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמֹו עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

אֵתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁהַקְטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ
 לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים, בְּזֶמֶן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם,
 כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל־יַד מֹשֶׁה נְבִיאֲךָ, כַּפְּתוּב בְּתוֹרָתְךָ:
 וַיֹּאמֶר יי אֶל־מֹשֶׁה, קַח־לְךָ סַמִּים, נָטָף וְשִׁחֲלֹת,
 וְחִלְבָּנָה, סַמִּים, וְלִבְנָה זָכָה, בַּד בְּבַד
 יִהְיֶה: וַעֲשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת, רֶקַח מַעֲשֶׂה רוֹקַח,
 מִמֶּלֶח טָהוֹר קָדֶשׁ: וְשַׁחֲקֶתָ מִמֶּנָּה הָדֶק,
 וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדוּת בְּאֹהֶל מוֹעֵד, אֲשֶׁר

אוֹעֵד

תו"א א) במדבר כח א-ח: ב) ויקרא א יא: ג) שמות ל לד-לו:
 הנהגות 1) מזמני היום המסוגלים לנתינת צדקה הם .. קודם תפלת המנחה (ראה ספר המנהגים,
 עמ' 7). מעמידים צלחות ונותנים צדקה בשופי (מנהגי הרבי). הבעש"ט אמר שמקול קשקוש
 המטבעות בקערות מתפרדים הקליפות (לוח כולל חב"ד).
 2) מתפללים מנחה בשעה מוקדמת יחסית (ראה 'מטה אפרים' סימן תרז סעיף א).

אוֹעֵד לְךָ שָׁמָּה, קִדְּשׁ קִדְּשִׁים תִּהְיֶה לָּכֶם:
וְנֹאמֶר, וְהִקְטִיר עָלָיו אֶהְרֹן קִטְרֹת סַמִּים,
בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר בְּהִיטִיבוֹ אֶת־הַנִּזְרֹת יִקְטִירָנָה:
וּבַהֲעֵלֹת אֶהְרֹן אֶת־הַנִּזְרֹת בֵּין הָעֲרֻבִים
יִקְטִירָנָה, קִטְרֹת תָּמִיד לְפָנַי יִי לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנֵינוּ, פֶּטוּם הַקְּטֹרֶת כִּיצַד: שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁנָיִם
וְשִׁמְנָה מָנִים הָיוּ בָּהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁנָיִם
וְחֲמִשָּׁה כְּמִנֵּי יָמוֹת הַחֲמָה, מָנָה לְכָל־יוֹם פָּרַס בְּשַׁחֲרִית,
וּפָרַס בֵּין הָעֲרֻבִים, וְשִׁלְשָׁה מָנִים יִתְרִים, שְׁמֵהֶם מִכְּנִים
כִּהֵן גָּדוֹל מְרַא חֲפָנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וּמְחֹזְרֵן לְמִכְתָּשֶׁת
בְּעֶרְבַּ יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְשׁוֹחֲקֵן יָפָה יָפָה כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה דְקָה
מִן הַדְּקָה. וְאַחַד עֶשְׂרֵן סְמִמָּנֵי הָיוּ בָּהּ. וְאַלּוּהֵן: א הַצָּרִי
ב וְהַצָּפָרֵן, ג הַחֲלָבָנָה ד וְהַלְּבֹנָה מִשְׁקָל שֶׁבַע־עִים שֶׁבַע־עִים
מָנָה, ה מוֹר ו וְקִצִיעָה, ז שְׁבֻלַת נֶרְדִּי ח וְכַרְכָּם מִשְׁקָל
שְׁנַיִם עֶשְׂרֵן שְׁנַיִם עֶשְׂרֵן מָנָה, ט הַקִּשְׁט שְׁנַיִם עֶשְׂרֵן
י קְלוּפֵה שְׁלֹשָׁה, יא קִנְמוֹן תִּשְׁעָה. בְּרִית כְּרִשְׁנָה
תִּשְׁעָה קִבִּין, י"ב קִפְרִיסִין סְאִין תִּלְתָּא וְקִבִּין תִּלְתָּא,
וְאִם אִין לוֹ יִין קִפְרִיסִין מִבִּיא חֲמַר חוֹרִין עֲתִיק. מֶלַח
סְדוּמִית רְבַע, מַעֲלָה עֶשְׂרֵן, כָּל־שֶׁהוּא: רַבִּי נָתַן
הַבְּבִלִי אוֹמֵר, אִף כִּפְתַּת הַיָּרְדֵן כָּל־שֶׁהִיא, וְאִם נָתַן בָּהּ
דְּבִשׁ פְּסָלָה, וְאִם חֲסַר אֶחָד מִכָּל־סְמִמָּנֶיהָ חַיֵּב מִיתָה:
רַבִּין שִׁמְעוֹן בֶּן נַמְלִיאֵל אוֹמֵר, הַצָּרִי אִינוּ אֱלָא שְׂרָף
הַנוֹטָף מֵעֵצֵי הַקִּטְפָּה, בְּרִית כְּרִשְׁנָה שְׁשָׁפִין בָּהּ
אֶת־הַצָּפָרֵן, כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה נְאֻה; יִין קִפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין

ב

תו"א (א) שמות ל זח: (ב) ראה כריתות ו, א. ירושלמי יומא ד, ה:
הנהגות (ו) ימנה הסממנים באצבעותיו (מנהגי הרב).

בו את־הצפרן, כְּדִי שֶׁתֵּהָא עֲזוּה, וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יִפִּין
 לָהּ, אֵלֶּא שְׂאִין מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בְּמִקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:
 תִּנְיָא, רַבִּי נָתַן אוֹמֵר, בְּשֵׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר: הֲדַק
 הַיֵּטֵב, הַיֵּטֵב הֲדַק, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יִפֶּה לְבָשָׁמִים.
 פְּטֻמָּה לְחֻצָּאִין בְּשָׂרָה, לְשִׁלְיֵשׁ וְלָרְבִיעַ, לֹא שָׁמְעֵנוּ:
 אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל, אִם כְּמִדְתָּהּ בְּשָׂרָה לְחֻצָּאִין.
 וְאִם חֶסֶר אֶחָד מִכָּל־סְמָמְנֵיהָ חַיֵּב מִיָּתָה:

תִּנְיָא, בַּר קַפְרָא אוֹמֵר, אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים
 שָׁנָה הֵיְתָה בָּאָה שֶׁל שִׁירִים לְחֻצָּאִין. וְעוֹד
 תִּנְיָ בַר קַפְרָא, אֵלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קוֹרְטוֹב שֶׁל דְּבִשׁ,
 אִין אָדָם יְכוֹל לְעֲמוֹד מִפְּנֵי רִיחָהּ, וְלָמָּה אִין מְעַרְבִין בָּהּ
 דְּבִשׁ, מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אֲמָרָה, כִּי כָּל־שָׂאֵר וְכָל־דְּבִשׁ
 לֹא־תִקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לִּי:

יִי צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה ג"פ: יִי
 צְבָאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ ג"פ: יִי הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ
 יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם־קְרָאֵנוּ ג"פ: וְעַרְבָּה לִי מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם, כִּימִי
 עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִית:

אָנָּה, בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תִּתִּיר צְרוּרָה י
 קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ, שִׁגְבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא י
 נָא גְבוּר, הוֹרְשֵׁי יְחוּדְךָ כְּבִבְת שְׁמֵרִם י
 בְּרַכֵּם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תִּמְיֵד גְּמֵלִם י
 חֲסִין קְדוֹשׁ, בְּרוּב טוֹבְךָ נִהַל עֲדָתְךָ י
 יְחִיד גֹּאֵה לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדוּשָׁתְךָ י
 שׁוֹעֲתָנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקוֹתָנוּ, יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת י
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אשרי

תו"א (א) ראה כריתות ו, ב. ירושלמי יומא ד, ה: (ב) ויקרא ב יא: (ג) תהלים מו ח: (ד) שם פד
 יג: (ה) שם כ י: (ו) מלאכי ג ד: (ז) פסחים נו, א:
 הנהגות (ו) צריך לראות – או לצייר במחשבה – השמות, שהם הראשייתבות, אבל לא לאמרם
 (ראה ספר המנהגים, עמ' 26).

אֲשֶׁרֶי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִהְלָלוּךָ סְלָה: אֲשֶׁרֶי
הָעַם שָׁכְנָה לוֹ, אֲשֶׁרֶי הָעַם שִׁי אֱלֹהֵיו:
תְּהִלָּה לְדוֹד, אֲרוֹמְמָךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאַבְרָכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאַהֲלִלָּה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גְּדוֹלַי וְמַהֲלֵל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ
אֵין חֶקֶר: הוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מִעֲשִׂיךָ, וְגִבּוֹרֶתֶיךָ
יִגִּידוּ: הֵרַר כְּבוֹד הוֹדָךָ, וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ
אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְגִדְּלוֹתֶיךָ
אֲסַפְּרֶנָּה: זְכַר רַב־טוֹבְךָ יִבִּיעוּ, וְצִדְקוֹתֶיךָ יִרְנְנוּ:
חֲנוּן וְרַחוּם יִי, אֲרַךְ אַפַּיִם וְגִדְּל־חַסֵּד: טוֹב־יִי לְכָל,
וְרַחֲמֵי עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יִי כָּל־מַעֲשִׂיךָ,
וְחִסְדֶּיךָ יִבָּרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ,
וְגִבּוֹרֶתֶיךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם גִּבּוֹרֶתֶיךָ,
וְכְבוֹד הֵרַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ, מַלְכוּת כָּל־
עֲלָמִים, וּמִמְשַׁלְּתֶיךָ בְּכָל־דוֹר וָדָר: סוֹמֵךְ יִי לְכָל־
הַנְּפִלִים, וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כָל אֱלֹהִים
יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פֹּתֵחַ
אֶת־יְדֶיךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יִי בְּכָל־
דְּרָכָיו, וְחִסִּיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יִי לְכָל־קִרְאוֹ,
לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֵמֶת: רָצוֹן־יִרְאוּ יַעֲשֶׂה,
וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יִי אֶת־כָּל־
אֲהַבָּיו, וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תְּהִלָּת יִי

ידבר

יְדַבֵּר פִּי, וַיְבָרֶךְ כָּל־בֶּשָׂר שֵׁם קְדוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד:
וְאַנְחֵנוּ | נְבָרֶךְ יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

לש"ץ חצי קדיש:

וַיִּתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אַמֵּן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אַמֵּן: בְּתַיִּיכוֹן וּבִזְמִיכוֹן
וּבְתַיִּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶנְיָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאַמְרוּ אַמֵּן: יְהוָה שְׁמֵהּ
רַבָּא מְבָרֶךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם
וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אַמֵּן: לְעֵלְמָא מִן
כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאַמִּירָן בְּעֶלְמָא, וְאַמְרוּ אַמֵּן:
אֲדָנִי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר
חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
וְזָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מְלַךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכֹתֵבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים:
מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מִגֵּן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדָנִי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ:
מִזְרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְחַיֵּי אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוֹנָתוֹ
לְיִשְׂרָאֵל עַפְרָה. מִי־כְמוֹךָ בֹּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ, מְלַךְ
מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:

מִי־כְמוֹךָ אָב הַרְחֵמֵן זוֹכֵר יְצוּרֵיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

ונאמן

תו"א (א) תהלים קטו יח: ב) שם נא יז: ג) שמות ג ו: ד) נחמיה ט לב: ה) בראשית יד כ: (1) דברים ה כג: ז) במדבר רבה יא, ב: ח) ישעיה סג א: ט) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה: י) ירושלמי ברכות א, ה: ה) תהלים קמו ז: ל) שמואל-א ב ו: הנהגות (1) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר) ושתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן (ספר המנהגים, עמ' 6).

(2) יכרע בבורך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

(3) בחזרת הש"ץ אין הקהל אומרים זכרנו ומי כמוך (אג"ק כרך ג, עמ' ה).

וּנְאֻמֵן אֶתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

כְּשֶׁהֲשִׁיךְ חוּזר הַשְּׁמוּנָה-עֶשְׂרֵה אוֹמְרִים זֶה:

נִקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנֶעֱמִים שְׂיַח סוּד שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ הַמְּשַׁלְּשִׁים לְךָ
קְדוּשָׁה, כְּכַתּוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶלְזֶה וְאָמַר:
קֹהֵל וַחֲזוֹן קְדוֹשׁ א | קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת, מִלֵּא כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
חֲזוֹן לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: קֹהֵל וַחֲזוֹן בָּרוּךְ כְּבוֹד־יי מִמְּקוֹמוֹ:
חֲזוֹן וּבְדַבְרֵי קְדוּשְׁתְּךָ כְּתוּב לְאֹמַר: קֹהֵל וַחֲזוֹן יִמְלֶךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ
צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל־יּוֹם יִהְיֶה לְךָ
סֵלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּלֶכֶת הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם הַדַּעַת, וּמְלַמֵּד לְאֲנוּשׁ בִּינָה, חֲנֻנּוֹ
מֵאִתְּךָ חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת. בָּרוּךְ אַתָּה יי, חוֹנֵן
הַדַּעַת:

הַשִּׁיבֵנו אָבִינוּ לְתוֹרָתְךָ, וְקַרְבָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעִבּוֹדְתְךָ,
וְהַחְזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ
אַתָּה יי, הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה:

סֵלַח־לָנוּ אָבִינוּ, כִּי חָטְאֵנוּ, מְחוּל לָנוּ מִלְּכָנוּ, כִּי פָשַׁעְנוּ,
כִּי אֵל טוֹב וְסֵלַח אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, חֲנוּן,
הַמְּרַבֵּה לְסִלּוּחַ:

רְאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וְרִיבָה רִיבָנוּ, וּנְאֻלָּנוּ מִהֲרָה לְמַעַן
שְׁמֶךָ, כִּי אֵל גּוֹאֵל חֲזוֹן אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יי,
גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רְפָאנוּ יי וְנִרְפָא, הוֹשִׁיעֵנו וְנוֹשְׁעָה, כִּי תִהְיֶה לָנוּ אַתָּה,
וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מְבוֹתֵינוּ.

כי
תו"א (א) ירושלמי ברכות ד, ב: (ב) ראה סידור: (ג) ישעיה ו ג: (ד) יחזקאל ג יב: (ה) תהלים קמו
י: (ו) ע"פ ישעיה ה טז: (ז) תהלים פו ה: (ח) ע"פ תענית טו, א: (ט) ירמיה יז יד (בשינוי):
הנהגות (1) מכוונים הרגלים (באמירת קדושה) עד לאחרי המלך הקדוש (ראה ספר המנהגים, עמ' 12).
(2) אין מכים על הלב באמירת סלח לנו, כי לא אומרים תחנון בתפילה זו (ראה שם,
עמ' 11).

כִּי אֵל מֶלֶךְ רֹפֵא נְאֻמָּן וְרַחֲמָן אֶתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רֹפֵא
חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרַךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֵת כָּל־מִינֵי
תְּבוּאָתָה לְטוֹבָה, וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה,
וְשִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבָךָ, וּבָרַךְ עֲשֵׂתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לְבְרָכָה,
כִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב אֶתָּה וּמְבָרַךְ הַשָּׁנִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
מְבָרַךְ הַשָּׁנִים:

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֲרוּתֵנוּ, וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ,
וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נְדָחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁיבָה שְׁפָטֵינוּ כְּבְרָאשָׁנָה וְיַעֲצִינוּ כְּבִתְחִלָּה, וְהַסֵּר מִמֶּנּוּ
יָגוֹן וְאַנְחָה, וּמְלֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבִדּוֹךְ בְּחֶסֶד
וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְּלֹךְ הַמְּשַׁפֵּט:
וְלַמְּלַשְׁיָנִים אֵל תְּהִי תַקְוָה, וְכָל־הַמִּינִים וְכָל־הַזֹּדִים
כָּרְגַע יֵאבְדוּ, וְכָל־אֵיבֵי עַמְּךָ מִהֲרָה יִפְרָתוּ,
וּמִלְכוֹת הָרָשָׁעָה מִהֲרָה תַעֲקֹר וְתִשְׁבֵּר וְתִמְגַּר, וְתִכְנִיעַ
בְּמִהֲרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שֹׁבֵר אֵיבִים וּמְכַנְיַע זֹדִים:
עַל־הַצַּדִּיקִים וְעַל־הַחֲסִידִים, וְעַל־זַקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וְעַל פְּלִיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל־גְּרֵי הַצַּדִּיק וְעַל־נוֹ,
יִהְיוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבּוֹטְחִים
בְּשִׁמְךָ בְּאַמְתִּי, וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם, וְלַעוֹלָם לֹא נִבּוֹשׁ כִּי
בָּךְ בָּטַחְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׁעֵן וּמְבַטֵּחַ לְצַדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ
כַּאֲשֶׁר דְּבַרְתָּ, וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מִהֲרָה

בתוכה

תו"א א) ישעיה א כו (כשינוי): ב) ברכות יב, ב;
הנהגות 1) כוין לחטים למצה, לאתרוג, וליין לקידוש (ראה ספר המנהגים, עמ' 12).
2) מפסיקים קצת בין [תיבת] ותמגר לתיבת ותכניע (ראה שם).

בְּתוֹכָהּ תִּכְיֶינָה, וּבְנֵה אֹתָהּ בְּקֶרֶב בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם:

אֶת־צֶמַח דָּוִד עֲבַדְךָ מִהֲרָה תִצְמִיחַ, וְקִרְנוֹ תִרְוֶם
בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, מִצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, אָב הַרְחֵמֵן רַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל
בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת
וְתַחֲנוּנִים אַתָּה, וּמִלְפָּנֶיךָ מִלְכֵנוּ רִיקָם אֵל־תִּשְׁיַבֵּנוּ. כִּי
אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעָה, וְהִשָּׁב
הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וְתְפִלָּתָם
בְּאַהֲבָה תִקַּבֵּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת
יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מודים דרבנן

<p>מִזְדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֵלֵהֵי כָּל־בִּשְׂרָה, יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרֵכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל שְׂהַחֲיִיתֵנוּ וְקִיּוּמֵנוּ, כִּן תַּחֲנוּנוֹ וְתַקְלֵמֵנוּ, וְתַאֲסוּף בְּלִיזוֹתֵנוּ לְחֲצָרוֹת קִדְשֶׁךָ, וְנִשְׁוֹב אֵלֶיךָ לְשִׁמְךָ חַקִּיקָה, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנָה, וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבֵּב שְׁלֵם, עַל שְׂאֵנוּ מוֹדִים לָךְ, בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת:</p>	<p>מִזְדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ, מְגֵן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדָה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל נְשִׁמוֹתֵנוּ הַמְּקַדְרוֹת לָךְ וְעַל נַפְשֶׁךָ שְׂכָב־לַיּוֹם עִמָּנוּ וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְשׂוֹבוֹתֶיךָ שְׂכָב־לַעֲתָה, עֶרֶב וּבֹקֶר וְצַהֲרָיִם. הַשּׁוֹב, כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְּרַחֵם, כִּי לֹא־תָמוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:</p>
--	--

ועל

תו"א א) ברכות כח, ב: ב) סוטה מ, א:
הנהגות 1) אמירת מודים של הש"ץ צריך לאומרו בקול כמו שאר ברכות התפלה - דלא כמנהג העולם שהש"ץ אומרו בלחש (ספר המנהגים, עמ' 12). במודים - ישתחוה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם - יזקוף (ראה שם סעיף ה).
2) הקהל, במודים דרבנן, אומרו כולו בעמידה והשתחויה, ויזקוף בא"ל (ההודאות) (שם סימן קכז סעיף א).

וְעַל-כָּלֶם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ תָּמִיד
לְעוֹלָם וָעֶד:

וְכַתּוּב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל-בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָל-הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וַיְהִלְלוּ שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב,
הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָּנוּ סֵלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ, הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלִךָ נָאֵה לְהוֹדוֹת:

שֵׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
כָּל-יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיָּךְ,
כִּי בְאוֹר פְּנִיָּךְ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
וַיְצַדִּקְהָ וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרַךְ
אֶת-עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִנְסָה טוֹבָה, יִשׁוּעָה וּנְחֻמָּה וּגְדוּלָּה
טוֹבוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל-עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים
טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְּבָרַךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

יְהִי לְרָצוֹן אִי אִמְרֵי-פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

— עד כאן חזרת הש"ץ — קדיש שלם (עמ' 266):

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתָנוּ, וְאַל-תִּתְּעַלֵּם מִתְּחִנָּתָנוּ,
שְׂאִין אָנוּ עֵצִי פָּנִים וְקִשִׁי עֶרְף, לֹאֲמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאֲנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חַטָּאֲנוּ:
אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גְּזַלְנוּ. דִּבְרַנוּ דְּפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ.
זָדְנוּ. חֲמַסְנוּ. טָפְלָנוּ שִׁקְרָ: יַעֲצָנוּ רָע. כּוֹזְבֵנוּ.
לָצָנוּ. מָרְדְנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְדְנוּ. עֹוִינוּ. פִּשְׁעָנוּ. צָרְדְנוּ. קִשְׁיָנוּ
עֶרְף: רִשְׁעָנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲוִינוּ. תַּעֲתָעָנוּ:

סרנו

תו"א (א) מיכה ו ח: ב) תהלים יט טו: ג) שם פח ג (בשינוי): ד) שם נה ב (בשינוי): ה) ע"פ
דברים כח נ: ו) ע"פ שמות לד ט: ז) יומא פז, ב (בשינוי): ח) תהלים קו ו: ט) שם
(בשינוי): י) ע"פ שם קיט סט:

הנהגות (1) בחזרת הש"ץ אומרים הקהל וכתוב, ובספר לפני הש"ץ (ראה אג"ק כרך ג, עמ' ה).
(2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).
(3) הש"ץ אומר — בסיום החזרה — בלחש הפסוק יהיו לרצון (ראה שם סימן קכג סעיף ח).
(4) יכה על הלב (מנהגי הרבי).
(5) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בשאר המלים לפי
סדר האי"ב (ע"פ מנהגי הרבי).

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא־שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צָדִיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי־אָמַת עָשִׂיתָ וְאַנְחָנוּ הִרְשַׁעְנוּ: מִה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמִה־נִּסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָל־הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגִלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חַי: אַתָּה חָפֵשׂ כָּל־חֲדָרֵי בֶטֶן וּבִחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אֵין דְּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנְּגֵד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל־חַטָּאתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאָנָם וּבְרָצוֹן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִלֵי דַעַת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם:
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי וּבִסְתָר:
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַעַת וּבְמַרְמָה:
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַבּוּר פֶּה:
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהוֹנָאת רֵעַ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהִרְהוּר הַלֵּב:
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּוַעֲדַת זְנוּת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּוָדוּי פֶּה:
 עַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
 וְעַל חַטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזָדוֹן וּבְשִׁנְיָה:

על

תו"א א) ע"פ תהלים קיט לט: ב) איוב לג כז (בשינוי): ג) נחמיה ט לג: ד) פסיקתא רבתי כ: ה) משלי כ כז: ו) ירמיה יא כ (בשינוי): הנהגות 1) יכה על הלב (מנהגי הרבי). 2) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכלום (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלולתשרי, עמ' רא).

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחֻזְקֵי־דָ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחֻלּוֹל הַשֵּׁם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַמְאַת שְׁפָתַיִם:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַפְשׁוֹת פֶּה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיֵצֵר הָרָע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:
 וְעַר כָּלֶם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח-לָנוּ, מְחַל-לָנוּ,
 כִּפֹּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַפַּת-שָׁחַד:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִצּוֹן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִשׁוֹן הָרָע:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמִשָּׂא וּבְמַתָּן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִשְׁךְ וּבְמִרְבִּית:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִטְיַת גְּרוֹן:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁיחַ שְׁפַתוֹתֵינוּ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּסִקּוֹר עֵינַיִם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעִזּוֹת מִצַּח:
 וְעַר כָּלֶם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח-לָנוּ, מְחַל-לָנוּ,
 כִּפֹּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפִרְיַקַת-עַל:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפִלְלוֹת:

על

תו"א א) נחמיה ט יז:
 הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר
 מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).
 2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצַדִּית־רָע:
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצָרוֹת עֵינַי:
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִלּוֹת רֵאשׁ:
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִשּׁוֹת עָרֶף:
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִיצַת רִגְלִים לְהִרְעֵ:
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִכִּילוֹת:
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁבוּעַת שְׁוֹא:
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁנְאַת חֲנָם:
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִשּׁוּמַת־יָד:
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִמְהוֹן לֵבָב:
 וְעַל כָּלֶם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כַּפָּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם חֲטָאֵת:
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עוֹלָה וְיִזְרֹד:
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אָשֶׁם וְדָאִי וְתִלְוִי:
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִכַּת מִרְדּוֹת:
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִלְּקוֹת אַרְבָּעִים:
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְּיַד־שָׁמַיִם:
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם כָּרַת וְעִרְרִי:
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
 סְקִילָה, שַׁרְפָּה, הֶרְג, וְחֶנֶק: עַל מִצּוֹת עֲשָׂה וְעַל מִצּוֹת
 לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֵׁשׁ בְּהֵן קוּם עֲשָׂה וּבֵין שְׁאֵין

בהן

תו"א א (א) נחמיה ט יז:

הנהגות (1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכלום (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלולתשרי, עמ' רא).

(2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

(3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם), וכן בכלום (ראה ספר השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה. אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת־שְׂאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
 אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ, כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ
 עֲלֵיהֶם. וְאֶת־שְׂאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם
 וַיְדוּעִים, כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר, הִנְסַתְרַת לִי אֱלֹהֵינוּ, וְהִנְגַּרְתָּ
 לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה
 הַזֹּאת: כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל, וּמַחֲלָן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּכָל־דָּוָר וְדָוָר, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלָח:
 אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְּדָאִי, וְעַכְשָׁיו שֶׁנוֹצַרְתִּי
 כְּאֵלוֹ לֹא נוֹצַרְתִּי. עָפָר אָנִי בְּתַי, קָל וְחֹמֶר
 בְּמִיתַתִּי. הֵרִי אָנִי לְפָנֶיךָ כְּכֹלִי מְלֵא בּוֹשָׁה וּכְלֻמָּה.
 יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחְטֵא
 עוֹד, וּמֵה־שִׁחְטָאִתִּי לְפָנֶיךָ מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 אֲבָל לֹא עַל־יְדֵי יְסוּרִים וְחֲלִים רָעִים:

אֱלֹהֵי, נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ, וּשְׁפָתֵי מִדְּבַר מְרָמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
 תִּדּוּם, וְנַפְשִׁי כְּעָפָר לְכָל תְּהִיָּה: פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ
 וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי, וּכְלֵה־חַוְשֵׁי־עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הִפְר
 עֲצָתְךָ וּקְלָקֵל מַחְשַׁבְתְּךָ: יְהִי כִּמְצָן לְפָנֵי־רוּחַ וּמִלֶּאךְ יי הוֹחָה: לְמַעַן
 יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעַנְנֵי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
 יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשַׁתְךָ: יְהִי לְרָצוֹן אֲנִי
 אֲמַר־יִפִּי וְהַגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגֹאֲלֵי: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו,
 הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ:

יתגדל

תו"א (א) דברים כט כח: (ב) יומא פז, ב: (ג) ברכות יז, א: (ד) תהלים לה ה: (ה) שם ס ז; קח ז:
 (ו) שם יט טו: (ז) איוב כה ב (בשינוי): (ח) אבות ה, כ:
 הנהגות (1) נוהגים לומר .. [כאן] הפסוק של שמו (ראה אג"ק כרך טו, עמ' רלד). כמה מהחסידים
 נוהגים לומר בסיום דשמו"ע גם הפסוק של שם האדמו"ר (ספר המנהגים, עמ' 12).
 (2) כשעוקר רגליו, יעקור שמאלו תחילה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג סעיף ה). הטיית
 והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של תפילת לחש: בעת אמירת עושה – הטי'
 והרכנה לשמאל המתפלל. השלום – לימין. במרומו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן
 – באמצע (מנהגי הרבי).
 (3) יעמוד ברגליים מכוונות עד שיגיע הש"ץ לקדושה ואז יחזור למקומו (מנהגי הרבי),
 ובשעת דחק ימתין עד שיתחיל הש"ץ החזרה (ראה שו"ע שם סעיפים ה, ג).

הש"ץ אומר קדיש שלם:

וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ
מְלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן: בְּתַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן
וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶנְיָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ
רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא: יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם
וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אָמֵן:
לְעֵלְמָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, הַשְׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא, דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן:

הַתְּקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קְדָם אַבוּהוֹן דִּי בְשַׁמְיָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שַׁמְיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ
אָמֵן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל
כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

לְדוֹד | יי | אורי וישעי ממי אירא, יי מעוזיחי ממי אפחד:
בקרוב עלי | מרעים לאכל את־בשרי צרי ואיבי לי,
המה כשלו ונפלו: אסתחנה עלי | מחנה לא־יירא לבי,
אסתקום עלי מלחמה, בזאת אני בטח: אחת | שאלתי
מאת־יי אותה אבקש, שבת־י בבית־יי כלימי תני, לחזות
בנעם־יי ולבקר בהיכלו: כי יצפני | בספה ביום רעה
יסתירני בסתר אהלו, בצור ירומני: ועתה ירום ראשי על
איבי סביבותי, ואזבחה באהלו ובחי תרועה, אשירה
ואזמרה ליי: שמע־יי קולי אקרא, וחני וענני: לה | אמר
לבי, בקשׁו פני, את־פניך יי אבקשׁ: אל־תסתר פניך | ממני,
אל תטבאף עבדך עזרתי היית, אל־תשני ואל־תעזבני
אלהי ישעי: כי־אבי ואמי עזבוני, ויי יאספני: הורני יי דרכך
ונחני בארח מישור, למען שררי: אל־תהני בנפש צרי, כי

קמו

תו"א א) איוב כה ב (בשינוי): ב) תהלים כז:

הנהגות 1) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, וקרוב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר) וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן (ספר המנהגים, עמ' 6).

2) בשעת אמירת ואמרו אמן של תתקבל - הרכנת הראש במקצת (שם).

3) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של קדיש: עושה - לימין המתפלל. השלום - לשמאל המתפלל. במרומו - באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן - באמצע (מנהגי הרבי).

קמוּבִי עַד־שֶׁקֶר וַיִּפַּח חֲמָם: לוֹלֵא הָאֱמָנְתִּי לְרֵאוֹת בְּטוֹב־יִי
 בְּאֶרֶץ חַיִּים: קָוָה אֶל־יִי, חֹזֵק וַיֵּאֱמֵן לְבָבִי, וְקָוָה אֶל־יִי:
 עָלִינוּ לְשִׁבְחָה לְאֶדְוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
 שְׁלֵא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת
 הָאֲדָמָה. שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ כָּהֵם וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל־הַמוֹנִם,
 שְׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְלָרִיק: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים
 וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא: שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וַיּוֹסֵד אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ
 בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְשֹׁכֵנֶת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא
 אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד, אִמֶּת מִלְּכָנוּ, אִפְס זולתו, כִּפְתוּב
 בְּתוֹרָתוֹ, וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל־לְבָבִי, כִּי יִי הוּא
 הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאֶרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד:
 וְעַל־כֵּן נִקְוָה לָךְ יִי אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֶרֶת עֲנֶה,
 לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן־הָאֶרֶץ וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יִכְרַתוֹן,
 לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי; וְכָל־בְּנֵי־בֶשֶׁר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ,
 לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תְּבֵל,
 כִּי־לָךְ תִּכְרַע כָּל־בְּרֵךְ, תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יִי אֱלֹהֵינוּ
 יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר יִתְנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלָם עֲלֵיהֶם
 אֶת־עוֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי
 הַמַּלְכוּת שְׁלֶךָ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כִּפְתוּב
 בְּתוֹרָתֶךָ, יִי | יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וַנֵּאמֶר, וְהָיָה יִי לְמֶלֶךְ
 עַל־כָּל־הָאֶרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִי אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:

קדיש יתום

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אִמֵּן: בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלֹךְ
 מַלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אִמֵּן: בְּתַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן

ובחיי

תו"א א) אבות ג, א: ב) ישעיה נא יג: ג) דברים ד לט: ד) שמות טו יח: ה) זכריה יד ט:
 הנהגות 1) תפלת עלינו – בעמידה (שו"ע או"ח סימן קלב סעיף ב).
 2) כאן רוקקים (ראה ספר המנהגים, עמ' 17). יפנה פניו מארון הקודש, ירק ויכסה הרוק
 בנעלו (מנהגי הרבי – וראה שו"ע אדה"ז סימן צז סעיף ב).
 3) יכרע וישתחוה (מנהגי הרבי – וראה שו"ע או"ח שם במגן אברהם ס"ק ב).
 4) אם אין חיוב – יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).
 5) מנהגי קדיש תמצא בעמ' 266.

וּבַחַיֵּי דְכָל־בַּיִת יִשְׂרָאֵל, בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵם וְלְעַלְמֵי עֲלְמַיָּא: יְתְבָרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמָה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעֵלְמָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא, דְאָמִירֵן בְּעֵלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

אֵל־תִּירָא מִפְּתַח פֶּתְאֵם, וּמִשְׁאֵת רִשְׁעִים כִּי תָבֵא: עֲצוּ עֵצָה וְתַפְּרֵה, דְבָרוּ דְבַר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד־זִקְנָה אָנִי הוּא, וְעַד־שִׁיבָה אָנִי אֶסְבֵּל, אָנִי עֲשִׂיתִי וְאָנִי אֶשָּׂא וְאָנִי אֶסְבֵּל וְאִמְלִיט: אֲךָ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת־פְּנֵיךָ:

בְּרִכּוֹת הַדְּלָקָה הַנְּרוֹת

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְּלִיק נֵר שֶׁל יוֹם הַכְּפּוּרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחֲיֵינוּ וְקִיָּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְן הַזֶּה:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְּלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת וְשֶׁל יוֹם הַכְּפּוּרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחֲיֵינוּ וְקִיָּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְן הַזֶּה:

לא

תו"א א) איוב כה ב (בשינוי): ב) משלי ג כה: ג) ישעיה ח י: ד) שם מו ד: ה) תהלים קמ יד: ו) ראה ברכות נד, א:

הנהגות 1) מנהגי קדיש תמצא בעמ' 266.
2) אבל או בעל יארצייט אומרים כאן משניות וקדיש דרבנן (אחרי התהלים, עמ' 225).
3) בסעודה המפסקת טובלים פרוסת המוציא בדבש ('אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' קפט). המאכלים יהיו ללא מלח (ראה ספר השיחות תרצ"ז, עמ' 157). נוהגים לאכול "קרעפכין" [=כיסני בצק ממולאים בבשר (טחון), ומבושלים] (ראה ספר המנהגים, עמ' 58).
4) לאחר סעודה המפסקת – ברכת הבנים והבנות. הרבי בירך את התמימים לפני כל נדדי (ראה ספר המנהגים, שם). רבותינו נשיאינו היו מברכים בנוסח וידבר ה' אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו לאמר, כה תברכו את בני ישראל, אמור להם: יברכך ה' וישמרך: יאר ה' פניו אליך ויחנך: ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום: ושמך את שמי על בני ישראל ואני אברכם (שיחת ליל שמח"ת תשד"מ, 'תורת מנחם – התוועדות' תשד"מ כרך א, עמ' 315), וראה שיחת ש"פ בראשית (ב), (שם, עמ' 367).
5) אין לובשין הקיטל רק ביום הכפורים (ראה ספר המנהגים, עמ' 56). חתן בשנת הנישואין שלו, שלבש הקיטל לחופה, אין לובשו ביום הכפורים (שם, עמ' 58).
6) אין מנהגנו שהבעל מהבהב הנרות ('רשימות' חוב' קנו, עמ' 9).
7) המדליק נר של שבת .. אחד האיש ואחד האשה .. מברכים אתר ההדלקה (שו"ע אדה"ז סימן רסג סעיף ח).
8) איש המדליק – לא יברך שהחיינו ('לוח כולל חב"ד').

כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) מליובאוויטש ע"פ קבלה רבי מרבי כפי שקבלו ממורנו הבעל שם טוב, הנהיג לומר ביום הכפורים קודם כל נדרי ט' קאפ' תהלים (קטו — קכג), קודם השינה (קכד — קלב), לאחר מוסף (קלג — קמא), לאחר נעילה (קמב — קנ):

קטו לא לנו יי, לא לנו, כי־לשמך תן כבוד, על־חסדך על־אמתך:
 למה יאמרו הגוים, איה־נא אלהיהם: ואלהינו בשמים, כל
 אשר־חפץ עשה: עצביהם כסף וזהב, מעשה ידי אדם: פה־להם ולא
 ידברו, עינים להם ולא יראו: אזנים להם ולא ישמעו, אף להם ולא
 יריחון: ידיהם וולא ימישון, רגליהם וולא יהלכו, לא־יהנו בגרונם:
 כמותם יהיו עשיהם, כל אשר־בטח בהם: ישראל בטח ביי, עזרם
 ומגנם הוא: בית אהרן בטחו ביי, עזרם ומגנם הוא: יראי יי בטחו ביי,
 עזרם ומגנם הוא: יי זכרנו יברך, יברך את־בית ישראל, יברך
 את־בית אהרן: יברך יראי יי, הקטנים עם־הגדלים: יסף יי עליכם,
 עליכם ועל־בניכם: ברוכים אתם ליי, עשה שמים וארץ: השמים
 שמים ליי, והארץ נתן לבני־אדם: לא המתים יהללו־יה, ולא כל־יודי
 דומה: ואנחנו וברך יה, מעתה ועד־עולם, הללויה:

קטז אהבתי כי־ישמע ויי, את־קולי תחנוני: כי־הטה אזנו לי, ובימי
 אקרא: אפפוני ו חבלי־מות, ומצרי שאל מצאונני, צרה ויגון
 אמצא: ובשם־יי אקרא, אנה יי מלטה נפשי: חנון יי וצדיק, ואלהינו
 מרחם: שמר פתאים יי, דלתי ולי יהושיע: שובי נפשי למנוחוכי, כי־יי
 נמל עליכי: כי חלצת נפשי ממות, את־עיני מן־דמעה, את־רגלי מרחי:
 אתה־לך לפני יי, בארצות החיים: האמנתי כי אדבר, אני עניתי מאד:
 אני אמרתי בחפזי, כל־האדם כזב: מה־אשיב ליי, כל־תגמולוהי עלי:
 כוס־ישועות אשא, ובשם יי אקרא: נדרי ליי אשלם, נגדה־נא
 לכל־עמו: יקר בעיני יי, המותה לחסידיו: אנה יי כי־אני עבדך, אני־עבדך
 בן־אמתך, פתחת למוסרי: לך־אזבח זבח תודה, ובשם יי אקרא: נדרי ליי
 אשלם, נגדה־נא לכל־עמו: בחצרות ו בית יי, בתוככי ירושלם הללויה:
 קיז הללו את־יי כל־גוים, שפחוהו כל־האמים: כי גבר עלינו ו חסדו,
 ואמת־יי לעולם, הללויה:

קיח הודו ליי כי־טוב, ליי לעולם חסדו: יאמר־נא ישראל, ליי לעולם חסדו:
 יאמר־נא בית־אהרן, ליי לעולם חסדו: יאמר־נא יראי יי, ליי לעולם

חסדו

תו"א א) הא' נעלם [קורין פתים]:
 הנהגות ו) צריך להתיז כי לעולם חסדו, דלא לישתמע כלעולם, וגם ידגיש ס' של חסדו (ע"פ ספר
 המנהגים, עמ' 30).

חֶסֶדְךָ: מִן־הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בְמִרְחַב יְהוָה: יי לֹא אִירָא, מִה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יי לִי בְעֲזָרִי, וְאֲנִי אֶרְאֶה בְשִׁנְאֵי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיַּי, מִפִּטְחַ בְּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיַּי, מִפִּטְחַ בְּגֵדִיכִים: כָּל־גּוֹיִם סִבְבוּנִי, בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילָם: סִבְבוּנִי גַם־סִבְבוּנִי, בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילָם: סִבְבוּנִי כַדְבָרִים, דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים, בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילָם: דָּחָה דָחִיתַנִּי לַנֶּפֶל, וַיִּי עֲזָרְנִי: עֲזֵי וְזָמַרְתָּ יְהוָה, וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: קוֹל וְרִנָּה וִישׁוּעָה בְּאֵהֲלֵי צַדִּיקִים, יָמִין יי עֲשֶׂה חֵיל: יָמִין יי רֹמְמָה, יָמִין יי עֲשֶׂה חֵיל: לֹא־אֲמוֹת כִּי־אֶחֱיָה, וְאֶסְפֹּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יִסֹּר יִסְרֵנִי יְהוָה, וְלִפְנוֹת לֹא נִתְּנִי: פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צַדִּק, אֲבֹא־בָם אֹדְדָה יְהוָה: זֶה־הַשַּׁעַר לִי, צַדִּיקִים יִכְאוּ בוֹ: אֹדְדֶךָ כִּי עֲנִיתַנִּי, וְתִהְיֶה־לִי לִישׁוּעָה: אֲכַן מֵאִסוּ הַבּוֹנִים, הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה: מֵאֵת יי הִיְתָה זָאת, הִיא נִפְלְאָת בְּעֵינֵינוּ: זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יי, נִגְלָה וְנִשְׁמָחָה בוֹ: אֲנִי יי הוֹשִׁיעָה נָא, אֲנִי יי הַצְּלִיחָה נָא: בְּרוּךְ הַבֹּא בְשֵׁם יי, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי: אֵל וַיִּיָּאֵר לָנוּ, אֶסְרוּ־חַג בְּעֵבְתֵיכֶם, עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אֵלֵי אֶתָּה וְאֹדְדֶךָ, אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ: הוֹדוּ לִי כִּי־טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְךָ:

קִיט אֲשֶׁרִי תְּמִימֵי־דָרְךָ, הַהֲלָכִים בְּתוֹרַת יי: אֲשֶׁרִי נִצְרִי עֲדַתְּוִי, בְּכָל־לֵב יִדְרָשׁוּהוּ: אֵף לֹא־פָּעְלוּ עוֹלָה, בְּדַרְכֵי הַלְכוּ: אֶתָּה צוֹיְתָה פְּקוּדֶיךָ, לְשֹׁמֵר מְאֹד: אֲחֲלִי יִכְנוּ דַרְכֵי, לְשֹׁמֵר חֲקוּךָ: אִז לֹא־אֲבוֹשׁ, בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־מִצְוֹתֶיךָ: אֹדְדֶךָ בְּיֶשֶׁר לֵב, בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צַדִּיק: אֶת־חֲקוּךָ אֲשֶׁמֶר, אֶל־תַּעֲזֹבֵנִי עַד־מָאֹד: בְּמָה יִזְכֶּה־נַעַר אֶת־אֲרָחוּ, לְשֹׁמֵר כְּדַבְּרֶךָ: בְּכָל־לֵבִי דִרְשָׁתִיךָ, אֶל־תִּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ: בְּלֵבִי צִפְנֵתִי אִמְרֹתֶיךָ, לְמַעַן לֹא אֶחְטֵא־לְךָ: בְּרוּךְ אֶתָּה יי, לְמִדְּנֵי חֲקוּךָ: בְּשִׁפְתֵי סִפְרֹתֵי, כָּל מִשְׁפָּטֵי־פִיךָ: בְּדַרְךָ עֲדוֹתֶיךָ שִׁשְׁתִּי, כָּעַל כָּל־הוֹן: בְּפִקּוּדֶיךָ אֲשִׁיחָה, וְאֶבִּיטָה אֶרְחֹתֶיךָ: בְּחֻקֹּתֶיךָ אֲשַׁתְּעֶשֶׂע, לֹא אֲשַׁכַּח דְּבָרֶךָ: גָּמַל עַל־עֲבֹדְךָ אֶחֱיָה, וְאֲשַׁמְרָה דְּבָרֶךָ: גִּלְעֵינִי וְאֶבִּיטָה, נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתֶךָ: גֵּר אֲנִכִּי בְּאֶרֶץ, אֶל־תִּסְתֵּר מִפְּנֵי מִצְוֹתֶיךָ: גִּרְסָה נִפְשֵׁי לְתַאֲבָה, אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכָל־עֵת: גְּעַרְתָּ זֹדִים אֲרוּרִים, הַשֹּׁגִים מִמִּצְוֹתֶיךָ: גַּל מֵעַלִּי חֶרְפָּה וּבוֹז, כִּי עֲדַתְךָ נִצְרָתִי: גַּם יֵשְׁבוּ שָׂרִים כִּי נִדְּבָרוּ, עֲבֹדְךָ יִשִּׁיחַ בְּחֻקֶיךָ: גַּם־עֲדַתְךָ שִׁעֲשַׁעִי, אֲנִשִּׁי עֲצָתִי: דְּכָקָה לָעֶפֶר נִפְשִׁי, חִינֵי כְּדַבְּרֶךָ: דַּרְכֵי סִפְרֹתֵי וְתַעֲנֵנִי, לְמִדְּנֵי חֲקוּךָ: דַּרְךְ־פִּקּוּדֶיךָ הִבִּינֵנִי, וְאֲשִׁיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: דָּלְפָה נִפְשִׁי מִתּוֹנָה, קִיְמֵנִי כְּדַבְּרֶךָ: דַּרְךְ־שִׁקּוֹר הָסֵר מִפְּנֵי, וְתוֹרַתְךָ חֲנֵנִי: דַּרְךְ־אֲמוּנָה בְּחֻרְתִּי, מִשְׁפָּטֶיךָ

שויתי

הנהגות 1) צריך להתיז כי לעולם חסדו, דלא לישתמע כלעולם, וגם ידגיש ס' של חסדו (ע"פ ספר המנהגים, עמ' 30).

שויתי: דבקותי בעדותיך יי, אל-תבישני: דרך-מצותיך ארוץ, פי תרחיב
 לבי: הורני יי דרך חקיקך, ואצננה עקב: הבינני ואצרה תורתך,
 ואשמרנה בכל-לב: הדריכני בנתיב מצותיך, פי-בו חפצתי: הט-לבי
 אל-עדותיך, ואל אל-בצע: העבר עיני מראות שוא, בדרךך חניני: הקם
 לעבדך אמרתך, אשר ליראתך: העבר חרפתי אשר יגרתני, פי משפטך
 טובים: הנה תאבתי לפקדיך, בצדקתך חניני: ויבאני חסדך יי, תשועתך
 כאמרתך: ואענה חרפי דבר, פי-בטחתי בדברך: ואל-תצל מפי
 דבר-אמת עד-מאד, פי למשפטך יחלתי: ואשמרה תורתך תמיד,
 לעולם ועד: ואתהלכה ברחה, פי פקדיך דרשתי: ואדברה בעדותיך
 נגד מלכים, ולא אבוש: ואשתעשע במצותיך, אשר אהבתי: ואשא-
 כפי אל-מצותיך אשר אהבתי, ואשיחה בחקיקך: וזכר-דבר לעבדך, על
 אשר יחלתני: זאת נחמתי בעניי, פי אמרתך חיתני: ודים הליצני
 עד-מאד, מתורתך לא נטיתי: זכרתי משפטך מעולם | יי, ואתנחם:
 זלעפה אחזתני מרשעים, עזבי תורתך: זמרות היו-לי חקיקך, בבית
 מגורי: זכרתי בלילה שמך יי, ואשמרה תורתך: זאת היתה-לי, פי
 פקדיך נצרתני: חלקי יי אמרתני, לשמר דבריך: חליתי פניך בכל-לב,
 חניני כאמרתך: חשבותי דרכי, ואשיבה רגלי אל-עדותיך: חשתי ולא
 התמהמהתי, לשמר מצותיך: חבלי רשעים עזבני, תורתך לא שכחתי:
 חצות-לילה אקום להודות לך, על משפטי צדקך: חבר אני לכל-אשר
 יראוך, ולשמרי פקודיך: חסדך יי מלאה הארץ, חקיקך למדני: טוב
 עשית עם-עבדך, יי בדרךך: טוב טעם ודעת למדני, פי במצותיך
 האמנותי: טרם אענה אני שגג, ועתה אמרתך שמרתני: טוב-אתה
 ומטיב, למדני חקיקך: טפלו עלי שקר ודים, אני בכל-לב | אצר פקודיך:
 טפש כחלב לבם, אני תורתך שעשעתי: טוב-לי כי-עניתני, למען אלמד
 חקיקך: טוב-לי תורת-פיה, מאלפי זהב וכסף: ידיך עשוני ויכוונוני,
 הבינני ואלמדה מצותיך: יראוך יראוני וישמחו, פי לדברך יחלתי:
 ידעתי יי פי-צדק משפטיך, ואמונה עניתני: יהי-נא חסדך לנחמני,
 כאמרתך לעבדך: יבאוני רחמך ואחיה, פי-תורתך שעשעי: יבשו ודים
 כי-שקר עותוני, אני אשיח בפקודיך: ישובו לי יראוך, וידעי עדותיך:
 יהי-לבי תמים בחקיקך, למען לא אבוש: פלטה לתשועתך נפשי, לדברך
 יחלתי: פלו עיני לאמרתך, לאמר מתי תנחמני: פי-הייתי פנאד בקיטור,

חֲקִיף לֹא שִׁכַּחְתִּי: כַּמָּה יְמֵי־עֲבָרָךְ, מָתִי תַעֲשֶׂה בְרִדְפֵי מִשְׁפָּט: כָּרוּ־לִי יָדַיִם
 שִׁיחֹת, אֲשֶׁר לֹא כְתוּרְתְךָ: כָּל־מִצְוֹתֶיךָ אֲמוּנָה, שֶׁקָּר רַדְפוּנִי עֲזָרְנִי: כַּמַּעַט
 בְּלוּנִי בָאָרֶץ, וְאֲנִי לֹא־עֲזַבְתִּי פִקְדֶיךָ: כַּחֲסִדְךָ חֲנִי, וְאַשְׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ:
 לְעוֹלָם יי, דְּבָרְךָ נִצַּב בַּשָּׁמַיִם: לְדֹר וְדֹר אֲמוּנָתְךָ, כּוֹנֵנֶת אֶרֶץ וְתַעֲמֹד:
 לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ הַיּוֹם, כִּי הִכַּל עֲבָרֶיךָ: לוּלֵי תוֹרַתְךָ שַׁעֲשַׁעִי, אִז אֲבַדְתִּי
 בְּעֵנֶי: לְעוֹלָם לֹא־אֲשַׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ, כִּי בָם חִיַּיתִנִּי: לְךָ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי, כִּי
 פִּקּוּדֶיךָ דָּרַשְׁתִּי: לִי קוֹו רַשְׁעִים לְאֲבָדְנִי, עֲדַתְךָ אֲתַבּוֹנֶן: לְכָל־תְּכַלָּה
 רְאִיתִי קֶץ, רַחֲבָה מִצְוֹתְךָ מְאֹד: מָה־אֶהְבֵּתִי תוֹרַתְךָ, כָּל־הַיּוֹם הַיּוֹם הַיּוֹם
 שִׁיחֹתִי: מֵאִיבֵי תַחֲכַמְנִי מִצְוֹתְךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי: מִכָּל־מַלְמְדֵי
 הַשִּׁכְּלֵתִי, כִּי עֲדוֹתֶיךָ שִׁיחָה לִי: מִזְּקֵנִים אֲתַבּוֹנֶן, כִּי פִּקּוּדֶיךָ נִצְרַתִּי:
 מִכָּל־אֶרֶח רַע, כָּל־אֲתִי רַגְלִי, לְמַעַן אֲשַׁמֵּר דְּבָרְךָ: מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִי,
 כִּי־אֶתָּה הוֹרַתִּנִּי: מֵה־נִּמְלָצוּ לְחַכֵּי אִמְרַתְךָ, מִדְּבַשׁ לְפִי: מִפִּקּוּדֶיךָ
 אֲתַבּוֹנֶן, עַל־כֵּן שָׁנֵאתִי | כָּל־אֶרֶח שֶׁקָּר: גֵּר־לְרַגְלֵי דְבָרְךָ, וְאוֹר לְנִתִּיבְתִי:
 נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיָמָה, לְשֹׁמֵר מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךָ: נִעַנֵּיתִי עַד־מְאֹד, יי חֲנִי
 כְּדְבָרְךָ: נִדְּבֹת פִּי רִצְה־נָא יי, וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי: נִפְשִׁי בְכַפִּי תִמְיֵד,
 וְתוֹרַתְךָ לֹא שִׁכַּחְתִּי: נִתְּנוּ רַשְׁעִים פֶּח לִי, וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תַעֲיִתִי: נִחַלְתִּי
 עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם, כִּי־שִׁשׁוֹן לְבִי הִמָּה: נְטִיתִי לְבִי, לַעֲשׂוֹת חֲקִיךָ, לְעוֹלָם
 עֵקֶב: סַעֲפִים שָׁנֵאתִי, וְתוֹרַתְךָ אֶהְבֵּתִי: סִתְרִי וּמִגְנִי אֶתָּה, לְדְבָרְךָ
 יַחֲלֵתִי: סוּרו־מִמְנִי מִרְעִים, וְאַצְרָה מִצְוֹת אֱלֹהֵי: סִמְכְנִי כְּאִמְרַתְךָ
 וְאֶחִיָּה, וְאֶל־תְּבִישְׁנִי מִשִּׁבְרֵי: סַעֲדֵנִי וְאוֹשַׁעֵה, וְאַשְׁעָה בְּחֲקִיךָ תִמְיֵד:
 סָלִית כָּל־שׁוֹגִים מִחֲקִיךָ, כִּי־שֶׁקֶר תִּרְמִיתָם: סָגִים הַשְּׁבַת, כָּל־רַשְׁעֵי
 אֶרֶץ, לָכֵן אֶהְבֵּתִי עֲדַתְךָ: סָמַר מִפְּחָדְךָ בְּשָׂרִי, וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יִרְאֵתִי:
 עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצַדִּיק, בְּלֹת־תִּנְיַחְנִי לַעֲשֹׁקִי: עָרַב עֲבָרְךָ לְטוֹב, אֶל־יַעֲשִׁקְנִי
 יָדַיִם: עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתְךָ, וְלֹא־מָרַת צְדָקָךָ: עֲשֶׂה עִם־עֲבָרְךָ כַּחֲסִדְךָ,
 וְחֲקִיךָ לְמַדְנִי: עֲבָרְךָ־אֲנִי הִבִּינִנִּי, וְאִדְעָה עֲדַתְךָ: עֵת לַעֲשׂוֹת לִי, הִפְרוּ
 תוֹרַתְךָ: עַל־כֵּן אֶהְבֵּתִי מִצְוֹתֶיךָ, מִזֶּהֶב וּמִפֶּזֶז: עַל כֵּן | כָּל־פִּקּוּדֵי כָל
 יִשְׂרָאֵל, כָּל־אֶרֶח שֶׁקָּר שָׁנֵאתִי: פְּלָאוֹת עֲדוֹתֶיךָ, עַל־כֵּן נִצְרַתָם נִפְשִׁי:
 פֶּתַח דְּבָרֶיךָ יֵאִיר, מִבֵּין פְּתָיִם: פִּי־פַעַרְתִּי וְאַשְׁאֶפֶה, כִּי לְמִצְוֹתֶיךָ
 יֶאֱבֹתִי: פִּנְה־אֵלַי וְחַנּוּנִי, כַּמִּשְׁפָּט לְאֶהְבֵּי שְׁמֹךְ: פִּעְמִי הִכֵּן בְּאִמְרַתְךָ,
 וְאֶל־תִּשְׁלַט־בִּי כָל־אֹוֹן: פִּדְנִי מֵעֶשֶׂק אָדָם, וְאַשְׁמְרָה פִּקּוּדֶיךָ: פִּנְיֶיךָ הָאֵר

בְּעִבְדְּךָ, וּלְמַדְנִי אֶת־חֻקֶיךָ: פְּלִגְי־מִים יִרְדּוּ עֵינַי, עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתְךָ:
 צְדִיק אַתָּה יי, וַיֵּשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: צוֹיֹת צְדָק עֲדוֹתֶיךָ, וַאֲמוּנָה מְאֹד:
 צִמְתַּתְנִי קִנְאָתִי, כִּי־שָׁכַחוּ דְבָרֶיךָ צָרִי: צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד, וְעִבְדְּךָ
 אֶהְבֶּה: צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזָה, פְּקֻדֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם,
 וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: צְרוּמְצוֹק מִצְאוֹנִי, מִצּוֹתֶיךָ שֶׁעָשִׂי: צְדָק עֲדוֹתֶיךָ
 לְעוֹלָם, הִבִּינֵנִי וְאַחִיָּה: קָרָאתִי בְּכָל־לֵב עֵנְנֵי יי, חֻקֶיךָ אֶצְרֶה: קָרָאתֶיךָ
 הוֹשִׁיעֵנִי, וְאַשְׁמְרֶה עֲדוֹתֶיךָ: קִדְמָתִי בְּנֶשֶׁף וְאַשׁוּעָה, לְדַבְרְךָ יַחֲלִתִּי:
 קִדְמוּ עֵינַי אֲשִׁמְרוֹת, לְשׁוֹחַ בְּאִמְרָתְךָ: קוֹלִי שִׁמְעָה כַּחֲסֻדְךָ יי, כְּמִשְׁפָּטֶיךָ
 חִינֵי: קָרְבוּ רִדְפֵי זַמָּה, מִתּוֹרָתְךָ רַחֲקוּ: קָרוֹב אַתָּה יי, וְכָל־מִצּוֹתֶיךָ
 אֱמֶת: קָדָם יַדְעָתִי מֵעֲדוֹתֶיךָ, כִּי לְעוֹלָם יִסְדַּתֶּם: רְאֵה־עֵנְנֵי וַחֲלִצֵנִי,
 כִּי־תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: רִיבָה רִיבֵי וְגֹאֲלֵנִי, לְאִמְרָתְךָ חִינֵי: רַחוּם רַחוּם
 מְרַשְׁעִים יִשׁוּעָה, כִּי־חֻקֶיךָ לֹא דָרְשׁוּ: רַחֲמֶיךָ רַבִּים יי, כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חִינֵי:
 רַבִּים רִדְפֵי וְצָרִי, מֵעֲדוֹתֶיךָ לֹא נִטִּיתִי: רְאִיתִי בְּגָדִים וְאַתְקוּמְטָה, אֲשֶׁר
 אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמְרוּ: רְאֵה כִּי־פְקוּדֶיךָ אֶהְבֵּתִי, יי כַּחֲסֻדְךָ חִינֵי:
 רֹאשׁ־דְבָרְךָ אֱמֶת, וּלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפָּט צְדָקָה: שָׂרִים רִדְפוּנִי חֲנָם,
 וּמִדְבָרְךָ פָּחַד לְבִי: שָׁשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתְךָ, כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב: שֶׁקֶר
 שָׁנֵאתִי וְאַתַּעֲבֶה, תוֹרָתְךָ אֶהְבֵּתִי: שִׁבַּע בְּיוֹם הַלֵּלְתֶיךָ, עַל מִשְׁפָּטֶי
 צְדָקָה: שָׁלוֹם רָב לְאַהֲבֵי תוֹרָתְךָ, וְאִין־לָמוּ מִכְשׁוֹל: שִׁבְרָתִי לִישׁוּעָתְךָ
 יי, וּמִצּוֹתֶיךָ עֲשִׂיתִי: שָׁמְרֶה נַפְשִׁי עֲדוֹתֶיךָ, וְאַהֲבֶם מְאֹד: שָׁמְרָתִי פְקוּדֶיךָ
 וְעֲדוֹתֶיךָ, כִּי כָל־דְרָכֵי נִגְדָה: תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יי, כְּדַבְרְךָ הִבִּינֵנִי: תָּבוֹא
 תַּחֲנִתִּי לְפָנֶיךָ, כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי: תִּבְעֶנָה שְׁפָתַי תְּהִלָּה, כִּי תִלְמַדְנִי חֻקֶיךָ:
 תִּעַן לְשׁוֹנֵי אִמְרָתְךָ, כִּי כָל־מִצּוֹתֶיךָ צְדָק: תְּהִי־יָדְךָ לְעִזְרָנִי, כִּי פְקוּדֶיךָ
 בְּחָרְתִּי: תִּאֲבָתִי לִישׁוּעָתְךָ יי, וְתוֹרָתְךָ שֶׁעָשִׂי: תַּחֲי־נַפְשִׁי וְתִהְלָלְךָ,
 וּמִשְׁפָּטְךָ יַעֲזָרֵנִי: תַּעֲיִתִי כִּשְׂה אֲבָד בְּקֶשׁ עִבְדְּךָ, כִּי מִצּוֹתֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:

קב שיר המעלות, אל־יי בצרתה לי, קראתי ויענני: יי, הצילה נפשי משפת־
 שֶׁקֶר, מִלְשׁוֹן רְמִיָּה: מֵה־יִתֵּן לָךְ וּמֵה־יִסּוֹף לָךְ, לְשׁוֹן רְמִיָּה: חֲצִי גִבּוֹר
 שְׁנוּנִים, עִם גַּחְלֵי רְתָמִים: אוֹיְה־לִּי כִּי־גִרְתִּי מִשָּׁךְ, שְׁכַנְתִּי עִם־אֱהֵלִי קָדָר:
 רַבַּת שְׁכָנָה־לָּהּ נַפְשִׁי, עִם שׁוֹנֵא שָׁלוֹם: אֲנִי־שָׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר, הִמָּה לְמַלְחָמָה:
 קבא שיר למעלות, אֲשָׂא עֵינַי אֶל־הַהָרִים, מֵאִין יָבֹא עֲזָרִי: עֲזָרִי מֵעַם
 יי, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אֱלֹהֵי־יִתֵּן לְמוֹט רַגְלְךָ, אֱלֹהֵי־נוֹם שִׁמְרְךָ: הִנֵּה
 לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יי שִׁמְרְךָ, יי צִלְךָ עַל־יַד יְמִינְךָ: יוֹמָם

הַשָּׁמַשׁ לֹא־יִכָּבֵה, וַיִּרַח בְּלִילָהּ: יי יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע, יִשְׁמַר אֶת־נַפְשְׁךָ:
יי יִשְׁמַר־צִאתְךָ וּבֹאֶךָ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

קִבַּב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, שָׁמַחֲתִי בְּאִמְרִים לוֹ, בֵּית יי גִּלְגָּד: עֲמֻדוֹת
הָיוּ רְגֵלֵינוּ, בְּשַׁעֲרֶיךָ יְרוּשָׁלַם: יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה, כְּעִיר שְׁחֻכָּרָה־לָּהּ
יַחְדָּו: שָׁשִׂים עָלוּ שְׁבֹטִים שְׁבֹט־יִשְׂרָאֵל, עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל, לְהַדוֹת לְשֵׁם יי: כִּי
שָׁמָּה | יֵשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט, כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שְׁאֵלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם,
יִשְׁלֹו אֶהְבִּיךָ: יְהִי־שְׁלוֹם בְּחִילְךָ, שְׁלוֹה בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי,
אֲדַבְּרָה־נָא שְׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית־יי אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לְךָ:

קִבַּב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אֱלֹיךָ נִשְׁאַתִּי אֶת־עֵינַי, הַיֹּשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם: הִנֵּה כְּעֵינַי
עֹבְדִים אֶל־יָד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינַי שֹׁפְחָה אֶל־יָד גְּבַרְתָּהּ, כֵּן עֵינַיִנו
אֶל־יי אֱלֹהֵינוּ, עַד שִׁיחַנְנוּ: חַנְּנוּ יי חַנְּנוּ, כִּי־רַב שָׁבַעְנוּ בּוֹז: רַבַּת
שְׁבַע־הָלָה נִפְשָׁנוּ הַלְעַג הַשְּׂאֲנָנִים, הַבּוֹז לְגֵאֵי יוֹנִים:

סדר ליל יום הכפורים

כְּעֵינַי הַסְּפָרִים שְׁמוּצִיאֵין לִיל יוֹם הַכְּפוּרִים וְאוֹמְרִים עֲלֵיהֶם כָּל נַדְרֵי, הִיא מִצְוֵה גְדוּלָה לְקִנּוּת
סֵפֶר רֵאשׁוֹן:

קוּדֵם כָּל־נַדְרֵי פּוֹתַחֵין הָאֲרוֹן [וְנִשְׂאָר פְּתוּחַ עַד סוּם בְּרַכַּת שְׁחַיִינוּ], מוֹצִיאֵין סְפָרֵי הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים:

יי מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ, יִשְׁמָחוּ אֵיִם רַבִּים: עָנָן וְעַרְפֶּל
סְבִיבָיו, צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ: אֵשׁ לְפָנָיו תִּלְגָּהּ,
וְתִלְהֶט סְבִיב צָרְיוֹ: הָאִירוּ בְּרַקְיוֹ תִּבְלֵ, רְאֵתָה וְתַחֲלֵ
הָאָרֶץ: הָרִים כְּדוֹנָג נָמְסוּ מִלְּפָנָי יי, מִלְּפָנָי אֲדוֹן
כָּל־הָאָרֶץ: הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צְדָקוֹ, וְרָאוּ כָּל־הָעַמִּים
כְּבוֹדוֹ: יִבְשׁוּ | כָּל־עַבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְּלִים בְּאֱלִילִים,
הַשְׁתַּחֲוּוּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים: שִׁמְעָה וְתִשְׁמַח | צִיּוֹן, וְתִגְלָנָה
בְּנוֹת יְהוּדָה, לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יי: כִּי־אַתָּה יי עֲלִיוֹן
עַל־כָּל־הָאָרֶץ, מְאֹד נִעְלִית עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֶהְבִּי יי
שְׁנָאוֹ רָע, שִׁמַּר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו, מִיַּד רָשָׁעִים יִצִּילֵם:

אור

תו"א (א) סידור: (ב) תהלים צז:
הנהגות (1) מוציאים לפחות שלשה ספרי תורה (ראה 'מטה אפרים' [אלף למטה] סימן תריט סעיף י).
(2) שני אנשים פונים עם ספריהתורה למקום הש"ץ (המצטרף לבית־הדיון). עומדים עם
ספריהתורה בסמוך לו, ואין מקיפין את הבימה, ואין עומדים אתם על הבימה (ראה 'מטה
אפרים' שם).

וַיֹּאמֶר פֶּסוּק אֹר זְרוּע — פֶּעַם אַחַת וּבְקוֹל רֹם:

אֹר זְרוּע לְצַדִּיק, ס"ת קר"ע וְלִישְׂרָיִל לֵב שְׁמַחָה: ס"ת בגימטריא טוב:

שְׁמַחֵנוּ צַדִּיקִים בֵּינֵינוּ, וְהוֹדוּ לְזִכְרֵנוּ קְדוֹשׁ:

עַל דַּעַת הַמָּקוֹם וְכו' — ג' פֶּעַמִּים וּבְקוֹל נְמוּךְ:

עַל דַּעַת הַמָּקוֹם וְעַל דַּעַת **כָּל** וּבִישִׁיבָה שֶׁל מִטָּה אָנוּ מִתִּירִין
הַקָּהָל בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה לְהַתְפַּלֵּל עִם הָעִבְרָיִנִים:

נְדָרֵי. וְאַסְרֵי. וְשִׁבּוּעֵי וְחֲרָמֵי. וְקוֹנָמֵי. וְקִנּוּסֵי. וְכִנּוּיֵי.
וְדַאֲנִדְרָנָא. וְדַאֲשֶׁתְּבַעֲנָא וְדַאֲחֲרִימָנָא. וְדַאֲסִרְנָא עַל
נַפְשָׁתְנָא. מִיּוֹם כְּפָרִים זֶה. עַד יוֹם כְּפָרִים הַבָּא
עָלֵינוּ לְטוֹבָה: בְּכִלְהוֹן אַחֲרֵיטְנָא בְּהוֹן. כְּלָהוֹן יְהוֹן
שָׁרֵן. שְׁבִיקוּן. שְׁבִיתִין. בְּטִלִין וּמְבַטְלִין. קָא שְׁרִירִין.
וְלֹא קִימִין: נְדָרָנָא קָא נְדָרֵי. וְאַסְרָנָא לֹא אַסְרֵי.

וְשִׁבּוּעֵתְנָא לֹא שְׁבּוּעוֹת: ג' פֶּעַמִּים

חזן וקהל וְנִסְלַח לְכָל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם.

כִּי לְכָל־הָעָם בִּשְׁנֵנָה: ג' פֶּעַמִּים

חזן סְלַחֲנָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה כַּגְּדֹל חֲסֵדְךָ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה
לְעָם הַזֶּה מִמְצָרִים וְעַד־הַנְּהָה: וְשֵׁם נֶאֱמָר:

קהל ג' פֶּעַמִּים: וַיֹּאמֶר יי סְלַחֲתִי בְּדַבְּרֶךָ: ואחר־כך הש"ץ ג' פֶּעַמִּים:

ברכת שהחיינו נכון שכל יחיד יאמרה גם כן בלחש ויסיים קודם שיגמור הש"ץ כדי שיענה אמן:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיַּמְנוּ
וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְן הַזֶּה:

מכניסין ספרי התורה וסוגרין הארון:

מזמור

תו"א א) ראה סידור וספר המנהגים עמ' 58: ב) תהלים צז יא: ג) שם יב: ד) במדבר טו כו: ה) שם יד יט: ו) שם כ: ז) ראה שו"ע אדה"ז סימן תריט סעיף ח: ח) ראה ברכות נד, א: הנהגות ו) על דעת כו' יאמר רק הש"ץ באופן שהשניים העומדים סביבו, שהם שלושתם יחד בית־דין, ישמעו (ראה קובץ 'גדיל תורה' (ג.י.) גליון ב, עמ' נב).
2) אלו שברכו שהחיינו בשעת הדלקת הנרות — לא יאמרוה עתה. ומצוה לפרסם, כי רבות נכשלות בזה (ספר המנהגים, עמ' 63).

בערב שבת מתחילין כאן ובחול מתחילין שיר המעלות (עמ' 280):

סדר קבלת שבת

מִזְמוֹר לְדוֹד, הָבוּ לַיְי בְּנֵי אֱלֹהִים, הָבוּ לַיְי כְּבוֹד וְעֹז:
הָבוּ לַיְי כְּבוֹד שְׁמוֹ, הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיְי בְּהַדְרַת-
קִדְשׁ: קוֹל יְי עַל-הַמַּיִם, אֱלֹהֵי-הַכְּבוֹד הִרְעִים, יְי עַל-
מַיִם רַבִּים: קוֹל-יְי בַּפֶּתַח, קוֹל יְי בְּהַדְרַת: קוֹל יְי שִׁבְר
אַרְזִים, וַיִּשְׁבֶּר יְי אֶת-אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ-
עֵנָה, לְבָנוֹן וְשָׁרִיִן כְּמוֹ בְּנֵי-רֵאמִים: קוֹל-יְי חִצָּב
לְהַבּוֹת אִישׁ: קוֹל יְי יַחֲזִיל מְדַבֵּר, יַחֲזִיל יְי מְדַבֵּר
קִדְשׁ: קוֹל יְי | יַחֲזִיל אֵילֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת, וּבַהֲיַכְלוֹ,
כָּלוּ אִמֶר כְּבוֹד: יְי לְמַבּוֹל יֵשֵׁב, וַיֵּשֶׁב יְי מִלֶּךְ
לְעוֹלָם: יְי, עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְי | יְבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם:

אָנָּה, בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תִּתִּיר צְרוּרָה י
קַבֵּל רַגְת עַמְּךָ, שִׁבְבְנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא י
נָא גְבוּר, דוֹרְשֵׁי יַחֲוֶךָ, כְּבָבַת שְׁמֵרָם י
בְּרַכֵּם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תָּמִיד גְּמִלֵם י
חֲסִין קְדוֹשׁ, בְּרוּב טוֹבְךָ נִהַל עֲדָתְךָ י
יַחֲד נִאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתְךָ י
שׁוֹעֲתֵנוּ קַבֵּל וְשִׁמַּע צַעֲקוֹתֵנוּ, יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת י

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

**לְכָה דוֹדֵי לְקַרְאֵת כְּלָה,
פְּנֵי שַׁבַּת נְקַבְּלָה:**

לְכָה דוֹדֵי לְקַרְאֵת כְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נְקַבְּלָה:

שמור

תו"א (א) תהלים כט: (ב) פסחים נו, א: (הנהגות 1) נוהגים לעמוד מכאן עד אחר קדיש יתום (מנהגי הרבי - וראה 'התקשרות' גליון רבי, עמ' 14).
(2) אנא בכח - דקבלת שבת - אומרים בלחש (ראה ספר המנהגים, עמ' 26).
(3) צריך לראות - או לצייר במחשבה - השמות, שהם הראשייתבות, אבל לא לאמרם (ראה שם).

שָׁמֹר וְזָכֹר בְּדַבָּר אֶחָד, הַשְּׂמִיעֵנוּ אֵל הַמִּיחָד,
יְיָ אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד, לְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת וּלְתִהְיֶה:

לְכָה דוֹרֵי לְקִרְאֵת פִּלָּה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה:

לְקִרְאֵת שַׁבַּת לָכֹן וְנִלְכָה, כִּי אֵל הַמִּיחָד הַבְּרָכָה,
מֵרֵאשׁ מִקְדָּם נְסוּכָה, סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחְשָׁבָה תִּחְלָה:

לְכָה דוֹרֵי לְקִרְאֵת פִּלָּה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה:

מִקְדָּשׁ-מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה, קוֹמֵי צְאֵי מִתּוֹךְ הַהִפְכָה,
רַב לָךְ שַׁבַּת בְּעַמְּק הַבְּכָא, וְהוּא יַחְמוּל עָלֶיךָ חֲמֻלָה:

לְכָה דוֹרֵי לְקִרְאֵת פִּלָּה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה:

הַתְּנַעֲרֵי מֵעַפְר קוֹמֵי, לְבָשֵׁי אֲבֹתֵי תַפְאֶרֶת עִמִּי,
עַל-יַד בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בֵּית-הַלְחָמִי, קָרְבָה אֶל-נַפְשֵׁי גְאֻלָּה:

לְכָה דוֹרֵי לְקִרְאֵת פִּלָּה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה:

הַתְּעוֹרְרֵי הַתְּעוֹרְרֵי, כִּי בָא אֲוֶרְךָ קוֹמֵי אֲוֶרִי,
עוֹרֵי עוֹרֵי שִׁיר דְּבָרֵי, כְּבוֹד יְיָ עָלֶיךָ נִגְלָה:

לְכָה דוֹרֵי לְקִרְאֵת פִּלָּה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה:

לֹא תִבְשֵׂי וְלֹא תִכְלָמֵי, מִהַתְּשׁוּחָחִי וּמִהַתְּהַמֵּי,
בְּךָ יַחֲסוּ עַנְיֵי עַמִּי, וְנִבְנְתָה הָעִיר עַל-תְּלָה:

לְכָה דוֹרֵי לְקִרְאֵת פִּלָּה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה:

וְהָיוּ לְמִשְׁסָה שְׂאִסְיָה, וְרַחֲקוּ כָל-מְבַלְעֵיךָ,
יִשְׂשֵׁשׁ עָלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ, כְּמִשְׁשׁ חֲתָן עַל-פִּלָּה:

לְכָה דוֹרֵי לְקִרְאֵת פִּלָּה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה:

יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרוּצֵי, וְאֶת-יְיָ תִּעְרִיצֵי, עַל-יַד-אִישׁ
בֶּן-פְּרֻצֵי, וְנִשְׁמָחָה וְנִגִּילָה:

לְכָה דוֹרֵי לְקִרְאֵת פִּלָּה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה:

בואי

תו"א (א) ראש השנה כז, א (בשינוי): (ב) זכריה יד ט: (ג) דברים כו יט (בשינוי); ירמיה יג יא (בשינוי): (ד) עמוס ז יג: (ה) ישעיה נב ב: (ו) שם א: (ז) שמואל-א כ לא: (ח) שם טז א: (ט) תהלים סט יט: (י) ישעיה נא יז: (כ) שם ס א (בשינוי): (ל) שופטים ה יב (בשינוי): (מ) ישעיה מה יז (בשינוי): (נ) תהלים מב ו: (ס) ישעיה יד לב (בשינוי): (ע) ירמיה ל יח (בשינוי) וראה הטעם ב'שער הכולל' פרק יז אות ח: (פ) שם טז (בשינוי): (צ) ישעיה מט יט (בשינוי): (ק) שם סב ה: (ר) שם נד ג: (ש) שם כה ט (בשינוי):

בואי בשלום עֲטֶרֶת בַּעֲלָהּ, גַּם בְּרִנָּה וּבְצִהְלָהּ, תּוֹךְ
אֲמוּנֵי עִם סִגְלָהּ, בּוֹאֵי כִלָּה בּוֹאֵי כִלָּה
(יאמרו בלחש פעם שלישית בואי כלה שבת מלכתא):

לכה דודי לקראת פלה, פני שבת נקבלה:

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
עֲלִיּוֹן: לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר חַסְדֶּךָ, וְאֲמוּנֹתֶךָ בַּיְלֻוֹת:
עַל־עֲשׂוֹר וְעַל־נְבֵלָה, עָלֵי הַגִּיּוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׁמְחַתְנִי יי
בַּפְּעֻלָּהּ, בְּמַעֲשֵׂי יְדֶיךָ אֲרַנֵּן: מִהֲנַדְּלוּ מַעֲשֵׂיךָ יי, מְאֹד
עַמְּקוֹן מַחֲשַׁבְתֶּיךָ: אִישׁ־בָּעַר לֹא יֵדַע, וְכִסִּיל לֹא־יִבִּין
אֶת־זֹאת: בַּפֶּרֶחַ רִשְׁעִים | כִּמוֹ עֵשֶׂב, וַיִּצְיָצוּ כָּל־פְּעֻלֵי אָוֶן,
לְהַשְׁמָדָם עַד־יְעָד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֵלְיָם יי: כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ
יי, כִּי־הִנֵּה אֵיבֶיךָ יֵאבְדוּ, יִתְפָּרְדּוּ כָּל־פְּעֻלֵי אָוֶן: וְהָרָם
כְּרָאִים קִרְנֵי, בַּלְתִּי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וְחַבֵּט עֵינַי בְּשׂוֹרֵי,
בַּקָּמִים עָלַי מְרַעִים, תִּשְׁמַעְנָה אָזְנֵי: צְדִיק כַּתְּמַר יִפְרַח,
כְּאֶרֶז בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יי, בַּחֲצֵרוֹת אֱלֹהֵינוּ
יִפְרִיחוּ: עוֹד יִנּוּבֹן בְּשֵׁיבָה, דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: לְהַגִּיד
כִּי־יֵשֶׁר יי, צוּרֵי, וְלֹא־עוֹלָתָה בּוֹ:

יי מְלָה, גִּאוֹת לְבָשׁ, לְבָשׁ יי, עוֹ הַתְּאֹזֶר, אֶת־תְּכוּן תִּבְלַל בַּל־
תְּמוּט: נָכוֹן כַּסְאֶךָ מֵאֹז, מֵעוֹלָם אֶתָּה: נִשְׂאוּ נְהָרוֹת | יי,
נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכִיָּם: מִקְלֹת | מֵיָם רַבִּים,
אֲדִירִים, מִשְׁבְּרֵי־יָם, אֲדִיר בַּמָּרוֹם יי: עַד־תִּיךְ | נֶאֱמְנוּ מְאֹד, לְבֵיתֶךָ
נְאֻוָּה (נ"א נאוה) קְדָשׁ, יי, לְאֶרֶץ יָמִים:

יתגדל

תו"א א) משלי יב ד: ב) ראה דברים ז ו: ג) תהלים צב: ד) שם צג:
הנהגות 1) מסתובבים שמאלה למערב (ראה ספר המנהגים, עמ' 26).

2) יטה ראשו לימין (ראה שם).

3) יטה ראשו לשמאל (ראה שם).

4) אחרי שיחזיר פניו לכיוון ארון הקודש, יטה ראשו לפניו (ראה שם).

5) הרבי [כשליח ציבור] סיים בקול רק את המזמור השני.

קדיש יתום

וַיִּתְנַדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אַמֵּן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ
 מַלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אַמֵּן: בְּתַיִּיכוֹן
 וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶנְגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אַמֵּן:
 יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמָא וּלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח
 וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. אַמֵּן: לְעֵלְא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא,
 דְאִמְרוּן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אַמֵּן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים
 טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אַמֵּן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו,
 הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

בשבת קודם ברכו אומרים זה המאמר והוא מזוהר פרשת תרומה:

בְּנֻנָא דַּאֲנוּן מְתִיחְדִין לְעֵלְא בְּאַחַד, אוּף הָכִי אִיְהִי
 אֲתִיחַדָת לְתַתָּא בְּרֻזָא דְאַחַד לְמַהוּי עִמְהוֹן
 לְעֵלְא חַד לְקַבֵּל חַד, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחַד, לְעֵלְא
 לָא יְתִיב עַל פּוּרְסֵיָא דִיקְרָה עַד דְאֲתַעְבִּידָת אִיְהִי
 בְּרֻזָא דְאַחַד בְּנֻנָא דִילִיָה לְמַהוּי אַחַד בְּאַחַד. וְהָא
 אוּקִימָנָא רֻזָא דִי אַחַד וְשְׁמוֹ אַחַד:

רֻזָא דְשַׁבְּתָא אִיְהִי שַׁבְּתָא דְאֲתַאחַדָת בְּרֻזָא דְאַחַד
 לְמַשְׁרֵי עֵלְהָ רֻזָא דְאַחַד. צְלוּתָא דְמַעְלֵי שַׁבְּתָא
 דְהָא אֲתַאחַדָת פּוּרְסֵיָא יִקְרָא קְדִישָׁא בְּרֻזָא דְאַחַד,
 וְאֲתַתְקַנָת לְמַשְׁרֵי עֵלְהָ מְלַכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה. כַּד
 עִיר שַׁבְּתָא אִיְהִי אֲתִיחַדָת וְאֲתַפְרֶשֶׁת מִסְטְרָא אַחְרָא.
 וְכַל־דִּינִין מְתַעְבְּרִין מִנָּה וְאִיְהִי אֲשַׁתְּאָרַת בִּיחֻדָא
 דְנִהִירוּ קְדִישָׁא וְאֲתַעְטְרַת בְּכַמָּה עֵטְרִין לְגַבֵּי מְלַכָּא
 קְדִישָׁא. וְכַל־שׁוֹלְטָנֵי רוּגְזִין וּמְאָרֵי דְדִינָא כְּלָהוּ עֵרְקִין

ואתעברו

תו"א א) איוב כה ב (בשינוי): ב) סידור: ג) ח"ב קלה, א"ב: ד) זכריה יד ט: הנהגות 1) אם אין חיוב – יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).

2) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר) וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן (ספר המנהגים, עמ' 6).

3) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של קדיש: עושה – לימין המתפלל. השלום – לשמאל המתפלל. במדומיו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן – באמצע (מנהגי הרבי).

4) אומרים השם כתיקונו (ספר המנהגים, עמ' 27).

וְאֶת־עֲבָרוֹ מִנֶּה. וְלִית שׁוֹלְטָנָא אַחְרָא בְּכִלְהוּ עָלְמִין
וְאֲנַפְהָא נְהִירִין בְּנִהִירוֹ עֲלָאָה וְאֶת־עֲפָרַת לְתַתָּא בְּעִמָּא
קְדִישָׁא. וְכִלְהוּ מִתְעַפְרִין בְּנִשְׁמָתִין חֲדַתִּין, כְּדִין שִׁירוֹתָא
דְּצִלוֹתָא לְבָרְכָא לָהּ בְּחֻדְוָה בְּנִהִירוֹ דְּאֲנַפִּין:

לש"ץ — חצי קדיש וברכו:

בִּיחִיד לְאֹמֵר ג"כ סיום המאמר אחר בנהירו דאנפין:

וְלוֹמַר בְּרָכוּ אֶת־יְיָ הַמְּבָרֵךְ, אֶת דִּיקָא דָּא שֶׁבֶת דְּמַעְלֵי
שֶׁבֶתָּא: בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרֵךְ דָּא אֲפִיקוּ דְּבִרְכָאן מִמְּקוֹרָא
דְּחַיִּי וְאַתָּר דְּנַפִּיק מִנִּיהּ כָּל־שְׁקִיּוֹ לְאַשְׁקָאָה לְכַפָּא. וְכַגִּין דְּאִיהוּ
מְקוֹרָא בְּרָזָא דְּאֶת קִימָא קְרִינָן לִיהּ הַמְּבָרֵךְ אִיהוּ מְבוּעָא
דְּבִירָא וְכִיּוֹן דְּמִטְאָן הֵתָם הָא כְּלָהוּ לְעוֹלָם וָעֶד. וְדָא אִיהוּ בְּרוּךְ
יְיָ הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ברוך אתה

תפלת ערבית

כשחל בחול מתחילין כאן:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הִנֵּה | בְּרָכוּ אֶת־יְיָ כָּל־עַבְדֵי יְיָ הָעֹמְדִים
בְּבֵית־יְיָ בַּלְיָלוֹת: שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבְרָכוּ אֶת־יְיָ:
יְבָרְכֵךְ יְיָ מִצִּיּוֹן, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: יוֹמָם | יִצְוֶה יְיָ | חֲסֹדוֹ
וּבְלִילָהּ שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְיָ
מִעוֹזָם בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזְרֵם יְיָ וַיִּפְלְטֵם וַיִּפְלְטֵם מִרְשָׁעִים
וַיִּוֹשִׁיעֵם כִּי־חָסוּ בוֹ:

יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁנֹב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלָּה ג"פ: יְיָ צְבָאוֹת, אֱשֶׁר־י
אָדָם בְּטַח בְּךָ ג"פ: יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַפְּלֵךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם־קְרָאֵנוּ ג"פ:

וְתִנְדָּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אֲמֵן: בְּעֲלָמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ,
וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אֲמֵן: בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיִּי
דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֲנָלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאֲמַרוּ אֲמֵן: יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרֵךְ
לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְתְבָרֵךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲמֵן: לְעָלָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא
וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְּאֲמִירָן בְּעֲלָמָא, וְאֲמַרוּ אֲמֵן:

תו"א (א) סידור: (ב) ראה זח"ב קלה, ב: (ג) תהלים קלד: (ד) שם מב ט: (ה) שם לו לט-מ: (ו) שם
מו ח: (ז) שם פד יג: (ח) שם כ י:

הנהגות (1) מי שאינו אווז בתפילה יחד עם הש"ץ, גם אם שמע ברכו מהש"ץ, אומר ולומר כו' (ראה
אג"ק כרך ג, עמ' שז).

(2) אומרים השם כתיקונו (ראה ספר המנהגים, עמ' 27).

(3) ידגיש ס' של חסדו (ע"פ שם, עמ' 30).

(4) ראה מנהגי קדיש בעמ' הקודם.

חזן בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְּבָרֵךְ:

קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ואין עונין אחריו אמן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעְרִיב עֲרָבִים,
בְּחִכְמָה פֹּתַח שְׁעָרִים, וּבְתַבּוּנָה
מַשְׁנֶה עֵתִים, וּמַחְלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים
וּמַסְדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים, בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם
בְּרַקִּיעַ, בְּרִצּוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה, גּוֹלֵל
אוֹר מִפְּנֵי הַשֶּׁשׁ, וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר.
וּמַעְבִּיר יוֹם וּמַבִּיא לַיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין
יוֹם וּבֵין לַיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ. בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ, הַמַּעְרִיב עֲרָבִים:

אֲהַבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אֲהַבַת,
תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ
לְמִדָּת. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּשִׂבְבָנוּ וּבְקוּמָנוּ נִשְׁיַח
בְּחֻקֶיךָ, וְנִשְׁמַח בְּדַבְּרֵי תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נִהְיֶה
יוֹמָם וְלַיְלָה, וְאַהֲבַתְךָ לֹא תִסּוּר (נ"א אל תסיר)
מִמָּנוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

שמע

תו"א (א) ברכות מט, ב: (ב) ישעיה מז ד: (ג) ירמיה לא ב: (ד) דברים ל כ (בשינוי): (ה) תהלים א
ב (בשינוי):

הנהגות (1) ירכין ראשו מעט כשהש"ץ אומר ברכו, ירכין מעט יותר כשעונה ברוך, ויזקוף כשאומר
ה' (המבורך) (מנהגי הרבי).

(2) ברכת אוהב עמו ישראל – מסיים הש"ץ בלחש (ראה ספר המנהגים, עמ' 24).

שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל, יי אֱלֹהֵינוּ, יי | אֶחָד:²

בְּקוֹל רַם בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:³

וְאֶהְבֶּתָּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל-לִבְבְּךָ*
 וּבְכָל-נַפְשְׁךָ* וּבְכָל-מְאֹדְךָ: וְהָיָה
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם,³
 עַל-לִבְבְּךָ: וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ וּדְבַרְתָּ בָם,
 בְּשַׁבְּתֶךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתֶּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשַׁבְּבְךָ*
 וּבְקוֹמְךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל-יָדְךָ, וְהָיָה
 לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוֹזוֹת
 בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

וְהָיָה אִם-שָׁמַעַתְּ שִׁמְעוּ אֶל-מְצוֹתַי, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
 אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְאֶהְבָה אֶת-יי אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ,
 בְּכָל-לִבְבְּכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם: וּנְתַתִּי מִטַּר-אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ
 יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ, וְאֶסְפַּת דְּגַנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וּנְתַתִּי
 עֵשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ: הַשְׁמְרוּ לְכֶם
 פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
 וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף-יי בְּכֶם וְעָצַר אֶת-הַשָּׁמַיִם
 וְלֹא-יִהְיֶה מִטַּר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבוּלָהּ, וְאֶבְדַּתֶּם
 מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יי נָתַן לְכֶם: וּשְׁמַתֶּם
 אֶת-דְּבָרֵי אֱלֹהַ עַל-לִבְבְּכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם

לאות

תו"א (א) דברים ו ד: (ב) שו"ע אדה"ז סימן תריט סעיף ט: (ג) פסחים נו, א: (ד) דברים שם ה-ט:

(ה) שם יא יג-כא:

הנהגות (1) יכסה עיניו בידו הימנית (שו"ע אדה"ז סימן סא סעיף ה), [ויעצום אותן (אגרת הקודש סימן ט דף קיד, א)].

(2) יאריך במחשבתו להמליכו בד' רוחות (שו"ע שם סעיף ז) ושהוא יחיד בעולמו (שם סעיף

1), ויטה ראשו מעט לימין, לשמאל, לפניו, לאחור, למעלה ולמטה (מנהגי הרבי - וראה

אגה"ק שם).

(3) יפסיק מעט (שו"ע שם סעיף יד).

(4) יתן רווח מעט שלא תבלע האות (שם סעיפים יד, יח-כ).

לְאוֹת עַל-יְדְכֶם וְהָיוּ לְמוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמְדֹתֶם אֹתָם
 אֶת-בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
 וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל-מִזְוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ:
 לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע²
 יי לְאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל-הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יי אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם לָהֶם
 צִיצִית עַל-כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם, וְנִתְּנוּ
 עַל-צִיצִית הַכַּנָּף, פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם
 לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ, וּזְכַרְתֶּם אֶת-כָּל-מִצְוֹת
 יי, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם. וְלֹא-תָתְּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם
 וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר-אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם:
 לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי, וְהֵייתֶם
 קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר
 הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם
 לֵאלֹהִים, אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם: וַיִּצְרַף אֱלֹהֵיכֶם לֵאמֹת

אֲמֵת, וְאֲמוּנָה כָּל-זֹאת, וְקִיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא
 יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זֹלָתוֹ, וְאַנְחָנוּ יִשְׂרָאֵל
 עִמּוֹ, הַפּוֹדְנוּ מִיַּד מְלָכִים, מְלַכְנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ
 מִכַּף כָּל-הָעָרִיצִים. הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ,

והמשלם

תו"א א (א) במדבר טו לז-מא:

הנהגות (1) יתן רווח מעט שלא תבלע האות (שו"ע אדה"ז סימן סא סעיפים יד, יח-כ).

(2) יטעים יפה העי"ן שלא תהא כאילו אומר נשבה (ראה שם סעיף טז).

(3) צריך להתזיז ה"ז כדי שלא תדמה קריאתה לסמ"ך (ראה שם).

(4) המתפלל בציבור יאמר: אני ה' אלקיכם, אמת. וימתין לש"ץ. (אם הוא באמצע ק"ש והש"ץ אומר ה'... יעצור, יאזין (ויכוין לצאת ידי חובתו) ('סידור עם דא"ח' עמ' 104[724] שו"ה מי) ואח"כ ימשיך). הש"ץ יאמר: אני ה' אלקיכם, אמת [בלחש. ובקול רם:] ה' אלקיכם, אמת (שו"ע שם סעיף ג).

(5) ביחיד כופל ג' התיבות ומסיים בתיבת אמת [אני ה' אלקיכם. אני ה' אלקיכם, אמת] (ספר המנהגים, עמ' 11).

וְהַמְשַׁלְמִים גַּמּוּל לְכָל־אִיְבֵי נַפְשָׁנוּ הָעֹשֶׂה
גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֶקֶר, וְנִפְלְאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר:
הַשֵּׁם נַפְשָׁנוּ בַחַיִּים, וְלֹא־נָתַן לְמוֹט רַגְלָנוּ:
הַמְדַרְיֵכְנוּ עַל־בְּמוֹת אוֹיְבֵנוּ, וַיִּרֶם קַרְנֵנוּ עַל־
כָּל־שִׁנְאֵינוּ. הָאֵל הָעֹשֶׂה־לָּנוּ נִקְמָה בַּפְּרָעָה,
וְאֲתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֲדָמַת בְּנֵי־חָם. הַמַּכָּה
בְּעִבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל מֵתוֹכָם לְחֵרוֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנֵיו
בֵּין גְּזֵרֵי יַם־סוּף, וְאֶת־רוּדְפֵיהֶם וְאֶת־שׁוֹנְאֵיהֶם
בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע, וְרָאוּ בְנֵיו גְּבוּרָתוֹ, שָׂבְחוּ
וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם,
מִנְשָׂה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה,
וְאָמְרוּ כָלָם:

מִי־בִמְכָה בְּאֵלֶם יי, מִי כִמְכָה נֶאֱדָר
בְּקֶדֶשׁ, נוֹרָא תַהֲלֹת עֹשֶׂה־פִלְא:
מַלְכוּתְךָ רָאוּ בְנֵיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לְפָנַי
מִנְשָׂה, זֶה אֵלַי עָנוּ וְאָמְרוּ, יי | יִמְלֹךְ
לְעֹלָם וָעַד: וְנֶאֱמַר, כִּי־פָדָה יי אֶת־
יַעֲקֹב, וְנֶאֱלָו מִיַּד חָזַק מִמֶּנּוּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, גָּאֹל יִשְׂרָאֵל:

השכיבנו

תו"א (א) איוב ט י (בשינוי): (ב) תהלים סו ט: (ג) שמות טו יא: (ד) שם יח: (ה) ירמיה לא י:
הנהגות (1) נוסף על סיום כל פסקא - מגביל הש"ץ קולו גם באמירת: המעביר בניו .. כלם (ספר
המנהגים, עמ' 24).

(2) גם באמירת: מלכותך .. ואמרו מגביל הש"ץ קולו (ראה שם).
(3) גם באמירת: ונאמר .. ישראל מגביל הש"ץ קולו (מנהגי הרבי).

הַשְׁכִּיבֵנו אָבִינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ
 לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, וְתַקְּנֵנוּ
 בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן
 שְׁמֶךָ, וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סֶכֶת שְׁלוֹמְךָ. בָּרוּךְ אַתָּה
 יי, הַפּוֹרֵשׁ סֶכֶת שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָּם: לש"ץ חצי קדיש

מִנְהַג הָעוֹלָם לומר קודם חצי קדיש בחול ברוך ה' לעולם אמן ואמן ובשבת ושמרו (וביום-טוב וראש
 השנה ויום הכפורים פסוקים אחרים מענין קדושת היום) ויש להם על מה שיסמוכו, אבל
 הנהגין שלא לאמר בחול ברוך ה' לעולם אמן ואמן מפני חשש הפסק, גם בשבת (ויום-טוב וראש
 השנה ויום הכפורים) אין להפסיק בפסוקים:

בשבת

וְשִׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתֵם, בְּרִית עוֹלָם:
 בְּנֵי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעָלָם, כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי
 אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת, וַיִּנְפֹשׁ:

כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם, לִפְנֵי ה'
 תַּטְהֲרוּ:

הש"ץ אומר חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ
 וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן:
 בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעִנְיָא וּבְזַמַּן
 קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמֵי
 עֲלָמֵיָא: יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר
 וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעִלְמָן מִן
 כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא, דְּאִמְרֵן בְּעֶלְמָא,
 וְאָמְרוּ אָמֵן:

ה'

תו"א (א) סידור: (ב) שמות לא טז-יז: (ג) ויקרא טז ל:

הנהגות (1) ופרוש עלינו כו' בעמידה (ראה ספר המנהגים, עמ' 27).

(2) אין מנהגנו לומר הפסוקים של שבת או יו"ט (ראה 'פסקי דינים להצמח צדק' חלק או"ח דף ח עמוד ד).

(3) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר) וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן (ספר המנהגים, עמ' 6).

אֲדֹנָי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהִם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל
הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים
טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת, וּמֵבִיא גּוֹאֵל
לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפְּזֵי בְּחַיִּים, וְכַתְּבָנוּ בְּסֵפֶר
הַחַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מִגֵּן אֲבֹרָהִם:
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב
לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטַּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְחַיֶּה אֲסוּרִים,
וּמְקַיֵּם אַמּוֹנָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל עַפְּרָה. מִי־כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרֹת
וּמִי הוֹמָה לָךְ, מֶלֶךְ לְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:
מִי־כְמוֹךָ אָב הַרְחָמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מְחַיֶּה
הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם
יְהִלְלוּךָ סְלָה:

לדוד

תו"א (א) תהלים נא יז: (ב) שמות ג ו: (ג) נחמיה ט לב: (ד) בראשית יד כ: (ה) דברים ה כג:
(ו) במדבר רבה יא, ב: (ז) ישעיה סג א: (ח) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה: (ט) ירושלמי
ברכות א, ה: (י) תהלים קמו ז: (כ) שמואל-א ב ו: (ל) ירושלמי שם ד, ב:
הנהגות 1) בראש השנה ויום הכפורים נהגו להשמיע קול אף בתפילת לחש, כדי לעורר הכוונה
ביותר (ראה שו"ע אדה"ז סימן קא סעיף ג).
2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סימן קיג סעיף ו).

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכוֹ לְאֵל, כִּי הוּא, לְבָרוּ, מְרוֹם וְקָדוֹשׁ:
 וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל
 יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכָּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל
 מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ, וְעַל מְכוּנָה וְהִיכָלְךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל-
 מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימַתְךָ עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאת, וַיִּירָאוּךָ כָּל-הַמַּעֲשִׂים,
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל-הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ
 כָּל־מִצְוָתְךָ אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 בְּלִבָּב שְׁלָם. שִׁדְעָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
 שְׁהַשְׁלֵטֵן לְפָנֶיךָ, עַז בִּידְךָ וּגְבוּרָה
 בְּיַמֶּיךָ. וְשִׁמְךָ נִזְרָא עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאת:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יי לְעַמְּךָ, תְּהַלֵּלָה לִירְאֵיךָ,
 וְתִקְוֶה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתַחְחוּן-פֶּה
 לְמִיַּחְלִים לָךְ, שִׁמְחָה לְאַרְצְךָ, וְשִׁשׂוֹן לְעִירְךָ,
 וְצַמִּיחַת קָרֵן לְדוֹד עַבְדְּךָ, וְעַרְיֵכֶת נֵר לְבֶן-
 יִשְׂי מְשִׁיחְךָ, בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ. וְחַסִּידִים
 בְּרָנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתָה תִקְפֹּץ-פִּיהָ. וְהַרְשָׁעָה
 כָּל־הָעֲשָׂן תִכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְדוֹן מִן הָאָרֶץ:

ותמלך

תו"א (א) ישעיה נז טו: (ב) תהלים כו ח: (ג) מלכים-ב כ ג (בשינוי): (ד) ע"פ יחזקאל כט כא:
 (ה) [=העלילה. רש"י.] איוב ה טז (בשינוי):

וְתִמְלֹךְ אֶתְּךָ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ לְבַדְּךָ, עַל
 כָּל־מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ.
 וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ. כִּפְתּוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ,
 יְמִלֶךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר, הַלְלוּיָהּ:
 קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעְדֶּיךָ, כִּפְתּוּב,
 וַיִּגְבַּהּ יי צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
 בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ
 וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת,
 וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעַבְדֹתֶיךָ,
 וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ:

וְתִתֶּן־לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יּוֹם (בשבת השבת הַזֶּה
 וְאֶת־יּוֹם) הַכֹּפְרִים הַזֶּה, אֶת־יּוֹם סְלִיחַת הָעֶזְרוֹן
 הַזֶּה, אֶת־יּוֹם מְקַרְא־קִדְשׁ הַזֶּה, (בשבת לְקִדְשָׁה וְלִמְנוּחָה)
 לְמַחִילָה וְלְסְלִיחָה וְלְכַפָּרָה, וְלְמַחֲלָבוֹ אֶת־כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ
 (בשבת בְּאַהֲבָה) מְקַרְא־קִדְשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, וַיִּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה,
 וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר, זְכָרוֹנֵנוּ וּפְקֻדוֹנֵנוּ, וּזְכוֹרוֹן
 אֲבוֹתֵינוּ, וּזְכוֹרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדְּךָ, וּזְכוֹרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר
 קִדְשֶׁךָ, וּזְכוֹרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה, לְחַן
 וְלְחַסֵּד וְלְרַחֲמִים וְלְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם, בְּיּוֹם (בשבת השבת הַזֶּה
 וּבְיּוֹם) הַכֹּפְרִים הַזֶּה, בְּיּוֹם סְלִיחַת הָעֶזְרוֹן הַזֶּה, בְּיּוֹם מְקַרְא־קִדְשׁ
 הַזֶּה, זְכָרְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדְנוּ בּוֹ לְבָרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
 לְחַיִּים טוֹבִים: וּבְדַבָּר יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

אלקיט

תו"א (א) תהלים כו ח: ב) שם קמו י: ג) ישעיה ה טז: ד) ברכות יב, ב: ה) ביצה יז, א רש"י
 (ד"ה ואומר קדושת היום): ו) ויקרא כג כז: ז) נחמיה ט לא (בשינוי):

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל | לְעֹנוּתֵינוּ בְּיוֹם
 (בשבת השבת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכֹּפְרִים הַזֶּה, בְּיוֹם
 סְלִיחַת הָעֶזְרָא הַזֶּה, בְּיוֹם מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה. מְחַה
 וְהֶעֱבַר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּגִיד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר,
 אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְחַה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעְנֵי, וְחַטָּאתֶיךָ
 לֹא אֶזְכֹּר: וְנֹאמֶר, מְחִיתִי כָּעֵב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן
 חַטָּאוֹתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶתִיךָ: וְנֹאמֶר, כִּי־בְיוֹם
 הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם,
 לְפָנַי יְיָ תִטְהָרוּ: (בשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בְּמִנוּחַתְנוּ,
 קֹדְשֵׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שִׁבְעֵנוּ
 מִטּוֹבֶךָ וְשִׁמַּח נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתֶךָ, (בשבת וְהִנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שֶׁבֶת קֹדְשֶׁךָ, וְיִנּוּחוּ בָּהּ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקְדָּשֵׁי שְׁמֶךָ.) וְטַהֵר
 לְבָבֵנו לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת. כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל
 וּמְחַלֵּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר, וּמְבַלְעֶדֶיךָ
 אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֶחַת. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ
 מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעֹנוּתֵינוּ, וְלְעֹנוּת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 וּמֵעַבִּיר אֲשַׁמּוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל־
 הָאָרֶץ, מִקְדָּשׁ (בשבת השבת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכֹּפְרִים:
 רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וְלַתְּפִלָּתָם שְׁעָה, וְהַשִּׁב
 הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתֶךָ, וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וְתִפְלָתָם בְּאַהֲבָה
 תִּקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
 וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
 הַמְּחַזֵּר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מורים

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ,
 אֵתָהּ הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדָה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל
 חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל
 נַסִּיךְ שְׂבָכְךָ־לְיוֹם עִמָּנוּ וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָכְךָ־
 עָתָה, עָרַב וּבָקֵר וְצִהָרִים. הַטּוֹב, כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
 וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא־תָמוּ חַסְדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:
 וְעַל־כֵּלָם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ תָּמִיד
 לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:
 וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וַיְהִלְלוּ שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב,
 הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעִזְרַתָּנוּ סֵלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יי,
 הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נָאֵה לְהוֹדוֹת:

שֵׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ,
 כִּי בְאוֹר פְּנִיךָ נָתַתָּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
 וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
 אֶת־עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ:

וּבִסְפָּר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִנָּסָה טוֹבָה, יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה
 וְגִזְרוֹת טוֹבוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־
 עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

יְהִיו לְרִצּוֹן | אֲמַר־פִּי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אלקיני

תו"א (א) מיכה ו ח: ב) תהלים יט טו:
 הנהגות (1) במודים – ישתחוה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם – יזקוף (ראה שם
 סעיף ה).
 (2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סעיף ו).

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל־תִּתֶּעַלֶּם
 מִתְחַנְּתֵנוּ, שְׂאִין אָנוּ עֵוִי פָּנִים וְקָשִׁי עֶרְף, לֹא־מַר לְפָנֶיךָ
 יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטְאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ
 וְאֲבוֹתֵינוּ חָטְאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דְּבַרְנוּ דָּפִי: הֶעֵוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ.
 זָדְנוּ. חֲמַסְנוּ. טָפְלָנוּ שֶׁקֶר: יַעֲצֵנוּ רָע. כּוֹזְבֵנוּ.
 לָצְנוּ. מָרְדְנוּ. נֶאֱצְנוּ. סָרְרְנוּ. עָוִינוּ. פִּשְׁעֵנוּ. צָרְרְנוּ. קִשְׁיֵנוּ
 עֶרְף: רָשָׁעֵנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעֲבָנוּ. תִּעֵינוּ. תִּעַתְעֵנוּ:
 סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא־שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה
 צְדִיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי־אָמַת עָשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ:
 מִה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמִה־נִּסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים.
 הֲלֹא כָּל־הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אֵתָּה יוֹדֵעַ:

אֵתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְּרֵי כָל־חַי: אֵתָּה
 חֹפֵשׁ כָּל־חַדְרֵי בֶטֶן וּבִחֵן כָּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּבַר
 נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאִין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבִכֵּן יְהִי רָצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁתְּרָחֵם עָלֵינוּ
 וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל־חַטֹּאתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל־
 עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִנּוּס וּבְרָצוֹן:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִלִי דַעַת:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם:

על

תו"א (א) תהלים פח ג (בשינוי): (ב) שם נה ג (בשינוי): (ג) ע"פ דברים כח נ: (ד) ע"פ שמות לד
 ט: (ה) יומא פז, ב (בשינוי): (ו) תהלים קו ו: (ז) שם (בשינוי): (ח) ע"פ שם קיט סט:
 ט) ע"פ שם לט: י) איוב לג כז (בשינוי): (כ) נחמיה ט לג: (ל) פסיקתא רבתי כ: (מ) משלי
 כ כז: (ג) ירמיה יא כ (בשינוי):
 הנהגות (1) יכה על הלב (מנהגי הרבי).
 (2) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרוז סעיף ז), וכן בשאר המלים לפי
 סדר הא"ב (מנהגי הרבי).
 (3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם), וכן בכלום (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-
 תשרי, עמ' רא).

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוֹי עֲרִיזוֹת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוֹי וּבִסְתָר:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַעַת וּבְמַרְמָה:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַבּוּר פֹּה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהוֹנָאת רַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהִרְהוּר הַלֵּב:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בּוֹעִיקַת זְנוּת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בּוֹדְדֵי פֹה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזִדּוֹן וּבְשִׁנְיָה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחֻזְקֵי־ד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַמְאַת שְׁפָתַיִם:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַפְשׁוֹת פֹּה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיִצַר הָרַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:
 וְעַל כָּל־מַעֲלֵי אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח-לָנוּ, מְחַל-לָנוּ,
 כִּפֵּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַפַּת-שֹׁחַד:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִצּוֹן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִשׁוֹן הָרַע:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמִשְׁא וּבְמִתָּן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמֵאֵכֵל וּבְמִשְׁתֵּה:

על

תו"א א' (א) נחמיה ט יז:
 הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכלום (ראה 'אוצר
 מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).
 2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תשי"א, עמ' 151).

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִשְׁךְ וּבְמִרְבֵּית:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִטִּית גְּרוֹן:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁיחַ שְׁפֹתוֹתֵינוּ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּסִקּוֹר עֵינַי:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵינַיִם רְמוֹת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעִזּוֹת מְצַח:
 וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כִּפֹּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפָרִיקַת־עַל:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפִלְלוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצַדִּית־רַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצָרוֹת עֵינַי:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִלּוֹת רֹאשׁ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִשּׁוֹת עֶרֶף:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהֶרַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִכִּילוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁבּוּעַת שְׂוֹא:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁנְאֵת חֲנָם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִשּׁוּמַת־יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִמְהוֹן לֵב:
 וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כִּפֹּר לָנוּ:

וְעַל חַטָּאִים שְׂאֲנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
 וְעַל חַטָּאִים שְׂאֲנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:

ועל

תו"א א) נחמיה ט יז:

הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכלום (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).

2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם, וספר השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עֹלָה וַיִּזְרַד:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אֲשֶׁם וְכָאִי וְתִלְוִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִכַּת מַרְדּוֹת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבָּעִים:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְיַד־שָׁמַיִם:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם כְּרַת וְעִרְרִי:

וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:

סְקִילָה, שַׂרְפָּה, הֶרְג, וְחֶנֶק: עַל מִצּוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצּוֹת

לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שְׂיֵשׁ בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שְׂאִין

בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה. אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת־שְׂאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ.

אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ, כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ

עֲלֵיהֶם. וְאֶת־שְׂאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם

וַיְדוּעִים, כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר, הִנְסַתְרַת לִי אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ

לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה

הַזֹּאת: כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל, וּמַחֲלָן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל

בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלֶחַ:

אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אִינִי כְדָאִי, וְעַכְשָׁיו שֶׁנּוֹצַרְתִּי

כְּאֵלוֹ לֹא נוֹצַרְתִּי. עָפָר אָנִי בְּחַיִּי, קָל וְחֹמֶר

בְּמִיתָתִי. הֲרִי אָנִי לְפָנֶיךָ כְּכֹלִי מָלֵא בּוֹשָׁה וּכְלֻמָּה.

יְהִי רַצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחְטֵא

עוֹד, וּמֵה־שִׁחַטְטֵאתִי לְפָנֶיךָ מִחוּק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים

אֲבָל לֹא עַל־יְדֵי יְסוּרִים וְחֻלִּים רָעִים:

אֱלֹהֵי, נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ, וּשְׁפָתֵי מִדְּבַר מַרְמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי

תִּדְוֹם, וְנַפְשִׁי כְּעָפָר לְכָל תְּהִיָּה: פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ

ובמצותך

תו"א (א) דברים כט כח: (ב) יומא פז, ב: ג) ברכות יז, א: (הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרוז סעיף ז), וכן בכלום (ראה ספר השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

וּבְמִצּוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מִהֲרָה הִפֵּר
 עֲצָתָם וְקִלְקַל מַחְשַׁבְתָּם: יְהִי כַמֵּן לְפָנֶיךָ וּמִלֵּאךְ יי הוֹחָה:
 לְמַעַן יַחְלִצֵנִי יְדִידֶךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנֵי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ,
 עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְךָ:
 יְהִי לְרָצוֹן אֱמֶרֶי־פִי וְהַגִּיזֵן לְבִי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגֹאֲלֵי: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם
 בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ:

כשחל בחול מתחילין יעלה תחנונינו:

וכשחל בשבת אומרים ויכולו וברכה מעין שבע. [גם יחיד אומר ויכולו (בעמידה)]:

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים
 אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכֹל־
 מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים, לַעֲשׂוֹת:

ואומר הש"ץ ברכה מעין שבע. [יחיד מתחיל מגן אבות עד זכר למעשה בראשית]:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל
 הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, קִנְיַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
 קָהַל וּש"ץ מִגֵּן אֲבוֹת בְּדַבָּרוֹ, מְחַיֶּה מֵתִים בְּמֵאֲמָרוֹ, הַמְּלַךְ
 הַקְּדוֹשׁ שְׂאִין כְּמוֹהוּ. הַמְּנִיחַ לְעַמּוֹ בַּיּוֹם
 שֶׁבַת קְדוֹשׁוֹ, כִּי בָם רָצָה לְהַנִּיחַ לָהֶם. לְפָנָיו נַעֲבֹד

ביראה

תו"א (א) תהלים לה ה: (ב) שם ס ז; קח ז: (ג) שם יט טו: (ד) איוב כה ב (בשנינוי): (ה) אבות ה, כ: (ו) ע"פ שו"ע אדה"ז סימן רסח סעיף יב בקונטרס אחרון (ב): (ז) בראשית ב א"ג: (ח) סידור: ט) שו"ע אדה"ז שם סעיף יג: י) שמות ג ו: כ) נחמיה ט לב: ל) בראשית יד כב: (מ) ברכות יב, ב:

הנהגות (1) נוהגים לומר .. הפסוק של שמו (ראה אג"ק כרך טו, עמ' רלד). כמה מהחסידיים נוהגים לומר בסיום דשמו"ע גם הפסוק של שם האדמו"ר (ספר המנהגים, עמ' 12).

(2) כשעוקר רגליו, יעקור שמאלו תחילה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג סעיף ה). הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של תפילת לחש: בעת אמירת עושה – הטי' והרכנה לשמאל המתפלל. השלום – לימין. במרומיו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן – באמצע (מנהגי הרבי).

(3) יעמוד ברגליים מכוונות [בשבת: עד שיגיע הש"ץ למגן אבות, ואם חל יום הכפורים בחול: עד שיתחיל הש"ץ יעלה (מנהגי הרבי), ובשעת דחק ימתין כדי הילוך ד' אמות (ראה שו"ע שם סעיפים ה, ג).

(4) הש"ץ יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (מנהגי הרבי – וראה שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

בִּירָאָה וּפָחַד, וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל־יּוֹם תָּמִיד מֵעַיִן הַבְּרָכוֹת,
 אֶל־הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם, מִקְדָּשׁ הַשֶּׁבֶת וּמִבְּרַךְ שְׁבִיעִי,
 וּמְנִיחַ בְּקִדְשָׁהּ, לָעַם מִדְּשֵׁנֵי עֲנַג, זָכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:
 חזון אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בְּמִנוּחַתֵּנוּ, קִדְּשֵׁנוּ
 בְּמִצּוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ
 וְשִׂמְחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאֵמֶת,
 וְהִנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ, וְיִנּוּחוּ־בָהּ
 בְּ־יִשְׂרָאֵל מִקְדָּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִקְדָּשׁ הַשֶּׁבֶת:

בחול מתחילין כאן:

פותחין הארון

יַעֲלֶה	תַּחֲנוּנֵנוּ	מֵעֶרֶב.	וַיָּבֹא	שׁוֹעֲתֵנוּ	מִבְּקָר.	וַיִּרְאֶה
	רְנוּנֵנוּ.					עַד עָרֵב:
יַעֲלֶה	קוֹלֵנוּ	מֵעֶרֶב.	וַיָּבֹא	צְדָקָתֵנוּ	מִבְּקָר.	וַיִּרְאֶה
	פְּדִינֵנוּ.					עַד עָרֵב:
יַעֲלֶה	עֲנוּיֵנוּ	מֵעֶרֶב.	וַיָּבֹא	סְלִיחַתֵּנוּ	מִבְּקָר.	וַיִּרְאֶה
	נִאֲקָתֵנוּ.					עַד עָרֵב:
יַעֲלֶה	מְנוּסֵנוּ	מֵעֶרֶב.	וַיָּבֹא	לְמַעַנּוּ	מִבְּקָר.	וַיִּרְאֶה
	כְּפוּרֵנוּ.					עַד עָרֵב:
יַעֲלֶה	יִשְׁעֵנוּ	מֵעֶרֶב.	וַיָּבֹא	טַהַרֵנוּ	מִבְּקָר.	וַיִּרְאֶה
	חֲנוּנֵנוּ.					עַד עָרֵב:
יַעֲלֶה	זְכוּרֵנוּ	מֵעֶרֶב.	וַיָּבֹא	וְעוֹדֵנוּ	מִבְּקָר.	וַיִּרְאֶה
	הַדְּרָתֵנוּ.					עַד עָרֵב:
יַעֲלֶה	דְּפָקֵנוּ	מֵעֶרֶב.	וַיָּבֹא	גִילֵנוּ	מִבְּקָר.	וַיִּרְאֶה
	בְּקִשְׁתֵּנוּ.					עַד עָרֵב:
יַעֲלֶה	אֲנָקָתֵנוּ	מֵעֶרֶב.	וַיָּבֹא	אֵלֶיךָ	מִבְּקָר.	וַיִּרְאֶה
	אֵלֵינוּ.					עַד עָרֵב:

סוגרין הארון:

שומע

שׁוֹמֵעַ תִּפְלֶה, עֲדִיךָ כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ: יָבֹאוּ כָּל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת
 לְפָנֶיךָ יי: יָבֹאוּ | וְיִשְׁתַּחֲוּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי, וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ:
 בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוּהוּ וְנִכְרַעוּ, נִבְרָכָה לְפָנֶיךָ עֲשֵׂנוּ: בָּאוּ שְׁעָרָיו |
 בְּתוֹדָה חֲצֵרְתָיו בְּתִהְלָה, הוֹדוּלוֹ בְּרָכוּ שְׁמוֹ: הִנֵּה | בְּרָכוּ אֶת־יי
 כָּל־עַבְדֶי יי, הָעֹמְדִים בְּבֵית־יי בְּלִילוֹת: שְׂאוּ־יְדֵיכֶם קְדוֹשׁ, וּבְרָכוּ
 אֶת־יי: נְבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו, נִשְׁתַּחֲוּהוּ לְהֵדָם רִגְלָיו: רֹמְמוּ יי
 אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּ לְהֵדָם רִגְלָיו, קְדוֹשׁ הוּא: רֹמְמוּ יי אֱלֹהֵינוּ
 וְהִשְׁתַּחֲוּ לְהֵר קְדוֹשׁ, כִּי־קְדוֹשׁ יי אֱלֹהֵינוּ: הִשְׁתַּחֲוּ לִיי
 בְּהִדְרַת־קְדוֹשׁ, חִילוֹ מִפְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ: וְאַנְחֵנוּ בְּרַב חֶסֶדְךָ נְבוֹא
 בֵּיתְךָ, נִשְׁתַּחֲוּהוּ אֶל־הַיִּכְל־קְדוֹשְׁךָ בִּירְאֶתְךָ: נִשְׁתַּחֲוּהוּ אֶל־הַיִּכְל
 קְדוֹשְׁךָ וְנוֹדָה אֶת־שִׁמְךָ עַל־חֶסֶדְךָ וְעַל־אַמְתְּךָ, כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־כָּל־
 שִׁמְךָ אִמְרַתְךָ: יי | אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי־כְמוֹךָ חֲסִין | יְהִי, וְאַמוֹנַתְךָ
 סְבִיבוֹתֶיךָ: כִּי מִי בִשְׁחַק יַעֲרֶךְ לִיי, יִדְמָה לִיי בְּבָנֵי אֱלֹהִים:
 כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעָשָׂה נִפְלְאוֹת, אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדְּךָ: כִּי־גָדוֹל
 מֵעַל־שָׁמַיִם חֶסֶדְךָ, וְעַד־שְׁחַקִּים אַמְתְּךָ: גָּדוֹל יי וּמְהֻלָּל מְאֹד,
 וְלִגְדָלְתוֹ אֵין חֶקְר: כִּי גָדוֹל יי וּמְהֻלָּל מְאֹד, נוֹרָא הוּא
 עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי אֵל גָּדוֹל יי, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֲשֶׁר
 מִי־אֵל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיךָ וּכְנִבְוֵרְתְּךָ: מִי לֹא
 יִרְאֶה מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לָךְ יֵאָתֶה, כִּי בְכָל־חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־
 מַלְכוּתָם מֵאֵין כְּמוֹךָ: מֵאֵין כְּמוֹךָ יי, גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שִׁמְךָ
 בְּנִבְוֵרָה: לָךְ זְרוּעַ עִם־נִבְוֵרָה, תָּעֵז יָדְךָ תְּרוּם יְמִינְךָ: לָךְ יוֹם
 אֶפְרָיִם לִיְרָה, אַתָּה הַכִּינּוֹת מְאוֹר וְשִׁמְשׁ: אֲשֶׁר בִּידוֹ מְחַקְרֵי־
 אָרֶץ, וְתוֹעֵפֹת הָרִים לוֹ: מִי יִמְלֹל גְּבוּרוֹת יי, יִשְׁמִיעַ כָּל־תְּהַלְלוֹתָיו:
 לָךְ יי הַגְּדָלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹדָה, כִּי־כָל בְּשָׁמַיִם
 וּבָאָרֶץ, לָךְ יי הַמְּמֻלְכָה, וְהַמְּתַנַּשֵּׂא לְכָל | לְרֹאשׁ: לָךְ שָׁמַיִם
 אֶפְרָיִם אָרֶץ, תִּבְלֹ וּמְלֹאָה אַתָּה יְסֻדְתָּם: אַתָּה הַצְּבֹתָ כָּל־

גבולות

תו"א (א) תהלים סה ג: (ב) ישעיה סו כג (בשינוי): (ג) תהלים פו ט: (ד) שם צה ו: (ה) שם ק
 ד: (ו) שם קלד א"ב: (ז) שם קלב ז: (ח) שם צט ה: (ט) שם ט: (י) שם צו ט: (כ) שם ה ח
 (בשינוי): (ל) שם קלח ב (בשינוי): (מ) שם פט ט: (נ) שם ז: (ס) שם פו י: (ע) שם קח ה:
 (פ) שם קמה ג: (צ) שם צו ד: (ק) שם צה ג: (ר) דברים ג כד: (ש) ירמיה י ז: (ת) שם ו:
 (א) תהלים פט יד: (ב) שם עד טז: (ג) שם צה ד: (ד) שם קו ב: (ה) דברי הימים א כט יא:
 (ו) תהלים פט יב: (ז) שם עד יז:

גְּבוּלוֹת אֶרֶץ, קִיץ וְחֶרֶף אֶתָּה יִצְרָתָם: אֶתָּה רִצְצָתָ רְאִשֵׁי לְוִיתָן,
 תִּתְּנֵנוּ מֵאֵכֶל לָעַם לְצִיִּים: אֶתָּה בְּקִעְתָּ מַעֵין וְנַחֲלִי, אֶתָּה
 הוֹבִשְׁתָּ נְהָרוֹת אִיתָן: אֶתָּה פּוֹרַרְתָּ בְּעֶזְךָ יָם, שִׁבְרַתָּ רְאִשֵׁי
 תַּנְיִיִם עַל־הַמַּיִם: אֶתָּה מוֹשֵׁל בְּנֶאֱוֹת הַיָּם, בְּשׂוֹא גִלְיוֹ אֶתָּה
 תִּשְׁבְּחָם: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֶרֶקְדָּשׁוֹ: יְיָ אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרָבִים אֶתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבִדְךָ: אֵל גַּעְרָץ
 בְּסוּד־קִדְשֵׁים רַבָּה, וְנוֹרָא עַל־כָּל־סְבִיבָיו: וַיִּזְדוּ שָׁמַיִם פְּלֹאֵךְ יְיָ,
 אֶפְרָמוֹנְתְךָ בְּקִהֵל קִדְשֵׁים: לָכֵן גְּרַנְנָה לִי, גְּרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ:
 נִקְדָּמָה פָּנָיו בְּתוֹדָה, בּוֹמְרוֹת גְּרִיעַ לֹ: צֹדֵק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן
 כִּסֵּאֲךָ, חֶסֶד וְאֱמֶת יִקְדָּמוּ פָּנֶיךָ: אֲשֶׁר יַחֲדוּ נִמְתִּיק סוּד, בְּבֵית
 אֱלֹהִים נְהַלְךָ בְּרִנָּשׁ: אֲשֶׁר־לָו הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ, וַיִּבְשֹׁת יָדָיו
 יִצְרוּ: אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְשׁ כָּל־חַי, וְרוּחַ כָּל־בֶּשֶׂר־אִישׁ: הַנְּשָׁמָה לָךְ
 וְהַגּוֹף פְּעֻלָּךְ, חוֹסֶה עַל עַמְלֶךְ: הַנְּשָׁמָה לָךְ וְהַגּוֹף שִׁלְךָ, יְיָ עֲשֵׂה
 לְמַעַן שְׁמֶךָ: אֶתְּאֲנוּ עַל שְׁמֶךָ יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: בַּעֲבוּר כְּבוֹד
 שְׁמֶךָ, כִּי אֶל־חַנּוּן וְרַחוּם שְׁמֶךָ: לְמַעַן־שְׁמֶךָ יְיָ, וְסִלַּחַת לַעֲוֹנֵנוּ כִּי
 רַב־הוּא:

הֶרְבֵּךְ אֱלֹהֵינוּ לְהֶאֱרִיךְ אִפְּךָ לְרַעִים וְלַטּוֹבִים. וְהִיא תְהַלְתֶּךָ:
 לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ. רְאֵה עֲמִידַתְנוּ דְּלִים וְרַקִּים:
 תַּעֲלֶה אֲרוּכָה לְעֹלָה נְדָף, תִּנְחַם עַל עַפְרָ וְאֶפְרָ: תִּשְׁלֶךְ חַטָּאֵינוּ
 וְתַחַן בְּמַעֲשֶׂיךָ. תִּרְא כִּי אֵין אִישׁ עֲשֵׂה עִפְנוּ צְדָקָה:

הֶרְבֵּךְ אֱלֹהֵינוּ לְהֶאֱרִיךְ אִפְּךָ לְרַעִים וְלַטּוֹבִים. וְהִיא תְהַלְתֶּךָ:
 לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ. רְאֵה עֲמִידַתְנוּ דְּלִים וְרַקִּים:
 אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחַסִּידוֹת •
 מוֹחֵל עוֹנוֹת עַמּוֹ • מַעֲבִיר רְאִשׁוֹן רְאִשׁוֹן • מְרַבֵּה
 מַחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים • עֲשֵׂה צְדָקוֹת עִם
 כֵּל

תו"א (א) תהלים עד יד-טו: (ב) שם יג: (ג) שם פט י: (ד) שם מח ב: (ה) מלכים-ב יט טו (בשינוי):
 (ו) תהלים פט ח: (ז) שם ו: (ח) שם צה א-ב: (ט) שם פט טו: (י) שם נה טו: (כ) שם צה
 ה: (ל) איוב יב י: (מ) ירמיה יד ז: (נ) נחמיה ט לא (בשינוי): (ס) תהלים כה יא (בשינוי):
 (ע) ע"פ ויקרא כו לח: (פ) ע"פ שמות ב יב: (צ) ויקרא רבה כט, ו: (ק) ראש השנה יז, א:
 (ר) ע"פ תהלים קג ו:

כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ לֹא כָרַעְתֶּם הַנְּמוּלִי אֵל הוֹרִית לָנוּ
 לֹאמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה זְכָרֵינוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
 בְּהוֹדַעְתָּ לָעָנּוּ מִקֶּדֶם כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יי בְּעָנָן
 וַיִּתְּצֵב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יי:

וַיַּעֲבֹר יי אַ עַל־פְּנֵיו וַיִּקְרָא

יי א אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֲרָךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאַמֶּת: נֶצֶר
 חֶסֶד לְאֱלֹפַיִם נִשְׂא עֵוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאת וְנִקָּה:

וְסִלַּחַת לְעוֹנֵינוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנַחֲלָתֵנוּ:

סִלַּח־לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מַחֲלֵלְנוּ מִלְּכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ: כִּי־אַתָּה
 אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרֹאִיךָ:

הַאֲזִינָה יי תִּפְלֹתֵנוּ, וְהִקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ: הִקְשִׁיבָה א לְקוֹל
 שׁוֹעֲתֵנוּ מִלְּכָנוּ וְאַל־הִינּוּ כִּי־אֵלֶיךָ נִתְפַלֵּל: הִתְהִי נָא
 אֲזִנְךָ־קְשִׁיבָת וְעֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת אֶל־תִּפְלֹת עַבְדֶּיךָ עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל:
 וְשִׁמְעֵת הַשָּׁמַיִם מְכוּן שִׁבְתֶּךָ אֶת־תִּפְלֹתֶם וְאֶת־תַּחֲנוּנֹתֶם וְעֲשִׂית
 מִשְׁפָּטִים: וְסִלַּחַת לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ:

כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים, כֵּן תִּרַחֵם יי עָלֵינוּ: לִי הִישׁוּעָה, עַל־עַמְּךָ
 בִּרְכָתֶךָ סְלָה: יי צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁנֵב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
 סְלָה: יי צְבָאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בִּטָּח בְּךָ: יי הוֹשִׁיעָה, הַמַּלְךְ יַעֲנֵנוּ
 בְּיוֹם־קְרָאנוּ: סִלַּח־נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה כִּגְדֹל חַסְדֶּךָ וְכֹאֲשֶׁר
 נִשְׂאתָה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַנּוֹה: וְשֵׁם נֹאמֵר:

וַיֹּאמֶר יי סִלַּח־תִּי כְּדַבְּרֶךָ:

הִטָּה אֱלֹהֵי א אֲזִנְךָ וְשִׁמְעֵ, פָקַח עֵינֶיךָ וּרְאָה שְׁלֹמֹתֵינוּ, וְהַעִיר
 אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵיךָ, כִּי א לֹא עַל־צַדִּיקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ
 מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים: אֲדֹנָי א שְׁמְעָה,

ה

תו"א א) ראה ראש השנה יז, ב: ב) שמות לד ה: ג) שם וז: ד) שם ט: ה) תהלים פו ה:
 ו) שם ו (בשינוי): ז) שם ה ג: ח) נחמיה א ו. שם יא (בשינוי): ט) מלכים-א ח מט-נ:
 י) תהלים קג יג: כ) שם ג ט: ל) שם מו ח: מ) שם פד יג: נ) שם כ י: ס) במדבר יד
 יט: ע) שם כ: פ) דניאל ט יח-יט:
 הנהגות 1) בקריאת הפסוק ויקרא בשם ה' יש להפסיק מעט בין בשם ל-ה' (ראה 'שערי אפרים'
 שער ה סעיף קז).
 2) במלים חטאנו, פשענו יכה על הלב (כבשמו"ע).

אֲדַנִּי | סְלַחָה, אֲדַנִּי הַקְּשִׁיבָה וְעֲשֵׂה, אֶל־תֹּאחֶר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי,
כִּי־שָׁמַךְ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמְּךָ:

פּוֹתְחִין הָאָרוֹן:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

מיוסד על-פי א"ב

סְלַח־נָא אֲשָׁמוֹת וּפְשָׁעֵי לְאָמְךָ. לְעוֹן בְּנִיךָ. בַּל יִחַרְדָּה
וְעַמְּךָ:

סְלַח־נָא גְעוּלָם וַיַּחֲיוּ מִמְּקוֹר עַמְּךָ. לְעוֹן דְּגִלְיָךְ שָׂא.
וְתִנָּחֵם כְּנַאמְךָ:

סְלַח־נָא הַכֹּל מוֹדִים וְעוֹזְבִים כְּרִשׁוֹמְךָ. לְעוֹן וּפִשַׁע מַחֲל.
לְמַעַן שְׁמָךְ:

סְלַח־נָא זְדוֹנוֹת וּשְׁגָנוֹת לְבְרוּאֵי לְשִׁמְךָ. לְעוֹן חֲטָאֵימוּ
חֲטָא. בְּגִדִיבֶת גְּשָׁמְךָ:

סְלַח־נָא טַפְשׁ טַפְלוֹת רִשְׁעֵי עַמְּךָ. לְעוֹן יְדִידֶיךָ יִבְקֶשׁ
וְאֵינָנו. כְּנַאמְךָ:

סְלַח־נָא כַּחֲשׁ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְעַמְּךָ. לְעוֹן לְקוֹחֶיךָ
כַּפָּר. בְּטוֹב טַעַמְךָ:

סְלַח־נָא מְרֵי מִיַּחֲלִיךָ וּמִיַּחֲדִיךָ בְּעוֹלָמְךָ. לְעוֹן נְדָחִים
מַחֲה. וּבְנֵה אוֹלָמְךָ:

סְלַח־נָא סְלוּפִם וְגוֹזְנִם בְּסִכַּת שְׁלוֹמְךָ. לְעוֹן עֲבָדֶיךָ עַלְמִם.
וּכְבוֹשׁ בְּעֵלְוֹמְךָ:

סְלַח־נָא פֶּן יַעֲזָשׁוּ מִפְּרוֹמְךָ. לְעוֹן צֹאנְךָ שִׁכַּח. וְהִיא
תִּהְיֶה וְרוֹמְךָ:

סְלַח־נָא קְלוּנָם וְחַמְל עָלֵימוּ מִפְּרוֹמְךָ. לְעוֹן רַחוּמֶיךָ
תִּשָּׂא. מִלְּצוּדָם בְּחַרְמְךָ:

סְלַח־נָא שֶׁמֶץ תַּעֲתוּעַ תַּעוּב רַחוּמֶיךָ. לְעוֹן תַּמִּימֶיךָ
הַעֲבַר. כְּגֹדֶל רַחֲמֶיךָ:

אלקיני

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

מיוסד על-פי א"ב

אָ מָנָם	כֵּן. יִצָר סוּכֵן. בָּנוּ. בְּךָ לְהִצְדָק. רַב צְדָק. וְעֲנֵנוּ.	סְלַחְתִּי:
גַּ עַל	מְרַגֵּל. וְגַם פִּגְל. סִפְרוּ. ה' וְד שׁוֹאֵג. בְּקוֹל. יִתֵּן קוֹל דְּבָרוֹ.	סְלַחְתִּי:
הַם	קִטְגֹר. וְקַח סִנְגֹר. מְקוֹמוֹ. וְיִהְיֶי לִמְשַׁעַן לֹו. לְמַעַן נוֹאֲמוּ.	סְלַחְתִּי:
זָ כוֹת	אֲזַרְח. נָם יִפְרַח. לְשׁוֹשְׁנָה. חֲטָא הֶעֱבֵר וְקוֹל הַגְּבֵר. מִמְּעוֹנָה.	סְלַחְתִּי:
טָ זָב	וְסִלַּח. מַחֵל וְסִלַּח. אֲשָׁמִים. יָהּ הַקָּשָׁב. וְגַם הַיָּשָׁב. מִמְּרוֹמִים.	סְלַחְתִּי:
כָּ אַב	תַּחֲבֹשׁ. וּבְצוֹל תַּכְבֹּשׁ. עוֹנֵי. לְךָ תִּהְלָה. אֲמַר מִלָּה. לְמַעַנִי.	סְלַחְתִּי:
מַחַה	פִּשְׁעֵי. וְגַם רָשָׁע. בְּנֵי בְרִית. נִהַג חֲסִדָּךְ. כֵּן הוֹדָךְ. לְשִׂאֲרֵית.	סְלַחְתִּי:
סָ כוֹת	רַחֲשֵׁי. וְגַם לַחֲשֵׁי. תִרְצָה. עֲוֹן נוֹשֵׂא. לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה. וְתִפְצָה.	סְלַחְתִּי:
פָּ נָה	לְעֵלְבוֹן. מְקוֹם עוֹן. לְהַשִּׁים. צַחַן הַסֵּר. וְגַם תִּבְשָׂר. לְבָבְךָ חוֹסִים.	סְלַחְתִּי:
קָ וְלִי	שְׁמַע. וְרֵאָה דְמַע. עֵינֵי. רִיב רִיבִי. שְׁעָה נִיבִי. וְהַשִּׁיבֵנִי.	סְלַחְתִּי:
שָׁ מִץ	מִהָר. בְּעֵב מִהָר. כְּנִיאָמַר. הַת מַחָה פִּשְׁעֵי. לְעַם נוֹשָׁע. וְתֹאמַר.	סְלַחְתִּי:

סוגרין הארון:

אל

אל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחַסִּידוֹת •
 מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ • מְעַבֵּיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן • מְרַבֵּה
 מְחִילָה לַחַטָּאִים וּסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים • עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם
 כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ • לֹא כָרַעְתֶּם הַגְּמוּלָה • אֵל הוֹרִית לָנוּ
 לֵאמֹר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה • זְכַר־לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה •
 כְּהוֹדַעְתָּ לָעָנּוּ מִקְדָּם • כְּמוֹ שְׂפָתוֹב וַיֵּרֶד יי בְּעֵנָן
 וַיִּתְיַצֵּב עַמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יי:

וַיַּעֲבֹר יי | עַל־פְּנֵיו וַיִּקְרָא

יי | יי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֲרָךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאַמֶּת: נֹצֵר
 חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עוֹן וּפֹשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְיָה:
 וְסִלַּחַת לְעוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנַחֲלָתֵנוּ:

סִלַּח־לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ • מְחַל־לָנוּ מִלִּפְנֵינוּ כִּי פָשַׁעְנוּ: כִּי־אַתָּה
 אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח, וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרֹאֲיֶךָ:

פּוֹתְחִין הָאָרוֹן:

כִּי הִנֵּה כְּתוּב בְּיַד הַיּוֹצֵר. בְּרִצּוֹתוֹ מְרַחֵב. וּבְרִצּוֹתוֹ
 מְקַצֵּר. כִּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ. חֶסֶד נוֹצֵר.

לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיּוֹצֵר:

כִּי הִנֵּה כָּאֵבֶן בְּיַד הַמְּסַתֵּת. בְּרִצּוֹתוֹ אוֹחֵז. וּבְרִצּוֹתוֹ
 מְכַתֵּת. כִּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ. מְחַיֶּה וּמְמוֹתֵת.

לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיּוֹצֵר:

כִּי הִנֵּה כְּנֶרֶן בְּיַד הַחֲרֹשׁ. בְּרִצּוֹתוֹ דִּבֵּק לְאוֹר.
 וּבְרִצּוֹתוֹ פָּרַשׁ. כִּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ. תּוֹמֵךְ עָנִי וְרֹשׁ.

לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיּוֹצֵר:

כִּי

תו"א (א) ויקרא רבה כט, ו: (ב) ראש השנה יז, א: (ג) ע"פ תהלים קג ו: (ד) ראה ראש השנה יז,
 ב: (ה) שמות לד ה: (ו) שם ו-ז: (ז) שם ט: (ח) תהלים פו ה: (ט) שמות שם ז (בשינוי):
 הנהגות (1) בקריאת הפסוק ויקרא בשם ה' יש להפסיק מעט בין בשם לה' (ראה 'שערי אפרים'
 שער ה סעיף קז).
 (2) במלים חטאנו, פשענו יכה על הלב (כבשמו"ע).

כִּי הִנֵּה כֹהֵנָה בְיַד הַמִּלְכָּה. בְּרִצּוֹתָו אוֹחֵזוּ. וּבְרִצּוֹתָו
שֶׁלַח. כֵּן אֲנַחְנוּ בְיָדְךָ. אֵל טוֹב וְסֶלַח.

לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיִצָּר:

כִּי הִנֵּה כּוֹכֵבִית בְּיַד הַמּוֹנֵג. בְּרִצּוֹתָו חוֹנֵג. וּבְרִצּוֹתָו
מְמוֹנֵג. כֵּן אֲנַחְנוּ בְיָדְךָ. מֵעֵבִיר זְרוֹן וְשׁוֹנֵג.

לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיִצָּר:

כִּי הִנֵּה כִּירִיעָה בְיַד הָרוֹקֵם. בְּרִצּוֹתָו מִיִּשָּׁר. וּבְרִצּוֹתָו
מֵעֵקָם. כֵּן אֲנַחְנוּ בְיָדְךָ. אֵל קְנוֹא וְנִקָּם.

לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיִצָּר:

כִּי הִנֵּה כִּכְסֵף בְּיַד הַצּוֹרֵף. בְּרִצּוֹתָו מְסַנֵּסֵג. וּבְרִצּוֹתָו
מְצָרֵף. כֵּן אֲנַחְנוּ בְיָדְךָ. מִמְצִיא לְמִזּוֹר תִּרְפֵּה.

לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיִצָּר:

סוגרין הארון:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוֹת •
מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ • מֵעֵבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן • מְרַבֵּה
מְחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים • עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם
כָּל־בְּשָׂר וְרוּחַ • לֹא כָרַעְתֶּם הַגְּמוּלָה • אֵל הוֹרִית לָנוּ
לֵאמֹר שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה • זְכַר־לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה •
כִּהוֹדַעְתָּ לָעָנּוּ מִקֶּדֶם • כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בְּעַנָּן
וַיִּתְּיָצֵב עַמּוֹ שֵׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבֹר יְיָ אֶל־פָּנָיו וַיִּקְרָא

יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאַמֶּת: נִצֵּר
חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקָּה:

וְסִלַּחַת לְעֹנְנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנַחֲלֵתֵנוּ:

סלח

תו"א (א) תהלים פו ה: (ב) נחום א ב: (ג) ויקרא רבה כט, ו: (ד) ראש השנה יז, א: (ה) ע"פ תהלים
קג ו: (ו) ראה ראש השנה יז, ב: (ז) שמות לד ה: (ח) שם ו-ז: (ט) שם ט:
הנהגות (ו) בקריאת הפסוק ויקרא בשם ה' יש להפסיק מעט בין בשם לה' (ראה 'שערי אפרים'
שער ה סעיף קז).

סֶלַח־לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטְאֵנוּ. מְחַל־לָנוּ מִלִּפְנֵינוּ כִּי פָשַׁעְנוּ: כִּי־אַתָּה
אֲדֹנָי טוֹב וְסֶלַח, וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרָאִיךָ:

זָכֹר רַחֲמֶיךָ יי וְחַסְדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הָמָּה: אֱלֹהֵי־זִכְר־לָנוּ עוֹנוֹת
רֵאשׁוֹנִים, מִהֵרָ יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ, כִּי דִלְוֵנוּ מְאֹד: זָכְרָנוּ יי
בְרִצּוֹן עַמֶּךָ, פָּקְדָנוּ בִישׁוּעָתֶךָ: זָכֹר עֲדֹתֶךָ | קִנִּיתָ קָדָם, גְּאֻלָּתְךָ
שָׁבַט נִחְלָתֶךָ, הִרְצִיוֹן זֶה | שָׁכַנְתָּ בּוֹ: זָכוֹר יי חַבְּתָהּ יְרוּשָׁלָּם,
אֲהַבְתָּ צִיּוֹן אֱלֹהֵי־שֹׁכְחֵי לְנִצָּחַת: אַתָּה תִקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן, כִּי־עַתָּה
לְחַנּוּנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד: זָכֹר יי | לְבַנְיָ אֲדוֹם, אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָּם,
הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיּוֹסֵד בָּהֶּ: זָכֹר לְאֲבֹרָהֶם לְיִצְחָק
וְלִישְׂרָאֵל עַבְדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ וּתְדַבֵּר אֱלֹהִים אֲרָבָה
אֶת־זִרְעֶכֶם כְּבוֹכָבֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
אֲתֵּן לְזִרְעֶכֶם וְנִחְלוּ לְעֵלָם: זָכֹר לְעַבְדֶיךָ לְאֲבֹרָהֶם לְיִצְחָק
וְלִיעֶקֶב, אֱלֹהֵי־תַפְּנֵי אֱלֹהֵי־קַיִשׁ הָעָם הַזֶּה וְאֱלֹהֵי־רִשְׁעוֹ וְאֱלֹהֵי־חַטָּאתוֹ:

אֱלֹהֵי־נְפֹשׁ תְּנִשְׁתָּ עָלֵינוּ חַטָּאתֵינוּ אֲשֶׁר נוֹאֲלָנוּ וְאֲשֶׁר חָטְאֵנוּ:

חָטְאֵנוּ צוּרְנוּ סֶלַח־לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

הֵן יַעֲבִיר זְרוֹן לְמִשׁוֹנָה, כִּי לְכָל־הָעָם בְּשִׁנְיָהּ:

חָטְאֵנוּ צוּרְנוּ סֶלַח־לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

זָכוֹר לָנוּ בְּרִית אָבוֹת פֶּאֶשֶׁר אָמַרְתָּ, וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹב
וְאֵף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֵף אֶת־בְּרִיתִי אֲבֹרָהֶם אֲזָכֹר
וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר: זָכוֹר לָנוּ בְּרִית רֵאשׁוֹנִים פֶּאֶשֶׁר אָמַרְתָּ, וְזָכַרְתִּי
לָהֶם בְּרִית רֵאשׁוֹנִים, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֶתְכֶם מֵאָרֶץ מִצְרַיִם, לְעֵינֵי
הַגּוֹיִם לְהִזּוֹת לָהֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יי: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמוֹ שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ,
וְאֵף־נָם־זֹאת בְּהִיוֹתְכֶם בְּאָרֶץ אֲבֹתֵיכֶם לֹא־מְאַסְתִּים וְלֹא־גִעַלְתִּים
לְכַלְתֶּם לְהַפְּרֹת בְּרִיתִי אִתְּכֶם, כִּי אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם: הָשִׁב שְׁבוּתֵנוּ
וְרַחֲמֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב, וְשָׁב יי אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶיךָ, וְשָׁב
וְקִבְּצֶה מִכָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפִּיצֶה יי אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: קִבֵּץ נִדְחֵינוּ

כמה

תו"א (א) תהלים פו ה: (ב) שם כה ו: (ג) שם עט ח: (ד) שם קו ד (בשינוי): (ה) שם עד ב: (ו) שם
יט: (ז) שם קב יד: (ח) שם קלו ז: (ט) שמות לב יג: (י) דברים ט כז: (כ) במדבר יב יא:
(ל) שם טו כו: (מ) ויקרא כו מב: (נ) שם מה: (ס) שם מד: (ע) דברים ל ג:
הנהגות (1) במלים חטאנו, פשענו יכה על הלב (כבשמו"ע).
(2) יכה על הלב בעת אמירת חטאנו (ע"פ מנהגי הרבי).

כְּמָה שְׁכַתוֹב, אִם־יְהִי נִדְחָךְ בְּקֶצֶה הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יי
 אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ: מְחָה פְּשַׁעֵינוּ כָּעֵב וְכַעֲנַן כְּמָה שְׁכַתוֹב,
 מְחִיתִי כָּעֵב פְּשַׁעֶיךָ וְכַעֲנַן חַטָּאתֶיךָ, שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גִאֲלֶתֶיךָ:
 מְחָה פְּשַׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְחָה
 פְּשַׁעֶיךָ לְמַעַנִי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: הִלְבֵּן חַטָּאֵינוּ כַּשֵּׁלֵג וְכַצֶּמֶר
 כְּמָה שְׁכַתוֹב, לְכוּ־נָא וְנוֹכַחַה יֹאמֵר יי, אִם־יְהִיו חַטָּאֵיכֶם פְּשָׁנִים
 כַּשֵּׁלֵג יִלְבְּנוּ, אִם־יֵאָדְיִמוּ כִּתּוּלָע פְּצֶמֶר יְהִיו: זְרוּק עָלֵינוּ מִיָּם
 טְהוֹרִים וְטְהַרְנוּ כְּמָה שְׁכַתוֹב, וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיָּם טְהוֹרִים
 וְטְהַרְתֶּם, מִכָּל טְמֵאתֵיכֶם וּמִכָּל־גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהַר אֶתְכֶם: רַחֵם
 עָלֵינוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתֵנוּ כְּמָה שְׁכַתוֹב, כִּי אֵל רַחוּם יי אֱלֹהֶיךָ לֹא
 יִרְפֶּךָ וְלֹא יִשְׁחִיתֶךָ, וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
 לָהֶם: מוֹל אֶת־לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה אֶת־שִׁמְךָ כְּמָה שְׁכַתוֹב, וְמֹל יי
 אֱלֹהֶיךָ אֶת־לְבַבְךָ וְאֶת־לְבַב זְרַעֲךָ, לְאַהֲבָה אֶת־יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־
 לְבַבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַמְצֵא לָנוּ בְּבִקְשָׁתֵנוּ כְּמָה שְׁכַתוֹב,
 וּבִבְקִשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת־יי אֱלֹהֶיךָ וּמְצֵאתָ, כִּי תִדְרָשְׁנוּ בְּכָל־לְבַבְךָ
 וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: כִּפֹּר חַטָּאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטְהַרְנוּ כְּמָה שְׁכַתוֹב, כִּי־בַיּוֹם
 הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם, לְטַהַר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם, לְפָנַי יי תִּטְהַרוּ:
 תְּבִיאֵנוּ אֶל־הַר קְדֻשָּׁךְ וְשִׁמְחָנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ כְּמָה שְׁכַתוֹב,
 וְהִבִּיאוּתִים אֶל־הַר קְדֻשִׁי וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי, עוֹלֵתֵיהֶם
 וּזְבַחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל־הָעַמִּים:

פֹּתַחֲחִין הָאֲרוֹן וְאוֹמְרִים פְּסוּק אַחַר פְּסוּק, ש"ץ וְקָהֵל, עַד אֵל תַּעֲזוּבֵנוּ וְלֹא עַד בְּכָלֵל:

שְׁמַע קוֹלְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
 וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:

הַשִּׁיבֵנוּ יי | אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּקָרָם:
 אֶל־תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קְדֻשָּׁךְ אֶל־תִּקַּח מִמֶּנּוּ:
 אֶל־תִּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זְקִנָּה בְּכָל־זֹת כַּחֲנוּ אֶל־תַּעֲזוּבֵנוּ:
 אֵל תַּעֲזוּבֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, אֶל־תִּרְחַק מִמֶּנּוּ: עֲשֵׂה־עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה

וּיְרֹא

תו"א (א) דברים ל ד: (ב) ישעיה מד כב: (ג) שם מג כה: (ד) שם א יח: (ה) יחזקאל לו כה:
 (ו) דברים ד לא: (ז) שם ל ו: (ח) שם ד כט: (ט) ויקרא טז ל: (י) ישעיה נו ז: (כ) סידור:
 (ל) איכה ה כא: (מ) תהלים נא יג (בשינוי): (נ) שם עא ט (בשינוי): (ס) שם לח כב
 (בשינוי): (ע) שם פו יז (בשינוי):

וַיֵּרְאוּ שְׂנְאֵינוּ וַיִּבְשּׁוּ כִּי־אֵתָהּ יי עֲזַרְתָּנוּ וְנַחַמְתָּנוּ: אֲמַרְנוּ הַאֲזִינָה |
 יי בִּינָה הַגִּינָנוּ: יְהִי לְרָצוֹן | אֲמַרְי־פִינוּ וְהַגִּיוֹן לִבְנוּ לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵנוּ
 וְנוֹאֲלָנוּ: כִּי־לָךְ יי הוֹחֵלְנוּ, אֵתָהּ תַעֲנֶה אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ:

סוגרין הארון:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֵל תַּעֲזֹבְנוּ וְאֵל תִּפְשְׁנוּ וְאֵל תִּכְלִימְנוּ.
 וְאֵל תִּפְרֵ בְרִיתְךָ אִתָּנוּ. קָרְבָנוּ לְתוֹרַתְךָ. לְפָדְנוּ
 מִצוֹתֶיךָ. הוֹרְנוּ דְרָכֶיךָ. הֵט לִבְנוּ לִירְאָה אֶת־שִׁמְךָ. וּמֹל
 אֶת־לִבְנוּ לְאֵהֲבָתְךָ. וּנְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם. וּלְמַעַן
 שִׁמְךָ הַגָּדוֹל תִּמְחֹל וְתִסְלַח לְעוֹנֵינוּ, כַּכְּתוּב בְּדַבְרֵי קַדְשְׁךָ,
 לְמַעַן־שִׁמְךָ יי וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵי כִי רַב־הוּא:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ. כְּפָר לָנוּ. כִּי אָנוּ
 עֹמְךָ וְאֵתָהּ אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בְּנֶיךָ וְאֵתָהּ אָבִינוּ. אָנוּ עֹבְרֶיךָ
 וְאֵתָהּ אֲדוֹנֵינוּ. אָנוּ קֹהֲלְךָ וְאֵתָהּ חֻלְקָנוּ. אָנוּ נַחֲלָתְךָ וְאֵתָהּ
 גּוֹרְלָנוּ. אָנוּ צֹאנְךָ וְאֵתָהּ רוֹעֵנוּ. אָנוּ כְּרֹמֶךָ וְאֵתָהּ נוֹטְרָנוּ. אָנוּ
 פְּעֻלָּתְךָ וְאֵתָהּ יוֹצְרָנוּ. אָנוּ רַעֲיָתְךָ וְאֵתָהּ הוֹדְנוּ. אָנוּ סִגְלָתְךָ
 וְאֵתָהּ אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עֹמְךָ וְאֵתָהּ מִלְּכָנוּ. אָנוּ מְאֻמֶּיךָ וְאֵתָהּ
 מְאֻמֵּינוּ. אָנוּ עֲזֵי פָנִים וְאֵתָהּ רַחוּם וְחַנוּן. אָנוּ קָשִׁי עֲרָף וְאֵתָהּ
 אֲרָךְ אַפִּים. אָנוּ מְלֹאֵי עוֹן. וְאֵתָהּ מְלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יְמִינוּ כְּצֵל
 עוֹבֵר. וְאֵתָהּ הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלָתָנוּ, וְאֵל־תִּתְעַלֵּם
 מִתְחַנְּתָנוּ, שְׂאִין אָנוּ עֲזֵי פָנִים וְקָשִׁי עֲרָף, לֹא־מֵר לְפָנֶיךָ
 יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ, אֲכַל
 אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חֲטָאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גְּזַלְנוּ. דְּבַרְנוּ דְּפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. וְדַבְּנוּ.
 חֲמַסְנוּ. מְטַפְלָנוּ שֶׁקֶר: יַעֲצֵנוּ רָע. כּוֹזְבֵנוּ. לְצַנוּ.
 מְקַדְּנוּ. נֹאצְנוּ. סָרְרָנוּ. עוֹיְנוּ. פִּשְׁעֵנוּ. צָרְרָנוּ. קָשִׁינוּ עֲרָף:
 רִשְׁעֵנוּ. שִׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲוִינוּ. תַּעֲתָעֵנוּ:

סרע

תו"א (א) תהלים ה ב (בשינוי): ב) שם יט טו (בשינוי): ג) שם לח טז (בשינוי): ד) שם כה יא:
 ה) ע"פ דברים כח נ: ו) שמות לד ו: ז) ע"פ שם ט: ח) תהלים פח ג (בשינוי): ט) שם נה
 ב (בשינוי): י) יומא פז, ב (בשינוי): כ) תהלים קו ו: ל) שם (בשינוי): מ) ע"פ שם קיט סט:
 הנהגות 1) יכה על הלב (מנהגי הרבי).
 2) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בשאר המלים לפי
 סדר האיב (מנהגי הרבי).

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא־שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צָדִיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי־אַמֶּת עָשִׂיתָ וְאַנְחָנוּ הִרְשַׁעְנוּ: הִרְשַׁעְנוּ וּפְשַׁעְנוּ לָכֵן לֹא נוֹשַׁעְנוּ וְתֵן בְּלִבְנוּ לְעֹזֵב דְרָךְ רָשָׁע וְחַיֵּשׁ לָנוּ יֵשַׁע: כִּכְתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ, יַעֲזֹב רָשָׁע דְרָכּוֹ וְאִישׁ אִוֵּן מִחֲשַׁבְתּוֹ וַיֵּשֶׁב אֶרֶץ וַיִּרְחַמְהוּ וְאֶרֶץ־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יִרְבֶּה לְסֶלֶוֹחַ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סֶלַח וּמַחֵל לְעֹנוּתֵינוּ בְּיוֹם (כשבת השַׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה, בְּיוֹם סְלִיחַת הָעֵוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה. מָחָה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וְכַף אֶת־יִצְרָנוּ לְהַשְׁתַּעֲבֵד לָךְ. וְהַכְנַע אֶת־עַרְפָּנוּ לְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת. וְחַדֵּשׁ כְּלִי־תִינוֹ לְשִׁמּוֹר פְּקָדֶיךָ. וּמֹל אֶת־לִבְבְנוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֶת־שִׁמְךָ, כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ, וּמַלְּ יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת־לִבְבְךָ וְאֶת־לִבְבֵי זֵרְעֶךָ, לְאַהֲבָה אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַזְרוּנוֹת וְהַשְׁגָּנוֹת אֶתָּה מִכִּיר. הִרְצוֹן וְהַאֲנָס הַגְּלוּיִם וְהַנְּסֻתִים. לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ, מָה חֲסֵדְנוּ, מָה־צַדִּיקְנוּ, מָה־כַּחַדְנוּ, מָה־גְּבוּרַתְנוּ. מָה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָל־הַנְּבוֹרִים כָּאִין לְפָנֶיךָ, וְאֲנָשֵׁי הַשָּׁמַיִם כָּלֹא הָיוּ, וְחַכְמַיִם כְּבִלֵי מַדְעָה, וְנְבוֹנִים כְּבִלֵי הַשֶּׁבֶל, כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם תִּהְיֶה, וַיְמִי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וְמוֹתֵר הָאָדָם מִן־הַכֹּהֵן אִין, כִּי הַכֹּל הֶבֶל: מָה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה־נֹּסֵף לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחַקִּים, הֲלֹא כָל־הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגָלוֹת אֶתָּה יוֹדֵעַ: שִׁמְךָ מַעֲוֹלָם עֹבֵר עַל־פְּשָׁע. שׁוֹעֲתָנוּ תִּאֲזִין בְּעַמְדְנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַפְלָה: תַּעֲבֵר עַל־פְּשָׁע לָעַם שָׁבִי פָשַׁע. תִּמְחָה פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חַי: אַתָּה חֹפֵשׁ כָּל־חַדְרֵי בֶטֶן וּבְחִין כְּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּבַר נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאִין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן

מִלְּפָנֶיךָ

תו"א א) ע"פ תהלים קיט לט: ב) איוב לג כז (בשינוי): ג) נחמיה ט לג: ד) ישעיה נה ז: ה) ויקרא כג כז: ו) דברים לו: ז) תנא דבי אליהו רבא פרק כא: ח) קהלת ג יט: ט) פסיקתא רבתי כ: י) מיכה ז יח (בשינוי): כ) משלי כ כז: ל) ירמיה יא כ (בשינוי): הנהגות (ו) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

מִלְפָּנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ
וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל־חַטֹּאתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל־
עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִנּוּס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִלְי דַּעַת:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי עֲרִיזוֹת:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי וּבִסְתָר:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַעַת וּבְמַרְמָה:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהוֹנָאת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהִרְהוּר הַלֵּב:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּוַעֲדַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּוַדּוּי פֶּה:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזִדּוֹן וּבְשִׁנְיָה:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחֻזְק־יָד:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַמְאָת שְׁפָתַיִם:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַפְשׁוֹת פֶּה:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיִצְר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:
וְעַל כָּל־כָּלֵם אֵלֹהִים סְלִיחוֹת, סְלַח־לָנוּ, מְחַל־לָנוּ,
כַּפֵּר לָנוּ:

על

תו"א א) נחמיה ט יז: הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).
2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַחַשׁ וּבְכַזָּב:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַפַּת־שָׁחַד:
 עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלָצוֹן:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִשׁוֹן הָרַע:
 עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמִשְׁאָ וּבְמַתָּן:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּה:
 עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִשְׁךְ וּבְמַרְבִּית:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִטִּית גָּרוֹן:
 עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁיחַ שְׁפַת־וֹתִינוּ:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּסִקּוֹר עֵינַי:
 עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵינַיִם רְמוֹת:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעִזּוֹת מִצַּח:
 וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כְּפָר לָנוּ:

עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפָרִיקַת־עַל:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפִלְלוֹת:
 עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצַדִּית־רַע:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצָרוֹת עֵינַי:
 עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִלּוֹת רֵאשׁ:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִשּׁוֹת עָרְף:
 עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִכִּילוֹת:
 עַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁבוּעַת שְׁוֹא:
 וְעַל חֵטָא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁנְאֵת חֲנָם:

על

תו"א א) נחמיה ט יז:
 הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכלם (ראה 'אוצר
 מנהגי חב"ד', אלולת-שרי, עמ' רא).
 2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִשׁוּמַת־יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִמְהוֹן לִבָּב:
 וְעַל כָּלָם אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כְּפָר לָנוּ:

וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם קָרְבֵן עוֹלָה וְיֹרֵד:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם אִשָּׁם וְקָאֵי וְתִלְוִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם מִכַּת מִרְדּוֹת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבָּעִים:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְיַד־שָׁמַיִם:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם כָּרַת וְעִרְרִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
 סְקִילָה, שְׂרִפָּה, הֶרְג, וְחֶנֶק: עַל מִצּוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצּוֹת
 לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֵׁשׁ בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שְׁאִין
 בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה. אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת־שְׁאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
 אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ, כָּבֵר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ
 עֲלֵיהֶם. וְאֶת־שְׁאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם
 וַיְדוּעִים, כִּדְבַר שְׁנֵאמַר, הִנְסַתְרַת לִי אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ
 וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:
 וְדָוָד עֲבָדְךָ אָמַר לְפָנֶיךָ, שְׁנֵיאוֹת מִי־יָבִין, מִנְּסַתְרוֹת נִקְנִי: נִקְנֵנוּ יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־פְּשָׁעֵינוּ וּמִהֲרָנוּ מִכָּל־טְמְאוֹתֵינוּ. וְזָרוּק עֲלֵינוּ
 מִים טְהוֹרִים וּמִהֲרָנוּ, כִּפְתּוּב עַל־יַד נְבִיאָךָ, וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִים
 טְהוֹרִים וּמִהֲרָתֶם, מִכָּל טְמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם:

מיכה

תו"א (א) נחמיה ט יז: (ב) דברים כט כח: (ג) תהלים יט יג: (ד) יחזקאל לו כה:
 הנהגות (1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרוז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר
 מנהגי חב"ד', אלוליתשרי, עמ' רא).

(2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

(3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם), וכן בכולם (ראה ספר השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

מיכה עבדך אמר לפניך, מִי־אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עֵוֹן וְעָבַר עַל־פְּשָׁעוֹ,
 לְשִׂאֲרֵית נַחֲלָתוֹ, לֹא־הִחְזִיק לְעַד אָפוֹ, כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא:
 יָשׁוּב יִרְחַמְנוּ, יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ, וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל־חַטָּאתָם:
 וְכָל־חַטָּאת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלִיךְ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר לֹא יוֹכְרוּ
 וְלֹא יִפְקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם: תִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב, חֶסֶד
 לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִיְמֵי קֶדֶם:

דְּנִי־אֵל אִישׁ חַמּוּדוֹת שׁוֹעַ לְפָנֶיךָ, הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזֹנְךָ וְשָׁמַע,
 פָּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שְׂמֵמֹתֵינוּ, וְהַעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמֶךָ
 עָלֶיךָ, כִּי אֵל עַל־צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי
 עַל־רַחֲמֶיךָ הֶרְבִּים: אֲדַנִּי אֲשָׁמְעָה, אֲדַנִּי אֲסַלְּחָה, אֲדַנִּי
 הִקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה, אֶל־תֵּאָחֵר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי, כִּי־שְׁמֶךָ נִקְרָא
 עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמְּךָ:

עֲזָרָא הַסּוֹפֵר אָמַר לְפָנֶיךָ, אֱלֹהֵי, בְּשֵׁתִי וּנְכַלְמָתִי לְהָרִים אֱלֹהֵי
 פָּנֶי אֱלֹהֶיךָ כִּי עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעַלָּה רֹאשׁ וְאֲשַׁמְתָּנוּ גְדֻלָּה
 עַד לְשָׁמַיִם: וְאַתָּה אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת חֲנוּן וְרַחוּם אֲרֹךְ־אֲפָיִם
 וְרַב־חֶסֶד וְלֹא עֹזְבָתָם: אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ אָבִינוּ וְאֵל תִּפְשָׁנוּ בּוֹרְאֵנוּ,
 וְאֵל תִּזְנִיחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ וְאֵל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כְּלָה כַּחַטָּאתֵינוּ, וְקִיָּם לָנוּ
 יי אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדְּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּקַבְּלָה עַל־יְדֵי יִרְמְיָהוּ חוֹזֵךְ:
 כְּאִמּוֹר, בְּיָמִים הֵהֵם וּבָעֵת הַהִיא נֹאֲמֵי יִבְקֹשׁ אֶת־עֹן יִשְׂרָאֵל
 וְאֵינָנו וְאֶת־חַטָּאת יְהוּדָה וְלֹא תִפְצָאנָה כִּי אֶסְלַח לְאֲשֶׁר
 אֲשִׁאִיר: עִמָּךְ וּנְחַלְתֶּךָ רַעֲבֵי טוֹבְךָ צָמְאֵי חֶסְדְּךָ תֹּאבֵי יִשְׁעֶךָ:
 יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כִּי לִי אֱלֹהֵינוּ הֶרְחַמִּים וְהַסְּלִיחוֹת:

אֵל רַחוּם שְׁמֶךָ אֵל חֲנוּן שְׁמֶךָ בְּנוּ נִקְרָא שְׁמֶךָ יי עֲשֵׂה לְמַעַן
 שְׁמֶךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן אֲמִתְּךָ עֲשֵׂה לְמַעַן בְּרִיתְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן
 גְּדֻלָּתְךָ וְתִפְאָרְתְּךָ עֲשֵׂה לְמַעַן דָּתְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן הוֹדְךָ עֲשֵׂה
 לְמַעַן וְעוֹדְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן זְכוּרְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן חֶסְדְּךָ עֲשֵׂה לְמַעַן
 טוֹבְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְחוּדְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן כְּבוֹדְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן

למוֹד

תו"א (א) מיכה ז יח"ט: (ב) שם כ: (ג) דניאל י יא: (ד) שם ט יח"ט: (ה) עזרא ט ו: (ו) נחמיה ט
 יז: (ז) ירמיה נ כ: (ח) דברים ט כו: (ט) דניאל שם ט (בשינוי): (י) ע"פ שמות לד ו: (כ) ירמיה

יד ז:

הנהגות (ו) הרבי [כשליח ציבור] בסליחות, אמר תמיד: למען אמיתך, בריתך וכו'.

לְמוֹדֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן מַלְכוּתֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן נִצְחֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן
 סוּדֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן עֲוֹךְ • עֲשֵׂה לְמַעַן פְּאֲרֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן צְדָקֶתֶךָ •
 עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשַׁתֶּךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים • עֲשֵׂה לְמַעַן
 שְׂכִינְתֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן תִּהְיֶה לְתֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן אוֹהֲבֶיךָ שׁוֹכְנֵי
 עִפְרָי • עֲשֵׂה לְמַעַן אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב • עֲשֵׂה לְמַעַן מִשְׁה
 וְאַהֲרֹן • עֲשֵׂה לְמַעַן דָּוִד וְיִשְׁלָמָה • עֲשֵׂה לְמַעַן יְרוּשָׁלַם עִיר
 קְדוֹשֶׁךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן צִיּוֹן מְשֻׁכֵן כְּבוֹדֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֹמֹת
 הַיְכָלֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן הַרְיָסוֹת מִזְבְּחֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל
 שֵׁם קְדוֹשֶׁךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחוּדֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי
 בְּאֵשׁ וּבַמֵּים עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ • עֲשֵׂה לְמַעַן יוֹנְקֵי שָׂרִים שְׁלֵא
 חֲטָאוּ • עֲשֵׂה לְמַעַן גְּמוּלֵי חֶלֶב שְׂרָא פִשְׁעוֹ • עֲשֵׂה לְמַעַן תִּינּוֹקוֹת
 שֶׁל בֵּית רַבֵּן • עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ • עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ
 וְהוֹשִׁיעֵנו:

עֲנֵנוּ יי עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ אֱלֹהֵינוּ עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ אֲבִינוּ עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ בֹרְאֵנוּ
 עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ גֹאֲלֵנוּ עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ דוֹרְשֵׁנוּ עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ הָאֵל
 הַנָּאֵמָן עֲנֵנוּ:

עֲנֵנוּ וְתִיק וְחָסִיד עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ זֶךְ וְיִשָּׁר עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ חַי וְקַיִם עֲנֵנוּ:
 עֲנֵנוּ מֵיב וּמְטִיב עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ יוֹדֵעַ יֵצֵר עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ כּוֹבֵשׁ כְּעָסִים
 עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ לּוֹבֵשׁ צְדָקוֹת עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ מְלַךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
 עֲנֵנוּ:

עֲנֵנוּ נֹרָא וְנִשְׁגָב עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ סוֹלַח וּמוֹחֵל עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ עוֹנֶה בְּעַת
 צָרָה עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ פּוֹדֶה וּמַצִּיל עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ צְדִיק וְיִשָּׁר עֲנֵנוּ:
 עֲנֵנוּ קָרוֹב לְקוֹרְאָיו עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ קְנֵשָׁה לְכַעֲוִם עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ רֶךְ
 לְרַצוֹת עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנוּן עֲנֵנוּ:

עננו

תו"א (א) ישעיה כו יט: (ב) תהלים כו ח: (ג) ע"פ יואל ב טז: (ד) ע"פ ישעיה כח ט: (ה) שבת לג,
 ב. וראה ברכות יז, א רש"י ד"ה לבי: (ו) מלכים א יח לז (בשינוי): (ז) ישעיה סג טז: (ח) ע"פ
 שם מג א: ט) שם מז ד: י) דברים ז ט: כ) ע"פ איוב ח ו: ל) דניאל ו כז (בשינוי):
 מ) תהלים קיט סח (בשינוי): נ) ע"פ שם קג יד: ס) ראה ברכות ז, א: ע) ע"פ ישעיה נט
 יז: פ) אבות ג, א: צ) ע"פ דברים ז כא: ק) ע"פ ישעיה לג ה: ר) ירושלמי ברכות ד, ג:
 ש) דברים לב ד: ת) ע"פ תהלים קמה יח: א) ע"פ אבות ה, יא: ב) שמות לד ו:
 הנהגות 1) באמירת עננו מגביה הש"ץ קולו בסיומי הפסקאות (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי,
 עמ' כח).

עֲנֵנוּ שׁוֹמֵעַ אֱלֹהֵינוּ עֲנֵנוּ עֲנֵנוּ תוֹמֵךְ תְּמִימִים עֲנֵנוּ עֲנֵנוּ
 אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ עֲנֵנוּ עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם עֲנֵנוּ עֲנֵנוּ פֶחַד
 יִצְחָק עֲנֵנוּ עֲנֵנוּ אֲבִיר יַעֲקֹב עֲנֵנוּ עֲנֵנוּ עֲזֵרַת הַשְּׁבֵטִים עֲנֵנוּ
 עֲנֵנוּ מִשְׁנֵב אִמָּהוֹת עֲנֵנוּ עֲנֵנוּ הָעֹנֶה בְּעֵת רְצוֹן עֲנֵנוּ עֲנֵנוּ אָבִי
 יְתוּמִים עֲנֵנוּ עֲנֵנוּ דִין אֲלֻמְנוֹת עֲנֵנוּ:

מִי שְׁעָנָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה
 לְיִצְחָק בְּנוֹ בְּשֵׁנֵי עַקֵּב עַל־נְפִי הַמּוֹבָח הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה
 לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים
 הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה לְאַבְרָהָם עַל־יַם־סוּף הוּא יַעֲנֵנוּ מִי
 שְׁעָנָה לְמִנְשֵׁה בְּחוּרֵב הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה לְאַהֲרֹן בְּמַחֲתָה
 הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה לְפִינְחָס בְּקוֹמוֹ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הוּא יַעֲנֵנוּ
 מִי שְׁעָנָה לְיְהוֹשֻׁעַ בְּגִלְגָּל הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה לְשִׁמְשׁוֹן בְּמַצְפָּה
 הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה לְדָוִד וּשְׁלֹמֹה בְּנוֹ בִירוּשָׁלַם הוּא יַעֲנֵנוּ
 מִי שְׁעָנָה לְאַלְיָהוּ בְּהַר הַכְּרֵמֶל הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה לְאַלְיָשֻׁעַ
 בְּיִרְיָחוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה לְיוֹנָה בְּמַעַי הַדָּגָה הוּא יַעֲנֵנוּ
 מִי שְׁעָנָה לְחֻזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּחֵלְיוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה
 לְחַנְנִיָּה מִיִּשְׂאֵל וְעֹזְרִיָּה בְּתוֹךְ כְּבִשָׁן הָאֵשׁ הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה
 לְדַנְיָאֵל בְּגוֹב אֲרִיֹת הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה לְמַרְדֳּכַי וְאַסְתֵּר
 בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הוּא יַעֲנֵנוּ מִי שְׁעָנָה לְעֹזְרָא בְּגוֹלָה הוּא יַעֲנֵנוּ
 מִי שְׁעָנָה לְכָל־הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיִּשְׂרָאֵלִים הוּא
 יַעֲנֵנוּ:

רַחֲמָנָא דְעָנִי לְעָנִי עֲנִינָא רַחֲמָנָא דְעָנִי לְתַבִּירִי לְבָא עֲנִינָא
 רַחֲמָנָא דְעָנִי לְמַכִּיכִי רוּחָא עֲנִינָא רַחֲמָנָא עֲנִינָא
 רַחֲמָנָא חוּסִי רַחֲמָנָא פְּרוּקִי רַחֲמָנָא שְׁזִיבִי רַחֲמָנָא רַחֵם עָלַי
 הַשְׁתָּא בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב:

אבינו

תו"א (א) תהלים סט לד: (ב) דברים כו ז: (ג) בראשית כו כד: (ד) ע"פ שם לא מב: (ה) שם מט
 כד: (ו) ע"פ ישעיה מט ח: (ז) תהלים סח ו: (ח) ע"פ תענית טו, א: ט) דברים רבה ב, יא:
 י) ראה דברים ט יט: (כ) ראה סנהדרין פב, ב: (ל) מלכים ב כא-כב: (מ) שם כ ב-י:
 נ) ראה דניאל ג כו-כו: (ס) שם ו יז-כה: (ע) תרגום יונתן ישעיה נז טו:
 הנהגות 1) באמירת עננו מגביה הש"ץ קולו בסיומי הפסקאות (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי,
 עמ' כח).

כשחל יום הכפורים בשבת אין אומרים זה:

פותחין הארון

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹה אַתָּה:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲדָשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ בְּטָל מַעְלֵינוּ כָּל-גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ בְּטָל מַחְשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הִפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כָּל־צָר וּמִסְטִין מַעְלֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ סְתוּם פִּיּוֹת מִסְטִינָנוּ וּמִקְטָרִינָנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כָּל־הַדָּבָר וְחָרַב וְרָעַב וְשָׁבִי וּמִשְׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מִנַּע מַגִּפָּה מִנַּחֲלָתֶךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ סָלַח וּמְחֹל לְכָל-עֲוֹנוֹתֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מַחַה וְהֵעֵבֶר פִּשְׁעֵינוּ מִנְּגַד עֵינֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל-שֹׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְחֹלֵי עַמֶּךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קָרַע רוּעַ גֹּזֵר דִּינָנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זָכְרָנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּיּוֹת:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הִצַּמַּח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הָרַם קָרְן יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הָרַם קָרְן מְשִׁיחֶךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מִלָּא יְדִינוּ מִבְּרִכוֹתֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מִלָּא אֶסְמִינוּ שְׁבָע:

אבינו

תו"א א) תענית כה, ב: ב) ירמיה יד ז (בשינוי):
 הנהגות 1) הש"ץ והקהל אומרים אבינו מלכנו יחד, מתחילה ועד סוף (ראה 'התקשרות' גליון ו, עמ' 21).

2) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

3) מנגנים באבינו מלכנו, אין לנו מלך אלא אתה (ראה 'התקשרות' שם).

4) צריך לומר רוע גזר בנשימה אחת (ראה שו"ע אדה"ז סימן תקפד סעיף ד).

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ פָּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתִפְלָתֵנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זְכוֹר כִּי־עָפַר אָנַחְנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נָא אַל תִּשְׁיֵבֵנוּ רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ תִּהְיֶה הַשְּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעַת רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָמֵינוּ וּמַפִּינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קִדְשֶׁךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן טְבוּחִים עַל יְחֻדְךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן בָּאֵי בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נִקּוּם נִקּוּם דָּם עֲבָדֶיךָ הַשְּׁפוּךְ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן אִם לֹא לְמַעַנְנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוּר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא
 עָלֵינוּ:

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַנּוּן וְעַנּוּן כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
 וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

סוגרין הארון:

א לְדָוִד מִזְמוֹר, לַיִּי הָאָרֶץ וּמְלוֹאֶהָ, תִּבְּל וַיֵּשְׁבִי בָהּ:
 ב כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ, וְעַל־נְהָרוֹת יְכוּלָּנָהּ:
 ג מִי־יַעֲלֶה בְּהַר־יְיָ, וּמִי־יִקּוּם בַּמִּקּוֹם קִדְשׁוֹ: ד נְקִי כַפַּיִם
 וּבִרְלֻבִי, אֲשֶׁר אֲלֹא־נִשְׂא לְנִשְׂא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע
 לְמַרְמָה: ה יֵשֵׁא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:
 ו זֶה הוּא הַדָּשׁוּ, מִבְּקִשֵׁי פִנִּיךָ יַעֲקֹב סֵלָה: ז שְׂאוּ
 שְׁעָרִים אֲרֵאשִׁיכֶם וְהַנִּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיָּבֹא מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד: ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְיָ עֲזוֹז וְגִבּוֹר, יְיָ גִבּוֹר
 מִלְּחָמָה: ט שְׂאוּ שְׁעָרִים אֲרֵאשִׁיכֶם וְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם,
 וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת הוּא
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה:

יתגדל

תו"א (א) תהלים קג יד: (ב) שם כד:
 הנהגות 1) לאחר אמירתו עלידי כל הקהל, מסיים הש"ץ בקול את הפסוקים האחרונים (שאו גו'
 והנשאו וגו'). ואין אומרים ש"ץ וקהל פסוק בפסוק ('התקשרות' גליון ו, עמ' 20).

הש"ץ אומר קדיש שלם:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן: בְּתַיִיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרְךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעֶלְמָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא, דְאָמִירֵן בְּעֶלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן:

תְּתַקַּבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קָדָם אָבוּהוֹן דִּי בְשִׁמְיָא, וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן: לְעֵשָׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

כשחל יום הכפורים בשבת אומרים זה [בחול עלינו]:

מְזִמּוֹר לְדוּד, יי רְעֵי לֹא אַחֲסֵר: בְּנֵאוֹת דְּנָשָׁא יִרְבִּיצְנִי, עַל־מֵי מְנַחֹת יִנְהַלְנִי: נַפְשִׁי יִשׁוּבָב, יִנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי־צַדִּיק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי־אֲלַךְ בְּגֵיא צַלְמוֹת, לֹא־אִירָא רַע כִּי־אַתָּה עִמָּדִי, שְׁבַטְךָ וּמִשְׁעֲנֵתְךָ הִמָּה יִנְחַמְנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי וְשִׁלְחַן נֶגֶד צַרְרִי, דְּשַׁנְתָּ בְּשֶׁמֶן רֵאשִׁי כּוֹסֵי רוּיָהּ: אַךְ א טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיִּי, וְשַׁבְּתִי בְּבֵית־יְיָ לְאֲרֶךְ יָמִים:

הש"ץ אומר חצי קדיש:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן: בְּתַיִיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרְךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעֶלְמָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא, דְאָמִירֵן בְּעֶלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן:

חזן בְּרַכּוּ אֶת־יְיָ הַמְּבָרְךְ:

קהל וחזן בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרְךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ואין עונין אחריו אמין:

עלינו

תו"א (א) איוב כה ב (בשינוי): (ב) תהלים כג: (ג) ברכות מט, ב: (ד) הנהגות 131 ראה מנהגי קדיש בעמ' 266.

(4) ירכין ראשו מעט כשהש"ץ אומר ברכו, ירכין מעט יותר כשעונה ברוך, ויזקוף כשאומר ה' (המבורך) (מנהגי הרבי).

עֲלֵינוּ לְשִׁבְחָהּ לְאֶדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּהּ לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹא
 עָשָׂנוּ כְּגֵוֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה.
 שְׁלֹא שָׁם חָלְקָנוּ כָּהֵם וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל־הַמוֹנִם, שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים
 לְהֶבֶל וְלָרִיק; וְאַנְחָנוּ כְּזֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ
 מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד
 אָרֶץ, וּמוֹשֵׁב יָקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְשֹׁכֵנֶת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי
 מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד, אֵמֶת מִלְּכָנוּ, אָפֶס זִוְלָתוֹ,
 כְּפָתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וְיִדְעָתָ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל־לִבְבְּךָ, כִּי יי הוּא
 הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד:

וְעַל־כֵּן נִקְוָה לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֶרֶת עֲוֹךְ,
 לְהַעֲבִיר גְּלוּלֵינוּ מִן־הָאָרֶץ וְהַאֲלִילִים כָּרוֹת יַכְרֵתוֹן,
 לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שִׁדְי; וְכָל־בְּנֵי־בֶשֶׁר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ,
 לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ. יִכִּירוּ וְיִדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תַבֵּל,
 כִּי־יָךְ תִּכְרַע כָּל־בָּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל־לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ
 יִכְרְעוּ וַיִּפּוּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר יִתְנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם עֲלֵיהֶם
 אֶת־עוֹל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי
 הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וְלְעוֹלָמֵי עֵד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כְּפָתוּב
 בְּתוֹרָתְךָ, יי | יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֹאמַר, וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ
 עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:

קָדִישׁ יְתוּם

וְתִגְדֹּל וְיִתְקַדֵּשׁ שִׁמְהָ רַבָּא. אֲמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ,
 וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אֲמֵן: בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בְּיַת
 יִשְׂרָאֵל, בְּעֵנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאֲמָרוּ אֲמֵן: יְהִי שִׁמְהָ רַבָּא מְבָרְךָ לְעֹלָם
 וְלְעֹלְמֵי עֲלְמֵיָא: יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה

וַיִּתְהַלַּל

תו"א א) אבות ג, א: ב) ישעיה נא יג: ג) דברים ד לט: ד) שמות טו יח: ה) זכריה יד ט:
 הנהגות 1) תפלת עלינו – בעמידה (שו"ע או"ח סימן קלב סעיף ב).
 2) כאן רוקקים (ראה ספר המנהגים, עמ' 17). יפנה פניו מארון הקודש, ירק ויכסה הרוק
 בנעלו (מנהגי הרבי – וראה שו"ע אדה"ז סימן צז סעיף ב).
 3) יכרע וישתחוה (מנהגי הרבי – וראה שו"ע או"ח שם במגן אברהם ס"ק ב).
 4) אם אין חיוב – יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).
 5) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (זוקף,
 וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (זוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר)
 וישתבח .. ויתהלל (זוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן
 (ספר המנהגים, עמ' 6).

וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעֵלָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

אֵל־תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאם, וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תָבֵא: עֲצוּ עֲצֵה וְתִפְרֵ, דְּבָרוּ דְּבַר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד־זִקְנָה אָנִי הוּא, וְעַד־שִׁיבָה אָנִי אֶסְבֵּל, אָנִי עָשִׂיתִי וְאָנִי אֶשָּׂא וְאָנִי אֶסְבֵּל וְאִמְלִיט:

אֵךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת־פְּנֶיךָ:

וטוב שלא לישן כליל יום הכיפורים אלא לעסוק בתורה. אחר ערבית יש לומר ד' מזמורים הראשונים שבתהלים כי יש בהם שלש מאות ועשר תיבות כמנין קרי וראשי תיבות וסופי תיבות מהמזמורים מנין קל"א כמנין סמא"ל כדי להנצל מקרי. וגם יכוין בשם יהוה בניקוד בקרית:

א א אֲשֶׁרִי הָאִישׁ, אֲשֶׁר | לא הֵלֵךְ בְּעֲצַת רְשָׁעִים, וּבְדַרְךָ חַטָּאִים לֹא עָמַד, וּבְמוֹשָׁב לִצִּים לֹא יָשָׁב: ב כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חִפְצוֹ, וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה: ג וְהָיָה כִּעֵץ שֶׁתּוֹלַע עַל־פְּלִגֵי מַיִם, אֲשֶׁר פָּרְיוֹ | יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֲלֵהוּ לֹא יִבּוֹל, וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ: ד לֹא כֵן הָרְשָׁעִים, כִּי אִם כַּמֵּץ אֲשֶׁר־תִּדְפְּנוּ רוּחַ: ה עַל־כֵּן | לֹא־יָקֻמוּ רְשָׁעִים בְּמִשְׁפָּט, וְחַטָּאִים בְּעֵדַת צַדִּיקִים: ו כִּי־יִוָּדַע יְהוָה דְּרֹךְ צַדִּיקִים, וְדַרְךְ רְשָׁעִים תֵּאבֵד:

ב א לָמָּה רָגַשׁוּ גוֹיִם, וְלֵאמֹים יִהְיוּ־רִיק: ב יִתְיַצְּבוּ | מַלְכֵי־אֶרֶץ, וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יַחַד, עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ: ג נִגְתָּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ, וְנִשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ: ד יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק, אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ: ה אִזּוּ יִדְבַר אֱלֹהֵימוֹ בְּאָפוֹ, וּבַחֲרוֹנוֹ יִבְהַלְמוֹ: ו וְאָנִי נִסְכַּתִּי מִלְּכֵי, עַל־צִיּוֹן הִרְקַדְשִׁי: ז אֶסְפְּרָה אֶל חֵק, יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֲתָה, אָנִי הַיּוֹם יִלְדְתִיךָ: ח שְׂאֵל מִמֶּנִּי, וְאַתָּה גוֹיִם נַחֲלַתְךָ, וְאַחֲזִיתְךָ אֶפְסֵי־אֶרֶץ: ט תִּרְעַם בְּשֹׁבֵט בְּרוֹזַל, כְּכֹלִי יוֹצֵר תִּנְפְּצֵם: י וְעַתָּה מְלָכִים הַשְּׁכִילוּ, הוֹסְרוּ שִׁפְטֵי אֶרֶץ: יא עֲבְדוּ אֶת־יְהוָה בִּירְאָה, וְגִילוּ בְּרַעְדָּה: יב נִשְׁקוּ־בַר פֶּן־יֵאָנֵף | וְתֵאבְדוּ דְרֹךְ כִּי־יִבְעַר כְּמַעַט אָפוֹ, אֲשֶׁרִי כָּל־חֹסֵי בוֹ:

מזמור

תו"א (א) איוב כה ב (כשינוי): (ב) משלי ג כה: (ג) ישעיה ח י: (ד) שם מו ד: (ה) תהלים קמ יד:

(ו) ראה סידור:

הנהגות (ו) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של קדיש: עושה – לימין המתפלל. השלום – לשמאל המתפלל. במרומיו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן – באמצע (מנהגי הרבי).

ג א מזמור לדוד, בְּרָחוּ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנֹו: ב יהוה מִה־רָפוּ צְרוּ, רַבִּים קָמִים עָלָי: ג רַבִּים אֲמָרִים לְנַפְשִׁי, אִין יִשׁוּעָתָה לוֹ בַּאֲלֹהִים סָלָה: ד וְאַתָּה יְהוָה מִגֵּן בְּעַדִּי, כְּבוֹדִי וּמְרִים רֵאשִׁי: ה קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא, וַיַּעֲנֵנִי מִהַר קִדְשׁוֹ סָלָה: ו אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאִישְׁנָה, הִקְיִצְוֹתִי, כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי: ז לֹא־אִירָא מִרְכָּבוֹת עִם, אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוֹ עָלָי: ח קוֹמָה יְהוָה הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי, כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֵיבֵי לְחִי, שְׁנֵי רִשְׁעִים שִׁבְרָתָ: ט לַיהוָה הִישׁוּעָה, עַל־עַמְּךָ בְּרַכְתָּךְ סָלָה:

ד א לְמִנְצָחַ בְּנִגִּינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: ב בְּקִרְאִי, עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צְדָקִי, בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי, חָנּוּן וְשָׁמַע תְּפִלָּתִי: ג בְּנִי־אִישׁ, עַד־מָה כְּבוֹדִי לְכַלְמָה תִּתְּאָהֲבוֹן רִיק, תִּבְקָשׁוּ כָּזָב סָלָה: ד וְדַעוּ, כִּי־הִפְלָה יְהוָה חֲסִיד לּוֹ, יְהוָה יִשְׁמַע בְּקִרְאֵי אֱלֹוֹ: ה רְגָזוֹ וְאֶל־תַּחֲטָאוּ, אֲמָרוּ בְּלִבְבְּכֶם עַל־מִשְׁכַּבְּכֶם, וְדַמּוּ סָלָה: ו זָכְחוּ וּבְחִי־צְדָק, וּבְטָחוּ אֶל־יְהוָה: ז רַבִּים אֲמָרִים, מִי־יִרְאֵנוּ טוֹב, נִסֶּה־עָלֵינוּ אֹר פְּנִיךָ יְהוָה: ח נִתְתָּה שְׂמֵחָה בְּלִבִּי, מִעַת דָּגָנִם וְתִירוֹשָׁם רַבּוֹ: ט בְּשָׁלוֹם יַחֲדוּ אֲשֻׁכָּה וְאִישׁוֹ, כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבָרְד, לְבָטַח תּוֹשִׁיבֵנוּ:

קדיש יתום

יְתַנַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמָה רַבָּא. אַמֵּן: בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָה וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָה וַיִּקְרַב מְשִׁיחָה. אַמֵּן: בְּתַיִיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֵנְזָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאֲמָרוּ אַמֵּן: יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמָה דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אַמֵּן: לְעֵזְרָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא, דְאַמִּירָן בְּעֵלְמָא, וְאֲמָרוּ אַמֵּן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאֲמָרוּ אַמֵּן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאֲמָרוּ אַמֵּן:

השכיבנו

תו"א א) איוב כה ב (בשינוי):

- הנהגות 1) אם אין חיוב – יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).
- 2) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר) וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן (ספר המנהגים, עמ' 6).
- 3) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של קדיש: עושה – לימין המתפלל. השלום – לשמאל המתפלל. במרומיו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן – באמצע (מנהגי הרבי).
- 4) אבל או בעל יארצייט אומרים כאן משניות וקדיש דרבנן (אחרי התהלים, עמ' 225). ואח"כ אומרים את כל התהלים ('שבח המועדים', עמ' 46).

הַשְׁכִּיבֵנו אֲבִינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ לְחַיִּים
טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם וְתִקְנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה
מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ, וּפְרוֹשׁ עֲלֵינוּ
סֶכֶת שְׁלוֹמְךָ:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יי אֱלֹהֵינוּ, יי | אֶחָד:

בְּקוֹל רַם בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַהֲבַת אֵת יי אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל-לְבָבְךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-
מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם, עַל-לְבָבְךָ: וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ וּדְבַרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתְךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וּקְשַׁרְתָּם
לְאוֹת עַל-יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוֹזוֹת
בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

וְהָיָה אִם-שָׁמַעַתְּ שְׁמֵעוּ אֶל-מְצוֹתַי, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת-יי אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ, בְּכָל-לְבַבְכֶם
וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר-אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ, וְאִסְפַּת
דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשַׂדְּךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ וְאִכְלֹתָ
וְשָׁבַעְתָּ: הַשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וְסַרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף-יי בְּכֶם וְעָצַר
אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבוּלָהּ,
וְאִבַּדְתֶּם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יי נָתַן לָכֶם: וְשָׁמַתֶּם
אֶת-יְדֵבְרֵי אֱלֹהֵי עַל-לְבַבְכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת
עַל

תו"א (א) דברים ו ד: (ב) שו"ע אדה"ז סימן תריט סעיף ט: (ג) פסחים נו, א: (ד) דברים שם ה-ט:
(ה) שם יא יג-כא:

הנהגות (1) לפני אמירת קריאת שמע שעל המטה – מדייקים לנשק המזוזה (ראה 'תורת מנחם –
התוועדות' תשמ"ז כרך ב, עמ' 647).

(2) יכסה עיניו בידו הימנית (שו"ע אדה"ז סימן סא סעיף ה), [ויעצום אותן (אגרת הקודש
סימן ט דף קיד, א)].

(3) יאריך במחשבתו להמליכו בד' אמות (שו"ע שם סעיף ז) ושהוא יחיד בעולמו (שם סעיף
ו), ויטה ראשו מעט לימין, לשמאל, לפניו, לאחור, למעלה ולמטה (ע"פ מנהגי הרבי –
וראה אגה"ק שם).

(4) יפסיק מעט (שו"ע שם סעיף יד).

(5) יתן רווח מעט שלא תבלע האות (שם סעיפים יד, יח-כ).

על־יְדֹכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמְדַתְּם אֶתְּם אֶת־בְּנֵיכֶם
 לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ:
 וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי
 בְּנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יי לְאַבְתֵּיכֶם לָתֵת לָהֶם, בְּיָמֵי
 הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יי אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי בְּגָדֵיהֶם
 לְדֹרֹתָם, וְנִתְּנוּ עַל־צִיצִית הַכֶּנֶף, פֶּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם
 לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ, וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יי, וַעֲשִׂיתֶם
 אֹתָם. וְלֹא־תִתְּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אִתְּם
 זָנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי,
 וְהָיִיתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
 אֶתְכֶם, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יי
 אֱלֹהֵיכֶם: וְאֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם אָמַת:

יַעֲלֶזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יִרְנְנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל
 בְּגִרוֹנָם, וְחָרַב פִּיפְיוֹת בְּיָדָם: הִנֵּה מִטְּתוֹ שֶׁלְשֵׁלְמָה
 שְׁשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל: כָּלָם אַחְזֵי חָרַב
 מִלְּמַדֵּי מִלְחָמָה, אִישׁ חָרְבוּ עַל־יָרְכוּ מִפְּחַד בְּלִילוֹת: הִנֵּה
 מִטְּתוֹ שֶׁלְשֵׁלְמָה שְׁשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל: כָּלָם אַחְזֵי חָרַב
 מִלְּמַדֵּי מִלְחָמָה, אִישׁ חָרְבוּ עַל־יָרְכוּ מִפְּחַד בְּלִילוֹת: הִנֵּה מִטְּתוֹ שֶׁלְשֵׁלְמָה
 שְׁשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל: כָּלָם אַחְזֵי חָרַב מִלְּמַדֵּי מִלְחָמָה,
 אִישׁ חָרְבוּ עַל־יָרְכוּ מִפְּחַד בְּלִילוֹת: יְבָרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יי | פָּנָיו
 אֵלֶיךָ, וַיַּחַנְךָ: יֵשָׁא יי | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשְׁמַרְךָ שְׁלוֹם: יְבָרְכֶךָ
 יי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יי | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיַּחַנְךָ: יֵשָׁא יי | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשְׁמַרְךָ שְׁלוֹם:
 יְבָרְכֶךָ

תו"א (א) במדבר טו לד-מא: (ב) תהלים קמט ה-ו: (ג) שיר השירים ג ז-ח: (ד) במדבר ו כד-כו:
 הנהגות (1) יתן רווח מעט שלא תבלע האות (שו"ע אדה"ז סימן סא סעיפים יד, יח-כ).

(2) יטעים יפה העי"ן שלא תהא כאילו אומר נשבה (ראה שם סעיף טז).

(3) צריך להתזו ה"ז כדי שלא תדמה קריאתה לסמ"ך (ראה שם).

(4) כופלים ג' התיבות ומסיימים בתיבת אמת: [אני ה' אלקיכם. אני ה' אלקיכם אמת] (ראה אג"ק כרך טז, עמ' רצד).

(5) נשים שלא התפללו תפלת ערבית – צריכות לומר מאמת ואמונה עד סיום ברכת גאל ישראל (עמ' 283) (שו"ע אדה"ז סימן ע סעיף א ועיין בסימן סז סעיף א).

יְבָרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יי | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּחַנְדֶּךָ: יֵשָׂא יי | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשְׂמַע
לְךָ שְׁלוֹם:

יָשָׁב בְּסֶתֶר עֲלִיּוֹן, בְּצֵל שָׁדַי יִתְלוֹנֵן: אָמַר לַיי מַחְסֵי וּמְצוֹדֹתַי,
אֵלֶיךָ אֲבִטְחֶבֶן: כִּי הוּא יִצִּילֶךָ מִפֶּחַ יְקוּשׁ, מִדְּבַר הַזּוֹת:
בְּאַבְרָתוֹ | יִסֶּךְ לְךָ וְתַחַת־כַּנְּפָיו תִּתְחַסֶּה, צְנָה וְסַחֲרָה אֲמַתּוֹ: לֹא־תִירָא
מִפֶּחַד לַיְלָה, מִחֵץ יַעֲוֹף יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאִפְלֵ יְהִלְךָ, מִקָּטָב יִשׁוּד צְהָרִים:
יִפֹּל מִצִּדְּךָ | אֶלְרָף וּרְבֵבָה מִיְמִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֹט,
וַיִּשְׁלַמְתָּ רַשְׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יי מַחְסֵי, עֲלִיּוֹן שְׁמֹתָ מְעוֹנֶךָ:

אָנָּה, בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינֶךָ, תִּתִּיר צְרוּרָה י
קַבֵּל רִנַּת עַמֶּךָ, שִׁבְבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא י
נָא גְבוּר, דּוֹרְשֵׁי יַחֲוֹדֶךָ כְּכַבַּת שְׁמָרָם י
בְּרַכְּם טַהֲרָם, רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תִּמְיֵד גְּמֻלָּם י
חֲסִין קְדוּשׁ, בְּרוּב טוֹבְךָ נִהַל עֲדָתְךָ י
יְחִיד נֶאֱחָה לְעַמֶּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קִדְשֶׁתְךָ י
שׁוֹעֲתֵנוּ קַבֵּל וַשְׁמַע צַעֲקוֹתֵנוּ, יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת י
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעַד:

שִׁיר לְמַעֲלוֹת, אֵשָׂא עֵינַי אֶל־הַהָרִים, מֵאֵין יבֵּא עֲזָרֵי: עֲזָרֵי מַעַם
יי, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אֲדַלִּיתֵן לְמוֹט רִגְלֶךָ, אֲדַלִּינּוּם שְׁמֶרְךָ:
הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יי שְׁמֶרְךָ, יי צִלְּךָ עַל־יַד
יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יִכְבֶּה, וַיִּרַח בְּלִילֶיךָ: יי יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע,
יִשְׁמַר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יי יִשְׁמַר־צִאתְךָ וּבּוֹאֶךָ, מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם:

גָּדַד גְּדוּד יְגוּדְנוּ, וְהוּא יְגַד עֲקֵב: עֲקֵב יְגַד וְהוּא יְגוּדְנוּ גְדוּד
גָּד: גָּד גְּדוּד יְגוּדְנוּ, וְהוּא יְגַד עֲקֵב: עֲקֵב יְגַד וְהוּא יְגוּדְנוּ גְדוּד גָּד: גָּד
גְדוּד יְגוּדְנוּ, וְהוּא יְגַד עֲקֵב: עֲקֵב יְגַד וְהוּא יְגוּדְנוּ גְדוּד גָּד: אִם־תִּשְׁכַּב
לֹא־תִפְחָד, וְשִׁכְבַּת וְעַרְבָה שְׁנָתְךָ: אִם־תִּשְׁכַּב לֹא־תִפְחָד, וְשִׁכְבַּת
וְעַרְבָה שְׁנָתְךָ: אִם־תִּשְׁכַּב לֹא־תִפְחָד, וְשִׁכְבַּת וְעַרְבָה שְׁנָתְךָ: בְּטוֹב אֲרִיִן
אֲקִיץ בְּרַחֲמִים: בְּטוֹב אֲרִיִן אֲקִיץ בְּרַחֲמִים: בְּטוֹב אֲרִיִן אֲקִיץ בְּרַחֲמִים:
לישועתך

תו"א (א) תהלים צא א"ט: (ב) פסחים נו, א: ג) תהלים קכא: ד) בראשית מט יט: ה) משלי
ג כד: ו) פרי עץ חיים שער הקריאת שמע שעל המטה פרק ח:
הנהגות (1) צריך לראות - או לצייר במחשבה - השמות, שהם הראשייתבות, אבל לא לאמרם
(ראה ספר המנהגים, עמ' 26).

לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ: אַתָּה |
 סֵתֵר לִי מִצָּר תִּצְרְנֵנִי רְנִי פִלֵט תִּסּוּבְבֵנִי סֵלָה: אַתָּה | סֵתֵר לִי
 מִצָּר תִּצְרְנֵנִי רְנִי פִלֵט תִּסּוּבְבֵנִי סֵלָה: אַתָּה | סֵתֵר לִי מִצָּר תִּצְרְנֵנִי רְנִי פִלֵט
 תִּסּוּבְבֵנִי סֵלָה: תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת־פְּנֵיךָ,
 נְעֻמוֹת בִּימִינְךָ נָצַח: תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת־פְּנֵיךָ, נְעֻמוֹת
 בִּימִינְךָ נָצַח: תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת־פְּנֵיךָ, נְעֻמוֹת בִּימִינְךָ נָצַח: אַתָּה
 תִּקּוּם תִּרְחַם צִוּן, כִּי־עַתָּה לְחַנּוּנָה כִּי־בָא מוֹעֵד: כְּדָנָה תֵּאמְרוּן
 לְהוֹם. אֱלֹהֵי־אֵל, דִּי־שָׁמַיָא וְאַרְקָא לָא עֲבָדוּ, יֵאבְדוּ מֵאַרְעָא
 וּמִן־תַּחֲתוֹת שְׁמַיָא אֱלֹהֵי: בִּידְךָ אֶפְקִיד רוּחִי, פְּדִיתָה אוֹתִי יְיָ
 אֵל אֱמֶת:

רְבוֹן הָעוֹלָמִים, אַתָּה בְּרֵאתָ עוֹלָמְךָ בְּרֵצוֹנְךָ הַטּוֹב כְּפִי מִה־שְׁעֶלְהָ בְּמַחְשַׁבְתְּךָ
 הַקְּדוּמָה, וּבְרֵאתָ הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם וְהָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאָדָם עָלֶיהָ
 בְּרֵאתָ וְנִפְחַתָּ בְּאִפּוֹ נְשַׁמַּת חַיִּים לְמַעַן יִכִּיר גְּדֻלָּתְךָ וְתִפְאַרְתְּךָ. וְאַתָּה מְחַיֶּה
 אֶת־כָּלֶם כִּי אַתָּה נְשַׁמָּה לְכָל־הַנְּשַׁמּוֹת וְחַיּוֹת לְכָל־חַיִּי. וְאַתָּה הוּא (יְהוָה אֱלֹהֵי)
 הַנְּהָ אֶפְקִיד נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמַתִּי בִּידְךָ הַטְּהוֹרָה וְהַנְּאֻמָּנָה, וְאַתָּה הוּא (יְהוָה
 אֱלֹהֵי) תִּמְהַר אוֹתָם מִכָּל־טְמֵאָה וְחִלָּאָה שְׁנִדְבֵק בָּהֶם עַל־יְדֵי מַעֲשֵׂי הָרָעִים,
 וְתַחֲזוּרֵם לִי בְּנַחַת וְהַשְׁקֵט וּבְכַסּוּת וְעֵשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֵי שִׁיעִיר אוֹתִי בַחֲצוֹת הַלַּיְלָה מִמַּש
 לְקוּם עַל מִשְׁמַרְתִּי לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וּלְלַמּוֹד תוֹרַתְךָ כִּי אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵי
 סִיעֵנִי וְחִזְקֵנִי בַמִּצּוֹה הַזֹּאת שְׁאִקוּם כָּל לַיְלָה בַחֲצוֹת מִמַּשׁ וְאֵל יֵאָרַע לִי שׁוֹם חוֹלֵי רֹאשׁ
 וְשׁוֹם צַעַר וְנֹזֵק מִזֶּה כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תִּפְלֵת עַפְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ שׁוֹמֵעַ
 תִּפְלָה: עוֹרָה כְּבוֹדִי עוֹרָה הַנֶּבֶל וְכִנּוֹר אֶעֱיָרָה שְׁחַר: תוֹרָה צוּה־לָנוּ מִלְּשָׁה, מוֹרְשָׁה
 קַהֲלַת יַעֲקֹב:

כ"ק אדמו"ר (מהור"י"צ) מליובאוויטש ע"פ קבלה רבי מרבי כפי שקבלו ממורנו הבעל שם טוב,
 הנהיג לומר ביום הכפורים קודם כל נדרי ט' קאפ' תהלים (קטו – קכג), קודם השינה (קכד – קלב),
 לאחר מוסף (קלג – קמא), לאחר נעילה (קמב – קנ):

קִבְד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדוֹד, לוֹלִי יְיָ שֶׁהִיָּה לָנוּ, יֵאמְרֵנָא יִשְׂרָאֵל: לוֹלִי
 יְיָ שֶׁהִיָּה לָנוּ, בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזִי חַיִּים בְּלָעוֹנֵנוּ, בַּחֲרוֹת אַפִּים
 בָּנוּ: אֲזִי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ, נַחֲלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ: אֲזִי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ,
 הַמַּיִם הַזֵּידוּנִים: בְּרוּךְ יְיָ, שֶׁלֹּא נִתְּנָנוּ טָרֶף לְשִׁנְיָהֶם: נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר
 נִמְלָטָה מִפֶּחַ יוֹקְשִׁים, הִפָּח נִשְׁבֵּר, וְאַנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ: עוֹרָנוּ בְּשֵׁם יְיָ, עֲשֵׂה
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

שיר

תו"א א) בראשית מט יח: ב) תהלים לב ז: ג) שם טז יא: ד) שם קב יד: ה) ירמיה י יא [=כך
 תאמרו להם: אלוהים אשר שמים וארץ לא עשו, יאבדו מהארץ ומתחת שמים אלה]:
 ו) תהלים לא ו: ז) נחמיה ט ו: ח) ישעיה מה יב (בשינוי): ט) ע"פ בראשית ב ז: י) תהלים
 נז ט: כ) דברים לג ד:

קכה שיר המעלות, הבטחים ביי, פהר ציון לא ימוט לעולם ישוב:
 ירושלם הרים סביב לה, ויי סביב לעמו, מעתה ועד עולם: כי
 לא ינוח שבט הרשע, על גורל הצדיקים, למען לא ישלחו הצדיקים ו
 בעולתה ידיהם: היטיבה יי לטובים, ולישרים בלבותם: והמטים
 עקלקלותם, יוליכם יי את פעלי האון, שלום על ישראל:

קכו שיר המעלות, פשוב יי את שיבת ציון, היינו כחלמים: אז ימלא
 שחוק פינו, ולשוננו רנה, אז יאמרו בגוים, הגדיל יי לעשות
 עם אלה: הגדיל יי לעשות עמנו, היינו שמהים: שובה יי את שביתנו,
 כאפיקים בנגב: הזרעים בדמעה, ברנה יקצרו: הלוד ילך ו בככה, נשא
 משך הזרע, בא יבא ברנה נשא אלמתינו:

קכז שיר המעלות לשלמה, אם יי לא יבנה בית, שוא עמלו בוניו בו,
 אם יי לא ישמר עיר, שוא א שקד שומר: שוא לכם א משפמי
 קום מאחרי שבת, אכלי לחם העצבים, פן יתן לידידו שנה: הנה נחלת
 יי בנים, שקר פרי הבטן: כחצים ביד גבור, פן בני הנעורים: אשרי הגבר
 אשר מלא את אשפתו מהם, לא יבשו, כי ידברו את אויבים בשער:

קכח שיר המעלות, אשרי כל ירא יי, ההלך בדרכיו: יגיע פפיד כי
 תאכל, אשריך וטוב לך: אשתך א בגפן פריה, בירכתי ביתך,
 בנך כשתלי זיתים סביב לשלחנך: הנה כי כן יברך גבר ירא יי: יברכך
 יי מציון, וראה בטוב ירושלם, כל ימי חיך: וראה בנים לבניך, שלום
 על ישראל:

קכט שיר המעלות, רבת צרוני מנעורי, יאמרנא ישראל: רבת
 צרוני מנעורי, גם לא יכלו לי: על גבי חרשו חרשים, האריכו
 למעניתם: יי צדיק, קצץ עבות רשעים: יבשו ויסגו אחר, כל שנאי
 ציון: יהיו כחציר נגות, שקדמת שלף יבש: שלא מלא כפו קוצר, וחצנו
 מעמר: ולא אמרו א העברים, ברבת יי אליכם, ברכנו אתכם בשם יי:

קל שיר המעלות, ממעמקים קראתיך יי: אדני שמעה בקולי, תהיינה
 אזניך קשבות, לקול תחנוני: אם עונות תשמריה, אדני, מי יעמד:
 כי עמך הסליחה, למען תורא: קויתי יי קויתה נפשי, ולדברו הוחלתי:
 נפשי לאדני, משמרים לבקר שמרים לבקר: יחל ישראל אל יי, כי עם יי
 החסד, והרבה עמו פדות: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו:

קלא שיר המעלות לדוד, יי | לא־גבה לפני, ולא־רמו עיני, ולא־הלכתי | בגדלות ובגפלאות מפני: אם־לא שויתי | ודוממתי נפשי, כגמל עלי אמו, כגמל עלי נפשי: יחל ישראל אליי, מעתה ועד־עולם:

קלב שיר המעלות, זכור־יי לדוד, את כל־ענותו: אשר נשבע ליי, נדר לאביר יעקב: אם־אבא באהל ביתי, אם־אעלה על־ערש יצועי: אם־אתן שנת לעיני, לעפעפי תנומה: עד־אמצא מקום ליי, משפנות לאביר יעקב: הנה שמענוה באפרתה, מצאנוה בשדי־יער: גבואה למשפנותיו, נשתחוה להדם רגליו: קומה יי למנוחתך, אתה וארון עזך: כהניך ילבושו־צדק, וחסידך ירננו: בעבור דוד עבדך, אל־תשב פני משיחך: נשבע יי | לדוד אמת, לא־ישוב מפנה, מפרי בטןך אשית לכסא־לך: אם־ישמרו בניך | בריתי, ועדתי זו אלמדם, גם־בניהם עדי־עד, ישבו לכסא־לך: כי־בחר יי בציון, אוה למושב לו: זאת־מנוחתי עדי־עד, פה אשב כי אותיה: צידה כרך אכרך, אביוניה אשביע לחם: וכהניה אלביש ישע, וחסידיה רגן ירננו: שם | אצמיח קרן לדוד, ערכתי גר למשיחי: אויביו אלביש בשת, ועליו יציץ נזרו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, המפיל חבלי שנה על עיני, ותנומה על עפעפי, ומאיר לאישון בת עין. ויהי רצון מלפניך, יי אלהי ואלהי אבותי, שתשכיבני לשלום, ותעמידני לחיים טובים ולשלום, ואל יבהלוני רעיוני וחלומות רעים והרהורים רעים, ותהא מטתי שלמה לפניך, והאר עיני פן־אישן המות. ברוך אתה יי, המאיר לעולם כלו בכבודו:

מתפללין תפילת שחרית כמו בראש השנה (אבל אין מברכין ברכת שעשה לי כל צרכי) עד תפילת שמונה עשרה (לעיל עמ' 54 עד עמ' 104) ואחר כך מתפללין כאן:

אֲדֹנָי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפְּזָן בְּחַיִּים, וְכִתְבֵנו בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מִגֵּן אַבְרָהָם: אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְתִיבָה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵל חַיִּים בְּחַסֵּד, מְתִיבָה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵם אַמּוֹנָתוֹ לַיָּשָׁנִי עֶפְרָה. מִי־כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי הוֹמָה לְךָ, מֶלֶךְ מְמִית וּמְתִיבָה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:

מִי־כְמוֹךָ אָב הַרְחָמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים: וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מְתִיבָה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמּוֹךְ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל־יּוֹם יְהִלְלוּךָ סְלָה:

לדור

תו"א (א) תהלים נא יז: (ב) שמות ג ו: (ג) נחמיה ט לב: (ד) בראשית יד כ: (ה) דברים ה כג: (ו) במדבר רבה יא, ב: (ז) ישעיה סג א: (ח) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה: (ט) ירושלמי ברכות א, ה: (י) תהלים קמו ז: (כ) שמואל-א ב ו: (ל) ירושלמי שם ד, ב: (הנהגות 1) בראש השנה ויום הכפורים נהגו להשמיע קול אף בתפילת לחש, כדי לעורר הכוונה ביותר (ראה שו"ע אדה"ז סימן קא סעיף ג). (2) יכרע בבורך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סימן קיג סעיף ו).

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכּוֹ לְאֵל, כִּי הוּא, לְבָדוֹ, מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:
 וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל
 יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכֵן כְּבוֹדְךָ, וְעַל
 מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֲךָ, וְעַל מְכוּנֶךָ וְהִיכָלְךָ:

וּבְכֵן תֵּן פְּחָדְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל-
 מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימַתְךָ עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל-הַמַּעֲשִׂים,
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל-הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ
 כָּל־מִצְוָתְךָ אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 בְּלִבָּב שְׁלָם. שִׁידַעְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
 שֶׁהַשְּׁלֵטֵן לְפָנֶיךָ, עֵז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה
 בְּיָמֶיךָ. וְשִׁמְךָ נִזְרָא עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יי לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לְיִרְאֵיךָ,
 וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתִיחוֹן-פֶּה
 לְמִיחֲלִים לָךְ, שְׂמֵחָה לְאַרְצְךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ,
 וְצִמְיַחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדְּךָ, וְעַרְיַכַת נֵר לְבֶן-
 יִשִׁי מְשִׁיחֲךָ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ. וְחַסִּידִים
 בְּרָנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹץ-פִּיהָ. וְהַרְשָׁעָה
 כָּל־הָעֲשָׂן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלֵּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ:

ותמלך

תו"א (א) ישעיה נז טו: (ב) תהלים כו ח: (ג) מלכים-ב כ ג (בשינוי): (ד) ע"פ יחזקאל כט כא:
 (ה) [=העלילה. רש"י.] איוב ה טז (בשינוי):

וְתִמְלֹךְ אֶתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ לְבַדְּךָ, עַל
כָּל־מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ.
וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ. כִּכְתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ,
יְמִלֶּךְ יי | לְעוֹלָם, אֲלֵהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:
קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעְדֶּיךָ, כִּכְתוּב,
וַיִּגְבֶּה יי צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
בְּצַדִּיקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ
וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת,
וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּפָנֶיךָ לַעֲבוֹדָתְךָ,
וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ:

וְתַתֵּן־לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (בשבת השבת הַזֶּה
וְאֶת־יוֹם) הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, אֶת־יוֹם סְלִיחַת הָעוֹן
הַזֶּה, אֶת־יוֹם מִקְרָא־קִדְשׁ הַזֶּה, (בשבת לְקִדְשָׁהּ וְלִמְנוּחָהּ)
לְמַחִילָה וְלְסְלִיחָה וְלְכַפָּרָה, וְלְמַחֲלָבוֹ אֶת־כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ
(בשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קִדְשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, וַיִּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה,
וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר, זְכוֹרָנוּ וּפְקוּדוֹנָנוּ, וְזִכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּיָדְךָ עֲבָדְךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר
קִדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן
וְלְחֶסֶד וְלְרַחֲמִים וְלַחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם, בְּיוֹם (בשבת השבת הַזֶּה
וּבְיוֹם) הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, בְּיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם מִקְרָא־קִדְשׁ
הַזֶּה, זְכוֹרָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקוּדָנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים טוֹבִים: וּבְדַבְרֵךָ יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

אלקיני

תו"א (א) תהלים כו ח: (ב) שם קמו י: (ג) ישעיה ה טז: (ד) ברכות יב, ב: (ה) ביצה יז, א רש"י
(ד"ה ואומר קדושת היום): (ו) ויקרא כג כז: (ז) נחמיה ט לא (בשינוי):

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל | לְעֹנֹתֵינוּ בְּיוֹם
 (בשבת השַׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה, בְּיוֹם
 סְלִיחַת הָעֹזֶן הַזֶּה, בְּיוֹם מְקַרְא־קֹדֶשׁ הַזֶּה. מְחַה
 וְהַעֲבֹר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּגִד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר,
 אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְחַה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִי, וְחַטָּאתֶיךָ
 לֹא אֶזְכֹּר: וְנֹאמֶר, מְחִיתִי כְּעַב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן
 חַטָּאוֹתֶיךָ, שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶתִיךָ: וְנֹאמֶר, כִּי־בְיוֹם
 הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם,
 לְפָנַי יְיָ תְּטַהֲרוּ: (בשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בְּמִנוּחַתְנוּ),
 קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שׁוֹבְעֵנוּ
 מִטּוֹבֶךָ וְשִׂמְחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, (בשבת וְהִנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 בְּאַהֲבָה וּבְרַצּוֹן שַׁבַּת קֹדֶשְׁךָ, וְיִנּוּחוּ בּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקִּדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֲרֵנוּ
 לְבָבוֹ לְעֵבְרֶךָ בְּאַמֶּת. כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל
 וּמְחַלֵּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ
 אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ
 מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעֹנֹתֵינוּ, וְלְעֹנֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל־
 הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ (בשבת הַשַּׁבָּת וּ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכְּפָרִים:
 רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה, וְהַשְׁבֵּב
 הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתֶךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה
 תִּקְבֹּל בְּרַצּוֹן, וְתִהְיֶה לְרַצּוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
 וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
 הַמְּחַזֵּר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מודים

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ,
אֵתָהּ הוּא לְדוֹר וָדוֹר גּוֹדֵה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהַלְלֶתְךָ, עַל
חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל
נַסִּיךְ שֶׁבְּכָל־יּוֹם עִמָּנוּ וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־
עֵת, עָרַב וּבִקֵּר וְצִהָרִים. הַטּוֹב, כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא־תָמוּ חֲסְדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קוִיֵּנוּ לָךְ:
וְעַל־כָּלֶם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ תָמִיד
לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה וַיְהִלְלוּ שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב,
הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעִזְרַתָּנוּ סְלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יי,
הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נִאֶה לְהוֹדוֹת:

שֵׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ,
כִּי בְאוֹר פְּנִיךָ נָתַתָּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
אֶת־עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ:

וּבִסְפָּר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִנְסָה טוֹבָה, יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה
וְגִזְרוֹת טוֹבוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־
עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

יְהִיו לְרָצוֹן | אֲמַר־פִּי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְנֹאֲלֵי:

אלקיט

תו"א (א) מיכה ו ח: (ב) תהלים יט טו:
הנהגות (ו) במזדים - ישתחוה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם - יזקוף (ראה שם
סעיף ה).

(2) יכרע בבורך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סעיף ו).

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל-תִּתֶּעַלֵּם
 מִתְחַנְּתֵנוּ, שְׂאִין אָנוּ עֵינֵי פָנִים וְקִשֵׁי עָרְף, לֹאמַר לְפָנֶיךָ
 יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אָנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אָנַחְנוּ
 וְאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גְּזַלְנוּ. דְּבַרְנוּ דְּפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ.
 זָדְנוּ. חָמְסְנוּ. טָפְלְנוּ שֶׁקֶר: יַעֲצֵנוּ רָע. כּוֹזְבוּ.
 לָצְנוּ. מְרַדְנוּ. נֶאֱצְנוּ. סָרְרְנוּ. עֵוִינוּ. פִּשְׁעֵנוּ. צָרְרְנוּ. קִשְׁנוּ
 עָרְף: רִשְׁעֵנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעֲבָנוּ. תִּעֵינוּ. תִּעֲתָעֵנוּ:
 סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא-שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה
 צְדִיק עַל כָּל-הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי-אַמַּת עֲשִׂית וְאַנַּחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ:
 מִה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמִה־נִּסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים.
 הֲלֹא כָּל-הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגֻלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל-חַי: אַתָּה
 חָפֵשׁ כָּל-חֲדָרֵי בָטָן וּבְחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּבַר
 נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאִין נִסְתָּר מִיְגֵד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּרְחֵם עֲלֵינוּ
 וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל-חַטֹּאתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל-
 עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל-פִּשְׁעֵינוּ:

עַל חֵטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִנְס וּבְרָצוֹן:
 וְעַל חֵטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִמוּץ הַלֵּב:
 עַל חֵטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִלִי דַעַת:
 וְעַל חֵטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם:

על

תו"א (א) תהלים פח ג (בשינוי): (ב) שם נה ג (בשינוי): (ג) ע"פ דברים כח נ: (ד) ע"פ שמות לד ט: (ה) יומא פז, ב (בשינוי): (ו) תהלים קו ו: (ז) שם (בשינוי): (ח) ע"פ שם קיט סט: (ט) ע"פ שם לט: (י) איוב לג כז (בשינוי): (כ) נחמיה ט לג: (ל) משלי כ כז: (מ) פסיקתא רבתי כ: (נ) ירמיה יא כ (בשינוי):

הנהגות (1) יכה על הלב (מנהגי הרבי).
 (2) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרוז סעיף ז), וכן בשאר המלים לפי סדר הא"ב (מנהגי הרבי).
 (3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם), וכן בכלם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד' אלול-תשרי, עמ' רא).

על חטא שחטאנו לפניך, בגלוי עריות:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בגלוי ובסתור:
 על חטא שחטאנו לפניך, בדעת ובמרמה:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בדבור פה:
 על חטא שחטאנו לפניך, בהונאת רע:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בהרהור הלב:
 על חטא שחטאנו לפניך, בויעדת זנות:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בודוי פה:
 על חטא שחטאנו לפניך, בזלזול הורים ומורים:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בזדון ובשגגה:
 על חטא שחטאנו לפניך, בחוקיך:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בחלול השם:
 על חטא שחטאנו לפניך, בטמאת שפתים:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בטפשות פה:
 על חטא שחטאנו לפניך, ביצר הרע:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, ביודעים ובלא יודעים:
 ועל כלם אלוה סליחות, סלח לנו, מחל לנו,
 כפר לנו:

על חטא שחטאנו לפניך, בכחש ובכזב:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בכפת שחר:
 על חטא שחטאנו לפניך, בלצון:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בלשון הרע:
 על חטא שחטאנו לפניך, במשא ובמתן:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, במאכל ובמשתה:

על

תו"א (א) נחמיה ט יז:

הנהגות (1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).

(2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנֶשֶׁךְ וּבַמְרִבִּית:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִטְיַת גְּרוֹן:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁיחַ שְׁפֹתֵינוּ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּסִקּוֹר עֵינַי:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעִזּוֹת מַצַּח:
 וְעַל כְּפָרָם אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כִּפֹּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפָרִיקַת־עַל:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפִלְלוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצַדִּית־רַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצָרוֹת עֵינַי:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִלּוֹת רֹאשׁ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִשּׁוֹת עֶרְף:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִיצַת רַגְלִים לְהֶרַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרַכִּילוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁבוּעַת שְׂוֵא:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁנְאַת חֲנָם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִשּׁוּמַת־יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִמְהוֹן לֵב:
 וְעַל כְּפָרָם אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כִּפֹּר לָנוּ:

וְעַל חַטָּאִים שְׂאֲנוּ חֲיָבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
 וְעַל חַטָּאִים שְׂאֲנוּ חֲיָבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:

ועל

תו"א א) נחמיה ט יז:

הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרוז סעיף ז), וכן בכלום (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).

2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם, וספר השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלָה וַיּוֹרֵד:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וְהָאֵי וְתִלְוִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִכַּת מַרְדּוֹת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבָּעִים:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִיתָה בַיַּדִּי שָׁמַיִם:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם כָּרַת וְעִרְרִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
 סְקִילָה, שְׂרִפָּה, הֶרְג, וְחֶנֶק: עַל מִצּוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצּוֹת
 לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֵׁשׁ בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שְׁאֵין
 בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה. אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת־שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
 אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ, כָּבֵר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ
 עֲלֵיהֶם. וְאֶת־שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם
 וַיְדוּעִים, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר, הִנְסַתְרַת לִי אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ
 לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה
 הַזֹּאת: כִּי אַתָּה סִלַּחַן לְיִשְׂרָאֵל, וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּכַל־דּוֹר וָדוֹר, וּמַבְלַעְדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח:
 אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדָאֵי, וְעַכְשָׁיו שֶׁנּוֹצַרְתִּי
 כְּאֵלוֹ לֹא נוֹצַרְתִּי. עָפָר אָנִי בְּתַיִי, קַל וְחֹמֶר
 בְּמִיתַתִּי. הֲרִי אָנִי לְפָנֶיךָ כְּכֹלִי מָלֵא בּוֹשָׁה וּכְלֻמָּה.
 יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחְטֵא
 עוֹד, וּמֵה־שֶׁחֲטֵאתִי לְפָנֶיךָ מְחוּק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 אֲבָל לֹא עַל־יַדִּי יְסוּרִים וְחֲלִים רָעִים:
 אֱלֹהֵי, נְצוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ, וּשְׁפָתֵי מַדְבַּר מְרָמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי
 תְדוּם, וְנַפְשֵׁי כְּעָפָר לְכֹל תַּהְיֶיהָ: פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ

ובמצותך

תו"א א) דברים כט כח: ב) יומא פז, ב: ג) ברכות יז, א:
 הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה ספר
 השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

וּבְמִצּוֹתַי תִּרְדּוּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מִהֲרָה הִפֵּר
 עֲצָתָם וּקְלָקֵל מַחְשַׁבְתָּם: יְהִי כִּמּוֹן לְפָנֵי־רוּחַ וּמְלֶאכֶּה יי הוֹחָה:
 לְמַעַן יִחְלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנֵי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ,
 עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְךָ:
 יְהִי לְרָצוֹן | אֲמַר־פִּי וְהִגִּיוֹן לְבָבִי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְנֹאֲרֵי: עֲשֵׂה הַשְׁלוֹם
 בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ:

תפלת שחרית לשליח ציבור בקול

פותחין הארון:

אֲדַנִּי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
 אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגְּבוּר
 וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר
 חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מְסוֹד חַכְמִים וְנְבוֹנִים. וּמְלַמֵּד דַּעַת מְבִינִים.

אֶפְתָּח־פִּי בְּתַפְלָה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחִלוֹת וּלְחַנּוּן

פָּנֵי מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנִים:

אֵימֶךָ נִשְׁאַתִּי חֵין בְּעַרְכִּי. בְּמִלְאַכוֹת עַמֶּךָ בִּרְךָ:

בְּבִרְכֵי: גּוֹחֵי מִבְּטָן הַגִּיהַ חֲשִׁבֵי. דְבַר צַחוֹת

וּבְאַמְתָּךְ הַדְרִיכֵי: הוֹרְנֵי, שְׁפָךְ שֵׁיחַ עָרֵב. וְלוֹנְנֵי בְצִלְךָ

אוֹתֵי לְקָרֵב: זַעַק יוֹפֵק בְּכוּזֵן קָרֵב. חִלוֹתֵי פָנֶיךָ וְצַדִּיקְתָּךְ

תִּקְרָב: טְהוֹר עֵינַיִם מְאֹד נַעֲלָה. יְדַעֲנֵי בֵין עַרְךָ תִּפְלָה:

כדת

תו"א (א) תהלים לה ה: (ב) שם ס ז; קח ז: (ג) שם יט טו: (ד) איוב כה ב (כשינוי): (ה) אבות ה, כ: (ו) תהלים נא ז: (ז) שמות ג ו: (ח) נחמיה ט לב: (ט) בראשית יד כ: (י) חבקוק א יג: (הנהגות 1) נוהגים לומר .. [כאן] הפסוק של שמו (ראה אג"ק כרך טו, עמ' רלד). כמה מהחסידים נוהגים לומר בסיום דשמו"ע גם הפסוק של שם האדמו"ר (ספר המנהגים, עמ' 12).
 (2) כשעוקר רגליו, יעקור שמאלו תחילה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג סעיף ה). הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של תפילת לחש: בעת אמירת עושה – הטי' והרכנה לשמאל המתפלל. השלום – לימין. במרומו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן – באמצע (מנהגי הרבי).
 (3) יעמוד ברגליים מכוונות עד שיגיע הש"ץ לבאהבה ואז יחזור למקומו (מנהגי הרבי), ובשעת דחק ימתין כדי הילוך ד' אמות (ראה שו"ע שם סעיפים ה, ג).
 (4) הש"ץ יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

כִּדְת לְחַנּוּן בְּלִי תִפְלָה. לְהַמְצִיא לְשׁוֹלְחֵי אֶרֶץ וּתְעַלָּה:
 מִפֶּתַח שַׁפְּתַי תִּבְרַר וּתְיַשֵּׁר. נְדָבוֹת־פִּי רָצָה וְהַכְשִׁיר:
 סֶדֶר הַגִּינִי כְּשֵׁי יִתְשֵׁר. עֲתֵר פִּצְחֵי כְּזִילַת חֲשָׁר: פְּעָמֵי
 הֶכֶן פְּצוֹתַי מִכְּשָׁל. צוּר, תִּמְךָ אֲשׁוּרֵי מֵהַנְּשָׁל: קוֹמְמֵנִי
 וְחִזְקֵנִי מִרְפִּיזוֹן וְחֻשָּׁל. רְצוֹת אֲמָרִי וְלֹא אֶכְשָׁל: שְׁמֵרֵנִי
 כְּאִישׁוֹן מִפְּלִץ וּבְעַתָּה. שׁוּר בְּשִׁפְלוּתֵי וּלְכָה לְיִשׁוּעַתָּה:
 תַּחַן דְּכֹאוֹתַי כְּלַחֲזוֹךְ פִּצְתָּ. תִּרְחַם, עַל בֶּן אִמְצָתָּ:

סוגרין הארון:

אִמְצָתָּ עֲשׂוֹר לְכַפּוֹר תִּמָּה. בּוֹ לְצַחֲצַח צֵאוּ כִּתְמָה: גְּהוּץ
 צַחֲנָתָה עוֹוִיָּה לְהַתְמָה. דִּינָה לְהָאִיר לְתַחֵי לְחַתְמָה:
 הוֹחֲרָדָה מִתְקַע יוֹם תְּרוּעָה. וּדְבָרִים קָחָה סְרַעַף לְקַרְעָה: זֶה
 אֱלֹהֵי לְצַדֵּק הַכְרִיעָה. חֵי חֵי יוֹדוּךָ בְּהַרְיָעָה: טְפִיָּה וַיִּשְׁיִשִּׂיהָ בְּעֵנֵי
 עֵיפִים. יְצִינָתָם שׁוּר בְּיַחַף יַחֲפִים: כְּלָם צָגִים וְלֶבֶן מְצַעֲפִים.
 לְאֶדְרֶךְ בִּקְדָשׁ כְּשֶׁרְפִים עָפִים: מִגֵּן עֲקָרְמוֹ בְּךָ חוֹסִים. נִשְׁעָנִים
 בְּתַמָּם וּבְצִלְךָ חוֹסִים: סְמוּכִים בְּבָרִית שְׁלֹשֶׁת יַחֲוִסִים. עוֹדְדָם
 הָיוֹת שׁוֹטְנִימוֹ הָסִים: פְּנָה בְּצַדִּקָת אֶת מַעֲבָר. צֵאנֶךָ תַּחַת
 שְׁבֹט כְּהַעֲבָר: קִדְמָם רַחֲמֶיךָ בְּלִי הַתְּעַבָר. רַחֵם עַל־פֶּשַׁע עוֹבֵר:
 שְׁמֵץ זְדוֹנָם תִּכַּבֵּם וּתְטַהֵר. שׁוּעָם קָשׁב וְאֵל תִּאֲחָר: חֲזוֹן תְּמוּכֵי
 יְמִינֶךָ פְּנִיָּהֵם נִהַר. תַּעֲתוּעַ חֲטָאִם תִּכַּפֵּר לְטַהֵר:

כְּצַהֲרִים מִשְׁפֹּטְנוֹ הָאֵר. חוֹכֶיךָ לְטוֹב תִּשְׁאָר: חֲזוֹן צַדִּיקְנוֹ תַּחֲפֹשׁ
 וּתְבַאֵר. בְּמִנְיָךְ נִתְנוּנָן לְהַתְפָּאֵר:

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חֲפִיץ בְּחַיִּים, וְכִתְבָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
 לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְגַן אֲבָרָהִם:

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד
 הַטָּל:

מכלכל

תו"א (א) תהלים קיט קח: (ב) במדבר כט א: (ג) שמות טו ב: (ד) ישעיה לח יט: (ה) מיכה ז יח (בשינוי): (ו) תהלים לו (בשינוי): (ז) דברים ה כג: (ח) במדבר רבה יא, ב: (ט) ישעיה סג א:

(י) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה:

הנהגות (ו) הש"ץ יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

מִכְּלָכֵל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחִיָּה מִתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
 סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם
 אַמוּנָתוֹ לַיְשָׁנִי עֶפְרָי. מִי־כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרֹת וּמִי דוֹמָה
 לָךְ, מֶלֶךְ מְמִית וּמְחִיָּה וּמְצַמִּית יְשׁוּעָה:

קהל נִפְשׁ נַעֲנָה תִבְשָׁר סְלִיחָה. פְּלִטָּם, מִעַמְּךָ שׁוֹחָה: חזן מִתְקוֹמָמְנוּ,
 יְהוּ כְּסוּחָה. הַחֲיֵנוּ, בְּטֵל אַמוּנָתְךָ לְשׁוֹחָה:

חזן וקהל עַד יוֹם מוֹתוֹ תִּחְכְּהוּ לּוֹ לְתִשׁוּבָה. לְהַנְטוֹתוֹ לְתַחִיָּה:

מִי־כְמוֹךָ אָב הַרְחָמָן זוֹכֵר יְצוּרֵיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מִתִּים. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְחִיָּה הַמִּתִּים:
 יְמֶלֶךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר, הַלְלוּיָהּ:
 וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

פּוֹתְחִין הָאֲרוֹן:

אֶתָּה	הוּא	אֱלֹהֵינוּ:	בְּשָׁמַיִם	וּבְאָרֶץ:
גְּבוּר	וְנַעֲרָץ:	דָּגוּל	מְרַבֵּבָה:	
הוּא	שָׁח	וַיְהִי:	וְצוּה	וּנְבָרָאוּ:
זְכוּר	לְנֶצַח:	חַי	עוֹלָמִים:	
מְהוּר	עֵינַיִם:	יּוֹשֵׁב	סֵתֵר:	
כְּתוּר	יְשׁוּעָה:	לְבוּשׁוֹ	צְדָקָה:	
מַעֲטָהוּ	קִנְיָה:	נֶאֱפֵד	נִקְמָה:	
סֵתֵרוֹ	יִשָּׁר:	עֲצָתוֹ	אַמוּנָה:	
פְּעֻלָּתוֹ	אַמֶּת:	צְדִיק	וַיִּשָּׁר:	
קָרוֹב לְקוֹרְאָיו	בְּאַמֶּת:	רָם	וּמִתְנַשֵּׂא:	
שׁוֹכֵן	שְׁחָקִים:	תּוֹלָה אֶרֶץ	עַל־בְּלִימָה:	

חזן וקהל חַי וְקַיִם נוֹרָא וּמְרוֹם וְקְדוֹשׁ: סוּגְרִין הָאֲרוֹן

אנא

תו"א (א) ירושלמי ברכות א, ה: (ב) תהלים קמו ז: (ג) שמואל-א ב ו: (ד) ירושלמי שם ד, ב: (ה) תהלים שם י: (ו) שם כב ד: (ז) שיר השירים ה י: (ח) תהלים לג ט (בשינוי): (ט) שם קמח ה (בשינוי): (י) חבקוק א יג: (כ) תהלים צא א (בשינוי): (ל) ע"פ ישעיה נט יז: (מ) דברים לב ד: (נ) ע"פ תהלים קמה יח: (ס) איוב כו ז: (ע) ע"פ דניאל ו כז: (פ) ישעיה נז טו:

חזן וקהל אָנָּא סְלַח־נָּא. פִּשְׁעַ וְעוֹן שָׂא נָּא. וְכַחֲךָ יִגְדַּל־נָּא. קְרוּשׁ:

חזן וקהל אָנָּא רַחוּם כִּפָּר. עוֹן צָגִים תְּהַלְתָּךְ לְסַפֵּר. וַיַּחֲקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בַּסֵּפֶר. קְרוּשׁ:

חזן מוֹרָה תִּשְׂאִים סְלִל לְהַתְהַלֵּךְ. מְלַמֵּד לְהַדְרִיכִי בְּדַרְךְ אֱלֹהִי:
קהל אָרוּמְמָךְ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ:

חזן שִׁחַר וְנִשְׁפָּה אֶיִּחָד לְהַמְלִיכָךָ. שִׁכֵּן עַד וְאִין כְּעַרְכָּךָ:
קהל בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכָךָ:

חזן לְבִי חָרַד עֲבוֹדָתְךָ לְתַמְדָּךְ. לְהַעֲרִיץ קְדוּשָׁתְךָ בְּמִשְׁמַר אֶעֱמֹד:
קהל גָּדוֹל יְיָ וּמְהַלֵּל מְאֹד:

אָנָּא סְלַח־נָּא. פִּשְׁעַ וְעוֹן שָׂא נָּא. וְכַחֲךָ יִגְדַּל־נָּא. קְרוּשׁ:

חזן מִיַּחֲלִים לְחַסְדֶּךָ זָרַע עֲמוּסִיךָ. מִלֵּא מִשְׁאַלֹתֶם וַיִּשְׁלַמְחוּ חַסִּיךָ:
קהל הָיָר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ:

חזן בְּחֻלּוֹי וְצוּם גְּנָשִׁים לְעַבְרָךָ. בְּרוּאִים, כִּי הֵם לְכַבוֹדְךָ:
קהל הָרַר כְּבוֹד הוֹדָךָ:

חזן יִקָּר מְלַכּוֹתְךָ בְּרַעַד יֶאֱמִירוּ. יַחֲוֶךָ בְּזֹר לֹא יִמִּירוּ:
קהל וְעִזּוֹ נוֹרְאֵתִיךָ יֹאמְרוּ:

אָנָּא רַחוּם כִּפָּר. עוֹן צָגִים תְּהַלְתָּךְ לְסַפֵּר. וַיַּחֲקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בַּסֵּפֶר.
קְרוּשׁ:

חזן רוֹן פְּגִיעוֹת לְפָנֶיךָ יִרְבְּעוּ. רַחֲשׁ הַלּוֹלָךְ בַּיּוֹם יִשְׁבְּעוּ:
קהל זָכַר רַב־טוֹבְךָ יִבִּיעוּ:

חזן בְּקָר אֶעֱרָךְ־לְךָ חַנוּנִי. בַּפְּנוֹת עָרַב תִּמְחָה זְרוּנִי:
קהל חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ:

חזן יְהִי צוֹר כִּפָּר אֲשֶׁכּוֹל. יִכְבוֹשׁ עוֹוֵינֵנוּ וַיֹּאמְרוּ הַכֹּל:
קהל טוֹב־יְיָ לְכֹל:

אָנָּא סְלַח־נָּא. פִּשְׁעַ וְעוֹן שָׂא נָּא. וְכַחֲךָ יִגְדַּל־נָּא. קְרוּשׁ:
קוּמֶם

תו"א א) במדבר יד יט: ב) ע"פ שם יז: ג) תהלים כה ח (בשינוי): ד) שם קמה א: ה) שם ב: ו) ישעיה נז טו: ז) תהלים קמה ג: ח) שם ד: ט) שם ה: י) שם ו: כ) שם ז: ל) שם ה: ד: מ) שם קמה ח: נ) שם ט:

חזן קוֹמֵם, אָוֹן, קָרִית מְשֹׁשָׁה. קְדִישַׁת אֲבִי־נֹר בְּנוֹסָה:
קהל יוֹדוּךָ יי כָּל־מַעֲשֵׂיךָ:

חזן לְוִיךָ וַחֲסִידֶיךָ בְּנַעַם יִזְמְרוּ. לְבוֹשֵׁי שָׂרָד רַקַח יִתְמָרוּ:
קהל כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ:

חזן וַשְׁתוּלִים בְּנֶנְךָ יִפְרִיחוּ בַחֲצֵרוֹתָיו. וַיִּנּוּבוּן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים
בְּטִירוֹתָיו:

קהל לְהוֹדִיעַ | לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתָיו:

אָנָּה רַחוּם כִּפָּר. עוֹן צָנִים תְּהַלְתֶּךָ לְסַפֵּר. וַיַּחֲקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בַּסֶּפֶר.
קְרוֹשׁ:

חזן נִצְחָךְ יִנְגְּנוּ תַמִּימִים וַיִּשְׁלָמִים. נְשֹׂאָךְ כִּסְאָךְ בְּבֵית
עוֹלָמִים:

קהל מַלְכוּתְךָ, מַלְכוּת כָּל־עוֹלָמִים:

חזן יַחַד בְּכַנְסֶךָ לְשַׁכְנֶךָ גְּאוּלָּים. יִלְבִּישׁוּךָ עוֹ כְּעוֹבְרֵי גְלִים:
קהל סוֹמֵךְ יי לְכָל־הַנְּפִלִים:

חזן מִבִּיעֵי טוֹבְךָ בּוֹעֵר יִתְחַבְּרוּ. מַחִים חָשַׁב תַּחַן יִדְבְּרוּ:
קהל עֵינֵי־כָל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ:

אָנָּה סְלַח־נָא. פִּשַׁע וְעוֹן שָׂא נָא. וְכַחֲךָ יִגְדֵל־נָא. קְרוֹשׁ:

חזן וְהַיּוֹם יִנּוּחַח כְּשֵׁי עֲדִיךָ. וַיִּשְׁלַם פָּרִים אֲרֶשׁ עֲדִיךָ:
קהל פּוֹתַח אֶת־יְדֶךָ:

חזן סְלָה בְּרַחֲמֵיךָ יִצִּיץ מִחֲרָבֶיךָ. סְלַח יִרְבֶּה לְעַם מְבָרְכֶיךָ:
קהל צְדִיק יי בְּכָל־דְּרָכֶיךָ:

חזן חֵין יִשַׁע מִגּוֹי מְקַרְאֵיךָ. חֵין יַחַן קוֹרְאֵי מְקַרְאֵיךָ:
קהל קָרוֹב יי לְכָל־קוֹרְאֵיךָ:

אָנָּה רַחוּם כִּפָּר. עוֹן צָנִים תְּהַלְתֶּךָ לְסַפֵּר. וַיַּחֲקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בַּסֶּפֶר.
קְרוֹשׁ:

זה

תו"א א) ע"פ ירמיה מט כג: ב) זכריה ט טז: ג) תהלים קמה י: ד) שם יא: ה) שם צב טו:
ו) שם קמה יב: ז) שם יג: ח) שם יד: ט) שם טו: י) במדבר יד יט: כ) ע"פ שם יז:
ל) תהלים קמה טז: מ) שם יז: נ) שם יח:

חזן זָה אֵלֵי פָּלָא עוֹשָׂה. זַעֲקַתְנּוּ יִרְץ וְשׁוֹמְנִינוּ יַעֲסָה:

קהל רְצוֹן־רְאוּ יַעֲשָׂה:

חזן קוּוֵי יִתֵּן לָלוּ מִשְׁלִיךְ יִהְבּוּ. קְדוּשׁ פִּשְׁעֵינוּ יִכְסֶה בְּאֶהְבּוּ:

קהל שׁוֹמְרֵי אֶת־כָּל־אֶהְבּוּ:

חזן קִבֵּל צְקוּנֵי כְּבִמְכַלְלֵי־פִי. קוּלֵי תִאֲזִין וְתִצְלִיל דְּפִי:

קהל וְתִהְלֵת יִי יִדְבַר פִּי:

אָנָּא סְלַח־נָּא. פִּשְׁעַ וְעוֹן שָׂא נָּא. וְכַחֲךָ יִגְדֵּל־נָּא. קְדוּשׁ:

חזן וקהל מִלְךְ זֶשׁוּכֵן עַד. לְבַדְךָ מֶלֶךְ עֲדִי־עַד. הָאֵל קְדוּשׁ:

חזן וקהל מִלְךְ מֵאֲזִין שׁוֹעָה. לְעַמּוֹ מַחִישׁ יִשׁוּעָה. נוֹרָא וְקְדוּשׁ:

חזן וקהל הַיּוֹם יִכְתֹּב בְּסֵפֶר הַזְּכוֹרוֹנוֹת. הַחַיִּים וְהַמּוֹת.

אָנָּא כְּנָה. עוֹרֵי נָּא. הַתְּעוֹרְרֵי נָּא.

עֲמַדֵי נָּא. הַתִּצְבֵי נָּא. קוּמֵי נָּא. חֲלֵי נָּא. בְּעַד

הַנֶּפֶשׁ חֲנֵי נָּא. פְּנֵי דֶר עֲלִיּוֹן:

וּבְכֵן אָמְרוּ לְאֱלֹהִים מִה־נוֹרָא מַעֲשִׂיךָ:

פּוֹתְחִין הָאֲרוֹן:

מיוסד על־פי א"ב בראשי החרוזות

אָמְרוּ לְאֱלֹהִים: אֶרְךָ אַפִּים וְגִדְל־כַּחַת. מִכֵּין הָרִים בְּכַחַת.

חֲכָם לִבָּב וְאַמִּיץ כַּחַת. נִתֵּן לִיעֶף כַּחַת. לָכֵן יִתְנַאֶה

גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כַּחַת:

אָמְרוּ לְאֱלֹהִים: בְּוִנָּה בְּשָׁמַיִם מַעֲלוֹתָיו. מִשְׁקָה הָרִים

מַעֲלִיּוֹתָיו. זָכַר עָשָׂה לְנַפְלְאוֹתָיו. וְלוֹ נִתְכַּנּוּ

עֲלִילוֹתָיו. לָכֵן יִתְנַאֶה הַמְּקַרָּה בַּמִּים עֲלִיּוֹתָיו:

אמרו

תו"א (א) שמות טו ב: (ב) שם יא (בשינוי): (ג) תהלים קמה יט: (ד) ע"פ שם נה כג: (ה) שם קמה כ: (ו) שם נ ב: (ז) שם קמה כא: (ח) במדבר יד יט: (ט) ע"פ שם יז: (י) ישעיה נז טו: (כ) שם כו ד: (ל) ע"פ שם ה טז: (מ) תהלים קיא ט (בשינוי): (נ) ע"פ אסתר ו א: (ס) תהלים סו ג: (ע) נחום א ג: (פ) תהלים סה ז (בשינוי): (צ) איוב ט ד: (ק) ישעיה מ כט: (ר) תהלים קמז ה: (ש) עמוס ט ו: (ת) תהלים קד יג: (א) שם קיא ד: (ב) שמואל-א ב ג (בשינוי): (ג) תהלים קד ג:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: גָּאָה וְגָבוּהַ בְּשָׁמַי מְעֹלָה. עֲטָה־אוֹר
בְּשִׁמְלָה. לֹא הִגְבוּרָה וְהַגְדָּלָה. וְהָעֵז וְהַמְּשָׁלָה.
לָכֵן יִתְנַאֲה וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: דָּגוּל מִרְבָּבוֹת קִדְשׁ. וְנֶאֱדָר בְּקִדְשׁ.
דָּרְכוּ בְּקִדְשׁ. וּמִשְׁתַּחֲוִים לוֹ בְּהִדְרַת־קִדְשׁ. לָכֵן
יִתְנַאֲה הַלְיָכוֹת אֵלַי מִלְכֵי בְּקִדְשׁ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: הוֹדוּ כִּפָּה שָׁמַיִם. רוֹקַע הָאָרֶץ
עַל־הַמַּיִם. יִרְעַם מִשָּׁמַיִם. לְקוֹל תְּתוֹ הַמּוֹן מַיִם
בְּשָׁמַיִם. לָכֵן יִתְנַאֲה הַנוֹטָה כִּדְק שָׁמַיִם:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: וְכָל בְּשָׁלִישׁ עֶפְר הָאָרֶץ. יָדוּ יִסְכָּה
אָרֶץ. וְיִמִּינוּ טַפְחָה שְׁמַי עֶרֶץ. וְהָעֵמִידִם בְּלֵי
פָּרֶץ. לָכֵן יִתְנַאֲה הַיּוֹשֵׁב עַל־חוּג הָאָרֶץ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: זֶהר כִּסְאוֹ שְׁבִיבֵי אֵשׁ. מְשַׁרְתֵּי
לוֹהֲטֵי אֵשׁ. נָגַה לְאֵשׁ וּמִבְּרִיק הָאֵשׁ. לְפָנָיו
נִמְשָׁכִים נִהְרֵי אֵשׁ. לָכֵן יִתְנַאֲה אֵשׁ אֲכָלָה אֵשׁ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: חֵי עוֹלָמִים. צָר בְּיָה עוֹלָמִים. אֲוָה
בֵּית עוֹלָמִים. מְכוֹן לְשִׁבְתֶּךָ עוֹלָמִים. לָכֵן
יִתְנַאֲה עֲתִיק יוֹמִין:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: טְהוֹר עֵינַיִם. סְבִיבוֹתָיו חֲשָׁרַת־מַיִם.
עָבֵי שְׁחָקִים חֲשָׁכַת מַיִם. טוֹעֲנֵי מְרַכְבָּתוֹ נִבְתָּם
מִלְּאֵת עֵינַיִם. לָכֵן יִתְנַאֲה מְצוֹת יְיָ בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם:

אמרו

תו"א (א) תהלים סו ג: (ב) שם קד ב (בשינוי): (ג) דברי הימים א כט יא (בשינוי): (ד) תהלים קג
יט: (ה) דברים לג ב: (ו) שמות טו יא (בשינוי): (ז) ע"פ תהלים עז יד: (ח) שם כט ב
(בשינוי): (ט) שם סח כה: (י) חבקוק ג ג (בשינוי): (כ) תהלים קלו ו: (ל) שמואל ב כב יד
(בשינוי): (מ) ירמיה י יג: (נ) ישעיה מ כב (בשינוי): (ס) (כל = מדר) שם יב: (ע) שם מח יג
(בשינוי): (פ) ע"פ תהלים קד ד: (צ) יחזקאל א יג (בשינוי): (ק) דברים ד כד (בשינוי):
(ר) דברי הימים ב ו ב (בשינוי): (ש) דניאל ז ט (בשינוי): (ת) חבקוק א יג: (א) שמואל ב כב
יב: (ב) תהלים יח כב (בשינוי): (ג) יחזקאל א יח (בשינוי): (ד) תהלים יט ט:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: יוֹדַע מַה בְּסִתְרֵי חֹשֶׁךְ. לֹא־יִחַשְׁיֶךְ מִנוּ
כָּל־חֹשֶׁךְ. קִיץ אֶשֶׁם לְחֹשֶׁךְ. הוֹפֵךְ לִבְקֶר צִלְמוֹת
וְחֹשֶׁךְ. לָכֵן יִתְנַאֲהוּ יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: כֹּוֹנֵן כִּסְאוֹ לַמְּשַׁפֵּט. מְכוֹן כִּסְאוֹ צֶדֶק
וּמְשַׁפֵּט. אֱלֹהֵי הַמְּשַׁפֵּט. תִּאֲחִזוּ יָדוֹ בַּמְּשַׁפֵּט.
לָכֵן יִתְנַאֲהוּ וַיִּגְבֶּה יְיָ צְבָאוֹת בַּמְּשַׁפֵּט:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: לוֹ יֵאָתֶה מְלוּכָה. שֹׁכֵן עַד וְאֶת־דִּכָּא.
מְשִׁיב אֲנֹשׁ עַד־דִּכָּא. וְאוֹמֵר שׁוּבוּ בְרוּחַ
נְמוּכָה. לָכֵן יִתְנַאֲהוּ כִּי לִי הַמְּלוּכָה:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: מִשָּׁל בְּגִבּוֹרָתוֹ אֶעֱלֶם. הַכֹּל צָפוּי
וְלֹא נֶעְלָם. זֶה־שֵׁמוֹ לְעוֹלָם. חֶסֶדוֹ מֵעוֹלָם וְעַד־
עוֹלָם. לָכֵן יִתְנַאֲהוּ בְרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם אֶעֱלֶם
וְעַד הָעוֹלָם:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: נוֹצֵר חֶסֶד לְאַלְפֵי דוֹר. לוֹחֵם קָמְיֹ
מִדּוֹר דּוֹר. מְקַיֵּם סִכַּת מְשִׁיחוֹ לְגִדְרֵי. הָאוֹר
חוֹנֶה עִמּוֹ בְּמִדּוֹר. לָכֵן יִתְנַאֲהוּ זֶה זְכוֹר לְדוֹר דּוֹר:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: סוֹבֵל עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. שׁוֹמֵעַ אֶל־
אֲבִיוֹנִים. מְאִזֵּן שִׁיחַ חֲנוּנִים. מְקַשֵּׁב שְׁוַע רְנָנִים.
לָכֵן יִתְנַאֲהוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: עֲזוּז וְגִבּוֹר אִישׁ מְלַחֲמָה. נוֹקֵם לְצָרָיו
וּבֶעַל חֲמָה. מְכַרֵּית קָמְיֹ בְּמַהוּמָה. נוֹהֵם
עַל־יָהֵם בְּנִהימָה. לָכֵן יִתְנַאֲהוּ יְיָ אִישׁ מְלַחֲמָה:

אמרו

תו"א (א) תהלים סו ג: (ב) ע"פ שם קלט יב: (ג) איוב כח ג: (ד) ישעיה מה ז: (ה) תהלים ט ח
(בשינוי): (ו) שם צו ב (בשינוי): (ז) מלאכי ב יז: (ח) דברים לב מא (בשינוי): (ט) ישעיה ה
טז: (י) שם נז טו (בשינוי): (כ) תהלים צ ג (בשינוי): (ל) שם כב כט: (מ) שם סו ז: (נ) ראה
אבות דרבי נתן לט, א: (ס) שמות ג טו (בשינוי): (ע) תהלים קג יז (בשינוי): (פ) שם קו
מח: (צ) דברים ז ט וברש"י: (ק) תהלים סט לד: (ר) דברים יז: (ש) תהלים כד ח: (ת) שמות
טו ג: (א) נחום א ב (בשינוי):

אָמְרוּ לַאלֹהִים: פֶּעַל וְעִשָּׂה הַכֹּל. בְּיָדוֹ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק
 לְכֹל. אֱלֹוֹ יִשְׁבְּרוּ עֵינֵי־כֹל. וְעֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת
 בְּכֹל. לָכֵן יִתְנַאֶה עֲלֵיוֹן עַל כָּל:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: צְדִיק בְּכָל־דְּרָכָיו. יֵשֶׁר מְצִיץ מִחַרְכָּיו.
 חָפֵץ בְּעַם מְמַלִּיכָיו. יִירָשׁוּ אֶרֶץ מְבָרְכָיו. לָכֵן
 יִתְנַאֶה בְּרָכוֹ יי מְלֹאכָיו:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: קוֹרָא הַדְּרוֹת מְרֹאֵשׁ. מְנִיד אַחֲרִית
 מְרֹאֵשׁ. בָּחַר בְּעַם דִּלְתָ רֹאֵשׁ. עָזוּ יוֹם יוֹם
 לְדְרוֹשׁ. לָכֵן יִתְנַאֶה הַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאֵשׁ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עֵד. בְּטַחוּ בּוֹ עַד־יְעַד.
 כְּבוֹדוֹ בְּסוֹד־קְדוּשִׁים וְעַד. וּלְעַם קְדוּשׁוֹ נוֹעַד.
 לָכֵן יִתְנַאֶה הַמַּכְיֵט לְאֶרֶץ וְתִרְעַד:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: שְׁבִילוֹ בְּמִים רַבִּים. שָׁמָיו מְרַעֵף
 רְבִיבִים. שָׁמוֹ מִיַּחֲדִים שָׁחַר וְעָרְבִים. בְּשִׁעַר
 בַּת־רַבִּים. לָכֵן יִתְנַאֶה יי צְבָאוֹת יוֹשֵׁב הַכְּרוֹבִים:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: תְּהַלְתּוּ מְלֹאָה הָאֶרֶץ. מִעֲבִיר כְּלִיזוֹן
 וְחָרֵץ. מְשִׁיב אֶף וְחָרוֹן וְקָרֵץ. שְׁוֹעַ מִתְנַנְּנוֹ יֶרֶץ.
 לָכֵן יִתְנַאֶה יי אֲדֹנָינוּ מִה־אֲדִיר שְׁמֹךְ בְּכָל־הָאֶרֶץ:

וּבְכֵן גְּדוּלִים מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:

מיוסד על-פי א"ב

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: אֵין מִי בִשְׁחַק יַעֲרֹךְ לוֹ. בְּבִנְי אֱלִים
 יְדָמָה לוֹ. גְּבוּהִים עֲלָה לְמוֹשֵׁב לוֹ. דְּרִי גִיא
 כְּחַנְבִּים לְמוֹלוֹ. לָכֵן יִתְנַאֶה הַצּוֹר תָּמִים פֶּעֲלוֹ:

מעשה

תו"א (א) תהלים סו ג: (ב) ישעיה מא ד: (ג) דברי הימים-א כט יב (בשינוי): (ד) תהלים קמה טו
 (בשינוי): (ה) דברי הימים-ב טז ט (בשינוי): (ו) תהלים פג יט (בשינוי): (ז) שם קמה יז
 (בשינוי): (ח) שם לז כב (בשינוי): (ט) שם קג כ: (י) ישעיה מו י (בשינוי): (כ) דברי הימים-א
 כט יא: (ל) ישעיה נז טו: (מ) שם כו ד (בשינוי): (נ) תהלים פט ח: (ס) שם קד לב: (ע) שם
 עז כ (בשינוי): (פ) שיר השירים ז ה: (צ) שמואל-א ד ד: (ק) תהלים ח ב: (ר) שם קיא ב
 (בשינוי): (ש) שם פט ז (בשינוי): (ת) דברים לב ד:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: הַמְשִׁל וּפָחַד עָמוּ. וְהִרְבֵּה פְדוּת עָמוּ.
זַעַק וְלַחֵשׁ עָמוּ. חָשׂ וּמְאֲזִין מִמְרוֹמוֹ. לָכֵן
יִתְנַאֲה יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: טָרַף נָתַן לִירְאָיו. יוֹבִילוּ שִׁי לְמוֹרְאָיו.
בְּהִי גְדוּדֵי צְבָאוֹ. לֹא יִשְׁוּרוּ כְבוֹד מְרָאוֹ. לָכֵן
יִתְנַאֲה הַנֶּה עֵין יי אֶל־יְרְאָיו:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: מְלֹאכְיו עוֹשֵׂה רוּחוֹת. נִקְדָּשׁ בְּנִשְׁרוֹת
וְתִשְׁבְּחוֹת. סוֹכֵת שְׁפִיכוֹת שִׁיחוֹת. עוֹנֶה
וּמַעֲמִיד רוּחוֹת. לָכֵן יִתְנַאֲה אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: פּוֹדֶה מִשַּׁחַת עַמּוֹסָיו. צוֹר יוֹדֵעַ חוֹסָיו.
קָדוֹשׁ מִפְּלִיא נִפְיוֹ. רַחוּם לְמַרְצִיו וּמְכַעֲסָיו.
לָכֵן יִתְנַאֲה וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו:

סוגרין הארון:

מַעֲשֵׂה אֱנוֹשׁ וְתַחְבּוּלוֹתָיו מְזוּמָה. שִׁבְתוֹ בְּתוֹךְ מְרָמָה. רְפִידָתוֹ רַמָּה.
קָבוֹר בְּסַעֲף אֲדָמָה. וְאִיךָ יִתְנַאֲה אָדָם לְהִבֵּל דָּמָה:
וחזורין ופוחחין מיד:

אָבֵל מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: שׁוֹמֵעַ שׁוֹעוֹת. שׁוֹעֵה עֶרְךָ
שׁוֹעוֹת. תּוֹרוֹתָיו מְשַׁעֲשְׁעוֹת. תְּכַסִּיסוּ כּוֹבֵעַ
יִשׁוֹעוֹת. לָכֵן יִתְנַאֲה הָאֵל | לָנוּ אֵל לְמוֹשְׁעוֹת:

ובכן לנורא עליהם באימה יעריצו:

מיוסד על־פי א"ב

אֲשֶׁר אָמֵן תְּהִלָּתְךָ: בְּאֵלֵי שַׁחַק. בְּבִרְקֵי נֶגֶה. בְּגְדוּדֵי
נְבִיהָ. בְּדַמוּמֵי דַקָּה. וּקְדֻשָּׁתְךָ בְּפִיהֶם:

וְרִצִּיתָ שָׁבַח: מֵהוֹמֵי בְרִנְשׁ. וְעוֹרְכֵי שׁוֹעַ. זוֹעְקֵי תַחֲנֹה.
חוֹכֵי חֲנִינָה. וְהִיא כְבוֹדְךָ:

אֲשֶׁר אָמֵן תְּהִלָּתְךָ: בְּטַפְסָרֵי טְהַר. בְּיִדְדוֹן יִדְדוֹן.
בְּכְרוּבֵי כְבוֹד. בְּלִגְיוֹנֵי לְהַב. וּקְדֻשָּׁתְךָ בְּפִיהֶם:

ורצית

תו"א (א) איוב כה ב: (ב) תהלים קל ז (בשינוי): (ג) ישעיה מז ד: (ד) תהלים קיא ה: (ה) שם עו יב (בשינוי): (ו) שם לג יח: (ז) שם קד ד (בשינוי): (ח) במדבר טז כב: (ט) תהלים קמה ט: (י) שם קמד ד: (כ) ע"פ ישעיה נט יז: (ל) תהלים סח כא: (מ) שם יג (בשינוי):

וְרָצִיתָ שָׁבַח: מִמְּעוֹשֵׂי יָמִים (נ"א עמים). נְשׁוּי טוֹבָה. שְׁבַעֵי
רְגוּ. עֲגוּמֵי נֶפֶשׁ. וְהִיא כְּבוֹדְךָ:

אֲשֶׁר אָמַץ תְּהַלְתֶּךָ: בְּפִלְיָי שְׁמוֹת. בְּצַבָּאת עִירִין.
בְּקֹדוֹשֵׁי קָדָם. בְּרִכָּב רַבְתִּים. וְקִדְשֶׁתְךָ בְּפִיהֶם:
וְרָצִיתָ שָׁבַח: מִשׁוֹקְדֵי דְלָתוֹת. שׁוֹפְכֵי שֵׁיחַ. תּוֹבְעֵי
סְלִיחָה. תְּאֵבֵי כְפָרָה. וְהִיא כְּבוֹדְךָ:

סוגרין הארון:

וּבְכֵן תִּנּוּ עֵץ לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גְּאוּתוֹ:

מיוסד על-פי א"ב

עַל־יִשְׂרָאֵל אֱמוּנָתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל בְּרַכָּתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל גְּאוּתוֹ.
עַל־יִשְׂרָאֵל דְּבָרָתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל הַדְרָתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל וְעִדָּתוֹ.
עַל־יִשְׂרָאֵל זְכוּרָתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל חֲמֻלָּתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל טְהוּרָתוֹ. עַל־
יִשְׂרָאֵל יִשְׁרָתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל כְּנֻתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל לְאֻמָּתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל
מַלְכוּתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל נְעִימָתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל סְגֻלָּתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל עֲדָתוֹ.
עַל־יִשְׂרָאֵל פְּעֻלָּתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל צְדָקָתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל קְדוּשָׁתוֹ. עַל־
יִשְׂרָאֵל רוּמָמוֹתוֹ: חזן עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָתוֹ. עַל־יִשְׂרָאֵל תְּפִאֲרָתוֹ:

וּבְכֵן נֶאֱדָרְךָ חַי עוֹלָמִים: (נ"א ובכן נאדר לחי עולמים)

פותחין הארון:

הַאֲדָרֶת וְהָאֱמוּנָה	לְחַי עוֹלָמִים:	הַלֶּקַח וְהַלְבֹּב	לְחַי עוֹלָמִים:
הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה	לְחַי עוֹלָמִים:	הַמְּלֻכָה וְהַמְּשֻׁלָּה	לְחַי עוֹלָמִים:
הַנְּאוּה וְהַנְּדָרָה	לְחַי עוֹלָמִים:	הַנּוּי וְהַנְּצַח	לְחַי עוֹלָמִים:
הַנְּדָעָה וְהַדְּבֹר	לְחַי עוֹלָמִים:	הַסְּגוּי וְהַסְּגֹב	לְחַי עוֹלָמִים:
הַהוֹד וְהַהֲדָר	לְחַי עוֹלָמִים:	הַעֲזוּ וְהַעֲנוּה	לְחַי עוֹלָמִים:
הַנְּעֵד וְהַנְּתִיקוֹת	לְחַי עוֹלָמִים:	הַפְּדוּת וְהַפְּאָר	לְחַי עוֹלָמִים:
הַיּוּ וְהַזוּהַר	לְחַי עוֹלָמִים:	הַצְּבִי וְהַצְּדָק	לְחַי עוֹלָמִים:
הַחֵיל וְהַחוּסָן	לְחַי עוֹלָמִים:	הַקְּרִיאָה וְהַקְּדוּשָׁה	לְחַי עוֹלָמִים:
הַשְּׂכֵם וְהַשׁוּהַר	לְחַי עוֹלָמִים:	הַרוֹן וְהַרוּמָמוֹת	לְחַי עוֹלָמִים:
הַיְחוּד וְהַיְרָאָה	לְחַי עוֹלָמִים:	הַשִּׁיר וְהַשְּׁבַח	לְחַי עוֹלָמִים:
הַפְּתָר וְהַכְּבוֹד	לְחַי עוֹלָמִים:	הַתְּהַלָּה וְהַתְּפִאֲרָת	לְחַי עוֹלָמִים:

סוגרין הארון:

ליושב

חזן וקהל לְיוֹשֵׁב תְהַלְלוּת. לְרוֹכֵב עֲרֵבוֹת. קְדוֹשׁ וּבְרוּךְ:
 וּבְכֵן שְׂרָפִים עֹמְדִים | מִמַּעַל לוֹ:

חזן וקהל זֶה אֱלֹהֵה שׁוֹאֲלִים. אֵיךְ אֵל אֱלִים. אָנָּה שׁוֹכֵן מַעְלָים.
 וְכֻלָּם מַעְרִיצִים וּמְקַדְּשִׁים וּמְהַלְלִים:
 קהל וחזן וּבְכֵן לְךָ הַכֹּל יִכְתִּירוּ:

פּוֹתְחִין הָאֲרוֹן:

מיוסד על-פי א"ב

לְאֵל	עוֹרֵךְ	דִּין:	לְבוֹחֵן	לְבָבוֹת	בְּיוֹם דִּין:
לְגוֹלָה	עֲמוּקוֹת	בְּדִין:	לְדוֹבֵר	מִישָׁרִים	בְּיוֹם דִּין:
לְהוֹנֶה	דַּעוֹת	בְּדִין:	לְתוֹתִיק	וְעֹשֶׂה חֶסֶד	בְּיוֹם דִּין:
לְזוֹכֵר	בְּרִיתוֹ	בְּדִין:	לְחוֹמֵל	מַעֲשָׂיו	בְּיוֹם דִּין:
לְטֹהֵר	חוֹסִיו	בְּדִין:	לְיוֹדֵעַ	מַחֲשָׁבוֹת	בְּיוֹם דִּין:
לְכוֹבֵשׁ	כַּעֲסוֹ	בְּדִין:	לְלוֹבֵשׁ	צַדִּיקוֹת	בְּיוֹם דִּין:
לְמוֹחֵל	עוֹנוֹת	בְּדִין:	לְנוֹרָא	תְהַלְלוֹת	בְּיוֹם דִּין:
לְסוֹלֵחַ	לְעֲמוּסִיו	בְּדִין:	לְעוֹנֶה	לְקוֹרְאָיו	בְּיוֹם דִּין:
לְפוֹעֵל	רַחֲמָיו	בְּדִין:	לְצוֹפֶה	נִסְתָּרוֹת	בְּיוֹם דִּין:
לְקוֹנֶה	עֲבָדָיו	בְּדִין:	לְרַחֵם	עַמּוֹ	בְּיוֹם דִּין:
לְשׁוֹמֵר	אוֹתֵיבָיו	בְּדִין:	לְתוֹמֵךְ	תְּמִימָיו	בְּיוֹם דִּין:

סוּגְרִין הָאֲרוֹן:

וּבְכֵן וְלֵךְ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה. כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מְלֵךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:
 נְקַדְּשֶׁךָ וְנַעֲרִיצֶךָ כְּנַעַם שְׂיַח סוֹד שְׂרָפֵי קְדֻשׁ הַמְּשַׁלְּשִׁים לְךָ
 קְדֻשָּׁה, כַּפְתּוֹב עַל־יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֱלֹהֵי וְאָמַר:
 קהל וחזן קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת, מְלֵא כְּלֵהָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
 חזן אֲזוּ, בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל, אֲדִיר וְחֹזֵק, מִשְׁמִיעִים קוֹל, מְתַנַּשְׂאִים
 לְעַמַּת הַשְּׂרָפִים, לְעַמַּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: קהל וחזן בְּרוּךְ כְּבוֹד־יי
 מִמְּקוֹמוֹ: חזן מִמְּקוֹמְךָ מְלַכְּנוּ תוֹפִיעַ, וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים
 אֲנַחְנוּ לְךָ. מְתִי תִמְלֹךְ בְּצִיּוֹן, בְּקִרְוֵב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: תִּשְׁכּוֹן
 תַּתְּנֶדֶל וְתִתְקַדֵּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֶצַח נְצָחִים.

ועינינו

תו"א (א) תהלים כב ד (בשינוי): (ב) שם סח ה (בשינוי): (ג) ישעיה ו ב: ד) ע"פ דברי הימים-א
 כט יז: ה) ישעיה לג טו (בשינוי): (ו) שם ו ג: ז) ע"פ תהלים צד יא: ח) ע"פ ישעיה נט
 יז: ט) יחזקאל ג יב:
 הנהגות (1) מכוונים הרגלים (באמירת קדושה) עד שיאמר הש"ץ לדור ודור (מנהגי הרבי).

וְעִינֵינוּ תִּרְאֶינָה מַלְכוּתְךָ, כְּדָבָר הָאָמֹר בְּשִׁירֵי עֲנָה, עַל־יְדֵי דָוִד
 מְשִׁיחַ צְדָקָה: קהל וחזן יִמְלֶךְ יי א קְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן דָּרֹר וְדָר, הַלְלוּהָ:
 אֶתְּהָ קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל־יּוֹם יְהַלְלוּךָ סְלָה:
 לְדָוִד וְדָוִד הַמְּלִיכוֹ לְאֵל, כִּי הוּא, לְבָדוֹ, מְרוֹם וְקָדוֹשׁ:
 חָמַל עַל מַעֲשֵׂיךָ. וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיךָ. וַיֹּאמְרוּ לָךְ חוֹסֵיךָ. בְּצַדִּיקָה
 עֲמוּסֵיךָ. הִתְקַדַּשׁ אֲדוֹן עַל כָּל־מַעֲשֵׂיךָ: כִּי מִקְדֵי־שֵׁיךָ
 בְּקִדְשֹׁתֶיךָ (נ"א בְּעֶרְבֶיךָ) קִדְשֹׁתַי. נָא הָ לְקָדוֹשׁ פָּאָר מִקְדוּשִׁים:

בְּאֵין מְלִיץ יִשְׂרָאֵל מוֹל מַגִּיד פִּשְׁעֵי. תִּגִּיד לִיעֲקֹב דְּבַר חֶק
 וּמִשְׁפָּט. וְצִדִּיקֵנוּ בְּמִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט:

עוֹד יִזְכְּרֵנוּ אֶתְּהָ אֵתְּנָן אֲדוֹנֵינוּ. וּבִבְנֵי הַנְּעִקָר יִשְׁבֹּת
 מְדִינָנוּ. וּבְזִכּוֹת הַתָּם יוֹצֵיא אֱלֹהִים (נ"א הַיּוֹם) לְצַדִּיק דִּינָנוּ.
 כִּי־קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדוֹנֵינוּ:

וּבִבְנֵי יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל
 יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכֵן כְּבוֹדְךָ, וְעַל
 מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל מְכוּנָה וְהִיבָלְיָה:

וּבִבְנֵי תֵן פַּחְדְּךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־
 מַעֲשֵׂיךָ, וְאֵימַתְךָ עַל כָּל מַה־

נִשְׁבַּרְאֵת, וַיִּירֹאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים,
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ
 כָּל־אֲגָדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי
 שְׁלָם. שִׁדְעָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ שְׁהַשְׁלֵטָן
 לְפָנֶיךָ, עֵז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ.
 וְשִׁמְךָ נִזְרָא עַל כָּל מַה־נִּשְׁבַּרְאֵת:

ובכן

תו"א (א) תהלים קמו י: (ב) ישעיה נז טו: (ג) ברכות יב, ב: (ד) נחמיה ח י: (ה) תהלים כו ח:
 (ו) מלכים ב כ ג (בשינוי):

וּבִכְן תֵּן כְּבוֹד יי לְעַמְּךָ, תְּהַלֵּל לִירֵאִיךָ, וְתִקְוֶה
 טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפְתַחֲוֹן־פֶּה לַמִּיחֲלִים לְךָ,
 שְׂמֵחָה לְאַרְצֶךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירֶךָ, וְצַמִּיחַת קֶרֶן לְדָוִד
 עַבְדְּךָ, וְעַרְיֵכֶת נֵר לְבֶן־יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחֶךָ, בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ:
 וּבִכְן צְדִיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ, וְיִשְׁרִים יַעֲלוּ. וְחַסִּידִים
 בְּרָנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתָה תִקְפֹּץ־פִּיהָ. וְהַרְשָׁעָה
 כָּלָה בְּעֵשֶׂן תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְדוֹן מִן הָאָרֶץ:
 וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ לְבַדְּךָ, עַל כָּל־
 מַעֲשֶׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ.
 וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ. כְּכַתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ,
 יְמִלֶךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר, הַלְלוּיָהּ:
 קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ, כְּכַתוּב,
 וַיִּגְבֹּה יי צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
 בְּצַדִּיקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:
 אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ
 וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְלוּשׁוֹנוֹת,
 וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעַבּוֹדְתֶךָ,
 וְשִׂמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ:
 וְתַתֵּן־לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יּוֹם (כַּשְׁבֹּת הַשַּׁבָּת הַזֶּה
 וְאֶת־יּוֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה, אֶת־יּוֹם סְלִיחַת הָעוֹן
 הַזֶּה, אֶת־יּוֹם מִקְרָא־קִדְשׁ הַזֶּה, (כַּשְׁבֹּת לְקִדְשָׁה וְלִמְנוּחָה)
 לְמַחִילָה וְלְסְלִיחָה וְלְכַפָּרָה, וְלְמַחֲלָבוֹ אֶת־כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ
 (כַּשְׁבֹּת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קִדְשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם:
 אֶלְקִיט

תו"א א) ע"פ יחזקאל כט כא: ב) [=העלילה. רש"י.] איוב ה טז (בשינוי): ג) תהלים כו ח:

ד) שם קמו י: ה) ישעיה ה טז: ו) ברכות יב, ב: ז) ביצה יז, א רש"י (ד"ה ואומר קדושת

היום): ח) ויקרא כג כז:

הנהגות 1) אם יושב, יגביל עצמו מעט כשהש"ץ אומר ה' (מנהגי הרבי).

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיָּבֵא, וַיַּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה,
וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר, זְכוֹרֵנוּ וּפְקֻדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּיָדוֹ עֲבָדְךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר
קְדוֹשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה,
לְחַן וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם (בשבת השַׁבָּת
הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה, בְּיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם
מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה, זְכוֹרֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדָנוּ בּוֹ
לְבָרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים: וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים
חוּם וְחַנּוּן וּרְחָם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ
חַנּוּן וּרְחוּם אַתָּה:

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יי וְחַסְדֶיךָ, כִּי מַעֲלָם הָמָּה: אֶל־תִּזְכֹּר־לָנוּ עוֹנוֹת
רַאשׁוֹנִים, מִהֵרָ יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ, כִּי דָלוּנוּ מְאֹד: זְכוֹרֵנוּ יי
בְרִצוֹן עַמֶּךָ, פְּקֻדָנוּ בִישׁוּעָתְךָ: זְכוֹר עֲדָתְךָ | קִנְיַת קָדֶם, גְּאֻלַּת
שֶׁבֶט נַחֲלָתְךָ, הַר־צִיּוֹן זֶה | שְׁכֵנְתָ בּוֹ: זְכוֹר יי חֶבֶת יְרוּשָׁלַם,
אֲהַבַת צִיּוֹן אֶל־תִּשְׁכַּח לְנֶצַח: אַתָּה תִקְוֶם תִּרְחַם צִיּוֹן, כִּי־עַתָּה
לְחַנּוּהָ כִי־בָא מוֹעֵד: זְכוֹר יי | לְבָנֵי אֲדוּם, אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַם,
הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיּוֹסוֹד בָּהּ: זְכוֹר לְאֲבָרְהָם לִיצְחָק
וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ וּתְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֲרַבָּה
אֶת־זִרְעֶכֶם כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
אֲהֵן לְזִרְעֶכֶם וְנַחֲלוּ לָעָלָם: זְכוֹר לְעֲבָדֶיךָ לְאֲבָרְהָם לִיצְחָק
וּלְיַעֲקֹב, אֶל־תִּפְּן אֶל־קוֹשֵׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ:

אֲלֵנָּה תִנְשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאתֵי אֲשֶׁר נוֹאֲלָנוּ וְאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

חַטָּאנוּ צוֹרְנוּ סִלַּח־לָנוּ יוֹצֵרֵנוּ:

קוֹל גְּדוֹל כְּהַשְׁמִיעַ לְרַחוּמִים. קַבְּלוּ מַלְכוּתִי מִמְּקוֹרֵי רַחֲמִים.
יִזְכֹּר הַיּוֹם לְסָבִיב מִתְחַמִּים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כַּסֵּא
רַחֲמִים:

חַטָּאנוּ צוֹרְנוּ סִלַּח־לָנוּ יוֹצֵרֵנוּ:

זכור

תו"א (א) ויקרא כג כז: (ב) נחמיה ט לא (בשינוי): (ג) תהלים כה ו: (ד) שם עט ח: (ה) שם קו ד
(בשינוי): (ו) שם עד ב: (ז) שם יט: (ח) שם קב יד: (ט) שם קלו ז: (י) שמות לב יג: (כ) דברים
ט כז: (ל) במדבר יב יא: (מ) ויקרא רבה כט, ו:
הנהגות (ו) יכה על הלב בעת אמירת חטאנו (ע"פ מנהגי הרבי).

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אֲבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאָף
 אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאָף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר:
 זְכוֹר לָנוּ בְּרִית רֵאשֻׁנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רֵאשֻׁנִים,
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיוֹת לָהֶם
 לְאֱלֹהִים אֲנִי יי: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמוֹ שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ, וְאֶף־גַּם־זֹאת בְּהִיוֹתְכֶם
 בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם לֹא־מֵאֲסָתִים וְלֹא־גְעֻלָּתִים לְכַלְתֶּם לְהַפִּיר בְּרִיתִי
 אִתְּכֶם, כִּי אֲנִי יי אֱלֹהֵיהֶם: הָשִׁב שְׁבוּתָנוּ וְרַחֲמֵנוּ כְּמָה שְׁכַתּוֹב, וְשִׁב
 יי אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ, וְשִׁב וְקִבְּצָךָ מִכָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר
 הִפִּיצָךָ יי אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: קִבֵּץ נִדְחֵינוּ כְּמָה שְׁכַתּוֹב, אִם־יִהְיֶה נִדְחֶךָ
 בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יי אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ: מָחָה פִּשְׁעֵינוּ
 כְּעֵב וְכַעֲנַן כְּמָה שְׁכַתּוֹב, מָחִיתִי כְּעֵב פִּשְׁעֶיךָ וְכַעֲנַן חַטָּאתֶיךָ, שׁוּבָה
 אֵלַי כִּי גִאֲלִיתִיךָ: מָחָה פִּשְׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, אֲנֹכִי אֲנֹכִי
 הוּא מָחָה פִּשְׁעֶיךָ לְמַעַנִי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזָכֹר: הִלְבֵּן חַטָּאֵינוּ כַּשֵּׁלֶג
 וְכִצְמֹר כְּמָה שְׁכַתּוֹב, לְכוּ־נָא וְנִזְכָּחָה יֹאמֵר יי, אִם־יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם
 כַּשֵּׁלֶג יִלְבִּינוּ, אִם־יֵאדְיִמוּ כִּתּוּלַע כִּצְמֹר יִהְיוּ: זְרוּק עֲלֵינוּ מִיָּם
 טְהוֹרִים וְטַהַרְנוּ כְּמָה שְׁכַתּוֹב, וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיָּם טְהוֹרִים
 וְטַהַרְתֶּם, מִכָּל טְמֵאֹתֵיכֶם וּמִכָּל־גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהַר אֶתְכֶם: רַחֵם עָלֵינוּ
 וְאֵל תִּשְׁחִיתֵנוּ כְּמָה שְׁכַתּוֹב, כִּי אֵל רַחוּם יי אֱלֹהֶיךָ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא
 יִשְׁחִיתֶךָ, וְלֹא יִשְׁפַח אֶת־בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם: מוֹל
 אֶת־לִבְבָנוּ לְאַהֲבָה אֶת־שִׁמְךָ כְּמָה שְׁכַתּוֹב, וְמֹל יי אֱלֹהֶיךָ
 אֶת־לִבְבְּךָ וְאֶת־לִבְבִי וְרַעְיֶךָ, לְאַהֲבָה אֶת־יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ
 וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַמְצֵא לָנוּ בְּבִקְשָׁתָנוּ כְּמָה שְׁכַתּוֹב,
 וּבְקִשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת־יי אֱלֹהֶיךָ וּמְצֵאתָ, כִּי תִדְרָשְׁנוּ בְּכָל־לִבְבְּךָ
 וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: כִּפֹּר חַטָּאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטַהַרְנוּ כְּמָה שְׁכַתּוֹב, כִּי־בַיּוֹם
 הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם, לְטַהַר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאֹתֵיכֶם, לְפָנַי יי תִּטְהַרוּ:
 תְּבִיאֵנוּ אֶל־הַר קֹדֶשְׁךָ וְשִׁמְחָנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתְךָ כְּמָה שְׁכַתּוֹב,
 וְהִבִּיאוּתִים אֶל־הַר קֹדֶשְׁךָ וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי, עוֹלֵתֵיהֶם
 וּזְבַחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מוֹזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל־הָעַמִּים:

שמע

תו"א (א) ויקרא כו מב: (ב) שם מה: (ג) שם מד: (ד) דברים ל ג: (ה) שם ד: (ו) ישעיה מד כב:
 (ז) שם מג כה: (ח) שם א יח: (ט) יחזקאל לו כה: (י) דברים ד לא: (כ) שם ל ו: (ל) שם ד
 כט: (מ) ויקרא טז ל: (נ) ישעיה נו ז:

פֹּתַחֲיִן הָאָרוֹן וְאוֹמְרִים פֶּסוּק אַחַר פֶּסוּק, שׁוּׁץ וְקָהֵל, עַד אֶל תְּעוֹבָנוּ וְלֹא עַד בְּכָלֵל:

שִׁמְעֵ קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:

הִשִּׁיבֵנוּ יְיָ | אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּקָדָם:
אֶל־תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קְדֻשְׁךָ אֶל־תִּקַּח מִמֶּנּוּ:
אֶל־תִּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זְקֵנָה בְּכָלוֹת כַּחֲנוּ אֶל־תְּעוֹבָנוּ:

אֵל תְּעוֹבָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֶל־תִּרְחַק מִמֶּנּוּ: עֲשֵׂה־עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה
וְיִרְאוּ שְׂנְאֵינּוּ וַיִּבְשׂוּ כִּי־אַתָּה יְיָ עֲזַרְתָּנוּ וְנִחַמְתָּנוּ: אֲמַרְנוּ הַאֲזִינָה |
יְיָ בְּיָנָה הִגִּינּוּ: יִהְיֶה לְרָצוֹן | אֲמַרְי־פִינוּ וְהִגִּיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרֵנוּ
וְנוֹאֲלָנוּ: כִּי־לֶךְ יְיָ הוֹחֲלָנוּ, אַתָּה תַעֲנֶה אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ:

סוגרין הארון:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֵל תְּעוֹבָנוּ וְאֵל תִּשְׁשָׁנוּ וְאֵל תִּכְלִימָנוּ.
וְאֵל תִּפְרַר בְּרִיתְךָ אֲתָנוּ. קָרְבָנוּ לְתוֹרַתְךָ. לְמַדְנוּ
מִצוֹתֶיךָ. הוֹרָנוּ דְרָכֶיךָ. הֵט לִבֵּנוּ לִירְאָה אֶת־שִׁמְךָ. וּמֹל
אֶת־לִבֵּנוּ לְאַהֲבָתְךָ. וְנִשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם. וְלִמְעַן
שִׁמְךָ הַגָּדוֹל תִּמְחֹל וְתִסְלַח לְעוֹנֵינוּ, כִּפְתּוּב בְּדַבְרֵי קְדֻשְׁךָ,
לְמַעַן־שִׁמְךָ יְיָ וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵי כִי רַב־הוּא:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ. כִּפֹּר לָנוּ. כִּי אָנוּ
עַמֶּךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בְּנֵיךָ וְאַתָּה אָבִינוּ. אָנוּ עַבְדֶּיךָ
וְאַתָּה אֲדוֹנֵינוּ. אָנוּ קְהֵלְךָ וְאַתָּה חֻלְקָנוּ. אָנוּ נִחַלְתְּךָ וְאַתָּה
נֹרְלָנוּ. אָנוּ צֹאנְךָ וְאַתָּה רוֹעֵנוּ. אָנוּ פֶּרֶםְךָ וְאַתָּה נוֹטְרָנוּ. אָנוּ
פְּעֻלְתְּךָ וְאַתָּה יוֹצְרָנוּ. אָנוּ רַעֲיִתְךָ וְאַתָּה הוֹדְנוּ. אָנוּ סִגְלְתְּךָ
וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה מְלַכְנוּ. אָנוּ מְאִמֶּרְךָ וְאַתָּה
מְאִמֶּרָנוּ. אָנוּ עֲזֵי פָנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנּוּן. אָנוּ קָשִׁי עֵרֶף וְאַתָּה
אֶרֶךְ אַפִּים. אָנוּ מְלֵאֵי עוֹן. וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יְמֵינוּ כְּצֵל
עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וְשִׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ:

אלקינו

תו"א (א) סידור: (ב) איכה ה כא: (ג) תהלים נא יג (בשינוי): (ד) שם עא ט (בשינוי): (ה) שם לח
כב (בשינוי): (ו) שם פו יז (בשינוי): (ז) שם ה ב (בשינוי): (ח) שם יט טו (בשינוי): (ט) שם
לח טז (בשינוי): (י) שם כה יא: (כ) ע"פ דברים כח נ: (ל) שמות לד ו: (מ) ע"פ שם ט:
הנהגות (ו) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל־תִּתְּעַלֵּם
מִתְחַנְּתֵנוּ, שְׂאִין אָנוּ עֵוִי פָּנִים וְקָשִׁי עָרְף, לֹא־מֵר לְפָנֶיךָ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, צְדִיקִים אָנַחְנוּ וְלֹא חָטְאנוּ, אֲבָל
אָנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חָטְאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגָדֵנוּ. גָּזְלָנוּ. דְּבָרֵנוּ דָּפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. וְדָנוּ.
חָמְסָנוּ. טָפְלָנוּ שָׁקָר: יַעֲצֵנוּ רָע. כּוֹזְבָנוּ. לְצָנוּ.
מְרִדָנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרָנוּ. עֵוִינוּ. פִּשְׁעָנוּ. צָרְרָנוּ. קָשִׁינוּ עָרְף:
רְשָׁעָנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעֲבָנוּ. תִּעֲוִינוּ. תִּעֲתַעְנוּ:

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא־שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה
צְדִיק עַל כָּל־הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי־אַמַּת עֲשִׂיתָ וְאָנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ:
הִרְשַׁעְנוּ וּפִשְׁעָנוּ לְכֵן לֹא נוֹשַׁעְנוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לַעֲזוֹב דְּרֶךְ רָשָׁע וְחַיֵּשׁ
לָנוּ יֵשַׁע: כִּכְתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ, יַעֲזֹב רָשָׁע דְרָכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן
מִחֲשַׁבְתּוֹ וַיָּשָׁב אֶל־יְיָ וַיִּרְחַמְהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, סָלַח וּמַחֵל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (בשבת השַׁבָּת
הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה, בְּיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם
מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה. מָחָה וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִגֵּד עֵינֶיךָ.
וּכְפֹ אֶת־יִצְרָנוּ לְהַשְׁתַּעֲבֵד לָךְ. וְהַכְנַע אֶת־עַרְפָּנוּ לְשׁוֹב אֵלֶיךָ
בְּאַמַּת. וְחַדֵּשׁ בְּלִיּוֹתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פְּקָדֶיךָ. וּמוֹל אֶת־לִבְבָנוּ לְאַהֲבָה
וְלִירְאָה אֶת־שִׁמְךָ, כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ, וְמַלְּ יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת־לִבְבְּךָ
וְאֶת־לִבְבֵי זֵרְעֶךָ, לְאַהֲבָה אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַזְדוֹנּוֹת וְהַשְּׁגָנוֹת אַתָּה מִכִּיר. הִרְצוֹן וְהָאִנּוּס הַגְּלוּיִם
וְהַנְּסֻתָרִים. לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ, מָה
חֲסָדֵנוּ, מַה־צְדָקָנוּ, מַה־כֹּחֵנוּ, מַה־גְּבוּרָתֵנוּ. מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ, יְיָ
אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, הֲלֹא כָל־הַנְּבוֹרִים כָּאִין לְפָנֶיךָ, וְאֲנִשִּׁי
הַשָּׁם כָּלֹא הָיוּ, וְחַכְמִים כְּבִלֵי מַדְעָ, וְנְבוֹנִים כְּבִלֵי הַשֶּׁבֶל, כִּי

רוב

תו"א א) תהלים פח ג (בשינוי): ב) שם נה ב (בשינוי): ג) ע"פ דברים כח נ: ד) ע"פ שמות לד
ט: ה) יומא פז, ב (בשינוי): ו) תהלים קו ו: ז) שם (בשינוי): ח) ע"פ שם קיט ט: ט) ע"פ
שם לט: י) איוב לג כז (בשינוי): כ) נחמיה ט לג: ל) ישעיה נה ז: מ) ויקרא כג כז:
נ) דברים ל ו: ס) תנא דבי אליהו רבא פרק כא:

הנהגות 1) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

2) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בשאר המלים לפי

סדר האי"ב (מנהגי הרבי).

רוב מעשיהם תהו, וימי תייהם הבל לפניך, ומותר האדם מן
 הבהמה אין, כי הבל הבל: מה-נאמר לפניך יושב מרום, ומה-
 נספר לפניך שוכן שחקים, הלא כל-הנסתרות והנגלות אתה יודע:
 שמך מעולם עובר על-פשע. שועתנו תאזין בעמנו לפניך
 בתפלה: תעבר על-פשע לעם שבי פשע. תמחה
 פשעינו מנגד עיניך:

אתה יודע רזי עולם, ותעלומות סתרי כל-חי: אתה
 חפש כל-חדרי בטן ובחן כליות ולב. אין דבר
 נעלם ממך, ואין נסתר מנגד עיניך: ובכן יהי רצון
 מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלינו
 ותמחל לנו על כל-חטאתינו, ותכפר לנו על כל-
 עונותינו, ותמחל ותסלח לנו על כל-פשעינו:

על חטא שחטאנו לפניך, באנס וברצון:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, באמוץ הלב:
 על חטא שחטאנו לפניך, בבלי דעת:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בבטוי שפתים:
 על חטא שחטאנו לפניך, בגלוי עריות:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בגלוי ובסתר:
 על חטא שחטאנו לפניך, בדעת ובמרמה:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בדבור פה:
 על חטא שחטאנו לפניך, בהונאת רע:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בהרהור הלב:
 על חטא שחטאנו לפניך, בויעדת זנות:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בודוי פה:
 על חטא שחטאנו לפניך, בזלזול הזרים ומורים:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בזדון ובשנאה:

על

תו"א (א) קהלת ג יט: (ב) פסיקתא רבתי כ: (ג) מיכה ז יח (בשינוי): (ד) משלי כ כז: (ה) ירמיה יא
 כ (בשינוי):
 הנהגות (1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר
 מנהגי חב"ד', אלולתשרי, עמ' רא).

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחֹזֶק-יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטִמְאַת שְׁפָתַיִם:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַפְשׁוֹת פֶּה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיֵצֵר הָרָע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:
 וְעַל כָּלֵם אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח-לָנוּ, מְחַל-לָנוּ,
 כִּפֵּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַחַשׁ וּבְכֹזֵב:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַפַּת-שָׁחַד:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִצּוֹן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִשׁוֹן הָרָע:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמִשָּׁא וּבְמַתָּן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִשְׁךְ וּבְמִרְבִּית:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִטְיַת גְּרוֹן:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁיחַ שְׁפָתוֹתֵינוּ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּסִקּוֹר עֵינַיִם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעִזּוֹת מִצַּח:
 וְעַל כָּלֵם אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח-לָנוּ, מְחַל-לָנוּ,
 כִּפֵּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפָרִיקַת-עַל:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפִלְלוֹת:

על

תו"א א (א) נחמיה ט יז:

הנהגות (1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכלם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).

(2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצַדִּית־רַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצַרוֹת עֵינַי:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִלּוֹת רֵאשׁ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִשּׁוֹת עֶרְף:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִיצַת רַגְלִים לְהִרְעִי:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרַכִּילוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁבוּעַת שְׁוֹא:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁנְאֵת חֲנָם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִשּׁוּמַת־יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִמְהוֹן לֵב:
 וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כַּפָּר לָנוּ:

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עוֹלָה וְיִזְרֹד:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אִשָּׁם וְדָאִי וְתִלְוִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִקַּת מִרְדּוֹת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבַּעִים:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְיַד שָׁמַיִם:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם כָּרַת וְעִרְרִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
 סְקִילָה, שְׂרָפָה, הֶרְגַּי, וְחִנְקִי: עַל מִצּוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצּוֹת
 לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֵׁשׁ בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שְׁאֵין

בהן

תו"א א) נחמיה ט יז:

הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).

2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם), וכן בכולם (ראה ספר השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה. אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת־שְׂאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
 אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ, כְּבֵר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ
 עֲלֵיהֶם. וְאֶת־שְׂאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם
 וַיְדוּעִים, כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר, הַנְּסֹתָרֹת לִי אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ
 וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

וְדוֹד עֲבָדֶךָ אָמַר לְפָנֶיךָ, שְׂגִיאוֹת מִיַּיִבִּין, מִנְּסֹתָרוֹת נִקְנִי: נִקְנֵנוּ יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־פְּשָׁעֵינוּ וּמִהֲרָנוּ מִכָּל־טְמְאוֹתֵינוּ. וְזָרוּק עֲלֵינוּ
 מִיָּם טְהוֹרִים וּמִהֲרָנוּ, כְּפָתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ, וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִיָּם
 טְהוֹרִים, וּמִהֲרֹתֶם מִכָּל טְמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם:
 אֵל תִּירָא יַעֲקֹב שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבִים שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה
 לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: כְּפָתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ,
 שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְיָ אֱלֹהֶיךָ כִּי כִשְׁלֹת בַּעֲוֹנֶיךָ: וְנֶאֱמַר, קָחוּ עִמָּכֶם
 דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵלֵי יְיָ אֱמָרוּ אֱלֹהֵינוּ כִּלְתֵּשׂא עֵזוֹן וְקַח־טוֹב וְנִשְׁלָמָה
 פָּרִים שְׁפָתֵינוּ: וְאַתָּה רַחוּם מְקַבֵּל שְׂבִים. כִּי עַל הַתְּשׁוּבָה
 מֵרֹאשׁ הַבְּטַחְתָּנוּ: וְלַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מִיַּחֲלוֹת לְךָ:

וּמֵאֲהַבְתָּךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵהֲבַת אֶת־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וּמִחֲמַלְתָּךְ
 מִלְּכָנוּ שְׁחַמְלַת עַל בְּנֵי בְרִיתְךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 אֶת־יוֹם (בשבת הַשְּׁבֵת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) צוּם הַכַּפָּרִים הַזֶּה, אֶת־יוֹם
 סְלִיחַת הָעֵזוֹן הַזֶּה, אֶת־יוֹם מְקַרְא־קֹדֶשׁ הַזֶּה, לְמַחֲלַת חֲטָא
 וְלִסְלִיחַת עֵזוֹן וְלְכַפֶּרֶת פֶּשַׁע:

יוֹם אֲשֶׁר אֲשַׁמְנוּ יִצְלַל וַיִּסְגֵּר. הַיּוֹם תִּסְלַח לְכָל־עֲדַת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגֵּר: כְּפָתוּב בְּתוֹרָתְךָ, וְנִסְלַח לְכָל־עֲדַת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכֶם כִּי לְכָל־הָעָם בִּשְׁנֵנָה:

יוֹם בְּגִדְנוּ תִשָּׂא וְתִסְלַח. הַיּוֹם שִׂמְךָ יֶאֱמֵן אֵל טוֹב וְסִלַּח:
 כְּפָתוּב בְּדְבָרֵי קֹדֶשְׁךָ, כִּי־אַתָּה אֲדַנִּי טוֹב וְסִלַּח, וְרַב־חֶסֶד
 לְכָל־קְרֹאֶיךָ:

יום

תו"א (א) דברים כט כח: (ב) תהלים יט יג: (ג) יחזקאל לו כה: (ד) ישעיה מד ב (בשינוי): (ה) ירמיה
 ג יד: (ו) הושע יד ב: (ז) תהלים קכא ד: (ח) הושע שם ג: (ט) ויקרא כג כז: (י) במדבר טו
 כו: (כ) תהלים פו ה:

יום געלנו חקוק שפח ועזב. היום רחמנו ונשוב. ודרך רשע נעזב: כפתוב על־יד נביאך, יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבתיו וישב אל־י וירחמהו ואל־אלהינו פי־ירבה לסלוח:

יום דפינו אנא שא נא. היום קשב תחנונינו ובתחנון סלח־נא: כפתוב בתורתך, סלח־נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד־הנה: ושם נאמר, ויאמר יי סלחתי כדברך: בעבור כבוד שמך המצא לנו מוחל וסולת. סלח־נא למען שמך:

יום חנך עניו בעדנו, תזכר. היום סלח לעונינו וחטא אל תזכר: כפתוב בדברי קדשך, אל־תזכר־לנו עונות ראשונים, מהר יקרמונו רחמיה, כי דלנו מאד:

יום טעותנו יבקש ואין. היום נאם הקם יבקש עון ואיננו: כפתוב על־יד נביאך, בימים ההם ובעת ההיא נאם־י יבקש את־עון ישראל ואיננו ואת־חטאת יהודה ולא תמצאנה כי אסלח לאשר אשאר:

יום ידרשוק מצרף ומטהר. היום מכל־חטאתינו אותנו תטהר: כפתוב בתורתך, כי־ביום הזה יכפר עליכם, לטהר אתכם מכל חטאתיכם, לפני יי תטהרו:

יום כל־תשא עון בתחנון אבטה. היום לשועתנו און הטה: כפתוב בדברי קדשך, הטה אלהי אונך ושמע, פקח עיניך וראה שממתנו, והעיר אשר־נקרא שמך עליה, כי א לא על־צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על־רחמיה הרבים: אדני א שמעה, אדני א סלחה, אדני הקשיבה ועשה, אל־תאחר, למענה אלהי, כי־שמך נקרא על־עירך ועל־עמך: בעבור כבוד שמך המצא לנו שומע תפלה. שמע קול תפלתנו למען שמך:

מי־אל כמוד: אהל־לך בקול רם. מגן אברהם. מי־אל כמוד: בידך מפתים. מתייה המתים. מי־אל כמוד: גדלך אדרש.

המלך

תו"א (א) ישעיה נה ז: (ב) ע"פ בראשית נ יז: (ג) במדבר יד יט: (ד) שם כ: (ה) תהלים עט ח: (ו) ירמיה נ כ: (ז) ויקרא טז ל: (ח) הושע יד ג: (ט) דניאל ט יח־יט: (י) ברכות כח, ב: (כ) מיכה ז יח: (ל) במדבר רבה יא, ד: (מ) ירושלמי ברכות ד, ב:

הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ. מִי־אֵל כְּמוֹהוּ: הוֹרֵשׁ אֶמְרֵי דַעַת. חוֹנֵן הַדַּעַת.
 מִי־אֵל כְּמוֹהוּ: הָאוֹמֵר שׁוּבָה. הַרוֹצֵה בַתְּשׁוּבָה. מִי־אֵל כְּמוֹהוּ:
 וּמוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. הַמְרַבֵּה לְסֵלַת. מִי־אֵל כְּמוֹהוּ: קוֹל־רִנָּה וְתוֹדוֹת.
 הַטּוֹב, לֵךְ לְהוֹדוֹת. מִי־אֵל כְּמוֹהוּ: לֵם בָּרֵךְ קֹהֵל הַמוֹנִי. יְבָרְכֶךָ
 יי. מִי־אֵל כְּמוֹהוּ: שְׂכִינְתְּךָ שָׁלוֹם. עֲשֵׂה הַשָּׁלוֹם. מִי־אֵל כְּמוֹהוּ:
 תָּבוֹא בְרַכָּה אֲלֵיכֶם. וְנֹאמֵר תְּפִלָּה עֲלֵיכֶם. מִי־אֵל כְּמוֹהוּ: תִּעְבְּרֹר
 עַל־פְּשָׁע. לָעַם שְׁבִי פֶשַׁע:

בְּכַתּוּב עַל־יַד נְבִיאָךְ, מִי־אֵל כְּמוֹהוּ נִשְׂא עֵוֹן וְעָבַר עַל־פְּשָׁע,
 לְשֹׂאֲרֵי תַחֲלָתוֹ, לֹא־תִחְזִיק לְעַד אָפוֹ, כִּי־חָפֵץ חֶסֶד
 הוּא: יָשׁוּב יִרְחַמֵּנוּ, יִכְבֹּשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצְלוֹת יָם
 כָּל־חַטָּאתָם: וְכִל־חַטָּאת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלִיךְ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר
 לֹא יִזְכְּרוּ וְלֹא יִפְקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל־לֵב לְעוֹלָם: וְנֹאמֵר, תִּתֵּן אֲמַת
 לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּינוּ מִיְמֵי קֶדֶם:

**אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל | לְעוֹנוֹתֵינוּ
 בְּיוֹם (בשבת השבת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכְּפָרִים**

הַזֶּה, בְּיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם מְקַרְא־
 קֹדֶשׁ הַזֶּה. מְחַה וְהֵעֵבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְחַה
 פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִי, וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר: וְנֹאמֵר,
 מְחִיתִי כְּעַב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטָּאוֹתֶיךָ, שׁוּבָה
 אֵלָי כִּי גֵאלְתֶיךָ: וְנֹאמֵר, כִּי־בְיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר
 עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם, לְפָנַי
 יי תְּטַהֲרוּ: (בשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בְּמִנוּחַתֵּנוּ.)
קֹדֶשׁנוּ בְּמַצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ.

שבענו

תו"א (א) ברכות יב, ב: (ב) מיכה ז יח: (ג) הושע יד ב: (ד) תהלים מב ה (בשינוי): (ה) ישעיה נז טו: (ו) במדבר ו כד: (ז) איוב כה ב (בשינוי): (ח) מיכה ז יח-ט: (ט) שם כ: (י) ויקרא כג כז: (כ) ישעיה מג כה: (ל) שם מד כב: (מ) ויקרא טז ל: (נ) פסחים קיז, ב:

שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבְךָ וְשִׁמַּח נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ, (בשבת

וְהִנְחִילֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שִׁבְתָּ קַדְשֶׁךָ, וַיְנַחֵנוּ בּו כָּל־יִשְׂרָאֵל
מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ, וְטַהַר לְבָבֵנו לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת. כִּי אַתָּה
סִלַּחַן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלִין לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דָּוָר
וְדָוָר, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלָח.
בָּרוּךְ אַתָּה יי, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלָח לְעוֹנוֹתֵינוּ,
וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ
בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ,
מִקִּדְשֶׁךָ (בשבת השבת) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַכִּפּוּרִים:

רְצֵה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה, וְהַשֵּׁב
הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה
תִּקַּבֵּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
וְתַחֲוִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹכְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי,
הַמַּחֲזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מִוֹדִים אֲנִי לְךָ, שְׂאֵתָה הוּא יי
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
אֱלֹהֵי כָּל־בָּשָׂר, יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית, בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל שֶׁהִחַיֵּיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ, בֵּן תַּחֲנוּן וְתַקִּימָנוּ, וְתִאֶסֶף
בְּלִוְיֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קַדְשֶׁךָ, וְנִשְׁוֵב
אֵלֶיךָ לְשִׁמְרַת חֲקֶיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ,
וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבְבֵּנוּ שְׁלֵמִים, עַל שֶׁאֵנוּ מוֹדִים
לְךָ, בָּרוּךְ אַתָּה הַהוֹדָאוֹת:
מִוֹדִים אֲנִי לְךָ, שְׂאֵתָה הוּא יי
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר תַּחֲנוּן, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה
הוּא לְדוֹר וָדוֹר גּוֹדֵל לְךָ וְנִסְפָּר
תַּהֲלִתְךָ, עַל תַּחֲנוּן הַמְּסוּרִים בִּידֶךָ וְעַל
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקַרְדּוֹת לְךָ וְעַל נַסִּיךְ
שִׁבְכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל גַּפְּלֹאוֹתֶיךָ
וְטוֹבוֹתֶיךָ שִׁבְכָל־עֵת, עֵרֵב וּבִקֵּר
וְצַהֲרִים. הַטּוֹב, כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא־תִמּוֹ חֲסַדֶּיךָ,
כִּי מַעוֹלָם קִוִּינוּ לְךָ:

תו"א א) סוטה מ, א:
הנהגות 1) אמירת מודים של הש"ץ צריך לאומרו בקול כמו שאר ברכות התפלה - דלא כמנהג העולם שהש"ץ אומרו בלחש (ספר המנהגים, עמ' 12). במודים - ישתחוה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם - יזקוף (ראה שם סעיף ה).
2) הקהל, במודים דרבנן, אומרו כולו בעמידה והשתחויה, ויזקוף בא"ל (ההודאות) (שם סימן קכז סעיף א).

וְעַל-כָּלֶם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ תָמִיד
לְעוֹלָם וָעֶד:

אָבִינוּ מִלְּכָנוּ זָכַר רַחֲמֶיךָ וּכְבֹּשׁ כַּעֲסֶךָ וּכְלָה דָבָר וְחָרַב וְרָעַב
וְשָׁבִי וּמִשְׁחִית וְעוֹן וּמִנְפָּה וּפְגַע רָע וְכַל-מַחְלָה וְכַל-
תַּקְלָה וְכַל-קִטְטָה וְכַל-מִינֵי פּוֹרְעַנְיוֹת וְכַל-גְּזֵרָה רָעָה וְשִׁנְאֹת
חַנּוּם מִעֲלֵינוּ וּמִעַל כָּל-בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכַתּוּב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל-בְּנֵי בְרִיתֶךָ:
וְכַל-הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וַיִּהְלְלוּ שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי
טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סֵלָה, הָאֵל הַטּוֹב.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נָאִה לְהוֹדוֹת:

לְשׁוֹן אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרָכָנוּ בְּבִרְכַּה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרָה
הַכְּתוּבָה עַל-יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהָרֹן
וּבְנָיו, כַּהֲנִים עִם קְדוֹשֶׁךָ, כְּאֲמוֹר, יְבָרְכֶךָ יְיָ וַיִּשְׁמְרֶךָ: אֲמֵן יְיָ אֱלֹהֵינוּ
פָּנִינוּ אֵלֶיךָ, וַיִּחַנְךָ: אֲמֵן יֵשׂא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ, וַיִּשְׁמַע לְךָ שְׁלוֹם: אֲמֵן

שֵׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבִרְכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ
וְעַל כָּל-יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, בְּרָכָנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר
פְּנִיךָ, כִּי בְאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת
חֶסֶד, וְצַדִּיקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ
לְבָרְךָ אֶת-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ:

ובספר

ת"א א (א) ראה 'לקוטי שיחות' כרך כד עמ' 411 שהמלה "בתורה" — נמשכת למעלה: (ב) במדבר ו
כד-כו: (ג) מיכה ו ח:

הנהגות (1) בחזרת הש"ץ אומרים הקהל וכתוב לפני הש"ץ (ראה אג"ק כרך ג, עמ' ה).
(2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).
(3) כשאומר הש"ץ ברכת כהנים — כשאין כהן העולה לדוכן — יש להביט על הש"ץ (מנהגי
הרבי — וראה ספר המנהגים, עמ' 13).

(4) הטיית והרכנת הראש — של הש"ץ — בעת אמירתו ברכת כהנים: יברוך (הרכנה לימין
שלו), ה' (בזקיפה, לימין), וישמך (הרכנה ובאמצע). יאר (הרכנה ולשמאל), ה' (בזקיפה,
שמאל), פניו אליך (הרכנה, שמאל), ויחנך (הרכנה, אמצע). ישא (הרכנה, אמצע), ה' (זקיפה,
אמצע), פניו אליך (הרכנה, אמצע), וישם (הרכנה, ימין), לך (הרכנה, שמאל), שלום (הרכנה,
אמצע) (שם, עמ' 12).

(5) באם כהן עולה לדוכן (ראה 'המלך במסיבו' כרך א, עמ' סג ומ"מ שנסמנו בסוף השיחה)
אומרים לאחר שעונים אמן אחר שלום (כשהטלית עדיין מכסה את הפנים) (ראה ספר
המנהגים, עמ' 42): אדיר בפרום שוכן בגבורה אתה שלום ושמך שלום. יהי רצון מלפניך,
שתשים עלינו ועל כל-עמך בית ישראל, חיים וברכה למשמרת שלום:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפְרִנְסָה טוֹבָה, יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְגִזְרוֹת
טוֹבוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמֶּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם:
וְהָיוּ לְרִצּוֹן א | אֲמַר־יִפִּי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

בשבת אין אומרים כאן אבינו מלכנו, אלא אומרים קדיש שלם:

פותחין הארון

אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ הִטָּאֵנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹא אַתָּה:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמִיךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ חֲדָשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ בִטּוֹל מֵעֲלֵינוּ כָּל־גִּזְרוֹת קִשּׁוֹת:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ בִטּוֹל מִחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ הִפָּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ כִּלְיָה כָּל־צָר וּמִסְטִין מֵעֲלֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ סְתוּם פִּיּוֹת מִסְטִינָנוּ וּמִקְטָרֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ כִּלְיָה דְבַר וְחֶרֶב וְרַעַב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתְךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ מְנַע מִנְּפֹה מִנְּחֻלְתְּךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ סָלַח וּמְחוּל לְכָל־עוֹנוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל־שִׂטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ הַחֲזִירְנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְחוּלֵי עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ קָרַע רוּעַ גָּזַר דִּינָנוּ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ זָכְרָנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ כָּתְבָנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ כָּתְבָנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה:

אבינו

תו"א (א) תהלים יט טו: (ב) תענית כה, ב: ג) ירמיה יד ז (בשינוי):
הנהגות (1) בחזרת הש"ץ אומרים הקהל ובספר לפני הש"ץ (ראה אג"ק כרך ג, עמ' ה).
(2) הש"ץ אומר - בסיום החזרה - בלחש הפסוק יהיו לרצון (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג סעיף ח).
(3) הש"ץ והקהל אומרים אבינו מלכנו יחד, מתחילה ועד סוף (ראה 'התקשרות' גליון ו, עמ' 21).
(4) יכה על הלב (מנהגי הרבי).
(5) מנגנים באבינו מלכנו, אין לנו מלך אלא אתה (ראה 'התקשרות' שם).
(6) צריך לומר רוע גזר בנשימה אחת (ראה שו"ע אדה"ז סימן תקפד סעיף ד).

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכְּלָה:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּיֹת:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הִצַּמַּח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הָרַם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הָרַם קֶרֶן מְשִׁיחָךְ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מִלֵּא יָדֵינוּ מִבְּרֻכּוֹתֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מִלֵּא אֲסַמֵּינוּ שִׁבְעַ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ שָׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ פָתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתִפְלָתֵנוּ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זְכוֹר בִּי־עֲפָר אֲנַחְנוּ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נָא אַל תִּשְׁיבְנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ תִהְיֶה הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעַת רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וּמַפְיָנוּ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קִדְשֶׁךָ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן טְבוּחִים עַל יְחֻדְךָ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדְוֹשׁ שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נִקּוּם נִקְמַת דָּם עַבְדֶּיךָ הַשְּׁפוּךְ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַנְךָ אִם לֹא לָמַעַנְנוּ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא
עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַנּוּן וְעֲנּוּן כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

סוגרין הארון:

הש"ץ אומר קדיש שלם:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אֲמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךָ
מְלְכוּתָהּ, וַיִּצַּמַּח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אֲמֵן: בְּתִיכּוֹן
וביומִיכּוֹן

תו"א א) תהלים קג יד:

הנהגות 1) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף,
וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתבוד (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר)
וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן
(ספר המנהגים, עמ' 6).

וּבְיוֹמֵינוּ וּבְתֵי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֵגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרְךְ לְעַלְמָא וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא: יְתַבְרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח
 וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעֵלָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא,
 דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן:

תְּתַקַּבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קְדָם אַבוּהוֹן דִּי
 בְּשַׁמְיָא, וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שַׁמְיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל,
 וְאָמְרוּ אָמֵן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

שיר של יום

בשני כשבת היום, יום שני בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

שִׁיר מְזֻמָּר לְבְנֵי־קָרַח: גְּדוֹל יְיָ וּמְהַלֵּל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
 הִרְקָדְשׁוּ: יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל־הָאָרֶץ הִרְצִיּוֹן יִרְכָּתִי
 צָפוֹן, קָרִית מְלֶךְ רַב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׁנָב:
 כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ, עָבְרוּ יַחְדָּו: הִמָּה רָאוּ בֵּן תַּמָּהוּ,
 נִבְהָלוּ נַחְפְּזוּ: רַעְדָה אַחֲזוֹתֶם שָׁם, חֵיל כִּי־לָדָה: בְּרוּחַ קָדִים,
 תִּשְׁבֵּר אֲנִיּוֹת תִּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר שָׁמְעֵנוּ | בֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְיָ
 צְבָאוֹת, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ, אֱלֹהִים יְכוֹנְנָה עַד־עוֹלָם סְלָה: דְּמֵינוּ
 אֱלֹהִים חֲסִידָהּ, בְּקָרֵב הִיכָלָהּ: כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים בֵּן תִּהְלָתְךָ
 עַל־קַצְוֵי־אָרֶץ, צֶדֶק מְלֵאָה יְמִינְךָ: יִשְׁמַח | הִרְצִיּוֹן תִּגְלָלְנָה
 בְּנוֹת יְהוּדָה, לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: סָבוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ, סִפְרוּ
 מִגְּדָלֶיהָ: שִׁיתוּ לְבָבְכֶם | לְחִילָהּ פִּסְגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ, לְמַעַן
 תִּסְפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי זֶה | אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד, הוּא
 יְנַהַנְנוּ עַל־מוֹת: הוֹשִׁיעֵנוּ, לְדוֹד, קַדִּישׁ יְתוּם.

היום

ת"א א) איוב כה ב (בשינוי): ב) תהלים מח:

הנהגות 1) בשעת אמירת ואמרו אמן של תתקבל – הרכנת הראש במקצת (ספר המנהגים, עמ' 6).

2) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של קדיש: עושה – לימין המתפלל.

השלום – לשמאל המתפלל. במרומי – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן – באמצע

(מנהגי הרבי).

ברביעי בשבת היום, יום רביעי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

אֶל-נְקָמוֹת יי, אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הַנְּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ, הַשֵּׁב
גְּמוּל עַל-גְּנָאִים: עַד-מָתִי רְשָׁעִים א, יי, עַד-מָתִי רְשָׁעִים
יַעֲלוּ: יִבְיְעוּ יִדְבְּרוּ עִתְק, יִתְאַמְרוּ כְּל־פְּעֵל־אֹן: עִמָּךְ יי
יִדְבְּאוּ, וְנַחֲלָתְךָ יַעֲנוּ: אֶלְמָנָה וְגַר יִהְרְגוּ, וִיתוּמִים יִרְצְחוּ:
וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה-יְהוָה, וְלֹא-יִבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: בֵּינוּ בַעֲרִים בָּעַם,
וּכְסִילִים מָתִי תִשְׁכִּילוּ: הַנְּטַע אֹן הֲלֹא יִשְׁמַע, אִם-יֵצֵר עֵינַי
הֲלֹא יִבִיט: הַיֹּסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ, הַמְּלַמֵּד אָדָם דָּעַת: יי
יֵדַע מַחֲשָׁבוֹת אָדָם, כִּי-הִמָּה הַבַּל: אֲשֶׁר־י הַגֹּבֵר אֲשֶׁר-
תִּיסָרְנוּ יְהוָה, וּמִתּוֹרָתְךָ תִלְמָדְנוּ: לְהִשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רַע, עַד
יִכָּרֵה לְרִשְׁעַת שָׁחַת: כִּי א לֹא-יִשְׁשׂ יי עִמּוֹ, וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב:
כִּי-עַד-צָדֵק יָשׁוּב מִשֹּׁפֵט, וְאַחֲרָיו כָּל-יִשְׂרָאֵל-רַב: מִי-יִקוּם לִי
עִם-מְרַעִים, מִי-יִתִּיצֵב לִי עִם-פְּעֵלֵי אֹן: לוֹלֵי יי עֲזָרְתָה לִי,
כַּמְעַט א שְׁכָנָה דוּמָה נִפְשֵׁי: אִם-אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי, חֲסִדְךָ
יי יִסְעֲדֵנִי: בְּרַב שְׂרַעֲפֵי בְּקֶרְבִי, תִּנְחַמְנִיךָ יִשְׁעֵשְׂעוּ נִפְשֵׁי:
הִיחַבְּרָךְ כִּסֵּא הַזֹּהַר, יֵצֵר עֲמָל עַל-יַחֲק: יִגֹּדוּ עַל-נֶפֶשׁ צַדִּיק
וְדָם נָקִי יִרְשִׁיעוּ: וְיִהְיֵי יי לִי לְמִשְׁנָב, וְאֱלֹהֵי לְצוּר מַחֲסִי:
וַיָּשָׁב עֲלֵיהֶם א אֶת אוֹנָם, וּבִרְעַתָּם יַצְמִיתָם, יַצְמִיתָם יי
אֶלְהִינוּ: לָכוּ נִרְנָנָה לֵי, נִרְיַעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדָּמָה פָּנָיו
בְּתוֹדָה, בְּזִמְרוֹת נִרְיַע לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יי, וּמִלְךָ גָּדוֹל
עַל-כָּל-אֱלֹהִים: הוֹשִׁיעֵנו, לְדוֹד, קָדִישׁ יְתוּם.

בחמישי בשבת היום, יום חמישי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

לְמַנְצַח א עַל-הַגִּתִּית לְאָסָף: הֲרַנִּינוּ לְאֱלֹהִים עוֹזְנוּ, הֲרִיעוּ
לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ-זְמֵרָה וּתְנוּ-תָף, כְּצוּר נְעִים
עִם-נָבֵל: תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגְנוּ: כִּי חֲק
לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשֹּׁפֵט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: עֲדוּת א בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ
בְּצֵאתוֹ עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם, שְׁפַת לֹא-יִדְעָתִי אֲשַׁמַּע: הַסִּירוּתִי
מִסִּבְלָ שְׁכָמוֹ, כִּפְּיוֹ מִדוֹד תַּעֲבֵרְנָה: בְּצָרָה קָרָאת וְאַחֲלִצְךָ,

אעק

אֶעֱנֶךָ בְּסֵתֶר רַעַם, אֶבְחַנְךָ עַל־מִי מְרִיבָה סְלָה: שְׁמַע
 עִמִּי וְאֶעֱיֶדֶה בְּךָ, יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי: לֹא־יְהִי־בְךָ אֵל
 זָר, וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֹכַר: אָנֹכִי | יי אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךָ
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, הִרְחַב־פִּיךָ וְאִמְלֵאֲהוּ: וְלֹא־שָׁמַע עִמִּי לְקוֹלִי,
 וַיִּשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי: וְאִשְׁלַחְהוּ בְּשָׂרֵירוֹת לֶבֶם, יִלְכּוּ
 בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוֹ עִמִּי שָׁמַע לִי, יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יְהִלְכוּ: כַּמַּעֲט
 אוֹיְבֵיהֶם אֶכְנִיעַ, וְעַל צָרֵיהֶם אֲשִׁיב יָדַי: מִשְׁנֵאֵי יי יִכְחָשׁוּ־לוֹ,
 וַיְהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיֹּאכִילְהוּ מִחֶלֶב חֲטָא, וּמִצֹּר דָּבַשׁ
 אֲשִׁיבֶיךָ: הושיענו, לדוד, קדיש יתום.

בשבת היום, יום שבת קדש, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה, וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
 עֲלֵינוּ: לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר חַסְדְּךָ, וְאִמּוֹנָתְךָ בַּלַּיְלוֹת:
 עָלֵי־עֲשׂוֹר וְעָלֵי־נָבֶל, עָלֵי הַנְּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שָׁמַחְתָּנִי יי בַּפֶּעֶלְךָ,
 בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מִהֲגִדְּלוֹ מַעֲשִׂיךָ יי, מֵאֵד עַמְקוֹ
 מִחֲשֻׁבְתֶּיךָ: אִישׁ־בָּעַר לֹא יִדַּע, וְכִסִּיף לֹא־יִבִּין אֶת־זוֹאת:
 בְּפֶרֶח רִשְׁעִים | כִּמוֹ עֵשֶׂב, וַיִּצְיָצוּ כָּל־פְּעֻלֵי אָוֶן, לְהַשְׁמָדָם
 עַד־יַעַד: וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלָם יי: כִּי הִנֵּה אֱלֹהֶיךָ יי, כִּי־הִנֵּה
 אֱלֹהֶיךָ יֵאבְדוּ, יִתְפָּרְדּוּ כָּל־פְּעֻלֵי אָוֶן: וְהָרַם כְּרָאִים כְּרָנִי,
 בִּלְתִּי בְּשֶׁמֶן רַעַנָּן: וְתַבַּט עֵינַי בְּשׂוֹרֵי, בַּקָּמִים עָלַי מְרַעִים,
 תִּשְׁמַעְנָה אָזְנִי: צְדִיק כִּתְמוֹר יִפְרַח, כְּאֶרֶז בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָּה:
 שְׂתוֹלֵי־בַיִת יי, בְּחֻצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד יִנוּבּוֹן בְּשִׁיבָה,
 דְּשָׁנִים וְרַעַנָּנִים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יֵשֶׁר יי, צוּרֵי, וְלֹא־עוֹלָתָה בּוֹ:

הושיענו | יי אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם קדשך,
 להשתבח בתהלתך: ברוך יי אלהי ישראל מן העולם |
 ועד העולם ואמר פליהעם אמן הללויה: ברוך | יי מציון, שכן
 ירושלם, הללויה: ברוך | יי אלהים אלהי ישראל, עשה נפלאות
 לברוך: וברוך | שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כלהארץ,
 אמן | ואמן:

לדוד

לְדוֹד | יי | אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמֵּי אֵירָא, יי מְעוֹזֹתַי מִמֵּי
 אֶפְחָד: בְּקֶרֶב עָלַי | מְרַעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרֵי צָרֵי
 וְאֵיבֵי לִי, הִמָּה כְּשָׁלוֹ וְנִפְלֹו: אִם־תִּחַנֶּה עָלַי | מִחַנֶּה
 לֹא־יִירָא לְבִי, אִם־תִּקּוּם עָלַי מִלְחָמָה, בְּזֹאת אֲנִי בִטָּח:
 אַחַת | שְׁאַלְתִּי מֵאֵת־יי אֹתָהּ אֶבְקֵשׁ, שְׁבִיתִי בְּבֵית־יי
 כָּל־יְמֵי חַיִּי, לְחַזוֹת בְּנִעַם־יי וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי |
 בְּסִכָּה בַיּוֹם רָעָה יִסְתִּירֵנִי בְּסִתֵּר אֱהָלוֹ, בְּצוּר יְרוּמָמְנִי:
 וְעַתָּה יְרוֹם רֹאשִׁי עַל אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי, וְאִזְבְּחָה בְּאֱהָלוֹ זִבְחֵי
 תְּרוּעָה, אֲשִׁירָה וְאִזְמָרָה לִיי: שְׁמַע־יי קוֹלִי אֶקְרָא, וְחַנּוּנֵי
 וְעֲנֵנִי: לָךְ | אָמַר לְבִי, בְּקִשׁוֹ פָּנֶי, אֶת־פָּנֶיךָ יי אֶבְקֵשׁ:
 אֶל־תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ | מִמֵּנִי, אֵל תִּטְּבֹאֵף עַבְדְּךָ עֲזָרְתִי הֵייתִי,
 אֶל־תִּשְׁשֵׁנִי וְאֶל־תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁרָאֵל: כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי,
 וַיִּי־יֹאסְפֵנִי: הוֹרֵנִי יי דְרָכְךָ וְנַחֲנִי בְּאַרְח מִישׁוֹר, לְמַעַן
 שׁוֹרְרֵי: אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרִי, כִּי קָמוּ־בִי עַד־יִשְׁקֹר וַיִּפְתַּח
 חֲמָם: לוֹלֵא הֵאֱמַנְתִּי לְרֹאזוֹת בְּטוֹב־יי בְּאַרְצַן חַיִּים: קִוָּה
 אֶל־יי, חֹזֵק וַיֵּאֱמָן לְבָבְךָ, וְקִוָּה אֶל־יי:

קָדִישׁ יְתוּם

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אֱמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ
 מְלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אֱמֵן: בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן
 וּבְחַיִּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֲנָלָא וּבְזִמְנָן קָרִיב, וְאֶמְרוּ אֱמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ
 רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם
 וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אֱמֵן: לְעֵלְמָא
 מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאֱמִירָן בְּעֶלְמָא, וְאֶמְרוּ
 אֱמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל,
 וְאֶמְרוּ אֱמֵן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאֶמְרוּ אֱמֵן:

אתה

תו"א (א) תהלים כז: (ב) איוב כה ב (כשינוי):

הנהגות (1) אם אין חיוב - יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).
 (2) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף,
 וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר)
 וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן
 (ספר המנהגים, עמ' 6).

(3) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של קדיש: עושה - לימין המתפלל.
 השלום - לשמאל המתפלל. במדומיו - באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן - באמצע
 (מנהגי הרבי).

אֶתְּהָא הָרֵאָתָה לְדַעַת, כִּי יי הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד מְלַבְדּוּ:
 מְלֻכּוֹתְךָ, מְלֻכּוֹת כְּלַעֲלָמִים, וּמְשַׁלְתֶּךָ בְּכַל־דּוֹר וְדָר: יי
 מְלֻכְךָ, יי מְלֻכְךָ, יי | יְמֻלְךָ לְעֵלָם וְעַד: יי, עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן, יי | יְבָרְךָ:
 אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

לשפותחין הארון יאמרו הקהל:

וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, קוֹמָה | יי
 וַיִּפְצוּ אֵיבֵיךָ, וַיִּנָּסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ: כִּי
 מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר־יי מִירוּשָׁלַם: בְּרוּךְ
 שְׁנַתֶּן תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ:

גם כשחל בשבת יאמר זה:

יי | יי אֵל רַחֻם וְחַנוּן אָרְךָ אַפִּים וְרַב־חֶסֶד
 וְאַמֶּת: נִצֵּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עוֹן
 וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְּהָה: שלש פעמים

ואחר כך יאמר תפלה זו:

רְבוּנוּ שְׁלֵעוֹלָם, מִלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵי לְטוֹבָה, וְהִפֵּק רְצוֹנֵי וְתֵן
 שְׂאֲלָתֵי, וּמְחוֹל עַל כְּלַעֲוֹנוֹתֵי וְעַל כְּלַעֲוֹנוֹת אַנְשֵׁי בֵיתֵי,
 מְחִילָה בְּחֶסֶד, מְחִילָה בְּרַחֲמִים, וּמְחַרְנֵי מְחַטָּאֵי וּמְעוֹנֵי וּמְפָשְׁעֵי.
 וְזַכְּרֵנִי בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפְקַדְנֵי בְּפִקְדֵיךָ יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים,
 וְזַכְּרֵנִי לְחַיִּים אַרוּכִים, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם, וּפְרַנְסָה טוֹבָה
 וּכְלָכְלָה, וְלֶחֶם לְאֵכֶל וּבְגָד לְלְבָשׁ, וְעֵשֶׂר וְכָבוֹד וְאַרְיִכּוֹת יָמִים
 בְּתוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ, וְשָׁכֵל וּבִינָה לְהַבִּין וְלְהַשְׁכִּיל עִמְּקֵי
 סוּדוֹתֶיךָ. וְהִפֵּק רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מְכַאֲוֵבֵינוּ, וְתַבְרַךְ אֶת
 כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ. וְתַגְזֹר עָלֵינוּ גְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יִשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת.
 וּבִטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרַעוֹת, וְתֵן בְּלֵב מְלָכּוֹת וַיִּוַעֲצִיו
 וְשָׁרְיוֹ עָלֵינוּ לְטוֹבָה. אָמֵן, וְכֵן יְהִי רְצוֹן:

יְהִיו לְרְצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:

וְאַנִּי תַפְלֵת־יְלֶךָ | יי, עַת רְצוֹן, אֱלֹהִים בְּרַב־חֶסֶדְךָ, עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ:

ברך

תו"א (א) דברים ד לה: (ב) תהלים קמה יג: (ג) שם י טז: (ד) דברי הימים"א טז לא: (ה) שמות טו
 יח: (ו) תהלים כט יא: (ז) סידור: (ח) במדבר י לה: (ט) ישעיה ב ג: (י) ספר המנהגים עמ'
 56: (כ) שמות לד וז: (ל) ראה סידור: (מ) בראשית כח כ (בשנינו): (נ) תהלים יט טו:
 (ס) שם סט יד:

בְּרִידְךָ שְׁמַחַת דְּמָרָא עֲלֵמָא, בְּרִידְךָ כְּתִירָךְ וְאַתְרָךְ, יְהֵא רְעוּתְךָ
 עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעַלְמֵם, וּפְרַקֵּן יְמִינְךָ אַחֲוֵי לְעַמְּךָ בְּבֵי
 מְקוֹדְשֶׁךָ, וְלֹא־מִטּוֹיֵי לָנָא מִטּוֹב נְהוּרְךָ וְלִקְבֵּל צְלוֹתְנָא בְּרַחֲמִין.
 יְהֵא רְעוּא קְדָמְךָ דְּתוּרִידְךָ לָן חֵיין בְּטִיבוּ, וְלִהְוֵי אָנָּא פְּקִידָא בְּגוּ
 צְדִיקָיָא, לְמַרְחַם עָלֵי וְלִמְנַטֵּר יְתֵי וְיֵת כְּלִדֵי לֵי, וְדֵי לְעַמְּךָ
 יִשְׂרָאֵל. אַנְתָּה הוּא זֶן לְכָפָא וּמְפָרְגִים לְכָלָא, אַנְתָּה הוּא שְׁלִיט עַל
 כָּלָא. אַנְתָּה הוּא דְשְׁלִיט עַל מַלְכָיָא. וּמְלָכוּתָא דִּילְךָ הִיא. אָנָּא
 עֲבָדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידְךָ הוּא, דְּסִגְיָדְנָא קָמָה וּמְקַמֵּי דִיקָר
 אֲוֵרִיתָהּ. בְּכָל־עֵדֶן וְעֵדֶן לָא עַל אָנָּשׁ רְחִיצָנָא וְלָא עַל בַּר אֱלֹהִין
 סְמִיכְנָא, אֱלָא בְּאַלְהָא דְשַׁמַּיָא, דְּהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט, וְאֲוֵרִיתָהּ
 קְשׁוּט, וּנְבִיאֹוֹהִי קְשׁוּט, וּמְסַנָּא לְמַעְבַּד טְבוּן וּקְשׁוּט. בֵּיהּ אָנָּא
 רְחִיץ, וְלִשְׁמַחַת קְדִישָׁא יְקִירָא אָנָּא אֲמַר תִּשְׁבְּחֵן. יְהֵא רְעוּא
 קְדָמְךָ דְּתַפְתַּח לְבָאֵי בְּאֲוֵרִיתָא, וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלֵין דִּלְבָאֵי, וְלְבָא
 דְּכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְטַב וּלְחֵיין וְלִשְׁלָם:

מוציאין שני ספרי תורה, הש"ץ מחזיק ס"ת הראשון ואומר, והקהל אחריו:

ש"ץ וקהל **שְׁמַחַת יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד:**

ש"ץ וקהל **אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:**

ש"ץ **גָּדְלוֹ לֵי אֱתֵי, וְנִרְוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:**

והקהל עונין:

לְךָ יְיָ הַגָּדְלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצִיחַ וְהַהוֹד, כִּי־כָל בְּשָׂמִים
 וּבְאַרְצֵן, לְךָ יְיָ הַמְּמַלְכָה, וְהַמְּתַנַּשֵּׂא לְכָל א לְרָאשׁ: רֹמְמוֹ
 יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוֹו לְהַדָּם רַגְלֵיו, קְדוֹשׁ הוּא: רֹמְמוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְהַשְׁתַּחֲוֹו לְהַר קְדִישׁוֹ, כִּי־קְדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

עַל הַכֹּל יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא
 שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 בְּעוֹלָמוֹת שְׁבָרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא בְּרִצּוֹנוֹ וּכְרִצּוֹן יְרֵאֵיו
 וּכְרִצּוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל: צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַבְּרִיּוֹת

אלה

תו"א (א) זהר ויקהל דף רז, א: (ב) דברים ו ד: (ג) תהלים קמו ה: (ד) שם קיא ט: (ה) שם לד ד:
 (ו) דברי הימים א כט יא: (ז) תהלים צט ה: (ח) שם ט: (ט) אבות ג, א:
 הנהגות (ו) יגבי' הס"ת מעט — לכיוון ארון הקודש (מנהגי הרבי — וראה שו"ע או"ח סימן קלד
 במגן אברהם ס"ק ד).

אֱלֹהֵי כָּל־הַנְּפֹשׁוֹת הַיּוֹשֵׁב בְּמִרְחְבֵי מְרוֹם הַשָּׁמַיִם בְּשֵׁמִי שְׁמִי־
 קָדָם, קְדָשְׁתּוֹ עַל הַחַיּוֹת וְקְדָשְׁתּוֹ עַל כָּסֵא הַכְּבוֹד: וּבְכֵן
 יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חַי וְנֹאמֶר לְפָנָיו שִׁיר
 חֲדָשׁ, כְּפֶתוּב, שִׁירוּ | לְאֱלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סִלּוּ לְרֹכֵב בְּעֶרְבוֹת
 בְּיָה שְׁמוֹ וְעִלּוּ לְפָנָיו: וְנִרְאֶהוּ עֵין בְּעֵין בְּשׁוּבוֹ אֵל נוֹהוּ, כְּפֶתוּב,
 כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְנֹאמֶר וְנִגְלָה כְבוֹד יְיָ וְרָאוּ
 כָּל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי יְיָ דִבֶּר:

אָב הַרְחֲמִים, הוּא יְרַחֵם עִם עַמּוֹסִים, וַיִּזְכֹּר בְּרִית אִיתָנִים, וַיַּצִּיל
 נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הַרְעוֹת, וַיַּנְעֵר בַּיָּצָר הָרַע מִן הַנְּשׂוֹאִים,
 וַיַּחֲזֵן עֲלֵינוּ לְפִלִּיטַת עוֹלָמִים, וַיִּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה
 יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

חֲזַן וַיַּעֲזוֹר וַיִּגַּן וַיּוֹשִׁיעַ לְכָל־הַחוֹסִים בּוֹ וְנֹאמֶר, אָמֵן. הַכֹּל הָבָה גָּדֵל
 לְאֱלֹהֵינוּ וְתָנוּ כְבוֹד לְתוֹרָה. כְּהֵן, קָרַב. יַעֲמוּד (פכ"פ) הַכְּהֵן:
 בְּרוּךְ שָׁנְתָן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקְדָשְׁתּוֹ: קָהֵל וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּי
 אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם:

כְּשִׁקְוֵינָא אוֹתוֹ לְתוֹרָה² לְאִמֵּר זֶה בְּרָכּוֹ אֶת־יְיָ הַמְּבָרָךְ:

וְהַקְהֵל עוֹנֵין בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְהַעוֹלָה חוֹזֵר [יַחַד עִמָּהֶם בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד]:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּחַר־בָּנוּ
 מִכָּל־הָעַמִּים, וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
 נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

אֲחֵר הַקְּרִיאָה יִבְרָךְ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת
 אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נִטְעַם בְּתוֹכֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן
 הַתּוֹרָה:

מ

תו"א (א) תהלים סח לד: (ב) שם ה: (ג) ישעיה נב ח: (ד) שם מ ה: (ה) דברים לב ג: (ו) שם ד
 ד: (ז) מסכת סופרים יג, ח:

הנהגות (1) קוראים בתורה (חוץ מן המפטיר) בניגון המיוחד לימים הנוראים, וכן גם באמירת ויעזור,
 קריאת העולים לתורה, ברכות התורה, ומי שבידך ('התקשרות' גליון ו, עמ' 21).

(2) נוגע בטליתו בתחילת הקריאה ובסופה [ובתחילתה (מנהגי הרב)], נושק הטלית במקום
 שנגע בס"ת, גולל הס"ת, מפנה פניו, קצת, לימין – ומברך. פותח הס"ת וקורא (ספר
 המנהגים, עמ' 13). בסיום הקריאה נוגע בטליתו בסוף הקריאה ובתחילתה, נושק הטלית
 במקום שנגע בס"ת, גולל הס"ת ומברך (מנהגי הרבי).

מי שברך לעולה לתורה

מִי שֶׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יִבְרַךְ אֶת
(פלוגי בן פלוגי), בְּעֵבֹר שְׁעָלָה לְתוֹרָה לְכָבוֹד הַמָּקוֹם וְלְכָבוֹד
הַתּוֹרָה (בשבת וְלְכָבוֹד הַשַּׁבָּת) וְלְכָבוֹד יוֹם הַכְּפָרִים. בְּשֹׁכֵר זֶה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיִצִּילֵהוּ מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל־נֶגַע
וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדָיו עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל
אָחִיו, וְנֹאמַר אָמֵן:

מי שברך ליולדת

מִי שֶׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשָּׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד וְשִׁלְמֹה, הוּא
יִבְרַךְ אֶת הָאִשָּׁה הַיּוֹלֶדֶת (פלוגית בת פלוגית) עִם

לזכר	לנקבה
<p>בְּנֵה הַנּוֹלֵד לָהּ בְּמִוֶּלֶד טוֹב, בְּעֵבֹר שְׁבַעֲלָה וְאָבִיו יִתֵּן בְּלִי גֵדֵר לְצַדִּיקָה בְּעַדָּם, וּבְשֹׁכֵר זֶה וַיִּזְכּוּ לְהַכְנִיסוּ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אֲבָרָהֶם אֲבִינוּ וַיִּנְדְּלֵהוּ לְתוֹרָה וּלְחַפָּה וּלְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וְנֹאמַר אָמֵן:</p>	<p>בְּתָה הַנּוֹלֶדָה לָהּ בְּמִוֶּלֶד טוֹב, וְיִקְרָא שְׁמָהּ בְּיִשְׂרָאֵל (פלוגית בת פלוגי) בְּעֵבֹר שְׁבַעֲלָה וְאָבִיהָ יִתֵּן בְּלִי גֵדֵר לְצַדִּיקָה בְּעַדָּן, וּבְשֹׁכֵר זֶה יִנְדְּלָהּ לְתוֹרָה וּלְחַפָּה וּלְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וְנֹאמַר אָמֵן:</p>

מי שברך לחולה

מִי שֶׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשָּׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד
וְשִׁלְמֹה, הוּא יִבְרַךְ אֶת (פלוגית בן/בת פלוגית) בְּעֵבֹר (שפלוגי בן
פלוגי) יִתֵּן בְּלִי גֵדֵר לְצַדִּיקָה בְּעֵבֹרוֹ (לנקבה בְּעֵבֹרָה), בְּשֹׁכֵר
זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַמְלֵא רַחֲמִים עָלָיו לְהַחֲלִימוֹ וּלְרַפְּאוֹתוֹ
וּלְהַחְזִיקוֹ וּלְהַחְיוֹתוֹ (לנקבה עָלֶיהָ לְהַחֲלִימָהּ וּלְרַפְּאוֹתָהּ וּלְהַחְזִיקָהּ
וּלְהַחְיוֹתָהּ) וְיִשְׁלַח לוֹ (לנקבה לָהּ) מְהֵרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן
הַשָּׁמַיִם לְרַמ"ח אֲבָרָיו וְשֵׁם"ה גִּידָיו (לנקבה לְכָל־אֲבָרֶיהָ וְגִידֶיהָ)
בְּתוֹךְ שָׂאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל, רְפוּאָת הַנְּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף,
וְנֹאמַר אָמֵן:

וידבר

תו"א (א) ראה 'שער הכולל' סימן כו אות ה, 'ואוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רכ: (ב) ע"פ
הגהת אדמו"ר הצמח צדק [נדפסה בסידור תורה אור, עמ' רמא: (ג) ספר המנהגים עמ' 61:

(ד) שם עמ' 62:

הנהגות (1) מנהגנו לקרוא שם בקריאה היותר סמוכה להלידה, ולאו דוקא בשבת (ראה ספר
המנהגים, עמ' 15).

(2) מנהגנו בלידת בת לומר גם לתורה (ראה שם, ובעמ' 62).

(3) נוסח זה אומרים בין בשבת ובין בחול (ראה 'מטה אפרים' סימן תקפד, סעיף כה).

מוציאין שני ספרי תורה, בראשונה קוראים בפרשת אחרי מות ו' גברי בחול ובשבת ז' גברי ולמפטיר קוראים בשניה:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיִּמְתּוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אֶהֱרֹן אַחִיךָ וְאֶל־יֹכָא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לְפָרֶכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאֹרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בַעֲזָן אֲרָאָה עַל־הַכַּפֹּרֶת: בְּזֹאת יָבֹא אֶהֱרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפֶרֶךְ בֶּן־בֶּקֶר לְחַטָּאת וְאֵיל לְעֹלָה: ^בבשבת ב כַּתְנֶת־כֹּדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמְכַנְסֵי־כֹדֶשׁ יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאֲבָנֹת כֹּדֶשׁ יַחְגֹּר וּבְמִצְנַפֶּת כֹּדֶשׁ יִצְנַף בְּגָדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרַחֵץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבָשֶׁם: וּמֵאֵת עֵדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאֵיל אֶחָד לְעֹלָה: וְהִקְרִיב אֶהֱרֹן אֶת־פֶּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וּכְפָר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ: לוי ובשבת ג וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְנָתַן אֶהֱרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים גִּרְלוֹת גֹּזֶרֶל אֶחָד לַיהוָה וְגֹזֶרֶל אֶחָד לְעֹזָאוֹל: וְהִקְרִיב אֶהֱרֹן אֶת־הַשְּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגֹּזֶרֶל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת: וְהַשְּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגֹּזֶרֶל לְעֹזָאוֹל יַעֲמִד־חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לְעֹזָאוֹל הַמִּדְבָּרָה: וְהִקְרִיב אֶהֱרֹן אֶת־פֶּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וּכְפָר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וְשַׁחַט אֶת־פֶּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ: ישראל ד וְלָקַח מִלֹּא־הַמִּחְתָּה גִּחְלֵי־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמִלֹּא חֲפָזוֹ קִטְרֹת סַמִּים דִּקְהָ וְהֵבִיא מִבֵּית לְפָרֶכֶת: וְנָתַן אֶת־הַקִּטְרֹת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה א עֲנַן הַקִּטְרֹת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת: וְלָקַח מִדָּם הַפָּר וְהִזָּה בְּאֲצַבְעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֹדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יִזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֲצַבְעוֹ: וְשַׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמּוֹ אֶל־מִבֵּית לְפָרֶכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת: וּכְפָר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אֹתָם בְּתוֹךְ טְמֵאתָם: וְכָל־אָדָם לֹא־יְהִי א בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וּכְפָר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד כָּל־קְהָל יִשְׂרָאֵל: רביעי ובשבת ה וַיֵּצֵא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי־יְהוָה וּכְפָר עָלָיו וְלָקַח מִדָּם הַפָּר וּמִדָּם הַשְּׂעִיר וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְהִזָּה עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֲצַבְעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וְטָהְרוּ וּקְדָשׁוּ מִטְּמֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְכָלֶּה מִכְּפָר

את

תו"א א) ויקרא טז:

הנהגות 1) מדקדקים לשמוע קריאת התורה מתוך החומש (ספר המנהגים, עמ' 14).

אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֱהֹל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהַקָּרִיב אֶת־הַשְּׁעִיר הַחַיִּי:
 וּסְמַךְ אֶהָרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדָיו עַל־רֹאשׁ הַשְּׁעִיר הַחַיִּי וְהִתְוֹדָה עָלָיו
 אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־פְּשָׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאתָם וְנָתַן אֹתָם
 עַל־רֹאשׁ הַשְּׁעִיר וְשָׁלַח בְּיַד־אִישׁ עֵתִי הַמִּדְבָּרָה: וְנָשָׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו
 אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתָם אֶל־אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשָׁלַח אֶת־הַשְּׁעִיר בַּמִּדְבָּר: וּבָא אֶהָרֹן
 אֶל־אֱהֹל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו הַבָּד אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ
 וְהִנִּיחַם שָׁם: וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וּלְבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו וַיֵּצֵא
 וַעֲשֵׂה אֶת־עֲלָתוֹ וְאֶת־עֲלַת הָעֵם וּכְפָר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד הָעָם: חמישי ובשבת ו
 וְאֵת חֶלֶב הַחַטָּאת יִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ: וְהִמְשִׁיחַ אֶת־הַשְּׁעִיר לְעֹזָאוֹל יַכְבֵּם
 בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה: וְאֵת פֶּרֶךְ
 הַחַטָּאת וְאֵת שְׁעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבֵא אֶת־דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ יוֹצִיא
 אֶל־מַחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ אֶת־עֹרֹתָם וְאֶת־בְּשָׂרָם וְאֶת־פְּרָשָׁם:
 וְהַשְּׂרֵף אֹתָם יַכְבֵּם בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹא
 אֶל־הַמַּחֲנֶה: וְהִיָּתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
 תַּעֲנֹו אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־מְלֶאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ הַאֲזֹרָח וְהַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם:
 כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה
 תִּטְהָרוּ: ששי ובשבת ז שֶׁבֶת שֶׁבֶתוֹן הִיא לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת
 עוֹלָם: וּכְפָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר־יִמְשַׁח אֹתוֹ וְאֲשֶׁר יִמְלֵא אֶת־יָדָיו לְכַהֵן תַּחַת
 אָבִיו וּלְבַשׁ אֶת־בְּגָדֵי הַבָּד בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ: וּכְפָר אֶת־מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ
 וְאֶת־אֱהֹל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יִכָּפֵר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל־כָּל־עַם הַקְּהָל
 יִכָּפֵר: וְהִיָּתָה־זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל־
 חַטָּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

מְנִיחִים ספר תורה השני אצל הראשון ואומרים חצי קדיש:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּךְ מַלְכוּתָהּ,
 וַיַּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן: בְּתַיִיכוֹן וּבְיֻמִּיכוֹן וּבְתַיִי דְכָל־בֵּית
 יִשְׂרָאֵל, בַּעֲנָלָא וּבְזֻמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי
 וּלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
 וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעֵלָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא,
 תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא, דְאִמְרוּן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

וזאת

תו"א א) ראה שו"ע או"ח סימן קמז במגן אברהם ס"ק יב:
 הנהגות 1) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף,
 וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר)
 וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן
 (ספר המנהגים, עמ' 6).

כשמגביהין הספר תורה להראות הכתב לעם, כל אדם ישתדל לקרב עצמו לבימה כדי שיוכל לקרוא מה שכתוב בספר תורה בעת הגבהת הספר תורה, ויאמר:

**וְזֹאת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
עֵץ־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְתִמְכֶיָהּ מֵאֲשֶׁר: דִּרְכֶיָהּ דְרָכֵי־נְעָם,
וְכִלְנִיתִיבְתֶיהָ שָׁלוֹם: אֲרֶךְ יָמִים בְּיַמֶּינָהּ, בְּשִׂמְלֶתָהּ עֵשֶׂר
וְכָבוֹד: יֵי חֲפִיץ לְמַעַן צְדָקוֹ, יִגְדִיל תּוֹרָה וַיֵּאדָר:**

ופותחין ספר תורה השני וקורין בו למפטיר:

**וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם
אֶת־נַפְשֵׁיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֶיהָ
לִיהוֹה רִיחַ נִיחֹחַ פֶּר בֶּן־בֶּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד כִּבְשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁבַע
תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לְפָר
שְׁנַי עֶשְׂרֹנִים לְאֵיל הָאֶחָד: עֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
הַכִּבְשִׂים: שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד חֲטָאת מִלֶּבֶד חֲטָאת הַכֹּפָרִים וְעֹלֹת הַתָּמִיד
וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֶיהָ:**

ומגביה ספר תורה הב' ואומרים וזאת התורה:

לא יתחיל המפטיר להפטיר עד שיגמור הגולל לגלול הספר תורה כדי שגם הגולל יוכל להבין ולשמוע ממנו שחובה הוא על הכל לשמוע ההפטרה כמו הפרשה שבספר תורה:

ברכת הפטרה לפנייה

**בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר
בְּנְבִיאִים טוֹבִים, וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמָּרִים
בְּאַמֶּת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַבוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבַמֹּשֶׁה עַבְדּוֹ,
וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ, וּבְנְבִיאֵי הָאַמֶּת וְצִדְקָ:**

הפטרה לשחרית יום כפור

**וְאָמַר סְלוּ־סְלוּ פְּנוּ־דָרְךָ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדְּרָךְ עַמִּי: כִּי לֹא אָמַר רָם
וְנִשְׂא שִׁכְן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ אֲשַׁכּוֹן וְאַת־דָּבָא**

ושפל

תו"א (א) ראה סידור: (ב) דברים ד מד: (ג) משלי ג יח: (ד) שם יז: (ה) שם טו: (ו) ישעיה מב
כא: (ז) במדבר כט זיא: (ח) שו"ע אדה"ז סימן רפד סעיף יא: (ט) מסכת סופרים יג, ט:
(י) ישעיה נז יד-כא:

הנהגות (1) בעת הגבהת הס"ת ואמירת וזאת התורה – אין מנהגנו להראות באצבע (ספר המנהגים,
עמ' 15).

(2) .. לא יקראו שנים ההפטרה כאחד בקול רם ששני קולות אין נשמעים. ויש נוהגים ..
[שגם] הם בעצמם קורין ההפטרה ושומעין הברכות מפי המפטיר. ומכל מקום צריכין לזהר
שלא יקראו בקול רם אלא בנחת (מלה במלה עם המפטיר) (שם, עמ' 32).

וּשְׁפַל-רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וְלְהַחֲיוֹת לֵב גְדָפָאִים: כִּי לֹא לְעוֹלָם
 אָרִיב וְלֹא לְנֹצַח אֶקְצוֹף כִּי-רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי עֹשִׂיתִי:
 בַּעֲוֹן בָּצְעוּ קִצְפֹּתַי וְאִכְהוּ הַסֵּתֶר וְאֶקְצוֹף וַיִּלְךְ שׁוֹכֵב בְּדֶרֶךְ לְבוֹ: דְרָכָיו
 רָאִיתִי וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאֶנְחָהוּ וְאֶשְׁלֵם נַחְמִים לוֹ וְלֹא-בִלְוִי: בּוֹרֵא נֵיב שְׁפָתַיִם
 שְׁלוֹם | שְׁלוֹם לְרַחוֹק וְלִקְרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתָיו: וְהִרְשָׁעִים כַּיָּם
 נִגְרָשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכַל וַיִּגְרָשׁוּ מִימּוֹ רֶפֶשׁ וְטִיט: אֵין שְׁלוֹם אָמַר
 אֱלֹהֵי לְרֹשָׁעִים: קָרָא בְּגֵרוֹן אֶל-תַּחֲשֵׁךְ כְּשׁוֹפֵר הָרֶם קוֹלְךָ וְהִגֵּד לְעַמִּי
 פְּשָׁעִם וּלְבַיִת יַעֲקֹב חַטָּאתָם: וְאוֹתֵי יוֹם יוֹם יִדְרָשׁוּן וְדַעַת דְרָכָי יַחְפְּצוּן
 כְּגוֹי אֲשֶׁר-צָדְקָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּט אֱלֹהִיו לֹא עֹזב יִשְׁאֲלוּנִי מִשְׁפָּטִי-
 צָדֵק קִרְבַּת אֱלֹהִים יַחְפְּצוּן: לָמָּה צָמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עֲנִינוּ נַפְשָׁנוּ וְלֹא
 תִדַּע הֵן בְּיוֹם צָמְכֶם תִּמְצְאוּ-חֶפֶץ וְכָל-עֲצָבֵיכֶם תִּנְגַּשׁוּ: הֵן לָרִיב וּמִצָּה
 תִּצְמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרָף רָשָׁע לֹא-תִצְמוּ כִּיֹּם לְהַשְׁמִיעַ בְּמָרוֹם קוֹלְכֶם:
 הַכּוֹה יִהְיֶה צוֹם אֶבְחָרְהוּ יוֹם עֲנוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ הֶלְכָף כְּאֶגְמוֹן רֹאשׁוֹ
 וְשָׁק וְאֶפֶר יִצִּיעַ הֶלְוָה תִקְרָא-צוֹם וְיוֹם רָצוֹן לִיהוָה: הֲלוֹא זֶה צוֹם
 אֶבְחָרְהוּ פִתַח חֲרָצְפוֹת רָשָׁע הַתֵּר אֲגִדּוֹת מוֹטָה וְשִׁלַח רְצוּצִים חֲפָשִׁים
 וְכָל-מוֹטָה תִנְתְּקוּ: הֲלוֹא פָרֶם לָרַעֵב לַחֲמֹךְ וְעַנְיִים מְרוּדִים תִּבְיֵא
 בַּיִת כִּי-תִרְאֶה עָרֶם וְכַסִּיתוּ וּמִבְּשֻׁרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם: אִזּוּ יִבְקַע כְּשִׁחַר
 אוֹרְךָ וְאֶרְכַּתְךָ מִהֲרָה תִצְמַח וְהִלְךְ לְפָנֶיךָ צִדְקָךְ כְּבוֹד יְהוָה יֶאֱסַפְךָ:
 אִזּוּ תִקְרָא וְיִהוָה יַעֲנֶה תְשׁוּעַ וַיֹּאמֶר הַגִּנִּי אִם-תִּסֵּר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה
 שְׁלַח אֶצְבָּע וְדַבֵּר-אוֹן: וְתִפֵּק לָרַעֵב נַפְשֶׁךָ וּנְפֶשׁ גַּעֲנָה תִשְׁבִּיעַ וְזָרַח
 בַּחֲשֶׁךְ אוֹרְךָ וְאֶפְלַתְךָ כְּצִהָרִים: וְנַחֲךָ יְהוָה תָּמִיד וְהַשְׁבִּיעַ בְּצַחְצְחוֹת
 נַפְשֶׁךָ וְעִצְמַתְיֶךָ יַחֲלִיץ וְהָיִיתָ כְּגֵן רוֹה וְכִמוֹצָא מִיָּם אֲשֶׁר לֹא-
 יִכָּזְבוּ מִימּוֹ: וּבְנוּ מִמֶּךָ חֲרָבוֹת עוֹלָם מוֹסְרֵי דוֹר-וְדוֹר תִּקְוִי וְקִרָא
 לְךָ גִּידֵר פָּרֵץ מְשַׁבֵּב נְתִיבוֹת לְשֹׁבֵת: אִם-תִּשָּׁיב מִשְׁבֶּת רִגְלֶךָ עֲשׂוֹת
 חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קִדְשֵׁי וְקִרְאתָ לְשֹׁבֵת עֲנֵג לְקִדּוֹשׁ יְהוָה מְכַבֵּד וְכַבֵּדְתוֹ
 מִעֲשׂוֹת דְרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֲפָצֶךָ וְדַבֵּר דְבָר: אִזּוּ תִתְעַנֵּג עַל-יְהוָה
 וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל-בִּמְתֵי אָרֶץ וְהֵאֱכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי כִּי יְהוָה
 דְבָר:

ברוך

ולאחר הפטרה מברך:

אין לסלק ספר הנביאים מלפני המפטיר עד לאחר שיגמור לברך אחריו כדי שיראה ויברך על מה שהפטיר:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, צוֹר כְּלֵהֶעוֹלָמִים, צַדִּיק
בְּכָל־הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנְּאֻמָּן הָאוֹמֵר וְעֹשֶׂה, הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם,
שְׁכַל־דְּבָרָיו אֱמֶת וְצֶדֶק: נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ, וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ,
וְדַבֵּר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזוֹר לֹא־יֵשׁוּב רִיקָם, כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן
אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּכָל־דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל־צִיּוֹן, כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ, וְלַעֲלוּבַת נַפְשׁ תּוֹשִׁיעַ וְתִשְׁמַח
בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְשַׁמַּח צִיּוֹן בְּבִנְיָהּ:

שִׁמְחָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַלְהֵינוּ הַנְּבִיא עֲבָדֶיךָ, וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד
מִשִּׁיחֶיךָ, בְּמַהֲרָה יָבֵא וַיַּגֵּל לַבָּנוּ, עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֵׁב זָר,
וְלֹא יִנְחָלוּ עוֹד אַחֲרָיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם קֹדֶשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ, שְׁלֹא
יִכְבֶּה גֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִגֵּן דָּוִד:

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוּדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים (בשבת וְעַל־יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה)
וְעַל־יוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, וְעַל־יוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, וְעַל־יוֹם
מִקְרַא־קֹדֶשׁ הַזֶּה, שְׁנַת־תְּלָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ (בשבת לְקֹדֶשׁהּ וְלִמְנוּחָהּ)
לְסְלִיחָהּ וְלִמְחִילָהּ וְלִכְפָּרָהּ, לְכָבוֹד וְלִתְפָּאֲרָתָהּ. עַל־הַכֹּל יי אֱלֹהֵינוּ,
אֲנַחְנוּ מוֹדִים לְךָ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ, יִתְבָּרֶךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָל־חַי תָּמִיד
לְעוֹלָם וָעֶד וְדְבָרְךָ מִלִּפְנֵי אֱמֶת וְקַיִם לְעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מֶלֶךְ
מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אֲשָׁמוֹתֵינוּ
בְּכַל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (בשבת הַשַּׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל
וְיוֹם הַכִּפּוּרִים:

בחול: יזכור. וכשחל בשבת אומרים זה:

יְקוּם פְּרָקָן מִן־שָׁמַיָא, חֲנָא וְחַסְדָּא, וְרַחֲמִין
וְחַיִּין אֲרִיכִין, וּמְזוֹנָא רוּיָחָא וְסִיעָתָא
דְּשָׁמַיָא, וּבְרִיּוֹת גּוֹפָא וְנְהוּרָא מַעֲלִיָא,
זְרַעָא חַיָא וְקַיָמָא, זְרַעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי
לֹא

תו"א (א) ראה סידור: (ב) שו"ע אדה"ז סימן רפד סעיף יב: (ג) מסכת סופרים יג, יא"ד: (ד) ויקרא
כג כז: (ה) ראה מגילה ו, ב וברש"י:

לֹא יבטול מפתגמי אוריתא. למרנן ורפנן
 חבורתא קדישתא, די בארעא דישראל, ודי
 בבבל, לרישי כלה ולרישי גלותא, ולרישי
 מתיבתא, ולדיני דבבא. לכלתלמידיהון
 ולכלתלמידי תלמידיהון, ולכל מאן דעסקין
 באוריתא. מלכא דעלמא, יברך יתהון,
 ויפיש חייהון, ויסגא יומיהון. ויתן ארכא
 לשניהון. ויתפרקון וישתזבון מן כל עקא ומן
 כל מרעין בישין. מרן די בשמיא יהא
 בסעדהון, כל זמן ועדן, ונאמר אמן:

לחיד המתפלל אינו צריך לומר יקום פורקן זה ולא מי שברך:

יקום פרקן מן שמיא, חנא וחסדא, ורחמין וחיין אריכין,
 ומזונא רויחא, וסיעתא דשמיא, ובריות גופא,
 ונהורא מעליא. זרעא חיא וקיא, זרעא די לא יפסוק ודי
 לא יבטול מפתגמי אוריתא. לכל קהלא קדישא הדין,
 רברביא עם זעריא, טפלא ונשיא. מלכא דעלמא יברך
 יתכון, ויפיש חייכון, ויסגא יומיכון, ויתן ארכא לשניכון.
 ויתפרקון, ויתשתזבון, מן כל עקא ומן כל מרעין בישין.
 מרן די בשמיא, יהא בסעדהון, כל זמן ועדן, ונאמר אמן:
 מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך
 את כל הקהל הקדוש הזה, עם כל קהלות
 הקדוש. הם ונשיהם, ובניהם ובנותיהם, וכל אשר
 להם. ומי שמיוחדים בתי כנסיות לתפלה, ומי
 שבאים בתוכם להתפלל, ומי שנותרים נר למאור
 ויין לקדוש ולהבדלה, ופת לאורחים וצדקה לעניים.

וכל

וְכָל־מִי שְׁעוֹסְקִים בְּצַרְכֵי צָבוּר בְּאַמוּנָה, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, יִשְׁלַם שְׂכָרָם, וְיִסִּיר מֵהֶם כָּל־מַחֲלָה, וְיִרְפָּא לְכָל־
גּוּפָם, וְיִסְלַח לְכָל־עוֹנָם, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־
מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אַחֵיהֶם, וְנֹאמַר אָמֵן:

הזכרת נשמות

[מי שאין לו אב יאמר זה:]

יִזְכּוֹר^{2א} אֱלֹהִים נְשָׁמַת אָבִי מוֹרֵי (פלוגי בר פלוגית) שְׁהִלְךְ לְעוֹלָמוֹ, בְּעִבּוּר
שְׁבָלֵי נֶדֶר אֶתֶן צְדָקָה בְּעַדּוֹ. בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה נִפְשׁוֹ לְרוּחָה |
בְּצָרוּר הַחַיִּים עִם נְשָׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רַבֵּקָה רַחֵל וְלֵאָה,
וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצְדִקְנִיּוֹת שְׁבָגֵן עַדָּן, וְנֹאמַר אָמֵן:

[מי שאין לו אם יאמר זה:]

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נְשָׁמַת אִמִּי מוֹרְתִי (פלוגית בת פלוגית) שְׁהִלְכָה לְעוֹלָמָהּ,
בְּעִבּוּר שְׁבָלֵי נֶדֶר אֶתֶן צְדָקָה בְּעַדָּהּ. בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה נִפְשָׁה
צְרוּרָה | בְּצָרוּר הַחַיִּים עִם נְשָׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רַבֵּקָה
רַחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצְדִקְנִיּוֹת שְׁבָגֵן עַדָּן, וְנֹאמַר אָמֵן:

אָב הַרְחִמִים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים, בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים, הוּא
יִפְקוֹד בְּרַחֲמִים, הַחֲסִידִים וְהַיִּשְׁרִים וְהַתְּמִימִים,
קַהְלוֹת הַקְּדוֹשׁ שְׂמֻסָּרוֹ נִפְשָׁם עַל־קַדְשֵׁת הַשֵּׁם, הַנְּאֻהָבִים
וְהַנְּעִימָם בְּחֵייהֶם, וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ: מִנְּשָׁרִים קָלוֹ,
וּמֵאֲרִיּוֹת גְּבֻרוֹ, לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנֵם וְחַפֵּץ צוּרָם. יִזְכְּרָם
אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה, עִם שְׂאֵר צְדִיקֵי עוֹלָם, וְיִנְקוּם נְקֻמַת דָּם
עֲבָדָיו הַשְּׁפוּדִים. כִּכְתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים,
הִרְגִינוּ גוֹיִם עִמּוֹ, כִּי דָם־עֲבָדָיו יִקּוּם, וְנִקְּם יֵשִׁיב לְצָרָיו,
וְכִפֵּר אֲדָמָתוֹ עִמּוֹ: וְעַל־יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר,
וְנִקִּיתִי דָמָם לֹא־נִקִּיתִי, וְיִי שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן: וּבְכַתְבֵי הַקְּדוֹשׁ
נֹאמַר, לָמָּה | יֵאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם, יוֹדֵעַ בְּגוֹיִם לְעֵינֵינוּ

נקמת

תו"א א) ראה תנחומא ריש פרשת האזינו: ב) ראה סידור עמ' 259: ג) שמואל-א כה כט:
ד) שמואל-ב א כג: ה) דברים לב מג: ו) יואל ד כא: ז) תהלים עט י:
הנהגות 1) אבלים בתוך שנת האבלות אין יוצאים מבית-הכנסת בשעה שהקהל אומרים "יזכור",
אבל אין הם אומרים "יזכור" (ספר המנהגים, עמ' 59).
2) מנהג לאחוז ב'עִי־חִיִּים' בזמן אמירת "יזכור" (ראה אג"ק כרך ג, עמ' רכ).
3) גם מי שאינו מזכיר נשמות יכול לומר אב הרחמים ('המלך במסיבו' כרך ב, עמ' נט).

נְקַמַת דַּם-עַבְדֶּיךָ הַשָּׁפוּךְ: וְאוֹמֵר, כִּי-דָרַשׁ דָּמִים אוֹתָם
זָכַר, לֹא-שָׁכַח צַעֲקַת עֲבָדָיו: וְאוֹמֵר, יָדִין בַּגּוֹיִם מִלֵּא
גּוֹיֹת מִחַץ רֹאשׁ עַל-אֶרֶץ רַבָּה. מִנְחַל בְּדָרְךָ יִשְׁתָּה, עַל-כֵּן
יָרִים רֹאשׁ:

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִהְלֹךְ סֵלָה: אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁכַח
לוֹ, אֲשֶׁרִי הָעַם שֵׁי אֱלֹהִיו: תִּהְלֶה לְדוֹד, אֲרוֹמֶמְךָ
אֱלוֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאַבְרָכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל-יוֹם אֲבָרְכֶךָ,
וְאֶהְלֶלֶה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יי וּמְהִלָּל מְאֹד, וְלִגְדֹלְתוֹ
אֵין חֶקֶר: הוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֶׂיךָ, וְגִבּוֹרְתֶיךָ יִגְדֹּד: הַדָּר
כְּבוֹד הַוָּדָק, וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעוֹזוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ,
וְגִדְלוֹתֶיךָ אֲסַפְּרָנָה: זָכַר רַב-טוֹבְךָ יִבְיָעוּ, וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ: חֲנוּן
וְרַחוּם יי, אֶרְךָ אַפִּים וְגִדְלוֹתֶיךָ: טוֹב יי לְכָל, וְרַחֲמֵי
עַל-כָּל-מַעֲשָׂיו: יוֹדוֹךָ יי כָּל-מַעֲשֶׂיךָ, וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכּוּכָה: כְּבוֹד
מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ, וְגִבּוֹרְתֶיךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ אֶל לְבַנֵּי הָאָדָם
גִּבּוֹרְתֵינוּ, וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתֶיךָ, מַלְכוּת כָּל-עֲלָמִים,
וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל-דָּוָר וְדָר: סוֹמֵךְ יי לְכָל-הַנְּפֻלִים, וְזוֹקֵף
לְכָל-הַכְּפוּפִים: עֵינֵי-כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת-
אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פֹּתַח אֶת-יְדֶיךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל-חַי רִצּוֹן: צַדִּיק יי
בְּכָל-דְרָכָיו, וְחִסִּיד בְּכָל-מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יי לְכָל-קְרָאִיו, לְכָל
אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רִצּוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאַתְּ שׁוֹעֵתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יי אֶת-כָּל-אֱהָבָיו, וְאַתְּ כָּל-הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד:
תִּהְלֶת יי יְדַבֵּר פִּי, וַיְבָרֶךְ כָּל-בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
וְאַנְחֵנוּ אֶל נְבָרְךָ יְהִי, מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

[מכניסין ספרי התורה להיכל:]

וְאוֹמֵר הַשֵּׁץ יִהְלֹלוּ אֶת-שֵׁם יי כִּי-נִשְׁגַּב שֵׁמוֹ לְבָדוֹ,
וְהַקָּהָל עוֹנִים הוֹדוּ עַל-אֶרֶץ וְשָׁמַיִם: וַיִּרְם קָרְן אֶל עַמּוֹ תִּהְלֶה לְכָל-חִסְדֵינוּ,
לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ, הַלְלוּיָהּ:

הַנְּנִי

תו"א (א) תהלים ט יג: (ב) שם קי ר"ז: (ג) שם פד ה: (ד) שם קמד טו: (ה) שם קמה א"כא: (ו) שם
קטו יח: (ז) שם קמח יג"ד:

ברוב הקהילות אומר הש"ץ תפלה זו קודם מוסף:

הִנְנִי הָעֲנִי מִמַּעַשׂ נִרְעֵשׁ וְנִפְחָד מִפְחָד יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל,
 לְעִמּוֹד לְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחֲנִי,
 אֶת־עַל־פִּי שְׁאִינִי כְדָאֵי וְהִגּוֹן לְכַף. לָכֵן אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ אֱלֹהֵי אֲבֹתָם,
 אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. יי | יי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׂדֵי
 אִיִּם וְנוֹרָא. הֵיחָד נָא מְצַלִּיחַ דְרַכֵּי אֲשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ וְעוֹמֵד לְבַקֵּשׁ
 רַחֲמִים עָלַי וְעַל שׂוֹלְחֵי, (וְנָא אֵל תְּפַשְׁעִים בְּחַטָּאתֵי וְאֵל תְּחַיְבֵם
 בְּעֹנוֹתַי וְאֵל יִכְלְמוּ בְּפִשְׁעֵי וְאֵל יְבוֹשׁוּ בִי וְאֵל אֲבוֹשׁ בָּם). וְקַבֵּל
 תְּפִלָּתִי בְּתַפְלַת זְקֵן וְרַגִּיל וּפְרָקוּ נְאֻה וּזְקֵנוּ מִגְּדִל וְקוֹלוֹ נְעִים
 וּמְעוֹרֵב בְּרַעַת עִם הַבְּרִיּוֹת. וְתִגְעַר בְּשָׂטָן לְבַל יִשְׁטִינֵנִי. וְהִי נָא
 דְגִלְנוּ (נ"א דְלוֹנְנוּ) עֲלֵיךְ אֲהַבָּה. וּפִשְׁעֵינוּ תִכְסֶה בְּאֲהַבָּה. וְכִלְצָרוֹת
 וְרַעוֹת הַפְּדֵנָא לָנוּ וְלְכָל־יִשְׂרָאֵל לְשִׁשּׁוֹן וְלְשִׁמְחָה לְחַיִּים וְלְשָׁלוֹם
 וְהַאֲמַת וְהַשְׁלֹם אֲהַבּוּ. וְאֵל יְהִי שׁוֹם מְכַשׁוֹל בְּתַפְלָתִי: וְהִי רָצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי אֲבֹתָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגְּדוֹל,
 הַגְּבוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה, שְׁכַל־הַמַּלְאָכִים שְׁהֵם
 פּוֹעֲלֵי תַפְלֹת יְבִיאוּ תַפְלָתִי לְפָנֶי כְּסָא כְבוֹדָךְ וַיְפִיעוּ אֹתָהּ לְפָנֶיךָ
 בְּעִבּוֹר כָּל־הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיִּשְׁרָיִם, וּבְעִבּוֹר כְּבוֹד
 שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא, כִּי אֹתָהּ שׁוֹמֵעַ תַּפְלַת עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.
 בְּרוּךְ אַתָּה שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה:

יְדַעְתִּי יי כִּי־צָדֵק מִשְׁפָּטֶיךָ, וְאִמּוּנָה עֲנִיתָנִי:

הִקְשִׁיבָה לִי וְעֲנֵנִי אֲרִיד בְּשִׁיחִי וְאֲהִימָה:

וְנַפְשִׁי תִגִּיל בֵּי תְשִׁישׁ בִּישׁוּעָתוֹ:

הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לְמַלְכִים הַפּוֹצֵה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מִחֶרֶב רָעָה:

הש"ץ אומר חצי קדיש:

וְתִגְדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אֲמֵן: בְּעֲלָמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלֵּךְ מַלְכוּתָהּ,
 וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אֲמֵן: בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיִּי דְכָל־בֵּית
 יִשְׂרָאֵל, בְּעִנְיָא וּבְזִמְנֵי קָרִיב, וְאֲמַרוּ אֲמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
 וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא: יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
 וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲמֵן: לְעֵלְמָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא,
 תְּשַׁבְּחָתָא וְתַחֲמָתָא, דְּאֲמִירָן בְּעֲלָמָא, וְאֲמַרוּ אֲמֵן:

ה

תו"א (א) תהלים כב ד: (ב) שמות ג ו: (ג) שם לד ו: (ד) שם ה א: (ה) בראשית יז א: (ו) חבקוק א
 ז: (ז) זכריה ח יט: (ח) נחמיה ט לב: (ט) בראשית יד כ: (י) שמות ג יד: (כ) ע"פ ירמיה יד
 כא: (ל) ע"פ תהלים צט ג: (מ) שם קיט עה: (נ) שם נה ג: (ס) שם לה ט: (ע) שם קמד י:
 הנהגות 1) ראה מנהגי קדיש בעמ' 372.

אֲדֹנָי, שִׁפְתַי תִּפְתַּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהִם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל
הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים
טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל
לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חָפֵץ בְּחַיִּים, וְכָתַבְנוּ בְּסֵפֶר
הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מַגֵּן אֲבֹרָהִם:
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב
לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטַּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְחַיֶּה אֲסוּרִים,
וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל עַד עַד. מִי־כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרֹת
וּמִי הוֹמָה לָךְ, מֶלֶךְ מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:
מִי־כְמוֹךָ אֲב הַרְחַמְתָּ זוֹכֵר יְצוּרֵינוּ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מְחַיֶּה
הַמֵּתִים:

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשֵׁים בְּכָל־יוֹם
יְהִלְלוּךָ סְלָה:

לדוד

תו"א (א) תהלים נא יז: (ב) שמות ג ו: (ג) נחמיה ט לב: (ד) בראשית יד כ: (ה) דברים ה כג:
(ו) במדבר רבה יא, ב: (ז) ישעיה סג א: (ח) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה: (ט) ירושלמי
ברכות א, ה: (י) תהלים קמו ז: (כ) שמואל-א ב ו: (ל) ירושלמי שם ד, ב:
הנהגות (1) בראש השנה ויום הכפורים נהגו להשמיע קול אף בתפילת לחש, כדי לעורר הכוונה
ביותר (ראה שו"ע אדה"ז סימן קא סעיף ג).
(2) יכרע בבורך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סימן קיג סעיף ו).

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכוֹ לְאֵל, כִּי הוּא, לְבָדוֹ, מְרוֹם וְקָדוֹשׁ:
 וּבָכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל
 יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכֵן כְּבוֹדְךָ, וְעַל
 מְלָכוֹת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל מְכוּנְךָ וְהִיכָלְךָ:

וּבָכֵן תֵּן פְּחָדְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל-
 מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימָתְךָ עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל-הַמַּעֲשִׂים,
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל-הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ
 כָּל־מִצְוָתְךָ אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 בְּלִבָּב שָׁלֵם. שִׁידַעְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
 שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עֵז בְּיָדְךָ וְגְבוּרָה
 בְּיַמֶּיךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאתָ:

וּבָכֵן תֵּן כְּבוֹד יי לְעַמְּךָ, תְּהַלֵּלָה לְיִרְאֵיךָ,
 וְתִקְוֶה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתַחְוֹן-פֶּה
 לְמִיחָלִים לָךְ, שִׁמְחָה לְאַרְצְךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ,
 וְצִמְיַחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדְּךָ, וְעֲרִיכַת נֵר לְבֶן
 יִשִּׁי מְשִׁיחֶךָ, בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ:

וּבָכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ. וַחֲסִידִים
 בָּרְנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹץ-פִּיהָ. וְהָרִשְׁעָה
 כָּלָה בְּעֵשֶׂן תְּכִלָּה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ:

ותמלך

תו"א א) ישעיה נז טו: ב) תהלים כו ח: ג) מלכים-ב כ ג (בשינוי): ד) ע"פ יחזקאל כט כא:
 ה) [=העלילה. רש"י.] איוב ה טז (בשינוי):

וְתִמְלֹךְ אֶתְּךָ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֶּךָ, עַל כָּל-
 מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ.
 וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ. כִּפְתּוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ,
 יְמִלֶךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:
 קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעְדֶּיךָ, כִּפְתּוּב,
 וַיִּנְבֵּה יי צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
 בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:
 אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ
 וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת,
 וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעַבְדֹתֶיךָ,
 וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ:
 וְתִתֵּן־לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יּוֹם (כשבת השבת הַזֶּה
 וְאֶת־יּוֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה, אֶת־יּוֹם סְלִיחַת הָעוֹן
 הַזֶּה, אֶת־יּוֹם מִקְרָא־קִדְשׁ הַזֶּה, (כשבת לְקִדְשָׁה וְלִמְנוּחָה)
 לְמַחִילָה וְלִסְלִיחָה וְלִכְפָּרָה, וְלִמְחֹלְבוֹ אֶת־כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ
 (כשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קִדְשׁ זָכַר לִיציאת מצרים:
 וּמִפְּנֵי חַטָּאֵינוּ נָלִינוּ מֵאַרְצָנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ
 מֵעַל אֲדַמְתָּנוּ, וְאִין אָנוּ יְכוּלִים
 לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בְּבֵית
 הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו, מִפְּנֵי
 הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ,
 יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן,
 שֶׁתָּשׁוּב וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשֶׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ

הרבים

תו"א (א) תהלים כו ח: ב) שם קמו י: ג) ישעיה ה טז: ד) ברכות יב, ב: ה) ביצה יז, א רש"י
 ד"ה ואומר קדושת היום: ו) ויקרא כג כז:

הַרְבִּים, וְתִבְנֶהוּ מִהֲרָה וְתִגְדֹּל כְּבוֹדוֹ. אָבִינוּ
מִלְכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ, גִּלְגָּה כְבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ
מִהֲרָה, וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָל־חַי.
וְקָרַב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וְנַפְּוֹצוֹתֵינוּ כְּנֶס
מִיִּרְכָּתֵי אֶרֶץ. וְהַבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה,
וְלִירוּשָׁלַם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם, וְשֵׁם
נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קִרְבָּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, תְּמִידִים
בְּסֻדְרָם, וּמוֹסָפִים כְּהַלְכָתָם. ^{בחול} וְאֶת־מוֹסָף
(כשבת וְאֶת־מוֹסָפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְ) יוֹם הַכְּפָרִים הַזֶּה, יוֹם
סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, יוֹם מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה,
נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצּוֹת רְצוֹנְךָ,
כְּמוֹ שְׂכַתְבָּת עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל־יְדֵי מַנְשֵׁה
עֲבֻדְךָ, מִפִּי כְבוֹדְךָ כְּאֶמֹר:

^{כשבת} וּבִיּוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי־כַבָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם, וְשְׁנֵי
עֶשְׂרֵנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֲלֵת
שַׁבָּת בְּשַׁבְּתוֹ, עַל־עֲלֵת הַתְּמִיד וְנִסְכָּהּ: ^{עד כאן}

וּבְעֶשְׂרֵי שָׁנָה לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ
יְהִי לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם
כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֵה לֵי
רִיחַ נִיחַח פֶּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד
כַּבָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה, תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כְּמִדְבָר, שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵנִים לְפָר, וְשְׁנֵי
עֶשְׂרֵנִים לְאֵיל, וְעֶשְׂרֹן לְכַבֵּשׁ, וְיֵין כְּנִסְכּוֹ,

ושני

ת"א א (א) ויקרא כג כז: (ב) במדבר כח ט"י: (ג) שם כט ז"ח: (ד) ע"פ שם ט"י: (ה) ע"פ שם טו ה,

ז, י:

וּשְׁנֵי שְׁעִירִים לְכַפֵּר, וּשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהִלְכֹתָם: מִלְּבַד
חַטָּאת הַכֹּפְרִים, וְעֹלֹת הַתְּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵיהֶם:

בשבת

יִשְׁמְחוּ בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבַּת וְקוֹרְאֵי עֲנִי, עִם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעֵי,
כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּנוּ מִטּוֹבָה, וּבְשִׁבְעֵי רְצִיתָבוּ וְקִדְּשָׁתוּ,
חֲמֻדַּת יָמִים אֹתוֹ קָרְאתָ, וְכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית: עַד כֹּאן

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל | לְעֹנֹתֵינוּ בְּיוֹם

(בשבת השַׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכֹּפְרִים הַזֶּה, בְּיוֹם

סְלִיחַת הָעֶזְרוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם מְקַרְא־קִדְּשׁ הַזֶּה. מְחַה

וְהַעֲבֹר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּגִיד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר,

אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מְחַה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעְנֵי, וְחַטָּאתֶיךָ

לֹא אֲזָכֹר: וְנֹאמֵר, מְחִיתִי כָּעֵב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן

חַטָּאוֹתֶיךָ, שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶתֶיךָ: וְנֹאמֵר, כִּי־בְיוֹם

הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם,

לְפָנַי ייִ תְּטַהֲרוּ: (בשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בְּמִנוּחַתְנוּ,

קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. שִׁבְעֵנוּ

מִטּוֹבָה וְשִׂמְחָה נִפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ, (בשבת וְהִנְחִילֵנוּ ייִ אֱלֹהֵינוּ

בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קִדְּשָׁה, וַיְנַחֲחוּ בּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֲרֵנוּ

לְבָנוּ לְעֵבֶדְךָ בְּאַמֶּת. כִּי אֵתָהּ סִלְחָן לְיִשְׂרָאֵל

וּמְחִלָּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ

אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. בְּרוּךְ אַתָּה ייִ, מֶלֶךְ

מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעֹנֹתֵינוּ, וְלְעֹנֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,

וּמֵעַבִּיר אֲשַׁמּוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל־

הָאָרֶץ, מְקַדְּשׁ (בשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכֹּפְרִים:

רצה

תו"א א) במדבר כט יא: ב) ויקרא כג כז: ג) ישעיה מג כה: ד) שם מד כב: ה) ויקרא טז ל:

ו) פסחים קיז, ב:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה, והשב
העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל ותפלתם באהבה
תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:
ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה יי,
המחזיר שכינתו לציון:

מוזרים אנתנו לך, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי
אבותינו לעולם ועד, צור חיינו, מגן ישענו,
אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך, על
חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקדות לך ועל
נפיק שבכל-יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל-
עת, ערב ובקר וצהרים. הטוב, כי לא-כלו רחמיה,
והמרחם, כי לא-תמו חסדיך, כי מעולם קוינו לך:
ועל-כלם יתברך ויתרום ויתנשא שמך מלכנו תמיד
לעולם ועד:

וכתוב לחיים טובים, כל-בני בריתך:
וכל-החיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי
טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה, האל הטוב.
ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות:
שים שלום, טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים,
עלינו ועל כל-ישראל עמך, ברכנו אבינו בלנו
באחד באור פניך, כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו
תורת חיים ואהבת חסד, וצדקה וברכה ורחמים וחיים
ושלום, וטוב בעיניך לברך את-עמך ישראל בכל-עת
ובכל-שעה בשלומך:

ובספר

תו"א (א) מיכה ו ח: — ישתחוה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם — יזקוף (ראה שם
הנהגות 1) במודים — ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סעיף ו).
סעיף ה).

(2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סעיף ו).

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפְרִנָּסָה טוֹבָה, יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה
וְגִזְרוֹת טוֹבוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל-
עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם:

יְהִי לְרָצוֹן אֶלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ, וְהַגִּיזוֹן לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרֵי וְגֹאֲלֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הִבֵּי לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאֶל-תַּתְעֲלָם
מִתְחַנְּתֵנוּ, שְׂאִין אֲנֵנוּ עַיִן פָּנִים וְקָשִׁי עֵרְף, לֹאמַר לְפָנֶיךָ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ
וְאֲבוֹתֵינוּ חַטָּאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גִּזְלָנוּ. הִבְרַנוּ הַפִּי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ.
זָדְנוּ. חֲמַסְנוּ. טָפְלָנוּ שֶׁקֶר: יַעֲצֵנוּ רָע. כּוֹזְבֵנוּ.
לָצֵנוּ. מְרִדְנוּ. נֶאֱצַנוּ. סָרְדְנוּ. עֲוִינוּ. פִּשְׁעֵנוּ. צָרְדְנוּ. קָשִׁינוּ
עֵרְף: רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תָּעִינוּ. תַּעֲתָעְנוּ:
סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא-שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה
צְדִיק עַל כָּל-הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי-אַמֶּת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ:
מִה-נֶאֱמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמִה-נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים.
הֲלֹא כָּל-הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל-חַי: אַתָּה
חֹפֵשׁ כָּל-חֲדָרֵי בֵּטָן וּבְחֵן כְּלִיֹּת וְלֵב. אֵין דְּבָר
נֶעֱלָם מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבִכֵּן יְהִי רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַרְחֵם עָלֵינוּ
וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל-חַטָּאתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל-
עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל-פִּשְׁעֵינוּ:

על

תו"א (א) תהלים יט טו: (ב) שם פח ג (בשינוי): (ג) שם נה ג (בשינוי): (ד) ע"פ דברים כח ג:
(ה) ע"פ שמות לד ט: (ו) יומא פז, ב (בשינוי): (ז) תהלים קו ו: (ח) שם (בשינוי): (ט) ע"פ
שם קיט סט: (י) ע"פ שם לט: (כ) איוב לג כז (בשינוי): (ל) נחמיה ט לג: (מ) פסיקתא רבתי
כ: (נ) משלי כ כז: (ס) ירמיה יא כ (בשינוי):

הנהגות (1) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

(2) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרוז סעיף ז), וכן בשאר המלים לפי
סדר הא"ב (ע"פ מנהגי הרבי).

עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִנּוּס וּבְרָצוֹן:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִלְי דְעַת:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי עֲרִיזוֹת:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי וּבִסְתָר:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַבּוּר פֶּה:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהוֹנָאת רֵעַ:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהִרְהוּר הַלֵּב:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּוַעֲדַת זְנוּת:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּוַדּוּי פֶּה:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזִדּוֹן וּבְשִׁנְיָה:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחֻזְקֵי־ד:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטִמְאַת שְׁפָתַיִם:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַפְשׁוֹת פֶּה:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיִצָר הָרַע:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:
 וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח־לָנוּ, מְחַל־לָנוּ,
 כִּפֵּר לָנוּ:
 עַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַחַשׁ וּבְכַזָּב:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטְאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַפַּת־שֹׁחַד:

על

תו"א א) נחמיה ט יז:

הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכלום (ראה 'אוצר

מנהגי חב"ד, אלול-תשרי, עמ' רא).

2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִצּוֹן:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִשׁוֹן הָרַע:
 עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמִשְׁא וּבְמִתָּן:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּה:
 עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִשְׁךְ וּבְמִרְבִּית:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִטְיַת גָּרוֹן:
 עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁיחַ שְׁפֹתֵינוּ:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּסִקּוֹר עֵינַי:
 עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵזוֹת מַצַּח:
 וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח-לָנוּ. מְחַל-לָנוּ.
 כִּפֹּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפָרִיקַת-עַל:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפִלְלוֹת:
 עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצַדִּית-רַע:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצָרוֹת עֵינַי:
 עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִלּוֹת רֵאשׁ:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִשּׁוֹת עֶרְף:
 עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִכִּילוֹת:
 עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁבוּעַת שְׂוֵא:
 וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁנְאֵת חֲנָם:

על

תו"א א) נחמיה ט יז:

הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלוליתשרי, עמ' רא).

2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִשׁוּמַת־יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִמְהוֹן לִבָּב:
 וְעַל כָּל־מִלְּחָמָה סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כִּפֹּר לָנוּ:

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם קָרְבֵּן עוֹלָה וְיִזְרֵד:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אֲשֶׁם וְדָאִי וְתִלְוִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִכַּת מַרְדּוֹת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבָּעִים:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְיַד־שָׁמַיִם:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם כָּרַת וְעִרְרִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
 סְקִילָה, שַׁרְפָּה, הֶרְגַּ, וְחֶנֶק: עַל מִצּוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצּוֹת
 לֹא תַעֲשֵׂה, בֵּין שְׁשֵׁשׁ בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שְׁאֵין
 בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה. אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת־שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
 אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ, כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ
 עֲלֵיהֶם. וְאֶת־שְׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם
 וַיְדוּעִים, כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר, הִנְסַתְרַת לִי אֶל־הֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ
 וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:
 כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל, וּמְחַלֵּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דּוֹר
 וָדוֹר, וּמַבְלַעְדֶּיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלְחַ:

אלהי

תו"א (א) נחמיה ט יז: (ב) דברים כט כח:

הנהגות (1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלולתשרי, עמ' רא).

(2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

(3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם), וכן בכולם (ראה ספר השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נִוְצַרְתִּי אִינִי כְדָאִי, וְעַכְשָׁיו
 שֶׁנִּוְצַרְתִּי כְּאֵלוֹ לֹא נִוְצַרְתִּי. עָפָר אָנִי
 בְּחַיִּי, קֵל וְחֹמֶר בְּמִיתָתִי. הֲרִי אָנִי לְפָנֶיךָ
 כְּכֹלִי מֵלֵא בּוֹשָׁה וּכְלֵמָה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ,
 יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחְטֵא עוֹד,
 וּמֵה־שִׁחַטָּאתִי לְפָנֶיךָ מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 אֲבֵל לֹא עַל־יְדֵי יְסוּרִים וְחֲלָיִם רָעִים:

אֱלֹהֵי, נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵי, וּשְׁפָתֵי מִדְּבַר מְרָמָה,
 וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְדוּם, וְנַפְשֵׁי כְּעָפָר לְכָל
 תְּהִיָּה: פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ הַתְּרִדוּף נַפְשֵׁי,
 וּכְלֵה־חַוִּישָׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הַפֵּר עֲצַתְם וְקַלְקַל
 מַחְשַׁבְתְּם: יְהִיו כְּמִן לְפָנֵי־רוּחַ וּמִלְּאֵךְ יי הוֹחָה: לְמַעַן
 יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ, הַוְשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעַנְנֵי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ,
 עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
 קַדְשִׁתְךָ: יְהִיו לְרָצוֹן אֲמַר־יִפִּי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יי
 צוּרֵי וְנֶאֱלֵי: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם
 עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאֲמָרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנָה בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ:

ה'

תו"א (א יומא פז, ב: ב) ברכות יז, א: ג) תהלים לה ה: ד) שם ס ז; קח ז: ה) שם יט טו:
 (1) איוב כה ב (בשינוי: ז) אבות ה, כ:

הנהגות (1) נוהגים לומר .. [כאן] הפסוק של שמו (ראה אג"ק כרך טו, עמ' רלד). כמה מהחסידיים
 נוהגים לומר בסיום דשמו"ע גם הפסוק של שם האדמו"ר (ספר המנהגים, עמ' 12).

(2) כשעוקר רגליו, יעקור שמאלו תחילה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג סעיף ה). הטיית
 והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של תפילת לחש: בעת אמירת עושה – הטי'
 והרכנה לשמאל המתפלל. השלום – לימין. במרומיו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן
 – באמצע (מנהגי הרבי).

(3) יעמוד ברגליים מכוונות עד שיגיע הש"ץ לבהבה ואז יחזור למקומו (מנהגי הרבי),
 ובשעת דחק ימתין כדי הילוך ד' אמות (ראה שו"ע שם סעיפים ה, ג).

תפלת מוסף לשליח ציבור בקול

פותחין הארון:

אֲדֹנָי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא, אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר
חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מִסּוּד חֲכָמִים וְנְבוֹנִים. וּמְלָמֵד דַּעַת מְבִינִים.
אֲפֹתְחָה־פִי בְּתַפְלָה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחִלּוֹת וּלְחַנּוּן
פָּנֵי מַלְאָךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנִים:

סוגרין הארון:

שׁוֹשֵׁן עֵמֶק אֵימָה. שֵׁשֶׁת שַׁבָּתוֹן לְקִיּוּמָה. שָׁרֵשׁ וְעַנְף
סִימָה. שָׁוִים יַחַד לְצִיּוּמָה: בְּעֵת מָטוּ יְסוּדוֹתֶיהָ.
בְּטָחָה בְּחִין מוֹסְרוֹתֶיהָ. בָּם תִּקְעָה יְתְרוֹתֶיהָ. בְּכַפֵּל
לְהַשְׁעִין יְדוֹתֶיהָ: תִּמְכָּה בְּפַעַל צוּרִים. תִּמְתֵּה הַמָּה
הַיּוֹצְרִים. תְּרוּפָה תֵּת לְעֲצוּרִים. תִּבְלֵ לְהַאֲפִיל לְצָרִים:
שְׁתִּירֵי גְבַעוֹת אַרְבַּע. שְׂאֵג סֵפֶר הַמְּרַבֵּעַ. שְׁוֹעַ פְּגִיעוֹת
אַרְבַּע. שְׁעָה צְדָקָם לְתַבְּעַ: בִּיטָה בְּמַתְהַלֵּךְ תָּמִים.
בְּמוֹסָר לְחוּמוֹ חֲתוּמִים. בְּצִדְקוֹ תִּדְרִיחַ כְּתָמִים. בְּאַפְס
אוּרִים וְתָמִים: תִּמּוֹר תִּשְׁלוּמֵי פָר. תִּבְנֵן הַגַּג הַמְּסֻפָּר.
תּוֹקְעֵי בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר. תִּלְאוּבָם בְּכַפּוֹר יְכַפֵּר: וְשִׁכַּךְ
חֲמַת זַעֲמָךְ. וְתַחַן שְׁרִידֵי עַמְּךָ. וְעֲלִינוּ יְהִי נוֹעֲמָךְ.
וְנַחֲיָה מִמְּקוֹר עַמְּךָ: נְאוֹר עַמְּךָ הַסְּלִיחָה. נִבּוֹן מִהָר
לְסִלְחָה: חֲזוֹן נִיב שְׁפָתֵינוּ הַצְּלִיחָה. נֶאֱכַל שְׁמָעָה וְסִלְחָה:

שפתינו

תו"א (א) תהלים נא יז: (ב) שמות ג ו: (ג) נחמיה ט לב: (ד) בראשית יד כ: (ה) ויקרא טז לא:
(ו) תהלים פא ד: (ז) שם קל ד:

הנהגות (1) אסור לש"ץ לעקור ממקומו בעת התפילה, ולכן יעמוד קצת רחוק מן התיבה כדי שיוכל
לכרוע ולהשתחוות בעת אמירת עלינו לשבח (עמ' 406) וסדר העבודה (עמ' 409), והעומדים
לידו יעזרו לו לקום (ראה 'מטה אפרים' סימן תקצב סעיף א).

(2) הש"ץ יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

קהל שִׁפְתֵינוּ מְרוֹבָבוֹת יִשְׁנִים. יִנְצְחוּךָ כְּעַל שׁוֹשְׁנִים:

חזן הַדָּשִׁים וְגַם־יִשְׁנִים. בְּמִנְגַת אָב נִשְׁעָנִים:

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חֲפִיץ בְּחַיִּים, וְכַתְּבָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִגֵּן אַבְרָהָם:
אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב
לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטַּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְחַיֶּה אֲסוּרִים,
וּמְקַיֵּם אֲמוֹנָתוֹ לְיִשְׁרָאֵל עָפָר. מִי־כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת
וּמִי דוֹמָה לָךְ, מֶלֶךְ מַמְיֵת וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יִשׁוּעָה:
יוֹם מִיָּמִים הוֹחֵם. יוֹם כְּפוֹר הַמִּיחָם. יוֹדְעוּ חֶמֶל וְחָם. יוֹקֵשׁוּ
לְפִוּעָרַת הָאֵשׁ: וְכוּ בְּתַחְבְּלוֹת יוֹעֵצוֹ. וְהוּי בְּתַחַן יְאִיצוֹ. וְשׁוֹכְנֵי
עָפָר יִקְיָצוּ. וּמֵרֵאשׁ הָרִים יִלְיָצוּ: מִפְּעֻלוֹת עוֹקֵד וְעָקוֹד. מֵאֵז
בְּיָדָם פְּקוֹד. מוֹפֵת הַכְּמוֹס לְפִקּוֹד. מוֹקֵשׁ לְהַבְעִית לְסִקּוֹד:
כְּהַבְטַחַת סְבִיבַת אֵיל. כְּפָרוֹ הַנְּצוֹר לְחֵיל. כֵּן תַעֲצִים חֵיל.
כּוֹרְעֵיךָ בְּעֵצִים וְלֵיל: פְּחָדוֹ יְחֵיל שׁוֹטְמִים. פְּיוֹתָם הֵיוּת אֲטוּמִים.
פְּרָחִיו בְּמִשְׁעֵנוֹתָיו חֲתוּמִים. פְּלִטָּם מֵרַכֵּל פְּטוּמִים: וְאִם אֵין
מַעֲשִׂים. וְזַבַּח מִבְּלֵי מַשִּׁים. זְכָרָה לְנִבְזִים וּמְאֹסִים. וּמְגִזְעֵם הַפֶּר
כְּעֵסִים: רֵם קִשָּׁט מַעֲבָדֶיךָ. רָאָה תְרָאָה עוֹבְדֶיךָ. רַעִים בְּאֵי
עַדֶיךָ. רַחוּם זְכָר לְעַבְדֶיךָ: יִבְקֵשׁ עוֹן וְאִינְנוּ. יָמָה בְּמִצּוֹלוֹת תִּתְנַנּוּ.
יִיָּד בְּשִׁעֲשׂוֹעֵיו תַעֲנֶנּוּ. יִישָׁר מִלִּיץ יַחֲנֶנּוּ: מִבְּרַק חֶרֶב הַשָּׁנּוֹן.
מִלֵּט מְאָרִיכֵי רִנּוֹן: חֲזוֹן מִלֵּא מִשְׁאַלוֹתֶם בְּתַחֲנוּן. מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן:
קהל כְּפָר פְּדִיוֹן נַפְשׁ. פָּדָה מִטְּבִיעַת רַפְּשׁ: חזן מִיַּחְלֶיךָ בְּעַנּוּי
וְכוֹפֵשׁ. הַחַיִּים בְּטִלְלֵי נַפְשׁ:

עוד

תו"א (א) ע"פ שיר השירים ז י: (ב) שם יד (בשינוי): (ג) ירמיה י י: (ד) במדבר רכה יא, ב:
(ה) ישעיה סג א: (ו) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה: (ז) ירושלמי ברכות א, ה: (ח) תהלים
קמו ז: (ט) שמואל-א ב ו: (י) ע"פ ישעיה כו יט: (כ) ע"פ דניאל ד לד: (ל) דברים ט כז:
(מ) ע"פ ירמיה נ כ: (נ) ע"פ משלי כה יח: (ס) שמות לד ו:
הנהגות (ו) הש"ץ יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

חזן וקהל עוד בו נשמתו. יקו תשובת יציר אדמתו. להחיותו
להיטיב אחריתו:

מִי־כְמוֹךָ אָב הַרְחֵמִים זוֹכֵר יְצוּרֵינוּ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מְחַיֶּה הַמֵּתִים:
יְמֶלֶךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:
וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

חזן וקהל נחשב כצג באיתונו. דחות בפלולני עקלתונו. ונקדישנה
בשבת שבתונו. קדוש:

חזן וקהל היום בפתח ספרים. חזן (אם) שמך מפארים. ונקדישנה
ביום הכפרים. קדוש:

חזן וקהל מסטין בכבל אסור. ותקנת אסירי בשר. ונקדישנה בצום
העשור. קדוש:

חזן אשא דעי למרחוק. שען באת מרחוק:
קהל בפעלו צרי דחק:

חזן אספרה אל חק. מסכו בלי לרחק:
קהל חיים לי לחק:

חזן לשוד בחתף ימחק. לוחמי לבל ישחק:
קהל וימלא פי שחוק:

נחשב כצג באיתונו. דחות בפלולני עקלתונו. ונקדישנה בשבת שבתונו.
קדוש:

חזן עזרכי שוע לרב. חין ערכם יערב:
קהל פני אלהים מקרוב:

חזן עתירתי אז תקרב. עברתי לבל תארב:
קהל אלי לבל קרב:

חזן זומם אם יזרב. עדת אל לחרב:
קהל אשען במצדיק וקרוב:

היום בפתח ספרים חזן (אם) שמך מפארים. ונקדישנה ביום
הכפרים. קדוש:

רשע

חזן רַשַׁע אִם הִכְרִיעֵי. זְכַר לִי רוּעֵי:

קהל בְּצַדִּיקוֹ עֲתָה לְרוּעֵי:

חזן רַעַה צֵאן מְרַעֵי. בְּמַרְעָה טוֹב לְהִרְעֵי:

קהל וּבְאֹר חַיִּים לְזִרְעֵי:

חזן בְּעוֹן אֶרֶח רַבְעֵי. וּבָקוּ נְטִית מְרַעֵי:

קהל נָא אֵל יִאֲרַעֵי:

מִסְטִין בְּכַבֵּל אָסַר. וְתַקְנֹת אָסִירֵי בְּשַׁר. וְנִקְדִּישֶׁהָ בְּצוּם הָעֵשׂוֹר. קְדוּשׁ:

חזן יִסְפִּיתוּ שׁוּבוּ לְבִצְרוֹן. נָשִׁים פְּנֵי אָרוֹן:

קהל לְהַעֲצִים אֶרְשֶׁת רוּן:

חזן יִחַלּוּ רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן. מִשְׁבִּית אֵף וְחֲרוֹן:

קהל בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן:

חזן רוּגְזִים קָרָא בְּגֵרוֹן. פְּלוּשׁ אֲטוּמֵי חֶבְרוֹן:

קהל מְצֵא מַחִילָת וְתֲרוֹן:

נִחְשָׁב כְּצַג בְּאִיתוֹן. דְּחוֹת בְּפִלּוּלֵי עֵקֶלְתוֹן. וְנִקְדִּישֶׁהָ בְּשִׁבְתִּי שִׁבְתוֹן.

קְדוּשׁ:

חזן בְּשִׁבְתוֹ בְּכֶם רִיב. יְרִיבֵי לְעֵינַי יְרִיב:

קהל יְהִי נֹצֵב לְרִיב:

חזן בּוֹזְזֵי חָרוֹב יַחְרִיב. כְּמוֹ קַדְמוֹנִים הַחְרִיב:

קהל וְנִאֲקֵי לְפָנָיו יִקְרִיב:

חזן יִצַּג אֶתִּי בְּרִיב. מְלִיצֵי שֵׁי לְהַקְרִיב:

קהל וְשִׁיחֵי לְגוּחֵי יַעֲרֵב:

הַיּוֹם בְּפִתְחֵהּ סְפָרִים. חוֹן (אם) שִׁמְךָ מִפְּאֲרִים. וְנִקְדִּישֶׁהָ בְּיוֹם

הַכְּפָרִים. קְדוּשׁ:

חזן קוֹל אָרִים כְּשׁוֹפָר. בְּמַתָּן אִמְרֵי שְׁפָר:

קהל לְפָנַי חֲזָקִים שְׁפָר:

חזן קֶצֶב שְׁעִירִים וּפָר. בְּנִיב שְׁפָתַיִם יִסְפָּר:

קהל וּבְכֵן סוּמֵן יַחְפָּר:

חזן לְפִלּוּסִים כְּבוֹכְבֵי מִסְפָּר. וְשָׁחִים עַד עָפָר:

קהל בְּצַעַם וְעוֹוִים יִכְפָּר:

מִסְטִין בְּכַבֵּל אָסַר. וְתַקְנֹת אָסִירֵי בְּשַׁר. וְנִקְדִּישֶׁהָ בְּצוּם הָעֵשׂוֹר. קְדוּשׁ:

ישלג

חזן יִשְׁלַגְנוּ אוֹדְמֵי שָׁנִים. שֶׁל כָּל־יָמֹת הַשָּׁנִים:
 קהל תְּדַשִּׁים וְגַם־יִשְׁנִים:
 חזן יִלְבְּנוּ כַתְּמֵי שׁוֹשָׁנִים. וְיוֹשְׁבוּ לְתַעֲרָם שָׁנוֹנִים:
 קהל בְּפִקּוּל אֲשֶׁר מִשְׁנָנִים:
 חזן רְחֲצוּ וְהִזְכּוּ מַעֲשׂוֹנִים. לְאֹלֶת מַהֲיוֹת שׁוֹנִים:
 קהל וְעַל מִבְּטְחֵימוֹ שְׁעוֹנִים:
 נִחְשָׁב כְּצַג בְּאֵיתוֹן. דְּחֹת בְּפִלּוּלֵי עֵקֶלְתָּוֶן. וְנִקְדִישֶׁהָ בְּשֶׁבֶת שֶׁבֶתוֹן.
 קְדוּשׁ:

חזן וקהל אֶת־לַחֲשֵׁי עֵינָה נָא. וְעַקֵּי רֵצָה נָא. הֵאֵל קְדוּשׁ:

חזן וקהל אָדוֹן לְקוֹל עַמָּךְ. זְכֹר רַחֲמֶיךָ. נוֹרָא וְקְדוּשׁ:

וּבִבְנֵי אֱמָרוֹ לְאֱלֹהִים מֵהַנּוֹרָא מַעֲשִׂיךָ:

פּוֹתַחֵין הָאֲרוֹן:

אֱמָרוּ לְאֱלֹהִים: אֵל מִלְךָ בְּעוֹלָמוֹ. מִחֵישׁ פְּדוּת עַמּוֹ.
 לְקַיֵּם דְּבַר נְוָאָמוֹ. כִּי סְלִיחָה עַמּוֹ. הוֹדוּ לַיֵּי
 קְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ:

אֱמָרוּ לְאֱלֹהִים: בְּרוּךְ וּמְהֻלָּל בְּרַב גְּדֻלּוֹ. מִחֵישׁ
 סְלִיחָה לְקַהְלֵוֹ. לְהִרְאוֹת לְכָל גְּדֻלּוֹ. מְרַד מִיָּם
 בְּשִׁעְלוֹ. שִׁירוּ לוֹ זַמְרוּ לוֹ:

אֱמָרוּ לְאֱלֹהִים: גּוֹאֵל עִם קְדוּשׁוֹ. בְּסְלִיחָה לְהַקְדִישׁוֹ.
 וּמְכוֹנֵן בֵּית מִקְדָּשׁוֹ. לְזִרְע אֲבָרָהֶם קְדוּשׁוֹ.
 הִתְהַלְּלוּ בְּשֵׁם קְדוּשׁוֹ:

אֱמָרוּ לְאֱלֹהִים: דְּגוּל מִשְׁבַּח בְּרַקִּיעַ עֲזוֹ. סוֹלַח לְעַם
 זוּ בְּזוֹ. בְּדַבַּר עֲזוֹ וּמַעֲזוֹ. לְכֵן עֲרַת מַעֲזוֹ. דְּרִשׁוּ
 יי וְעֲזוּ:

אמר

תו"א (א) שיר השירים ז יד (בשינוי): (ב) ישעיה א טז (בשינוי): (ג) ויקרא טז לא: (ד) ע"פ ישעיה
 ה טז: (ה) תהלים כה ו: (ו) שם קיא ט (בשינוי): (ז) שם סו ג: (ח) שם קה א: (ט) ישעיה מ
 יב (בשינוי): (י) תהלים שם ב: (כ) שם ג: (ל) שם קנ א: (מ) ירמיה טז יט (בשינוי): (נ) תהלים
 קה ד:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: הַכֹּל בְּמֵאֲמַר עֲשֵׂה. וְהוּא פָּעַל וְעֲשֵׂה.
 סוֹלַח לְאֵם עֲמוּסָה. לָכֵן עִם בּוֹ חֶסֶה. זְכָרוּ
 נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עֲשֵׂה:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: וּמְקִיִּם דְּבַר עֲבָדוֹ. עַל-אֶרֶץ וְשָׁמַיִם
 הוֹדוּ. סוֹלַח לְעַם מִיַּחְדּוֹ. אֲשֶׁר נִקְרָאוּ בְּדַבַּר
 סוֹדוֹ. זָרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: זֶה רוֹקַע הָאָרֶץ. הֵיוּ יוֹשֵׁב עַל-חוּג הָאָרֶץ.
 סוֹלַח לְגוֹי אֶחָד בְּאָרֶץ. לָכֵן אָמְרוּ לְיוֹסֵד אָרֶץ.
 הוּא יי אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: חַי בְּמַעֲוֹנָתוֹ. חֲנוּן וְחַוּנָּן עֲדָתוֹ. יָשׁוּב
 בְּרַחֲמִים לְבֵיתוֹ. לָכֵן לְבָאֵי בְּבְרִיתוֹ. זְכָר לְעוֹלָם
 בְּרִיתוֹ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: טַפֵּי נִחַלְתּוֹ. טָלְאֵי יְרֻשָׁתוֹ. יְקִיִּם עָלֵינוּ
 אֲמָרָתוֹ. בְּחֻקּוֹ בְּתוֹרָתוֹ. אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-
 אַבְרָהָם וְשָׁבוּעָתוֹ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: יוֹעֵץ מִיִּשְׂרָאֵל לְחֹק. יִרְאוּ לְחַיִּים לְחֹק.
 סוֹלַח לְחַטָּא לְמַחֲקוֹ. כְּנִשְׁמַע לְרוּעָה מִרְחוֹקוֹ.
 וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: תִּקְוַת אֱלֹהֵי עוֹלָם. דְּבָרוֹ נִצָּב לְעוֹלָם.
 וְהוּא מְכַל נְעֻלָּם. וְאַנְחָנוּ מִהַלְלִים שְׁמוֹ לְעוֹלָם.
 בָּרוּךְ יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן-הָעוֹלָם | וְעַד הָעוֹלָם:

ובכן

תו"א (א) תהלים סו ג: (ב) ישעיה מא ד (בשינוי): (ג) תהלים קה ה: (ד) שם קמח יג (בשינוי):
 (ה) דברי הימים-א טז יג: (ו) ברכות ס, ב: (ז) ישעיה מ כב: (ח) ע"פ שמואל-ב ז כג: (ט) ע"פ
 ישעיה נא יג: (י) תהלים קה ז: (כ) שמות לד ו: (ל) תהלים שם ח: (מ) שם ט: (נ) שם י:
 (ס) ישעיה מ כח: (ע) תהלים קו מח:

ובכן גדלים מעשה אלהינו:

מיוסד על-פי א"ב

מעשה אלהינו: אדיר בועודו. ברום ובתחת הודו.
גלה אור לעבדו. דבר מקים לעבדו. לכן
יתנאה אין עוד מלבדו:

מעשה אלהינו: המכיר עולמי עד. וסופר ומונה עדי-
עד. זיו מושבו נועד. חלד צופה במסעד. לכן
יתנאה המביט לארץ ותרעד:

מעשה אלהינו: מוען עולמו. יודע הדומו. כללו
בנאמו. לעד להקימו. לכן יתנאה יי צבאות
שמו:

מעשה אלהינו: מושל במפעלו. נורא על זבולו.
סלודו כגדלו. עזו ברוב חילו. לכן יתנאה
שרפים עמדים ממעל לו:

מעשה אלהינו: פארו בשמי מעוני. צופה ומביט
לעיני. קלום שמו בהמוני. רודה בקרב מוני.
לכן יתנאה גדלים מעשי יי:

סוגרין הארון:

מעשה אנוש ותחבולותיו מזמה. שבתו בתוך מרמה. רפידתו רמה.
קבור בסעיף אדמה. ואיך יתנאה אדם להבל דמה:

וחזרין ופותחין מיד:

אבל מעשה אלהינו: שדי רקע הארץ על-בלימה.
שוכניה בלי היות לשמה. תכן על מים אדמה.
תקיף שמו לרוממה. לכן יתנאה עטה-אור פשלמה:
ובכן

תו"א (א) תהלים קיא ב (בשינוי): (ב) דברים ד לה: (ג) תהלים קד לב: (ד) ישעיה מז ד: (ה) שם ו
ב: (ו) ראה חגיגה יב, א: (ז) תהלים קיא ב: (ח) שם קמד ד: (ט) ישעיה מב ד: (י) איוב כו
ז: (כ) תהלים קד ב:

וּבְכֵן לְנוֹרָא עֲלֵיהֶם בְּאִמָּה יַעֲרִיצוּ:

מיוסד על-פי א"ב

אֲשֶׁר אִימָתְךָ. בְּאֲרָאֲלִי אֲמֵן. בְּאֲבִירֵי אֲמֵן. בְּבִלְוֵלִי
קָרַח. בְּבִרְוֵדֵי קָרַח. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְּהַלְּקָה. מְגִלּוּמֵי גּוֹשׁ. מְגִרֵי גֵיא. מְדִלְוֵלִי פֶעַל.
מִדְּרֵי מַעֲשֵׂה. וְהִיא תְּהַלְּתְךָ:

אֲשֶׁר אִימָתְךָ. בְּהַמּוֹן מְלֹאכִים. בְּהַלּוֹךְ מַחֲנוֹת. בּוֹעֵד
אֲלָפִים. בְּנוֹכַח רְבָבוֹת. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְּהַלְּקָה. מִזֵּיו שׁוֹנָה. מִזְהַר כְּבָה. מִחֲסָרֵי שְׂכָל.
מִחֹרְשֵׁי רָשָׁע. וְהִיא תְּהַלְּתְךָ:

אֲשֶׁר אִימָתְךָ. בְּטַפּוּחַ עֲרָבוֹת. בְּטַבּוּס שְׁחָקִים. בְּיִשְׁרָת
עֲרַפֵּל. בְּיַרְיעוֹת מְעוֹנָה. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְּהַלְּקָה. מְכַתוּמֵי שְׁמֵן. מְכַמוּסֵי כֶתֶם. מְלִכּוּדֵי
פַח. מְלַעוּנֵי מַר. וְהִיא תְּהַלְּתְךָ:

אֲשֶׁר אִימָתְךָ. בְּמַסְלוּלֵי זְבוּל. בְּמַרוּמֵי שְׁפַר. בְּנַטְיַת
דוֹק. בְּנַחֲיַת עָבִים. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְּהַלְּקָה. מְפָרוּחֵי מַעֲשֵׂה. מְשֻׁבְעֵי רְגֹז. מְעֵדוּרֵי
אֶמֶת. מְעַמוּסֵי בָטָן. וְהִיא תְּהַלְּתְךָ:

אֲשֶׁר אִימָתְךָ: בְּפוֹתְחֵי קָדוֹשׁ. בְּפוֹצְחֵי בָרוּךְ. בְּצַדוּדֵי
אַרְבַּע. בְּצַנוּפֵי שֵׁשׁ שֵׁשׁ. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְּהַלְּקָה. מְקָרוּאֵי אֵין. מְקוֹרְאֵי בְחִנָּף. מְרַחוּקֵי
אֶמֶת. מְרִיקֵי צֶדֶק. וְהִיא תְּהַלְּתְךָ:

אֲשֶׁר אִימָתְךָ. בְּשִׁבְיַי אֵשׁ. בְּשִׁבְלֵי מַיִם. בְּתִלְוֵלֵי רוּם.
בְּתִלְתְּלֵי גְבָה. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְּהַלְּקָה. מְבִשָּׁר וְדָם. מְהַבֵּל וְתַהוֹ. מְחֻצֵיר יְבֶשׁ.
מְצִל עוֹבֵר. וּמְצִיץ נוֹבֵל. מְמַשְׁלֵימֵי נְפֶשׁ.

ממפריחי

מִמְפְּרִיחֵי רוּחַ. וּמִמְעוֹפְפֵי חַיָּה. וּמִחֲנִיטֵי נְשָׁמָה. וּמוֹצִיאֵי
יְחִידָה. וְנִשְׁמָעִים בְּדִין. וּמְתִים בְּמִשְׁפָּט. וְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וְנוֹתְנִים לָךְ פָּאֵר חַי הָעוֹלָמִים. וְתַפְאֲרֹתֶךָ עֲלֵיהֶם:

סוגרין הארון:

חזן וקהל לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרֻבוֹת. קְרוֹשׁ וּבְרוּךְ:

וּבְכֵן שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ:

חזן וקהל אֱלֹהֵי לְאֱלֹהֵי שׁוֹאֲלִים. אֱלֹהֵי לְאֱלֹהֵי מְמַלְלִים. אָנָּה שׁוֹכֵן
מַעְלִים. לְהַעֲרִיצוֹ לְהַקְדִּישׁוֹ בְּפֶאֶר מְסֻלָּסִים:

וּבְכֵן וְלָךְ תַּעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח:

פותחין הארון:

וְנִתְּנָה תְּקוּף קְדֻשַׁת הַיּוֹם. כִּי הוּא נוֹרָא וְאִים. וּבֹ
תִנְשֵׂא מַלְכוּתֶךָ. וַיְכּוֹן בְּחֶסֶד כְּסֹאֶךָ. וְתִשָּׁב

עָלָיו בְּאַמֶּת: אֶמֶת כִּי אַתָּה הוּא דִין וּמוֹכִיחַ וַיִּוָּדַע
וְעָד. וְכוֹתֵב וְחוֹתֵם וְסוֹפֵר וּמוֹנֶה. וְתִזְכֹּר כָּל-

הַנִּשְׁכָּחוֹת. וְתִפְתַּח אֶת־סֵפֶר הַזְּכוֹרוֹנוֹת. וּמֵאֱלֹהֵי
יִקְרָא. וְחוֹתֵם יַד כָּל־אָדָם בּוֹ. וּבְשׁוֹפָר נָדוּל יִתְקַע.

וְקוֹל דְּמָמָה דַּקָּה יִשְׁמַע. וּמְלֹאכִים יִחַפְּזוּן. וְחִיל
וְרַעְדָּה יֵאֲחִזּוּן. וַיֵּאמְרוּ הִנֵּה יוֹם הַדִּין. לְפָקֵד עַל

צָבָא מָרוֹם בְּדִין. כִּי לֹא יִזְכוּ בְּעֵינֶיךָ בְּדִין.
וְכָל־בָּאֵי עוֹלָם יַעֲבְרוּן לְפָנֶיךָ כַּבְּנֵי מָרוֹן:

חזן כַּבְּקָרַת רוּעָה עֲדָרוּ. מִעֲבִיר צֵאנוּ תַּחַת שִׁבְטוֹ.
כֵּן תַּעֲבִיר וְתִסְפֹּר וְתִמְנֶה וְתִפְקֹד נִפְשׁ כָּל־חַי.

וְתַחֲתֶךָ קִצְבָה לְכָל־בְּרִיּוֹתֶיךָ. וְתִכְתֹּב אֶת־גִּזְרֵי דִינָם:

בראש

תו"א א (א) ע"פ תהלים כב ד: (ב) ע"פ שם סח ה: (ג) ישעיה ו ב: (ד) ע"פ חבקוק א ז: (ה) ע"פ
תענית טו, א: (ו) ע"פ אסתר ו א: (ז) ע"פ ישעיה כז יג: (ח) ע"פ שם כד כא: (ט) איוב יב י:
הנהגות (ו) היושבים נעמדים לאמירת ונתנה תוקף (מנהגי הרבי).

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה יִכְתְּבוּן. וּבְיוֹם צוֹם כְּפוּר יִחַתְמוּן.
 כִּמָּה יַעֲבֹרֶן וְכִמָּה יִכְרֹאוּן. מִי יִחִיָּהּ. וּמִי
 יָמוּת. מִי בְקִצּוֹ. וּמִי לֹא בְקִצּוֹ. מִי בַמַּיִם. וּמִי
 בַאֲשׁ. מִי בַחֲרֵב. וּמִי בַחַיָּה. מִי בְרֵעֵב. וּמִי בַצָּמָא.
 מִי בְרֵעֵשׁ. וּמִי בַמַּגְפָּה. מִי בַחֲנִיקָה. וּמִי בַסְּקִינְיָה.
 מִי יְנוּחַ. וּמִי יְנוּעַ. מִי יִשְׁקֵט. וּמִי יִפְרֹק. מִי יִשְׁלֹן.
 וּמִי יִתְיַסֵּר. מִי יַעֲנִי. וּמִי יַעֲשֶׂר. מִי יִשְׁפֹּל. וּמִי יִרוּם:

צום קול ממון

קהל וחזן ותשובה ותפלה וצדקה

מעבירין את ידע הגזרה:

קהל כי כשמהך בן תהלתך. קנשה לכעם ונוח לרצות. כי
 לא תחפץ במות המת. כי אם בשובו מדרךכו
 וחייה. ועד יום מותו תחכה לו. אם ישוב מיד תקבלו:
 חזן אמת כי אתה הוא יוצרם. ואתה יודע יצרם. כי הם
 בשר ודם: אדם יסודו מעפר. וסופו לעפר. בנפשו יביא
 לחמו. משול בחרם הנשבר. כחציר יבש. וכציון נוכל.
 כצל עובר. וכענן פלה. וכרוח נושבת. וכאבק פורת.
 וכחלום יעוף:

קהל וחזן ואתה הוא מלך אל חי וקים:

אין קצבה לשנותיה. ואין קץ לארץ ימיה: ואין לשער
 מרכבות כבודך. ואין לפרש עלום שמך. שמך נאה
 רק. ואתה נאה לשמך. ושמנו קראת בשמך:

סוגרין הארון:

כתר

כָּתַר יִתְּנוּ לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמוֹנִי מֵעֲלָה וְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל
 קְבוּצֵי מָטָה, יַחַד בְּלָם קְדֻשָּׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ, כְּפֹתוֹב
 עַל־יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶרְצָה וְאָמַר: קהל וחזן קְדוּשׁ א קְדוּשׁ,
 קְדוּשׁ יי צְבָאוֹת, מְלֹא כְּלֵהָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן כְּבוֹדוֹ מְלֹא
 עוֹלָם, מְשֻׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה, אֵיזָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ,
 לְעַמְתָּם מְשֻׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: קהל וחזן בְּרוּךְ כְּבוֹד־יי מִמְּקוֹמוֹ:
 חזן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ, הַמִּיַּחֲדִים שְׁמוֹ עָרַב
 וּבִקֵּר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד, פְּעָמִים בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: קהל וחזן
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יי אֱלֹהֵינוּ, יי א אֶחָד: חזן הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא
 אָבִינוּ, הוּא מְלֻכְנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וַיְנַאֲלֵנוּ שְׁנִית
 בְּקָרוֹב וַיִּשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כְּלַחֵי לְאֹמַר: הֵן נִאֲלַתִּי
 אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּבִרְאֵשִׁית, לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים: קהל וחזן אֲנִי
 יי אֱלֹהֵיכֶם: חזן וּבְדַבְּרֵי קְדֻשָּׁה כְּתוֹב לְאֹמַר: קהל וחזן יִמְלֹךְ
 יי א לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר, הַלְלוּיָהּ:

אֶתָּה קְדוּשׁ וְשִׁמְךָ קְדוּשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם
 יִהְלָלוּךָ סְלָה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכּוֹ לְאֵל, כִּי הוּא, לְבָדוֹ, מְרוֹם וְקְדוּשׁ:
 חֲמַל עַל מַעֲשֵׂיךָ. וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיךָ. וַיֹּאמְרוּ לָךְ חוֹסִיךָ. בְּצַדִּיקְךָ
 עֲמוּסִיךָ. תִּקְדֶּשׁ אֲדוֹן עַל כָּל־מַעֲשֵׂיךָ: כִּי מִקְדִּישֵׁיךָ
 בְּקְדֻשָּׁתְךָ (נ"א בְּעֶרְפְּךָ) קְדֻשָּׁתְךָ. נֹאֵה לְקְדוּשׁ פֶּאֶר מִקְדֻשִׁים:
 עוֹד יוֹכַרְלָנוּ אַהֲבַת אֵיחָן אֲדוֹנֵינוּ. וּבִבְנֵן הַנֶּעֱקָד יִשְׁבִּית
 מְדִינָנוּ. וּבְזִכּוֹת הַתָּם יוֹצִיא אֲוִים (נ"א הַיּוֹם) לְצַדִּיק דִּינָנוּ.
 כִּי־קְדוּשׁ הַיּוֹם לְאֲדֹנֵינוּ:

בְּאֵין מְלִיץ יִשָּׁר מוֹל מַגִּיד פִּשְׁעֵ. תִּגִּיד לְיַעֲקֹב דְּבַר חֶק
 וּמִשְׁפָּט. וְצַדִּיקְנוּ בְּמִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט:

האוחז

תו"א א) ישעיה ו ג: ב) יחזקאל ג יב: ג) דברים ו ד: ד) במדבר טו מא: ה) תהלים קמו י:
 ו) ישעיה נז טו: ז) נחמיה ח י: ח) ברכות יב, ב:

הנהגות 1) מכוונים הרגלים (באמירת קדושה) עד שיאמר הש"ץ לדור ודור (מנהגי הרבי).
 2) הש"ץ מתחיל אמירת שמע ישראל ביחד עם הציבור ויארך באמירתו עד שהציבור
 מסיימים להיות לכם לאלקים. ואח"כ יסיים הש"ץ ה' אלקינו, ה' אחד (ספר המנהגים,
 עמ' 34).

מיוסד על-פי א"ב כפול

פותחין הארון:

האוחז ביד	מדת משפט:	וכל מאמינים שהוא אל אמונה:
הבוהן ובודק	נגני נסתרות:	וכל מאמינים שהוא בוחן כליות:
הגואל ממות	ופודה משחת:	וכל מאמינים שהוא גואל תזק:
ההן יחיד	לבאי עולם:	וכל מאמינים שהוא דיין אמת:
ההגוי באהיה אשר	אהיה:	וכל מאמינים שהוא היה הנה ויהיה:
הודאי שמו	בן תהלתו:	וכל מאמינים שהוא ואין בדתו:
הזכר למזכיריו	טובות זכרונות:	וכל מאמינים שהוא זוכר התברית:
החותך חיים	לכל-חי:	וכל מאמינים שהוא חי וקיים:
הטוב ומטיב	לרעים ולטובים:	וכל מאמינים שהוא טוב לכל:
היודע יצר	כל-יצורים:	וכל מאמינים שהוא יוצרם בכטן:
הכל יכור	וכוללם יחד:	וכל מאמינים שהוא כל יכור:
ההן בסתר	בצל, שדי:	וכל מאמינים שהוא לבדו הוא:
הממליך מלכים	ולו המלוכה:	וכל מאמינים שהוא מלך עולם:
הנוהג בחסדו	כל-דור:	וכל מאמינים שהוא נצר חסד:
הסובל ומעלים	עין מסוררים:	וכל מאמינים שהוא סולח סלה:
העליון, ועינו	אל-יראיו:	וכל מאמינים שהוא עונה - לחש:
הפותח שער	לדופקי בתשובה:	וכל מאמינים שהוא פתוחה ידו:
הצופה לרשע	וחפץ בהצדקו:	וכל מאמינים שהוא צדיק וישר:
הקצר בועם	ומאריך אף:	וכל מאמינים שהוא קשה לבועם:
הרחום, ומקדים	רחמים לרגו:	וכל מאמינים שהוא רך לרצות:
השנה ומשנה	קטן ונדול:	וכל מאמינים שהוא שפט צדק:
התם ומתמם	עם תמימים:	וכל מאמינים שהוא תמים פעלו:

סוגרין הארון:

תשוב לבדך ותמלך על כל ביהוד: כפתוב על-יד נביאך, ויהיה
 יי למלך על-כר-הארץ, ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו
 אחד:

ובכן

תו"א (א דברים לב ד: ב) ירמיה יא כ: ג) ע"פ שם נ לד: ד) ברכות נד, א: ה) שמות ג יד: ו) ברכות נט, א: ז) ע"פ דניאל ו כז: ח) ע"פ תהלים קג יד: ט) בראשית יז א: י) תהלים י טז: כ) שמות לד ז: ל) תהלים לג יח: מ) ע"פ אבות ה, יא: נ) זכריה יד ט:

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל
 יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכֵן כְּבוֹדְךָ, וְעַל
 מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֲךָ, וְעַל מְכוּנְךָ וְהִיכָלְךָ:

וּבְכֵן תֵּן פְּחָדְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל-
 מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימָתְךָ עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאת, וַיִּירָאוּךָ כָּל-הַמַּעֲשִׂים,
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל-הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ
 כָּל־מִצְוָתְךָ אֶגְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 בְּלִבָּב שָׁלֵם. שִׁידַעְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
 שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עוֹ בִידְךָ וּגְבוּרָה
 בִּימִינְךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאת:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יי לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לִירְאֵיךָ,
 וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתִיחוֹן-פֶּה
 לְמִיחֲלִים לָךְ, שְׂמֵחָה לְאַרְצְךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ,
 וְצִמְיַחַת קָרֵן לְדָוִד עַבְדְּךָ, וְעַרְיַכַת נֵר לְבֵן-
 יִשְׂי מְשִׁיחֲךָ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ. וְחַסִּידִים
 בְּרָנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹץ-פִּיהָ. וְהַרְשָׁעָה
 כָּלָה בְּעַשָׁן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ:
 ותמלך

תו"א א (א) תהלים כו ח: (ב) מלכים-ב כ ג (בשינוי): ג) ע"פ יחזקאל כט כא: ד) [=העלילה. רש"י].
 איוב ה טז (בשינוי):

וְתִמְלֹךְ אֶתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ לְבַרְכָּךָ, עַל כָּל-
 מַעֲשֶׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ.
 וּבִירוּשָׁלַם עִיר קְדוֹשָׁךְ. כִּכְתוּב בְּדַבְרֵי קְדוֹשָׁךְ,
 יְמִלֹךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:
 קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֵךְ, וְאִין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעְדֶּיךָ, כִּכְתוּב,
 וַיִּגְבַּהּ יי צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
 בְּצַדִּיקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ
 וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת,
 וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעַבְדוֹתֶיךָ,
 וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ:

וְתַתֵּן־לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאֱהָבָה אֶת־יּוֹם (בשבת השבת הַזֶּה
 וְאֶת־יּוֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה, אֶת־יּוֹם סְלִיחַת הָעוֹן
 הַזֶּה, אֶת־יּוֹם מְקַרְא־קִדְשׁ הַזֶּה, (בשבת לְקִדְשָׁהּ וְלִמְנוּחָהּ)
 לְמַחִילָה וְלְסְלִיחָה וְלְכַפָּרָה, וְלְמַחֲלָבוֹ אֶת־כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ
 (בשבת בְּאֱהָבָה) מְקַרְא־קִדְשׁ זִכְרֵ לִיציאת מִצְרַיִם:

וּמִפְּנֵי חַטָּאֵינוּ גָּלֵינוּ מֵאֶרְצֵנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל
 אֲדַמְתָּנוּ, וְאִין אָנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת
 חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירְתֶּךָ בְּבֵית הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ,
 שֶׁנִּקְרָא שְׁמֵךְ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה
 בְּמִקְדָּשְׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ, מִלֶּךְ רַחֲמָן, שֶׁתִּשׁוּב וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל

מִקְדָּשְׁךָ

תו"א א) תהלים כו ח: ב) שם קמו י: ג) ישעיה ה טז: ד) ברכות יב, ב: ה) ביצה יז, א רש"י
 ד"ה ואומר קדושת היום: ו) ויקרא כג כז:
 הנהגות 1) אם יושב, יגב' עצמו מעט כשהש"ץ אומר ה' (מנהגי הרבי).

מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתַבְּנֶהוּ מִהֲרָה וְתַגְדֵּל
כְּבוֹדוֹ. אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ, גִּלְגָּה כְּבוֹד מְלֻכּוֹתֶיךָ
עָלֵינוּ מִהֲרָה, וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חַי.
וְקָרַב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפּוּצוֹתֵינוּ כִּנְסֵם מִיַּרְכְּתֵי
אֶרֶץ. וְהַבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרַנָּה, וְלִירוּשָׁלַם בֵּית
מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם, וְשָׂם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־
קַרְבָּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, תְּמִידִים כְּסֻדְרָם, וּמוֹסָפִים
כְּהַלְכָתָם. ^{בחול} וְאֶת־מוֹסֵף ^{(כשבת וְאֶת־מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה}
וְיוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, יוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, יוֹם
מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה, נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה,
כְּמִצּוֹת רְצוֹנְךָ, כְּמוֹ שְׂכַתְבָּת עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל־
יְדֵי מַעֲשֵׂה עֲבָרָה, מִפִּי כְּבוֹדְךָ כְּאָמֹר:

^{בשבת} וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנַי־כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנַי
עֶשְׂרִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֲלֹת
שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ, עַל־עֲלֹת הַתְּמִיד וְנִסְכָּה: ^{עד כאן}
וּבְעֶשְׂרִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
וְעֲנִיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא
תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֶיהָ לִי רִיחַ נִיחַח פֶּר בֶּן־בֶּקָר אֶחָד
אֵיל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁבַע, תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כַּמְדָּבָר, וְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר, וּשְׁנַי
עֶשְׂרִים לְאֵיל, וְעֶשְׂרֹן לְכֶבֶשׂ, וְיֵין כְּנִסְכּוֹ,
וּשְׁנַי שְׁעִירִים לְכִפּוּר, וּשְׁנַי תְּמִידִים כְּהַלְכָתָם: מְלֶבֶד
חֲטָאת הַכִּפּוּרִים, וְעֲלֹת הַתְּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵיהֶם:

ישמחו

תו"א (א) ויקרא כג כז: (ב) במדבר כח ט"י: (ג) שם כט ז"ח: (ד) ע"פ שם ט"י: (ה) ע"פ שם טו ה,
ז, י: (ו) שם כט יא:

בשבת

יְשַׁמְחוּ בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבַּת וְקוֹרְאֵי עֲנֵנִי, עִם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעֵי,
כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּנוּ מִטּוֹבְךָ, וּבְשִׁבְעֵי רְצִיתָבוּ וְקַדְּשָׁתוּ,
חֲמֻדַּת יָמִים אֹתוֹ קָרָאתָ, זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית: עַד כַּאֲן

בעלינו פותחין הארון וכשאומרים שלא שם חלקנו כהם סוגרין הארון. ואח"כ כשמגיעים לוֹאנחנו כורעים פותחים הארון וכורעים ונופלים על פניהם הש"ץ והקהל (גם כשחל בשבת):

פּוֹתְחִין הָאָרוֹן עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ בְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ בְּמִשְׁפָּחוֹת
הָאֲדָמָה. סוֹגְרִין הָאָרוֹן שֶׁלֹּא שָׁם חֵלְקֵנוּ כָּהֵם וְגוֹרְלֵנוּ כְּכֹל־הַמוֹנִם,
שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהַבֵּל וְלָרִיק: פּוֹתְחִין הָאָרוֹן וְאֵנְחָנוּ בְּזוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנָי מִלֶּךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא: שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וַיּוֹסֵד אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב יִקְרוּ בַשָּׁמַיִם מִמַּעַל,
וּשְׁכִינַת עֲזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים.* הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד, אִמֵּת מִלְּפָנָיו,
אָפֶס זוּלָתוֹ, כִּפְתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל־לִבְבְּךָ, כִּי
יְיִ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד:

(* קבלה בשם הרוקח כשהש"ץ אומר הוא אלהינו אין עוד יאמרו הקהל פסוקים אלו:

אֵתָהּ הִרְאֵת לְדַעַת, כִּי יְיִ הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
יְיִ אֱלֹהֵינוּ, יְיִ | אֶחָד: הֵן לֵי אֱלֹהֵיךָ הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ
וְכֹל־אֲשֶׁר־בָּהּ: כִּי יְיִ אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים, הָאֵל
הַגָּדוֹל, הַגָּבֹר וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנָיו וְלֹא יִקַּח שַׁחַד: כִּי שֵׁם יְיִ
אֶקְרָא, הָבוּ גִדְל לְאֱלֹהֵינוּ: יְהִי שֵׁם יְיִ מְבָרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

אוֹחִילָה לְאֵל. אַחֲלָה פָּנָיו. אֲשַׁאלָה מִמֶּנּוּ מַעֲנֶה לְשׁוֹן:
אֲשֶׁר בִּקְהַל עִם אֲשִׁירָה עֲזוֹ. אֲבִיעָה רִנָּנוֹת
בְּעַד מַפְעָלָיו: לְאָדָם מֵעַרְכֵי־לֵב. וּמִי מַעֲנֶה לְשׁוֹן:
אֲדֹנֵי, שְׁפָתַי תִּפְתַּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: יְהִיו לְרָצוֹן |
אֲמַר־יִפִּי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְיִ צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:

סוגרין הארון:

אתה

תו"א (א) אבות ג, א: (ב) ישעיה נא יג: (ג) דברים ד לט: (ד) סידור: (ה) דברים שם לה: (ו) שם ד
ד: (ז) שם י יד: (ח) שם יז: (ט) שם לב ג: (י) תהלים קיג ב: (כ) משלי טז א: (ל) תהלים נא
יז: (מ) שם יט טו:

הנהגות (1) מכינים מגבות וכדומה לחצוץ בין פניו לבין הקרקע (ראה 'התקשרות' גליון ו, עמ' 22).
(2) סדר הכריעה והשתחויה: באמירת כורעים – כורע על ברכיו ועל גודלי רגליו, באמירת
ומשתחוים – מרכין ראשו ונשען על גודלי ידיו, והמצח יגע (בהפסק כו') בקרקע, וירם
ברכיו מהקרקע באופן שישאר נשען (אפילו לזמן קצר) על 4 אגודליו (ראה 'רשימות' כרך
ד, עמ' 22 (חוב' קיד). ועוד). ויש לעזור לש"ץ לקום.

(3) גם בזמן אמירת אתה הראת גו' פתוח הארון (ספר המנהגים, עמ' 62).

מיוסד על-פי א"ב

אַתָּה, כּוֹנֵנֶת עוֹלָם מֵרֵאשִׁי. יִסְדֶּתָּ תִּבְלָה וְהִכַּל פְּעֻלָּתְךָ וּבְרִיּוֹת בּוֹ
 יִצְרֶתָּ: בְּשׁוֹרֶךָ עוֹלָם תִּהְיוּ וּבָהוּ וְחֻשְׁךָ עַל-פְּנֵי תְהוֹם
 גְּרֵשֶׁת אֶפֶל וְהִצַּבְתָּ נִגְהָ. גִּלְם תִּבְנִיתְךָ מִן-הָאֲדָמָה יִצְרֶתָּ. וְעַל
 עֵץ הַדַּעַת אֲתוֹ פָּקַדְתָּ: דְּבָרְךָ זָנַח וְנִזְנַח מֵעֵדֶן וְלֹא כִלִּיתוּ לְמַעַן
 אֲרֶךְ אַפְּךָ: הִגְדַּלְתָּ פְרִיּוֹ וּבִרְכַת זֶרְעוֹ וְהִפְרִיתָם בְּטוֹבְךָ
 וְהוֹשַׁבְתָּם שָׁקֵט: וַיִּפְרְקוּ עַל וַיֵּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְהִסִּירוּתָּ
 יָד כְּרָגַע כְּחֻצִיר אֲמִלְלוּ: זְכַרְתָּ בְרִית לְתַמִּים בְּדוֹרוֹ, וּבְזִכּוֹתָו
 שְׁמֹתָ לְעוֹלָם שְׁאֲרִיתָ: חֶק בְּרִית קִנְשֶׁת לְמַעַנּוֹ כְּרַתָּ. וּבְאֶהֱבַת
 נִיחּוּחוֹ בְּנִיּוֹ בִּרְכַתָּ: טָעוּ בְעֵשְׂרָם וַיִּבְנוּ מִגְדָּל וַיֵּאמְרוּ לָכֵן וְנַעֲלֶה
 וְנִבְקַע הַרְקִיעַ לְהִלָּחֵם בּוֹ: יָחִיד אָב הַמּוֹן פִּתְאֹם כְּכַבֵּז וְרַח
 מֵאוֹר כְּשֻׁדִים לְהֵאִיר בְּחֻשְׁךָ: כַּעֲסָךָ הִפְרַתָּ בְּשׁוֹרֶךָ פְּעֻלוֹ. וְלַעֲתָ
 שִׁיבְתוֹ לָבְבוּ תִקְרַתָּ: לוֹיֹת חֵן מִמֶּנּוּ הוֹצֵאתָ. טָלָה טְהוֹר מִכְּבֹשׁ
 נִבְחָר: מִנְזֻעוֹ אִישׁ תָּם הוֹצֵאתָ. חֲתוּם בְּבְרִיתְךָ מֵרַחֵם לְקַח:
 נָתַתָּ לוֹ שָׁנִים עֶשְׂרֵת שְׁבַטִים. אֶהוּבֵי עֲלִיּוֹן עֲמוּסִים מִכֶּטֶן נִקְרָאוּ:
 שְׁמֹתָ עַל לְוִי לוֹיֹת חֵן וְחֶסֶד. וּמִכָּל-אֲחָיו כִּתַּר לוֹ עֲטָרָתָּ: עֲמַרְם
 נִבְחָר מִזֶּרַע לְוִי. אֶהְרֹן קְדוֹשׁ יִי לְשִׁרְתְּךָ קִנְשֶׁתָּ: פִּאֲרָתוֹ
 בְּבִגְדֵי-שָׂרָד וּבְקַרְבָּנֹתָיו הִפָּר כַּעֲסָךָ: צִיץ וְמַעִיל חֲשָׁן וְאַפּוֹד
 כְּתָנֶת וְמִכְנָסֵי-בֶד מְצַנְפֶת וְאַבְנֵט: קַרְבָּנֹת פָּרִים וְעוֹלֹת כְּבָשִׂים
 וְשִׁחִיטָת שְׁעִירִים וְנִיחּוּחַ אֵילִים: רֵיחַ קְטֹרֶת רָקַח מֵרַקְחַת וּבַעֲוֹר
 גְּחָלִים וְזִרְיָקַת דָּם וְסַפִּירָת יֵשֶׁר: שׁוֹעֵת קְטֹרֶת וְתַפְלַת אֶמֶת
 וְקִדְשָׁתוֹ מִכֶּפֶר עֲוֹנוֹתֵינוּ: תִּכֵּן בּוֹץ וְעִרִיכַת אֶבֶן מִחֲנֹךְ בְּכֶלֶם,
 כְּמִלְאָךְ מִיכָאֵל מִשְׁרַתָּ:

מיוסד על-פי תשר"ק

תִּכְנֶת כָּל-אֱלֹהִים לְכָבוֹד אֶהְרֹן. כָּלִי כַפָּרָה לְיִשְׂרָאֵל שְׁמֹתוֹ
 וְעַל-יָדוֹ סְלִיחַת הָעוֹן נָתַתָּ: תַּחַת אֶהְרֹן מִנְזֻעוֹ יַעֲמֹד
 לְשִׁרְתָּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹם הַסְּלִיחָה: תּוֹרַת מַעֲשֵׂה וְעִבּוֹרַת הַיּוֹם שְׁבַעֲהָ
 יָמִים בְּזִבּוּלָנוּ יִלְמַד. וּמִזִּין עָלָיו שְׁלִישֵׁי וּשְׁבִיעֵי: שְׁלוּמֵי זְקֵנֵי עָם

וחכמי

תו"א (א) בראשית א ב: (ב) שם ב יט: (ג) שם יז ד: (ד) ע"פ משלי א ט: (ה) בראשית כה כז:
 (ו) תהלים קו טז: (ז) שמות לט א: (ח) שם כח ד (בשינוי): (ט) ויקרא ו ג: (י) שמות ל כה:
 (כ) ראה חגיגה יב, ב. תנחומא צו א:

וְחַכְמֵי אַחֵיו הַכֹּהֲנִים תִּמְיֵד יִסּוּכְבוּהוּ עַד בּוֹא יוֹם הָעֲשׂוֹר.
 וְאוֹמְרִים לוֹ רְאֵה לְפָנַי מִי אַתָּה נִכְנָס לְמָקוֹם אֵשׁ לְהִבֵּת
 שְׁלֵהֶבֶת: קָהַל עֲדַתְנוּ עָלֶיךָ יִסְמְכוּ וְעַל־יָדְךָ תִּהְיֶה סְלִיחַתְנוּ:
 צוּוּהוּ וְהִרְגִילוּהוּ עַד בּוֹא יוֹם הָעֲשׂוֹר כְּדֵי שִׁיחָא רְגִיל
 בְּעִבּוּדָה: פִּרְשׁוּ לוֹ סְדִין שֶׁל בּוּץ בְּהִגִיעַ עֵת שְׁחִיטַת כֶּבֶשׂ
 הַתִּמְיֵד לַעֲשׂוֹת מַחִיצָה בֵּינוּ וּבֵין הָעַם: עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּאִימָה
 וְיִרְאָה וּבּוֹדֵק עֲצָמוֹ מִחוּצָצַי טְבִילָה: שֵׁשׁ עַל מִצְוָה לְקַיֵּם
 דָּתוֹ וּפְשֵׁט בְּגָדֵי חָל וְיֵרֵד וְטָבַל וְעָלָה וְנִסְתַּפַּג כְּמוֹ שֶׁהִזְהָר:
 נִתְּנוּ לוֹ בְּגָדֵי זָהָב וְלִבְשׁ וְקִדְשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִקֵּתוֹן שֶׁל זָהָב:
 מִיַּד מְקַבֵּל אֶת־כֶּבֶשׂ הַתִּמְיֵד וְשׁוֹחֵט בּוֹ רֹב שָׁנִים וּמְנִיחַ
 לְאַחַר לֵגְמֹר הַשְּׁחִיטָה וּמְקַבֵּל אֶת־הַדָּם וּזְרָקוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ
 כְּמִצְוֹתָיו: לְפָנַי יִכְנָס לְהִטִּיב חֲמֹשׁ נֵרוֹת וּלְהַקְטִיר קִטְרֵת הַבֶּקֶר
 וּלְהִטִּיב אֶת־שְׁתֵּי הַנְּרוֹת הַנִּשְׂאָרוֹת וַיֵּצֵא וְהִקְרִיב אֶת־הָרֹאשׁ
 וְאֶת־הָאֵיבָרִים כְּמִצְוֹתָיו: כְּכִלְיוֹם יַעֲשֶׂה מִנְחַת חֲבֹתִין וַיִּנְסַף
 אֶת־הַיֵּינן בְּכָל־כְּלֵי שִׁיר. וְאַחַר הַתִּמְיֵד מְקַרֵּב פֶּר הָעוֹלָה
 וְשִׁבְעַת הַכֶּבֶשִׁים שֶׁל מוֹסֵף הַיּוֹם וּמִנְחַתָּם וְנִסְפִיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם
 (בשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת מְקַרֵּב קֶדֶם מוֹסֵף הַיּוֹם שְׁנֵי כֶּבֶשִׁים
 שֶׁל מוֹסֵף שַׁבָּת וּמִנְחַתָּם וְאַחֲרֵי־כֵן מְסַדֵּר לֶחֶם הַפָּנִים וּמְקַרֵּב
 שְׁנֵי בְזִיכֵי רְבוּנָה וּמִנְסַף הַיֵּינן כַּהֲלָכְתּוֹ): יָבֹא מִיַּד לְבֵית
 הַפָּרוֹה וּבִקְדֹשׁ הִיָּתָה וַיִּפְרְשׁוּ לוֹ סְדִין שֶׁל בּוּץ בֵּינוּ לְבֵין
 הָעַם כְּבְרָאשׁוֹנָה: טָרַם יִפְשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב מְקַדְּשׁ בְּנִקְיוֹת יָדָיו
 וְרַגְלָיו: חָל וּפְשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב יָרֵד וְטָבַל כְּמוֹ שֶׁהִזְהָר וְעָלָה
 וְנִסְתַּפַּג: זֵהָבִים מַעֲבִיר וּלְבָנִים לֹבֵשׁ שְׁעֵבּוּדַת הַיּוֹם בְּבְגָדֵי
 לְבָן: וּמֵהָר וְקִדְשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו, וְבָא לוֹ תַחֲלָה אֶצֶל פָּרוֹ. וּפְרוֹ
 הָיָה עוֹמֵד בְּצַפּוֹן כְּנֶגֶד בֵּין הָאוֹלָם וְלַמִּזְבֵּחַ, רֹאשׁוֹ לְדָרוֹם
 וּפָנָיו לְמַעְרָב. וְהִכְהֵן עוֹמֵד בְּמִזְרָח וּפָנָיו לְמַעְרָב: הוּא עוֹמֵד
 בְּאִימָה לְפָנַי אֵל עֲלִיּוֹן וְאוֹמֵר עֲלָיו דְּבָרֵי וְדוּי וְסִמְךָ שְׁתֵּי יָדָיו
 עָלָיו וְהִתְוַדָּה:

יבד

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר, אֲנִי הַשֵּׁם. חָטֵאתִי. עֲוִיתִי. פָּשַׁעְתִּי
 לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי: אֲנִי בְשֵׁם. כִּפֹּר נָא לַחֲטָאִים
 וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים. שְׁחַטֵּאתִי וְשַׁעֲוִיתִי וְשַׁפְּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ
 אֲנִי וּבֵיתִי. כִּכְתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ,
 כִּי בְיוֹם־הַזֶּה יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל
 חַטֹּאתֵיכֶם, לְפָנַי יי:

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעֶזְרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים
 אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מִפְּרֹשׁ יוֹצֵא מִפִּי
 כֹּהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים
 וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים, בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכּוֹתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאִם הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְּבָרְכִים לִגְמֹר אֶת־הַשֵּׁם וְאוֹמֵר,
 תִּטְהָרוּ. וְאַתָּה בְּטוֹבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְאִישׁ חֲסִידְךָ:

דְּרָךְ וְכֹא לֹ לְמִזְרַח הָעֶזְרָה לְצִפּוֹן הַמִּזְבֵּחַ. הִסְגֵּן מִיְמִינוֹ וְרֹאשׁ
 בֵּית אָב מִשְׁמָאלוֹ. וְשֵׁם שְׁנֵי שְׁעִירִים פְּנֵיהֶם לְמַעַרְב
 וְאַחֲרֵיהֶם לְמִזְרַח אַחַד לְיְמִינוֹ וְאַחַד לְשְׂמָאלוֹ. טָרַף בְּקִלְפֵי
 וְהֵעֵלָה שְׁנֵי גוֹרְלוֹת. גוֹרֵל יְמִין כְּשֶׁהוּא שֵׁל שֵׁם וְיִתְנֶהוּ עַל הַשְּׁעִיר
 וְאוֹמֵר, לִי חַטָּאת:

בכאן אין צריך לכרוע:

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעֶזְרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים
 אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מִפְּרֹשׁ יוֹצֵא מִפִּי
 כֹּהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים
 וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים, בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכּוֹתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד:

בשעיר

תו"א (א) יומא לה, ב: (ב) ויקרא טז ל: ג) ראה יומא פרק ו משנה ב ותוס' יו"ט: ד) ויקרא שם
 כג: ה) יומא לט, א:

הנהגות 1) סדר הכריעה וההשתחויה: באמירת כורעים – כורע על ברכיו ועל גודלי רגליו, באמירת
 ומשתחוים – מרכין ראשו ונשען על גודלי ידיו, והמצח יגע (בהפסק כו') בקרקע, ויריס
 ברכיו מהקרקע באופן שישאר נשען (אפילו לזמן קצר) על 4 אגודליו (ראה 'רשימות' כרך
 ד, עמ' 22 (חוב' קיד). ועוד). ויש לעזור לש"ץ לקום.

בְּשַׁעִיר עֶזְאוֹל לְשׁוֹן זְהוּרִית מִשְׁקַל שְׁתֵּי סִלְעִים בֵּין קַרְנָיו
 יִקָּשֶׁר וַיַּעֲמִידֵהוּ בְּשַׁעַר הַמִּזְרָח כְּנֶגֶד בַּיִת שְׁלוֹחֹו: אַף
 בְּשַׁעִיר שֶׁהוּא שֵׁל שֵׁם יִקָּשֶׁר לְשׁוֹן שֵׁל זְהוּרִית כְּנֶגֶד בַּיִת
 שְׁחִיטָתוֹ בְּצוּנָאָר. וְבָא לוֹ שְׁנֵית אֶצֶל פָּרוֹ וְאוֹמֵר עָלָיו וְדוּי בַּיִתוֹ
 וְדוּי אָחִיו הַכֹּהֲנִים וְסִמְךָ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהִתְוַדָּה:

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר, אָנָּה הַשֵּׁם. חָטָאתִי. עֲוִיתִי. פָּשַׁעְתִּי
 לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוֹשֶׁךָ. אָנָּה
 בְּשֵׁם. כִּפֹּר נָא לְחַטָּאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים. שְׁחַטָּאתִי
 וְשַׁעֲוִיתִי וְשַׁפְּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם
 קְדוֹשֶׁךָ. כִּכְתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבַדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ, כִּי בַיּוֹם
 הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם, לְפָנַי יי:
 וְהַכֹּהֲנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעֶזְרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת־
 הַשֵּׁם הַנִּכְבֵּד וְהַנּוֹרָא מִפְּרֹשֵׁי יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן
 גָּדוֹל בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמְשַׁתְּחוּיִם וְנוֹפְלִים
 עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים, בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
 וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּנֵּן כְּנֶגֶד הַמְּבָרְכִים לְגַמֵּר אֶת־הַשֵּׁם וְאוֹמֵר,
 תְּטַהֲרוּ. וְאַתָּה בְּטוֹבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְשִׁבְט מִשְׁרָתְךָ:

מיוסד על-פי א"ב

אַחַר וְדוּי שֶׁקֵּד בְּעֶצְמָה לַעֲשׂוֹת חַטָּאתוֹ וְחַטָּאת הָעַם: בְּדָק
 סָבִין וְשַׁחַט פָּרוֹ רֹב שָׁנִים וּמְרַק אַחַר אֶת־הַשְּׁחִיטָה וְקִבֵּל
 דָּמוֹ בְּמִזְרֵק טָהוֹר: גַּם לְחַבְרוּ יָתֵן מִיַּד לְמַרְס בְּדָמוֹ כְּדִי שֶׁלֹּא
 יִקָּרֵשׁ: דָּם זֶה הַנִּיחֹו בְּיַד מִי שֶׁלְּמַרְס בּוֹ בְּעֶזְרָה עַל הָרוֹבֵד
 הַרְבִּיעֵי שָׁמֶן תְּהִיכֵל וְלַחֲוִין. וְנִטְלַ מִחֲתָה שֵׁל זֶהָב אָדָם קִלְהָ
 מִחֻזְקַת שְׁלֵשָׁה קִבִּין וַיִּדָּה אֶרְכָּה. וְעֵלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וּפְנָה
 גַּחְלִים שְׁמַחְצִיתָן גַּחְלֵת וּמַחְצִיתָן שְׁלֵהֶבֶת אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְחֲתָה

מן

תו"א א (א) יומא מא, ב: ב (ב) ויקרא טז: ג (ג) ראה יומא פרק ו משנה ב ותוס' יו"ט: ד) ויקרא שם
 כג:

הנהגות 1) סדר הכריעה וההשתחויה: באמירת כורעים — כורע על ברכיו ועל גודלי רגליו, באמירת
 ומשתחוים — מרכין ראשו ונשען על גודלי ידיו, והמצח יגע (בהפסק כו') בקרקע, וירם
 ברכיו מהקרקע באופן שישאר נשען (אפילו לזמן קצר) על 4 אגודליו (ראה 'רשימות' כרך
 ד, עמ' 22 (חוב' קיד). ועוד). ויש לעזור לש"ץ לקום.

מן הלוחשות מצד מערב המזבחה. הורידה מלאה גחלי אש לוחשות והניחה על הרובד הרביעי שבצורה: הוציאו לו כף ריקן ומחתה מלאה קטרת וקח מן הדקה: וחפן ממנה מלא חפניו לא מחוקות ולא גדושות אלא טפופות ונתן לתוך הכף. ונתן בימינו המחטה של גחלים ובשמאלו הכף של קטרת: וזו עצמו ונכנס לקדש הקדשים עד שמגיע לארון והניח המחטה בין בדי הארון. ובבית שני מניח על אבן השתייה: חפן כלהקטרת שבכף בחפניו ונתן על הגחלים לצד מערב וממתין שם עד שנתמלא הבית כף עשן: טהור לב פסע ושב לאחוריו פניו לקדש ואחוריו להיכל עד שיצא מן הפרכת ומתפלל בהיכל תפלה קצרה סמוך לפרכת:

וְכַךְ הִיְתָה תְּפִלָּתוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שְׁתֵּהא שָׁנָה זו הַבָּאָה עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מְקוֹם שֶׁהֵם אִם שְׁחוּנָה גְּשׁוּמָה. וְאֵל יִכָּנֵם לְפָנֶיךָ תְּפִלַּת עוֹבְרֵי דְרָכִים לְעֵינַי הַגֵּשֶׁם בְּשַׁעַה שֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ לוֹ. וְשִׁלָּא יִצְטָרְכוּ עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּפִרְנָסָה זֶה לָזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר. שָׁנָה שִׁלָּא תִפְיֵל אִשָּׁה פְּרִי בִטְנָה וְשִׁיתָנוּ עֲצֵי הַשָּׂדֶה אֶת־הַתְּנוּבָתָם וְלֹא יַעֲדֵי עֲבִיד שׁוֹלְטָן מִדְּבֵיִת יְהוּדָה: יִצָּא וְנִטְלָ דָם הַפָּר מִמִּי שֶׁמָּרַס בוֹ. וְנִכְנַס לְמְקוֹם שֶׁנִּכְנַס וְעָמַד בְּמְקוֹם שֶׁעָמַד. וְהָזֶה מִמֶּנּוּ לְפָנֶי הַכַּפָּרֶת בֵּין בְּדֵי הָאָרוֹן אַחַת לְמַעְלָה וְשִׁבְעַ לְמַטָּה. וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהוֹזִית לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכַךְ הָיָה מוֹנֶה, אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וְשִׁתַּיִם. אַחַת וְשִׁלָּשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחֲמִישׁ. אַחַת וְשִׁשׁ. אַחַת וְשִׁבְעַ: יִצָּא מִקְדָּשֵׁי הַקְּדוּשִׁים וְהִנִּיחוֹ עַל כֵּן הִזְהַב שֶׁהָיָה בְּהִיכָל:

כצאתו

תו"א א) כריתות ו, א. ירושלמי יומא ד, ה: ב) ראה יומא נג, ב: ג) ע"פ משלי כב יא: ד) בראשית מט י ותרגום אונקלוס:

כִּצְאָתוֹ הִבְיֵאוּ לוֹ שְׁעִיר חַטָּאת. שְׁחָטוּ וְקָבַל דָּמוֹ בַּמִּזְבֵּחַ
 טְהוֹר: לְפָנִים יִכַּנֵּם לְהִזּוֹת מִדָּמוֹ בֵּין שְׁנֵי בְּדֵי הָאָרוֹן
 בְּסֵדֶר דָּם הַפָּר: אַחַת לְמַעַלָּה וְשֵׁבַע לְמַטָּה. וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן
 לְהִזּוֹת לֹא לְמַעַלָּה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכַךְ הָיָה מוֹנֶה, אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וְשְׁתַּיִם. אַחַת
 וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחֲמִשׁ. אַחַת וְשֵׁשׁ.
 אַחַת וְשִׁבְעַ: יֵצֵא וְהִנִּיחַ עַל כֵּן הִזָּהֵב הַשְּׁנֵי שֶׁהָיָה בְּהִיכָל:
 מִהֵר וְנָטַל דָּם הַפָּר מִן הַכֵּן שֶׁהִנִּיחַ עָלָיו וְשׂוּבֵל אֶצְבְּעוֹ עַל
 כָּל־הַזֵּיתָה. וְהִזָּה מִמֶּנּוּ עַל הַפְּרֻכָּת כַּנֶּגֶד הָאָרוֹן מִכְּחוּץ
 אַחַת לְמַעַלָּה וְשֵׁבַע לְמַטָּה. וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהִזּוֹת לֹא לְמַעַלָּה
 וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכַךְ הָיָה מוֹנֶה, אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וְשְׁתַּיִם.
 אַחַת וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחֲמִשׁ. אַחַת
 וְשֵׁשׁ. אַחַת וְשִׁבְעַ:

נֶחֱץ וְהִנִּיחַ דָּם הַפָּר וְנָטַל דָּם הַשְּׁעִיר. וְעָשָׂה לְדָמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
 לְדָם הַפָּר. וְהִזָּה עַל הַפְּרֻכָּת כַּנֶּגֶד הָאָרוֹן מִכְּחוּץ אַחַת
 לְמַעַלָּה וְשֵׁבַע לְמַטָּה. וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהִזּוֹת לֹא לְמַעַלָּה וְלֹא
 לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכַךְ הָיָה מוֹנֶה, אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וְשְׁתַּיִם.
 אַחַת וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחֲמִשׁ. אַחַת
 וְשֵׁשׁ. אַחַת וְשִׁבְעַ:

שֵׁשׁ וְעִירָה דָּם הַפָּר לְתוֹךְ הַמִּזְבֵּחַ שָׁבוּ דָם הַשְּׁעִיר וְנָתַן הַמַּלְאָךְ
 בְּרִיקָן כְּדֵי שִׁיתְעַלְבוּ יָפָה יָפָה זֶה בָּזֶה. וְבָא וְעָמַד לְפָנִים
 מִמִּזְבֵּחַ הַזֶּהֱבֵי בֵּין הַמִּזְבֵּחַ וְהַמְּנוֹרָה וּמִתְחִיל לְהִזּוֹת מִדָּם
 הַתְּעַרְבָּת: עַל אַרְבַּע קַרְנוֹתָיו יִתֵּן בְּסֵדֶרֶן מִתְחִיל מִקֶּרֶן
 מְזֻרְחֵית צְפוֹנִית וּמִסִּים בְּקֶרֶן דְּרוֹמִית מְזֻרְחֵית. וְחֹתְתָה הַנְּחָלִים
 וְהֵאָפֵר בַּמִּזְבֵּחַ הַזֶּהֱבֵי אֵילָךְ וְאֵילָךְ עַד שֶׁמִּגִּלָּה זָהָבוֹ. וּמִזָּה מִדָּם

התערבת

הַתַּעַרְבֵת עַל־טְהָרוֹ שְׁל־מִזְבַּח שִׁבְעַ פְּעָמִים: פָּסַע וַיֵּצֵא לְצַד
 דָּרוֹם חוּץ לְאוֹרָם וְשָׁפַךְ אֶת־הַשִּׁירִים עַל יְסוֹד מַעֲרָבֵי שְׁל־מִזְבַּח
 הַחִיצוֹן: צָעַד וּבָא לוֹ אֶצֶל הַשְּׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח לְעִזְאוֹל לְהַתּוֹדוֹת
 עָלָיו אֲשַׁמַּת קָהֵלוֹ וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהַתּוֹדָה:

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר, אֲנִי הַשֵּׁם. חֲטָאוּ. עוֹן. פִּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ
 עֲמָךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל. אֲנִי בְשֵׁם. כִּפֹּר נָא לְחַטָּאִים
 וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים. שְׁחַטָּאוּ וְשַׁעֲוּוּ וְשִׁפְשָׁעוּ לְפָנֶיךָ עֲמָךְ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל. כִּכְתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ,
 כִּי בְיוֹם־הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל
 חַטָּאתֵיכֶם, לְפָנַי יי:

וְהַכֹּהֲנִים וְהַעַם הָעוֹמְדִים בְּעִזָּרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים
 אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מִפְּרֹשׁ יוֹצֵא מִפִּי
 כֹּהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁה וּבְטַהָרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
 וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים, בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאִף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְּבָרְכִים לְגַמֵּר אֶת־הַשֵּׁם וְאוֹמֵר,
 תְּטַהְרוּ. וְאַתָּה בְּטוֹבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְעַדַת יִשְׂרָאֵל:

קָרָא לְאַחַד מִן הַכֹּהֲנִים הַמְּזוּמָן מֵאַתְמוֹל לְהוֹלִיכוֹ וּמְסָרוֹ לוֹ.
 וְהוֹלִיכוֹ אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה לְמַדְבַּר שָׁמַם. וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְצוּק
 חוֹלַק לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שֶׁבְּקֶרְנָיו חֲצִי קוֹשֶׁר בְּסֻלַּע וְחֲצִי בֵּין
 קֶרְנָיו וְדָחְפוּ בְשֵׁתֵי יָדָיו לְאַחֲרָיו. וְהוּא הָיָה מִתְנַלְנֵל וְיוֹרֵד, וְלֹא
 הָיָה מְגִיעַ לְחֲצֵי הָהָר עַד שֶׁנַּעֲשָׂה אֲבָרִים אֲבָרִים. וְאוֹמֵר, כִּי
 יִמְחוּ עוֹנוֹת עֲמָךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל: רָץ לוֹ אֶצֶל הַפֶּר וְאֶצֶל הַשְּׁעִיר
 הַנְּשָׂרְפִים וּקְרָעֵן וְהוֹצִיא אֲמוּרֵיהֶם וּנְתַנֵּם בְּמַגֵּם לְהַקְטִירָם
 עַל־גְּבֵי הַמִּזְבַּח. וּבְשָׂרֵן קִלְעֵן בְּמַקְלָעוֹת וּמִשְׁלָחַן בְּיַד אַחֲרִים

להוציאן

תו"א (א) יומא נח, ב: (ב) שם סו, א: (ג) ויקרא טז: (ד) שם כג: (ה) יומא סז, א: (ו) שם סז, ב:
 הנהגות 1) סדר הכרעה והשתחויה: באמירת כורעים – כורע על ברכיו ועל גודלי רגליו, באמירת
 ומשתחוים – מרכין ראשו ונשען על גודלי ידיו, והמצח יגע (בהפסק כו') בקרקע, ויריס
 ברכיו מהקרקע באופן שישאר נשען (אפילו לזמן קצר) על 4 אגודליו (ראה 'רשימות' כרך
 ד, עמ' 22 (חוב' קיד). ועוד). ויש לעזור לש"ץ לקום.

לְהוֹצִיאֵן לְבֵית הַשְּׂרָפָה: שָׁב וּבֵא לְעֹזֶרֶת נָשִׁים אַחַר שְׁהַנִּיעַ
הַשְּׁעִיר לַמִּדְבָּר לְקָרוֹת בְּתוֹרֶת כְּהֵנִים פְּרִשֶׁת אַחֲרֵי מוֹת וְאֵד
בְּעֵשׂוֹר. וְגוֹלֵל הַסֶּפֶר תּוֹרָה וּמְנִיחוֹ בְּחִיקוֹ וְאוֹמֵר יוֹתֵר מִמֶּה
שֶׁקָּרִיתִי לְפָנֵיכֶם כְּתוֹב כֹּאן. וּבְעֵשׂוֹר שֶׁבַח מֶשֶׁ הַפְּקוּדִים קוֹרֵא
עַל־פֶּה. וּמְבַרֵךְ לְאַחֲרֵיהֶם שְׂמוֹנָה בְּרָכוֹת. עַל הַתּוֹרָה. וְעַל
הָעֲבוּדָה. וְעַל הַהוֹדָאָה. וְעַל מַחִילַת הָעוֹן. וְעַל הַמִּקְדָּשׁ. וְעַל
יִשְׂרָאֵל. וְעַל הַכְּהֵנִים. וְעַל שְׂאֵר הַתְּפִלָּה:

תָּבֵן צְעָדָיו וּבֵא לְבֵית הַטְּבִילָה וְקִדְּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
וּפְשֵׁט בְּגָדֵי לְבָן וַיֵּרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפְּג. הִבִּיאוּ
לוֹ בְּגָדֵי זָהָב וְלִבְשׁ וְקִדְּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וַעֲשֵׂה שְׁעִיר
הַנֶּעֱשָׂה בַחֹץ שֶׁהוּא מִמוֹסֵף הַיּוֹם. וְאַחַר כֵּן מִקְרִיב
אֶת־אֵילוֹ וְאֶת־אֵיל הָעֵם וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם
וּמִקְטִיר הָאֱמוּרִים שֶׁל פֶּר וְשְׁעִיר הַנִּשְׂרָפִים. וְאַחַר כֵּן
מִקְרִיב תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרֵבִים כְּהִלְכָתוֹ:

אַחַר פְּלוֹתוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־אֵלָה עוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה. מִהָר
וְקִדְּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפְשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב וַיֵּרֵד וְטָבַל עָלָה
וְנִסְתַּפְּג. הִבִּיאוּ לוֹ בְּגָדֵי לְבָן לִבְשׁ וְקִדְּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. נִכְנֵם לְבֵית
קִדְּשׁ הַקִּדְּשִׁים לְהוֹצִיא אֶת־הַכֶּפֶף וְאֶת־הַמִּנְחָה שֶׁהַכְּהֵנִים
בְּשַׁחֲרִית. וְעוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה וְקִדְּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפְשֵׁט
בְּגָדֵי לְבָן וַיֵּרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפְּג. הִבִּיאוּ לוֹ בְּגָדֵי זָהָב לִבְשׁ
וְקִדְּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. נִכְנֵם לְהִיכַל לְהַקְטִיר אֶת־הַקְטֹרֶת שֶׁל בֵּין
הָעֲרֵבִים וְלְהַדְלִיק אֶת־הַנְּרוֹת כְּשֶׁאֵר יָמִים. וַיֵּצֵא וְהַקְרִיב מִנְחַת
הַתָּמִיד וּמוֹתֵר מִנְחַת חֲבֵתִין וּמִנְסֹךְ הַיַּיִן בְּכֹל־כְּלֵי שִׁיר כְּהִלְכָתוֹ.
וְקִדְּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפְשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב. הִבִּיאוּ לוֹ בְּגָדֵי עֲצָמוֹ וְלִבְשׁ
וּמִלִּוּן אֶתוֹ עַד בֵּיתוֹ. וַיּוֹם טוֹב הָיָה עוֹשֶׂה בְּצִאתוֹ בְּשָׁלוֹם
מִן הַקִּדְּשׁ:

אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁכָּכָה לוֹ, אֲשֶׁרֵי הָעַם שֵׁי אֱלֹהִיו:

ובכן

תו"א (א) ראה יומא סח, ב: (ב) ויקרא טז א: (ג) שם כג כז: (ד) במדבר כט ז: (ה) יומא ע, א:
(ו) תהלים קמד טו:

וּבְכֵן כְּמוֹ שִׁשְׁמַעְתָּ תַּפְלֵת כֹּהֵן גָּדוֹל בְּהִיכַל כְּמוֹ כֵּן מִפְּנֵינוּ
תִּשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא הַשָּׁנָה
הַזֹּאת הַבָּאָה עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מְקוֹם
שָׁהֵם. שְׁנַת אֹרֶה. שְׁנַת בְּרָכָה. שְׁנַת גִּילָה. שְׁנַת דִּיצָה. שְׁנַת
הוֹד. שְׁנַת וְעַד טוֹב. שְׁנַת זְמֵרָה. שְׁנַת חֲרוּה. שְׁנַת טוֹבָה. שְׁנַת
יְשׁוּעָה. שְׁנַת כִּלְכָּלָה. שְׁנַת לְמוֹד. שְׁנַת מְנוּחָה. שְׁנַת נְחֻמָּה.
שְׁנַת שִׁשׁוֹן. שְׁנַת עֲלָצוֹן. שְׁנַת פְּדוּת. שְׁנַת צְהִלָּה. שְׁנַת
קוֹמְמִיּוֹת. שְׁנַת קְבוּץ גְּלִיּוֹת. שְׁנַת קְבוּל תַּפְלוּת. שְׁנַת רָצוֹן.
שְׁנַת שְׁלוֹם. שְׁנַת טְלוּחָה גְּשׁוּמָה. שְׁנַת שְׁבַע. שְׁנָה שְׁתוּלִיכְנוּ
בְּה קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ. שְׁנָה שְׁתַּדְבֵּר בְּה עַמִּים תַּחֲתֵינוּ. שְׁנָה
שְׁתַּכְתְּבְנוּ בְּה לְחַיִּים טוֹבִים. שְׁנָה שְׁלֵא יִצְטָרְכוּ עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל לְפִרְנָסָה זֶה לָזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר. שְׁנָה שְׁתַּעֲצֵר הַמִּנְפָּה
וְהַמְשַׁחִית מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. שְׁנָה שְׁלֵא תִפִּיל
אִשָּׁה פְּרִי בִטְנָה:

וּבְכֵן וְעַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אָנוּ בְּטוֹחִים וְעַל
חֲסָדֶיךָ אָנוּ נִשְׁעָנִים וְלִסְלִיחוֹתֶיךָ אָנוּ מְקַוִּים כִּי אַתָּה יי
אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אַרְךָ אַפִּים וְרַב־חֶסֶד וּמְרַבָּה לְהִיטִיב וּמְנַהִיג
אֶת־הָעוֹלָם כְּלֹ בְמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים: כִּפְתוּב בְּתוֹרַת
מֹשֶׁה עֲבָדְךָ, וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶעֱבִיר כָּל־טוֹבֵי עַל־פָּנֶיךָ וְקִרְאתִי בְשֵׁם
יי לְפָנֶיךָ וְחִנּוּתִי אֶת־אֲשֶׁר אַחֲזֵן וְרַחֲמֹתִי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם:

וּבְכֵן מִהֲנִהְדָּר הָיָה כֹהֵן גָּדוֹל בְּצֵאתוֹ בְּשָׁלוֹם מִן הַקֹּדֶשׁ:

כְּאַהֲלֵ הַנְּמִתַח בְּדָרֵי מַעְלָה. מְרֵאָה כֹהֵן:
כְּבִרְקִים הַיּוֹצְאִים מִזֵּי הַחַיּוֹת. מְרֵאָה כֹהֵן:
כְּגִדְלֵ גְדִילִים בְּאַרְבַּע קְצוּוֹת. מְרֵאָה כֹהֵן:
כְּדָמוֹת הַקְּשֵׁת בְּתוֹךְ הָעֲנָן. מְרֵאָה כֹהֵן:
כְּהוֹד אֲשֶׁר הִלְבִּישׁ צוּר לְיִצְחָקִים. מְרֵאָה כֹהֵן:

כּוּד

כְּוֹרֵד הַנִּתּוֹן בְּתוֹךְ גִּנַּת חֶמֶד.
 כְּזֹר הַנִּתּוֹן עַל מִצַּח מְלֶךְ.
 כְּחֶסֶד הַנִּתּוֹן עַל פְּנֵי חֶתֶן.
 כְּטָהוֹר הַנִּתּוֹן בְּצַנִּיף טָהוֹר.
 כְּיוֹשֵׁב בְּסֶתֶר לְחִלּוֹת פְּנֵי מֶלֶךְ.
 כְּכוֹכֵב הַנִּגְהַב בְּגִבּוֹל מְזֻרָח.

כָּל-אֱלֹהִים בְּהִיּוֹת הַהִיכָל עַל יְסוּדוֹתָיו. וּמִקְדָּשׁ הַקְּדוֹשׁ עַל
 מְכוּנוֹתָיו. וְכֹהֵן גָּדוֹל עוֹמֵד וּמְשַׁרְתָּ. הִזְרוּ רְאוּ וְשִׁמְחוּ:

אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה כָּל-אֱלֹהִים. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֶזְנוֹן דְּאֵבָה נִפְשָׁנוּ:
 אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה אֶהְלָנוּ. בְּשִׁמְחַת קְהֵלְנוּ. הֲלֹא לְמִשְׁמַע
 אֶזְנוֹן דְּאֵבָה נִפְשָׁנוּ: אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה גִילָנוּ. דִּיצַת קְהֵלְנוּ. הֲלֹא
 לְמִשְׁמַע אֶזְנוֹן דְּאֵבָה נִפְשָׁנוּ: אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה הַמְשׁוֹרְרִים.
 וְכָל-מִינֵי שִׁירִים. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֶזְנוֹן דְּאֵבָה נִפְשָׁנוּ: אֲשֶׁרֵי עֵין
 רְאֵתָה זְבוּל הַמֶּתְכֵן. חֵי בּוֹ שָׁכֵן. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֶזְנוֹן דְּאֵבָה
 נִפְשָׁנוּ: אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה שִׁמְחַת בֵּית הַשְּׂוֹאֵבָה. עִם שְׂוֹאֵבַת
 רוּחַ הַקְּדוֹשׁ רוּחַ גְּדִיבָה. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֶזְנוֹן דְּאֵבָה נִפְשָׁנוּ: אֲשֶׁרֵי
 עֵין רְאֵתָה פְּרִישַׁת כְּהֵן בְּרָשָׁם. צוּעֵק אֲנָא הַשָּׁם. הֲלֹא לְמִשְׁמַע
 אֶזְנוֹן דְּאֵבָה נִפְשָׁנוּ: אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה קְהֵל קְדוֹשִׁים. רוֹזְנִשִׁים
 בְּבֵית קְדוֹשֵׁי הַקְּדוֹשִׁים. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֶזְנוֹן דְּאֵבָה נִפְשָׁנוּ: אֲשֶׁרֵי
 עֵין רְאֵתָה שְׁנֵי הַמְּלָבָן. מִשְׁעִיר הַקְּרָבָן. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֶזְנוֹן
 דְּאֵבָה נִפְשָׁנוּ: אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה תְּמִידִים קְרָבִים. בְּשַׁעַר
 בְּתִירְבִים. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֶזְנוֹן דְּאֵבָה נִפְשָׁנוּ:

אָבֵל עֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ הַחֲרִיבוּ נוֹה. וְחַטְאוֹתֵינוּ הֶאֱרִיכוּ קִצּוֹ. אָבֵל
 זְכוּרֹן דְּבָרִים תְּהֵא סְלִיחַתְנוּ. וְעַנּוּי נִפְשָׁנוּ תְּהֵא כְּפָרְתְנוּ.
 עַל כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים נִתְּתָ לָנוּ אֶת-יוֹם צוּם הַכְּפָרִים הַזֶּה,
 אֶת-יוֹם מְחִילַת הָעוֹן הַזֶּה, אֶת-יוֹם מְקַרְא-קְדוֹשׁ הַזֶּה, לְסְלִיחַת
 עוֹן וּלְכְפָרַת פֶּשַׁע. יוֹם אָסוּר בְּאֲכִילָה. יוֹם אָסוּר בְּשִׁתְיָה. יוֹם

אסור

אָסוּר בְּרַחֲצָה. יוֹם אָסוּר בְּסִיכָה. יוֹם אָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה.
 יוֹם אָסוּר בְּנַעֲיֵלַת הַסַּנְדָּל. יוֹם שִׁימַת אַהֲבָה וְרַעוּת. יוֹם עֲזִיבַת
 קִנְיָה וְתַחֲרוּת. יוֹם שֶׁתִּמְחַל לְכָל־עוֹנוֹתֵינוּ. וּבַעֲת וּבַעוֹנָה הַזֹּאת
 נִדְוִי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ וְלִפְנֵי כַּסָּא כְבוֹדְךָ. שְׂאִין לָנוּ לֹא מְנַהֵל פְּיָמִים
 הָרֵאשׁוֹנִים. לֹא כֹהֵן גָּדוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן. וְלֹא מִזְבֵּחַ לְהַעֲלוֹת
 עֲרֹי פְלִיל: וּמֵרַב עוֹנֵינוּ:

אֵין לָנוּ לֹא אֲשִׁים וְלֹא אֲשָׁם. לֹא בָרִים וְלֹא בְלוּלוֹת. לֹא גוֹרֵל
 וְלֹא גַחְלֵי אִשׁ. לֹא דָבִיר וְלֹא דָקָה. לֹא הֵיכָל וְלֹא הַיְיָה.
 לֹא וְדוֹי וְלֹא פֶר חַטָּאת. לֹא זָבַח וְלֹא זְרִיקָה. לֹא חַטָּאת וְלֹא
 חֲלָבִים. לֹא טְבִילָה וְלֹא טְהוּרָה. לֹא יְרוּשָׁלַם וְלֹא יַעַר הַלְבָנוֹן.
 לֹא כִיזוֹר וְלֹא כְנוֹ. לֹא לְבוֹנָה וְלֹא לֶחֶם הַפָּנִים. לֹא מִזְבֵּחַ וְלֹא
 מִנְחָה. לֹא נִיחּוּחַ וְלֹא נְסֻכִים. לֹא סֵלֶת וְלֹא סַמִּים. לֹא עֶרְךָ וְלֹא
 עוֹלָה. לֹא פְרֻכַת וְלֹא כַפָּרַת. לֹא צִיּוֹן וְלֹא צִיץ הַזֹּהָב. לֹא קַטְרֶת
 וְלֹא קָרְבָּן. לֹא רִקְחָ וְלֹא רִיחַ נִיחּוּחַ. לֹא שִׁי וְלֹא שְׁלָמִים. לֹא
 תוֹדָה וְלֹא תַמִּידִים:

פִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ חָסְרָנוּ כָּל־אֵלֶּה. וּמַעַת חָסְרָנוּ
 כָּל־אֵלֶּה:

תִּכְפּוֹ (נ"א תִּקְפּוֹ) עָלֵינוּ צָרוֹת. תִּלְאֹת עֲבָרוֹ רֵאשֵׁנוּ: שִׁחַרְנוּ
 יְשׁוּעָה וְאֵין. שְׁלוֹם וְהַנָּה קַפְרָה: רַבּוֹ הַקָּמִים עָלֵינוּ. רָמוּ
 וְגַם נִשְׁאוּ רֵאשׁ: קִצְנוּ בְּעַל עֲלִיזִים. קָנְשָׁה עָלֵינוּ סְבָלָם: זָבִי אֶרֶץ
 חֲנֻפָה עָלֵינוּ. צִמְחָה וְלֹא לְבָרְכָה: פָּנֵינוּ לְהַרְבֵּה וְהַנָּה מְעַט. פַּח
 נֶפֶשׁ בָּא בְּאֶסְמֵינוּ: עֲשִׂקוּ זֵיתִים שְׂמָנָם. עֲשׂוֹתָם וְלֹא מְלָאוּ סִפְקִי:
 סִמְדָר אִם יִרְבֶּה כָרֶם. סִבְאוֹ לֹא יִשְׁפִיעַ יָקָב: נֶאֱרָרוּ אֲבֵי שְׂדֵה.
 נִלְקָחוּ מִטְעָמֵי אֶכֶל: מִמְכֻלָּאת צֵאֵן עֲדָרִים דָּלְלוּ. מִגּוֹ וּמִמִּיץ
 וּמִהַרְיוֹן: לִזְנֵב לֹא לְרֵאשׁ הוֹשַׁתְנוּ. לַעֲבָט וְלֹא הָעֲבָט לָנוּ:
 כַּחֲנוּ לְרִיק וּבִהֲלָה. כָּלָה מִבְּלֵי שְׂכָר: יָד כָּל־עַמָּל בְּכַשְׂרוֹן. יָרְדָה
 וְאֵין מִי יַחֲזִיק: טִלְטְלָנוּ מֵיָם וְעַד־יָם. טִרְפָּם וְלֹא מְצָאוּ סִפְקִי

טרפם

תו"א (א) מלכים-א ז ב: ב) שמות כה ל (בשינוי): ג) שם כח לו (בשינוי): ד) ע"פ יחזקאל ז
 כה: ה) ע"פ תהלים ג ב: ו) שם פג ג: ז) יחזקאל כה ט: ח) ע"פ חגי א ט: ט) ע"פ תהלים
 עח ע: י) ע"פ עמוס ח יב:

(נ"א טרפם לא ספק למו): חשכה לאין משתפר. חשב שזכרו
 למפתח: זועמו מלוח ולוח. זה בזה שלחו מעתה: ונלאו ידי
 ממציאי יד. ועשיר לא חונן רש: הן ארץ נמכרה ביד רעים.
 המון בה לא מצאו רוח: דביר בית אלהינו שמים. דרכינו מאנו
 להצליח: גיל נוה שבת. גילה ללבנו מה נעל: באין ארחת אב
 תמיד. בכך בָּטֶן בָּנִים תַּחֲסֵר: אָדוֹן בֵּית פְּאוֹרַח בַּמְּלֹךְ. אִיפֹה
 נמצא מנוח:

ומשחרב בית מקדשנו:

תננות צרות לא נוכל. שבר בכל-יום ואנחה: רבתי בנו
 חלחלה. קרן ירדה עד עפר: צרי עין מצאו יד. פועלי
 שקר חיל עשו: עושי צדקה לא נראו. שונאי בצע לא עמדו:
 נדמינו בכלי ריק. מכל נשארנו ערמים: לא נביא ולא חזון בנו.
 בעורים נגשש ונלך: יום יום נאמר מה בסופנו. טוב מות מחיים
 אמרנו: חיינו תלויים מנגד. זרים לראש ואנחנו לזנב: ומה-נעשה
 וחטאינו עשו. הן אנו בלא היינו: דלים נבזים ושפלים. געוילים
 מאוסים ובזוים. בני נכר משלו בנו. אמרנו נגורנו אבדנו: אדון
 הקל עלנו. ושלח ישע קנאלנו:

אלהינו ואלהי אבותינו:

אל תעש עמנו פלה. תאחו ידך במשפט: בבוא תוכחה לנגדך.
 שמנו מספרך אל תמח: גשתך לחתם מוסר. רחמיך יקדמו
 רגנך: דלות מעשים בשורה. קרב צדק מאליך: הורנו מה
 שנצעק לפניך. צוה ישועתנו במפניע: ותשיב שבות אהלי
 תם. פתחיו ראה כי שממו: זכר שחת לא תשכח עדות מפי
 זרעו: חותם תעודה תתיר. סודך שים בלמודה: טבור אנן
 הסהר. נא אל-יחסר המזג: יה דע את-אשר ידעוך. מגר עם
 לא ידעוך: כי תשיב לבצרון. לכודים אסירי התקוה: והן אנו
 עתה:

כתובים

תו"א א) ע"פ משלי יג כה: ב) שמות יח כא: ג) ע"פ יונה ד ג: ד) ע"פ דברים כח סו: ה) מלאכי
 ב ט: ו) איכה ג נד (בשינוי): ז) ע"פ דברים לב מא: ח) ירמיה ל יח (בשינוי): ט) דברים
 לא כא (בשינוי): י) שיר השירים ז ג: כ) זכריה ט יב:

בְּתוֹעִים וְאִין לְבַקֵּשׁ. בְּשִׁבוּיִם וְאִין לְשׁוּבָב. בְּרַעֲבִים וְאִין
 לְהֶאֱכִיל. בְּקִנּוּיִם וְאִין לְקִנּוּת: בְּצַמָּאִים וְאִין
 לְהִשְׁקוּת. בְּפִתְאִים וְאִין לְלַמֵּד: בְּעֵיפִים וְאִין לְהִשִּׁיב. בְּשִׁנּוּאִים
 וְאִין לְאַהֲב: בְּנִהְדָּפִים וְאִין לְקָרֵב. בְּמַנְדִּים וְאִין לְהִתִּיר:
 בְּלְקוּחִים וְאִין אֲדוּנִים. בְּכַפּוּפִים וְאִין לְזַקֵּף: בִּיתוּמִים וְאִין לְהֵם
 אָב. בְּטַמָּאִים וְאִין לְטַהֵר: בְּחַסְרִים וְאִין לְמַלְאוֹת. בְּזִנּוּחִים
 וְאִין לְזַכֵּר: בְּהוּמִים וְאִין לְהֵם מְנוּחָה. בְּרָלִים וְאִין לְחַנְּנָם: בְּגָרִים
 וְאִין לְקַבֵּל. בְּבוּיִים וְאִין לְכַבֵּד. בְּאֲבָלִים וְאִין לְנַחֵם. בְּאֲנוּסִים
 וְאִין מָנוּס:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

אִם הִתְעֵינוּ לֹא תִתְעֵנוּ. אִם שָׁנְנָנוּ לֹא תִשְׁלַנּוּ. אִם רָחַקְנוּ קָרֵב
 נָא. אִם קָרַבְנוּ לֹא תִרְחַק: אִם צָעַקְנוּ לֹא תִעֲלִים. אִם
 פָּשַׁעְנוּ לֹא תִפְרַע: אִם עָוִינוּ לֹא תִטַּר. אִם סָרְנוּ לֹא תִסּוּר: אִם
 נִקְמְנוּ לֹא תִלְחַם. אִם מָרִינוּ לֹא תִמְרֵנוּ. אִם לָצַנוּ לֹא תִלְחֹץ.
 אִם פָּחַשְׁנוּ לֹא תִכְלֶה. אִם יָרַדְנוּ לֹא תִטְבִּיעַ. אִם טָעִינוּ לֹא
 תִטַּאטְאֵנוּ. אִם חָבַלְנוּ לֹא תִחַבֵּל. אִם וָדַנוּ לֹא תִזְכֵּר. אִם וּפְחַנוּ
 לֹא תִזְכִּית. אִם הִרְשַׁעְנוּ לֹא תִהַדֵּף. אִם דָּפְקְנוּ לֹא תִדְחֶה. אִם
 נִעַלְנוּ לֹא תִנְעֵל. אִם בָּאֵנוּ לֹא תִמָּאֵם. אִם אֲשַׁמְנוּ לֹא תִאֲפֵד:

וּמְרַב עוֹנֵינוּ:

תִּאֲזוּת לֵב לֹא הִשְׁנַנּוּ. שִׁקֵּט קוֹיֵנוּ וַיָּבֵא רָגְנוּ. רוּם קָרֵן וְהִנֵּה
 שְׁפִלָּה. קָרְבָּה יִשׁוּעָה אֲמַרְנוּ וְנִתְרַחֲקָה. צַפִּינוּ לְטוֹבָה
 וּבְרָחָה מִמֵּנוּ. פַּח נֶפֶשׁ בָּא בְּאִסְמֵינוּ. עֲצָבוֹן בְּמִשְׁלַח יְדֵינוּ.
 שְׂמִיחָה עֲרָבָה מֵאָרֶץ. נֶאֱרָרוּ יְבוּלֵי שְׂדֵה (בְּרִכּוֹתֵיהֶ). מְעַט
 מֵהֶרְבֵּה נִבְיָא. לְחֻמָּה לְרוּזוֹן וְלֹא לְשִׁבְעַ. כֹּחָה לֹא תוֹסִיף תֵּת.
 יְדֵי עֲמֻלֵיהֶ מוֹטְטוּ. טֶרְפֵם לֹא מִצְאוּ בָהּ: חֲלָב מִשְׁמַנֵּיהֶ לְזָרִים.
 זְמוּרֹת עֲדָנֵיהֶ לְנִבְרִים: וְנִמְכְּרָה אֶרֶץ בְּיַד רָעִים. הוֹן בְּצַע לֹא
 מִצְאוּ בָהּ. דְּמֵינוּ נִם מִמִּצְאָ יָד. גִּלְהָ שְׂכַר הַיְצוּרִים. בְּעוֹנֵינוּ בֵּית
 מִקְדָּשׁ אֵל חָרֵב. אֶסְפֵּף חֶסֶד מִכָּל־אֲנוּשׁ:

אלקיט

אלהינו ואלהי אבותינו:

תאמר למחות אשמינו. תבוא לחדש ימינו. תגלה שנת
שלומנו. תדגיל לגדל את־שמנו. תהדר עיר קדשנו.
תופיע מפרום לרוֹמֵמנו. תזכר רחמיך לרחמנו. תחיש מנחם
לנחמנו. תטהר שמצת נוינו. תידע כי אתה הוא אלהינו. תכפר
עון זדונינו. תלוי ראש תתן להחינו. תמחל עקשות מרינו.
תנאם להעצים פרינו. תספית שפיכת שייחנו. תענה עתר
פצחנו. תפנה לקומם מזבחנו. תצדיק נִיב שפתינו. תקרב קץ
משיחנו. תרצה ריח נִיחוחינו. תשובב מקצוות נדחינו. תתמכנו
וכאזר תרביקנו:

אלהינו ואלהי אבותינו:

אזרך תזריח לחשכה. ברחמים גדולים תשוב אליה. גלה לה
יום ישועה בלב. דברך תשלח ותרפאנו. האר פניך
אלינו. ואל תשכחנו לנצח. זכות הררי־קדם זכר. חטאת נעורים
אל תזכר. טמאה מעלינו תעביר. ידידות נפשך אל תשכח.
כלולות אהבתנו תזכר. לכתנו אחריך במדבר. משכנו ונרוץ
אחריך. נחנו והביאנו אל חדרך. סעדנו וסמכנו ונחיה. עת כי
תשמיענו קולך. פצנו משאון נלים. צולה תחריב באפק. קומה
בחרונך על גאים. רומה עזך ורומם שפלים. שבר זרוע רשע.
תמלך לבדך בקוראי שמה. תודיע לעין כל־אמים. כי אין אלוה
מבדעך. כי תביאנו להר קדשך. ותשמחנו בבית מקדשך:

אלהינו ואלהי אבותינו:

אפל אלמנה תאיר. בהו בוכיה תבהיק. גיל גלמודה תגיש.
דלף דמעתה תדמים. הר השמים תהדר. ותשוב ואליו
תופיע. זהר זבולך תזריח. חדר חפתך תחדש. טנף טמאתה
תטהר. יופי יקרת תיפדה. כדכד כבודה תכוננה. לאורה
לאמים תלנה. מלך מכבודך תמלאה. נצח נצחים תנוססה.
שבע שמחות תשביענה. ענן עשן תעפרנה. פנת פתחיה

תפאר

תו"א (א) במדבר רבה א, ט: (ב) ע"פ ישעיה נז יט: (ג) דברים לג טו: (ד) ע"פ ירמיה ב ב: (ה) שיר
השירים א ד (בשינוי): (ו) תהלים י טו (בשינוי): (ז) ע"פ שם קיז א: (ח) ע"פ ישעיה נז ז:
(ט) תהלים טז יא:

תִּפְאָר. צֶדֶק צְנוּעִים תִּצְמִיחַ. קָמִי קַהְלִיָּה תִקְיֵא. רְגֵשׁ רְגָלִים
תִּרְיֵץ: חזן שְׁבֻטִים שְׁכַחַת תְּשׁוּבָב. תִּקְרָא תִשְׁרַק וְתִתְקַע. כִּי
תָבִיֵאם לְהַר קְדִישְׁךָ. וְתִשְׁמַחֶם בְּבֵית תִּפְלֹתֶךָ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

תִּתֵּן אַחֲרֵית לְעַמְּךָ. תִּשְׁיב מִקְדָּשׁ לְתוֹכֵנוּ. תִּרְוַמֶם הַר מְרוֹם
הָרִים. תִּקְוַמֶם קֶרֶן גְּדוּעָה. תִּצְהִיר מִחֲשָׁכֵי אוּוִי. תִּפְאָר
יִושֶׁבֶת בְּרָד. תִּעֲטָה בָּהּ מְלוּכָה לְבִדְךָ. תִּסְיֵר חֲרָפָה מֵעִיר.
תִּנְעֵר יוֹדִים מִזְבוֹלְךָ. תִּמְצִיא צְדָקָה לְעֵדְתֶךָ. תִּלְבַּב אֶת רַעֲיֹתֶךָ.
תִּכְרַת לָהּ בְּרִית חֲדָשָׁה: תִּיִקֵר נִפְשָׁה בְּעֵינֶיךָ. תִּטְהַרְנָה בְּמַיִם
טְהוֹרִים. תִּתְחַנֶּה בְּעִיר תְּנָה דוֹד. תִּזְקַף קוֹמַת תִּמְרָה: תוֹדִיעַ לְכָל
אֲהַבְתֵּנוּ. תִּתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחְנוֹתֵינוּ. תִּתְרַשׁ גְּאֻלָּה לְגִלוֹתֵנוּ. תִּנְגַּף
קִץ לְקִנּוּתֵנוּ. תִּבּוֹא מְהֵרָה לְרַחֲמֵנוּ: תִּאֲמִירְנוּ לָךְ וְנִאֲמִירְךָ לָנוּ:

וּמְרַב עוֹנֵינוּ:

תִּעֲיֵנוּ מֵאַחֲרֶיךָ. שְׁנַגְנוּ מִמְצוֹתֶיךָ: רַחֲקֵנוּ מִבֵּית חַיֵּינוּ. קִלְקַלְנוּ
אַרְחוֹת עוֹלָם. צַעֲדֵינוּ לֹא יִשְׁרָנוּ. פִּשְׁעֵנוּ לְשֵׁם קְדִישְׁךָ.
עֲזַבְנוּ תוֹרָתֶךָ. סָרְנוּ מֵאֲמֵרֵי פִּיךָ. נִאֲצַנְּךָ בְּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ. מָרִינוּ
וּמְרַדְנוּ בָּךְ. לֹא הִקְשַׁבְנוּ לְדַבְרֵי נְבִיאֶיךָ. כַּעֲסָנוּךָ וְלֹא בִקְשָׁנוּךָ.
יִרְאַתְךָ מִלֵּב שִׁכַּחְנוּ. טְהַרְתְּךָ בְּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ טִמְאַנוּ. חֲטֵאנוּ לָךְ
יְי אֱלֹהֵינוּ. זַעֲמָנוּךָ בָּרַב עוֹנֵינוּ. וְאִמְצָנוּ אֶת־לִבְבֵנוּ. הִקְשִׁינוּ
אֶת־עַרְפָּנוּ. דְּבַרְךָ אַחֲזֵר הִשְׁלַכְנוּ. גְּדַלְתְּךָ לֹא הִגִּדְנוּ. בֵּיתְךָ נִהַרְס
בְּעוֹנֵינוּ. אוּוִיךָ נִתַּן בְּחֲטָאֵינוּ:

מִה־נְדַבֵּר פָּנֵי מִישְׁרִים דוֹבֵר. וּמִה־נִּעְנֶה לְמַמְנוּ מַעֲנָה. וּמִה־
נִצְטַדְּקָה פָּנֵי לׁוֹבֵשׁ צְדָקָה. גְּמַלְנוּ טוֹבוֹת וְשִׁלְמָנוּהוּ רָעוֹת.
וּמִה־יִשְׁלַלְנוּ עוֹד צְדָקָה וְלִזְעַק עוֹד אֶל־פָּנֵי הַמֶּלֶךְ:

זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְי וְחַסְדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הִמָּה: אֱלֹהֵי־תִזְכָּרְנוּ עוֹנוֹת
רֵאשׁוֹנִים, מִהֵרָ יִקְדָּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ, כִּי רָלֹנוּ מְאֹד: זְכָרְנוּ יְי
בְּרִצּוֹן עַמְּךָ, פִּקְדָנוּ בִישׁוּעָתֶךָ: זְכֹר עֲדֹתֶךָ | קִנְיַת קָדָם, גְּאֻלַּת

שִׁבְט

תו"א (א) ע"פ ישעיה נו ז: (ב) מלכים-ב יט כג: (ג) שם א יד: (ד) ישעיה כט א: (ה) ע"פ שם נט
יז: (ו) שמואל-ב יט כט (בשינוי): (ז) תהלים כה ו: (ח) שם עט ח: (ט) שם קו ד (בשינוי):
(י) שם עד ב:

שָׁבַט נִחַלְתָּהּ, הִרְצִיּוֹן זֶה | שְׁכַנְתָּ בּוֹ: זְכוֹר יְיָ חֶבְתָּ יְרוּשָׁלַם,
 אֶהְבֵּת צִיּוֹן אֱלֹהֵי־שֹׁכֵחַ לְנֶצַח: אֵתָהּ תִקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן, כִּי־עַתָּה
 לְחַנּוּנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד: זְכוֹר יְיָ | לְבָנֵי אֲדוֹם, אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַם,
 הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ: זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
 וּלְיִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ וּתְדַבֵּר אֱלֹהִים אֲרֻבָּה
 אֶת־זִרְעֵכֶם כְּבוֹכָבֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
 אֵתָן לְזִרְעֵכֶם וְנָחְלוּ לְעַלְמֵם: זְכוֹר לְעַבְדֶּיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
 וּלְיַעֲקֹב, אֶל־תִּפְּן אֶל־קִשֵׁי הָעַם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ:

אֶל־נָא תִשָּׁת עָלֵינוּ חַטָּאתֵי אֲשֶׁר נוֹאֲלָנוּ וְאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

חַטָּאנוּ צוֹרְנוּ סְלַח־לָנוּ יוֹצְרָנוּ:

מיוסד על-פי א"ב בראשי החרוזות ובסוף חתום שם המחבר יהודה חזק

אֱלֹהִים אֲזַכְּרָה וְנִפְשֵׁי עָלֵי אֲשֻׁפְכָה. כִּי בִלְעוֹנוּ זָדִים כְּעֵגֶה בְּלִי
 הַפּוֹכָה. כִּי בִימֵי הַשָּׁר לֹא עָלְתָה אֲרוּכָה. לַעֲשֶׂרָה הַרוֹגֵי
 מְלוּכָה: בְּדָמָו סִפְרָ מִפֵּי מְשׁוּלֵי עֲרֻמָּת. וְהַבִּין וְדָקְדַק בְּדַת
 רְשׁוּמָת. וּפְתַח בּוֹאֵלָה הַמְשַׁפְּטִים וְחָשַׁב מְזֻמָּת. וְגָבַ אִישׁ
 וּמָכְרוּ וְנִמְצָא בְּיָדוֹ מוֹת יוּמָת. חַטָּאנוּ צוֹרְנוּ סְלַח־לָנוּ יוֹצְרָנוּ:

גָּבַהּ לֵב בְּגִדוּלִים. וְצִוָּה לְמַלְאֹת פְּלִטָרוֹ נְעֵלִים. וְקָרָא לַעֲשֶׂרָה
 חֲכָמִים גְּדוּלִים. מְבִינֵי דַת וְשַׁעֲמִיָּה בְּפִלְפוּלִים: דִּינוּ מִשְׁפָּט
 זֶה לְאִשׁוּרוֹ. וְאֵל תַּעֲזוֹתוֹהוּ בְּכֹזֵב לְאִמְרוֹ. כִּי אִם הוֹצִיאֹהוּ
 לְאִמְתּוֹ וּלְאִוְרוֹ. כִּי־יִמְצָא אִישׁ גָּבַ נֶפֶשׁ מֵאֲחִיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְהִתְעַמְּרֵבוּ וּמָכְרוּ. חַטָּאנוּ צוֹרְנוּ סְלַח־לָנוּ יוֹצְרָנוּ:

הֵם כְּעֵנּוּ לוֹ וְזֻמָּת הַנֶּגֶב הַהוּא. נָם, אֵיָה אֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲחִיהֶם
 מָכְרוּהוּ. לְאַרְחַת יִשְׁמַעֲאֵלִים סְחָרוּהוּ. וּבְעַד נְעֵלִים נְתַנּוּהוּ:
 וְאַתֶּם קִבְּלוּ דִין שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם. כִּי מִימֵי אֲבוֹתֵיכֶם לֹא נִמְצָא
 כַּכֶּם. וְאִם הָיוּ בַחַיִּים הָיִיתִי דָנָם לְפָנֵיכֶם. וְאַתֶּם תִּשְׂאוּ עוֹן
 אֲבוֹתֵיכֶם. חַטָּאנוּ צוֹרְנוּ סְלַח־לָנוּ יוֹצְרָנוּ:

זמן

תו"א (א) תהלים עד יט: (ב) שם קב יד: (ג) שם קלו ז: (ד) שמות לב יג: (ה) דברים ט כז: (ו) במדבר
 יב יא: (ז) תהלים מב ה (בשינוי): (ח) הושע ז ח: (ט) ירמיה ח כב (בשינוי): (י) שמות כא
 א: (כ) שם טז: (ל) ירמיה כא יב (בשינוי): (מ) דברים כד ז: (נ) ע"פ זכריה א ה: (ס) בראשית
 לו כה:

הנהגות (ו) יכה על הלב בעת אמירת חטאנו (ע"פ מנהגי הרבי).

זמן הנה לנו שלשת ימים. עד שגדע אם נגזר הדבר מפרומים.
 אם אנו חיבים ואשמים. נסבל בגזרת מלא רחמים: חלו
 וזעו ונעו כלמו. על רבי ישמעאל כהן גדול נתנו עינימו. להזכיר
 את השם לעלות לאדונימו. לדעת אם יצאה הגזרה מאת
 אלהימו. חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו:

טהר רבי ישמעאל עצמו והזכיר את השם בסלודים. ועלה
 לפרום ושאל מאת האיש לבוש הבדים. ונס לו קבלו
 עליכם צדיקים ידידים. כי שמעתי מאחורי הפרגוד כי בזאת
 אתם נלכדים: ירד והגיד לחבריו מאמר אל. וצוה הכליעל
 להרגם בכח וקאל. ושנים מהם הוציאו תחלה שהם גדולי
 ישראל. רבי ישמעאל כהן גדול ורבן שמעון בן גמליאל
 נשיא ישראל. חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו:

ברת ראשו תחלה הרבה מנו לבען. ונס הרגני תחלה ואל
 אראה במיתת משרת דר מעון. להפיל גורלות צוה
 צפעון. ונפל הגורל על רבן שמעון: לשפך דמו מהר בשור פר.
 וכשנחתך ראשו נטלו וצרח עליו בקול מר בשופר. אי הלשון
 הממרת להורות אמרי שפר. ואיך עתה לוחכת אתה העפר.
 חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו:

מהמאד בכה עליו בחרדה. בת בליעל לקול בכיתו של רבי
 ישמעאל עמדה. תאר יפיו בלבה חמדה. ושאלה מאת
 אביה חיתו להעמידה: נאץ בליעל דבר זה לעשותו. להפשיט
 עורו מעל פניו שאלה מאתו. ולא עכב דבר זה לעשותו.
 וכשהגיע למקום תפלין צרח בקול מר ליוצר נשמתו.
 חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו:

שרפי מעלה צעקו במרה. זו תורה וזו שכרה. עטה בשלמה
 אורה. אויב מנאץ שמך הגדול והנורא. מחרף ומגדף
 על דברי תורה: ענתה בת קול משמים. אם אשמע קול אחר

אהפך

תו"א (א) יחזקאל ט יא: (ב) ע"פ בראשית מט כא: (ג) ע"פ ברכות סא, ב: (ד) תהלים קד ב (בשינוי):
 (ה) ע"פ תהלים צט ג:
 הנהגות (ו) יכה על הלב בעת אמירת חטאנו (ע"פ מנהגי הרבי).

אֶהַפֶּךָ אֶת־הָעוֹלָם לְמִים. לְתֵהוּ וּבָהוּ אִשִּׁית הַדּוֹמִים. גְּזָרָה
 הִיא מִלְּפָנַי קִבְלוּהָ מִשְׁעֵשְׁעֵי דַת יוֹמִים.
 חָטְאָנוּ צוּרְנוּ סָלַח־לָנוּ יוֹצְרָנוּ:

פְּקִידִים נִהְרְגוּ מֵאַחֲרֵי שֶׁבַת בְּתֵי כְּנִסְיוֹת. מְלֵאֵי מִצּוֹת כְּרָמוֹן
 וּכְזוּיּוֹת. וְהוֹצִיאוּ אֶת־רַבֵּי עֲקִיבָא דוֹרֵשׁ בְּתַרֵּי אוֹתֵיּוֹת.
 וְסִרְקוּ בְּשָׂרוֹ בְּמִסְרָקוֹת פִּיפְיוֹת: צוּה לְהוֹצִיא רַבֵּי חֲנִינְיָא בֶּן
 תְּרַדְיוֹן מִבֵּית אוֹלָמוֹ. וּבְתַבִּילֵי זְמוּרוֹת שָׂרְפוּ גְלָמוֹ. וְסַפּוּגִים שָׂרַ
 צָמַר שָׂמוּ עַל לְבוֹ לְעַכָּב עֲצָמוֹ. וּכְשֶׁנִּסְתַּלְקוּ מִיַּד נִשְׂרַף וְסִפְר
 תּוֹרָה עָמוֹ. חָטְאָנוּ צוּרְנוּ סָלַח־לָנוּ יוֹצְרָנוּ:

קוֹנְנֵנוּ קְדוֹשִׁים עִם לֹא־אֱלֹמֵן. כִּי עַל דְּבַר מוֹעֵט נִהְרְגוּ וְנִשְׁפָּךְ
 דָּמֵן. לְקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם מְסָרוּ עֲצָמֵן. בְּהַרְיַגְת רַבֵּי חֲצַפְיִית
 הַמְתַּרְגְּמָן: רַעְדָה תִּתְאַחַז כָּל־שׁוֹמֵעַ שְׁמוֹעַ. וְתוֹל כָּל־עֵינַיִן דְּמוֹעַ.
 וְנִהַפֶּךָ לְאַבֵּל כָּל־שֹׁעֵשׂוֹעַ. בְּהַרְיַגְת רַבֵּי אֶלְעָזָר בֶּן שְׁמוֹעַ.
 חָטְאָנוּ צוּרְנוּ סָלַח־לָנוּ יוֹצְרָנוּ:

שִׁחַתוּנֵי צָרֵי וּמַעֲנֵי. וּמְלֵאוּ כְּרֶסֶם מַעֲדָנֵי. וְהִשְׁקוּנֵי מִי־רוּשׁ
 וְלַעֲנֵי. בְּהַרְיַגְת רַבֵּי חֲנִינְיָא בֶּן חֲכִינְיָאִי: תִּתְקַפוּ עֲלֵינוּ
 צָרוֹת מִצּוֹת לְהַפֵּר. וּמֵאֲנוּ לְקַחַת הוֹן וְכֶפֶר. כִּי אִם נִפְשׁוֹת
 הוֹגוֹת אֲמַרֵי שְׁפָר. כְּמוֹ רַבֵּי יִשְׁכָּב הַסּוֹפֵר.
 חָטְאָנוּ צוּרְנוּ סָלַח־לָנוּ יוֹצְרָנוּ:

יַחַתוּנוּ בְּנֵי עַדִּינָה הַשׁוֹמְמָה. הִרְעוּ לָנוּ מִכָּל־מַלְכֵי אֲדָמָה.
 וְהִרְגוּ מִמֶּנּוּ כַּמָּה וְכַמָּה. בְּהַרְיַגְת רַבֵּי יְהוּדָה בֶּן דָּמָא:
 דְּבִרְתָּ בֵּית־יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהַבָּה. הֵן עָתָה קִישׁ אוֹרָם
 כְּבָה. חֵי זַעַד קוֹמַתָם בְּבַעוֹר הַיּוֹם הַבָּא. כִּי הַסְּכִימוּ לְהִרְג
 עֲשָׂרָה צַדִּיקִים עִם רַבֵּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא.
 חָטְאָנוּ צוּרְנוּ סָלַח־לָנוּ יוֹצְרָנוּ:

זֹאת קִרְאָתָנוּ וְסִפְרָנוּ בְּשִׁנּוֹן. וְשִׁפְכָנוּ לֵב שִׁפְלֵ וְאַנּוֹן. מִפְּרוֹם
 הַסִּכָּת תַּחֲנוּן. יֵי | יֵי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן: חַנּוּן הַבֵּיטָה

ממרומים

תו"א (א) ע"פ בראשית א ב: ב) ע"פ איכה רבה בפתיחתא כד: ג) ירמיה נא ה: ד) שם ח יד
 (בשינוי): ה) ע"פ בראשית מט כא: ו) עובדיה פסוק יח: ז) שמות לד ו:
 הנהגות (ו) יכה על הלב בעת אמירת חטאנו (ע"פ מנהגי הרבי).

מִמְרוֹמִים. תִּשְׁפֹּכֶת דָּם הַצְדִּיקִים וְתִמְצִית דְּמִים. תִּרְאֶה
בְּפִרְנוֹךְ וְהֵעֵבֶר בְּתַמִּים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אֲבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹב
וְאָף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאָף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר
וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר: זְכוֹר לָנוּ בְּרִית רֵאשֻׁנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, וְזָכַרְתִּי
לָהֶם בְּרִית רֵאשֻׁנִים, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְעֵינֵי
הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יי: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמוֹ שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ,
וְאִף־גַּם־זֹאת בְּהִיוֹתְם בְּאֶרֶץ אֲיִבִיָּהֶם לֹא־מֵאֲסֹתִים וְלֹא־גְעֻלֹתִים
לְכַלְתָּם לְהַפִּיר בְּרִיתִי אִתְּם, כִּי אֲנִי יי אֱלֹהֵיהֶם: הָשִׁב שְׁבוֹתָנוּ
וְרַחֲמֵנוּ כְּמָה שְׁפָתוֹב, וְשָׁב יי אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוֹתְךָ וְרַחֲמֶךָ, וְשָׁב
וְקַבְּצֵךָ מִכָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפִּיצֶךָ יי אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: קַבֵּץ נִדְחֵינוּ
כְּמָה שְׁפָתוֹב, אִם־יְהִי נִדְחֶךָ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יִקַּבְּצֶךָ יי
אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ: מְחָה פִּשְׁעֵינוּ כָּעֵב וּכְעָנָן כְּמָה שְׁפָתוֹב,
מְחִיתִי כָּעֵב פִּשְׁעֶיךָ וּכְעָנָן חֲטָאתֶיךָ, שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֵאלְתֶיךָ:
מְחָה פִּשְׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מְחָה
פִּשְׁעֶיךָ לְמַעַנִּי וְחֲטָאתֶיךָ לֹא אֲזָכֹר: הִלְבֵּן חֲטָאֵינוּ כַּשֵּׁלֵג וּכְצֶמֶר
כְּמָה שְׁפָתוֹב, לְכוּ־נָא וְנִזְכָּחַה יֹאמֵר יי, אִם־יְהִיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים
כַּשֵּׁלֵג יִלְבִּינוּ, אִם־יֵאָדְיִמוּ כַּתּוֹלַע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ: זְרוּק עֲלֵינוּ מִיָּם
טְהוֹרִים וְטְהַרְנוּ כְּמָה שְׁפָתוֹב, וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיָּם טְהוֹרִים
וְטְהַרְתֶּם, מִכָּל טְמֵאתֵיכֶם וּמִכָּל־זִלְזוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: רַחֵם
עֲלֵינוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתֵנוּ כְּמָה שְׁפָתוֹב, כִּי אֵל רַחוּם יי אֱלֹהֶיךָ לֹא
יִרְפֶּךָ וְלֹא יִשְׁחִיתֶךָ, וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לָהֶם: מוֹל אֶת־לִבְבֵנוּ לְאַהֲבָה אֶת־שִׁמְךָ כְּמָה שְׁפָתוֹב, וְמֹל יי
אֱלֹהֶיךָ אֶת־לִבְבְּךָ וְאֶת־לִבְבִי וְרַעֲךָ, לְאַהֲבָה אֶת־יי אֱלֹהֶיךָ
בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַמְצֵא לָנוּ בְּבִקְשָׁתָנוּ כְּמָה
שְׁפָתוֹב, וּבְבִקְשָׁתָם מִשָּׁם אֶת־יי אֱלֹהֶיךָ וּמְצֵאתָ, כִּי תִדְרָשְׁנוּ
בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ: כִּפֹּר חֲטָאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטְהַרְנוּ כְּמָה

שְׁכַתוֹב

תו"א (א) ויקרא רבה כט, ו: (ב) ויקרא כו מב: (ג) שם מה: (ד) שם מד: (ה) דברים ל ג: (ו) שם
ד: (ז) ישעיה מד כב: (ח) שם מג כה: (ט) שם א יח: (י) יחזקאל לו כה: (כ) דברים ד לא:
(ל) שם ל ו: (מ) שם ד כט:

שְׁפָתוֹב, כִּי־בְיוֹם הַזֶּה יִכְפַּר עֲלֵיכֶם, לְטָהַר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם, לִפְנֵי יי תִּטְהָרוּ: תְּבִיאֵנוּ אֶל־הָר קִדְשֶׁךָ וְשִׁמְחָנוּ בְּבֵית הַתְּפִלָּתְךָ כְּמָה שְׁפָתוֹב, וְהִבִּיאוּתִים אֶל־הָר קִדְשִׁי וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית הַתְּפִלָּתִי, עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵית־תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל־הָעַמִּים:

פֹּתַחֲזֵן הָאֲרוֹן וְאוֹמְרִים פְּסוּק אַחַר פְּסוּק, ש"ץ וְקָהֵל, עַד אֵל תַּעֲזוּבֵנוּ וְלֹא עַד בְּכֻלָּל:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:

הַשִּׁיבֵנוּ יי | אֱלֹהֶיךָ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּקֶדֶם:

אֶל־תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קִדְשֶׁךָ אֶל־תִּקַּח מִמֶּנּוּ:

אֶל־תִּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זְקִנָּה כְּכֹלֹת כַּחֲנוּ אֶל־תַּעֲזוּבֵנוּ:

אֵל תַּעֲזוּבֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, אֶל־תִּרְחַק מִמֶּנּוּ: עֲשֵׂה־עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שְׂנְאֵינוּ וַיִּבְשׂוּ כִּי־אַתָּה יי עֲזַרְתָּנוּ וְנַחַמְתָּנוּ: אֲמַרְינוּ הַאֲזִינָה | יי בִּינָה הַגִּיגֵנוּ: יְהִיו לְרָצוֹן | אֲמַרְי־פִינוּ וְהַגִּיזוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: כִּי־לֶךְ יי הוֹחֵלְנוּ, אַתָּה תַעֲנֶה אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ:

סוּגְרִין הָאֲרוֹן:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֵל תַּעֲזוּבֵנוּ וְאֵל תִּשְׁשֵׁנוּ וְאֵל תִּכְלִימֵנוּ. וְאֵל תִּפְרַר בְּרִיתְךָ אֲתָנוּ. קִרְבֵּנוּ לְתוֹרַתְךָ. לְמִדְרֵנוּ מְצוֹתֶיךָ. הוֹרֵנוּ וְדַרְכֶיךָ. הַט לִבֵּנוּ לִירְאָה אֶת־שִׁמְךָ. וּמוֹל אֶת־לִבֵּנוּ לְאַהֲבָתְךָ. וְנִשׁוּב אֱלֹהֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם. וְלִמְעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל תִּמְחֹל וְתִסְלַח לְעוֹנֵינוּ, כְּפָתוֹב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ, לְמַעַן־שִׁמְךָ יי וְסִלַּחַת לְעוֹנֵי כִי רַב־הוּא:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סִלַּח־לֵנוּ. מְחַל־לֵנוּ. כִּפֵּר לֵנוּ. כִּי אָנוּ עֹפְרָה וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בְּנֵיךָ וְאַתָּה אֲבִינוּ. אָנוּ עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנֵינוּ. אָנוּ קְהֵלְךָ וְאַתָּה חֻלְקֵנוּ. אָנוּ נִחְלָתְךָ וְאַתָּה גּוֹרְלֵנוּ. אָנוּ צֹאנְךָ וְאַתָּה רוֹעֵנוּ. אָנוּ כְּרֵמְךָ וְאַתָּה נוֹשְׁרֵנוּ. אָנוּ

פְּעֻלַּתְךָ

תו"א (א) ויקרא טז: (ב) ישעיה נז: (ג) סידור: (ד) איכה ה: כא: (ה) תהלים נא יג (בשינוי): (ו) שם עא ט (בשינוי): (ז) שם לח כב (בשינוי): (ח) שם פז יז (בשינוי): (ט) שם ה ב (בשינוי): (י) שם יט טו (בשינוי): (כ) שם לח טז (בשינוי): (ל) שם כה יא: (מ) הנהגות (ו) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

פִּעֲלָתְךָ וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ. אָנּוּ רַעֲיָתְךָ וְאַתָּה יוֹדֵנוּ. אָנּוּ סִגְלָתְךָ
וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנּוּ עַמְּךָ וְאַתָּה מִלְכֵנוּ. אָנּוּ מֵאַמִּירָךָ וְאַתָּה
מֵאַמִּירֵנוּ. אָנּוּ עֵזִי פָנִים וְאַתָּה רַחֻם וְחַנוּן. אָנּוּ קָשִׁי עָרְף וְאַתָּה
אֲרָךְ אַפָּיִם. אָנּוּ מִלְּאֵי עֵוֹן. וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים. אָנּוּ יָמֵינוּ כְּצֵל
עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וְשִׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הִתְבּוֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלָתֵנוּ, וְאַל-תִּתְעַלֵּם
מִתְחַנְתָּנוּ, שְׂאִין אָנּוּ עֵזִי פָנִים וְקָשִׁי עָרְף, לֹאמַר לְפָנֶיךָ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטְאנוּ, אֲבָל
אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חָטְאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גִּזְלָנוּ. דִּבְרָנוּ דְּפִי: הֶעֵינּוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ.
חָמְסָנוּ. טַפְּלָנוּ שֶׁקֶר: יַעֲצֵנוּ רָע. כּוֹזְבֵנוּ. לְצָנוּ.
מְרַדְנוּ. נֹאצְנוּ. סָרְרָנוּ. עוֹיְנוּ. פִּשְׁעֵנוּ. צָרְרָנוּ. קָשִׁינוּ עָרְף:
רְשָׁעֵנוּ. שִׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲיֵנוּ. תַּעֲתָעֵנוּ:

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא-שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה
צַדִּיק עַל כָּל-הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי-אַמַּת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ:
הִרְשַׁעְנוּ וּפִשְׁעֵנוּ לָכֵן לֹא נוֹשַׁעְנוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְעֹזֵב דְּרָךְ רָשָׁע וְחִישׁ
לָנוּ יֵשַׁע: כִּפְתּוֹב עַל-יַד נְבִיאֶךָ, יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אֶזְרוֹן
מִחִשְׁבֹּתָיו וַיָּשָׁב אֶל-יְיָ וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל-אֱלֹהֵינוּ כִּי-יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סִלַּח וּמַחֵל לְעוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (בשבת השַׁבָּת
הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכּוֹפְרִים הַזֶּה, בְּיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם
מִקְרָא-קֹדֶשׁ הַזֶּה. מַחֵה וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.
וּכְפֹ אֶת-יִצְרָנוּ לְהַשְׁתַּעֲבֹד לָךְ. וְהַכִּנֵּעַ אֶת-עַרְפָּנוּ לְשׁוֹב אֵלֶיךָ
בְּאַמַּת. וְחַדֵּשׁ כִּלְיוֹתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פְּקֻדֶיךָ. וּמוֹל אֶת-לִבֵּנוּ לְאַהֲבָה
וְלִירְאָה אֶת-שִׁמְךָ, כִּפְתּוֹב בְּתוֹרָתְךָ, וְמַל יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת-לִבְבְּךָ
וְאֵת

תו"א (א) ע"פ דברים כח נ: (ב) שמות לד ו: (ג) ע"פ שם ט: (ד) תהלים פח ג (בשינוי): (ה) שם נה
ב (בשינוי): (ו) יומא פז, ב (בשינוי): (ז) תהלים קו ו: (ח) שם (בשינוי): (ט) ע"פ שם קיט
סט: (י) ע"פ שם לט: (כ) איוב לג כז (בשינוי): (ל) נחמיה ט לג: (מ) ישעיה נה ז: (נ) ויקרא
כג כז: (ס) דברים ל ו:

הנהגות (1) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

(2) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרוז סעיף ז), וכן בשאר המלים לפי
סדר האי"ב (מנהגי הרבי).

וְאֶת־לִבְבִי זָרַעְתָּ, לְאַהֲבָה אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
 לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַזְרוּנוֹת וְהַשְׁגָּנוֹת אֶתְּךָ מִכִּיר. הֲרָצוֹן וְהָאָנָם הַגְּלוּיִם
 וְהַנְּסֻתָּרִים. לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ, מָה
 חֲסָדֵנוּ, מָה־צְדָקָנוּ, מָה־כֹּחֵנוּ, מָה־גְּבוּרָתֵנוּ. מָה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ, יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֵלֵא כָּל־הַגְּבוּרִים כָּאֵין לְפָנֶיךָ, וְאֲנִישֵׁי
 הַשָּׁמַיִם כֹּלָא הֵיוּ, וְחַכְמַיִם כְּבִלֵי מִדְּעָה, וְנְבוֹנִים כְּבִלֵי הַשֵּׁפֶל, כִּי
 רוּב מַעֲשֵׂיהֶם תְּהוּ, וַיְמִי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וְמוֹתֵר הָאָדָם מִן־
 הַבְּהֵמָה אֵין, כִּי הֶבֶל הֶבֶל: מָה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה־
 נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחַקִּים, הֵלֵא כָּל־הַנְּסֻתָּרוֹת וְהַנְּגָלוֹת אֶתְּךָ יוֹדֵעַ:
 שְׁמַךְ מַעוֹלָם עוֹבֵר עַל־פִּשְׁעוֹ. שׁוּעַתֵנוּ תִּאֲזִין בְּעַמְדָנוּ לְפָנֶיךָ
 בַּתְּפִלָּה: תִּעֲבֹר עַל־פִּשְׁעֵנוּ לָעַם שְׁבִי פִשְׁעוֹ. תִּמְחָה
 פִּשְׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אֶתְּךָ יוֹדֵעַ רְוֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְּרֵי כָּל־חַיִּי: אֶתְּךָ
 חִפְּשׂ כָּל־חֲדָרֵי בִטָּן וּבְחֵן כְּלוּיֹת וְלֵב. אֵין דְּבָר
 נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ
 וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל־חַטָּאתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל־
 עוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל־פִּשְׁעֵינוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאָנָם וּבְרָצוֹן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִלֵי דַעַת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי עֲרִיזוֹת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי וּבִסְתָר:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַעַת וּבְמַרְמָה:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַבּוּר פֹּה:

על

תו"א (א) תנא דבי אליהו רבא פרק כא: (ב) קהלת ג יט: (ג) פסיקתא רבתי כ: (ד) מיכה ז יח
 (בשינוי): (ה) משלי כ כז: (ו) ירמיה יא כ (בשינוי):
 הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר
 מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהוֹנָאת רַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהַרְהוּר הַלֵּב:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בּוֹעֵדֶת זְנוּת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בּוֹדְוֵי פֶה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בּוֹלְזוֹל הוֹרִים וּמוֹרִים:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזָרוֹן וּבְשִׁנְגָה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחֹזֵק יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחִלּוֹל הַנֶּשֶׁם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַמְאֵת שְׁפָתַיִם:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַפְשׁוֹת פֶּה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיֶצֶר הָרַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:
 וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח־לָנוּ, מְחַל־לָנוּ,
 כִּפֵּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַחַשׁ וּבְכַזָּב:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַפַּת־שָׁחַד:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִצּוֹן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִשׁוֹן הָרַע:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמִשְׁא וּבְמִתָּן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִשְׁךְ וּבְמַרְבִּית:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִטְיַת גְּרוֹן:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁיחַ שְׁפָתוֹתֵינוּ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּסִקּוֹר עֵינַי:

על

תו"א א (א) נחמיה ט יז:
 הנהגות (1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכלום (ראה 'אוצר
 מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).
 (2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵזוֹת מַצַּח:
 וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח-לָנוּ. מְחַל-לָנוּ.
 כִּפּוּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפָרִיקַת-עַל:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפִלְלוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצַדִּית-רָע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצָרוֹת עֵינַי:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִלּוֹת רֵאשִׁי:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִשּׁוֹת עֶרְף:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהֶרֶע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרַכִּילוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁבוּעַת שְׂוֵא:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁנְאַת חֲנָם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִשּׁוּמַת-יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִמְהוֹן לֵבָב:
 וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח-לָנוּ. מְחַל-לָנוּ.
 כִּפּוּר לָנוּ:

וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עוֹלָה וַיִּזְרַד:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם אִשָּׁם וַדָּאֵי וְתִלְוֵי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם מִכַּת מִרְדּוֹת:

ועל

תו"א א' א) נחמיה ט יז:

הנהגות (1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכלם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).

(2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

(3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם), וכן בכלם (ראה ספר השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבָּעִים:
וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְיַד־שָׁמַיִם:
וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם כָּרַת וְעִרְיָי:
וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
סְקִילָה, שְׂרָפָה, הֶרְג, וְחֶנֶק: עַל מִצּוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצּוֹת
לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֵׁשׁ בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שְׁאִין
בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה. אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת־שְׂאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ, כָּבֵר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ
עֲלֵיהֶם. וְאֶת־שְׂאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם
וַיְדוּעִים, כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר, הַנְּסֶתְרֵת לִי אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגִלֵת לָנוּ
וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

וְדוֹד עֲבָדְךָ אָמַר לְפָנֶיךָ, שְׂגִיאוֹת מִי־יָבִין, מִנְּסֶתְרוֹת נִקְנִי: נִקְנֵנוּ יי
אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־פְּשָׁעֵינוּ וּמִהֲרָנוּ מִכָּל־טְמְאוֹתֵינוּ. וְזָרוּק עֲלֵינוּ
מִים טְהוֹרִים וּמִהֲרָנוּ, כְּפָתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ, וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִים
טְהוֹרִים, וּמִהֲרֶתֶם מִכָּל טְמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־גְּלוּלֵיכֶם אֲמַתְּהָר אֶתְכֶם:
אֵל תִּירָא יַעֲקֹב שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבִים שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה
לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: כְּפָתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ,
שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד יי אֱלֹהֶיךָ כִּי כִשְׁלֶת בַּעֲוֹנֶךָ: וְנֶאֱמַר, קָחוּ עִמָּכֶם
דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵלַי אֲמָרוּ אֱלֹהֵינוּ כִּלְתֵּשׂא עֹן וְקַח־טוֹב וּנְשַׁלְּמָה
פָּרִים שְׁפָתֵינוּ: וְאַתָּה רַחוּם מְקַבֵּל שָׁבִים. כִּי עַל הַתְּשׁוּבָה
מֵרֵאשׁ הַבְּטַחְתָּנוּ: וְלַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מִיַּחְלָוֹת לְךָ:

מְנוּיָה וּגְמוּרָה. בְּסוֹד חֲכָמֵי תּוֹרָה. אֲשֶׁר־י מִי שֶׁלֹּא נִבְרָא:
וּמֵאֲהַבְתָּךְ יי אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵהֲבַת אֶת־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וּמִחֲמַלְתָּךְ
מִלְּכַנּוּ שְׁחַמְלֵת עַל בְּנֵי בְרִיתְךָ נְתַתָּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
אֶת־יוֹם (בשֶׁבֶת הַשְּׁבֶת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) צוֹם הַכְּפָרִים הַזֶּה, אֶת־יוֹם

סליחת

תו"א (א) דברים כט כח: (ב) תהלים יט יג: (ג) יחזקאל לו כה: (ד) ישעיה מד ב (בשינוי): (ה) ירמיה
ג יד: (ו) הושע יד ב: (ז) תהלים קכא ד: (ח) הושע שם ג:
הנהגות (ו) ישחיה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ו סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה ספר
השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, אֶת־יוֹם מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה, לְמַחִילַת חַטָּא
וּלְסְלִיחַת עוֹן וּלְכַפֶּרֶת פֶּשַׁע:

יוֹם אַתָּא לְכַפֵּר פֶּשְׁעֵי יִשְׁנָה. הַיּוֹם בִּיאָתוֹ אַחַת בַּשָּׁנָה: כִּכְתוּב
בְּתוֹרָתְךָ, וְהִיִּתְהַזְּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל־בְּגֵי
יִשְׂרָאֵל מִכָּל־חַטָּאתֶם אַחַת בַּשָּׁנָה:

יוֹם זֶה נָתַן תְּעוּדָה לְעַם זֶה. הַיּוֹם חָל בּוֹ צִיר סְלַח־נָא לְעוֹן
הָעַם הַזֶּה: כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ, סְלַח־נָא לְעוֹן הָעַם הַזֶּה כְּגִדְרֵי
חֲסִדְךָ וּכְאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לְעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַנְּהַ: וְשֵׁם נֹאמַר,
וַיֹּאמֶר יי סְלַח־תִּי כְּדַבְּרְךָ: בְּעֵבֹר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הִמָּצָא לָנוּ מוֹחֵל
וְסוֹלֵחַ. סְלַח־נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ:

יוֹם מְחִילָה בַּשָּׂרֵת לְצִיר בְּרִשְׁם. הַיּוֹם נְתִיבָבְתָ עִמּוֹ וּקְרֵאתָ
בְּשֵׁם: כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ, וַיֵּרֶד יי בְּעַנְן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שֵׁם
וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יי: בְּעֵבֹר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הִמָּצָא לָנוּ חַנוּן וְרַחוּם.
רַחֵם נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ:

יוֹם שְׁמֹמֹת הַיְכָלְךָ הַבְּיָטָה. הַיּוֹם תַּחַן אֲזוּן הַטָּה לָנוּ לְהַבְּיָטָה:
כִּכְתוּב בְּדַבְּרֵי קֹדֶשְׁךָ, הַטָּה אֱלֹהֵי אֲזוּנְךָ וּשְׁמַע, פְּקֹחַ
עֵינֶיךָ וּרְאֵה שְׁמֹמֹתֵנוּ, וְהַעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֶיךָ, כִּי אֵל
עַל־צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחְנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים: אֲדַנִּי א שְׁמַעַה, אֲדַנִּי א סְלַחַה, אֲדַנִּי הַקְּשִׁיבָה וַעֲשֵׂה,
אֱלֹהֵי־אֲחֵר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי, כִּי־שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמְּךָ:
בְּעֵבֹר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הִמָּצָא לָנוּ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה. שְׁמַע קוֹל תְּפִלָּתֵנוּ
לְמַעַן שְׁמֶךָ:

מִי־אֵל כְּמוֹךָ: אֲדִיר וְנָאָה. בּוֹרֵא דוֹק וְחָלָד. מִי־אֵל כְּמוֹךָ: גּוֹלָה
עִמְקוֹת. דּוֹבֵר צְדָקוֹת. מִי־אֵל כְּמוֹךָ: הַדּוֹר בְּלָבוּשׁוֹ. וְאִין
כְּתִיבִתָּנוּ. מִי־אֵל כְּמוֹךָ: זֹקֵף כְּפּוֹפִים. חוֹנֵן דְּרָיִם. מִי־אֵל כְּמוֹךָ:
טְהוֹר עֵינַיִם. יוֹשֵׁב שָׁמַיִם. מִי־אֵל כְּמוֹךָ: שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. תּוֹמֵךְ
תְּמִימִים. מִי־אֵל כְּמוֹךָ: נִשְׂא עוֹן וְעִבֵר עַל־פֶּשַׁע. מִי־אֵל כְּמוֹךָ:

ככתוב

תו"א א) ויקרא כג כו: ב) שם טז לד: ג) במדבר יד יט: ד) שם כ: ה) שמות לד ה: ו) שם ו:
ז) דניאל ט יח: ח) ברכות כח, ב: ט) מיכה ז יח: י) ישעיה סג א: כ) תהלים קמו ח:
ל) משלי יט יז (בשינוי): מ) חבקוק א יג: נ) פסיקתא רבתי כ:

בְּכַתּוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ, מִי־אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עֵוֹן וְעֵבֶר עַל־פְּשָׁעוֹ,
 לְשִׂאֲרֵית נַחֲלָתוֹ, לֹא־הֶחְזִיק לְעַד אָפוֹ, כִּי־חָפֵץ חֶסֶד
 הוּא: יָשׁוּב יִרְחַמֵּנוּ, יִכְבֹּשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִשְׁלִיךְ בְּמִצְלוֹת יָם
 כָּל־חַטָּאתָם: וְכִלְחַטָּאת עִמָּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלִיךְ בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר
 לֹא יִזְכְּרוּ וְלֹא יִפְקְדוּ וְלֹא יַעֲזְרוּ עַל־לֵב לְעוֹלָם: וְנֹאמֶר, תִּתֵּן אֲמֶת
 לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּינוּ מִיָּמֵי קֶדֶם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל | לְעוֹנוֹתֵינוּ
 בְּיוֹם (בשבת השבת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכְּפָרִים

הַזֶּה, בְּיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם מְקַרְא־
 קִדְשׁ הַזֶּה. מְחַה וְהֵעֵבֶר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
 מִנְּגִד עֵינֶיךָ, כְּאֶמֶר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְחַה
 פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִי, וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: וְנֹאמֶר,
 מְחִיתִי כָּעֵב פְּשָׁעֶיךָ וְכָעֲנַן חַטָּאוֹתֶיךָ, שׁוּבָה
 אֵלָי כִּי גֵאלְתֶיךָ: וְנֹאמֶר, כִּי־בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר
 עַלְיֵכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם, לְפָנַי

יִי תִטְהָרוּ: (בשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצוּה נָא בְּמִנוּחַתֵּנוּ)

קִדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ.

שׁוּבָעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ וְשִׂמְחַ נַפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתֶךָ, (בשבת

וְהַנְחִילֵנוּ יִי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שִׁבְתָּ קִדְשֶׁךָ, וַיְנַוְחוּ בּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל

מִקְדָּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לְבָנֵנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאֲמֶת. כִּי

אֶתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמְחַלָּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל

בְּכָל־דָּוָר וְדָוָר, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלָּךְ

מוֹחֵל וְסוֹלָח. בָּרוּךְ אַתָּה יִי, מִלָּךְ מוֹחֵל

וּסוֹלָח

תו"א (א) מיכה ז יח"ט: (ב) שם כ: (ג) ויקרא כג כז: (ד) ישעיה מג כה: (ה) שם מד כב: (ו) ויקרא
 טז ל: (ז) פסחים קיז, ב:

וּסוֹלַח לְעוֹנוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וּמַעֲבִיר אֲשֶׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מִיָּדְךָ
עַל כָּל־הָאָרֶץ, מִקִּדְשׁ (בשבת השבת) יִשְׂרָאֵל
וְיוֹם הַכִּפּוּרִים:

רְצֵה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלַתְּפִלָּתָם שְׁעָה, וְהַשְׁבֵּב
הָעֲבוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתְּפִלָּתָם
בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל
עִמָּךְ:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ, שְׂאֵתָה הוּא
" אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָּל־בָּשָׂר, יוֹצֵרֵנוּ,
יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל
שֶׁהַחַיִּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, בֵּן תַּחֲזִינוּ
וְתִקְּמָנוּ, וְתִאֲסֹף גְּלוֹתֵינוּ
לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ, וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ
לְשִׁמּוֹר חֲקִיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ,
וְלַעֲבֹדְךָ בְּרַב־שָׁלוֹם, עַל שֶׁאֲנִי
מוֹדִים לְךָ, בְּרוּךְ אַל תְּהוֹדָאוֹת:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ, שְׂאֵתָה הוּא יי
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיִּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ,
אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר גּוֹדֵה לְךָ
וְנִסְפָּר תְּהַלְתָּךְ, עַל חַיִּינוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדְךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת
לְךָ וְעַל נַפְשֵׁךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל
נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת,
עָרַב וּבָקַר וְצִהָרִים. הַטּוֹב, כִּי
לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם, כִּי לֹא־

תָּמוּ חַסְדֶּיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קוִינֵנוּ לְךָ:

וְעַל־כֵּלָם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלְּכָנוּ תָּמִיד
לְעוֹלָם וָעֶד:

אבינו

תו"א א) סוטה מ, א: (1) אמירת מודים של הש"ץ צריך לאומרו בקול כמו שאר ברכות התפלה - דלא כמנהג הנהגות (2) אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם - יזקוף (ראה שם סעיף ה). (2) הקהל, במודים דרבנן, אומרו כולו בעמידה והשתחויה, ויזקוף בא"ל (ההודאות) (שם סימן קכז סעיף א).

אֲבִינוּ מִלְּכֵנוּ זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבֹּדְךָ פַעֲסֶךָ וּכְלָהּ דְּבָר וְחָרֵב וְרָעַב וְשָׂבִי
וּמְשֻׁחִית וְעוֹן וּמִגְּפָה וּפְגַע רָע וְכָל־מַחְלָה וְכָל־תַּקְלָה וְכָל־קַטְמָה
וְכָל־מִינֵי פוֹרְעָנוֹת וְכָל־גְּזֵרָה רָעָה וְשִׁנְאָת חַגָּם מִעֲלֵינוּ וּמִעַל כָּל־
בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָתוּב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וַיְהִלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי
טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלָךְ נָאִה לְהוֹדוֹת:

לש"ץ: אלקינו

ברכת כהנים

נִהְיָו בְּכָל מַדִּינוֹת אֱלוֹ שָׁאִין נוֹשָׂאִים כַּפִּים אֲלֵא בְיוֹם טוֹב שְׂאז שְׂרוּיִם בְּשִׂמְחַת יוֹם טוֹב וְנוֹשָׂאִים
כַּפִּים בְּמוֹסָף אֲפִילוֹ חַל בְּשַׁבַּת וְכֵן יוֹם הַכַּפּוּרִים. לְכַתְּחִלָּה יַעֲקוֹר כָּל כַּהֵן מִמִּקְוָמוֹ כְּשִׂמְחַתְחִיל
הַשִּׁיץ רָצָה. אִם אֵינוֹ עוֹקֵר רַגְלָיו קוֹדֵם שִׁיִּסִּים הַשִּׁיץ בְּרַכַּת עֲבוּדָה שׁוֹב אֵינוֹ עוֹלָה. אַחַר שִׁעֲנוּ מוֹדִים
עִם הַשִּׁיץ יֵאָמְרוּ [הַכַּהֲנִים] תְּפִלָּה זֹאת:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁתְּהֵא הַבְּרָכָה הַזֹּאת שִׁצְוִיתָנוּ
לְבָרְךָ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרָכָה שְׁלֵמָה שְׁלֵמָה יְהִיָּה בָּהּ מִבְּשׂוּל וְעוֹן,
מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

וְיֵאָרִיכוּ בָּהּ [עַד] שִׁיגְמוֹר הַשִּׁיץ [בְּרַכַּת הַטּוֹב שִׁמְךָ] כְּדֵי שִׁיעֲנוּ הַצִּיבוֹר אֲמֵן עַל שְׂתִיהֶם:

יֵאָמֵר הַשִּׁיץ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרָכָנוּ בְּבְרָכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרָה
הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהָרֹן

וּבְנָיו, וְכִשְׂמַגִּיעַ לְכַהֲנִים קוֹרָא בְּקוֹל רַם בְּהִנָּם וְהוּא קוֹרֵאָה לְכַהֲנִים וְאַחַר כֵּן מְסִיִּים וְאוֹמֵר
עִם קְדוּשָׁה, כְּאֲמוֹר: וְהַכַּהֲנִים מַחְזִירִים פְּנֵיהֶם כְּלִפֵּי הָעַם וּמְבַרְכִין:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּקְדוּשָׁתוֹ שְׁלֵמָה אֱהָרֹן, וְצִוָּנוּ לְבָרְךָ אֶת־עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה: אֲמֵן

וְמִקְרִיא לְהֵם כָּל מְלָה וּמְלָה:

אֵין רִשָּׁאִין לְהַתְּחִיל יְבַרְכֶךָ עַד שִׁיכְלָה אֲמֵן מִפִּי כָּל הַצִּיבוֹר. וְאֵין הַכַּהֲנִים רִשָּׁאִין לְהַתְּחִיל בְּתִיבָה עַד
שִׁתְּכָלָה מִפִּי הַמִּקְרִיא. וְאֵין הַצִּיבוֹר עוֹנִים אֲמֵן עַד שִׁתְּכָלָה הַבְּרָכָה מִפִּי הַכַּהֲנִים:

עִם שְׂאחֻרֵי הַכַּהֲנִים אֵינָם בְּכָל־בְּרָכָה. אֲבָל מִלְּפָנֵיהֶם וּמִצְדִּיהֶם אֲפִילוֹ מַחֲצִיבָה שֶׁל בְּרוּז אֵינָה מִפְּסַקַת
בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שְׂבַשְׂמִים רַק שִׁיחֻזִּירוּ פְּנֵיהֶם נֶגֶד פְּנֵי הַכַּהֲנִים וְלֹא יַחֲזִירוּ פְּנֵיהֶם אֲנָה וְאֲנָה
שְׂנִשִּׂיאַת כַּפִּים אֵינָה אֲלֵא פְּנִים כְּנֶגֶד פְּנִים. וְצִרִיךְ לְשִׁמוּעַ וּלְכוּיִן לְבְּרַכְתֶּם: וְאֵין לוֹמֵר הַפְּסוּקִים רַק
הַרְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם בְּשַׁעַה שְׂמַנְגָנִים:

יברכך

תו"א (א) סידור: (ב) סוטה לט, א: ג) ראה 'לקוטי שיחות' כרך כד עמ' 411 שהמלה "בתורה" —
נמשכת למעלה:

הנהגות (1) בחזרת הש"ץ אומרים הקהל וכתוב לפני הש"ץ (ראה אג"ק כרך ג, עמ' ה).

(2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

(3) הכל מכסים את פניהם בטלית. גם ידי הכהנים מכוסות בטלית (שם סימן קכח סעיף לו).
מכניסים את הבנים תחת הטלית (ראה 'היום יום', ט"ז תשרי).

אמצע   ימין   אמצע
 יְבָרְכְךָ¹ יי² וישמְרֶךָ^{*}: אמן
 שמאל   אמצע   ימין   אמצע   שמאל
 יֵאָרֵי יי² | פְּנֵינוּ אֱלֹהֵי ויחַנְךָ^{*}: אמן
 אמצע   ימין   אמצע   שמאל   אמצע   ימין   אמצע
 יֵשָׂא יי² | פְּנֵינוּ אֱלֹהֵי וישִׁים לְךָ שְׁלוֹם: אמן

לש"ץ – שים שלום:

בשעה שהכהנים מנגנים [תיבת וישם] יאמר זה:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנִי שְׁלָךְ וְחַלּוּמוֹתֵי שְׁלָךְ, חֵלוֹם
 חֲלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֵהֵיכָּלֵּךְ. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ,
 יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שִׁיְהִיו כָּל־חַלּוּמוֹתַי עָלַי וְעַל
 כָּל־יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה. בֵּין חַלּוּמוֹת שְׁחַלְמְתִי עַל אַחֲרִים
 וּבֵין שְׁחַלְמְתִי עַל עַצְמִי, וּבֵין שְׁחַלְמוּ אַחֲרַי עָלַי, אִם
 טוֹבִים הֵם, חֲזַקְמָם וְאַמְצָם, וְיִתְקַיְמוּ בִּי וּבְהֵם כְּחַלּוּמוֹתַי
 שֶׁל יוֹסֵף הַצֶּדִיק:

בשעה שהכהנים מנגנים [תיבת לך] יאמר זה:

וְאִם צָרִיכִים רְפוּאָה, רְפֹאֵם כְּחֻזְקֵיהֶם מֶלֶךְ יְהוּדָה
 מִחֲלִיוֹ, וּכְמָרִים הַנְּבִיאָה מְצַרְעָתָהּ, וּכְנַעַמָן מְצַרְעָתוֹ,
 וּכְמִי מָרָה עַל־יְדֵי מִנְשֵׁה רַבֵּינוּ, וּכְמִי יְרִיחוֹ עַל־יְדֵי אֱלִישָׁע:

בשעה שהכהנים מנגנים [תיבת שלום] יאמר זה:

וּבְשֵׁם שְׁהַפְּכָתָ אֶת־קְלָלַת בְּלַעַם הַרְשָׁע מִקְלָלָהּ לְבָרְכָהּ,
 כֵּן תַּהַפֵּךְ כָּל־חַלּוּמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה,

בשעה שהכהנים אומרים תיבת שלום יאמר זה:

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַחַנְנֵנִי וְתִרְצֵנִי:

ויענה אמן על ברכת הכהנים:

אדיר

תו"א (א) במדבר ו כד"כו: (ב) ראה סידור וספר המנהגים עמ' 42: (ג) ברכות נה, ב: הנהגות (1) כשהכהנים אומרים תיבת יברכך – המתברך ראשו באמצע, ה' – מיסב ראשו לימינו שהוא שמאל המברך, וישמרך – באמצע, יאר – לשמאלו, שהוא ימין המברך וכו', שלום – ראשו באמצע (ראה ספר המנהגים, עמ' 42).

(2) אין הקהל אומרים ברוך הוא וברוך שמו כשמזכירין הכהנים השם, ולא כן יהי רצון, ולא בזכות אברהם אבינו, יצחק אבינו, יעקב אבינו (שם). וכן אין מנגנים בתיבת ה'.

(3) אבל בעוד שהם [הכהנים] אומרים תיבות הברכה צריך להאזין להם ולכוין, ואסור לומר שום דבר (שו"ע אדה"ז סימן קכח סעיף נח).

אחר הדוכן אומרים הקהל זה:

אֲדִיר בְּמָרוֹם שׁוֹכֵן בְּגְבוּרָה, אַתָּה שְׁלוֹם וְשִׁמְךָ שְׁלוֹם. יְהִי רְצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ, שְׁתַּשִּׁים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, חַיִּים
וּבְרָכָה לְמִשְׁמַרְתִּי שְׁלוֹם:

אחר הדוכן אומרים הכהנים זה:

רְבוּנוּ שֶׁל־עוֹלָם, עֲשִׂינוּ מַה־שִּׁנְנִית עָלֵינוּ עֲשֵׂה אַתָּה עִמָּנוּ כְּמוֹ
שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ, הַשְׁקִיפָה מִמַּעוֹן קִדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבְרַךְ
אֶת־עַמֶּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאָדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
לְאַבְתֵּינוּ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ:

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים,
עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ
כַּאֲחֵד בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְשְׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרַךְ אֶת־עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת
וּבְכָל־שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִנָּסָה טוֹבָה, יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וּגְדוּלוֹת
טוֹבוֹת, גְּזֹר וְנִכְתַּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמֶּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם: וְנֹאמֶר, כִּי־בִי יִרְבוּ יְמֶיךָ
וְיִוָּסְפוּ לְךָ שָׁנֹת חַיִּים: לְחַיִּים טוֹבִים תִּכְתְּבֵנוּ אֱלֹהִים חַיִּים
כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. כְּפָתוּב, וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים
כְּלָכֶם הַיּוֹם:

פּוֹתְחִין הָאָרוֹן:

הַיּוֹם תִּשְׁמַע שׁוֹעֲתֵנוּ:	אמן	הַיּוֹם תִּשְׁמַע שׁוֹעֲתֵנוּ:	אמן
הַיּוֹם תִּקְבַּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן	אמן	הַיּוֹם תִּקְבַּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן	אמן
אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:	אמן	אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:	אמן
הַיּוֹם תִּתְמַכְּנוּ בְּיָמִין צְדָקָה:	אמן	הַיּוֹם תִּתְמַכְּנוּ לְטוֹבָה:	אמן

סוּגְרִין הָאָרוֹן:

כְּהוֹיִם

ת"א א (א) סידור: (ב) ברכות נה, ב: (ג) סוטה לט, א: (ד) דברים כו טו: (ה) מיכה ו ח: (ו) משלי ט
יא: (ז) דברים ה כג: (ח) שם ד ד:

הנהגות 1) אחר עניית אמן כשעדיין הטלית על פניו (ספר המנהגים, עמ' 42).

2) כשעדיין הטלית על פני הכהנים ('התקשרות' גליון ח, עמ' 29).

3) בחזרת הש"ץ אומרים הקהל ובספר לפני הש"ץ (ראה אג"ק כרך ג, עמ' ה).

בְּהַיּוֹם הַזֶּה תִּבְיָאֵנוּ שְׁשִׁים וְשִׁמְחִים בְּבִנְיַן שְׁלָם, כְּכַתּוּב,
וְהִבִּיאֹתִים אֶל־הַר קֹדֶשִׁי וְשִׂמְחֹתִים בְּבֵית תִּפְלֹתִי,
עוֹלְתֵיהֶם וּזְבַחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵית־תִּפְלָה
יִקְרָא לְכָל־הָעַמִּים: וְנֹאמֶר, וַיִּצְוֵנוּ יי לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַחֻקִּים
הָאֵלֶּה לְיִרְאָה אֶת־יי אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל־הַיָּמִים לְחַיּוֹתֵנוּ
כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְנֹאמֶר, וְצַדִּיקָה תִּהְיֶה־לָּנוּ כִּי־נִשְׁמַר לַעֲשׂוֹת
אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לְפָנַי יי אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ: וְצַדִּיקָה
וּבִרְכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם יִהְיֶה לָּנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל עַד הָעוֹלָם:
חזן בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם:

יְהִי לְרָצוֹן אֶל אֱמֶרֶי־פִי וְהַגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרִי וְגֹאֲלִי:

הש"ץ אומר קדיש שלם:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אַמֵּן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלֵּךְ
מְלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אַמֵּן: בְּתַיִּיכוֹן
וּבְיִמִיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעִנְיָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אַמֵּן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרֵךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח
וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. אַמֵּן: לְעֵלְא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא,
דְּאִמְרִין בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתָהוֹן וּזְבַחֵתָהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קְדָם אַבוּהוֹן דִּי
בְּשַׁמַּיָּא, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שַׁמַּיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל,
וְאִמְרוּ אַמֵּן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

למנצח

תו"א (א) ישעיה נז ז: (ב) דברים ו כד: (ג) שם כה: (ד) תהלים יט טו: (ה) איוב כה ב (בשינוי):
הנהגות (1) הש"ץ אומר - בסיום החזרה - בלחש הפסוק יהיו לרצון (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג
סעיף ח).

(2) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמנו (וזוקף,
וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר)
וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמנו
(ספר המנהגים, עמ' 6).

(3) בשעת אמירת ואמרו אמנו של תתקבל - הרכנת הראש במקצת (שם).

(4) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של קדיש: עושה - לימין המתפלל.
השלום - לשמאל המתפלל. במרומיו - באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמנו - באמצע
(מנהגי הרבי).

על פי תקנת כ"ק אדמו"ר (מוהר"ר יוסף יצחק) מליובאוויטש: בימים שאין אומרים בהם תחנון ובמילא אין אומרים למנצח גוי יענך, אומרים אחר התפלה לפני אמירת תהלים את המזמור למנצח יענך, אבל לא בתור סדר התפלה כי אם בסדר תחנונים:

כ למנצח מזמור לדוד: יענך יי ביום צרה, ישגבך, שם | אלהי יעקב:
ישלח עזרך מקדש, ומציון יסעך: יזכר כל־מנחתך, ועולתך
ידשנה־סלה: יתן־לך כלבבך, וכל־עצתך ימלא: גרננה | בישועתך,
ובשם־אלהינו נדגל, ימלא יי כל־משאלותיך: עתה ידעתי, כי הושיע |
יי משיחו, יענהו משמי קדשו, בגבורות ישע ימינו: אלה ברכב ואלה
בסוסים, ואנחנו | בשם־יי אלהינו נזכיר: המה כרעו ונפלו, ואנחנו קמנו
ונתעורר: יי הושיעה, המלך יעננו ביום־קראנו:

נה למנצח בנגינת משכיל לדוד: האזינה אלהים תפילתי, ואל־תתעלם
מתחנותי: הקשיבה לי וענני, אריד בשיחי ואהימה: מקול אויב,
מפני עקת רשע, פי־ימיטו עלי און, ובאף ישטמוני: לבי יחיל בקרבי,
ואימות מות נפלו עלי: יראה ורעד יבא בי, ותכסני פלצות: ואמר,
מי־יתן־לי אבר ביונה, אעופה ואשכנה: הנה ארחיק נדה, אלן במדבר
סלה: אחישה מפלט לי, מרוח סעה מסער: בלע אדני פלג לשונם,
פי־ראיתי חמם וריב בעיר: יומם ולילה יסוככה על־חומתי, ואון ועמל
בקרבה: הוות בקרבה, ולא־ימיש מרחבה תך ומרמה: פי לא־אויב
יחרפני ואשא, לא־משנאי עלי הגדיל, ואסתר מפני: ואתה אנוש
בערפי, אלופי ומידעי: אשר יחדו נמתיק סוד, בבית אלהים נהלך
ברגש: ישיא מות | עלימו, ירדו שאול חיים, פי־רעות במגורם בקרבם:
אני אל־אלהים אקרא, ויי יושיעני: ערב ובקר וצהרים אשיחה ואהמה,
וישמע קולי: פדה בשלום נפשי מקרב־לי, פי־ברבים היו עמדי: ישמע |
אל | ויענם, וישב קדם סלה, אשר אין חליפות למו, ולא יראו אלהים:
שלח ידיו בשלמיו, חלל בריתו: חלקו | מחמאת פיו, וקרב־לבן, רבו
דבריו משמן, והמה פתחות: השלך על־יי | יהבך, והוא יכלכלך,
לא־יתן לעולם מוט לצדיק: ואתה אלהים | תורדם | לבאר שחת, אנשי
דמים ומרמה לא־יחצו ימיהם, ואני אכטח־בך:

נו למנצח | על־יונת אלם רחקים, לדוד מכתם, באחו אותו פלשתים
בגת: חנני אלהים פי־שאפני אנוש, כל־היום לחם ילחצני: שאפו

שוררי

הנהגות 1) נוסף על פרקי תהלים אלו יש לומר את הפרק המתאים למספר שנותיו (ראה אג"ק כרך טו, עמ' רלד), וחסידים נוהגים לומר גם את פרקו של הרבי.

שׁוֹרְרֵי כָּל־הַיּוֹם, בִּי־רַבִּים לַחֲמִים לִי מָרוֹם: יוֹם אִירָא, אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטַח:
 בְּאֱלֹהִים אֶהְלֵל דְּבָרוֹ, בְּאֱלֹהִים בְּטַחְתִּי לֹא אִירָא, מִה־יַּעֲשֶׂה בְּשָׁר לִי:
 כָּל־הַיּוֹם דְּבָרֵי יַעֲצֹבוּ, עָלַי כָּל־מַחְשַׁבְתֶּם לָרַע: יָגוּרוּ וְיַצְפוּנוּ, הִמָּה עַקְבֵי
 יִשְׁמְרוּ, כַּאֲשֶׁר קִוּוּ נַפְשֵׁי: עַל־אֹזֶן פִּלְט־לְמוֹ, בְּאֵף עַמִּים וְהוֹרֵד, אֱלֹהִים:
 נְדִי סִפְרָתָה אֶתָּה, שִׁימָה דְמַעְתִּי בְנֹאדְךָ, הֲלֹא בְּסִפְרָתְךָ: אִזּוּ יִשׁוּבוּ
 אוֹיְבֵי אַחֲזֹר בַּיּוֹם אֶקְרָא, זֶה־יִדְעֵתִי כִּי־אֱלֹהִים לִי: בְּאֱלֹהִים אֶהְלֵל דְּבָרִי,
 בִּי אֶהְלֵל דְּבָרִי: בְּאֱלֹהִים בְּטַחְתִּי לֹא אִירָא, מִה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי: עָלַי
 אֱלֹהִים נִדְרֶיךָ, אֲשַׁלֵּם תּוֹדַת לְךָ: כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשֵׁי מַמּוֹת, הֲלֹא רַגְלֵי
 מִדְּחִי, לְהַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים, בְּאוֹר הַחַיִּים:

נַז לְמַנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם, בְּבָרְחוּ מִפְּנֵי־שְׂאוֹל בְּמַעְרָה: חֲנָנִי
 אֱלֹהִים וְחֲנָנִי, כִּי בְךָ חָסִיהַ נַפְשִׁי, וּבִצְל־כְּנָפוֹךְ אֶחְסֶה,
 עַד יַעֲבֹר הַיּוֹת: אֶקְרָא לְאֱלֹהִים עֲלִיוֹן, לֹאֵל גַּמֵּר עָלַי: יִשְׁלַח מְשָׁמַיִם וְיִוְשִׁיעֵנִי,
 חֲרָף שְׂאֵפֵי סֵלָה, יִשְׁלַח אֱלֹהִים חֲסִדוֹ וְאִמְתּוֹ: נַפְשִׁי וְכַתּוּבָה בְּתוֹךְ
 לְבָבָם, אֲשַׁכְּבָה לְהַטִּים, בְּנֵי־אָדָם שְׁנִיחָם חֲנִית וְחַצִּים, וּלְשׁוֹנָם חֲרָב
 חֲדָה: רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים, עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ: רֶשֶׁת וְהַכִּינּוּ
 לְפַעְמֵי כְּפָף נַפְשִׁי, כָּרוּ לִפְנֵי שִׂיחָה, נִפְלוּ בְּתוֹכָהּ סֵלָה: נִכּוֹן לְבִי
 אֱלֹהִים, נִכּוֹן לְבִי, אֲשִׁירָה וְאִזְמַרְהָ: עוֹרָה כְּבוֹדִי, עוֹרָה הַיַּבֵּל וְכַנּוֹר, אֲעִירָה
 שְׁחַר: אוֹדְךָ בְּעַמִּים וְאִדְנִי, אִזְמַרְךָ בְּלְאֻמִּים: כִּי־נִגְדַל עַד־שָׁמַיִם חֲסִדְךָ,
 וְעַד־שְׁחַקִּים אִמְתְּךָ: רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים, עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ:

נַח לְמַנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם: הַאֲמַנָם, אֵלֶם צֶדֶק תִּדְבְּרוּן,
 מִיִּשְׂרָאֵל תִּשְׁפָּטוּ בְּנֵי אָדָם: אֶף־בְּלֵב, עוֹלַת תִּפְעֵלוֹן, בְּאָרֶץ חַמָּם
 יִדְיֹכֶם תִּפְלִסוּן: זָרוּ רְשָׁעִים מִרְחָם, תָּעוּ מִבֶּטֶן דְּבָרֵי כֹזֵב: חֲמַת־לְמוֹ
 כְּדָמוֹת חֲמַת־נַחֲשׁ, כְּמוֹ־פֶתֶן חֲרַשׁ יֶאֱטֵם אֲזִנּוֹ: אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל
 מְלַחְשִׁים, חוֹבֵר חֲבָרִים מְחַפֵּם: אֱלֹהִים, הָרַם־שִׁנְיָמוֹ בְּפִימוֹ, מִלְּתַעוֹת
 כְּפִירִים, נִתְּן וְיִ: יִמְאָסוּ כְּמוֹ־מַיִם, יִתְהַלְכוּ־לְמוֹ, יִדְרֹךְ חֲצִיו כְּמוֹ
 יִתְמַלְלוּ: כְּמוֹ שִׁבְלֹל תִּמָּם יִהְלֹךְ, נִפְלֵ אִשְׁתׁ בְּל־חֲזוֹ שִׁמְשׁ: בְּטָרָם וְ
 יִבְיָנוּ סִירְתִּיכֶם אֶטָּד, כְּמוֹ־חֵי כְּמוֹ־חֲרוֹן יִשְׁעֵרְנוּ: יִשְׁמַח צְדִיק כִּי־חָזָה
 נִקָּם, פְּעָמָיו יִרְחֹץ, בְּדָם הָרָשָׁע: וְיֹאמֶר אָדָם, אִדְ־פְרִי לְצִדִּיק, אִדְ־
 יִשְׁ־אֱלֹהִים, שִׁפְטִים בְּאָרֶץ:

למנצח

נט למנצח אל־תשחת לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשֶׁלַח שְׁאוֹל, וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת
 לְהַמִּיתוֹ: הֲצִילֵנִי מֵאִיְבֵי | אֱלֹהֵי, מִמֵּתִקוֹמִי תִשְׁגָּבֵנִי: הֲצִילֵנִי
 מִפְּעֵלֵי אֹן, וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי, יָגוּרוּ עָלַי
 עֵזִים, לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־חַטָּאתַי יִי: בְּלִי־עֵוֹן יִרְצוֹן וַיְכַוְּנוּ, עוֹרָה לְקִרְאתִי
 וּרְאָה: וְאַתָּה יִי־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֶד פְּל־הַגּוֹיִם,
 אֶל־תִּחַן פְּל־בְּגָדֵי אֹן סֵלָה: יִשׁוּבוּ לָעֶרֶב יִהְיוּ כַּכֶּלֶב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר:
 הִנֵּה | יִבְיַעוֹן בְּפִיהֶם, חֲרָבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי־מִי שָׁמַע: וְאַתָּה יִי
 תִּשְׁחַק־לָמוֹ, תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: עֵזוּ אֱלֹהֵי אֲשֶׁמְרָה, כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי:
 אֱלֹהֵי חֲסִדֵי יִקְדְּמֵנִי, אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: אֶל־תִּהְרַגְם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי,
 הַנִּיעְמוּ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידֵמוֹ, מִגִּגְנוֹ אֲדֹנָי: חַטָּאת־פִּימוֹ דִּבֵּר־שִׁפְתֵימוֹ,
 וַיִּלְכְּדוּ בְּגֵאוֹנָם, וּמֵאֲלֵה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: כִּלְהַבְחָה כִּלְהַבְחָה וַאֲיַנְמוֹ, וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשָּׁל בְּיַעֲקֹב, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: וַיִּשְׁבוּ לָעֶרֶב יִהְיוּ כַּכֶּלֶב,
 וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: הֵמָּה יִנִּיעוֹן לְאָכֹל, אִם־לֹא יִשְׁכְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: וְאַנִּי | אֲשִׁיר
 עֲזֶךָ, וְאַרְגֵּן לְבַקֵּר חֲסִדֶךָ, כִּי־הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי, וּמָנוֹס בְּיוֹם צָר־לִי: עֵזִי
 אֱלֹהֵי אֲזַמְרָה, כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסִדֵי:

כ"ק אדמו"ר (מהור"י"צ) מליובאוויטש ע"פ קבלה רבי מרבי כפי שקבלו ממורנו הבעל שם טוב,
 הנהיג לומר ביום הכפורים קודם כל גדרי ט' קאפ' תהלים (קטו – קכג), קודם השינה (קכד – קלב),
 לאחר מוסף (קלג – קמא), לאחר נעילה (קמב – קנ):

קלג שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדוֹד, הִנֵּה מֵהַטּוֹב וּמֵהַנְּעִים, שָׁבַת אַחִים
 גַּם־יַחַד: בְּשֶׁמֶן הַטּוֹב | עַל־הָרֹאשׁ, יֵרֵד עַל־הַזֶּקֶן, זְקוֹן־אֶהְרֵן שִׁירֵךְ
 עַל־פִּי מְדוּתָיו: כְּטַל־חֶרְמוֹן שִׁירֵךְ עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן, כִּי שֵׁם | צוּהָ יִי
 אֶת־הַבְּרָכָה, חַיִּים עַד־הָעוֹלָם:

קלד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הִנֵּה | בְּרָכוּ אֶת־יִי, כָּל־עַבְדֵי יִי הָעֹמְדִים בְּבֵית־יִי
 בְּלִילוֹת: שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ, וּבְרָכוּ אֶת־יִי: יְבָרְכֶךָ יִי מִצִּיּוֹן, עֲשֵׂה
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

קלה הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יִי, הַלְלוּ עַבְדֵי יִי: שְׁעֹמְדִים בְּבֵית יִי,
 בְּחֲצֹרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב יִי, וּמְרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נְעִים:
 כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה, יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ: כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יִי, וְאֲדַגֵּנוּ
 מִכָּל־אֱלֹהִים: כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יִי עֲשֵׂה, בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, בַּיָּמִים וְכָל־
 תְּהוֹמוֹת: מַעֲלָה נְשָׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ, בְּרָקִים לְמָטָר עֲשֵׂה, מוֹצֵא־רוּחַ
 מֵאוֹצְרוֹתָיו: שְׁהַכֵּה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, מֵאֲדָם עַד־בְּהֵמָה: שְׁלַח | אוֹתָת

ומפֹתִים בְּתוֹכְכִי מִצָּרִים, בְּפִרְעָה וּבְכָל־עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים, וְהִרְגַּ מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן | מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן, וּלְכָל מַמְלָכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן אֶרְצָם גַּחְלָה, גַּחְלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יי שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יי, זְכָרְךָ לְדֶרֶד־וָדָר: כִּי־יִדִין יי עַמּוֹ, וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנַחֵם: עֲצַבֵי הַגּוֹיִם כָּסַף וְזָהָב, מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פָּה־לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אֲזַנַּיִם לָהֶם וְלֹא יִאֲזִינוּ, אֵף אֵינִי־יִשְׁרֹוחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם, כָּל אֲשֶׁר־בָּטַח בָּהֶם: בַּיִת יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יי, בַּיִת אֶהְרֹן בָּרְכוּ אֶת־יי: בַּיִת הַלְוִי בָרְכוּ אֶת־יי, יִרְאֵי יי בָּרְכוּ אֶת־יי: בְּרוּךְ יי | מִצִּיּוֹן, שֶׁכֵּן יְרוּשָׁלַם, הַלְלוּיָהּ:

קלו הודו ליי כי־טוב, כי לעולם חסדו: הודו לאלהי האלהים, כי לעולם חסדו: הודו לאדני האדנים, כי לעולם חסדו: לעשה גפלאות גדלות לבדו, כי לעולם חסדו: לעשה השמים בתבונה, כי לעולם חסדו: לרקע הארץ על־המים, כי לעולם חסדו: לעשה אזרים גדלים, כי לעולם חסדו: את־השמש לממשלת ביום, כי לעולם חסדו: את־הירח וכוכבים לממשלות בלילה, כי לעולם חסדו: למכה מצרים בבכוריהם, כי לעולם חסדו: ויוצא ישראל מתוכם, כי לעולם חסדו: ביד חזקה ובזרוע נטויה, כי לעולם חסדו: לגזר ים־סוף לגזרים, כי לעולם חסדו: והעביר ישראל בתוכו, כי לעולם חסדו: ונער פרעה וחילו בים־סוף, כי לעולם חסדו: למולך עמו במדבר, כי לעולם חסדו: למכה מלכים גדלים, כי לעולם חסדו: ויהרג מלכים אדירים, כי לעולם חסדו: לסיחון מלך האמרי, כי לעולם חסדו: ולעוג מלך הבשן, כי לעולם חסדו: ונתן ארצם לגחלה, כי לעולם חסדו: גחלה לישראל עבדו, כי לעולם חסדו: שפֹשְׁלָנוּ זָכַר לָנוּ, כי לעולם חסדו: ויפְרָקֵנוּ מִצָּרֵינוּ, כי לעולם חסדו: נתן לחם לכל־בשר, כי לעולם חסדו: הודו לאל השמים, כי לעולם חסדו:

קלו על נהרות | בכל, שם ישבנו גם־בְּכִינוּ, בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: על־עַרְבִים בְּתוֹכָהּ, תְּלִינוּ כְּנֵרוֹתֵינוּ: כי שם שאלנו שובינו דְּבַר־יְשִׁיר, וְתוֹלְלֵינוּ שִׁמְחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁירֵי־יי, על אדמת נכר: אִם־אֲשַׁכְּחֶךָ יְרוּשָׁלַם, תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק־לְשׁוֹנִי |

הנהגות (1) צריך להתז כי לעולם חסדו, דלא לישתמע כלעולם, וכן בכולם (ע"פ ספר המנהגים, עמ' 30).

(2) ידגיש ס' של חסדו, וכן בכולם (ע"פ שם).

לְחַפֵּי אִם-לֹא אֲזַכְּרֶנִּי, אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם, עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֲתִי:
 זָכַר יי | לְבַנֵּי אָדָם, אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַם, הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ, עַד הַיְסוּד
 בָּה: בַּת-בְּבַל הַשְּׂדוּדָה, אֲשֶׁרִי | שִׁישְׁלִים-לָךְ, אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ:
 אֲשֶׁרִי | שִׁיאֲחֹזוּ וְנַפֵּץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַפֶּלַע:

קָלַח לְדוֹד | אוֹדֶךָ בְּכָל-לִבִּי, נָגַד אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָ: אֲשֶׁתַּחֲוֶה אֶל-הַיִּכָּל
 קְדוֹשְׁךָ, וְאוֹדָה אֶת-שִׁמְךָ, עַל-חַסְדֶּיךָ וְעַל-אֲמֹתֶיךָ, כִּי-הִגְדַּלְתָּ עַל
 כָּל-שִׁמְךָ אֲמַרְתָּךְ: בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי, תְּרַהֲבֵנִי בְנַפְשִׁי עוֹ: יוֹדוֹךָ יי
 כָּל-מַלְכֵי-אֶרֶץ, כִּי שָׁמְעוּ אֲמַרֵי-פִיךָ: וַיִּשְׁירוּ בְּדַרְכֵי יי, כִּי-גָדוֹל כְּבוֹד יי:
 כִּי-רָם יי וְשָׁפַל יִרְאֶה, וְגָבַהּ מִמָּרְחָק יִידַע: אִם-אֵלֶיךָ | בְּקָרֵב צָרָה,
 תַּחֲיִנִי, עַל אַף אֵיבֵי תִשְׁלַח יָדְךָ, וְתוֹשִׁיעֵנִי יְמִינֶךָ: יי יִגְמַר בְּעַדִּי, יי
 חַסְדֶּיךָ לְעוֹלָם, מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֶל-תִּרְפֶּה:

קָלַט לְמַנְצַח לְדוֹד מְזֻמֹּר, יי חֲקַרְתֵּנִי וַתִּדַּע: אֶתָּה יָדַעְתָּ שְׂבִתִּי וְקוּמִי,
 בְּנִתָּה לְרַעֵי מִרְחֹק: אֲרַחֵי וְרַבְעֵי זְרִית, וְכָל-דַּרְכֵי הַסִּבְנָתָה: כִּי
 אֵין מַלְאָךְ בְּלִשׁוֹנִי, הֵן יי יָדַעְתָּ כֻּלָּה: אֲחֹזֵר וְקָדַם צַרְתֵּנִי, וַתִּשֶׁת עָלַי
 כַּפְּכָה: פְּלִיאָה דַעַת מִמֵּנִי, נִשְׁגָּבָה לֹא-אוֹכַל לָהּ: אָנָּה אֵלֶיךָ מְרוֹחֶה,
 וְאָנָּה מִפְּנֵיךָ אֲבָרַח: אִם-אֶפְסָ שְׂמִימִם, שֵׁם אֶתָּה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל, הַנֶּךָ:
 אֲשֶׁא כְנָפַי-שָׁחַר, אֲשַׁכְּנָה בְּאַחֲרֵית יָם: גַּם-שֵׁם יָדְךָ תִּנְחַנֵּנִי, וְתִאֲחַזְנֵנִי
 יְמִינֶךָ: וְאִמַר אֶד-חֲשֶׁךְ יִשׁוּפְנִי, וְלִילָה אוֹר בְּעַדְנִי: גַּם-חֲשֶׁךְ לֹא-יַחֲשִׁיךְ
 מִמֶּךָ, וְלִילָה כִּיֹּם יֵאִיר, כַּחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה: כִּי-אֶתָּה קִנִּיתָ כְּלִיתִי, תִּסְכְּנֵנִי
 בְּבִטָּן אֲמִי: אוֹדֶךָ עַל כִּי נִזְרָאוֹת נִפְלִיתִי, נִפְלְאִים מַעֲשֵׂיךָ, וְנַפְשִׁי יָדַעַת
 מְאֹד: לֹא-נִכְחַד עֲצָמֵי מִמֶּךָ, אֲשֶׁר-עֲשִׂיתִי בַסֶּתֶר, רִקְמַתִּי בַתַּחֲתִיּוֹת
 אֶרֶץ: גְּלָמִי | רָאוּ עֵינֶיךָ, וְעַל-סַפְרֶךָ כָּלֵם יִכְתְּבוּ, יָמִים יִצְרוּ, וְלוֹ אֶחָד
 בָּהֶם: וְלִי, מִה-יִקְרוּ רַעֲיָךְ אֵל, מָה עֲצָמוּ רְאִישֵׁיהֶם: אִסְפָּרָם מִחֹל יִרְבוּן,
 הִקִּיצְתִּי וְעוֹדֵי עִמָּךְ: אִם-תִּקְטַל אֵלוֹהַ | רָשַׁע, וְאֲנִשִּׁי דָמִים סוּרוּ
 מִנִּי: אֲשֶׁר יִמְרוּךָ לְמִזְמָה, נָשׂוּא לְשׂוּא עָרִיךָ: הֲלוֹא-מִשְׁנֵאֵיךָ יי |
 אֲשַׁנָּא, וּבַתְּקוּמְמִיךָ אֶתְקוּטְט: תִּכְלִית שְׁנֵאָה שְׁנֵאָתִים, לְאֵיבִים הָיוּ לִי:
 חֲקַרְנִי אֵל וְדַע לְבָבִי, בַּחֲנִנִי וְדַע שְׂרַעֲפִי: וְרָאָה אִם-דָּרְךָ-עֹצֵב כִּי, וְנַחֲנִי
 בְּדָרְךָ עוֹלָם:

קָמ לְמַנְצַח מְזֻמֹּר לְדוֹד: חֲלִצֵנִי יי מֵאָדָם רָע, מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי:
 אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רַעוֹת בְּלִב, כָּל-יוֹם יִגְוְרוּ מִלְּחָמוֹת: שְׁנַנְנוּ לְשׁוֹנָם,

כְּמוֹ-נֶחֱשׁ, חֶמֶת עִבְשׁוֹב תַּחַת שְׁפָתַימוּ סְלָה: שְׁמַרְנִי יי | מִיַּדִּי רָשָׁע,
מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי, אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לְדַחֹת פְּעַמַּי: טָמְנוּ גַּאִים | פֶּחַ
לִי, וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רַגְשׁוֹ רֶשֶׁת לְיַד-מַעְגָּל, מִקְשִׁים שְׁתוּ-לִי סְלָה: אֲמַרְתִּי לַיי,
אֵלֵי אָתָּה, הַאֲזִינָה יי קוֹל תַּחֲנוּנָי: אֱלֹהִים אֲדַנִּי עֲזוּ יִשׁוּעָתִי, סְכּוּתָה
לְרֹאשֵׁי בְּיוֹם גִּשְׁק: אֶל-תִּתֵּן יי מֵאוּרֵי רָשָׁע, זִמְמוּ אֶל-תִּפְקוּ יְרוּמוּ סְלָה:
רֹאשׁ מִסְבֵּי, עֲמַל שְׁפָתַימוּ יִכְסְמוּ: יִמּוּטוּ עֲלֵיהֶם גַּחְלִים, בָּאֵשׁ יִפְלֹם,
בְּמַהֲמֹרוֹת בַּל-יִקּוּמוּ: אִישׁ לָשׁוֹן בַּל-יִכּוֹן בְּאָרֶץ, אִישׁ-חֲמָס רָע, יִצוּדְנוּ
לְמַדְחַפֶּת: יַדְעָתִי כִי-יַעֲשֶׂה יי דִּין עָנִי, מִשִּׁפְטֵי אֲבִינָיִם: אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ
לְשִׁמְךָ, יֵשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת-פְּנֵיךָ:

קמא מְזֻמּוֹר לְדוֹד, יי קָרַאתִיךָ חוֹשָׁה לִי, הַאֲזִינָה קוֹלִי בְּקִרְאִי-
לְךָ: תִּכּוֹן תִּפְלָתִי קִטְרַת לְפָנֶיךָ, מִשְׁאֵת כְּפִי מִנַּחַת-עָרֵב:
שִׁיתָה יי שְׁמֵרָה לְפִי, נִצְרָה עַל-דָּל שְׁפָתַי: אֶל-תִּטְ-לְבִי לְדַבָּר | רָע,
לְהַתְעוֹלֵל עַל-לוֹת | בְּרָשָׁע אֶת-אִישִׁים פְּעֵלֵי-אֹן, וּבַל-אֶלְחַם
בְּמַנְעֵמֵיהֶם: יְהִלְמֵנִי צַדִּיק | חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי, שְׁמֵן רֹאשׁ אֶל-יַיִנִּי רֹאשִׁי,
כִּי-עוֹד וּתְפִלָּתִי בְּרַעוּתֵיהֶם: נִשְׁמָטוּ בִי-יִסְלַע שִׁפְטֵיהֶם, וְשִׁמְעוּ
אֲמָרִי, כִּי נִעְמּוּ: כְּמוֹ פֶלֶח וּבִקְעָה בְּאָרֶץ, נִפְזָרוּ עֲצָמֵינוּ לְפִי שְׂאוּל: כִּי
אֲלִיךָ | אֱלֹהִים אֲדַנִּי עֵינִי, בְּכָה חֲסִיתִי אֶל-תִּעַר נִפְשִׁי: שְׁמַרְנִי מִיַּדִּי
פֶּחַ יִקְשׁוּ לִי, וּמִקְשׁוֹת פְּעֵלֵי אֹן: יִפְלוּ בְּמִכְמָרֵי רָשָׁעִים, יַחַד אֲנָכִי
עַד-אֶעְבּוֹר:

לְדִישׁ יְתוּם

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אמן: בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךָ
מְלְכוּתָהּ, וְיִצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. אמן: בְּחִיבוֹן
וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחִי דְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֵנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאֲמַרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא: יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח
וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. אמן: לְעֵלָא מִן כָּל-בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא,
דְּאֲמִירָן בְּעֵלְמָא, וְאֲמַרוּ אָמֵן:

דא

הנהגות (1) אם אין חיוב - יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).
(2) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה דבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף,
וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר)
וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן
(ספר המנהגים, עמ' 6).

יְהֵא שְׁלֵמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:²

מוספין קודמין לבזיכין. לזאת נכון לומר פרשת בזיכין ולחם הפנים אחר תפלת מוסף [כשחל ב]שבת:
וְלִקְחַתְּ סֵלֶת, וְאָפִיתְּ אֹתָהּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חֲלוֹת, שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
יְהִיָּה הַחֲלָה הָאֶחָת: וְשִׁמַּתְּ אֹתָם שְׁתֵּים מֵעֲרֻכּוֹת שֵׁשׁ
הַמֵּעֲרֻכָּת, עַל הַשְּׁלֶחַן הַטָּהוֹר לְפָנַי יי: וְנָתַתְּ עַל־הַמֵּעֲרֻכָּת לְבִנְיָה
זָכָה, וְהִיָּתָה לְלֶחֶם לְאֻזְכָּרָה, אֲשֶׁה לַיי: בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
יַעֲרֻכְנוּ לְפָנַי יי תָּמִיד מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, בְּרִית עוֹלָם: וְהִיָּתָה
לְאֶהֱרֹן וּלְבָנָיו וְאֶכְלָהוּ בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ, כִּי קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים הוּא לוֹ
מֵאֲשֵׁי יי, חֶק־עוֹלָם:

שש זכירות

לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ:
רַק הַשְּׁמֹר לָךְ, וְשָׁמַר נִפְשֶׁךָ מֵאֵד פְּנֵי־תִשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ
עֵינֶיךָ, וּפְנִי־סוּרוּ מִלְּבַבְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֶיךָ:
יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לְפָנַי יי אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב:

זְכוֹר, אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לָךְ עַמְלֶק בְּדֶרֶךְ, בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם: אֲשֶׁר קָרָךְ
בְּדֶרֶךְ, וַיִּזְנֹב בְּךָ כְּלֵי־הַנְּחֹשֶׁלִים אַחֲרֶיךָ, וְאֹתָהּ עֵינֶיךָ וַיִּגַּע, וְלֹא יָרָא
אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהִנִּיחַ יי אֱלֹהֶיךָ | לָךְ מִכָּל־אֵיבֶיךָ מִסָּבִיב, בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר
יִי־אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ, תִּמְחָה אֶת־זְכוֹר עַמְלֶק מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם. לֹא תִשְׁכַּח:

זְכוֹר אֶל־תִּשְׁכַּח, אֵת אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֹת־יי אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר:
זְכוֹר, אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יי אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם, בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם:
זְכוֹר, אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקֹדֶשׁ:³

וידבר

תו"א (א) איוב כה ב (בשינוי): (ב) סידור: (ג) ויקרא כד ה"ט: (ד) דברים טז ג: (ה) שם ד ט"י:
(ו) שם כה יז"ט: (ז) שם ט ז: (ח) שם כד ט: (ט) שמות כ ח:
הנהגות (1) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של קדיש: עושה – לימין המתפלל.
השלום – לשמאל המתפלל. במרומיו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן – באמצע
(מנהגי הרבי).

(2) ואחרי זה [אבל או בעל יארצייט] אומרים משניות וקדיש דרבנן (אחרי התהלים, עמ' 225).

(3) אמירת שש הזכירות – אחרי ולקחת סולת (ספר המנהגים, עמ' 34).

(4) עושים הפסקה בין מוסף למנחה, – לפחות 45 דקות (ספר המנהגים, עמ' 59).

וַיִּדְבֹר יי אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵהֶם, אֶת־קֶרְבָּנִי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי, רִיחַ נִיחֹחַי
 תִּשְׁמְרוּ לְהִקְרִיב לִי בְמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם, זֶה הָאִשָּׁה
 אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לִי, כִּבְשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם, שְׁנַיִם
 לַיּוֹם, עֹלָה תָּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר,
 וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית
 הָאִיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן כֶּתִיב רְבִיעֵת
 הַהֵיזֵן: עֹלֹת תָּמִיד, הַעֲשִׂיָה בְהַר סִינַי לְרִיחַ נִיחֹחַ
 אִשָּׁה לִי: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַהֵיזֵן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ
 הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֶׁכֶר לִי: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין
 הָעֶרְבָּיִם, כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַעֲשֶׂה, אִשָּׁה
 רִיחַ נִיחֹחַ לִי:

וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יי, וּזְרְקוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן
 הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמּוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

אֵתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁהַקְּטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ
 לִפְנֵיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים, בְּזֶמֶן שְׁבִיט הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם,
 כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל־יַד מֹשֶׁה נְבִיאָךָ, כַּכְּתוּב בְּתוֹרָתְךָ:
 וַיֹּאמֶר יי אֶל־מֹשֶׁה, קַח־לְךָ סַמִּים, נֹטָף | וְשַׁחֲלֹת,
 וְחִלְבָּנָה, סַמִּים, וְלִבְנָה זָכָה, בַּד בְּבַד
 יִהְיֶה: וַעֲשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת, רִקַּח מֵעֲשֶׂה רוֹקַח,
 מִמֶּלֶח טָהוֹר קֹדֶשׁ: וְשַׁחֲקֹת מִמָּנָה הֶדְקוּ,
 וְנִתְתָּה מִמָּנָה לִפְנֵי הָעֵדוּת בְּאֵהֶל מוֹעֵד, אֲשֶׁר
 אוֹעֵד לְךָ שָׁמָּה, קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים תִּהְיֶה לְכֶם:
 וְנֹאמַר, וְהַקְּטִיר עָלָיו אֶהֱרֹן קְטֹרֶת סַמִּים,
 בַּבֶּקֶר

תו"א (א) במדבר כח א-ח: (ב) ויקרא א יא: ג) שמות ל לד-לו: ד) שם ז-ח:

בְּבִקְרָב בְּבִקְרָב בְּהִיטִיבוּ אֶת־הַנֵּרֹת יִקְטִירְנָה;
וּבַהֲעֵלֹת אֶהְרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעֲרֵבִים
יִקְטִירְנָה, קִטְרֹת תָּמִיד לְפָנַי יִי לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנוּ, פִּשּׁוּם הַקִּטְרֹת כִּי צָד: שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁנִים
וְשִׁמְנָה מָנִים הָיוּ בָּהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁנִים
וְחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחֲמָה, מָנָה לְכָל־יוֹם פָּרַס
בְּשַׁחֲרִית, וּפָרַס בֵּין הָעֲרֵבִים, וְשִׁלְשָׁה מָנִים יִתְרִים,
שְׁמֵהֶם מִכָּנִים כִּהֵן גָּדוֹל מְלֵא חֲפָנָיו בְּיוֹם הַכִּפָּרִים,
וּמִחֲזִירֵן לְמִכְתָּשֶׁת בְּעֶרְבַּיּוֹם הַכִּפָּרִים, וְשׁוֹחֲקֵן יָפָה
יָפָה כְּדִי שִׁתְּהָא דְקָה מִן הַדְּקָה. וְאַחַד עָשָׂר סִמְמָנִין
הָיוּ בָּהּ. וְאֵלֹהֵינָּ: א הַצָּרִי ב וְהַצְּפָרֵן, ג הַחֲלֻבָּנָה
ד וְהַלְּבֹנָה מִשְׁקָל שֶׁבַע־עִים שֶׁבַע־עִים מָנָה, ה מֹר
ו וְקִצְיָעָה, ז שְׁבֻלֹת נֶרְדִּי ח וְכֹרְכָם מִשְׁקָל שְׁנַיִם עָשָׂר
שְׁנַיִם עָשָׂר מָנָה, ט הַקִּנְטָרִי שְׁנַיִם עָשָׂר, י קַלּוּפָה
יִשְׁלֹשָׁה, יא קִנְמֹן תִּשְׁעָה. בְּרִית כְּרִשְׁנָה תִּשְׁעָה
קִבִּין, י"ב קִפְרִיסִין סֵאִין תִּלְתָּא וְקִבִּין תִּלְתָּא, וְאִם
אִין לוֹ יִין קִפְרִיסִין מִבִּיא חֲמַר חוֹרֵין עֲתִיק. מֶלֶח
סְדוּמִית רְבַע, מַעֲלָה עָשׂוֹן, כָּל־שְׁהוּא: רַבִּי נִתֵן
הַבְּבִלִי אֹמֵר, אֵף כִּפְתַּת הַיִּרְהֵן כָּל־שְׁהוּא, וְאִם נִתֵן
בָּהּ דְּבִשׁ פְּסָלָהּ, וְאִם חֲסַר אֶחָד מִכָּל־סִמְמָנֵיהָ
חַיֵּב מִיתָהּ:

רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן נַמְלִיאֵל אֹמֵר, הַצָּרִי אִינוּ אֵלָּא שְׁרָף
הַנוּטָף מֵעֵצֵי הַקִּטָּף, בְּרִית כְּרִשְׁנָה שְׁשָׁפִין בָּהּ
אֶת־הַצְּפָרֵן, כְּדִי שִׁתְּהָא נֶאֱחָה; יִין קִפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין

ב

תו"א א) ראה כריתות ו, א. ירושלמי יומא ד, ה; הנהגות 1) ימנה הסמנים באצבעותיו (מנהגי הרבי).

בו את־הצַפֶּרֶן, כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה עֵזָה, וְהָלֹא מִי רַגְלִים יִפִּין
 לָהּ, אֲלֹא שְׂאִין מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בְּמִקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:
 תִּנְיָא, רַבִּי נָתַן אוֹמֵר, כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר: הֲדַק
 הֵיטֵב, הֵיטֵב הֲדַק, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יִפֶּה לְבָשָׂמִים.
 פְּטֻמָּה לַחֲצֵאִין כְּשֶׁרָה, לְשִׁישׁ וְלִרְבִיעַ, לֹא שָׁמְעֵנוּ:
 אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל, אִם כְּמִדְתָּהּ כְּשֶׁרָה לַחֲצֵאִין.
 וְאִם חֶסֶר אֶחָד מִכָּל־סְמֵמָנֶיהָ חֵיב מִיָּתָה:

תִּנְיָא, בַּר קַפְרָא אוֹמֵר, אַחַת לְשָׁנִים אוֹ לְשִׁבְעִים
 שָׁנָה הֵיִתָּה בָּאָה שֶׁל שִׁירִים לַחֲצֵאִין. וְעוֹד
 תִּנְיָ בַר קַפְרָא, אֵלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קוֹרְטוֹב שֶׁל דְּבִשׁ,
 אֵין אָדָם יְכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רִיחָהּ, וְלָמָּה אֵין מְעַרְבִין בָּהּ
 דְּבִשׁ, מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה, כִּי כָּל־שְׂאֵר וְכָל־דְּבִשׁ
 לֹא־תִקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לִּי:

יִי עֲבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁנֵב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה ג"פ: יִי
 עֲבָאוֹת, אֲשֶׁרֵי אָדָם בִּטָּח בְּךָ ג"פ: יִי הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ
 יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ ג"פ: וְעַרְבָה לִי מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם, כִּימִי
 עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדַמְנִית:

אָנָּה, בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תִּתִּיר צְרוּרָה
 קַבֵּל רַגְת עַמְּךָ, שׁוֹבְנֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא
 נֹא גְבוּר, הוֹרְשֵׁי יַחֲוֹךְ כְּבִבַת שְׁמֵרָם
 בְּרַכֵּם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תִּמְיֵד גְּמֻלָם
 חֲסִין קְדוֹשׁ, בְּרוּב טוֹבְךָ נִהַל עֲדָתְךָ
 יַחִיד גֹּאֵה לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדוּשָׁתְךָ
 שׁוֹעֲתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקוֹתֵנוּ, יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אב"ג ית"ץ
 קר"ע שט"ן
 נג"ד יכ"ש
 בט"ר צת"ג
 חק"ב טנ"ע
 יג"ל פז"ק
 שק"ו צי"ת

וידי

תו"א (א) ראה כריתות ו, ב. ירושלמי יומא ד, ה: (ב) ויקרא ב יא: ג) תהלים מו ח: ד) שם פד
 יג: ה) שם כ י: ו) מלאכי ג ד: ז) פסחים נו, א:
 הנהגות ו) צריך לראות - או לצייר במחשבה - השמות, שהם הראשיתיות, אבל לא לאמרם
 (ראה ספר המנהגים, עמ' 26).

כִּשְׁפוֹתֶיךָ הָאֵרוֹן יֹאמְרוּ הַקְהָל:

וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, קוּמָה | יי
וַיַּפְּצוּ אִיבֵיהֶּ, וַיִּנָּסוּ מִשְׁנֵאֵיהֶּ מִפְּנֵיהֶּ: כִּי
מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר־יְי מִירוּשָׁלַם: בְּרוּךְ
שְׁנַתֶּן תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ:

בְּרִידֶּ שְׁמָה דְמָרָא עֲלֵמָא, בְּרִידֶּ כְּתִירָה וְאַתְרָהּ, יְהֵא רְעוּתָהּ עִם
עַמָּהּ יִשְׂרָאֵל לְעֵלָם, וּפְרָקָן יְמִינָהּ אַחֲזִי לְעַמָּהּ בְּבִי
מִקְדִּישָׁהּ, וְלֹאֲמִטּוּי לָנָא מִטּוּב נְהוּרָהּ וְלִקְבָּל צְלוּתָנָא בְּרַחֲמִין.
יְהֵא רְעוּא קְדָמָה דְתוֹרִיהֶּ לָן חִיין בְּטִיבוּ, וְלִהוּי אָנָא פְּקִידָא בְּגו
צְדִיקָיָא, לְמַרְחָם עָלֵי וְלִמְנַטֵּר יְתִי וַיִּת כְּלָדֵי לֵי, וְדִי לְעַמָּהּ יִשְׂרָאֵל.
אַנְתָּהּ הוּא זֶן לְכָלָא וּמְפָרְנָם לְכָלָא, אַנְתָּהּ הוּא שְׁלִיט עַל כָּלָא. אַנְתָּהּ הוּא
דְשְׁלִיט עַל מַלְכָיָא. וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אָנָא עֲבָדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידֶּ
הוּא, דִּסְגִידָנָא קָמָה וּמִקְפִּי דִיקָר אֹרִיתָהּ. בְּכָל־עֵדָן וְעֵדָן לָא עַל
אַנְשֵׁי רְחִיצָנָא וְלָא עַל בְּרֵי אֱלֹהִין סְמִיכָנָא, אֲלָא בְּאֱלֹהָא דְשָׁמַיָא,
דְהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט, וְאֹרִיתָהּ קְשׁוּט, וּבִיאֹוֹהִי קְשׁוּט, וּמִסְנָא לְמַעְבַּד
טְבוּן וּקְשׁוּט. בִּיהֵ אָנָא רְחִיץ, וְלִשְׁמָהּ קְדִישָׁא יְקִירָא אָנָא אָמַר
תְּשַׁבְּחוּ. יְהֵא רְעוּא קְדָמָה דְתַפְתַּח לְבָאֵי בְּאֹרִיתָא, וְתַשְׁלִים
מִשְׁאֲלִין דְלְבָאֵי, וְלְבָא דְכָל־עַמָּהּ יִשְׂרָאֵל, לְטַב וּלְחִיין וּלְשָׁלָם:

מוציאין ספר תורה, ואומר הש"ץ:

גְּדָלוֹ לֵי אֱתִי, וְנִרְוֹמָה שְׁמוּ יַחְדוּ:

והקהל עונין לך יי תגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד, בייכל
בשמים ובארץ, לך יי הממלכה, והמתנשא לכל |
לראש: רוממו יי אלהינו והשתחוּו להדם רגליו, קדוש הוא: רוממו יי
אלהינו והשתחוּו לְהַר קְדִישׁוֹ, בִּי־קְדוּשׁ יי אלהינו:
אב הרחמים, הוא ירחם עם עמוסים, ויזכור ברית איתנים, ויצייל
נפשותינו מן השעות הרעות, ויגער בַּיָּצֵר הָרַע מִן הַנְּשׂוּאִים, ויחון
עלינו לְפָלִיטָת עוֹלָמִים, וימלא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:
ותגלה

תו"א (א) סידור: (ב) במדבר י לה: (ג) ישעיה ב ג: (ד) זהר ויקהל דף רו, א: (ה) תהלים לד ד:
(ו) דברי הימים-א כט יא: (ז) תהלים צט ה: (ח) שם ט:
הנהגות (ו) יגבי' הס"ת מעט לכיוון ארון הקודש (מנהגי הרבי - וראה שו"ע או"ח סימן קלד במגן
אברהם ס"ק ד).

חזן

וְתִגְלוּ וְתִרְאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בְּזֶמֶן קָרוֹב, וַיַּחֲזִן פְּלִטָתָנוּ וּפְלִטַת עַמּוֹ בֵּית
 יִשְׂרָאֵל לַחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרַצּוֹן, וְנֹאמַר אָמֵן: הַכֹּל הָבָה גְדֹל
 לְאֱלֹהֵינוּ וְתֵנוּ כְבוֹד לַתּוֹרָה. כְּרַב. יַעֲמֹד (פכ"פ) הַפֶּה: בְּרוּךְ שָׁנְתָן תּוֹרָה
 לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ: קהל וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּי אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם:

כְּשִׁקְרִין אוֹתוֹ לַתּוֹרָה לֵאמֹר זֶה בְּרָכּוֹ אֶת־יְיָ הַמְּבָרֵךְ:

וְהַקְהֵל עוֹנֵין בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְהַעוֹלָה חוֹזֵר בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּחַרְבָּנוּ מְכַלְהַעֲמִים,
 וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

וקורין ג' גברי בפרשת אחרי, ואחר קריאת הפרשה יברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת,
 וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכָנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כַּמַּעֲשֶׂה אֶרֶץ־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבַתְּם־בָּהּ לֹא
 תַעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֶׂה אֶרֶץ־כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ
 וּבַחֲקֹתֵיהֶם לֹא תֵלְכוּ: אֶת־מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לְלַכֵּת
 בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 אִתְּם הָאָדָם וְחַי בָּהֶם אֲנִי יְהוָה: לֹא אִישׁ אִישׁ אֶל־כָּל־שְׂאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא
 תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוּהָ אֲנִי יְהוָה: עֲרוֹת אָבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא תִגְלֶה אִמְךָ
 הִיא לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתָהּ: עֲרוֹת אִשְׁת־אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה עֲרוֹת אָבִיךָ הִיא:
 עֲרוֹת אַחֻתְךָ בֵּת־אָבִיךָ אוֹ בֵּת־אִמְךָ מוֹלַדֶּת בֵּית אוֹ מוֹלַדֶּת חוּץ לֹא
 תִגְלֶה עֲרוֹתָן: עֲרוֹת בֵּת־בְּנֶיךָ אוֹ בֵּת־בָּתְּרֶיךָ לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתָן כִּי עֲרוֹתֶיךָ
 הֵנָּה: עֲרוֹת בֵּת־אִשְׁת־אָבִיךָ מוֹלַדֶּת אָבִיךָ אַחֻתְךָ הִיא לֹא תִגְלֶה
 עֲרוֹתָהּ: עֲרוֹת אַחֻת־אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה שְׂאֵר אָבִיךָ הִיא: עֲרוֹת
 אַחֻת־אִמְךָ לֹא תִגְלֶה כִּי־שְׂאֵר אִמְךָ הִיא: עֲרוֹת אַחֻת־אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה
 אֶל־אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרַב דְּדַתְךָ הִיא: עֲרוֹת כָּל־תְּרֵיךָ לֹא תִגְלֶה אִשְׁת־בְּנֶיךָ
 הִיא לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתָהּ: עֲרוֹת אִשְׁת־אָחִיךָ לֹא תִגְלֶה עֲרוֹת אָחִיךָ הִיא:

ערוֹת

תו"א (א) דברים לב ג: (ב) שם ד ד: (ג) מסכת סופרים יג, ח: ד) ויקרא יח:
 הנהגות (1) נוגע בטליתו בתחילת הקריאה ובסופה [ובתחילתה (מנהגי הרבי)], נושק הטלית במקום
 שנגע בס"ת, גולל הס"ת, מפנה פניו, קצת, לימין — ומברך. פותח הס"ת וקורא (ספר
 המנהגים, עמ' 13). בסיום הקריאה נוגע בטליתו בסוף הקריאה ובתחילתה, נושק הטלית
 במקום שנגע בס"ת, גולל הס"ת ומברך (מנהגי הרבי).
 (2) מדקדקים לשמוע קריאת התורה מתוך החומש (ספר המנהגים, עמ' 14).

עֲרוֹת אִשָּׁה וּבְתוּהָ לֹא תִגְלֶה אֶת־בֵּת־בְּנָהּ וְאֶת־בֵּת־בִּתּוֹ לֹא תִקַּח לְגִלּוֹת עֲרוֹתֶיהָ שְׂאֵרָה הֵנָּה זְמָה הִיא: וְאִשָּׁה אֶל־אֶחָתָהּ לֹא תִקַּח לְצֹרֶר לְגִלּוֹת עֲרוֹתֶיהָ עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ: וְאֶל־אִשָּׁה בְּנִדַת טַמְאָתָהּ לֹא תִקְרַב לְגִלּוֹת עֲרוֹתֶיהָ: וְאֶל־אִשֶּׁת עַמִּיתְךָ לֹא־תִתֵּן שְׂכַבְתְּךָ לְזֹרַע לְטַמְאָה־בָּהּ: וּמִזִּרְעֶךָ לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר לְמִלֶּךְ וְלֹא תַחֲלַל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: יִשְׂרָאֵל וְהוּא מִפְּטִיר וְאֶת־זָכֹר לֹא תִשְׁכַּח מִשְׁכָּבִי אִשָּׁה תוֹעֵבָה הִיא: וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׂכַבְתְּךָ לְטַמְאָה־בָּהּ וְאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד לִפְנֵי בְהֵמָה לְרִבְעָה תֵבֵל הוּא: אֵל תִּטְמְאוּ בְּכָל־אֵלֶּה כִּי בְּכָל־אֵלֶּה נִטְמְאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלַּח מִפְּנֵיכֶם: וַתִּטְמְאוּ הָאָרֶץ וַאֲפָקֹד עֲוֹנָה עָלֶיהָ וַתִּקַּא הָאָרֶץ אֶת־יִשְׁבֵּיהָ: וּשְׁמֵרְתֶם אֹתָם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי וְלֹא תַעֲשׂוּ מִכָּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה הָאֲזוּרֹת וְהַגְּזֵר בְּתוֹכֵכֶם: כִּי אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵל עָשׂוּ אֲנִישֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַתִּטְמְאוּ הָאָרֶץ: וְלֹא־תִקְיֹא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטַמְאָכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם: כִּי כָל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנְּפֹשׁוֹת הַעֲשׂוֹת מִקְרֵב עִמָּם: וּשְׁמֵרְתֶם אֶת־מִשְׁמְרֹתַי לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת מַחֲקוֹת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

לשמגביהין הספר תורה להראות הכתב לעם, כל אדם ישתדל לקרב עצמו לבימה כדי שיוכל לקרא מה שכתוב בספר תורה בעת הגבחה הספר תורה, ויאמר:

זוֹאת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנִי יִשְׂרָאֵל:
 עֵץ־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְתִמְכֶיָה מֵאֲשֶׁר: וְדַרְכֶיָה דְרָכֵי־נְעָם,
 וְכָל־נְתִיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֲרֹךְ יָמִים בִּימִינָהּ, בְּשִׂמְאַלָּהּ עֲשֶׂר וְכָבוֹד:
 יי חֲפִיץ לְמַעַן צְדָקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר:

לא יתחיל המפטיר להפטיר עד שיגמור הגולל לגולל הספר תורה כדי שגם הגולל יוכל להבין ולשמוע ממנו שחובה הוא על הכל לשמוע ההפטרה כמו הפרשה שבספר תורה:

ברכת הפטרה לפנייה

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בַּנְּבִיאִים טוֹבִים, וּרְצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמָּרִים בַּאֲמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַבוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ, וּבַנְּבִיאֵי הָאֲמֶת וְצְדָק:

ויהי

תו"א (א) ראה סידור: (ב) דברים ד מד: (ג) משלי ג יח: (ד) שם יז: (ה) שם טו: (ו) ישעיה מב כא: (ז) שו"ע אדה"ז סימן רפד סעיף יא: (ח) מסכת סופרים יג, ט: הנהגות (ו) בעת הגבחה הס"ת ואמירת וזאת התורה - אין מנהגנו להראות באצבע (ספר המנהגים, עמ' 15).

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה בְּנֹאֲמָתִי לֵאמֹר: קוּם לֶךְ אֶל־נִינְוָה הָעִיר
הַגְּדוֹלָה וְקֹרָא עָלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רַעַתְם לִפְנֵי: וַיִּקַּם יוֹנָה לְבָרַח
תְּרֻשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אֲנִיָּה | בָּאָה תְּרֻשִׁישַׁי וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ
וַיֵּרֶד בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם תְּרֻשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה: וַיְהוֶה הַטִּיל רוּחַ־גְּדוֹלָה
אֶל־הַיָּם וַיְהִי סַעַר־גְּדוֹל בַּיָּם וְהָאֲנִיָּה חֹשְׁבָה לְהִשָּׁבֵר: וַיִּירָאוּ הַמַּלְאָכִים
וַיִּזְעְקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהָיו וַיִּטְלוּ אֶת־הַכְּלִים אֲשֶׁר בָּאֲנִיָּה אֶל־הַיָּם לְהַקֵּל
מֵעֲלֵיהֶם וַיּוֹנָה יָרַד אֶל־יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם: וַיִּקְרַב אֵלָיו רֶב
הַחֵבֶל וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לָּךְ גְּרָדָם קוּם קֹרָא אֶל־אֱלֹהֶיךָ אוּלַי יַתְעַשֶּׂת
הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאכְדָ: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לָכוּ וּנְפִילָה גּוֹרְלוֹת
וּנְדַעָה בְּשִׁלְמֵי הָרַעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיִּפְּלוּ גּוֹרְלוֹת וַיִּפֹּל הַגְּדוֹל עַל־יוֹנָה:
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידֵה־נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לְמִי־הָרַעָה הַזֹּאת לָנוּ מַה־מְלֹאכְתְּךָ
וּמֵאֵין תָּבוֹא מָה אֶרְצֶךָ וְאִי־מִזֶּה עִם אֶתָּה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֲבָרִי אֲנֹכִי
וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרָא אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּם וְאֶת־הַיַּבְשָׁה:
וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְּדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי־יָדְעוּ
הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בָרַח כִּי הִגִּיד לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
מַה־נַּעַשָׂה לָּךְ וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מֵעֲלֵינוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסַעַר: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
שְׂאוּנִי וְהַטִּילְנִי אֶל־הַיָּם וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדַע אֲנִי כִּי בְּשִׁלְי
הַסַּעַר הַגְּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם: וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהַשִּׁיב אֶל־הַיַּבְשָׁה וְלֹא
יָכְלוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסַעַר עֲלֵיהֶם: וַיִּקְרָאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אָנֹּה יְהוָה
אֶל־נָא נֹאכְדָה בְּנַפְשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאֶל־תִּתֵּן עָלֵינוּ דָם נִקְיָא כִּי־
אֶתָּה יְהוָה כְּאֲשֶׁר חִפְצָתָ עָשִׂיתָ: וַיִּשְׂאוּ אֶת־יוֹנָה וַיִּטְלֻהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֵד
הַיָּם מִזְעָפוֹ: וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְּדוֹלָה אֶת־יְהוָה וַיִּזְכְּחוּ־זִבְחַ לַיהוָה
וַיִּדְּרוּ גְדָרִים: וַיִּמֵּן יְהוָה דָּג גְּדוֹל לְבַלַּע אֶת־יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעַי הַדָּג
שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת: וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו מִמַּעַי הַדָּגָה:
וַיֹּאמֶר קִרְאתִי מִצָּרָה לִּי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבֶּטֶן שְׂאוֹל שׁוֹעֵתִי שָׁמַעַתָּ
קוֹלִי: וַתִּשְׁלִיכְנִי מִצוֹלָה בְּלִבְבִי יָמִים וַנְהַר יִסְכְּבֵנִי כָּל־מִשְׁבְּרֶיךָ וַגְּלִיךָ עָלַי
עָבְרוּ: וְאֲנִי אֲמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנְּגַד עֵינֶיךָ אֵךְ אוֹסִיף לְהַפִּיט אֶל־הַיָּם
קִדְשֶׁךָ: אֶפְפוּנֵי מַיִם עַד־נַפְשׁ תְּהוֹם יִסְכְּבֵנִי סוּף חֲבוּשׁ לְרֹאשִׁי: לְקַצְבֵי

הרים

תו"א (א) יונה א"ד:

הנהגות 1) .. לא יקראו שנים ההפטרה כאחד בקול רם ששני קולות אין נשמעים. ויש נוהגים ..
[שגם] הם בעצמם קורין ההפטרה ושומעין הברכות מפי המפטיר. ומכל מקום צריכין לזוהר
שלא יקראו בקול רם אלא בנחת (מלה במלה עם המפטיר) (ספר המנהגים, עמ' 32).

הָרִים יִרְדְּתִי הָאָרֶץ בְּרַחֲמֶיהָ בְּעֵדֵי לְעוֹלָם וַתַּעַל מִשְׁחַת חַיִּי יְהוָה אֱלֹהֵי:
בְּהַתְעַטֵּף עָלַי נִפְשִׁי אֶת־יְהוָה זְכַרְתִּי וַתָּבוֹא אֵלַיךָ תִּפְלְתִי אֶל־הֵיכַל
קִדְשֶׁךָ: מִשְׁמָרִים הַבְּלִי־שׁוֹא חֲסֹדָם יַעֲזֹבוּ: וְאֲנִי בְּקוֹל תּוֹדָה אֲזַבְּחָה־לָּךְ
אֲשֶׁר נִדְרַתִּי אֲשַׁלְּמָה יִשׁוּעָתָה לִיהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה לִדָּג וַיִּקָּא אֶת־יוֹנָה
אֶל־הַיַּבְשָׁה: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שְׁנִית לְאֹמֶר: קוּם לֶךְ אֶל־נִינּוּה
הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקִרְא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ: וַיִּקָּם
יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינּוּה כַּדְּבַר יְהוָה וַנִּינּוּה הִיָּתָה עִיר־גְּדוֹלָה לְאֱלֹהִים מִהַלָּךְ
שְׁלֹשֶׁת יָמִים: וַיַּחַל יוֹנָה לָבוֹא בְּעִיר מִהַלָּךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר עוֹד
אַרְבָּעִים יוֹם וַנִּינּוּה נִהְפָּכָת: וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי נִינּוּה בְּאֱלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם
וַיִּלְבְּשׁוּ שִׁקִּים מְגֹדֹלָם וְעַד־קִטְנָם: וַיִּגַע הַדְּבַר אֶל־מֶלֶךְ נִינּוּה וַיִּקָּם
מִכִּסֵּאוֹ וַיַּעֲבֵר אֶדְרֵתוֹ מֵעֲלוֹ וַיִּכַּם שֵׁק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֶפֶס: וַיִּזְעַק וַיֹּאמֶר
בְּנִינּוּה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וַגְּדִלּוֹ לֵאמֹר הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבְּקָר וְהַצֹּאֵן
אֶל־יִטְעֲמוּ מֵאוֹמָה אֶל־יָרְעוּ וַיָּמִים אֶל־יִשְׁתּוּ: וַיִּתְכַּסּוּ שִׁקִּים הָאָדָם
וְהַבְּהֵמָה וַיִּקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים בְּחִזְקָה וַיִּשְׁכּוּ אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הִרְעָה וּמִן־
הַחֲמָם אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם: מִי־יֹדַע יָשׁוּב וַנְּחַם הָאֱלֹהִים וַיֵּשֶׁב מִחֲרוֹן אַפּוֹ
וְלֹא נֹאבֵד: וַיֵּרָא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדְּרָכָם הִרְעָה וַיִּנְחַם
הָאֱלֹהִים עַל־הִרְעָה אֲשֶׁר־דָּבַר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה: וַיִּרַע אֶל־יוֹנָה
רָעָה גְדוֹלָה וַיַּחַר לוֹ: וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אָנָּה יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְבַרִּי
עַד־הַיּוֹתִי עַל־אֲדָמָתִי עַל־כֵּן קִדְמָתִי לְבָרַח תְּרַשִּׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה
אֶל־חַנּוּן וְרַחוּם אַרְךָ אַפִּים וְרַב־חֶסֶד וַנְּחַם עַל־הִרְעָה: וְעַתָּה יְהוָה
קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵהִיטֵב חָרָה
לָּךְ: וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקְדָּם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סִפָּה וַיֵּשֶׁב
תַּחְתֶּיהָ בְּצֹל עֵד אֲשֶׁר יִרְאֶה מֵה־יְהוָה בְּעִיר: וַיִּמַן יְהוָה־אֱלֹהִים קִיקִיּוֹן
וַיַּעַל | מֵעַל לְיוֹנָה לְהִיזוֹת צֶלַע עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מִרְעָתוֹ וַיִּשְׂמַח יוֹנָה
עַל־הַקִּיקִיּוֹן שִׂמְחָה גְדוֹלָה: וַיִּמַן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת הַשָּׁחַר לַמַּחֲרַת
וַתֵּךְ אֶת־הַקִּיקִיּוֹן וַיִּיבֹשׁ: וַיְהִי | כְּזֶרַח הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּמַן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים
חַרִּישִׁית וַתֵּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלֵּף וַיִּשְׂאֵל אֶת־נַפְשׁוֹ לְמוֹת
וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה הֵהִיטֵב חָרָה־לָּךְ
עַל־הַקִּיקִיּוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִּי עַד־מוֹת: וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חֲסֹת
עַל־הַקִּיקִיּוֹן אֲשֶׁר לֹא־עֲמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שְׁבֹן־לֵילָה הִיא וּבֶן־
לֵילָה אָבֵד: וְאֲנִי לֹא אֲחֹס עַל־נִינּוּה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יִשְׁבָּה

הַרְבֵּה מְשִׁתִּים-עֲשִׂיהָ רַבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר לֹא-יָדַע בֵּין-יְמִינוֹ לְשִׂמְאֵלוֹ
וּבְהִמָּה רַבָּה:

מִי-אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עֵוֹן וְעִבֵר עַל-פְּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית נַחֲלָתוֹ לֹא-הֶחְזִיק לְעַד
אָפוּ כִּי-חֲפִיץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יִרְחַמְנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִשְׁלִיךְ
בְּמִצְלוֹת יָם כָּל-חַטָּאתָם: תִּתֵּן אִמָּת לִיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר-
נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִיְמֵי קָדָם:

¹ולאחר הפטרה מברך:

אֵין לִסְלַק סֵפֶר הַנְּבִיאִים מִלְּפָנֵי הַמַּפְטִיר עַד לְאַחַר שִׁיגְמוֹר לְכוּךְ אַחֲרָיו כְּדִי שִׁירָאָה וּיְבָרַךְ עַל מַה
שֶׁהַפְטִיר:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, צוֹר כָּל-הָעוֹלָמִים, צַדִּיק
בְּכָל-הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנְּאֻמָּן הָאוֹמֵר וְעֹשֶׂה, הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם,
שְׁכַל-דִּבְרָיו אִמָּת וְצַדִּיק: נְאֻמָּן אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ, וְנְאֻמָּנִים
דְּבָרֶיךָ, וְדַבֵּר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזוֹר לֹא-יִשׁוּב רִיקָם, כִּי אֵל מֶלֶךְ נְאֻמָּן
וְרַחֲמָן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּכָל-דִּבְרָיו:

רַחֵם עַל-צִיּוֹן, כִּי הִיא בֵּית תְּהִינּוּ, וְלַעֲלוּבֹת נַפְשׁ תּוֹשִׁיעַ וְתִשְׁמַח
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְשַׁמַּח צִיּוֹן בְּבִנְיָה:

שִׁמְחָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַלְהֵינוּ הַנְּבִיאַ עֲבָדֶיךָ, וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד
מְשִׁיחֶיךָ, בְּמַהֲרָה יָבֵא וְיַגִּיל לָבֵנוּ, עַל-כִּסְאוֹ לֹא-יֵשֵׁב זָר,
וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אַחֲרָיִם אֶת-כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם קִדְשֶׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ, שְׂפָא
יִכְבֶּה גְרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מֶגֶן דָּוִד:

[מכניסין הספר תורה להיכל]:

וְאוֹמֵר הַש"ץ יְהִלְלוּ | אֶת-שֵׁם יי כִּי-נִשְׁגָב שְׁמוֹ לְבָדוֹ,

וְהַקְהֵל עוֹנִים הִוָּדוּ עַל-אֶרֶץ וְשָׁמַיִם: וְיָרֵם קָרְנוֹ | לְעַמּוֹ תְהִלָּה לְכָל-חַסִּידָיו,
לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ, הַלְלוּיָהּ:

הַש"ץ אוֹמֵר חֲצִי קָדִישׁ:

וְיִתְנַדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אֲמֵן: בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ,
וְיַצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. אֲמֵן: בְּתִיכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְתִי דְכָל-בֵּית
יִשְׂרָאֵל, בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאֲמָרוּ אֲמֵן: יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמַם
וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אֲמֵן: לְעֵלְמָא מִן כָּל-בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא,
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא, דְּאֲמִירָן בְּעֵלְמָא, וְאֲמָרוּ אֲמֵן:

ה'

תו"א (א) מיכה ז יח"כ: (ב) ראה סידור: (ג) שו"ע אדה"ז סימן רפד סעיף יב: (ד) מסכת סופרים יג,
יא"ד: (ה) תהלים קמח יג"ד:
הנהגות (ו) ראה מנהגי קדיש בעמ' 444.

אֲדַנִּי, שִׁפְתַי תִּפְתַּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהֶם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל
הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמֵבִיא גּוֹאֵל
לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זְכֵרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפְּצֵן בְּחַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִגֵּן אֲבֹרָהֶם:
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב
לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטַּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחַסֵּד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְחַיֶּה אֲסוּרִים,
וּמְקַיֵּם אַמּוֹנָתוֹ לְיֹשְׁבֵי עֶפְרָיִם. מִי־כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרֹת
וּמִי דוֹמֵה לָךְ, מֶלֶךְ מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:
מִי־כְמוֹךָ אֲב הַרְחַמֵן [בשבת הַרְחַמֵּם] זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים
בְּרַחֲמִים:

וּנְאַמֵּן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֶּה
הַמֵּתִים:

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשֵׁים בְּכָל־יוֹם
יְהִלְלוּךָ סְלָה:

לדור

תו"א (א) תהלים נא יז: (ב) שמות ג ו: (ג) נחמיה ט לב: (ד) בראשית יד כ: (ה) דברים ה כג:
(ו) במדבר רבה יא, ב: (ז) ישעיה סג א: (ח) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה: (ט) ירושלמי
ברכות א, ה: (י) תהלים קמו ז: (כ) שמואל-א ב ו: (ל) ירושלמי שם ד, ב:
הנהגות (1) בראש השנה ויום הכפורים נהגו להשמיע קול אף בתפילת לחש, כדי לעורר הכוונה
ביותר (ראה שו"ע אדה"ז סימן קא סעיף ג).
(2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סימן קיג סעיף ו).

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכוֹ לְאֵל, כִּי הוּא, לְבָדוֹ, מְרוֹם וְקָדוֹשׁ:
 וּבָכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל
 יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכֵן כְּבוֹדְךָ, וְעַל
 מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ, וְעַל מְכוּנְךָ וְהִיכָלְךָ:

וּבָכֵן תֵּן פְּחָדְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל-
 מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימַתְךָ עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל-הַמַּעֲשִׂים,
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל-הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ
 כָּל־מִצְוָתְךָ אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 בְּלִבָּב שְׁלָם. שְׂיַדְעֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
 שֶׁהַשְּׁלֵטֵן לְפָנֶיךָ, עֵז בִּידְךָ וּגְבוּרָה
 בְּיַמֶּיךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאתָ:

וּבָכֵן תֵּן כְּבוֹד יי לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לִירְאֵיךָ,
 וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתִיחוֹן-פֶּה
 לְמִיחֲלִים לָךְ, שְׂמִיחָה לְאַרְצְךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ,
 וְצִמִּיחַת קָרֵן לְדָוִד עַבְדְּךָ, וְעֲרִיכַת נֵר לְבֵן-
 יִשִׁי מְשִׁיחְךָ, בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ:

וּבָכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ. וְחַסִּידִים
 בְּרָנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹּץ-פִּיהָ. וְהַרְשָׁעָה
 כָּל־הָעֲשָׂוִן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ:

ותמלך

תו"א (א) ישעיה נז טו: (ב) תהלים כו ח: (ג) מלכים-ב כ ג (בשינוי): (ד) ע"פ יחזקאל כט כא:
 (ה) [=העלילה. רש"י.] איוב ה טז (בשינוי):

וּתְמַלֵּךְ אֶתְּהָ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ לְבַדְּךָ, עַל כָּל-
 מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ.
 וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ. כַּכְּתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ,
 יְמַלֵּךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:
 קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעְדֶּיךָ, כַּכְּתוּב,
 וַיִּגְבֹּה יי צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
 בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ
 וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת,
 וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעִבּוֹדְתֶךָ,
 וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ:

וְתַתֵּן־לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יּוֹם (בשבת השַׁבָּת הַזֶּה
 וְאֶת־יּוֹם) הַכַּפָּרִים הַזֶּה, אֶת־יּוֹם סְלִיחַת הָעוֹן
 הַזֶּה, אֶת־יּוֹם מִקְרָא־קִדְשׁ הַזֶּה, (בשבת לְקִדְשָׁה וְלִמְנוּחָה)
 לְמַחִילָה וְלְסְלִיחָה וְלְכַפָּרָה, וְלְמַחֲלָבוֹ אֶת־כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ
 (בשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קִדְשׁ זָכַר לִיציאת מצרים:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיָּבֵא, וַיַּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה,
 וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר, זְכוֹרֵנוּ וּפְקֻדוֹנֵנוּ, וְזִכְרוֹן
 אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּנֵי־דָוִד עֲבָדֶךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר
 קִדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן
 וְלְחֶסֶד וְלְרַחֲמִים וְלְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלֹום, בְּיוֹם (בשבת השַׁבָּת הַזֶּה
 וּבְיוֹם) הַכַּפָּרִים הַזֶּה, בְּיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם מִקְרָא־קִדְשׁ
 הַזֶּה, זְכוֹרֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדָנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
 לְחַיִּים טוֹבִים: וּבְדַבָּר יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

אלקינו

תו"א (א) תהלים כו ח: (ב) שם קמו י: (ג) ישעיה ה טז: (ד) ברכות יב, ב: (ה) ביצה יז, א רש"י
 (ד"ה ואומר קדושת היום): (ו) ויקרא כג כז: (ז) נחמיה ט לא (בשינוי):

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל | לְעֹנֹתֵינוּ בְּיוֹם
 (כשבת השבת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, בְּיוֹם
 סְלִיחַת הָעֶוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם מְקַרְא־קֹדֶשׁ הַזֶּה. מְחַה
 וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר,
 אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מַחָה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעְנֵי, וְחַטָּאתֶיךָ
 לֹא אֶזְכֵּר: וְנֹאמֶר, מָחִיתִי כָּעֵב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן
 חַטָּאוֹתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶתִיךָ: וְנֹאמֶר, כִּי־בְיוֹם
 הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם,
 לְפָנַי ייִ תְּטַהֲרוּ: (כשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בְּמִנוּחַתֵּנוּ,
 קֹדְשֵׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שִׁבְעֵנוּ
 מִטּוֹבֶךָ וְשִׁמַּח נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתֶךָ, (כשבת וְהַנְחִילֵנוּ ייִ אֱלֹהֵינוּ
 בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שִׁבְתוֹת קֹדְשֶׁךָ, וַיְנַחֲחוּ בָּם כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקֹּדְשֵׁי שְׁמֶךָ,
 וְטַהֲרֵם לְבָנָי לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת. כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל
 וּמְחַלֵּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר, וּמִבְּלִעְדֶּיךָ אֵין
 לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. בָּרוּךְ אַתָּה ייִ, מֶלֶךְ מוֹחֵל
 וְסוֹלֵחַ לְעֹנֹתֵינוּ, וְלְעֹנֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 וּמִעֲבִיר אֲשֶׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל־
 הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ (כשבת השבת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים:
 רְצֵה ייִ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה, וְהַשִּׁב
 הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתֶךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה
 תִּקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
 וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָךָ לְרָצוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה ייִ,
 הַמְּחַזֵּר שְׁכִינָתוֹ לְרָצוֹן:

מורים

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ,
 אֵתָהּ הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לָּךְ וְנִסְפֵּר תְּהִלָּתְךָ, עַל
 חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָּךְ וְעַל
 נִסְיָךְ שֶׁבְּכָל־יּוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־
 עֵת, עָרַב וּבָקֵר וְצִהָרִים. הַטּוֹב, כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
 וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא־תָמוּ חַסְדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָּךְ:
 וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ תָּמִיד
 לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:
 וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וְיִהְיֶה לְךָ שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב,
 הָאֵל יִשְׁוּעָתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סֵלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
 הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָּךְ נָאָה לְהוֹדוֹת:

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ בְּלָנוּ בְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיָּךְ,
 כִּי בְּאוֹר פְּנִיָּךְ נָתַתָּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
 וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
 אֶת־עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ:

וּבִסְפֵּר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִנְסָה טוֹבָה, יִשְׁוּעָה וְנַחֲמָה
 וְגִזְרוֹת טוֹבוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־
 עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

יְהִיו לְרָצוֹן | אֲמַר־יִפִּי וְהִגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:

אלקינו

תו"א (א) מיכה ו ח: (ב) תהלים יט טו:
 הנהגות (1) במודים - ישתחוה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם - יזקוף (ראה שם
 סעיף ה).
 (2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סעיף ו).

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, תבוא לפניה תפלתנו, ואלתתעלם
מתחנתנו, שאין אנו עוֹי פְּנִים וְקָשִׁי עֶרְף, לוֹמַר לְפָנֶיךָ
יְי אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, צדיקים אַנְתָּנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ, אֲבָל אַנְתָּנוּ
וְאֲבוֹתֵינוּ חַטָּאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גְּזַלְנוּ. דְּבַרְנוּ דְּפִי: הָעוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ.
וְדָנוּ. חֲמָסְנוּ. טְפַלְנוּ שֶׁקֶר: יַעֲצָנוּ רָע. כּוֹזְבֵנוּ.
לְצָנוּ. מְרַדְנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְדְנוּ. עוִינוּ. פִּשְׁעָנוּ. צָרְדְנוּ. קָשִׁינוּ
עֶרְף: רִשְׁעָנוּ. שִׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲיִנוּ. תַּעֲתָעָנוּ:
סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא־שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה
צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי־אַמַּת עֲשִׂיתָ וְאַנְתָּנוּ הִרְשַׁעְנוּ:
מִדֶּנְאָמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמִה־נִּסְפַּר לְפָנֶיךָ שׁוֹבֵן שְׁחָקִים.
הֲלֹא כִּי־דִנְסָתָרוּת וְהַגְּלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמֹת סִתְרֵי כְּלָחִי: אַתָּה
חָפֵשׁ כְּלַחְדָרֵי בָטָן וּבְחֵן כְּלִיֹּת וְלֵב. אִין דְּבַר
נְעִלָם מִפְּנֶיךָ, וְאִין נִסְתָּר מִיְגַד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ, יְי אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, שְׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ
וְתַמְחֵל לָנוּ עַל כָּל־חַטָּאתֵינוּ, וְתַכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל־
עוֹנוֹתֵינוּ, וְתַמְחֵל וְתַסְּלַח לָנוּ עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִנְס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִסּוּן הַלֵּב:
עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִלִי דַעַת:
וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם:

על

ת"א א (א) תהלים פח ג (בשינורי): ב) שם נה ג (בשינורי): ג) ע"פ דברים כח נ: ד) ע"פ שמות לד
ט: ה) יומא פז, ב (בשינורי): ו) תהלים קו ו: ז) שם (בשינורי): ח) ע"פ שם קיט סט:
ט) ע"פ שם לט: י) איוב לג כז (בשינורי): כ) נחמיה ט לג: ל) פסיקתא רבתי כ: מ) משלי
כ כז: נ) ירמיה יא כ (בשינורי):
הנהגות 1) יכה על הלב (מנהגי הרבי).
2) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרו סעיף ז), וכן בשאר המלים לפי
סדר הארב (מנהגי הרבי).
3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם), וכן בכולם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד',
אלול-תשרי, עמ' רא).

על חטא שחטאנו לפניך, בגלוי עריות:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בגלוי ובסתור:
 על חטא שחטאנו לפניך, בדעת ובמרמה:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בדבור פה:
 על חטא שחטאנו לפניך, בהונאת רע:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בהרהור הלב:
 על חטא שחטאנו לפניך, בויעדת זנות:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בודוי פה:
 על חטא שחטאנו לפניך, בזלזול הורים ומורים:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בזדון ובשנאה:
 על חטא שחטאנו לפניך, בחוקיך:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בחלול השם:
 על חטא שחטאנו לפניך, בטמאת שפתים:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בטפשות פה:
 על חטא שחטאנו לפניך, ביצר הרע:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, ביודעים ובלא יודעים:
 ועל כלם אלוה סליחות, סלח לנו, מחל לנו,
 כפר לנו:

על חטא שחטאנו לפניך, בכחש ובכזב:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בכפת שחר:
 על חטא שחטאנו לפניך, בלצון:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, בלשון הרע:
 על חטא שחטאנו לפניך, במשא ובמתן:
 ועל חטא שחטאנו לפניך, במאכל ובמשתה:

על

תו"א א) נחמיה ט ז':
 הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרו סעיף ז), וכן בכלם (ראה 'אוצר
 מנהגי חב"ד, אלולתשרי, עמ' רא).
 2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִשְׁךְ וּבְמַרְבִּית:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִטְיַת גְּרוֹן:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁיחַ שְׁפֹתֵינוּ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּסִקּוֹר עֵינַי:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵינַיִם רְמוֹת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעִזּוֹת מַצָּח:
 וְעַל כָּלֶם אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כִּפֹּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפָרִיקַת־עַל:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפִלְלוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצַדִּית־רַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצָרוֹת עֵינַי:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִלּוֹת רֵאשׁ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִשּׁוֹת עָרְף:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִיצַת רַגְלַיִם קְהָרַע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרַכִּילוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁבוּעַת נְשׂוּא:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁנְאֵת חֲנָם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִשּׁוּמַת־יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטְאֲנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִמְהוֹן לֵב:
 וְעַל כָּלֶם אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ.
 כִּפֹּר לָנוּ:

וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֲנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:

ועל

תו"א א' נחמיה ט יז:

הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרוז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).

2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם, וספר השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עֹלָה וַיִּזְרַד:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אֲשֶׁם וְדָאֵי וְתַלְוִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִכַּת מַרְדּוֹת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבָּעִים:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְיַד־שָׁמַיִם:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם כָּרַת וְעַרְיָרִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
 סְקִילָה, שְׂרִפָּה, הֶרֶג, וְחֶנֶק: עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוֹת
 לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֵׁשׁ בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שְׁאִין
 בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה. אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת־שְׂאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
 אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ, כָּבֵר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ
 עֲלֵיהֶם. וְאֶת־שְׂאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם
 וַיְדוּעִים, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר, הִנְסַתְרַת לִי אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ
 וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:
 כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל, וּמַחֲלָן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דּוֹר
 וָדוֹר, וּמַבְלַעְדֶּיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּכֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֶחַ:
 אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְּדָאֵי, וְעַכְשָׁיו שֶׁנוֹצַרְתִּי
 כְּאֵלוֹ לֹא נוֹצַרְתִּי. עָפָר אָנִי בְּחַיִּי, קָל וְחֹמֶר
 בְּמִיתָתִי. הֲרִי אָנִי לְפָנֶיךָ כְּכֹלִי מָלֵא בּוֹשָׁה וּכְלֻמָּה.
 יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֶחְטָא
 עוֹד, וּמֵה־שִׁחַטָּאתִי לְפָנֶיךָ מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיִם,
 אֲבָל לֹא עַל־יְדֵי יְסוּרִים וְחֻלִּים רָעִים:
 אֱלֹהֵי, נְצוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ, וּשְׁפָתֵי מַדְבַּר מְרָמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי
 תַדְרוּם, וְנַפְשֵׁי כְּעָפָר לְכֹל תַּהֲיֶה: פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתְךָ

ובמצותך

תו"א (א) דברים כט כח: (ב) יומא פז, ב: (ג) ברכות יז, א:
 הנהגות (1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה ספר
 השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

וּבְמִצּוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי, וְכִלְיֵהוֹשָׁבִים עָלַי רָעָה, מִהֲרָה הַפֵּר
 עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחְשַׁבְתָּם: יְהִי כַמֶּיץ לְפָנֵינוּחַ וּמִלֶּאךָ יי הוֹחָה:
 לְמַעַן יִחְלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְיִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֶךָ,
 עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְךָ:
 יְהִי לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגֹאֲלֵי: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם
 בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ:

תפלת מנחה לשליח ציבור בקול

פותחין הארון:

אֲדַנִּי, שְׁפָתַי תִּפְתַּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
 אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר
 וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר
 חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
 מְסוֹד חַכְמִים וְנְבוֹנִים. וּמְלַמֵּד דַּעַת מְבִינִים.
 אֲפַתְחֶהּ־פִי בְּתַפְלָה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחִלּוֹת וּלְחַנּוּן
 פָּנֵי מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנִים:

סוגרין הארון:

אֵי־תֵן הַכִּיר אֱמוּנָתְךָ. בְּדוֹר לֹא יִדְעוּ לְרַצוֹתְךָ. נִהְיָ בְךָ
 וַיִּדַע יִרְאָתְךָ. דָּן לְהוֹדִיעַ לְכָל הַדְרָתְךָ. הַדְרִיךְ
 תוֹעִים בְּנִתְיַבְתְּךָ. וְנִקְרָא אָב לְאַמְתְּךָ. זֶהָר לְעֲשׂוֹת
 דְּבָרְתְּךָ. חָפֵץ לְחַסּוֹת בְּצַל שְׂכִינָתְךָ. טַעַם לְעוֹזְבֵי־רִים

כלכלתך

תו"א (א) תהלים לה ה: (ב) שם ס ז; קח ז: (ג) שם יט טו: (ד) איוב כה ב (בשינוי): (ה) אבות ה, כ: (ו) תהלים נא יז: (ז) שמות ג ו: (ח) נחמיה ט לב: (ט) בראשית יד כ: (הנהגות 1) נוהגים לומר .. [כאן] הפסוק של שמו (ראה אג"ק כרך טו, עמ' רלד). כמה מהחסידיים נוהגים לומר בסיום דשמו"ע גם הפסוק של שם האדמו"ר (ספר המנהגים, עמ' 12).
 (2) כשעוקר רגליו, יעקור שמאלו תחילה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג סעיף ה). הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של תפילת לחש: בעת אמירת עושה - הטי' והרכנה לשמאל המתפלל. השלום - לימין. במרומו - באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן - באמצע (מנהגי הרבי).
 (3) יעמוד ברגליים מכוונות עד שיגיע הש"ץ לבאהבה ואז יחזור למקומו (מנהגי הרבי), ובשעת דחק ימתין כדי הילוך ד' אמות (ראה שו"ע שם סעיפים ה, ג).
 (4) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

כְּלִלְתָּךְ. יָדַע לְשָׁבִים כִּי אֵין בְּלִתְךָ: כִּי הָאֱמִין בְּךָ
 לְחַלּוֹתְךָ. לְטַע אֱשֶׁל וּלְהַזְכִּיר וּגְבוּרוֹתֶיךָ: צְדָקָה תִּחְשָׁב
 לָנוּ. בְּצַדֵּק אָב סִלַּח־לָנוּ: חזן לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַעֲשֶׂה לָנוּ.
 מִגִּנְנוּ כִּי לָךְ יִחַלְנוּ:

זָכְרָנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בַּחַיִּים, וְכָתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
 לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֵּן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִגֵּן אַבְרָהָם:
 אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב
 לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטַּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
 סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים,
 וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ לְיִשְׁרָאֵל עַפְרָה. מִי־כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת
 וּמִי דוֹמָה לָךְ, מֶלֶךְ מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:
 מְאַהֲב וַיַּחֲדֵד לְאָמוֹ. נִפְשׁוּ לְטַבַּח בְּהַשְׁלִימוֹ. שְׂרָפִים צִעְקוּ
 מִפְּרוּמוֹ. עוֹנִים חוֹסֶה לְאֵל מְרַחֵמוֹ: פּוֹדֶה וּמְצִיל רַחֲמוֹ.
 צִוָּה שֶׁהָ תַמּוּדָה בְּמִקּוּמוֹ. קָנַשׁ אֵל תִּשְׁפֹּךְ דָּמוֹ. רַחֲפוּ רַחוּם
 לְרוּחָמוֹ. שְׁמְרוּ וְקַיְמוּ לְשִׁמּוֹ. שִׁפְרֵ תַאֲרוֹ כְּנֶגְהָ יוֹמוֹ: חזן תִּרְאֶהוּ
 הַיּוֹם בְּשָׂרוֹף בְּאוֹלָמוֹ. תִּזְכֹּר עֲקֻדָּתוֹ וְתַעֲזֹר (נ"א וְתַחֲזֹן) עַמּוֹ:
 לְפָנָיו יִקְיָמוּ וְנַחֲיָה. בְּצַדֵּק אָב נַחֲיָה: חזן יְיָ מְמִית וּמְחַיֶּה.
 בְּטַלְלוֹ רְדוּמִים יַחֲיָה:

מִי־כְמוֹךָ אָב הַרְחֵמֵן [בשבת הַרְחֵמִים] זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים
 בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֶּה
 הַמֵּתִים:

אראלים

תו"א א) שמואל-א ב ב: ב) בראשית כא לג: ג) תהלים קג י (בשינוי): ד) דברים ה כג: ה) במדבר
 רבה יא, ב: ו) ישעיה סג א: ז) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה: ח) ירושלמי ברכות א,
 ה: ט) תהלים קמו ז: י) שמואל-א ב ו: כ) הושע ו ב (בשינוי): ל) ירושלמי שם ד, ב:
 הנהגות ו) יכרע בבורך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

אֲרָאִים בְּשֵׁם תָּם מַמְלִיכִים. לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. יִפְּיוֹ
 לְשׁוֹר בְּכֶם הוֹלְכִים. יִלְדְּיו הַיּוֹם צָנִים כְּמִלְאָכִים.
 הַמְּקַדְּשִׁים וְתַחַן עוֹרְכִים. בְּיוֹם זֶה אֵיבָה מִשְׁלִיכִים. יַחַד
 בְּשֵׁם אֲבִיהֶם מְבָרְכִים. רָם לְרָצוֹת בְּדַבָּרִים רַבִּים. בְּזִכּוֹת הַתָּם
 יִצְיִן מִחֲרָבִים. יֵה יֵאִיר עֵינָי חֲשָׁכִים. מֶלֶךְ נֹצֵב בְּעֶדְת בְּרוּכִים.
 רוֹצֵה בְּעַמּוֹ יִפְאַר נְמוּכִים. דּוֹפְקִים בְּתַפְלָה לְהַשְׁכִּים. כְּטוֹב
 וְסִלַּח עַמָּם יִסְכָּיִם: חזון יִשְׁמִיעַ לֹא תִבְשׁוּ דָבָיִם. יֵאמֶר לְכֵן לְבֵית
 הַמַּחְכִּים:

יְמֶלֶךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וְדֹר, הַלְלוּיָהּ:

וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

חזון וקהל אָמוֹנֵת אִם נוֹטְרֵת. לְמַעַנְךָ עוֹר לְנִשְׁאָרֵת. זַעֲקָה רָצָה נָא
 כְּקַטְרֵת. קְדוֹשׁ:

חזון וקהל יִכַּפֵּר וְיִסְלַח. אֵל טוֹב וְסִלַּח. נוֹרָא וְקְדוֹשׁ:

חזון וקהל תִּפְלְתָנוּ מִפְּעוֹנוֹת. יִקְבַּל כְּקַרְבָּנוֹת. הָאֵל קְדוֹשׁ:

מִיבָאֵל מִיָּמִין מְהִלְלֵ. וְגַבְרִיאֵל מִשְׁמַאל מְמַלְלֵ.
 בְּשָׁמַיִם אֵין כְּאֵל. וּבְאָרֶץ מִי כְּעֶמְךָ יִשְׂרָאֵל:

וּבְכֵן וְלָךְ תַּעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח:

נְקַדְּשֶׁךָ וְנַעֲרִיצֶךָ בְּנַעַם שְׁיַח סוֹד שְׂרָפֵי קְדֻשׁ הַמְּשַׁלְּשִׁים לָךְ
 קְדֻשָּׁה, כְּכָתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר:

קהל וחזון קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת, מְרַא כְּלֵה־אָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

חזון לְעַמְתָּם מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים: קהל וחזון בְּרוּךְ כְּבוֹד־יי מִמְּקוֹמוֹ:

חזון וּבְדַבְרֵי קְדֻשָּׁה כְּתוּב לְאָמַר: קהל וחזון יְמֶלֶךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ
 צִיּוֹן לְדֹר וְדֹר, הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוֹשִׁים בְּכָל־יּוֹם יְהִלְלוּךָ סְלָה:

לְדוֹר וְדוֹר הַמְּלִיכּוֹ לְאֵל, כִּי הוּא, לְבָדוֹ, מְרוֹם וְקְדוֹשׁ:

חמל

תו"א (א) אבות ג, א: (ב) ישעיה נז טו: (ג) תהלים קמט ד (בשינוי): (ד) ע"פ שם פו ה: (ה) שם קמו
 י: (ו) שם כב ד: (ז) שם פו ה: (ח) שם קיא ט (בשינוי): (ט) ע"פ ישעיה ה טז: (י) דברי

הימים-א יז כא (בשינוי): (כ) ישעיה ו ג: (ל) יחזקאל ג יב:

הנהגות (ו) מכוונים הרגלים (באמירת קדושה) עד שיאמר הש"ץ לדור ודור (מנהגי הרבי).

חַמַּל עַל מַעֲשֵׂיךָ. וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיךָ. וַיֹּאמְרוּ לָךְ חוֹסֵיךָ. בְּצַדִּיקְךָ
עֲמוּסֵיךָ. תִּקְדֵּשׁ אֲדוֹן עַל כָּל־מַעֲשֵׂיךָ: כִּי מִקְדִּישֵׁיךָ
בְּקִדְשֹׁתֶיךָ (נ"א בְּעֶרְכֶּךָ) קִדְשֹׁתַי. נֹאֵה לְקָדוֹשׁ פֶּאֶר מְקָדוֹשִׁים:

בְּאֵין מְלִיץ יִשְׂרָאֵל מוֹל מִגִּיד פֶּשַׁע. תִּגִּיד לִיעֲקֹב דְּבַר חֶק
וּמִשְׁפָּט. וְצִדִּיקְנוּ בְּמִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:

עוֹד יִזְכְּרֵנוּ אֲהַבַת אֵיתָן אֲדוֹנֵינוּ. וּבְכֵן הַנְּעַקֵּד יִשְׁבִּית
מְדִינָנוּ. וּבְזִכּוֹת הַתָּם יוֹצִיא אֲנִים (נ"א הַיּוֹם) לְצַדִּיק דִּינָנוּ.
כִּי־קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדִינָנוּ:

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל
יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכֵן כְּבוֹדְךָ, וְעַל
מְלָכוֹת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל מְכוּנֶיךָ וְהִיכָלְךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־
מַעֲשֵׂיךָ, וְאֵימַתְךָ עַל כָּל מַה־

שֶׁבָרְאֵתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים,
וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ
כָּל־ם אֲגִדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
בְּלִבָּב שָׁלָם. שִׁידְעָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
שְׁהַשְׁלֵטוֹן לְפָנֶיךָ, עוֹ בִידְךָ וּגְבוּרָה
בִּימִינְךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה־
שֶׁבָרְאֵתָ:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יי לְעַמֶּךָ, תְּהַלֵּלָה לִירְאֵיךָ,
וְתִקְוֶה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתַחֲחוּן־פֶּה

למיחלים

לְמִי־חַלִּים לָךְ, שְׂמַחַה לְאַרְצֶךָ, וְשִׁשּׁוֹן לְעִירֶךָ,
וְצַמִּיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדְּךָ, וְעַרִיכַת נֹר לְבֶן־
יִשְׁי מְשִׁיחֶךָ, בְּמַהֲרָה בְיַמֵּינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ, וְיִשְׁרִים יַעֲלוּ. וַחֲסִידִים
בְּרָנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתָה תִקְפֹּץ־פִּיהָ. וְהַרְשָׁעָה
כָּלָה בְּעֵשֶׂן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְרוּן מִן הָאָרֶץ:
וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ לְבִבְךָ, עַל כָּל־
מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ.

וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ. כִּכְתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ,
יְמֹלֵךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:
קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹוִהּ מִבְּלַעֲדֶיךָ, כִּכְתוּב,
וַיִּגְבַּהּ יי צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהֵאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
בְּצַדִּיקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה בַחֲרַתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ
וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת,
וְקִדְשַׁתָּנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּפָנֶיךָ לְעַבְדוֹתֶיךָ,
וְשִׂמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ:

וְתַתֵּן־לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יּוֹם (בשבת הַשְּׁשִׁבֹת הַזֶּה
וְאֶת־יּוֹם) הַכַּפָּרִים הַזֶּה, אֶת־יּוֹם סְלִיחַת הָעוֹן
הַזֶּה, אֶת־יּוֹם מְקַרְא־קְדֹשׁ הַזֶּה, (בשבת לְקִדְשָׁה וְלִמְנוּחָה)
לְמַחִילָה וְלְסְלִיחָה וְלְכַפָּרָה, וְלְמַחֲלָבוֹ אֶת־כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ
(בשבת בְּאַהֲבָה) מְקַרְא־קְדֹשׁ זִכָּר לִיצִיאַת מִצְרַיִם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, וַיִּגַּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה,
וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר, זְכָרוֹנָנוּ וּפְקוּדוֹנָנוּ, וְזִכְרוֹן

אבותינו

תו"א (א) [=העלילה. רש"י.] איוב ה טז (בשנינו): (ב) תהלים כו ח: (ג) שם קמו י: (ד) ישעיה ה
טז: (ה) ברכות יב, ב: (ו) ביצה יז, א רש"י (ד"ה ואומר קדושת היום): (ז) ויקרא כג כז:
הנהגות (ו) אם יושב, יגבלי עצמו מעט כשהש"ץ אומר ה' (מנהגי הרבי).

אבותינו, וזכרון משיח בן־דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל־עמך בית ישראל לפניך, לפליטה לטובה, לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום, ביום (בשבת השבת הנה וביום) הכפרים הנה, ביום סליחת העון הנה, ביום מקרא־קדש הנה, זכרנו יי אלהינו בו לטובה, ופקדנו בו לברכה, והושיענו בו לחיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה:

זכר רחמיה יי וחסדיך, כי מעולם המה: אלת־זכר־לנו עונות ראשונים, מהר יקדמונו רחמיה, כי דלנו מאד: זכרנו יי ברצון עמך, פקדנו בישועתך: זכר עדתך | קניית קדם, גאלת שבת נחלתך, הרציון זה | שכןת בו: זכור יי חבת ירושלים, אהבת ציון אלת־שפח לנצח: אתה תקום תרחם ציון, ביעת לחנה כי בא מועד: זכור יי | לבני אדם, את יום ירושלים, האמרים ערו | ערו עד היסוד בה: זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בך ותדבר אלהם ארבה את־זרעכם ככוכבי השמים, וכר־הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם: זכר לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב, אלתפן אל־קשי העם הנה ואל־רשעו ואל־חטאתו:

אל־נא תשט עלינו חטאתי אשר נואלנו ואשר חטאנו:

חטאנו צורנו סלח־לנו יוצרנו:

אל נא רפא נא תחלואי גפן פריה בוששה וחפורה ואמלל פריה גאלנה משחת וממכה טריה עננו כשענית לאברהם אבינו בהר המזריה: חטאנו צורנו סלח־לנו יוצרנו: דגלי עם פדווי בזרוע חשוף הצל מנגף ואל יהיו לשסוף ותענה קריאתנו למעשה ידיך תכסף עננו כשענית לאבותינו על ים־סוף: חטאנו צורנו סלח־לנו יוצרנו:

זכות

תו"א (א) ויקרא כג כז: (ב) נחמיה ט לא (בשינוי): (ג) תהלים כה ו: (ד) שם עט ח: (ה) שם קו ד (בשינוי): (ו) שם עד ב: (ז) שם יט: (ח) שם קב יד: (ט) שם קלז ז: (י) שמות לב יג: (כ) דברים ט כז: (ל) במדבר יב יא: (מ) ישעיה לב יב: (נ) ע"פ שם א ו: (ס) איוב יד טו: (ע) ע"פ שמות ו ז:

הנהגות (ו) יכה על הלב בעת אמירת חטאנו (ע"פ מנהגי הרבי).

זכות צור חצב היום לנו תגל חשכנו מאנף ונחנו בישר מעגל
טהר טמאתנו ולמאור תורתך עינינו גל עגנו כשענית
ליהושע בגלגל: חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו:

יה ראה דשן עקוד והצמח לנו תרופה פלה שד ושבר סער
וסופה למדנו וחכמנו אמרתך הצרופה עגנו כשענית
לשמואל במצפה: חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו:

מתמם מרחם שרשיו אל תקמל נקנו מכתם ושמן ולא
נאמל סעדנו ונשעה וארחות חסדיך נגמל עגנו
כשענית לאליהו בהר הכרמל: חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו:

עודדנו בצדק משוי ממים וכפר זרון ומשוגה פדנו ממהומת
מות ואחור בל נסוגה צוה ישועתנו ובעונותינו אל
נתמוגה עגנו כשענית ליונה במעי הדגה:
חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו:

קדשת איש חסידך זכור ליפת פעמים רחמיך תעורר פי
לקינו בכפלים שובנו תקף ליראתך ולא נחשף
שולים עגנו כשענית לדוד ולשלמה בנו בירושלם:
חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו:

זכור לנו ברית אבות כאשר אמרת, וזכרתי את בריתי יעקוב
ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר
והארץ אזכר: זכור לנו ברית ראשונים כאשר אמרת, וזכרתי
להם ברית ראשנים, אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים, לעיני
הגוים להיות להם לאלהים אני יי: עשה עמנו כמו שהבטחתנו,
ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לאמאסתים ולא געלותם
לכלתם להפר בריתי אתם, כי אני יי אלהיהם: השב שבותנו
ורחמנו כמה שפכתוב, ושב יי אלהיך את שבותך ורחמך, ושב
וקבצך מכל העמים אשר הפיצך יי אלהיך שמה: קבץ נדחינו

כמה

ת"א א (א) ע"פ יהושע ו ביה: (ב) ישעיה נט ז: (ג) ע"פ שמואל-א ז ט: (ד) ע"פ תהלים קיט קיז:
(ה) ע"פ מלכים-א יח לח: (ו) ע"פ שמואל-א ה יא: (ז) ע"פ יונה ב ג: (ח) ראה שמואל-ב כא
א: ט) ראה דברי הימים-ב ז א: (י) ויקרא כו מב: (כ) שם מה: (ל) שם מד: (מ) דברים
ל ג:

כָּמָה שְׁכַתוֹב, אִם־יְהִי נִדְחָךְ בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יי
 אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ: מָחָה פִּשְׁעֵינוּ כָּעֵב וּכְעָנָן כָּמָה שְׁכַתוֹב,
 מִחִיתִי כָּעֵב פִּשְׁעֶיךָ וּכְעָנָן חַטָּאתֶיךָ, שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֵאֲלֶתִיךָ:
 מָחָה פִּשְׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ, אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מָחָה
 פִּשְׁעֶיךָ לְמַעַנִי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר: הִלְבֵּן חַטָּאֵינוּ כַּשֵּׁלֶג וּכְצֶמֶר
 כָּמָה שְׁכַתוֹב, לְכוּ־נָא וְנוֹכַחְהָ יֹאמֶר יי, אִם־יְהִיוּ חַטָּאֵיכֶם כַּשָּׁנִים
 כַּשֵּׁלֶג יִלְבְּנוּ, אִם־יֵאָדְיִמוּ כַּתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ: זְרוּק עָלֵינוּ מִיָּם
 טְהוֹרִים וְטְהַרְנוּ כָּמָה שְׁכַתוֹב, וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיָּם טְהוֹרִים
 וְטְהַרְתֶּם, מִכָּל טְמֵאתֵיכֶם וּמִכָּל־זָלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: רַחֵם
 עָלֵינוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתֵנוּ כָּמָה שְׁכַתוֹב, כִּי אֵל רַחוּם יי אֱלֹהֶיךָ לֹא
 יִרְפֶּךָ וְלֹא יִשְׁחִיתֶךָ, וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
 לָהֶם: מוֹל אֶת־לִבְבֵנוּ לְאַהֲבָה אֶת־שִׁמְךָ כָּמָה שְׁכַתוֹב, וְמֹל יי
 אֱלֹהֶיךָ אֶת־לִבְבְּךָ וְאֶת־לִבְבִי זָרַעְךָ, לְאַהֲבָה אֶת־יי אֱלֹהֶיךָ
 בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַמָּצֵא לָנוּ בְּבִקְשָׁתֵנוּ כָּמָה
 שְׁכַתוֹב, וּבִקְשָׁתֶם מִשָּׁם אֶת־יי אֱלֹהֶיךָ וּמִצָּאתָ, כִּי תִדְרָשְׁנוּ
 בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ: כַּפֵּר חַטָּאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטְהַרְנוּ כָּמָה
 שְׁכַתוֹב, כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל
 חַטָּאתֵיכֶם, לְפָנַי יי תִּטְהַרוּ: תְּבִיאֵנוּ אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשְׁךָ וְשִׁמְחָנוּ
 בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ כָּמָה שְׁכַתוֹב, וְהִבִּיאֹתִים אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשִׁי
 וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי, עוֹלֵתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי,
 כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל־הָעַמִּים:

פִּתְחִין הָאָרוֹן וְאוֹמְרִים פְּסוּק אַחַר פְּסוּק, ש"ץ וְקָהֵל, עַד אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ וְלֹא עַד כִּלְלִל:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
 וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:

הַשִּׁיבֵנוּ יי | אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁוֹבָה חַדְשׁ יְמֵינוּ בְּקָדָם:

אֱלֹהֵי־תִשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קְדוֹשְׁךָ אֶל־תִּקַּח מִמֶּנּוּ:

אֱלֹהֵי־תִשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זְקָנָה כַּכְּלוֹת כַּחֲנוּ אֶל־תַּעֲזֹבֵנוּ:

אל

תו"א (א) דברים ל ד: (ב) ישעיה מד כב: (ג) שם מג כה: (ד) שם א יח: (ה) יחזקאל לו כה: (ו) דברים
 ד לא: (ז) שם ל ו: (ח) שם ד כט: (ט) ויקרא טז ל: (י) ישעיה נו ז: (כ) סידור: (ל) איכה ה
 כא: (מ) תהלים נא יג (בשינוי): (נ) שם עא ט (בשינוי):

אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, אֶל-תִּרְחַק מִפָּנֵינוּ: עֲשֵׂה-עִמָּנוּ אוֹת
 לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שִׁנְאֵינוּ וַיִּבְשׂוּ כִּי-אַתָּה יי עֲזַרְתָּנוּ וּנְחַמְתָּנוּ: אָמְרֵינוּ
 הָאֵיזֶנָה | יי בִּינָה הִגִּינֵנוּ: יִהְיֶה לְרָצוֹן | אָמְרֵי-פִינוּ וְהִגִּיזוֹן
 לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: כִּי-לָךְ יי הוֹחַלְנוּ, אַתָּה תַעֲנֶה
 אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ:

סוגרין הארון:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ וְאֵל תִּשָּׁשֵׁנוּ וְאֵל
 תִּכְלִימֵנוּ, וְאֵל תִּפְרֹ בְרִיתְךָ אִתָּנוּ. קָרְבָנוּ לְתוֹרַתְךָ.
 לְמַדְּנוּ מִצֻּוֹתֶיךָ. הוֹרֵנוּ דְרָכֶיךָ. הֵט לִבֵּנוּ לִירְאָה אֶת-שִׁמְךָ.
 וּמוֹל אֶת-לִבֵּבֵנוּ לְאַהֲבַתְךָ. וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם.
 וְלִמְעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל תִּמְחֹל וְתִסְלַח לְעוֹנֵינוּ, כַּכְתוּב בְּדַבְרֵי
 קְדְשֶׁךָ, לְמַעַן-שִׁמְךָ יי וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵי כִּי רַב-הוּא:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סְלַח-לָנוּ. מְחַל-לָנוּ. כְּפָר לָנוּ. כִּי אָנוּ
 עִמָּךְ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בְּנֶיךָ וְאַתָּה אָבִינוּ. אָנוּ
 עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנֵינוּ. אָנוּ קְהֵלְךָ וְאַתָּה חֻלְקֵנוּ. אָנוּ נִחְלָתְךָ
 וְאַתָּה גּוֹרְלָנוּ. אָנוּ צִאֲנֶךָ וְאַתָּה רוּעֵנוּ. אָנוּ כְּרֻמָּךְ וְאַתָּה
 נוֹטְרָנוּ. אָנוּ פְּעֻלָּתְךָ וְאַתָּה יוֹצְרָנוּ. אָנוּ רַעֲיֹתְךָ וְאַתָּה דוֹרְנוּ.
 אָנוּ סִגְלָתְךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עַמָּךְ וְאַתָּה מִלְכֵנוּ. אָנוּ
 מְאִמְרֶךָ וְאַתָּה מְאִמֵּרָנוּ. אָנוּ עֵץ פָּנִים וְאַתָּה רְחוּם
 וְחַנוּן. אָנוּ קָשִׁי עֶרְף וְאַתָּה אֶרֶץ אֲפִים. אָנוּ מְלֵאֵי עוֹן. וְאַתָּה
 מְלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יְמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וְשִׁנּוֹתֶיךָ
 לֹא יִתָּמוּ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלָתָנוּ, וְאֶל-תֵּת עֲלֵנוּ
 מִתְחַנְּתָנוּ, שְׂאִין אָנוּ עֵץ פָּנִים וְקָשִׁי עֶרְף, לוֹמַר
 לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אָנַחְנוּ וְלֹא חָטְאנוּ,
 אֲבָל אָנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חָטְאנוּ:

אשמנו

תו"א (א) תהלים לח כב (בשינוי): (ב) שם פו יז (בשינוי): (ג) שם ה ב (בשינוי): (ד) שם יט טו
 (בשינוי): (ה) שם לח טז (בשינוי): (ו) שם כה יא: (ז) ע"פ דברים כח נ: (ח) שמות לד ו:
 (ט) ע"פ שם ט: (י) תהלים פח ג (בשינוי): (כ) שם נה ב (בשינוי): (ל) יומא פז, ב (בשינוי):
 הנהגות (ו) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דְּבַרְנוּ דְּפִי: הֶעֵינּוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ.
חָמְסְנוּ. טָפְלְנוּ שֶׁקֶר: יַעֲצֵנוּ רָע. כּוֹזְבֵנוּ. לָצְנוּ.
מָרְדְנוּ. נֹאצְנוּ. סָרְרְנוּ. עֹיְנוּ. פִּשְׁעֵנוּ. צָרְרְנוּ. קִשְׁיֵנוּ עָרְף:
רִשְׁעֵנוּ. שִׁחַתְנוּ. תַּעֲבֵנוּ. תַּעֲיֵנוּ. תַּעֲתֵעֵנוּ:

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא־שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה
צָדִיק עַל כָּל־הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי־אַמַּת עֲשִׂיתָ וְאַנְחָנוּ הִרְשַׁעְנוּ:
הִרְשַׁעְנוּ וּפִשְׁעֵנוּ לָכֵן לֹא נוֹשַׁעְנוּ וְתֵן בְּלִבְנוּ לַעֲזוֹב דְּרֶךְ רָשָׁע וְחַיֵּשׁ
לָנוּ יֵשַׁע: כִּפְתּוֹב עַל־יַד נְבִיאֶךָ, יַעֲזוֹב רָשָׁע דְרָכּוֹ וְאִישׁ אִוֵּן
מִחֲשֻׁבְתּוֹ וַיֵּשֶׁב אֶל־יְיָ וַיִּרְחַמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יִרְבֶּה לְסֵלוֹת:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, סֵלַח וּמַחֵל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (כשכת השפכת
הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, בְּיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם
מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה, מַחַח וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.
וְכַף אֶת־יְצָרְנוּ לְהַשְׁתַּעֲבֵד לָךְ. וְהַכֵּנַע אֶת־עַרְפָּנוּ לְשׁוֹב אֵלֶיךָ
בְּאַמַּת. וְחַדֵּשׁ כִּלְיוֹתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פִּקְדֶיךָ. וּמוֹל אֶת־לִבְבְנוּ לְאַהֲבָה
וְלִירְאָה אֶת־שִׁמְךָ, כִּפְתּוֹב בְּתוֹרָתְךָ, וְמַל יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת־לִבְבְךָ
וְאֶת־לִבְבֵנוּ וְרַעְךָ, לְאַהֲבָה אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַזְדַּוְנוֹת וְהַשְׁנִינּוֹת אַתָּה מְכִיר. הַרְצוֹן וְהָאֲנָס הַגְּלוּיִם
וְהַנְּסֻתִים. לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ, מָה
חַסְדֵנוּ, מַה־צַדִּיקְנוּ, מַה־כַּחַנוּ, מַה־גְּבוּרָתְנוּ. מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָל־הַגְּבוּרִים כָּאִין לְפָנֶיךָ,
וְאֲנִשֵׁי הַשֵּׁם כֹּלֹא הָיוּ, וְחַכְמַיִם כִּבְלֵי מַדַּע, וְנְבוֹנִים כִּבְלֵי הַשִּׁבְלָה,
כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם תָּהוּ, וַיְמִי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וְמוֹתָר הָאָדָם
מִן־הַתְּבַהֲמָה אִין, כִּי הֶבֶל הֶבֶל: מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם,
וּמַה־נֹּסֵפֶר לְפָנֶיךָ לְשׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא כָל־הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגָלוֹת
אַתָּה יוֹדֵעַ:

שמך

תו"א (א) תהלים קו ו: (ב) שם (בשינוי): (ג) ע"פ שם קיט סט: (ד) ע"פ שם לט: (ה) איוב לג כז
(בשינוי): (ו) נחמיה ט לג: (ז) ישעיה נה ז: (ח) ויקרא כג כז: (ט) דברים ל ו: (י) תנא דבי
אליהו רבא פרק כא: (כ) קהלת ג יט: (ל) פסיקתא רבתי כ:
הנהגות (1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרו סעיף ז) במלים לפי סדר הא"ב
(מנהגי הרבי).
(2) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

שִׁמְךָ מְעוֹלָם עוֹבֵר עַל־פִּשְׁעֵי. שׁוֹעֲתָנוּ תִּאֲזִין בְּעַמְדָנוּ לְפָנֶיךָ
בַּתְּפִלָּה: תִּעֲבֹר עַל־פִּשְׁעֵי לָעַם שָׁבִי פִשְׁעֵי. תִּמְחָה
פִּשְׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזֵי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְּרֵי כָל־חַי: אַתָּה
חִפְּשׂ כָל־חַדְרֵי בֶטֶן וּבִחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּבָר
נִעְלָם מִמֶּךָ, וְאִין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבִכֵּן יְהִי רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ
וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל־חַטָּאתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל־
עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל־פִּשְׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִנְס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִלִי דַעַת:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּדַבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהוֹנָאת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּהִרְהוּר הַלֵּב:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּוַעֲדַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּוָדוּי פֶּה:
עַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּזָדוֹן וּבְשִׁנְיָה:

על

תו"א (א) מיכה ז יח (בשינוי): (ב) משלי כ כז: (ג) ירמיה יא כ (בשינוי):
הנהגות (ו) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר
מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחֻק־יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּחֻלּוֹל הַשֵּׁם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַמְאָת שְׁפָתַיִם:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּטַפְשׁוֹת פֶּה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיֵצֵר הָרָע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּיֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:
 וְעַר כָּלָם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח-לָנוּ, מְחַל-לָנוּ,
 כִּפֵּר לָנוּ:

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַחַשׁ וּבְכֹזֵב:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּכַפַּת-שָׁחַד:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִצּוֹן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּלִשׁוֹן הָרָע:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמִשְׁאֵא וּבְמַתָּן:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּה:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִשְׁךְ וּבְמִרְבִּית:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּנִטְיַת גְּרוֹן:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁיחַ שְׁפָתוֹתֵינוּ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּסִקּוֹר עֵינַיִם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵזוֹת מִצַּח:
 וְעַר כָּלָם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח-לָנוּ, מְחַל-לָנוּ,
 כִּפֵּר לָנוּ:

על

תו"א א' (א) נחמיה ט יז:
 הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר
 מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רא).
 2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפָרִיקַת-עַל:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּפִלְלוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצַדִּית-רָע:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּצָרוֹת עֵינַי:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִלּוֹת רֵאשׁ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּקִשּׁוֹת עֶרְף:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרִיצַת רַגְלִים לְהִרְעֵ:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּרַכִּילוֹת:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁבוּעַת שְׁוֹא:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּשִׁנְאֵת חֲנָם:
 עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִשּׁוּמַת-יָד:
 וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ, בְּתִמְהוֹן לֵב:
 וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח-לָנוּ. מְחַל-לָנוּ.
 כַּפָּר לָנוּ:

וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עוֹלָה וְיֹרֵד:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אֲשֶׁם וְדָאִי וְתִלְוִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִכַּת מַרְדּוֹת:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבָּעִים:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְיַדֵּי שָׁמַיִם:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם כָּרַת וְעִרְרִי:
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאָנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:

סקילה

תו"א א) נחמיה ט יז:

הנהגות 1) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בכולם (ראה 'אוצר מנהגי חב"ד', אלוליתשרי, עמ' רא).

2) יכה על הלב (ראה ספר השיחות ה'תש"א, עמ' 151).

3) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע שם), וכן בכולם (ראה ספר השיחות ה'תש"ה, עמ' 9).

סְקִילָה, שְׂרָפָה, הֶרְגֵּנוּ, וְחַנְּקוּ: עַל מַצּוֹת עֲשֵׂה וְעַל מַצּוֹת
 לֹא תַעֲשֶׂה, בֵּין שֵׁשׁ בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שְׁאֵין
 בְּהֵן קוּם עֲשֵׂה. אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת־שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
 אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ, כָּבֵר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ
 עֲלֵיהֶם. וְאֶת־שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ, לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם
 וַיְדוּעִים, כִּדְבַר שְׁנֵאמַר, הִנְסַתְרַת לִי אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ
 וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

וְדוֹד עֲבָדֶךָ אָמַר לְפָנֶיךָ, שְׂגִיאוֹת מִי־בֵין, מִנְסַתְרוֹת נִקְנִי: נִקְנֵנוּ
 יי אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־פְּשָׁעֵינוּ וּמִהֲרָנוּ מִכָּל־טְמְאוֹתֵינוּ. וְזוֹרוּק
 עָלֵינוּ מִיַּם טְהוֹרִים וּמִהֲרָנוּ, כִּפְתּוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ, וְזִרְקָתִי עֲלֵיכֶם
 מִיַּם טְהוֹרִים, וּמִהֲרָתֶם מִכָּל טְמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר
 אֶתְכֶם:

אֵל תִּירָא יַעֲקֹב שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבִים שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה
 לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: כִּפְתּוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ,
 שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד יי אֱלֹהֶיךָ כִּי כְשַׁלַּחְתָּ בְּעוֹנֶךָ: וְנֵאמַר, קָחוּ עִמָּכֶם
 דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵלַי אָמְרוּ אֱלֹהֵינוּ כָּל־הַשָּׂא עוֹן וְקַח־טוֹב וּנְשַׁלְּמָה
 פָּרִים שְׁפָתֵינוּ: וְאַתָּה רַחוּם מְקַבֵּל שְׂבִיִם. כִּי עַל הַתְּשׁוּבָה
 מְרַאשׁ הַבְּטַחְתָּנוּ: וְלַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מִיַּחְלוֹת לְךָ:

וּמֵאֲהַבְתָּךְ יי אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵהֲבַת אֶת־יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ. וּמֵחַמְלַתְךָ
 מִלְּבָנוּ שְׁחַמְלַת עַל בְּנֵי בְרִיתְךָ נְתַתָּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
 אֶת־יוֹם (בשבת השַׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) צוּם הַכַּפָּרִים הַזֶּה, אֶת־יוֹם
 סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, אֶת־יוֹם מְקַרְא־קֹדֶשׁ הַזֶּה, לְמַחִילַת חַטָּא
 וְלִסְלִיחַת עוֹן וְלְכַפֵּרַת פֶּשַׁע:

יוֹם אֲשֶׁר הוֹחַק לְכַפֵּרְתָּנוּ. הַיּוֹם תְּבַשְׂרָנוּ צוֹרְנוּ וּתְטַהֲרָנוּ:
 כִּפְתּוּב בְּתוֹרָתְךָ, וְהִיְתָה־זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר
 עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל־חַטָּאתֶם אַחַת בַּשָּׁנָה:

יום

תו"א (א) דברים כט כח: (ב) תהלים יט יג: (ג) יחזקאל לו כה: (ד) ישעיה מד ב (בשינוי): (ה) ירמיה
 ג יד: (ו) הושע יד ב: (ז) תהלים קכא ד: (ח) הושע שם ג: (ט) ויקרא כג כז: (י) שם טז
 לד:

יום מנחיל דת שוע בעד דור. היום נשא לו בבקשו סלחנא:
 כפתוב בתורתך, סלחנא לעון העם הזה כגדל חסדך
 וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה: ושם נאמר,
 ויאמר יי סלחתי כדברך: בעבור כבוד שמך המצא לנו מוחל
 וסולת. סלחנא למען שמך:

יום קוראי בשמך ימלטו. היום רחם עלינו כאז קרא בשם:
 כפתוב בתורתך, וירד יי בענן ויתיצב עמו שם ויקרא
 בשם יי: ויעבר יי על פניו ויקרא. יי | יי אל רחום וחנן ארך
 אפים ורב חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע
 וחטאה ונקת: בעבור כבוד שמך המצא לנו מוחל וסולת.
 סלחלנו למען שמך:

יום שממות היכלך תביט. היום תעשה למען שמך בנם
 איש חמודות: כפתוב בדברי קדשך, הטה אלהי | אזנך
 ושמע, פקח עיניך וראה שממתנו, והעיר אשר נקרא שמך
 עליה, כי | לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי
 על רחמיך הרבים: אדני | שמעה, אדני | סלחה, אדני
 הקשיבה ועשה, אל תאחר, למענה אלהי, כי שמך נקרא
 על עירך ועל עמך: בעבור כבוד שמך המצא לנו שומע תפלה.
 שמע בקול תפלתנו למען שמך:

מיאל כמות: ארון אביר. במעשיו כביר. מיאל כמות: גולה
 עמקות. הובר צדקות. מיאל כמות: הצור תמים. ומלא רחמים.
 מיאל כמות: כובש כל בעים. להצדיק עמוסים. מיאל כמות:
 כפתוב עליך נביאך, מיאל כמות נשא עון ועבר על-
 פשע, לשארית נחלתו, לא יחזיק לעד אפו, כי-
 חפץ חסד הוא: ישוב ירחמנו, יכבש עונתינו, ותשליך במצלות
 ים כל חטאתם: וכל חטאת עמך בית ישראל תשליך במקום
 אשר לא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולם: ונאמר,

תתן

תו"א (א) במדבר יד יט: (ב) שם כ: (ג) שמות לד ה"ז: (ד) דניאל י יא: (ה) שם ט יח"ט: (ו) ברכות
 כח, ב: (ז) מיכה ז יח: (ח) דברים כו ד: (ט) מכילתא שירה ד: (י) מיכה ז יח"ט:

תִּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּינוּ מִיְמֵי
קָדָם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל | לְעֹנֹתֵינוּ
בַּיּוֹם (בשבת הַשַּׁבָּת הַזֹּה וּבְיוֹם) הַכּוֹפְרִים הַזֶּה,
בַּיּוֹם סְלִיחַת הַעֲוֹן הַזֶּה, בַּיּוֹם מְקַרְא־קֹדֶשׁ
הַזֶּה. מְחַה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנְּגִד
עֵינֵינוּ, כְּאִמּוֹר, אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מְחַה
פְּשָׁעֵיךָ לְמַעְנֵי, וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֵּר: וְנֹאמֶר,
מְחִיתִי כָּעֵב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה
אֵלָי כִּי גֹאֲלֶתֶיךָ: וְנֹאמֶר, כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר
עַלְיֶכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטֹּאתֵיכֶם,
לְפָנַי ייִ תִּטְהָרוּ: (בשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא
בְּמִנוּחַתֵּנוּ) קֹדֶשׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ
בְּתוֹרָתֶךָ. שׁוּבָנוּ מִטּוֹבֶךָ וְשִׁמְחַנּוּ נַפְשֵׁנוּ
בִּישׁוּעָתֶךָ, (בשבת וְהִנְחִילֵנוּ ייִ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שַׁבָּתוֹת
קֹדֶשֶׁךָ, וְיִנּוּחוּ בָּם כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקֹּדֶשֶׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ
לְעִבְדֶּךָ בְּאֵמֶת. כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל
וּמְחַלֵּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דָּוָר וְדָוָר,
וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. בְּרוּךְ
אַתָּה ייִ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעֹנֹתֵינוּ,
וְלְעֹנֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ
בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ
(בשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכּוֹפְרִים:

רצה

תו"א א) מיכה ז כ: ב) ויקרא כג כז: ג) ישעיה מג כה: ד) שם מד כב: ה) ויקרא טז ל: ו) פסחים
ק"ז, ב:

הנהגות 1) אם יושב, יגביל עצמו מעט כשהש"ץ אומר ה' (מנהגי הרבי).

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה, והשב
העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל ותפלתם
באהבה תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל
עמך:

ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים. ברוך אתה יי,
המחזיר שכינתו לציון:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ, שְׂאֵתָה הוּא
יְיִ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָּל־בָּשָׂר, יוֹצֵרנוּ,
יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל
שֶׁתְּחַיֵּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, כֵּן תְּחַיֵּנוּ
וְתִקְּמֵנוּ, וְתִאֲסֹף גְּלוֹתֵינוּ
לְחִצְרוֹת קְדְשֶׁךָ, וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ
לְשִׁמְרַת חֲקִיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ,
וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבְבֵּנוּ שְׁלֵם, עַל שֶׁאֲנִי
מוֹדִים לְךָ, בְּרוּךְ אַל תְּהוֹדָאוֹת:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ, שְׂאֵתָה הוּא יי
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ,
אֵתָה הוּא לְדוֹר וָדוֹר גּוֹדֵה לְךָ
וְנִסְפָּר תְּהַלְתֶּךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדְךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקָדוֹת
לְךָ וְעַל נַסִּיךָ שֶׁבְּכָל־יּוֹם עִמָּנוּ וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת,
עָרַב וּבָקֵר וְצַהֲרִים. הַטּוֹב, כִּי
לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא־

תָּמוּ חֲסְדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קוִיֵּנוּ לְךָ:

וְעַל־כֵּן יִתְבַּרְךָ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלְּפָנֵינוּ תָּמִיד
לְעוֹלָם וָעֶד:

אָבִינוּ מִלְּפָנֵינוּ זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבֹּשׁ פִּעֶסֶךָ וּכְלֵה דְבַר וְחַרְבַּ וְרַעַב
וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית וְעוֹן וּמִנְּפֵה וּפְנַע רָע וּכְל־מַחְלָה וּכְל־
תַּקְלָה וּכְל־קִשְׁטָה וּכְל־מִיָּנִי פּוֹרְעָנוֹת וּכְל־גְּזֵרָה רָעָה וְשִׁנְאָת
חַנָּם מֵעַלֵּינוּ וּמֵעַל כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וכל

תו"א א) סוטה מ, א: 1) אמירת מודים של הש"ץ צריך לאומרו בקול כמו שאר ברכות התפלה - דלא כמנהג הנהגות (1) אמירת מודים של הש"ץ אומרו בלחש (ספר המנהגים, עמ' 12). במודים - ישתחוה (ראה שו"ע העולם שהש"ץ אומרו בלחש (ספר המנהגים, עמ' 12). במודים - ישתחוה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם - יזקוף (ראה שם סעיף ה). 2) הקהל, במודים דרבנן, אומרו כולו בעמידה והשתחויה, ויזקוף בא"ל (ההודאות) (שם סימן קכז סעיף א). 3) בחזרת הש"ץ אומרים הקהל וכתוב לפני הש"ץ (ראה אג"ק כרך ג, עמ' ה).

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וַיִּהְיֶה לָנוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי
טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלָךְ נָאִה לְהוֹדוֹת:

לְשׁוֹן אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרָה
הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהֲרֹן
וּבָנָיו, כַּהֲנִים עִם קְדוֹשֶׁךָ, כְּאֲמֹר, יְבָרְכֶךָ יְיָ וַיִּשְׁמְרֶךָ: אֲמַן יְיָ
יְיָ | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּחַנְךָ: אֲמַן יִשְׂאֵא יְיָ | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשֶׁם לְךָ
שָׁלוֹם: אֲמַן

שֵׁים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבִרְכָה, חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים,
עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, בָּרַכְנוּ אֲבִינוּ כָּלֵנוּ
כְּאַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נְתַתְתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וַיְצַדֶּקְךָ וּבִרְכָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ:

וּבִסְפָר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפְרִנְסָה טוֹבָה, יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה
וְגִזְרוֹת טוֹבוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְּבָרְךָ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם:

יְהִיו לְרִצּוֹן | אֲמַר־יִפִּי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֲבִינוּ

תו"א א) ראה 'לקוטי שיחות' כרך כד עמ' 411 שהמלה "בתורה" — נמשכת למעלה: ב) במדבר
ו כד-כו: ג) מיכה ו ח: ד) תהלים יט טו:

הנהגות 1) יכרע בברוך, ישתחוה באתה וזיקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).
2) כשאומר הש"ץ ברכת כהנים — כשאין כהן העולה לדוכן — יש להביט על הש"ץ (מנהגי
הרבי — וראה ספר המנהגים, עמ' 13). כשיש כהן העולה לדוכן — יאמרו הכהנים והקהל
נוסח ברכת כהנים כמובא בעמ' 437-435.

3) הטיית והרכנת הראש — של הש"ץ — בעת אמירתו ברכת כהנים: יברכך (הרכנה לימין
שלו), ה' (בזקיפה, לימין), וישמוך (הרכנה ובאמצע). יאר (הרכנה ולשמאל), ה' (בזקיפה,
שמאל), פניו אליך (הרכנה, שמאל), ויחנך (הרכנה, אמצע). ישא (הרכנה, אמצע), ה' (זקיפה,
אמצע), פניו אליך (הרכנה, אמצע), וישם (הרכנה, ימין), לך (הרכנה, שמאל), שלום (הרכנה,
אמצע) (שם, עמ' 12).

4) בחזרת הש"ץ אומרים הקהל ובספר לפני הש"ץ (ראה אג"ק כרך ג, עמ' ה).
5) הש"ץ אומר — בסיום החזרה — בלחש הפסוק יהיו לרצון (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג
סעיף ח).

כשחל יום הכפורים בשבת אין אומרים זה:

פותחין הארון

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו חָטְאָנוּ לְפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹה אַתָּה:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו חֲדָשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו בַּטָּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו בַּטָּל מִחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו הִפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כִּלְיָה כָּל־צָר וּמִסְטִין מֵעָלֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו סְתוּם פִּיּוֹת מִסְטִינָנוּ וּמִקְטָרִינָנוּ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כִּלְיָה דְבַר וְחָרֵב וְרַעֲב וְשָׁבִי וּמִשְׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתְךָ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו מָנַע מִנְּפֹה מִנְּחֻלְתְּךָ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו סָלַח וּמְחוּל לְכָל־עוֹנוֹתֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו מָחָה וְהַעֲבִיר פְּשָׁעֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו מָחוּק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל־שֹׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו הַחֲזִירָנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו קָרַע רוּעַ גִּזְרֵי דִינָנוּ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו זָכְרָנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כָּתַבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כָּתַבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כָּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כָּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּיּוֹת:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כָּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו הִצְמַח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו הָרַם קָרָן יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו הָרַם קָרָן מְשִׁיחֶךָ:
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו מִלֵּא יָדֵינוּ מִבְּרִכוֹתֶיךָ:

אבינו

תו"א (א) תענית כה, ב: ב) ירמיה יד ז (בשינוי):
 הנהגות (1) הש"ץ והקהל אומרים אבינו מלכנו יחד, מתחילה ועד סוף (ראה 'התקשרות' גליון ו, עמ' 21).

(2) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

(3) מנגנים באבינו מלכנו, אין לנו מלך אלא אתה (ראה 'התקשרות' שם).

(4) צריך לומר רוע גזר בנשימה אחת (ראה שו"ע אדה"ז סימן תקפד סעיף ד).

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מִלָּא אָסְמִינוּ שְׁבַע:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ פָתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתִפְלָתֵנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זְכוֹר כִּי־עָפַר אָנַחְנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נָא אַל תִּשְׁיבֵנוּ רִיקִם מִלְפָּנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ תִהְיֶה הַשְּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעַת רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וּמַפְיָנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קְדוֹשְׁךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן טְבוּחִים עַל יְחוּדְךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן בָּאֵי בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נִקּוּם נִקּוּם יָדָם עֲבָרֶיךָ הַשְּׁפוּךְ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן אִם לֹא לְמַעַנְנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לָמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא
 עָלֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַנּוּן וְעַנּוּן כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
 וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

סוגרין הארון:

הש"ץ אומר קדיש שלם:

וַתִּגְדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךָ
 מַלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן: בְּתֵיכּוֹן וּבְיוֹמֵיכּוֹן
 וּבְתֵי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶנְזָא וּבְזִמְן קְרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי שְׁמֵהּ
 רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם
 וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אָמֵן:
 לְעֵלָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמְתָא, וְאִמְרוּן בְּעֶלְמָא,
 וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתָהוֹן וּבְעוּתָהוֹן דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קְדָם אַבּוּהוֹן דִּי בְשִׁמְיָא,
 וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ
 וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם
 עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

לדוד

לְדוֹד | יי | אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא, יי מְעוֹזֹתַי מִמִּי
 אֶפְחָד: בְּקָרֵב עָלַי | מְרַעִים לֹאכֵל אֶת־בְּשָׂרֵי צָרֵי
 וְאִבֵּי לִי, הֵמָּה כְּשָׁלוֹ וְנִפְלוּ: אִם־תִּחַנֶּה עָלַי | מִחַנֶּה
 לֹא־יִירָא לְבִי, אִם־תִּקּוּם עָלַי מִלְחָמָה, בְּזֹאת אֲנִי בִטָּח:
 אַחַת | שְׁאַלְתִּי מֵאֲתֵי־י אֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית־יֵי
 כָּל־יָמַי חַיִּי, לַחֲזוֹת בְּנֻעַם־יֵי וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי |
 בְּסִכָּה בְּיוֹם רָעָה יִסְתִּירֵנִי בְּסִתֵּר אֶהְלוֹ, בְּצוּר יְרוּמָמַי:
 וְעַתָּה יְרוּם רֹאשִׁי עַל אִבֵּי סְבִיבוֹתַי, וְאֹזְבָּחָה בְּאֶהְלוֹ זִבְחֵי
 תְרוּעָה, אֲשִׁירָה וְאֹמְרָה לֵיֵי: שְׁמַע־יֵי קוֹלִי אֶקְרָא, וְחַנְּנֵי
 וְעַנְּנֵי: לָךְ | אָמַר לְבִי, בְּקִשׁוֹ פָנָי, אֶת־פָּנֶיךָ יי אֲבַקֵּשׁ:
 אֶל־תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ | מִמֶּנִּי, אֵל תִּטְבֹּאֵף עַבְדְּךָ עֲזַרְתִּי הָיִיתָ,
 אֶל־תִּפְשֵׁנִי וְאֶל־תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעַי: כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזֹבוּנִי,
 וַיֵּי יֹאסְפֵנִי: הוֹרְנֵי יי דִּרְכְּךָ וְנַחֲנֵי בְּאֶרֶח מִישׁוֹר, לְמַעַן
 שִׁרְרֵי: אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרִי, כִּי קָמוּ־בִי עַד־יִשְׁקַר וַיִּפַּח
 חֲמָם: לוֹלֵא הָאֶמְנָתִי לְרֹאוֹת בְּטוֹב־יֵי בְּאֶרֶץ חַיִּים: קוּה
 אֶל־יֵי, חֹזֵק וַיֹּאמֶן לְבָבְךָ, וְקוּה אֶל־יֵי:

קדיש יתום

וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ,
 וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן: בְּתֵיכּוֹן וּבְיוֹמֵיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית
 יִשְׂרָאֵל, בְּעַנְגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָם
 וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
 וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעֵלָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא,
 תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְּאִמְרוּן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא
 מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם
 בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

אשרי

תו"א א (א תהלים כז: ב) איוב כה ב (בשינוי):
 הנהגות (1) אם אין חיוב — יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).
 (2) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף,
 וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר)
 וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן
 (ספר המנהגים, עמ' 6).
 (3) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של קדיש: עושה — לימין המתפלל.
 השלום — לשמאל המתפלל. במרומיו — באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן — באמצע
 (מנהגי הרבי).
 (4) אבל או בעל יאר־צייט אומרים כאן משניות וקדיש דרבנן (אחרי התהלים, עמ' 225).

פֹּתְחִין הָאָרוֹן וְנִשְׂאָר פְּתוּחַ עַד לְאַחַר כָּל הַתְּפִילָה [הַתְּקִיעָה]:

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִהְלֹךְ סָלָה: אֲשֶׁרִי
הָעַם שֹׁכֵב לֹ, אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂיִי אֱלֹהִיו:
תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאַבְרָכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יּוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאַהֲלִלָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד,
וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֶקֶר: דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מִעֲשֵׂיךָ,
וְגִבּוֹרְתֶיךָ יִגִּידוּ: הֵדָר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדַבְּרֵי
נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹן נוֹרְאוֹתֶיךָ יֵאמְרוּ,
וְגִדְלוֹתֶיךָ אֲסַפְּרָנָה: זָכַר רַב־טוֹבֶךָ יִבְיְעוּ,
וְצַדִּיקוֹתֶיךָ יִרְנְנוּ: חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרְךָ אַפְּסִים וְגִדְלוֹ
חֶסֶד: טוֹב־יְיָ לְכֹל, וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ
כָּל־מַעֲשֵׂיךָ, וְחַסִּידֶיךָ יִבְרָכְוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
יֵאמְרוּ, וְגִבּוֹרְתֶיךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ | לְבָנֵי הָאָדָם
גִּבּוֹרְתָיו, וְכְבוֹד הֵדָר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ, מַלְכוּת
כָּל־עֲלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דָּוָר וְדָר: סוֹמֵךְ יְיָ
לְכָל־הַנְּפֻלִים, וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כָל אֱלֹהִים
יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתֵחַ
אֶת־יְדֶיךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חֵי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־
דַּרְכָּיו, וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קוֹרְאָיו,
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רָצוֹן־יִרְאֶוּ יַעֲשֶׂה,
וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־
אֲהַבָּיו, וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תְּהִלָּתְךָ יְיָ יִדְבַר

פ

פִּי, וַיְבָרֶךְ כָּל־בֶּשָׂר שֵׁם קְדוֹשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ |
 נְבָרֶךְ יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:
 וּבֵא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבְי פִּשְׁעֵי בִיעֵקֵב, נְאֻם יְיָ: וַאֲנִי
 זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר יְיָ, רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ
 וּדְבָרִי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּפִיךָ, לֹא־יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי
 זִרְעָךָ וּמִפִּי זֶרַע זִרְעֶךָ, אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
 וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֱלֹהֵהָ
 וְאָמַר, קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא
 כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמִקְבְּלֵין דִּין מוֹדֵיִן, וְאֹמְרֵי קְדִישׁ
 בְּשִׁמֵי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ, קְדִישׁ עַל אֲרֻעָא
 עוֹבַד גְּבוּרְתָּהּ, קְדִישׁ לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא, יְיָ
 צְבָאוֹת, מְלִיא כָּל־אֲרֻעָא זִיו יְקָרָהּ: וְהַשְׁאֲנֵי רוּחַ,
 וְאַשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעֲשׂ גְּדוּל, בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ
 מִמְּקוֹמוֹ: וְנִטְלֶתְנֵי רוּחָא וּשְׁמַעִית בְּתַרִּי קַל זִיע סְגִיא
 דְּמִשְׁבַּחִין וְאֹמְרֵי בְּרִיךְ יְקָרָא דִּי מֵאַתָּר בֵּית
 שְׁכִינְתָּהּ: יְיָ | יְמַלֵּךְ לְעֵלְמָא וְעַד: יְיָ מַלְכוּתָהּ קָאֵם
 לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא: יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
 וַיִּשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ, שְׁמֵרָה־זֹאת לְעוֹלָם, לְיִצְר מַחֲשָׁבוֹת
 לְבַב עַמֶּךָ, וְהִכֵּן לְבָבְכֶם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם | יִכַּפֵּר עוֹן
 וְלֹא־יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אָפוֹ, וְלֹא־יַעִיר כָּל־
 חֲמַתּוֹ: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־
 קְרָאִיךָ: צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן
 אֱמֶת לִיעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּינוּ
 מִיְמֵי קָדָם: בְּרוּךְ אֲדֹנָי, יוֹם | יוֹם יַעֲמֹס־לָנוּ, הָאֵל

ישועתנו

תו"א א (א) תהלים קטו יח: (ב) ישעיה נט כ"כא: (ג) תהלים כב ד: (ד) ישעיה ו ג (ותרגום יונתן):
 (ה) יחזקאל ג יב (ותרגום יונתן): (ו) שמות טו יח (ותרגום אונקלוס): (ז) דברי הימים א כט
 יח: (ח) תהלים עח לח: (ט) שם פו ה: (י) שם קיט קמב: (כ) מיכה ז כ: (ל) תהלים סח כ:

יִשׁוּעַתְנוּ סֶלָה: יי צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁנֹב־לָנוּ אֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב סֶלָה: יי צְבָאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ: יי
 הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ: בָּרוּךְ הוּא
 אֱלֹהֵינוּ שֶׁבָרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן
 לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ, הוּא יִפְתַּח
 לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיִשֶּׁם בְּלִבֵּנוּ אֶהְבֵּתוֹ וְיִרְאֶתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת
 רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלֵבב שָׁלֵם, לְמַעַן לֹא נִיָּע לָרִיק, וְלֹא
 נִלְד לְבַהֲלָה: וּבִכֵּן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁנִּשְׁמָר חֻקֶּיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה
 וְנַחֲיֶה וְנִרְאֶה, וְנִירָשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה, לְשָׁנֵי יָמוֹת
 הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן | יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא
 יָדָם, יי אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֵדָךְ: בָּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח
 בִּי, וְהָיָה יי מִבְּטַחוֹ: בְּטַחוֹ בִּי עַד־יַעַד, כִּי בָיָה יי
 צוֹר עוֹלָמִים: וְיִבְטַחוּ בְּךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא־עֲזַבְתָּ
 דַּרְשֶׁיךָ יי: יי חֲפִץ לְמַעַן צְדָקוֹ, יַגְדִּיל תוֹרָה וַיֹּאדִיר:

לש"ץ חצי קדיש:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אֲמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ
 וַיִּמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אֲמֵן:
 בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעִנְיָא וּבְזִמְן קָרִיב,
 וְאִמְרוּ אֲמֵן: יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:
 יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
 וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא. אֲמֵן: לְעֵלְמָא וְלְעָלְמָא מְכָל־
 בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, הַשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא, דְּאִמְרוּן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ
 אֲמֵן:

ה'

תו"א (א) תהלים מו ח: (ב) שם פד יג: (ג) שם כ י: (ד) שם ל יג: (ה) ירמיה יז ז: (ו) ישעיה כו ד:
 (ז) תהלים ט יא: (ח) ישעיה מב כא:

הנהגות (1) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף,
 וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר)
 וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן
 (ספר המנהגים, עמ' 6).

(2) כופלין לעילא (ראה שם, עמ' 56).

אֲדַנִּי, שִׁפְתַי תִּפְתַּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהֶם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל
הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל
לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְחַתְּמָנוּ בְּסֵפֶר
הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִגֵּן אֲבֹרָהֶם:
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב
לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטַּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְחַיֶּה אֲסוּרִים,
וּמְקַיֵּם אַמּוֹנָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל עַפְרָי. מִי־כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרֹת
וּמִי הוֹמָה לָּךְ, מֶלֶךְ מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:
מִי־כְמוֹךָ אֵב הַרְחֵמִים זוֹכֵר יְצוּרֵינוּ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וּנְאַמֵּן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֶּה
הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם
יְהִלְלוּךָ סְלָה:

לדור

תו"א (א) תהלים נא יז: (ב) שמות ג ו: (ג) נחמיה ט לב: (ד) בראשית יד כ: (ה) דברים ה כג:
(ו) במדבר רבה יא, ב: (ז) ישעיה סג א: (ח) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה: (ט) ירושלמי
ברכות א, ה: (י) תהלים קמו ז: (כ) שמואל"א ב ו: (ל) ירושלמי שם ד, ב:
הנהגות (1) בראש השנה ויום הכפורים נהגו להשמיע קול אף בתפילת לחש, כדי לעורר הכוונה
ביותר (ראה שו"ע אדה"ז סימן קא סעיף ג).
(2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סימן קיג סעיף ו).

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכוֹ לְאֵל, כִּי הוּא, לְבָדוֹ, מְרוֹם וְקָדוֹשׁ:
 וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל
 יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכֵן כְּבוֹדְךָ, וְעַל
 מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ, וְעַל מְכוּנְךָ וְהִיכָלְךָ:

וּבְכֵן תֵּן פְּחָדְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל-
 מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימָתְךָ עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאת, וַיִּירָאוּךָ כָּל-הַמַּעֲשִׂים,
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל-הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ
 כָּל־מִצְוָתְךָ אֶגְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 בְּלִבָּב שָׁלֵם. שִׁידְעֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
 שֶׁהַשְּׁלֵטֵן לְפָנֶיךָ, עֵז בִּידְךָ וּגְבוּרָה
 בְּיָמֶיךָ. וְשִׁמְךָ נִזְרָא עַל כָּל מַה-
 שֶׁבָרָאת:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יי לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לִירְאֵיךָ,
 וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתִיחוֹן-פֶּה
 לְמִיחָלִים לָךְ, שִׁמְחָה לְאַרְצְךָ, וְשִׁשׂוֹן לְעִירְךָ,
 וְצִמְיַחַת קָרֵן לְדָוִד עַבְדְּךָ, וְעַרְיַכַת נֵר לְבֵן-
 יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחְךָ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ. וְחַסִּידִים
 בְּרָנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֵץ-פִּיהָ. וְהַרְשָׁעָה
 כָּלָה בְּעֵשֶׂן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ:

ותמלך

תו"א א (א) ישעיה נז טו: (ב) תהלים כו ח: (ג) מלכים-ב כ ג (בשינוי): (ד) ע"פ יחזקאל כט כא:
 (ה) [העלילה. רש"י.] איוב ה טז בשינוי:

וְתִמְלֹךְ אֶתְּךָ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ לְבִקְךָ, עַל כָּל-
 מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ.
 וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ. כִּפְתּוֹב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ,
 יְמִלֶךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:
 קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹוֹה מִבְּלַעְדֶּיךָ, כִּפְתּוֹב,
 וַיִּגְבַּה יי צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
 בְּצַדִּיקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ
 וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת,
 וְקִדְשַׁתָּנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעַבּוֹדְתֶךָ,
 וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ:

וְתַתֵּן־לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יּוֹם (בשבת השַׁבָּת הַזֶּה
 וְאֶת־יּוֹם) הַכִּפָּרִים הַזֶּה, אֶת־יּוֹם סְלִיחַת הָעוֹן
 הַזֶּה, אֶת־יּוֹם מִקְרָא־קִדְשׁ הַזֶּה, (בשבת לְקִדְשָׁה וְלִמְנוּחָה)
 לְמַחִילָה וְלְסְלִיחָה וְלְכַפָּרָה, וְלְמַחֲלִבוֹ אֶת־כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ
 (בשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קִדְשׁ זָכַר לִיציאת מצרים:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, וַיְגִיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה,
 וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר, זְכוֹרֵנוּ וּפְקוּדוֹנֵנוּ, וְזָכְרוֹן
 אֲבוֹתֵינוּ, וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּיָדְךָ עַבְדְּךָ, וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר
 קִדְשֶׁךָ, וְזָכְרוֹן כָּל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן
 וְלְחֶסֶד וְלְרַחֲמִים וְלְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם, בְּיּוֹם (בשבת השַׁבָּת הַזֶּה
 וּבְיּוֹם) הַכִּפָּרִים הַזֶּה, בְּיּוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בְּיּוֹם מִקְרָא־קִדְשׁ
 הַזֶּה, זָכְרָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקָדָנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
 לְחַיִּים טוֹבִים: וּבְדַבָּר יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

אלקיט

תו"א (א) תהלים כו ח: (ב) שם קמו י: (ג) ישעיה ה טז: (ד) ברכות יב, ב: (ה) ביצה יז, א רש"י
 (ד"ה ואומר קדושת היום): (ו) ויקרא כג כז: (ז) נחמיה ט לא (בשינוי):

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחַל | לְעֹנוּתֵינוּ בְּיוֹם
 (בשבת השַׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכַּפָּרִים הַזֶּה, בְּיוֹם
 סְלִיחַת הָעֹזֶן הַזֶּה, בְּיוֹם מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה. מְחַה
 וְהֵעֵבֶר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר,
 אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְחַה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעְנֵי, וְחַטָּאתֶיךָ
 לֹא אֶזְכֵּר: וְנֹאמֶר, מְחִיתִי כְּעֵב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן
 חַטָּאוֹתֶיךָ, שׁוּבָה אֵלַי כִּי גֵאלְתֶיךָ: וְנֹאמֶר, כִּי־בְיוֹם
 הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם,
 לְפָנָי יִי תִטְהָרוּ: (בשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בְּמִנוּחָתְנוּ)
 קֹדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שׁוּבָנוּ
 מִטּוֹבֶךָ וְשִׁמַּח נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, (בשבת וְהִנְחִילֵנוּ יִי אֱלֹהֵינוּ
 בְּאַהֲבָה וּבְרַצּוֹן שַׁבָּתוֹת קֹדְשֶׁךָ, וַיְנַחֲנוּ בָּם כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקְדָּשֵׁי שְׁמֶךָ)
 וְטַהֵר לִבָּנוּ לְעֵבֶדְךָ בְּאַמֶּת. כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל
 וּמְחַלֵּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דֹּר וְדֹר, וּמַבְלֵעֲדֶיךָ אֵין
 לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. בָּרוּךְ אַתָּה יִי, מֶלֶךְ מוֹחֵל
 וְסוֹלֵחַ לְעֹנוּתֵינוּ, וְלְעֹנוּת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 וּמַעֲבִיר אֲשַׁמּוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל־
 הָאָרֶץ, מִקְדָּשׁ (בשבת השַׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכַּפָּרִים:
 רְצֵה יִי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעָה, וְהִשָּׁב
 הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתֶךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתִפְלָתָם בְּאַהֲבָה
 תִּקְבַּל בְּרַצּוֹן, וְתִהְיֶה לְרַצּוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
 וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יִי,
 הַמְּחַזֵּיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מודים

תו"א (א) ויקרא כג כז: (ב) ישעיה מג כה: (ג) שם מד כב: (ד) ויקרא טז ל: (ה) פסחים קיז, ב: (הנהגות 1) צריך לומר לכאן כמו במנחה: שבתות .. במ (ראה ספר המנהגים, עמ' 64, עיי"ש).

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ,
 אֵתָהּ הוּא לְדוֹר וָדוֹר גּוֹדֵה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהַלְלֶתְךָ, עַל
 חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקֻדָּשׁוֹת לָךְ וְעַל
 נְסִיךְ שְׂבֻכְכָּל־יּוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבֻכְכָּל־
 עֵת, עָרַב וּבִקֵּר וְצָהָרִים. הַטּוֹב, כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
 וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא־תִמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קוִיֵּנוּ לָךְ:
 וְעַל־כָּל־מַעַלְלֶיךָ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ תָּמִיד
 לְעוֹלָם וָעֶד:

וְחַתּוּם לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:
 וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה וַיְהִלְלוּ שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי
 טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעִזְרַתָּנוּ סְלָה, הָאֵל הַטּוֹב.
 בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נִאֲמָה לְהוֹדוֹת:
 עֲשִׂים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים,
 עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ
 כְּאַחַד בְּאוֹר פְּנִיָּךְ, כִּי בְאוֹר פְּנִיָּךְ נִתְּתָ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
 תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
 וְשְׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת
 וּבְכָל־שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ:

וּבִסְפָּר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרָנְסָה טוֹבָה, יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה
 וְגִזְרוֹת טוֹבוֹת, נִזְכָּר וְנִחַתָּם לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־
 עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרְךָ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלּוֹם:

יְהִיו לְרָצוֹן | אֲמַר־יִפִּי וְהִגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:

אלקיעו

תו"א א (א) מיכה ו ח: (ב) תהלים יט טו:
 הגהגות (1) במודים - ישתחוה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם - יזקוף (ראה שם
 סעיף ה).

(2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סעיף ו).

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל-תֵּת-עֲלֵינוּ
מִתְחַנְתָּנוּ, שְׂאֵין אָנוּ עֲלֵי פָנִים וְקָשִׁי עָרְף, לֹאמַר לְפָנֶיךָ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, צְדִיקִים אָנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ, אֲבָל אָנַחְנוּ
וְאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגָדֵנוּ. גְּזֻלָּנוּ. דְּבָרֵנוּ דָּפִי: הָעוֹיֵנוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ.
וְדָנוּ. חֲמָסָנוּ. טְפִלָּנוּ שֶׁקָּר: יַעֲצֵנוּ רָע. כּוֹבְנוּ.
לְצָנוּ. מְרִדָּנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרָנוּ. עוֹיֵנוּ. פִּשְׁעֵנוּ. צָרָרָנוּ. קָשִׁינוּ
עָרְף: רָשָׁעֵנוּ. שִׁחַתָּנוּ. תַּעֲבָנוּ. תָּעִינוּ. תַּעֲתָעֵנוּ:
סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא-שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה
צְדִיק עַל כָּל-הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי-אֱמֶת עָשִׂיתָ וְאָנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ:
מִה-נֶאֱמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמִה-נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים.
הֵלֵא כָּל-הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגִלוֹת אֶתָּה יוֹדֵעַ:

אֶתָּה נוֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים. וְיִמִּינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים.
וְהִתְלַמְּדָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהַתְּוֹדוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל-
עוֹנוֹתֵינוּ. לְמַעַן נִחְדָּל מֵעֲשֹׂק יְדֵינוּ. וְתִקְבְּלָנוּ בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ כְּאֲנָשִׁים וּכְנִיחוֹתִים. לְמַעַן דְּבַרְיֶךָ אֲשֶׁר
אָמַרְתָּ: אֵין קֶץ לְאֲנָשִׁי חוֹבוֹתֵינוּ וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹתֵי
אֲשַׁמּוֹתֵנוּ. וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׁאַחֲרִיתָנוּ רַמָּה וְתוֹלְעָה לְפִיכָךְ
הַרְבֵּיתָ סְלִיחָתֵנוּ. מָה אָנוּ, מָה תִּינּוּ, מָה חֲסָדֵנוּ,
מִה-צְדָקָנוּ, מִה-כַּחַנוּ, מִה-גְּבוּרָתֵנוּ. מִה-נֶאֱמַר לְפָנֶיךָ, יְיָ
אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, הֵלֵא כָּל-הַגְּבוּרִים כְּאֵין לְפָנֶיךָ,
וְאֲנָשִׁי הַשֵּׁם כֹּלָא הֵינּוּ, וְחֲכָמִים כְּבִלִי מַדְעַ, וְנְבוֹנִים
כְּבִלִי הַשֶּׁבֶל, כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם תְּהוּ, וַיְמִי תִיּוּהֶם הֶבֶל
לְפָנֶיךָ, וְמוֹתָר הָאָדָם מִן-הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הַכֹּל הֶבֶל:

אתה

תו"א (א) תהלים פח ג (בשינוי): (ב) שם נה ג (בשינוי): (ג) ע"פ דברים כח נ: (ד) ע"פ שמות לד
ט: (ה) יומא פז, ב (בשינוי): (ו) תהלים קו ו: (ז) שם (בשינוי): (ח) ע"פ שם קיט סט:
(ט) ע"פ שם לט: (י) איוב לג כז (בשינוי): (כ) נחמיה ט לג: (ל) פסיקתא רבתי כ: (מ) תנחומא
בשלח טו (בשינוי): (נ) תנא דבי אליהו רבא פרק כא: (ס) קהלת ג יט:
הנהגות (1) יכה על הלב (מנהגי הרבי).
(2) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרוז סעיף ז), וכן בשאר המלים לפי
סדר האי"ב (מנהגי הרבי).

אַתָּה הַבְּדִלְתָּ אֶנּוּשׁ מִרְאֵשׁ וַתִּפְיֶרְהוּ לְעַמּוּד לְפָנֶיךָ. כִּי
 מִי יֹאמֶר לְךָ מִה־תִּפְעֵל. וְאִם יִצְדַּק מִה־יִתֵּן לְךָ:
 וַתִּתֵּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה *אֶת־יּוֹם הַכַּפָּרִים הַזֶּה,
 אֶת־יּוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, אֶת־יּוֹם מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה,
 קֶץ וּמְחִילָה וּסְלִיחָה עַל כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן נִחְדָּל
 מֵעֲשׂוֹק יָדֵינוּ וּנְשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֲסֵן רְצוֹנְךָ בְּלִבְבִי
 שְׁלָם: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ כִּי לֹא תִחַפֵּץ
 בְּהִשְׁחָתֵת עוֹלָם, שְׁנֹאמֶר, דִּרְשׁוּ יְיָ בְּהַמְצֵאוֹ קִרְאֵהוּ
 בְּהִיּוֹתוֹ קָרוֹב: וְנֹאמֶר, יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן
 מִחֲשֻׁבְתּוֹ וַיֵּשֶׁב אֶל־יְיָ וַיִּרְחַמְהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יִרְבֶּה
 לְסִלּוֹחַ: וְאַתָּה אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֲרַךְ אַפַּיִם
 וְרַב־חֶסֶד וְאַמֶּת וּמְרַבֶּה לְהִיטִיב וְרוֹצֵה אֶתָּה בְּתִשׁוּבַת
 רָשָׁעִים וְאִין אֶתָּה חָפֵץ בְּמִיתָתָם, שְׁנֹאמֶר, אֹמֵר
 אֱלֹהִים חִי־אֲנִי | נְאֻם אֲדֹנָי אֱלֹהִים אִם־אֲחַפֵּץ בְּמוֹת
 הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וַחֲיָה שׁוּבוֹ שׁוּבוֹ
 מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְנֹאמֶר,
 הֲחַפֵּץ אֲחַפֵּץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי אֱלֹהִים הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ
 מִדַּרְכּוֹ וַחֲיָה: וְנֹאמֶר, כִּי לֹא אֲחַפֵּץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם
 אֲדֹנָי אֱלֹהִים וְהַשִּׁיבוּ וַחֲיוּ: כִּי אֶתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל
 וּמְחַלֵּן לְשַׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַל־דּוֹר וְדוֹר וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אִין לָנוּ
 מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח:

אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצְרָתִי אִינִי כְדָאִי, וְעַכְשָׁיו שְׁנוֹצְרָתִי
 כְּאֵלוֹ לֹא נוֹצְרָתִי. עָפָר אֲנִי בְּחַיִּי, קָל וְחֹמֶר
 בְּמִיתָתִי. הֲרִי אֲנִי לְפָנֶיךָ כְּכִלִּי מְלֵא בּוֹשָׁה וּכְלָמָה.
 יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא אֲחַטָּא

עוד

תו"א (א) ע"פ איוב לה ו: (ב) שם ז (בשינוי): (ג) ביצה יז, א רש"י (ד"ה ואומר קדושת היום):
 * ראה שו"ע אדה"ז סימן תרכג סעיף ו: (ד) ויקרא כג כז: (ה) ישעיה נה ו: (ו) שם ז:
 (ז) נחמיה ט יז. שמות לד ו: (ח) יחזקאל לג יא: (ט) שם יח כג: (י) שם לב: (כ) יומא פז, ב:

עוד, ומה־שחטאתי לפניך מחוק ברחמיך הרבים,
אבל לא על־ידי יסורים וחלים רעים:

אלהי, נצור לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי נפשי
תדום, ונפשי כעפר לכל תהיה: פתח לבי בתורתך
ובמצותיך תרדוף נפשי, וכ־החושבים עלי רעה, מהרה
הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמץ לפני־רוח ומלאך יי
דוחה: למען יחלצון ידידיך, הושיעה מינך וענני: עשה למען
שמך, עשה למען ימינך, עשה למען תורתך, עשה למען
קדשתך: יהיו רצון | אמרי־פי והגיון לבי לפניך, יי צורי וגאלי:
עשה השלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו ועל כ־ישראל,
ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש
במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך:

תפלת נעילה לשליח ציבור בקול

אדני, שפתי תפתח, ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם,
אלהי יצחק ואלהי יעקב, האל הגדול, הגבור
והנורא, אל עליון, גומל חסדים טובים, קונה הכל, וזוכר
חסדי אבות, ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:
מסוד חכמים ונבונים. ומלמד דעת מבינים.
אפתחה־פי בתפלה ובתחנונים. לחלות ולחנן
פני מלך מוחל וסולח לעוֹנִים:

אב

תו"א (א ברכות יז, א: ב) תהלים לה ה: ג) שם ס ז; קח ז: ד) שם יט טו: ה) איוב כה ב (כשינוי):
ו) אבות ה, כ: ז) תהלים נא יז: ח) שמות ג ו: ט) נחמיה ט לב: י) בראשית יד כ:
הנהגות 1) נוהגים לומר .. [כאן] הפסוק של שמו (ראה אג"ק כרך טו, עמ' רלד). כמה מהחסידים
נוהגים לומר בסיום דשמו"ע גם הפסוק של שם האדמו"ר (ספר המנהגים, עמ' 12).
2) כשעוקר רגליו, יעקור שמאלו תחילה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג סעיף ה). הטיית
והרכנת הראש בעת אמירת עושה השלום של תפילת לחש: בעת אמירת עושה – הטי'
והרכנה לשמאל המתפלל. השלום – לימין. במרומו – באמצע, וזקוף ראשו הוא .. אמן
– באמצע (מנהגי הרבי).
3) יעמוד ברגליים מכוונות עד שיגיע הש"ץ לבאהבה ואז יחזור למקומו (מנהגי הרבי),
ובשעת דחק ימתין כדי הילוך ד' אמות (ראה שו"ע שם סעיפים ה, ג).
4) הש"ץ יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע סימן קיג סעיף ו).

אָב יְדַעַךְ מִנְעַר. בְּחַנְתּוֹ בְּעֶשֶׂר בַּל עֵבֶר בְּרֹאשׁ תְּעַר:
 חזן נָשׁ לְחַלּוֹתֶיךָ כְּנֶעַר וְלֹא כְּבַעַר. דְּגַלְיוֹ לָבּוֹא בְּזֹה
 הַשָּׁעַר: קהל אָמוּנִים נָשׁוּ לְנִצְחָךְ אֲיִם. נִצַּח כָּל־הַיּוֹם:
 חזן עֵבוֹר כִּי־פָנָה יוֹם. גּוֹנְנֵנוּ בְּצַדֶּק יוֹשֵׁב כְּחֵם הַיּוֹם:

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְחַתְּמָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
 לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִגֵּן אַבְרָהָם:
 אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ:
 מוֹרִיד הַטַּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
 סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים,
 וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לַיֹּשְׁבֵי עֵפְרַיִם. מִי־כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת
 וּמִי דוֹמָה לָךְ, מֶלֶךְ מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:
 הַנִּקְרָא לְאָב זָרַע. וְנִפְגָּה לְסוּר מִמוֹקְשֵׁי רָע: חזן זַעַק וְחַנּוּן
 וְשִׂיחָה לֹא גָרַע. חֲסֵן בְּרָכָה בְּאֲשֶׁר זָרַע:

יְהִי שִׂמְךָ בָּנוּ יַעֲרֵב. וַיִּשְׁעֶךָ לָנוּ תִקְרָב: חזן גְּאֻלְתָּנוּ לָנוּ תִקְרָב.
 הַחַיִּינוּ בְּטַל כְּשֶׁחַ לְפָנֹת עָרֵב:

מִי־כְמוֹךָ אָב הַרְחָמִים זוֹכֵר יְצוּרֵינוּ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֶּה
 הַמֵּתִים:

יְמֶלֶךְ יְיָ | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

שמע

תו"א (א) חבוקק א ז: (ב) ע"פ ירמיה ו ד: (ג) ע"פ בראשית יח א: (ד) דברים ה כג: (ה) במדבר
 רבה יא, ב: (ו) ישעיה סג א: (ז) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה: (ח) ירושלמי ברכות א, ה:
 ט) תהלים קמו ז: י) שמואל-א ב ו: (כ) ע"פ בראשית כד סג: (ל) ירושלמי שם ד, ב:
 מ) תהלים שם י: (נ) שם כב ד:
 הנהגות (ו) הש"ץ יכרע בבורך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

חזן וקהל שִׁמַע נָא סְלַח־נָא הַיּוֹם. עֲבוֹר כִּי־פָנָה יוֹם. וּנְהַלְלֶךָ נֹרָא
וְאִים. קְרוֹשׁ:

וּבִבְנֵי וְלֶךָ תַעֲלֶה קְרִשָּׁה כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

שַׁעֲרֵי אֲרָמוֹן. מְהֵרָה תִּפְתַּח לְבוֹאֲרֵי דַת אֲמוֹן:

שַׁעֲרֵי גְנוּזִים. מְהֵרָה תִּפְתַּח לְדַתְךָ אֲחוּזִים:

שַׁעֲרֵי הַיְכָל הַנְּחֻמָּדִים. מְהֵרָה תִּפְתַּח לְוַעֲוָדִים:

שַׁעֲרֵי זְבוּל מַחֲנִים. מְהֵרָה תִּפְתַּח לְחַכְלִילֵי עֵינַיִם:

שַׁעֲרֵי טְהָרָה. מְהֵרָה תִּפְתַּח לְיָפָה וּבָרָה:

שַׁעֲרֵי כְּתָר הַמִּיָּמֵן. מְהֵרָה תִּפְתַּח לְעַם לֹא־אֱלָמוֹן: וּבָהֶם

תַעֲרִץ וְתִקְרֶשׁ. כְּסוּד שְׂיַח שַׁרְפֵי קְרֶשׁ הַמְקַדְּיָשִׁים

שִׁמְךָ בְּקְרֶשׁ:

כְּתָר יִתְּנוּ לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמּוֹנִי מַעֲלָה וְעֹמֶךָ יִשְׂרָאֵל

קְבוּצֵי מִטָּה, יַחַד בְּלָם קְרִשָּׁה לְךָ יִשְׁלָשׁוּ, כִּכְתוּב

עַל־יַד נְבִיאֶךָ, וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קהל וחזן קְרוֹשׁ | קְרוֹשׁ,

קְרוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן כְּבוֹדוֹ מְלֹא

עוֹלָם, מִשְׁרָתֵינוּ שׁוֹאֲלִים זֶה לְזֶה, אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ,

לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: קהל וחזן בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

חזן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ, הַמִּיַּחֲדִים שְׁמוֹ עָרַב

וּבִקֵּר בְּכָל־יּוֹם תָּמִיד, פְּעַמִּים בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: קהל וחזן

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ | אֶחָד: חזן הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא

אָבִינוּ, הוּא מְלַכְנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וַיִּגְאֲלֵנוּ שְׁנֵית

בְּקָרוֹב וַיִּשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָל־יִחִי לְאָמַר: הֵן גְּאֲלֵתִי

אֶתְכֶם אַחֲרֵית כְּבָרָאֲשֵׁית, לְהִיּוֹת לְכֶם לֵאלֹהִים: קהל וחזן אֲנִי

יְיָ אֱלֹהֵיכֶם: חזן וּבְדַבְּרֵי קְרִשָּׁה כְּתוּב לְאָמַר: קהל וחזן יְמַלְכֶךָ

יְיָ | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר, הַלְלוּיָהּ:

אתה

תו"א (א) במדבר יד יט: (ב) ע"פ ירמיהו ד: ג) חבקוק א ז (בשינוי): (ד) תהלים קיא ט: (ה) ע"פ
בראשית מט יב: (ו) ע"פ שיר השירים ו י: ז) ירמיהו נא ה: ח) ישעיהו ג: ט) יחזקאל ג

יב: י) דברים ו ד: כ) במדבר טו מא: ל) תהלים קמו י:

הנהגות (1) מכוונים הרגלים (באמירת קדושה) עד שיאמר הש"ץ לדור ודור (מנהגי הרבי).

(2) הש"ץ מתחיל אמירת שמע ישראל ביחד עם הציבור ויארך באמירתו עד שהציבור

מסיימים להיות לכם לאלקים. ואח"כ יסיים הש"ץ ה' אלקינו, ה' אחד (ספר המנהגים, עמ' 34).

אתה קדוש ושמוך קדוש, וקדושים בכל יום יהללוך
סלה:

לדור ודור המליכו לאל, כי הוא, לבדו, מרום וקדוש:
חמל על מעשיך. ותשמח במעשיך. ויאמרו לך חוסיך. בצדקך
עמוסיך. תקדש אדון על כל מעשיך: כי מקדישיך
בקדשתך (נ"א בערבך) קדשת. נאה לקדוש פאר מקדושים:

באין מליץ ישר מול מניד פשע. תניד ליעקב דבר חק
ומשפט. וצדקנו במשפט המלך המשפט:

עוד יזכר לנו אהבת איתן אדונינו. ובגן הנעקד ישבית
מדיננו. ובזכות התם יוציא אים (נ"א היום) לצדק דיננו.
כי קדוש היום לאדנינו:

ובכן יתקדש שמוך יי אלהינו על ישראל עמך, ועל
ירושלם עירך, ועל ציון משכן כבודך, ועל
מלכות בית דוד משיחך, ועל מכוונך והיכלקך:

ובכן תן פחדך יי אלהינו על כל
מעשיך, ואימתך על כל מה-

שבראת, וייראוך כל המעשים,

וישתחוון לפניך כל הברואים, ויעשו

כלם אנדה אחת לעשות רצונך בלבב

שלם. שידענו יי אלהינו שהשלטון

לפניך, עז בידך וגבורה בימינך.

ושמוך נורא על כל מה שבראת:

ובכן

תו"א א) ישעיה נז טו: ב) ברכות יב, ב: ג) נחמיה ח י: ד) תהלים כו ח: ה) מלכים ב כ ג
(בשינוי):

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יי לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאִיֶּךָ,
וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפְתִיחוֹן-פֶּה
לְמִיַּחֲלִים לָךְ, שְׂמִיחָה לְאַרְצֶךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירֶךָ,
וְצַמִּיחַת קָרֵן לְדוֹד עֲבֹדֶךָ, וְעַרְיֵכֶת נֹר לְבֶן-
יִשְׂרָאֵל מִשִּׁיחֶךָ, בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ. וַחֲסִידִים
בְּרָנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹץ-פִּיָּהּ. וְהַרְשָׁעָה
כָּלָה בְּעֵשֶׂן תִּבְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:
וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ לְבִבְךָ, עַל כָּל-
מַעֲשֶׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ.
וּבִירוּשָׁלַם עִיר קְדוֹשֶׁךָ. כְּכַתוּב בְּדַבְרֵי קְדוֹשֶׁךָ,
יְמֹלֵךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר,
הַלְלוּיָהּ:

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעְדֶּיךָ, כְּכַתוּב,
וַיִּבְרָא יי צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
בְּצַדִּיקָהּ. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:
אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל-הָעַמִּים, אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ
וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל-הַלְּשׁוֹנוֹת,
וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעֲבוֹדָתֶךָ,
וְשִׂמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרִאתָ:

וְהַתֵּן-לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת-יּוֹם (כשבת השַׁבָּת הַזֶּה
וְאֶת-יּוֹם) הַכַּפָּרִים הַזֶּה, אֶת-יּוֹם סְלִיחַת הָעוֹן

הַזֶּה

תו"א (א) ע"פ יחזקאל כט כא: (ב) [=העלילה. רש"י.] איוב ה טז (כשינוי): (ג) תהלים כו ח:
(ד) שם קמו י: (ה) ישעיה ה טז: (ו) ברכות יב, ב: (ז) ביצה יז, א רש"י (ד"ה ואומר קדושת
היום):

הנהגות (1) אם יושב, יגב' עצמו מעט כשהש"ץ אומר ה' (מנהגי הרבי).

הַזֶּה, אֶת־יּוֹם מִקְרֵא־קֹדֶשׁ הַזֶּה, (כשבת לקדשה ולמנוחה)
לְמַחִילָה וְלִסְלִיחָה וְלִכְפָּרָה, וְלִמְחַלְבּוֹ אֶת־כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ
(כשבת באהבה) מִקְרֵא־קֹדֶשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיָּבֵא, וַיַּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה,
וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר, זְכוֹרֵנוּ וּפְקֻדוֹנֵנוּ, וּזְכוֹרֹן
אֲבוֹתֵינוּ, וּזְכוֹרֹן מְשִׁיחַ בְּיָדְךָ עֲבָדְךָ, וּזְכוֹרֹן יְרוּשָׁלַם עִיר
קֹדֶשְׁךָ, וּזְכוֹרֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל קְפִינְךָ, לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה,
לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחָמִים וְלַחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם, בְּיוֹם (כשבת השבת
הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה, בְּיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם
מִקְרֵא־קֹדֶשׁ הַזֶּה, זָכְרָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדָנוּ בּוֹ
לְבָרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים: וּבְדַבָּר יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים
חוֹם וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ
חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

חזן וקהל פֶּתַח לָנוּ שַׁעַר. בָּעֵת נְעִילַת שַׁעַר. כִּי־פָנָה יוֹם:

חזן וקהל הַיּוֹם יִפְנֶה. הַשֶּׁמֶשׁ יָבֵא וַיִּפְנֶה. נְבוֹאָה שְׁעָרֶיךָ:

חזן וקהל אָנָּה אֵל נָא. שָׂא נָא. סֶלַח־נָא. מְחַל־נָא. חַמְל־נָא.

רַחֵם נָא. כִּפֹּר נָא. כְּבֹשׁ חַטָּא וְעוֹן:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחַסִּידוֹת •
מוֹחֵל עוֹנוֹת עַמּוֹ • מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן • מְרַבֵּה
מְחִילָה לַחַטָּאִים וְסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים • עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם
כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ • לֹא כָרַעְתָּם תִּגְמוּל • אֵל הוֹרִית לָנוּ
לֹאמַר שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה • זָכַר־לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה •
כְּהוֹדַעְתָּ לָּעָנּוּ מִקְדָּם • כְּמוֹ שְׂכָתוֹב, וַיֵּרֶד יי בְּעַנְן
וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יי:

ויעבר

תו"א (א) ויקרא כג כז: (ב) נחמיה ט לא (כשינוי): (ג) ע"פ ירמיה ו ד: (ד) בראשית נ יז: (ה) במדבר
יד יט: (ו) ויקרא רבה כט, ו: (ז) ראש השנה יז, א: (ח) ע"פ תהלים קג ו: (ט) ראה ראש השנה
יז, ב: (י) שמות לד ה:
הנהגות (1) בקריאת הפסוק ויקרא בשם ה' יש להפסיק מעט בין בשם לה' (ראה 'שערי אפרים' שער
ה סעיף קז).

וַיַּעֲבֹר יי | עַל-פְּנֵי וַיִּקְרָא

יי | יי אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֲרָךְ אַפַּיִם וְרַב-חֶסֶד וְאַמֶּת: נִצַּר
חֶסֶד לְאַלְפִים נִשָּׂא עֵוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאת וְנִקְיָה:

וְסִלַּחַת לְעֹנְנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנַחֲלָתֵנוּ:

סִלַּח-לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מִחַל-לָנוּ מִלִּכְנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ: כִּי-אַתָּה
אָדָנִי טוֹב וְסִלַּח, וְרַב-חֶסֶד לְכָל-קְרָאִיךָ:

בְּרַחֵם אָב עַל-בָּנָיִם, בֶּן תִּרְחַם יי עָלֵינוּ: לִי הַיְשׁוּעָה, עַל-עַמֶּךָ
בְּרַכְתֶּךָ סֵלָה: יי צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשָּׁגְבֵ-לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
סֵלָה: יי צְבָאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בִּטַּח בְּךָ: יי הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
בְּיוֹם-קְרָאנוּ: סִלַּח-נָא לְעֹוֹן הָעָם הַזֶּה כַּגְּדֹל חֶסֶדְךָ וְכַאֲשֶׁר
נִשְׁאַתָּה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד-הַנְּהָה: וְשֵׁם נֹאמְרֵךָ:

וַיֹּאמֶר יי סִלַּחְתִּי כַּדְבָרְךָ:

הִטָּה אֱלֹהֵי | אֲזִנְךָ וּשְׁמֶךָ, פָּקַח עֵינֶיךָ וּרְאָה שְׂמֵמֵתֵינוּ, וְהַעִיר
אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵיךָ, כִּי | לֹא עַל-צְדָקוֹתֵינוּ, אֲנַחְנוּ
מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל-רַחֲמֶיךָ הַרְבִּיבִים: אָדָנִי | שְׁמַעְהָ,
אָדָנִי | סִלַּחְהָ, אָדָנִי הַקְּשִׁיבָה וַעֲשֵׂהָ, אֶל-תְּאַחֵר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי,
כִּי-שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל-עִירְךָ וְעַל-עַמֶּךָ:

וְכִי יַעֲמֵד חָטָא אִם תִּשְׁמַר. וְכִי יִקְוֶם דִּין אִם תִּגְמַר. הַסְּלִיחָה
עִמָּךָ סִלַּחְתִּי לְאֹמְרֵי הַרְחֵמִים גַּם לָךְ מִדַּתְךָ לְכַמֹּר: דְּכִדּוּךְ
דִּלּוֹתֵנוּ רְאָה וְאֵל תִּכְלִים. הַעֲת נְתִיב דְּרַכֶּיךָ חֲפָצֵנוּ תִשְׁלִים:
גְּדוּל וְקַטָּן רוּחַ שְׂכָל הַחַלִּים. גְּבַרֵי כַח רְצוֹנְךָ חֲזַק וְהַאֲלִים.
בְּצִלְךָ שָׁבַת שָׁבִים קִבֵּל נְדָבָה. בֵּיתְךָ יִפְרִיחוּ וְלֹא-יִוָּסְפוּ לְדַאֲבָה.
אוֹבֵד וְנִדַּח תִּשְׁבִּית נֹגֵשׁ וּמְדַהֲבָה. אֲזִי יַעֲלוּ וַיִּרְאוּ בְרוּחַ נְדִיבָה:

שְׁלוֹם פְּרִים שְׁפָתֵינוּ תִבּוֹן אֶמֶת. לְכַתְּנוּ אַחֲרֶיךָ בְּתָם וַיִּשָּׁר
הַעֲמַת. מִלִּיץ יִשָּׁר קִבֵּל וּמִלְשָׁנִי צִמַת. הַחֲפִץ בְּחַיִּים

ולא

תו"א (א) שמות לד רז: (ב) שם ט: (ג) תהלים פו ה: (ד) שם קג יג: (ה) שם ג ט: (ו) שם מו ח:
(ז) שם פד יג: (ח) שם כ י: (ט) במדבר יד יט: (י) שם כ: (כ) דניאל ט יח-יט: (ל) תהלים קל
ד: (מ) שם קג כ: (נ) ירמיה לא יא: (ס) ע"פ ישעיה יד ד: (ע) הושע יד ג: (פ) משלי יב יט
(כשינוי):

הנהגות (1) במלים חטאנו, פשענו יכה על הלב (כבשמו"ע).

וְלֹא בְּמוֹת הַמֵּת: הַקִּיּוֹמֵנוּ בְּאוֹר פְּנִיךָ וְחִשְׁבוֹן יִתְמַצֶּה. קִיּוֹם
מִרְדַּת שְׁחַת כְּפָר יִמָּצֵא. טָרָם נִקְרָא עוֹד דְּבוּר יֵצֵא. נְדָבוֹת
פִּינוּ יי רצה:

מְרַבִּים צְרִכֵי עִמְךָ וְדַעְתָּם קִצְרָה. מַחְסוֹרָם
וּמִשְׁאֵלוֹתָם בֵּל יוֹכְלוּ לְסַפְּרָה. נָא, בְּיָנָה הַגִּיגְנוּ
טָרָם נִקְרָא. הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא:

סָפוּ וְגַם כָּלוּ יוֹדְעֵי פְּגִיעָה. סֵדֶר תְּפִלוֹת
בְּמַעֲנָה לְשׁוֹנָם לְהַפְּיֵעָה. עֲרָמִים נוֹתְרָנוּ
וְרַבְתָּה הֲרַעָה. עַל כֵּן לֹא הִשְׁגָּנוּ יִשׁוּעָה:

פְּנִים אֵין לָנוּ פְּנִיךָ לְחִלּוֹת. פִּשְׁעֵנוּ וּמִרְדָּנוּ וְהַעֲוִינוּ
מִסְלּוֹת: צְדָקָה לָךְ לְכָר נִבְקָשׁ בְּמַעֲרָכֵי
תַּהֲלּוֹת. הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְי בְּלִיָּלוֹת:

קָדוֹשׁ רָאָה כִּי פָס מַלְיָן כְּשׁוֹרָה. קִבֵּל נִיבֵי
כְּמִרְבִּית תְּשׁוּרָה. רִנְתִּי הַיּוֹם תְּהִיָּא בְּכַתְרְךָ
קְשׁוּרָה. אֵל נְאֻר בְּגִבּוֹרָה:

שׁוּעָתִי שְׁעָה וְתַפְּלָתִי תְּהִיָּא נְעִימָה. שְׁמַע פְּגִיעָתִי
כְּפְּגִיעַת תְּמָה. תְּחוֹקְקֵנוּ לְחַיִּים וְתִטִּיב לָנוּ
הַחֲתִימָה. תּוֹלָה אֶרֶץ עַל־בְּלִימָה:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כַּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחַסִּידוֹת •
מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ • מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן • מְרַבֶּה
מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים • עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם
כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ • לֹא כָרַעְתָּם תִּגְמוּלֵי • אֵל הוֹרִית לָנוּ
לֵאמֹר שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה • זְכַר־לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה •

כהודעת

תו"א (א) יחזקאל יח לב: ב) איוב לג כד (בשינוי): ג) תהלים קיט קח (בשינוי): ד) ברכות כט, ב
(בשינוי): ה) תהלים ה ב (בשינוי): ו) נחמיה ט לב: ז) ע"פ זכריה ו ז: ח) תהלים קלד א:
ט) שם סה ז: י) איוב כו ז: כ) ויקרא רבה כט, ו: ל) ראש השנה יז, א: מ) ע"פ תהלים קג
ו: נ) ראה ראש השנה יז, ב:

כְּהוֹדֵעַתָּ לָעֲנֹו מִקֶּדֶם׃ כִּמוֹ שְׂכָתוֹב, וַיֵּרֶד יי בְּעֲנַן
וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יי׃

וַיַּעֲבֹר יי | עַל-פָּנָיו וַיִּקְרָא

יי | יי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב-חֶסֶד וְאַמֶּת׃ נֶצֶר
חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עֵוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאת וְנִקָּה׃

וְסִלַּחַת לְעוֹנָנוּ וּלְחַטָּאתָנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׃

סִלַּח-לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ׃ מְחַל-לָנוּ מִלִּכְנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ׃ כִּי-אַתָּה
אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח, וְרַב-חֶסֶד לְכָל-קְרֹאֲיֶךָ׃

יְדֹךָ פָּשַׁט וּקְבַל תְּשׁוּבָתִי בְּמַעֲמָדִי. סִלַּח וּמְחַל רַע מֵעַבְדִּי.
פְּנֵה נָא וַעֲסֹק בְּטוֹבַת מִשְׁחַרְיֶךָ הַיּוֹדִי וּמַעוֹדֲדִי. וְאַתָּה יי
מִגֵּן בְּעַדִּי׃

זְכֹר בְּרִית אַבְרָהָם וַעֲקֵבְתָּ יִצְחָק. וְהַשֵּׁב שְׁבוּת אֱהֲלֵי יַעֲקֹב
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ גּוֹאֵל חֲזֹק לְמַעַנְךָ פְּדֵנוּ. רְאֵה כִּי
אֲזַלְתָּ יָדְנוּ. שׁוּר כִּי אֲבָדוּ חֲסִידֵינוּ. וּמִפְּנֵיעַ אֵין בְּעַדְנוּ. וְשׁוּב
בְּרַחֲמִים עַל שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל. וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ הָעִיר
הַקְּדֹשׁ וְהַמְּחֻזָּזוֹת. הָיָו לְחֶרֶף וּלְבִזּוֹת. וְכָל-מַחְמַדֵּיהָ טְבוּעוֹת
וּגְנוּזוֹת. וְאֵין שׁוּר רַק הַתּוֹרָה הַזֹּאת. וְהַשֵּׁב שְׁבוּת אֱהֲלֵי יַעֲקֹב
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ׃

אֲנִיקַת מְסֻלָּדֶיךָ. תַּעַל לְפָנָי כֶּסֶף כְּבוֹדֶךָ. מִלֵּא
מִשְׂאֵלוֹת עִם מִיְחָדֶיךָ. שׁוֹמַע תְּפִלוֹת בְּאֵי
עַדֶיךָ׃

יִשְׂרָאֵל נוֹשָׁע בֵּי תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים׃ גַּם הַיּוֹם יוֹשְׁעוּ
מִפִּיךָ שׁוֹכְנֵי מְרוֹמִים׃ כִּי אַתָּה רַב סִלִּיחוֹת
וּבְעַל הַרְחָמִים׃

יחביאנו

תו"א (א) שמות לד ה'ז: (ב) שם ט: (ג) תהלים פו ה: (ד) שם ג ד: (ה) ירמיה ל יח: (ו) שם ו ט:
(ז) ע"פ שם יד כא: (ח) תהלים סה ג (בשנינו'): (ט) ישעיה מה יז: (י) קהלת רבה ז, טו:
הנהגות (1) בקריאת הפסוק ויקרא בשם ה' יש להפסיק מעט בין בשם ליה' (ראה 'שערי אפרים' שעור
ה סעיף קז).
(2) במלים חטאנו, פשענו יכה על הלב (כבשמו"ע).

יִחְבֵּיאֵנוּ צֶל יָדוֹ תַחַת כַּנְפֵי הַשְּׂכִינָה. חֵן יֶחֱן כִּי יִבְחַן לָב
עֶקֶב לְהַכִּינָה. קוֹמָה נָא אֱלֹהֵינוּ עֲזֵה עֲזֵי נָא. יי
לְשׁוֹעַתֵּנוּ הַאֲזִינָה:

יִשְׁמִיעֵנוּ סְלַחְתִּי יֵשֶׁב בְּסֶתֶר עֲלִיזוֹן. בִּימִין יֵשַׁע לְהוֹשִׁעַ עִם עֲנִי
וְאֲבִיזוֹן. בְּשׁוֹעַתֵּנוּ אֲרִיךְ נוֹרְאוֹת בְּצַדֵּק תַּעֲנֵנוּ. יי
הִיְהִי-עֶזְר לָנוּ:

יי | יי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֲרִיךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאַמֶּת: נִצֵּר
חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עֶז וְפִשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְוָה: וְסִלְחָת
לְעוֹנֵינוּ וְלַחַטָּאתֵנוּ וְנַחֲלָתֵנוּ:

אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּהּ בְּרֵאוֹתַי כָּל-עֵיר עַל-תְּלָה
בְּנוֹיָהּ וְעֵיר הָאֱלֹהִים מְשַׁפֶּלֶת עַד-שְׂאוֹל
תַּחַתֶּיהָ וּבְכָל-זֹאת אָנוּ לָיָה וְעֵינֵינוּ לָיָה. יי:

מִדַּת הַרְחָמִים עָלֵינוּ הַתְּגַלְגְּלִי. וּלְפָנַי קוֹנֵךְ תַּחֲנִתֵּנוּ
הַפִּילִי. וּבְעַד עַמְּךָ רַחֲמִים שְׂאֵלִי כִּי כָל-לֵבָב
דָּוִד וְכָל-רֹאשׁ לְחַלִּי. יי:

תִּמְכַּתִּי יִתְדוֹתַי בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה תִבּוֹת. וּבְשִׁעְרֵי
דְמָעוֹת כִּי לֹא נִשְׁלָבוֹת. לָכֵן שְׁפַכְתִּי שִׁיחַ פְּנֵי
בּוֹחֵן לִבּוֹת. בְּטוֹחַ אָנִי בְּאַלֶּה וּבְזִכּוֹת שְׁלֹשֶׁת אֲבוֹת. יי:
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שׁוֹמֵעַ קוֹל בְּכִיּוֹת. שְׁתִּשְׂמִים
דְמָעוֹתֵינוּ בְּנִאֲדָךְ לְהִיּוֹת. וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל-גְּזֵרוֹת
אֲכַזְרִיּוֹת. כִּי לָךְ לְבַד עֵינֵינוּ תִלְוִיּוֹת:

יי | יי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֲרִיךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאַמֶּת: נִצֵּר
חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עֶז וְפִשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְוָה: וְסִלְחָת
לְעוֹנֵינוּ וְלַחַטָּאתֵנוּ וְנַחֲלָתֵנוּ:

א-ל

תו"א (א) ע"פ ירמיה יד ט: (ב) ע"פ תהלים לט יג: (ג) שם צא א: (ד) שם ל יא: (ה) שמות לד
רז: (ו) שם ט: (ז) תהלים עז ד: (ח) ע"פ ירמיה ל יח: (ט) ע"פ תהלים פז ג: (י) סוכה נא, ב
(בשינוי): (כ) ישעיה א ה (בשינוי): (ל) ע"פ ברכות לב, א: (מ) תהלים ז י (בשינוי):

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחַסִּידוֹת •
 מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ • מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן • מַרְבֵּה
 מְחִילָה לַחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים • עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם
 כָּל־בָּשָׂר וְרוּחַ • לֹא כָרַעְתֶּם תַּגְמוּלִי • אֵל הוֹרִית לָנוּ
 לֵאמֹר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה • זְכַר־לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה •
 כְּהוֹדַעְתָּ לָעָנּוּ מִקֶּדֶם • כְּמוֹ שְׂכַתוֹב, וַיֵּרֶד יי בְּעֵנָן
 וַיִּתְּצֵב עַמּוֹ שֵׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יי:

וַיַּעֲבֹר יי | עַל־פְּנֵיו וַיִּקְרָא

יי | יי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאֶמֶת: נֶצֶר
 חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עֵז וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְיָה:
 וְסִלְחָת לְעוֹנֵינוּ וְלַחַטָּאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ:

סִלַּח־לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטָאנוּ • מְחַל־לָנוּ מִלִּפְנֵינוּ כִּי פָשַׁעְנוּ: כִּי־אָתָּה
 אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח, וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרֹאֶיךָ:

רַחֲמֵי־נָא קְהֵל עֲדַת יִשְׂרָאֵל. סִלַּח וּמְחַל עוֹנֵם. וְהוֹשִׁיעֵנו
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

שַׁעְרֵי שָׁמַיִם פָּתַח. וְאוֹצְרֶיךָ הַטּוֹב לָנוּ, תִּפְתָּח. תוֹשִׁיעַ
 וְרִיב אֵל תִּמְתָּח. וְהוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סִלַּח־לָנוּ. מְחַל־לָנוּ. כְּפָר לָנוּ. כִּי אָנוּ
 עַמֶּךָ וְאָתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בְּנֵיךָ וְאָתָּה אֲבִינוּ. אָנוּ
 עַבְדֶּיךָ וְאָתָּה אֲדוֹנֵינוּ. אָנוּ קְהֵלֶיךָ וְאָתָּה חֲלֻקְנוּ. אָנוּ נִחַלְתֶּךָ
 וְאָתָּה גּוֹרְלָנוּ. אָנוּ צִאֲנֶךָ וְאָתָּה רוּעֵנוּ. אָנוּ כְּרַמֶּךָ וְאָתָּה
 נוֹטְרָנוּ. אָנוּ פְּעֻלְתֶּךָ וְאָתָּה יוֹצְרָנוּ. אָנוּ רַעֲיִתֶךָ וְאָתָּה הוֹדְנוּ.
 אָנוּ סִגְלֶתֶךָ וְאָתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עַמֶּךָ וְאָתָּה מִלְּכָנוּ. אָנוּ
 מֵאֲמִירֶיךָ וְאָתָּה מֵאֲמִירָנוּ. אָנוּ עֲוֵי פָנִים וְאָתָּה רַחוּם וְחַנּוּן.

אנו

תו"א (א) ויקרא רבה כט, ו: (ב) ראש השנה יז, א: (ג) ע"פ תהלים קג ו: (ד) ראה ראש השנה יז,
 ב: (ה) שמות לד ה: (ו) שם רז: (ז) שם ט: (ח) תהלים פו ה: (ט) ע"פ דברים כח נ:
 (י) שמות לד ו:

הנהגות (1) בקריאת הפסוק ויקרא בשם ה' יש להפסיק מעט בין בשם לה' (ראה 'שערי אפרים' שער
 ה סעיף קז).

(2) במלים חטאנו, פשענו יכה על הלב (כבשמו"ע).

(3) כן נהג לומר כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע (עיין 'אוצר מנהגי חב"ד', אלול-תשרי, עמ' רלט).

(4) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

אָנוּ קָשִׁי עָרַף וְאַתָּה אָרַךְ אַפָּיִם. אָנוּ מְלֵאֵי עוֹן. וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יְמִינוּ כְּצֵל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ: אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלָתָנוּ, וְאַל-תִּתֵּעַלְמָם מִתְחַנְתָּנוּ, שְׂאִין אָנוּ עֵיז פָּנִים וְקָשִׁי עָרַף, לֹאמַר לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטְאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חָטְאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גּוֹלְנוּ. דְּבַרְנוּ דְּפִי: הֶעֵינּוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חֲמָסְנוּ. טָפְלָנוּ שֶׁקֶר: יַעֲצָנוּ רָע. כּוֹזְבְנוּ. לִצְנוּ. מְרַדְנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרָנוּ. עֵוִינוּ. פִּשְׁעָנוּ. צָרְרָנוּ. קָשִׁינוּ עָרַף: רִשְׁעָנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעֲבָנוּ. תִּעֲתָעְנוּ:

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא-שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל-הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי-אִמַּת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ: מִה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמִה־נִּסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָל-הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגִלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה נוֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים. וַיְמִינֶךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים. וְהִתְלַמְּדוּ יי אֱלֹהֵינוּ לְהַתְּוֹדוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל-עוֹנוֹתֵינוּ. לְמַעַן נִחַדֵּל מֵעֲשָׂק יְדֵינוּ. וְתִקַּבְּלָנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ כְּאֲשֵׁים וּכְנִיחוּחִים. לְמַעַן דְּבַרְיֶךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ: אִין קִין לְאִשֵׁי חוֹבוֹתֵינוּ וְאִין מִסְפָּר לְנִיחוּחֵי אֲשַׁמּוֹתָנוּ. וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאֲחֲרִיתָנוּ רָמָה וְתוֹלְעָה לְפִיכָךָ הַרְבִּיתָ סְלִיחָתָנוּ. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ, מָה חֲסִדְנוּ, מִה־צְדִקְנוּ, מִה־כַּחְנוּ, מִה־גְבוּרָתָנוּ. מִה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא

כל

תו"א (א) ע"פ שמות לר ט: (ב) שם ו: (ג) תהלים פח ג (בשינוי): (ד) שם נה ב (בשינוי): (ה) ע"פ דברים כח נ: (ו) יומא פז, ב (בשינוי): (ז) תהלים קו ו: (ח) שם (בשינוי): (ט) ע"פ שם קיט סט: (י) ע"פ שם לט: (כ) איוב לג כז (בשינוי): (ל) נחמיה ט לג: (מ) פסיקתא רבתי כ: (נ) תנחומא בשלח טו (בשינוי): (ס) תנא דבי אליהו רבא פרק כא: (הנהגות 1) יכה על הלב (מנהגי הרבי). (2) ישחה מעט ויכה על הלב (ראה שו"ע אדה"ז סימן תרז סעיף ז), וכן בשאר המלים לפי סדר האיב (מנהגי הרבי).

כִּלְהַגְבוּרִים כְּאִין לְפָנֶיךָ וְאֲנָשֵׁי הַשָּׁמַיִם כִּלְאֵי הַיּוֹם,
וְחַכְמַיִם כְּבָלִי מַדְעָה, וְנְבוֹנִים כְּבָלִי הַשְּׂפָלָה, כִּי רֹב
מַעֲשֵׂיהֶם תִּהְיוּ, וַיְמִי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ, וְמוֹתָר
הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אֵין, כִּי הֶבֶל הֶבֶל:

אַתָּה הַבְּדִלְתָּ אֶנְשׁ מִרֹאשׁ וְתַכִּירְהוּ לְעַמּוּד לְפָנֶיךָ.
כִּי מִי יֹאמֶר לְךָ מַה־תַּפְעֵל. וְאִם יִצְדַּק מַה־יִּתֵּן
לְךָ: וְתִתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (בשבת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה
וְאֶת־יוֹם הַכַּפָּרִים הַזֶּה, אֶת־יוֹם סְלִיחַת הָעֶזְרוֹן הַזֶּה,
אֶת־יוֹם מִקְרָא־קֹדֶשׁ הַזֶּה, קֶץ וּמְחִילָה וּסְלִיחָה עַל
כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן נִחְדָּל מֵעֲשֹׂק יָדֵינוּ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ
לְעֲשׂוֹת חֲסִדֶיךָ וְרַצוֹנְךָ בְּלִבְבֵנוּ שְׁלָמִים: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ כִּי לֹא תַחֲפִץ בְּהַשְׁחָתַת עוֹלָם,
שֶׁנֶּאֱמַר, דַּרְשׁוּ יְיָ בְּהַמְצֵאוֹ קִרְאוּהוּ בְּהִיוֹתוֹ קָרוֹב:
וְנֶאֱמַר, יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אֲוֵן מִחֲשַׁבְתּוֹ וַיֵּשֶׁב
אֶל־יְיָ וַיִּרְחַמְהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ: וְאַתָּה
אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת חַנוּן וְרַחוּם אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב־חַסֵּד
וְאֱמֶת וּמִרְבֵּה לְהִיטִיב וְרוֹצֵה אֶתָּה בְּתַשׁוּבַת
רָשָׁעִים וְאֵין אֶתָּה חָפֵץ בְּמִיתָתָם, שֶׁנֶּאֱמַר, אֲמַר
אֱלֹהִים חַי־אֲנִי | נְאֻם אֲדֹנָי אֱלֹהִים אִם־אֶחֱפֵץ בְּמוֹת
הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה שׁוּבוֹ שׁוּבוֹ
מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְנֶאֱמַר,
הֶחֱפֵץ אֶחֱפֵץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי אֱלֹהִים הֲלוֹא
בְּשׁוּבוֹ מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה: וְנֶאֱמַר, כִּי לֹא אֶחֱפֵץ בְּמוֹת
הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי אֱלֹהִים וְהַשִּׁיבוּ וְחַיּוּ: כִּי אֶתָּה סֶלְחָן

לישראל

תו"א (א) קהלת ג יט: (ב) ע"פ איוב לה ו: (ג) שם ז (בשינוי): (ד) ביצה יז, א רש"י (ד"ה ואומר קדושת היום): (ה) ויקרא כג כז: (ו) ישעיה נה ו: (ז) שם ז: (ח) נחמיה ט יז. שמות לד ו: (ט) יחזקאל לג יא: (י) שם יד כג: (כ) שם לב:

לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דּוֹר וְדוֹר
 וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מַחֵל | לְעוֹנוֹתֵינוּ
 בַּיּוֹם (בשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבַיּוֹם) הַכֹּפְרִים
 הַזֶּה, בַּיּוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה, בַּיּוֹם מִקְרָא־
 קֹדֶשׁ הַזֶּה. מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר, אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מַחֵה
 פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִּי, וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: וְנֹאמֶר,
 מַחִיתִי כָעֵב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטָּאוֹתֶיךָ, שׁוּבָה
 אֵלָי כִּי גֵאלְתֶיךָ: וְנֹאמֶר, כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר
 עֲלֵיכֶם, לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם, לְפָנַי
 יי תְּטַהֲרוּ: (בשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בְּמִנוּחָתְנוּ)
 קֹדְשֵׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ.
 שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ וְשִׂמְחַ נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתֶךָ, (בשבת
 וְהִנְחִילֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרַצּוֹן שַׁבָּתוֹת קֹדְשֶׁךָ, וְיִנּוּחוּ בָּם כָּל־יִשְׂרָאֵל
 מִקְרָשֵׁי שְׂמֶךָ) וְטַהֵר לְבָנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאֵמֶת. כִּי אַתָּה
 סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דּוֹר
 וְדוֹר, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ.
 בָּרוּךְ אַתָּה יי, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵינוּ,
 וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ
 בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה, מִלְּךָ עַל כָּל־הָאָרֶץ, מִקְדָּשׁ
 (בשבת הַשַּׁבָּת) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַכֹּפְרִים:

רצה

תו"א (א) ויקרא כג כז: (ב) ישעיה מג כה: (ג) שם מד כב: (ד) ויקרא טז ל: (ה) פסחים קיז, ב: (ו) הנהגות (ז) צריך לומר לכאן כמו במנחה: שבתות .. בס (ראה ספר המנהגים, עמ' 64, עיי"ש).
 (2) אם יושב, יגבי' עצמו מעט כשהש"ץ אומר ה' (מנהגי הרבי).

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה, והשב
העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל ותפלתם
באהבה תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל
עמך:

ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים. ברוך אתה יי,
המחזיר שכנתו לציון:

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך, שאתה הוא
יי אלהינו ואלהי
אבותינו, אלהי כל־בשר, יוצרנו,
יוצר בראשית, ברכות והודאות
לשמך הגדול והקדוש, על
שהחיייתנו וקיימתנו, בן תחינו
ותקיימנו, ותאסוף גלותינו
לחצרות קדשה, ונשוב אליך
לשמך חקיקה, ולעשות רצונך,
ולעבדך ברכב שלם, על שאנו
מודים לך, ברוך אל ההודאות:

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי
אלהינו ואלהי אבותינו
לעולם ועד, צור חיינו, מגן ישענו,
אתה הוא לדור ודור נודה לך
ונספר תהלתך, על חיינו המסורים
בידך ועל נשמותינו הפקדות
לך ועל נפיק שכל־יום עמנו ועל
נפלאותיך ומובותיך שכל־עת,
ערב ובקר וצהרים. הטוב, כי
לא־כלו רחמיך, והמרחם, כי לא־

תמו חסדיך, כי מעולם קיינו לך:

ועל־כלם יתברך ויתרום ויתנשא שמך מלכנו תמיד
לעולם ועד:

אבינו מלכנו זכר רחמיך וכבדש פעסך וכלה דבר וחרב ורעב
ושבי ומשחית ועון ומגפה ופגע רע וכל־מחלה וכל־
תקלה וכל־קטטה וכל־מיני פורעניות וכל־גזרה רעה ושנאת
חנם מעלינו ומעל כל־בני בריתך:

וחתום לחיים טובים, כל־בני בריתך:

וכל

תו"א א) סוטה מ, א:

הנהגות (1) אמירת מודים של הש"ץ צריך לאומרו בקול כמו שאר ברכות התפלה – דלא כמנהג
העולם שהש"ץ אומרו בלחש (ספר המנהגים, עמ' 12). במודים – ישתחוה (ראה שו"ע
אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם – יזקוף (ראה שם סעיף ה).

(2) הקהל, במודים דרבנן, אומרו כולו בעמידה והשתחויה, ויזקוף בא"ל (ההודאות) (שם סימן
קכז סעיף א).

(3) בחזרת הש"ץ אומרים הקהל וחתום לפני הש"ץ (אג"ק כרך ג, עמ' ה).

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וַיְהִלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי
טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סֶלָה, הָאֵל הַטּוֹב.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלִךְ נָאָה לְהוֹדוֹת:

לְשׁוֹן אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרַה
הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהָרֹן
וּבְנָיו, כַּהֲנִים עִם קְדוּשָׁה, כְּאֲמֹרָה, יְבָרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ: אֲמֵן יָאֵר
יי | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיַּחַנְךָ: אֲמֵן יֵשָׁא יי | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וַיִּשֶׁם לְךָ
שָׁלוֹם: אֲמֵן

שֵׁים שָׁלוֹם, טוֹבָה וּבִרְכָה, חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים,
עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ
כְּאַחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְאוֹר פְּנִיךָ נָתַתָּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וַיְצַדֶּקְךָ וּבִרְכָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֶךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרַכָה וְשָׁלוֹם וּפְרֻנְסָה טוֹבָה, יְשׁוּעָה וְנַחֲמָה
וְגִזְרוֹת טוֹבוֹת, נִזְכָּר וְנַחֲתָם לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם:

יְהִיו לְרָצוֹן | אֲמַרְי־פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:

אֲבִינוּ

תו"א (א) ראה 'לקוטי שיחות' כרך כד עמ' 411 שהמלה "בחורה" — נמשכת למעלה: (ב) במדבר
ו כד"כ: (ג) מיכה ו ח: (ד) תהלים יט טו:

הנהגות (1) יכרע בבורך, ישתחוה באתה וזיקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).
(2) אין נשיאות כפים בנעילה (ראה ספר המנהגים, עמ' 59). כשאומר הש"ץ ברכת כהנים יש
להביט על הש"ץ (מנהגי הרבי — וראה שם, עמ' 13).

(3) הטיית והרכנת הראש — של הש"ץ — בעת אמירתו ברכת כהנים: יברכך (הרכנה לימין
שלו), ה' (בזקיפה, לימין), וישמרך (הרכנה ובאמצע). יאר (הרכנה ולשמאל), ה' (בזקיפה,
שמאל), פניו אליך (הרכנה, שמאל), ויחנך (הרכנה, אמצע). ישא (הרכנה, אמצע), ה' (זקיפה,
אמצע), פניו אליך (הרכנה, אמצע), וישם (הרכנה, ימין), לך (הרכנה, שמאל), שלום (הרכנה,
אמצע) (שם, עמ' 12).

(4) בחזרת הש"ץ אומרים הקהל ובספר לפני הש"ץ (ראה אג"ק כרך ג, עמ' ה).
(5) הש"ץ אומר — בסיום החזרה — בלחש הפסוק יהיו לרצון (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג
סעיף ח).

אומרים אבינו מלכנו אפילו כשחל יום הכפורים בשבת:

אָבִינוּ¹ מִלְכֵנוּ² חָטְאָנוּ לְפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ³ מִלְכֵנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹא אַתָּה:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עָשָׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמֶךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲדָשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ בִטָּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ בִטָּל מִחֲשֻׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הִפָּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כָּלָה כָּל־צָר וּמִסְטִין מֵעָלֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ סָתוּם פִּיּוֹת מִסְטִינָנוּ וּמִקְטָרֵינָנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כָּלָה דְבַר וְחָרַב וְרָעַב וְשָׁבִי וּמִשְׁחִית מִבְּנֵי
 בְּרִיתְךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מָנַע מִנִּפְּהָ מִנְּחֻלְתְּךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ סָלַח וּמְחוּל לְכָל־עוֹנוֹתֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מָחָה וְהֵעֵבֶר פְּשָׁעֵינוּ מִנְּגַד עֵינֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל־שֹׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הִחְזִירָנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קָרַע רוּעַ גְּזֵר דֵּינָנוּ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זָכְרָנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חָתַמְנוּ בְּסֶפֶר חַיִּים טוֹבִים:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חָתַמְנוּ בְּסֶפֶר גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חָתַמְנוּ בְּסֶפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה:
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חָתַמְנוּ בְּסֶפֶר זְכוּיֹת:

אבינו

תו"א א) תענית כה, ב: ב) ירמיה יד ז (בשינוי):
 הנהגות 1) הש"ץ והקהל אומרים אבינו מלכנו יחד, מתחילה ועד סוף (ראה 'התקשרות' גליון ו, עמ' 21).

2) יכה על הלב (מנהגי הרבי).

3) מנגנים באבינו מלכנו, אין לנו מלך אלא אתה (ראה 'התקשרות' שם).

4) צריך לומר רוע גזר בנשימה אחת (ראה שו"ע אדה"ז סימן תקפד סעיף ד).

אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ חָתַמְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הִצַּמְתָּ לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הָרַם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הָרַם קֶרֶן מְשִׁיחָךְ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ מָלֵא יְדֵינוּ מִבְּרֻכּוֹתֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ מָלֵא אֲסָמִינוּ שְׁבָע:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ פָּתַח שַׁעְרֵי שָׁמַיִם לְתִפְּלָתֵנוּ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ זְכוֹר כִּי־עָפַר אֲנַחְנוּ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ נָא אֵל תִּשְׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ תִּהְיֶה הַיְשׁוּעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעַת רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וּמִפְּיָנוּ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קְדוֹשְׁךָ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחֻדְךָ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קְדוּשָׁתְךָ
שְׁמָךְ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ נִקּוּם נִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ הַשְּׁפוּךְ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא
שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ חַנּוּן וְעֲנֻנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ
צְדָקָה וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

מצאתי בשל"ה כשאומרים בתפלת נעילה שמע ישראל בקול רם ובכוונת הלב, יכוין כל אחד מישראל למסור נפשו על קדושת השם יתברך שמו, ונחשב לו הכוונה כאילו עשה בפועל. וכאילו עמד בנסיון על קדוש השם:

שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד:

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים: יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים: יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים:

יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים: יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים: יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים:

יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים:

הש"ץ אומר קדיש שלם:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אַמֵּן: בְּעֲלָמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ

מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אַמֵּן: בְּתִיבּוֹן

וּבִיּוֹמֵיכוֹן וּבְתִיבְתֵי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֲנָלָא וּבְזִמְנֵי קָרִיב, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח

וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא. אַמֵּן: לְעֵלְא וְלְעֵלְאָא מְכָל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא

וְנַחֲמָתָא, דְּאִמְרֵן בְּעֲלָמָא, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

תוקעין תקיעה אחת ואומרים:

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַם:

סוגרין הארון:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קָדָם אָבוּהוֹן דִּי

בְּשָׂמַיָּא, וְאִמְרוּ אַמֵּן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שָׂמַיָּא וְחַיִּים

טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אַמֵּן: עֲשֵׂה הַשְּׁלֹם בְּמִרוּמֵינוּ,

הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

קה

תו"א (א) דברים ו' ד: (ב) פסחים נו, א: (ג) מלכים-א ח ס. שם יח לט: (ד) ראה ספר המנהגים עמ' 64 הערה 37: (ה) איוב כה ב (בשינוי):

הנהגות 1) ראה מנהגי קדיש בעמ' 438.

2) לפני תקבל .. מנגנים כל המתפללים "מארש-נפוליאון". אחר כך התקיעה (ראה ספר המנהגים, עמ' 59).

3-4) ראה מנהגי קדיש בעמ' 438.

קָוָה אֱלֹהֵי חֹזֵק וַיֵּאמֶן לְבָבָהּ, וְקוּוָה אֱלֹהֵי: אֵינִי קְדוֹשׁ כִּי, כִּי אֵין
בְּלִתְהָ, וְאֵין צוּר כְּאֱלֹהֵינוּ: כִּי מִי אֱלֹהֵי מִבְּלַעְדֵי יְיָ, וּמִי צוּר
וּדְלָתֵי אֱלֹהֵינוּ:

אֵין כְּאֱלֹהֵינוּ, אֵין כְּאֱדוֹנֵינוּ, אֵין כְּמַלְכֵנוּ,
אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כְּאֱלֹהֵינוּ, מִי
כְּאֱדוֹנֵינוּ, מִי כְּמַלְכֵנוּ, מִי כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדָה
לְאֱלֹהֵינוּ, נוֹדָה לְאֱדוֹנֵינוּ, נוֹדָה לְמַלְכֵנוּ,
נוֹדָה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ, בָּרוּךְ
אֱדוֹנֵינוּ, בָּרוּךְ מַלְכֵנוּ, בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ:
אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ, אַתָּה הוּא אֱדוֹנֵינוּ,
אַתָּה הוּא מַלְכֵנוּ, אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ,
אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה תִּקּוּם תִּרְחֹם צִיּוֹן
כִּי־עַתָּה לְחֻנָּה כִּי־בָא מוֹעֵד: אַתָּה הוּא יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁהַקְטִירוּ
אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פְּטוּם הַקְטֹרֶת: א הַצָּרִי ב וְהַצָּרִי, ג הַחֲלֻבָּה
ד וְהַלְבֹנָה מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה, ה מוֹר
ו וְקִצִיעָה, ז שִׁבְלֶת נֶרֶד, ח וְכַרְכָּם מִשְׁקַל שְׁנַיִם עָשָׂר שִׁבְעִים
עָשָׂר מָנֶה, ט הַקִּשְׁט שְׁנַיִם עָשָׂר, י קְלוּפָה שְׁלֹשָׁה, יא קִנְמוֹן
תִּשְׁעָה. בְּרִית כְּרִשְׁנָה תִשְׁעָה קֶבֶץ, י"ב קִפְרִיסִין סָאִין
תִּלְתָּא וְקֶבֶץ תִּלְתָּא, וְאִם אֵין לוֹ י"ג קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמֵר
חֲזָרִין עֶתִיק. מֶלַח סְדוּמִית רְבַע, מַעְלָה עָשׂוֹן, כָּל־נֶשֶׁהוּא:

רבי

ת"א א (א) תהלים כז יד: ב (ב) שמואל"א ב: ג (ג) תהלים יח לב: ד (ד) שם קב יד: ה (ה) כריתות ו, א
ירושלמי יומא ד, ד: ד:

הנהגות (1) ימנה הסממנים באצבעותיו (מנהגי הרבי).

רבי נתן הבבלי אומר: אף כפת הירדן כל-שהיא, ואם נתן בה דבש פסלה, ואם חסר אחד מכ"ס מנייה חיב מיתה: רבן שמעון בן גמליאל אומר, הצרי אינו אלא שרף, הנוטף מעצי הקטף, ברית ברשינה ששפין בה את-הצפרן, כדי שתהא נאה; יין קפריסין ששורין בו את-הצפרן, כדי שתהא עזה. והלא מי רגלים יפין לה, אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

תנא רבי אליהו, כל-השונה הלכות בכל-יום מבטח לו שהוא בן עולם הבא, שנאמר, הליכות עולם לו, אל תקרי הליכות אלא הלכות:

אמר רבי אלעזר אומר רבי חנינא, תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, שנאמר, וכר-בניך למודי יי, ורב שלום בניך: אל תקרי בניך, אלא בוניך: שלום רב לאהבי תורתך, ואין-למו מבשול: יהי-שלום בחילך, שלוח בארמנותיך: למען אחי ורעי, אדברה-נא שלום בך: למען בית-י אלהינו, אבקשה טוב לך: יי, עז לעמו יתן, יי | יברך את-עמו בשלום:

קדיש דרבנן²

ויתגדל ויתקדש שמה רבא. אמן: בעלמא די ברא ברעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. אמן: בתיכון וביומיכון ובחיי דכל-בית ישראל, בענגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא. אמן: לעלא מן כל-ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא, ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן. ועל תלמידיהון ועל כל-תלמידי תלמידיהון. ועל כל-מאן דעסקין באורייתא. די-באתרא הדין ודי בכל-אתר ואתר.

יהא

תו"א (א) נדה עג, א: (ב) חבוקק ג ו: (ג) ברכות סד, א וש"נ: (ד) ישעיה נד יג: (ה) תהלים קיט קסה: (ו) שם קכב ז"ט: (ז) שם כט יא: (ח) הגהגות (ו) הש"ץ אומר - הסיום, לפחות - בקול רם ובניגון כמו לימוד (מנהגי הרבי - וראה ספר המנהגים, עמ' 6).

(2) אם אין חיוב - יאמר הש"ץ קדיש דרבנן גם אם אביו ואמו חיים (ראה אג"ק כרך יד, עמ' שעה).

(3) ראה מנהגי קדיש בעמ' 484.

יְהִי לְהוֹן וְלִכּוֹן שְׁלָמָא רַבָּא תְנָא וְחַסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אַרְיִכִין
וּמְזוּנָא רוּיָחַא וּפְרָקְנָא מִן קַדָּם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ
אָמֵן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל
כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

עָלֵינוּ לְשִׁבְחָ לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שְׁלָא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שְׁמַנּוּ
כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה. שְׁלָא שָׂם חֻלְקָנוּ כְּהֵם וְגוֹרְלָנוּ
כְּכָל־הַמוֹנִם, שְׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהַבֵּל וְלָרִיק: וְאַנְחָנוּ
כְּזֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מַלְךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִים,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: שְׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ,
וּמוֹשֵׁב יָקָרוּ בַשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְשֹׁכֵן עִזוֹ בְּגִבְהֵי
מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד, אִמֵּת מַלְכָּנוּ, אִפְס
זוּלָתוֹ, כְּכַתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וַיֵּדַעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל־לְבָבְךָ,
כִּי יי הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאֲרֶץ מִתַּחַת,
אֵין עוֹד:

וְעַל־כֵּן נִקְוָה לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת עֲנֶה, לְהַעֲבִיר
גְּלוּלִים מִן־הָאֲרֶץ וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יִכְרַתוֹן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת
שְׁדַי; וְכָל־בְּנֵי־בָשָׂר יִקְרְאוּ בְּשִׂמְךָ, לְהַפְנוֹת אֲלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אֶרֶץ.
יִכִּירוּ וַיֵּדְעוּ כָּל־יְוֹשְׁבֵי תְבֵל, כִּי־לָךְ תִּכְרַע כָּל־בָּרָךְ, תִּשְׁבַּע כָּל־לִשׁוֹן.
לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׂמְךָ יִקָּר יִתְנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם
עֲלֵיהֶם אֶת־עוֹל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי
הַמַּלְכוּת שְׁלֶךְ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ,
יי | יִמְלֹךְ לְעַלְמֵם וָעֶד: וְנֹאמַר, וְהָיָה יי לְמַלְךְ עַל־כָּל־הָאֲרֶץ, בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה יי אַחַד וְשִׁמוֹ אַחַד:

יתגדל

תו"א א (א) איוב כה ב (בשינוי): ב (אבות ג, א: ג) ישעיה נא יג: ד (דברים ד לט: ה) שמות טו
יח: ו (זכריה יד ט:

הנהגות 1) ראה מנהגי קדיש בעמ' 484.

2) תפלת עלינו – בעמידה (שו"ע או"ח סימן קלב סעיף ב).

3) כאן רוקקים (ראה ספר המנהגים, עמ' 17). יפנה פניו מארון הקודש, ירק ויכסה הרוק

בנעלו (מנהגי הרבי – וראה שו"ע אדה"ז סימן צז סעיף ב).

4) יכרע וישתחוה (מנהגי הרבי – וראה שו"ע או"ח שם במגן אברהם ס"ק ב).

קדיש יתום

וַתִּגְדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אַמֵּן: בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיְקַרֵּב מְשִׁיחָהּ. אַמֵּן: בְּתַיִכּוֹן וּבְיוֹמֵיכּוֹן
וּבְתַיִי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶנְיָא וּבְזַמַּן קָרִיב, וְאִמְרוּ אַמֵּן: יְהֵא שְׁמֵהּ
רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם
וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אַמֵּן:
לְעֵלָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנִתְמַתָּא, דְאִמְרוּן בְּעֶלְמָא,
וְאִמְרוּ אַמֵּן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ
אַמֵּן: עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל
כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

אֱלֹהֵי־תִירָא מִפְּתַד פְּתָאם, וּמִשְׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֵא: עֲצוּ עֲצֵה
וְתַפֵּר, דְּבָרוּ דְבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמְנוּ אֵל: וְעַד־זַקְנָה אָנִי הוּא,
וְעַד־שִׁיבָה אָנִי אֶסְבֵּל, אָנִי עָשִׂיתִי וְאָנִי אֲשֵׁא וְאָנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט:
אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבּוּ יִשְׂרָיִם אֶת־פְּנֵיךָ:

כ"ק אדמו"ר (מהור"י צ) מליובאוויטש ע"פ קבלה רבי מרבי כפי שקבלו ממורנו הבעל שם טוב,
הגהיג לומר ביום הכפורים קודם כל נדרי ט' קאפ' תהלים (קטו – קכג), קודם השינה (קכד – קלב),
לאחר מוסף (קלג – קמא), לאחר נעילה (קמב – קנ):

קַמְב מִשְׁכִּיל לְדוֹד, בְּהִיּוֹתוֹ בְּמַעְרָה תְּפִלָּה: קוּלִי אֱלֹהֵי אֲזַעֲקָ, קוּלִי
אֱלֹהֵי אֶתְחַנֵּן: אֲשַׁפֵּךְ לְפָנָיו שִׁיחִי, צָרְתִי לְפָנָיו אֶגִּיד: בְּהַתְעַטְּפָ
עָלַי | רוּחִי, וְאַתָּה יְדַעַת נְתִיבְתִי, בְּאַרְחִיזוּ אֶהְלֵךְ, טָמְנִנוּ פֶּח לִי: הַבֵּיט
יָמִין | וּרְאֵה, וְאִין־לִי מְכִיר, אֶבְד מְנוּס מִמְּנִי, אִין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי: זַעֲקִיתִי
אֵלֶיךָ יי, אִמְרָתִי אַתָּה מַחְסִי, חֲלָקִי בְּאַרְץ הַחַיִּים: הַקְשִׁיבָה | אֵל רִנְתִי
כִּי־דִלּוֹתִי מְאֹד, הַצִּילֵנִי מִרְדְּפֵי כִּי אִמְצוּ מִמְּנִי: הוֹצִיָּאָה מִמִּסְגָּר | נַפְשִׁי
לְהוֹדוֹת אֶת־שִׁמְךָ, כִּי יִכְתְּרוּ צְדִיקִים, כִּי תִגְמַל עָלַי:

קַמְג מְזִמּוֹר לְדוֹד, יי | שְׁמַע תְּפִלָּתִי, הַאֲזִינָה אֶל־תְּחַנּוּנִי, בְּאִמְנַתְךָ עֲנֵנִי
בְּצַדִּיקְתְּךָ: וְאַל־תָּבוֹא בְּמִשְׁפַּט אֶת־עַבְדְּךָ, כִּי לֹא־יִצְדַק לְפָנֶיךָ
כָּל־חַי: כִּי רָדַף אוֹיֵב | נַפְשִׁי, דְּכָא לְאַרְץ חִתִּי, הוֹשִׁיבֵנִי בְּמַחְשָׁכִים
כְּמַתִּי עוֹלָם: וְתַתְעַטְּפָ עָלַי רוּחִי, בְּתוֹכִי יִשְׁתּוּמֵם לְבִי: זְכַרְתִּי יָמִים |
מְקָדָם

תו"א א) איוב כה ב (בשינוי): ב) משלי ג כה: ג) ישעיה ח י: ד) שם מו ד: ה) תהלים קמ יד:
הנהגות 1) אם אין חיוב – יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).
2-3) ראה מנהגי קדיש בעמ' 484.

מקדם, הגיתי בכל־פעלך, במעשה ידיך אשוחח: פרשתי ידי אליך, נפשי | בארץ־עיפה לך סלה: מהר ענני | יי כלתה רוחי, אל־תסתר פניך ממני, ונמשלתי עם־יודי בור: השמיעני בכקר | חסדך, כִּי־בך בטחתי, הודיעני דרך־זו אלך, כִּי־אליך נשאתי נפשי: הצילני מאיבי | יי, אליך כסיתי: למדני | לעשות רצונך, כִּי־אתה אלוהי, רוחך טובה, תנחני בארץ מישור: למען־שמך יי תחניני, בצדקתך | תוציא מצרה נפשי: ובחסדך תצמית איבי, והאבדת כל־צורי נפשי, כִּי אני עבדך:

קמד לדוד | ברוך יי | צורי, המלמד ידי לקרב, אצבעותי למלחמה: חסדי ומצודתי משגבי ומפלט לי, מגני וכו חסיתי, הרודד עמי תחתי: יי, מה־אדם ותדעהו, בן־אנוש ותחשבהו: אדם להבל דמה, ימיו כצל עובר: יי הט־שמך ותרד, גע בהרים ויעשנו: ברוך פרק ותפיצם, שלח חצוץ ותהמם: שלח ידיך ממרום, פצני והצילני ממים רבים, מיד בני נכר: אשר פיהם דבר־שוא, וימינם ימין שקר: אלהים, שיר חדש אשירה לך, בנגל עשור אומרה־לך: הנותן תשועה למלכים, הפוצה את־דוד עבדו מחרב רעה: פצני והצילני מיד בני־נכר, אשר פיהם דבר־שוא, וימינם ימין שקר: אשר בנינו | בנטעים מגדלים בנעוריהם, בנותינו כזוית, מחטבות תבנית היכל: מזוינו מלאים מפיקים מין אל זן, צאגנו מאליפות, מרבבות בחוצותינו: אלופינו מסבלים, אין־פרץ ואין יוצאת, ואין צוחה ברחבתינו: אשרי העם שפכה לו, אשרי העם שיי אלהיו:

קמה תהלה לדוד, ארוממך אלוהי המלך, ואברכה שמך לעולם ועד: בכל־יום אברכה, ואהללה שמך לעולם ועד: גדול יי ומהלל מאד, ולגדלתו אין חקר: דור לדור ישבח מעשיך, וגבורתך יגידו: הדר כבוד הודך, ודברי נפלאתיך אשיחה: ועוז נוראתיך יאמרו, וגדלתך אספרנה: זכר רב־טובך יביעו, וצדקתך ירננו: חנון ורחום יי, ארך אפים וגדל־חסד: טוב־יי לכל, ורחמיו על־כל־מעשיו: יודוך יי כל־מעשיך, וחסדיך יברכוכה: כבוד מלכותך יאמרו, וגבורתך ידברו: להודיע לבני האדם גבורתו, וכבוד הדר מלכותו: מלכותך, מלכות כל־עלמים, וממשלתך בכל־דור ודר: סומך יי לכל־הנפלים, וזוקף לכל־הכפופים: עיני־כל אליך ישברו, ואתה נותן־להם את־אכלם בעתו: פותח את־ידך, ומשביע לכל־חי רצון: צדיק יי בכל־דרכיו, וחסיד בכל־

מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יי לְכָל־קִרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רְצוֹן־יִרְאִיו יַעֲשֶׂה,
וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יי אֶת־כָּל־אֲהָבָיו, וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים
יִשְׁמִיד: תְּהַלֵּת יי יְדַבֵּר פִּי, וּיְכַרֵּךְ כָּל־בֶּשֶׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

קָמוּ הַלְלוּיָהּ, הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת־יי: אֶהְלֵלָה יי בְּחַיֵּי, אֲזַמְּרָה לְאֱלֹהֵי
בְּעוֹדֵי: אֶל־תִּבְטְחוּ בַּגְּדִיבִים, בְּכֵן־אָדָם | שְׂאִין לוֹ תְּשׁוּעָה: תִּצָּא
רוּחוֹ יֵשֵׁב לְאֲדָמְתוֹ, בַּיּוֹם הַהוּא אֲבָדוּ עֲשֶׂת־נַתְיוֹ: אֲשֶׁר־י שָׂאל יַעֲקֹב
בְּעֶזְרוֹ, שִׁבְרוּ עַל־יי אֱלֹהָיו: עֲשֶׂה | שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־
אֲשֶׁר־בָּם, הַשְּׁמַר אֵמֶת לְעוֹלָם: עֲשֶׂה מִשְׁפָּט | לַעֲשׂוֹקִים, נָתַן לָחֶם
לְרַעֲבִים, יי מִתִּיר אִסּוּרִים: יי פָּקַח עֵוְרִים, יי זָקַף כְּפוּפִים, יי אֲהַב
צַדִּיקִים: יי | שִׁמַּר אֶת־גְּרִים, יָתוֹם וְאֶלְמָנָה יַעֲוֹדֵד, וְדַרְךְ רַשָּׁעִים יַעֲוֹת:
יִמְלֹךְ יי | לְעוֹלָם, אֱלֹהֵיךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

קָמוּ הַלְלוּיָהּ | פִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ, פִּי־נַעֲיִם נֶאֱוָה תְּהַלָּה: בּוֹנֵה
יְרוּשָׁלַם יי, גִּדְחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנֹס: הִרְפָּא לְשִׁבּוּרֵי לֵב, וּמַחֲבֵשׁ
לְעֲצָבוֹתָם: מוֹנֵה מִסְפָּר לְבוֹכָבִים, לְכָל־שְׁמוֹת יִקְרָא: גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ
וְרִב־כֹּחַ, לְתַבוּנָתוֹ אִין מִסְפָּר: מְעוֹדֵד עֲנוּיִם יי, מִשְׁפִּיל רַשָּׁעִים
עַד־יָאָרֶץ: עָנוּ לִי בְּתוֹדָה, זַמְּרוּ לְאֱלֹהֵינוּ בְּכַנּוֹר: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם |
בְּעָבִים, הַמְכִּין לָאָרֶץ מָטָר, הַמְצַמִּיחַ הַרִים חֲצִיר: נוֹתֵן לְבַהֲמָה לַחֲמָה,
לְבָנֵי עֵרֶב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בַּגְּבוּרַת הַסּוּס יַחֲפִץ, לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ
יִרְצֶה: רוּצֶה יי אֶת־יִרְאִיו, אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחֶסֶד: שִׁבְחֵי יְרוּשָׁלַם אֶת־יי,
הַלְלֵי אֱלֹהֵיךְ צִיּוֹן: פִּי־חֹזֵק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ, בְּרַךְ בְּנֵיךְ בְּקִרְבֶּךָ: הַשֵּׁם־
גְּבוּלְךָ שְׁלוֹם, חֲלָב חֲטִיִּם יִשְׁבִּיעֶךָ: הַשְּׁלַח אֲמַרְתוֹ אָרֶץ, עַד־מְהֵרָה יִרוּץ
דְּבָרוֹ: הַנָּתַן שֶׁלֶג בְּצִמְרָה, כְּפֹר כְּאֶפֶר יִפּוֹר: מִשְׁלִיךְ קָרְחוֹ כְּפִתִּים, לְפָנָי
קָרְתוֹ מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמְסָם, יֵשֵׁב רוּחוֹ וַיִּלּוּ־מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָיו
לְיַעֲקֹב, חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עֲשֶׂה כֵן | לְכָל־גּוֹי, וּמִשְׁפָּטִים בְּלִי־
יָדָעוּם הַלְלוּיָהּ:

קָמַח הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת־יי מִן־הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בְּמְרוֹמָיִם: הַלְלוּהוּ
כָּל־מְלֹאכֵיו, הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וַיְרַח, הַלְלוּהוּ
כָּל־כּוֹכָבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַיָּם אֲשֶׁר | מֵעַל הַשָּׁמַיִם:
יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יי, כִּי הוּא צוּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם, חָק־נָתַן
וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת־יי מִן־הָאָרֶץ, תַּנִּינִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת: אִשׁ וּבָרָד, שֶׁלֶג
וְקִיטּוֹר, רוּחַ סְעָרָה עֲשֶׂה דְבָרוֹ: הַהָרִים וְכָל־גְּבְעוֹת, עֵץ פְּרִי

וְכָל-אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל-בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מִלְכֵי-אֶרֶץ וְכָל-
 לְאֻמִּים, שָׁרִים וְכָל-שֹׁפְטֵי אֶרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם-בְּתוּלוֹת, זְקֵנִים עִם-נְעָרִים:
 יִהְלְלוּ | אֶת-שֵׁם יי כִּי-נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ, הוֹדוּ עַל-אֶרֶץ וְשָׁמַיִם: וַיְרַם
 קַרְן | לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל-חֲסִידָיו, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ הַלְלוּיָהּ:

קִמַּט הַלְלוּיָהּ | שִׁירוּ לַיי שִׁיר חֲדָשׁ, תְּהַלְתּוּ בְּקֹהֶל חֲסִידִים: יִשְׂמַח
 יִשְׂרָאֵל בְּעִשְׂיוֹ, בְּנִי-צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָם: יִהְלְלוּ שְׁמוֹ בְּמַחֲוֹל, בְּתַף
 וּבְנֹר יִזְמְרוּ-לוֹ: כִּי-רוֹצָה יי בְּעַמּוֹ, וּפֹאֵר עֲנוּיִם בִּישׁוּעָה: יַעֲלוּ חֲסִידִים
 בְּכָבוֹד, יִרְנְנוּ עַל-מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם, וְחָרַב פִּיפְיוֹת בְּיָדָם:
 לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּגוֹיִם, תּוֹכְחוֹת בְּלְאֻמִּים: לְאֶסֶר מַלְכֵיהֶם בְּזֻקִים,
 וּנְכַבְּדֵיהֶם בְּכַבְּלֵי בְרוֹז: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם | מִשְׁפָּט כְּתוֹב, הַדָּר הוּא
 לְכָל-חֲסִידָיו, הַלְלוּיָהּ:

קָנַן הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ-אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֵזוֹ: הַלְלוּהוּ בְּגִבוֹרָתוֹ,
 הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתַקַּע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּבְנֹר:
 הַלְלוּהוּ בְּתַף וּמַחֲוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנְבִים: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שִׁמְעַ,
 הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

קָדִישׁ יְתוּם

וַיִּתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֶּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אֲמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ
 מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אֲמֵן: בְּחֵיבוֹן
 וּבְיִמְיִכוֹן וּבְחֵי דְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעִנְגָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אֲמֵן:
 יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח
 וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקוֹדֶשׁא
 בְּרִיךְ הוּא. אֲמֵן: לְעֵלְמָא מִן כָּל-בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא,
 דְּאִמְרוּן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אֲמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל-יִשְׂרָאֵל,
 וְאִמְרוּ אֲמֵן:

עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל-יִשְׂרָאֵל,
 וְאִמְרוּ אֲמֵן:

והוא

ת"א א (א) איוב כה ב (כשינוי):

הנהגות (1) אם אין חיוב - יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).

2-3) ראה מנהגי קדיש בעמ' 525.

(4) אבל או בעל יאר-צייט אומרים כאן משניות וקדיש דרבנן (אחרי התהלים, עמ' 225).

וְהוּא רַחוּם | יִכַּפֵּר עוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפוֹ, וְלֹא־יַעִיר
כָּל־חַמְתּוֹ: יי הוֹשִׁיעָה, הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הִנֵּה | בָּרְכוּ אֶת־יְיָ כָּל־עַבְדֵי יְיָ הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְיָ בַּלֵּילוֹת:
שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת־יְיָ: יְבָרְכֶךָ יי מִצִּיּוֹן, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
יּוֹמָם | יִצְוֶה יי | חֲסֹדוֹ וּבִלְיִלָה שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: וְתִשׁוּעַת
צַדִּיקִים מִיֵּי מַעְוָה בָּעֵת צָרָה: וַיַּעֲזֹרֵם יי וַיִּפְלְטֵם וַיִּפְלְטֵם מִרְשָׁעִים
וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי־חָסוּ בּוֹ: יי צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשָּׁנֹב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סָלָה ג"פ: יי
צְבָאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ ג"פ: יי הוֹשִׁיעָה, הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ ג"פ:
יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אֲמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ,
וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אֲמֵן: בְּתַיִיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אֲמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרְךָ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי
עָלְמַיָּא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ
דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אֲמֵן: לְעֵלְא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא,
דְּאִמְרוּן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אֲמֵן:

חֲזוֹן בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְּבָרַךְ: קהל וחזן בְּרוּךְ יי הַמְּבָרַךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
ואין עונין אחריו אמן:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
בְּדַבְּרוֹ מַעֲרִיב עַרְבִים, בְּחַכְמָה
פּוֹתַח שְׁעָרִים, וּבְתַבּוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים,
וּמַחְלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים,
בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ, כְּרַצוֹנוֹ. בּוֹרָא יוֹם
וְלַיְלָה, גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי חַשְׁךָ, וְחַשְׁךְ מִפְּנֵי
אֹר. וּמַעֲבִיר יוֹם וּמַבְיֵא לַיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין
יוֹם וּבֵין לַיְלָה, יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה
יי, הַמַּעֲרִיב עַרְבִים:

אהבת

תו"א (א) תהלים עח לח: (ב) שם כ י: (ג) שם קלד: (ד) שם מב ט: (ה) שם לו לט-מ: (ו) שם מז
ח: (ז) שם פד יג: (ח) ברכות מט, ב: ט) ישעיה מז ד:

הנהגות (1) תפלת מעריב והבדלה, בקיטל וטלית, אבל בכובע (ולא ביארמולקע) והטלית על הכתפים
(ספר המנהגים, עמ' 59).

(2) ידגיש ס' של חסדו (ע"פ שם, עמ' 30).

(3) ראה מנהגי קדיש בעמ' 525.

(4) 'רכין ראשו מעט כשהש"ץ אומר ברכו, 'רכין מעט יותר כשעונה ברוך ויזקוף כשאומר ה'
(המבורך) (מנהגי הרבי).

אֶהְבֶּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֶהְבֶּת,
 תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ
 לְמִדָּת. עַל כֵּן יי אֱלֹהֵינוּ, בְּשֹׁכְבֵנוּ וּבְקוֹמָנוּ נִשְׁיַח
 בְּחֻקֶיךָ, וְנִשְׁמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
 לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נִהְיֶה
 יוֹמָם וְלַיְלָה, וְאֶהְבֶּתְךָ לֹא תִסּוֹר (נ"א אלתסיר) מִמָּנוּ
 לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יי אֱלֹהֵינוּ, יי | אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאֶהְבֶּת אֶת יי אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ:
 וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם, עַל־
 לְבָבְךָ: וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָךְ וּדְבַרְתָּ בָם, בְּשֹׁכְבְתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ
 בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוֹמְךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יְדֶיךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת
 בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמַע הַשָּׁמַיִם אֶל־מִצְוֹתֵי, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם,
 לְאַהֲבָה אֶת־יי אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ, בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם:
 וּנְתַתִּי מִטֶּר־אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמְלַקֹּשׁ, וְאִסַּפְתִּי דָגְנְךָ וְתִירֹשְׁךָ
 וַיִּצְהַרְךָ: וּנְתַתִּי עֵשֶׂב בְּשֹׁדְךָ לְבַהֲמֹתְךָ וְאֶכְלָתָּ וּשְׂבַעְתָּ: הַשָּׁמַר
 לְכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וּסְרַתְּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
 לָהֶם: וְחָרָה אַף־יי בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מִטֶּר וְהָאֲדָמָה
 לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ, וְאֶבְרַתְּם מֵהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יי
 נָתַן לְכֶם: וּשְׁמַתְּם אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם,

וקשרתם

תו"א (א) ירמיה לא ב: (ב) דברים ל כ (בשינוי): ג) תהלים א ב (בשינוי): ד) דברים ו ד: ה) פסחים נו, א: ו) דברים שם ה"ט: ז) שם יא יג"א:

הנהגות 1) ברכת אוהב עמו ישראל - מסיים הש"ץ בלחש (ספר המנהגים, עמ' 24).

2) יכסה עיניו בידו הימנית (שו"ע אדה"ז סימן סא סעיף ה), [ויעצום אותן (אגה"ק סימן ט דף קיד, א)].

3) יאריך במחשבתו להמליכו בד' רוחות (שו"ע שם סעיף ז) ושהוא יחיד בעולמו (שם סעיף ו), ויטה ראשו מעט לימין, לשמאל, לפניו, לאחור, למעלה ולמטה (מנהגי הרבי - וראה אגה"ק שם).

4) ברוך שם וכו' - בלחש (שו"ע שם סעיף יג).

5) יפסיק מעט (שם סעיף יד).

6) יתן רוח מעט שלא תבלע האות (שם סעיפים יד, יח"כ).

וְקִשְׁרֵתְכֶם אֲתֶם לְאוֹת עַל־יְדֵכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלַמְדֵּתְכֶם אֲתֶם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יי לְאַבְתִּיכֶם לָתֵת לָהֶם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יי אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם, וְנָתַנּוּ עַל־צִיצִית הַכֶּנֶף, פֶּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ, וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יי, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם. וְלֹא־תָתְרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי, וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לְאֱלֹהֵיכֶם: אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהֵיוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים, אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם: וַיִּצְרַף אֱלֹהֵיכֶם לֵאמֹת

אֲמֹת, וַאֲמוֹנָה כָּל־זֹאת, וְקִיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זֹלָתוֹ, וְאַנְחֵנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ, הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים, מִלְּכָנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־הָעָרִיצִים. הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצְרַיִמוֹ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְכָל־אֹיְבֵי נַפְשָׁנוּ: הָעֹשֶׂה גְדֵלוֹת עַד־אֵין חֶקֶר, וְנִפְלְאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר: הַשֵּׁם נַפְשָׁנוּ בַחַיִּים, וְלֹא־נָתַן לְמוֹט רַגְלָנוּ: הַמְדַרְיָכָנוּ עַל־בְּמוֹת אוֹיְבָנוּ, וַיִּרַם קַרְנָנוּ עַל־

כל

תו"א א) במדבר טו לד-מא: ב) איוב ט י: ג) תהלים סו ט: הנהגות 1) יתן רווח מעט שלא תבלע האות (שו"ע אדה"ז סימן סא סעיפים יד, יח-כ). 2) יטעים יפה העי"ן שלא תהא כאילו אומר נשבה (ראה שם סעיף טז). 3) צריך להתיז ה"ז שלא תדמה קריאתה לסמ"ך (ראה שם). 4) המתפלל בציבור יאמר: אני ה' אלקיכם, אמת. וימתין לש"ץ. (אם הוא באמצע ק"ש והש"ץ אומר ה'... יעצור, יאזין (ויכוין לצאת ידי חובתו) (ראה 'סידור עם דא"ח' עמ' 104[724] שו"ה מי) ואח"כ ימשיך). הש"ץ יאמר: אני ה' אלקיכם, אמת [בלחש. ובקול רם]: ה' אלקיכם, אמת (שו"ע שם סעיף ג). 5) ביחוד כופל ג' התיבות ומסיים בתיבת אמת [אני ה' אלקיכם. אני ה' אלקיכם, אמת] (ספר המנהגים, עמ' 11).

כָּל־שׁוֹנְאֵינוּ. הָאֵל הָעֹשֶׂה־לָּנוּ נִקְמָה בַּפְּרָעָה,
 וְאֲתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֲדַמַּת בְּנֵי־חָם. הַמִּכָּה
 בְּעִבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחָרוֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנֵיו
 בֵּין גְּזֵרֵי יַם־סוּף, וְאֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׁוֹנְאֵיהֶם
 בְּתֵהוֹמוֹת טַבַּע, וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ, שִׁבְּחֻוּ
 וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ. וּמִלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם,
 מִנְּשֵׂה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה,
 וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי־כִמְכָה בְּאֵלֶם יי, מִי כִמְכָה נֶאֱדָר
 בַּקֶּדֶשׁ, נוֹרָא תִהְיֶה עֹשֶׂה־פְּלֵא:
 מִלְכוּתְךָ רָאוּ בְנֵיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לְפָנָי
 מִנְּשֵׂה, זֶה אֱלֹהֵי עָנוּ וְאָמְרוּ, יי | יִמְלֹךְ
 לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר, כִּי־פָדָה יי אֶת־
 יַעֲקֹב, וְנֶאֱלָו מִיַּד חֲזָק מִמֶּנּוּ. בָּרוּךְ
 אַתָּה יי, גָּאֹל יִשְׂרָאֵל:

הַשְּׂכִיבֵנו אָבִינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ
 לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְתִקְנֵנוּ
 בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן
 שִׂמְךָ, וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סִכַּת שְׁלוֹמְךָ. וְהִגֵּן בְּעַדָּנוּ,

והסר

תו"א (א) שמות טו יא: (ב) שם יח: (ג) ירמיה לא י:
 (הנהגות 1) נוסף על סיום כל פסקא — מגבי' הש"ץ קולו גם באמירת: המעביר בניו .. כלם, מלכותך
 .. ואמרו (ספר המנהגים, עמ' 24).
 (2) הש"ץ מגבי' קולו מונאמר .. ישראל (מנהגי הרבי).

וְהִסֵּר מֵעַלֵּינוּ אוֹיֵב, דְּבַר וְחֶרֶב וְרֶעֶב, וַיְגֹז.
וְהִסֵּר שָׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבָצֵל כְּנַפְיָךְ
תִּסְתִּירֵנוּ, וְשָׁמֹר צִאתָנוּ וּבֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים
וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ
וּמְצִילֵנוּ אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, שׁוֹמֵר אֶת-עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל לְעַד:

לש"ץ חצי קדיש:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אַמֵּן: בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אַמֵּן: בְּתַיִּיכוֹן
וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְתַיִי דְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶנְיָא וּבְזַמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אַמֵּן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמָא וּלְעַלְמֵי עַלְמַיָּא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח
וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. אַמֵּן: לְעֵלְמָא מִן כָּל-בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא,
דְּאִמִּירָן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

אֲדָנִי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגְּבוּר
וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר
חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מְגַן אַבְרָהָם:
אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדָנִי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מִזְרִיד הַטָּל:

מכלכל

תו"א (א) תהלים נא יז: (ב) שמות ג ו: (ג) נחמיה ט לב: (ד) בראשית יד כ: (ה) במדבר רבה יא, ב: (ו) ישעיה סג א: (ז) תענית ג, ב תוד"ה בימות החמה:

הנהגות (1) נוסף על סיום כל פסקא – מגבי' הש"ץ קולו גם באמירת: ושמו .. לעד (ספר המנהגים, עמ' 24).

(2) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמנו (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר) וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמנו (שם, עמ' 6).

(3) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף ו).

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוֹנְתּוֹ
 לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם. מִי־כְמוֹךָ בָּעַל גְּבוּרֹת וּמִי הוֹמָה לָךְ, מְלֹךְ
 מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:

וּנְאֻמָּן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְחַיֶּה הַמֵּתִים:
 אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וּקְדוּשֵׁים בְּכָל־יּוֹם יִהְיֶה לְךָ
 סֵלָה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לְאֲנוּשׁ בִּינָה:

(א) .. ואומרים הבדלה בחונן הדעת כמו בכל מוצאי שבת ויום-טוב: (ב) וצריך להוסיף מן החול
 על הקודש ביציאתו כמו בכניסתו כמו שכתבנו בסי' תר"ח דהיינו שימתנו מעט אחר צאת
 הכוכבים: (ג) (כל הדברים האסורים ביום הכפורים מחמת מצות עינוי כגון רחיצה וסיכה ונעילת
 הסנדל מותרים מיד אחר שהוסיף מעט מחול על הקודש אפילו לא הבדיל עדיין בתפילה חוץ מאכילה
 ושתייה שלא אסרו קודם הבדלה אלא אכילה ושתייה ועשיית מלאכה ממש כמו שנתבאר בסי' רצ"ט
 ע"ש): (ד) ...עיקר תקנת ההבדלה .. שתקנו אנשי כנסת הגדולה .. היתה לזכירה בתפלה: (ה) אם
 טעה ולא הזכיר הבדלה בחונן הדעת משלים תפלתו ולא יחזור בשביל ההבדלה הואיל וצריך עדיין
 לאמרה על הכוס ויהיה יוצא ידי חובתו. רק שיזהר מלעשות שום מלאכה קודם שיבדיל על הכוס
 או יאמר אחר תפלה המבדיל בין קודש לחול בלא ברכה ויעשה מלאכה כמו שאכתוב בסימן רצ"ט
 ואם שכח (ועשה מלאכה באיסור או) טעם מאומה קודם שיבדיל על הכוס צריך לחזור ולהתפלל
 ולהבדיל בתפלה וגם על הכוס שאינו יוצא בהבדלה שעל הכוס בלבדה הואיל ואינה כהוגן שטעם
 (או עשה מלאכה) קודם לה: (ו) בכל מקום שאין צריך לחזור בשביל ששכח להזכיר הבדלה אף אם
 נזכר מיד שהזכיר השם שבסיום ברכת אתה חונן או מיד שסיים ברכה זו אף על פי שלא פתח עדיין
 בברכה שלאחריה לא יחזור לראש ברכת אתה חונן כו' ואם נזכר קודם שהזכיר השם יתחיל מיד
 אתה חוננתנו ויגמור משם על הסדר וחננו מאתך וכו':

אַתָּה חוֹנְנֵתָנוּ לְמַדְעַ תּוֹרָתְךָ, וְהַלְמַדְנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֶיךָ
 רְצוֹנְךָ, וְהַתְבַּרְלֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בֵּין קָדֶשׁ לְחוּל, בֵּין אֹרֶךְ
 לְחֻשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי
 הַמַּעֲשֵׂה, אָבִינוּ מְלַכְנוּ, הֶחֱלֵנוּ עָלֵינוּ הַיָּמִים הַבָּאִים
 לְקַרְאֵתָנוּ לְשָׁלוֹם, חֲשׂוּבִים מִכָּל־חַטָּא, וּמְנַקִּים מִכָּל־עוֹן
 וּמְדַבְּקִים בְּיָרְאֵתְךָ:

וּחְנֵנוּ מֵאִתְּךָ חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
 חוֹנֵן הַדַּעַת:

השיבנו

תו"א (א) ירושלמי ברכות א, ה: (ב) תהלים קמו ז: (ג) שמואל-א ב ו: (ד) ירושלמי שם ד, ב:
 (ה) ע"פ ישעיה ה טז: (ו) שו"ע אדה"ז סימן תרכד סעיפים א-ב: (ז) שם סעיף טו: (ח) שם
 סימן רצד סעיף ב: (ט) שם סעיף ג: (י) שם סעיף ז:

הַשִּׁיבֵנו אֲבִינוּ לְתוֹרַתְךָ, וְקַרְבָּנוּ מִלְכָּנוּ לְעִבּוֹדְתְךָ,
וְהַחְזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ
אַתָּה יי, הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה:

סִלַּח-לָנוּ אֲבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחוּל לָנוּ מִלְכָּנוּ, כִּי פָשַׁעְנוּ,
כִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, חַנוּן,
הַמְרַבֵּה לְסִלּוּחַ:

רֵאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וְרִיבָה רִיבָנוּ, וּגְאֹלֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן
שְׁמָךְ, כִּי אֵל גּוֹאֵל חֹזֵק אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יי,
גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רְפָאנוּ יי וְנִרְפָּא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה, כִּי תִהְלָתְנוּ אַתָּה,
וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל-מִכּוֹתֵינוּ.
כִּי אֵל מְלַךְ רוֹפֵא נְאֻמָּן וְרַחֲמָן אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, רוֹפֵא
חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרַךְ עָלֵינוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֶת-הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֵת כָּל-מִינֵי
תְּבוּאָתָה לְטוֹבָה, וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה,
וְשִׂבְעֵנוּ מִטוֹבָךָ, וּבָרַךְ שְׁנֵתְנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לְבְרָכָה,
כִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב אַתָּה וּמְבָרַךְ הַשָּׁנִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי,
מְבָרַךְ הַשָּׁנִים:

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתְנוּ, וְשֵׂא גַם לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ,
וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאֶרְצֵנוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יי, מְקַבֵּץ נְדָחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁיבָה שְׁפָטֵינוּ כְּבָרְאִשְׁנָה וְיַעֲצֵנוּ כְּבִתְחִלָּה, וְהַסֵּר
מִמֶּנּוּ יְגוֹן וְאַנְחָה, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יי לְבִדְךָ

בחסד

תו"א (א) תהלים פו ה: (ב) ע"פ תענית טו, א: (ג) ירמיה יז יד (כשינוי): (ד) ישעיה א כו (כשינוי):
הנהגות 1) אין מכים על הלב בתפילת ערבית (ראה ספר המנהגים, עמ' 11).
2) יכוין לחטים למצה, לאתרוג, וליין לקידוש (ראה שם, עמ' 12).

בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

וּלְמַלְשֵׁינִים אַל תְּהִי תַקְוָה, וְכִלְהַמִּינִים וְכִלְהַזְדִּים
כְּרַנֵּעַ יֵאבְדוּ, וְכִלְאֲבֵי עִמָּךְ מְהֵרָה
יִכָּרְתוּ, וּמַלְכוּת הַרְשָׁעָה מְהֵרָה תַעֲקֹר וּתִשְׁכַּר וְתִמְנָר,
וְתִכְנִיעַ בְּמֵהֲרָה בְיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שֹׁכֵר אֲבִים
וּמְכַנִּיעַ זָרִים:

עַל־הַצְּדִיקִים וְעַל־הַחֲסִידִים, וְעַל־זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וְעַל פְּלִיטַת בֵּית סוּפְרֵיהֶם וְעַל־גְּרֵי הַצַּדִּיק וְעַל־יָנוּ,
יְהִמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שֹׁכֵר טוֹב לְכָל־
הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמֶּת, וְשִׁים חֲלֻקְנוּ עִמָּהֶם, וְלַעוֹלָם
לֹא יִבּוֹשׁ כִּי בָךְ בִּטְחָנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִשְׁעַן
וּמִבְטָח לַצְּדִיקִים:

וּלְיְרוּשָׁלַם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּכְסֵא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה
בְּתוֹכָהּ תִּכְיֶן, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקִרְוֵב בְיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם:

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תִצְמִיחַ, וְקִרְנוֹ תִרְוֵם
בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם. בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָ, מִצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲב הַרְחֵמֵן רַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל
בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ
תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה, וּמִלְפָּנֶיךָ מִלְכָנוּ רִיקָם אֵל־
תִּשְׁיבָנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רצה

תו"א (א) ברכות כח, ב:

הנהגות (1) מפסיקים קצת בין [תיבת] ותמגר לתיבת ותכניע (ראה ספר המנהגים, עמ' 12).

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה, והשב
העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל ותפלתם
באהבה תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת
ישראל עמך:

ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים. ברוך אתה יי,
המחזיר שכנתו לציון:

מוזרים אנחנו לך, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו
לעולם ועד, צור חיינו, מגן ישענו, אתה הוא
לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך, על חיינו המסורים
בידך ועל נשמותינו הפקדות לך ועל נפיק שבכל-
יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל-עת, ערב
ובקר וצהרים. הטוב, כי לא-כלו רחמיה, המרחם, כי
לא-תמו חסדיך, כי מעולם קוינו לך:

ועל-כלם יתברך ויתרום ויתנשא שמך מלכנו תמיד
לעולם ועד:

וכל-החיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי
טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה, האל הטוב.
ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות:

שים שלום, טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים,
עלינו ועל כל-ישראל עמך, ברכנו אבינו כלנו
באחד באור פניך, כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו
תורת חיים ואהבת חסד, וצדקה וברכה ורחמים ותיים
ושלום, וטוב בעיניך לברך את-עמך ישראל בכל-עת

ובכל

תו"א א) מיכה ו ח: — ישתחוה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קיג סעיף א), ובשם — יזקוף (ראה שם
הנהגות 1) במודים — ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סעיף ו).
סעיף ה).

(2) יכרע בברוך, ישתחוה באתה ויזקוף בשם (שם סעיף ו).

וּבְכָל־שָׁעָה בְּשִׁלּוּמָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלּוּם:

יְהִיו לְרָצוֹן | אֲמַרְי־פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יי צוּרִי וְגֹאֲלִי:
אֱלֹהֵי, נְצוּר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ, וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תְּדוּם, וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָ לְכָל תְּהִיָּה: פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ
וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי, וְכָל־הַחַוְשָׁיִם עָלַי רָעָה, מִהֲרָה הִפְר
עֲצָתְם וְקַלְקַל מַחְשַׁבְתֶּם: יְהִיו כְּמִן לְפָנֵי־רוּחַ וּמִלֶּאךְ יי
הוֹחָה: לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְיִ: עֲשֵׂה לְמַעַן
שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
קִדְשָׁתְךָ: יְהִיו לְרָצוֹן | אֲמַרְי־פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יי צוּרִי וְגֹאֲלִי:
עֲשֵׂה שְׁלום בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלום עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ:

הש"ץ אומר קדיש שלם:

וְיִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ
מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן: בְּתַיִיכוֹן
וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְתַיִי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעַנְיָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרֵךְ לְעַלְמָא וְלְעַלְמֵי עַלְמֵיָא: יִתְבָּרֵךְ וַיִּשְׁתַּבַּח
וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעֵלָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא,
דְאֲמִירָן בְּעֶלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן:

תתקבל

תו"א (א) תהלים יט טו: (ב) ברכות יז, א: (ג) תהלים לה ה: (ד) שם ס ז; קח ז: (ה) איוב כה ב:
(ו) אבות ה, כ:

הנהגות (1) נוהגים לומר .. [כאן] הפסוק של שמו (ראה אג"ק כרך טו, עמ' רלד). כמה מהחסידיים
נוהגים לומר בסיום דשמו"ע גם הפסוק של שם האדמו"ר (ספר המנהגים, עמ' 12).

(2) כשעוקר רגליו, יעקור שמאלו תחילה (ראה שו"ע אדה"ז סימן קכג סעיף ה). הטיית
והרכנת הראש בעת אמירת עושה שלום של תפילת לחש: בעת אמירת עושה – הטי'
והרכנה לשמאל המתפלל. שלום – לימין. במרומו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן
– באמצע (מנהגי הרבי).

(3) יעמוד ברגליים מכוונות עד שהש"ץ יאמר תתקבל ואז יחזור למקומו (מנהגי הרבי),
ובשעת דחק ימתין כדי הילוך ד' אמות (ראה שו"ע שם סעיפים ה, ג).

(4) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף,
וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר)
וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן
(ספר המנהגים, עמ' 6).

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, קָדָם אֲבוּהוֹן דִּי
בְּשִׁמְיָא, וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שִׁמְיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שְׁלָא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת
הָאֲדָמָה. שְׁלָא שָׁם חֲלָקְנוּ כָּהֵם וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל־הַמוֹנָם,
שְׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְלָרִיק: וְאַנְחָנוּ כְּזוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא: שְׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקוּוֹ
בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְשֹׁכֵנֵת עִזּוּ בְּגִבְהֵי מְרוֹמַיִם. הוּא
אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד, אֵמֶת מִלְּכָנוּ, אֵפֶס זוֹלָתוֹ, כְּפִתּוּב
בְּתוֹרָתוֹ, וְיַדְעָתָ הַיּוֹם וְהַיְשִׁבְתָּ אֶל־לְבָבְךָ, כִּי יִי הוּא
הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד:

וְעַל־כֵּן נִקְוָה לָךְ יִי אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה
בְּתַפְאֵרַת עֲוֹךְ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן־הָאָרֶץ
וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יַכְרִתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדַי;
וְכָל־בְּנֵי־בֶשֶׁר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־
רְשָׁעֵי אָרֶץ. יִכִּירוּ וְיִדְעוּ כָּל־יְוֹשְׁבֵי תַבְּלָא, כִּי־לָךְ תִּכְרַע
כָּל־בְּרֵךְ, תִּשָּׁבַע כָּל־לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יִי אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ

ויפולו

תו"א (א) איוב כה ב: (ב) אבות ג, א: (ג) ישעיה נא יג: (ד) דברים ד לט:
הנהגות (1) בשעת אמירת ואמרו אמן של תקבל - הרכנת הראש במקצת (ספר המנהגים, עמ' 6).
(2) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה שלום של קדיש: עושה - לימין המתפלל.
שלום - לשמאל המתפלל. במרומו - באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן - באמצע
(מנהגי הרבי).
(3) תפלת עלינו - בעמידה (שו"ע או"ח סימן קלב סעיף ב).
(4) כאן רוקקים (ראה ספר המנהגים, עמ' 17). יפנה פניו מארון הקודש, ירק ויכסה הרוק
בנעלו (מנהגי הרבי - וראה שו"ע אדה"ז סימן צז סעיף ב).
(5) יכרע וישתחוה (מנהגי הרבי - וראה שו"ע או"ח שם במגן אברהם ס"ק ב).

וּפּוֹלוּ, וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקָּר יִתְּנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם עֲלֵיהֶם
 אֶת־עוֹל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם
 וָעֵד, כִּי הַמְּלָכוֹת שְׁלֹךְ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ
 בְּכָבוֹד, כִּפְתּוֹב בְּתוֹרָתְךָ, יי | יִמְלֹךְ לְעֵלָם וָעֵד:
 וְנֹאמַר, וְהָיָה יי לְמֹלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא
 יְהִיָּה יי אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:

קדיש יתום

יִתְנַדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אַמֵּן: בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ
 מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אַמֵּן: בְּתֵיכּוֹן
 וּבַיּוֹמֵיכּוֹן וּבְתֵי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֵנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אַמֵּן:
 יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלָם וְלְעֵלְמִי עָלְמִיָּא: יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח
 וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. אַמֵּן: לְעֵלָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא,
 דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל,
 וְאִמְרוּ אַמֵּן: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אַמֵּן:

אַל־תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאִים, וּמִשְׂאֵת רִשְׁעִים כִּי תָבֵא: לְעֵצוֹ עֲצָה וְתַפְּרָה,
 דְּבָרוֹ דְּבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עֲמָנוּ אֵל: וְעַד־זִקְנָה אָנִי הוּא, וְעַד־שִׁיבָה
 אָנִי אֶסְבֵּל, אָנִי עֲשִׂיתִי וְאָנִי אֶשָּׂא וְאָנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט:
 אֲךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת־פְּנֶיךָ:

הנה

תו"א (א) שמות טו יח: (ב) זכריה יד ט: (ג) איוב כה ב: (ד) משלי ג כה: (ה) ישעיה ח י: (ו) שם
 מו ד: (ז) תהלים קמ יד:

הנהגות (1) אם אין חיוב – יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).
 (2) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמנו (וזוקף,
 וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר)
 וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמנו
 (ספר המנהגים, עמ' 6).

(3) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה שלום של קדיש: עושה – לימין המתפלל.
 שלום – לשמאל המתפלל. במדומיו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמנו – באמצע
 (מנהגי הרבי).

(4) אבל או בעל יארצייט אומרים כאן משניות וקדיש דרבנן (אחרי התהלים, עמ' 225).

כמוצאי יום הכפורים [נוטלין את הידים ג"פ בסירוגין כמו נט"י שחרית, אבל בלא ברכה ו] מבדיל על הכוס ומברכין על הגר (רק כשהודלק בערב יום הכפורים) אף על פי שאינו חל בשבת. [אבל לא על אור חדש היוצא מאבנים]. ואם הוא מוצאי שבת מברכין גם על הבשמים, ואומרים ויתן לך:

בשעת ברכת בורא מיני בשמים צריך לאחוז הכוס בשמאלו והבשמים בימינו ובשעת ברכת בורא מאורי האש צריך לאחוז הכוס בימינו. ואחר כך יביט בצפרנים. ויחזור ויאחז הכוס בימינו בברכת הבדלה:

הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי, אֲבֹתָ וְלֹא אֲפֹתָ, כִּי־עוֹי וְזִמְרָת יְהוָה
 יי, וַיְהִי־לִי לְיִשׁוּעָה: וְשִׂאֲבֹת־מִים בְּשִׁשׁוֹן, מִמַּעַיְנֵי
 הַיְשׁוּעָה: לִי הַיְשׁוּעָה, עַל־עַמֶּךָ בְּרִכְתֶּךָ סֶלָה: יי צְבָאוֹת
 עִמָּנוּ, מִשָּׁנֵב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יי צְבָאוֹת, אֱשֶׁר־י אָדָם
 בְּמַחַ בָּךְ: יי הוֹשִׁיעָה, הַמַּלְךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:
 לַיהוּדִים הַיְתֵה אוֹרָה וְשִׂמְחָה, וְשִׁשׁוֹן וְיָקָר: כֵּן תִּהְיֶה לָנוּ:
 כּוֹס־יִשׁוּעוֹת אִשָּׁא, וּבְשֵׁם יי אֶקְרָא:

על חמר מדינה סברי מרגן

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מַלְךְ הָעוֹלָם,
 שֶׁהַכֹּל נִהְיָ בְּרַבְרֹו:

על היין סברי מרגן

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מַלְךְ הָעוֹלָם,
 בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

כמוצאי יום הכפורים (שאינו מוצאי שבת) — אינו מברך על הבשמים:

על הבשמים בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מַלְךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִיְנֵי בְשָׂמִים:
 בְּבִרְכַת בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ לְבִיט בְּד' צַפְרָנִיו וְהֵמָּה יְהִיו כְּפוּיִים עַל הָאֲגוּדֵל, וְלֹא יִרְאֶה הָאֲגוּדֵל:
 עַל הַגֵּר שֶׁשָּׁבַת בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מַלְךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ:
 בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מַלְךְ הָעוֹלָם, הַמְבַדִּיל בֵּין קָדֵשׁ לְחֹל,
 בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְבַדִּיל בֵּין קָדֵשׁ לְחֹל:

אם הבדיל על יין יאמר:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מַלְךְ הָעוֹלָם, עַל־הַגֶּפֶן וְעַל־פְּרֵי הַגֶּפֶן וְעַל־תְּנוּבַת
 הַשָּׂדֶה וְעַל־אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה שְׂרָצִית וְהִנְחַלְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ
 לְאֹכֹל מִפְּרִיהָ וּלְשִׁבּוֹעַ מִטּוֹבָהּ רַחֵם נָא יי אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ

ועל

תו"א א) ראה שו"ע אדה"ז סימן תרכד סעיפים ד-ה: ב) ראה ספר המנהגים עמ' 59: ג) ראה סידור עמ' 332: ד) ראה שו"ע שם סעיף ג: ה) ראה סידור: ו) ישעיה יב ב-ג: ז) תהלים ג ט: ח) שם מו יב: ט) שם פד יג: י) שם כ י: כ) אסתר ח טז: ל) תהלים קטז יג: מ) ברכות לה, א: נ) שם מד, א: ס) שם מג, א: ע) שם נא, ב: פ) פסחים קג, ב:

הנהגות 1) כשהרבי הבדיל בציבור: אחרי ברכת בורא פרי הגפן הניח הכוס, נטל הבשמים בשתי ידיו, ברך והניחם. ברך על האש והביט בצפרני שתי ידיו, תחילה כשהאצבעות כפופות (על האגודל) ואח"כ פשוטות (ראה שו"ע אדה"ז סימן רחצ סעיף ו). אח"כ נטל הכוס לברכת המבדיל. 2) הנוכחים אומרים הנה .. קראנו בלחש יחד עם המבדיל.

3) הנוכחים אומרים שורה זו בקול, והמבדיל חוזר ואומר: ליהודים .. כן תהיה לנו.

4) אומרים סברי מרגן גם ביחיד כשאינו מוציא אחרים [ידי חובתם] (ע"פ סה"מ"נ, עמ' 28).

5) יביט בצפרני שתי ידיו (מנהגי הרבי). יביט קודם כשאצבעותיו כפופות ואחר כך

כשאצבעותיו פשוטות (ראה שו"ע שם).

6) יש לברך ברכה מעין שלש בישיבה (שם סימן קפג סעיף יג).

ועל־ירושלם עירך ועל־ציון מְשֻׁכָּן כְּבוֹדָה ועל־מִזְבְּחָה ועל־היכלָה, ובְּנֵה ירושלם עיר הקֹדֶשׁ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ, וְשִׁמְחֵנוּ בָּהּ וּנְבָרְכֶךָ בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָהּ. כִּי אַתָּה יי טוֹב וּמְטִיב לְכָל וְנוֹדָה לָּךְ עַל הָאָרֶץ וְעַל־פְּרֵי הַגֶּפֶן. בָּרוּךְ אַתָּה יי, עַל הָאָרֶץ וְעַל־פְּרֵי הַגֶּפֶן:

ואם הבדיל על חמר מדינה יאמר:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא נִפְשוֹת רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנֵן עַל כָּל מַה־שֶּׁבְרָאתָ לְהַחְיֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כְּלִי־חַי. בָּרוּךְ חַי הָעוֹלָמִים:

למוצאי שבת

אחר הבדלה אומרים ויתן לך:

וַיִּתֵּן לָּךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, וְרַב דָּגָן וְתִירֹשׁ: יַעֲבֹדוךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָּךְ לְאֲמִים, הִיְוָה גְּבִיר לְאֶחִידךָ, וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָּךְ בְּנֵי אֲמֹךָ, אֲרָרֶיךָ אֲרוּר, וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ: וְאֵל שְׁדֵי יְבָרְכֶךָ אֶתְךָ וַיִּפְרֶךָ וַיְרַבְּךָ, וְהָיִיתָ לְקַהֵל עַמִּים: וַיִּתֵּן לָּךְ אֶת־בְּרַכַּת אֲבֹתָהֶם, לָּךְ וּלְזֶרְעֶךָ אֶתְךָ, לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אָרֶץ מִגְּרִידךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאֲבֹתָהֶם: מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעֲזֶרְךָ וְאֵת שְׁדֵי וַיְבָרְכֶךָ, בְּרַכַּת שָׁמַיִם מֵעַל, בְּרַכַּת תְּהוֹם רַבָּצַת תַּחַת בְּרַכַּת שָׁדַיִם וְרַחֲם: בְּרַכַּת אָבִיךָ גִּבְרוֹ עַל־בְּרַכַּת הַזֹּרֵי, עַד־תֵּאֵנֹת גִּבְעַת עוֹלָם, תִּתְּיִין לְרֹאשׁ יוֹסֵף,

ולקרקד

תו"א (א) תהלים כו ח: (ב) ברכות מד, א: (ג) סידור: (ד) בראשית כז כח-כט: (ה) שם כח ג-ד: (ו) שם מט כה-כו:

הנהגות (ו) אמירת ויתן לך היו משתדלים רבותינו נשיאינו לומר עם עוד אחד (שיחות קודש' תשל"ט, עמ' 52).

וּלְקַדְקֹד נְזִיר אַחִיו: וְאַהֲבָהּ וּבְרָכָהּ
 וְהִרְבָּהּ, וּבְרַךְ פְּרִי-בִטְנָהּ וּפְרִי-אֲדָמָתָהּ,
 דִּגְנָהּ וְתִירְשָׁהּ וַיְצַחֲקָהּ, שְׁגַר-אֶלְפִיךָ
 וַעֲשֵׂתָרֶת צֶאֱנָהּ, עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר-נִשְׁבַּע
 לְאֲבֹתֶיךָ לֵאמֹר: בְּרוּךְ תִּהְיֶה מְכַלֵּ-
 הָעַמִּים, לֹא-יִהְיֶה בְךָ עֶקֶר וְעַקְרָה
 וּבְבִהְמֹתֶיךָ: וְהִסִּיר יְיָ מִמֶּךָ כָּל-חֲלִי, וְכָל-
 מַדְוֵי מִצָּרִים הָרָעִים אֲשֶׁר יִדְעָתָה, לֹא
 יִשִּׁימֶם בְּךָ, וְנָתַנָּם בְּכָל-שְׁנָאֶיךָ:

הַמִּלְאָךְ הַגָּאֵל אֶתִּי מִכָּל-רָע, יְבָרַךְ אֶת-
 הַנְּעָרִים, וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי, וְשֵׁם
 אֲבֹתֵי אַבְרָהָם וַיְצַחֲקוּ, וַיִּדְּגוּ לָרֹב בְּקִרְבַּ הָאָרֶץ:
 יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם, וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכֹכְבֵי
 הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתְכֶם, יִסַּף עֲלֵיכֶם כָּכֶם,
 אֶלֶף פְּעָמִים, וַיְבָרַךְ אֶתְכֶם, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם:

בְּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר, וּבְרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֵה: בְּרוּךְ טַנְאָךְ
 וּמִשְׁאֲרֹתֶיךָ: בְּרוּךְ פְּרִי-בִטְנָהּ וּפְרִי אֲדָמָתָהּ וּפְרִי
 בְּהֵמָתָהּ, שְׁגַר אֶלְפִיךָ וַעֲשֵׂתָרוֹת צֶאֱנָהּ: בְּרוּךְ אַתָּה
 בְּבִאָךְ וּבְרוּךְ אַתָּה בְּצִיאָתָהּ: יֵצֵו יְיָ אֶתְךָ אֶת-הַבְּרָכָה
 בְּאֶסְמִיךָ, וּבְכָל מִשְׁלַח יָדְךָ, וּבְרָכָהּ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר-יְיָ אֱלֹהֶיךָ
 נָתַן לָךְ: יִפְתַּח יְיָ לְךָ אֶת-אוֹצְרוֹ הַטּוֹב אֶת-הַשָּׁמַיִם לְתֵת
 מִטֵּר-אֲרָצְךָ בְּעֵתוֹ וּלְבָרַךְ אֶת כָּל-מַעֲשֵׂה יָדְךָ, וְהִלְוִיתָ

גוים

גוים רבים ואתה לא תלוה: כִּי־יִי אֱלֹהֶיךָ בְּרַכְּךָ כַּאֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּךְ, וְהֶעֱבַטְתָּ גוֹיִם רַבִּים, וְאֵתָה לֹא תַעֲבֹט, וּמִשְׁלַחַת
בְּגוֹיִם רַבִּים, וּבְךָ לֹא יִמְשְׁלוּ: אֲשֶׁר־יְיָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ,
עִם, נוֹשָׁע בֵּיי, מִגֵּן עֲזָרָךְ, וְאֲשֶׁר־חָרַב גְּאוֹתֶךָ, וַיִּכְחָשׁוּ
אֱיֹבִיבֶיךָ לָךְ, וְאֵתָה עַל־בְּמוֹתֵימוֹ תִּדְרָךְ:
יִשְׂרָאֵל נוֹשָׁע בֵּי תְּשׁוּעַת עֲזָרָתִים, לֹא־תִבְשׁוּ וְלֹא־
תִּכְלָמוּ עַד־עֲזָרָתִי עַד: וְאֶכְלְתֶם אֶכּוֹל וְשָׂבוּעַ,
וְהִלְלֶתֶם אֶת־שֵׁם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא,
וְלֹא־יִבְשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וַיִּדְעֶתֶם כִּי בִקְרַב יִשְׂרָאֵל אָנִי,
וְאָנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וְאִין עוֹד, וְלֹא־יִבְשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: כִּי־
בְּשִׂמְחָה תִצְאוּ, וּבְשָׁלוֹם תִּגְבְּלוּ, הַהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ
לְפָנֵיכֶם רִנָּה, וְכָל־עֵצֵי הַשָּׁדָדָה יִמְחֹאוּ־כַף: הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי,
אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד, כִּי־עֲזִי וְזִמְרַת יְיָ יְיָ, וַיְהִי־לִי לְיִשׁוּעָה:
וּשְׂאֵבֶתֶם־מִים בְּשִׁשׁוֹן, מִמַּעֲיָנֵי הַיִּשׁוּעָה: וְאָמַרְתֶּם בַּיּוֹם
הַהוּא, הוֹדוּ לַיְיָ קְרָאוּ בְּשִׁמּוֹ, הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילָתוֹ,
הַזְכִּירוּ, כִּי נִשְׁגָּב שִׁמּוֹ: זָמְרוּ יְיָ, כִּי גָאוֹת עָשָׂה, מוֹדַעַת
זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ: צַהֲלִי וְרַנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן, כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבְּךָ
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא, הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה, קִוִּינוּ
לוֹ וַיּוֹשִׁיעֵנוּ, זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ, נִגִּילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ:
בּוֹרָא נִיב שְׂפָתַיִם, שָׁלוֹם | שָׁלוֹם לְרַחוֹק וְלִקְרוֹב, אָמַר יְיָ,
וּרְפָאתָיו: וְרוּחַ לְבָשָׂה אֶת־עַמְּשֵׁי רֹאשׁ הַשְּׂלִישִׁים,
לָךְ דָּוִד וְעַמְּךָ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, שָׁלוֹם | שָׁלוֹם לָךְ וְשָׁלוֹם לְעֲזָרָךְ, כִּי
עֲזָרָךְ אֱלֹהֶיךָ, וַיִּקְבְּלֶם דָּוִד וַיִּתְּנֶם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד:
וְאָמַרְתֶּם כֹּה, לְחַי, וְאֵתָה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם, וְכָל אֲשֶׁר־
לָךְ שָׁלוֹם: יְיָ עֲזוּ לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ | יְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

הללויה

תו"א (א) דברים טו ו: (ב) שם לג כט: (ג) ישעיה מה יז: (ד) יואל ב כז-כז: (ה) ישעיה נה יב:
(ו) שם יב ב-ו: (ז) שם כה ט: (ח) שם נז יט: (ט) דברי הימים-א יב יט: (י) שמואל-א כה
ו: (כ) תהלים כט יא:

על פי הקבלה אין לקדש הלבנה עד אחר ז' ימים למולד. ויש לקדש הלבנה בכגדים חשובים ונאים.¹
וקודם הברכה יאמר:

הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת־יְיָ מִן־הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַמְרוֹמִים:
הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָל־צְבָאוֹ:
הַלְלוּהוּ שֶׁשֶׁשׁ וַיְרַח, הַלְלוּהוּ כָל־כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ
שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר | מֵעַל הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ
אֶת־נְשָׁם יְיָ, כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם,
חֲקִנְתָּן וְלֹא יַעֲבוֹר:

²לֵאשֶׁר רָגְלוּ וַיְבִיט בַלְבְּנָה פַעַם אַחַת קוֹדֵם הַבְּרָכָה וְכַשִּׁיתְחִיל לְבָרֵךְ לֹא יֵרָאֶה בָּהּ כִּלְל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים,
וְבִרְוַח פִּיּוֹ כָל־צְבָאָם, חֶק וְזִמְן נָתַן
לָהֶם שְׂלָא יִשְׁנוּ אֶת־תַּפְקִידָם, שָׁשִׁים
וּשְׁמֹנִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם, פּוֹעֵל
אֶמֶת שֶׁפְּעֻלָּתוֹ אֶמֶת, וְלִלְבָנָה אָמַר,
שֶׁתַּתְּחִידֵשׁ עֵטְרַת תַּפְאֶרֶת לְעַמּוּסֵי
בִטָּן שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהַתְּחִידֵשׁ בְּמוֹתָהּ
וְלִפְאֹר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים:

³לְדַלַּג שְׁלֹשָׁה דְלוּגִים וַיֹּאמֶר:

בָּרוּךְ עוֹשֶׂה, בָּרוּךְ יוֹצֵר, בָּרוּךְ בּוֹרֵא, בָּרוּךְ
בָּרוּךְ קוֹנֵן. כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנִגְנֵךְ,
וְאֲנִי יָכוֹל לְנַגֵּעַ בְּךָ, כִּי לֹא יוֹכְלוּ כָל־

אוֹיְבֵי

תו"א (א) סידור: (ב) ראה 'תורת מנחם - התוועדויות' תשנ"ב כרך א, עמ' 225-6 ובהערות:
(ג) תהלים קמח א-ו: (ד) סנהדרין מב, א: (ה) תהלים לג ו:
הנהגות 1) ופניו לכון ירושלים (מזרח) (מנהגי הרבי).

אוֹיְבֵי לַנְּגוּעַ בִּי לְרַעָה: תִּפְּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה
וּפְחָד, בְּגִדְל זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאֶבֶן: כְּאֶבֶן יִדְמוּ
זְרוּעֶךָ בְּגִדְל וּפְחָד אֵימָתָה עֲלֵיהֶם תִּפְּל:

כִּכָּה יַעֲשֶׂה ג' פַּעֲמִים יִדְלַג שְׁלֹשָׁה דִּילוּגִים וְאוֹמֵר מְבֻרָךְ עוֹשֵׁךְ וְכוּ' עַד כֹּאן:

דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם: ג"פ

וְאוֹמֵר לַחֲבֵרו שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם. וְחֲבֵרו מְשִׁיב עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם: ג"פ
סֶמֶן טוֹב וּמִזֵּל טוֹב יִהְיֶה לָּנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל.

אָמֵן: ג"פ

קוֹל דְּוֹדֵי הַנְּהִיזָה בָּא, מְדַלֵּג עַל־הַהָרִים, מְקַפֵּץ
עַל־הַגְּבָעוֹת: הוֹמָה דְּוֹדֵי לְצַבֵּי אוֹ לְעַפְר
הָאֵיִלִּים, הַנְּהִיזָה עוֹמֵד אַחַר כְּתֻלָּנוּ, מִשְׁנִיחַ מִן־
הַחֲלָנוֹת, מִצִּיץ מִן־הַחֲרָכִים:

עֲשִׂיר לְמַעְלוֹת, אֶשְׂא עֵינַי אֶל־הַהָרִים, מֵאֵין יָבֵא עֲזָרֵי:
עֲזָרֵי מַעַם יי, עֲשִׂיה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אֶל־יִתֵּן לְמוֹט
רִגְלֶךָ, אֶל־יָנוּם שְׁמֶרְךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר
יִשְׂרָאֵל: יי שְׁמֶרְךָ, יי צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַנְּשַׁמֵּשׁ
לֹא־יִכְבֶּה, וַיְרַח בְּפִילָה: יי יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע, יִשְׁמֹר
אֶת־נַפְשֶׁךָ: יי יִשְׁמֹר־צִאֲתֶךָ וּבֹאֲךָ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֲזוֹ: הַלְלוּהוּ
בְּגִבּוֹרָתוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדֻלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר,
הַלְלוּהוּ בְּנִבְלָ וּבְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחּוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנְבִּים:
הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כָּל הַנְּשַׁמָּה
תִּהְיֶה יָהּ הַלְלוּיָהּ:

תנא

תו"א (א) שמות טו טז: (ב) סידור: (ג) ראש השנה כה, א: (ד) שיר השירים ב ח-ט: (ה) תהלים
קכא: (ו) שם קנ:
הנהגות (ו) בכל פעם העביר הרבי כאן ידו על פיו (מנהגי הרבי - וראה אג"ק כרך יא, עמ' קנ).

תִּנָּא רַבִּי רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל: אֱלֹמֵי לֹא
 זְכוּ יִשְׂרָאֵל אֱלֹא לְהַקְבִּיל פְּנֵי
 אֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים פַּעַם אַחַת בַּחֲדָשׁ,
 דַּיִם. אָמַר אַבְיִי: הֲלִכְךָ נִימְרִינְהוּ
 מְעוּמָד: מִי זֹאת עֲלָה מִן־הַמַּדְבָּר
 מִתַּרְפֻּקַת עַל־דוּדָה: וַיְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ,
 יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, לְמַלְאֹת פְּגִימַת
 הַלְּבָנָה, וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוֹם מְעוּט,
 וַיְהִי אֹרֶה־הַלְּבָנָה כְּאֹרֶת הַחַמָּה כְּאֹרֶת
 שְׁבַעַת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, כִּמּוֹ שְׁהִיְתָה
 קֶדֶם מְעוּטָה, שְׁנֵאמַר, וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים
 אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים. וַיִּתְקַן
 בָּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב, וּבִקְשׁוּ אֶת־יי
 אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מֶלֶכְכֶּם. אָמֵן:

לַמְּנִצָּח בְּגִינַת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ, יָאֵר פְּנֵינוּ
 אֶתְנוּ סְלָה: לְדַעַת בְּאֶרֶץ דִּרְכָּךָ, בְּכָל־גּוֹיִם יִשׁוּעַתְךָ:
 יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם: יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֻמִּים,
 כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל, וְלְאֻמִּים | בְּאֶרֶץ תְּנַחֵם סְלָה: יוֹדוּךָ
 עַמִּים | אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם: אֶרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ
 אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֲפִסֵּי־אֶרֶץ:

עלינו

תו"א (א) סנהדרין מב, ב: ב) שיר השירים ח ה: ג) ישעיה ל כו (בשינוי): ד) בראשית א טז:
 ה) הושע ג ה: ו) תהלים טז:

עֲלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲרוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שָׁלֵא עֲשָׂנוּ בְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ בְּמִשְׁפָּחוֹת
הָאֲדָמָה. שָׁלֵא שָׁם חִלְקֵנוּ כְּהֵם וְגוֹרְלֵנוּ כְּכֹל־הַמוֹנִם,
שָׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְלָרִיק; וְאַנְחֵנוּ כּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא: שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ
בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְשֹׁכֵנֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא
אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד, אִמֵּת מְלֻכְנוּ, אִפְס זוּלָתוֹ, כְּכַתוּב
בְּתוֹרָתוֹ, וְיָדַעַת הַיּוֹם וְהַיְשִׁבֵת אֶל־לְבָבְךָ, כִּי יי הוּא
הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד:
וְעַל־כֵּן נִקְוָה לָּךְ יי אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה
בְּתַפְאֶרֶת עֲזֶךָ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלֵים מִן־הָאָרֶץ
וְהַאֲלִילִים כָּרוֹת יִכְרֹתוֹן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁכֵי;
וְכֹל־בְּנֵי־בֶשֶׁר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־
רִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִפְירוּ וְיִדְעוּ כֹּל־יֹשְׁבֵי תִבְל, כִּי־לָךְ תִּכְרַע
כָּל־בָּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל־לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ
וְיִפּוּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר יִתְנוּ וְיִקְבְּלוּ כָּלֵם עֲלֵיהֶם
אֶת־עוֹל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם
וָעֵד, כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלָךְ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ
בְּכָבוֹד, כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ, יי | יִמְלֹךְ לְעַלְמֵם וָעֵד:
וְנֹאמַר, וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא
יְהִי יי אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:

יתגדל

תו"א א) אבות ג, א: ב) ישעיה נא יג: ג) דברים ד לט: ד) שמות טו יח: ה) זכריה יד ט: הנהגות 1) תפלת עלינו - בעמידה (שו"ע או"ח סימן קלב סעיף ב).
2) כאן רוקקים (ראה ספר המנהגים, עמ' 17). ירק לשמאלו וכסה הרוק בנעלו (מנהגי הרבי - וראה שו"ע אדה"ז סימן צז סעיף ב).
3) יכרע וישתחוה (מנהגי הרבי - וראה שו"ע או"ח שם במגן אברהם ס"ק ב).

קדיש יתום

וַיִּתְנַדְּלֵנוּ וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן: בְּחַיִּיכוֹן
וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֵנְיָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח
וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעָלְמָא מִן כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא,
דְּאָמִירָן בְּעֵלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

אֵל־תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאם, וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תָבֵא: לְעֵצוּ עֲצָה וְתַפְּרָה,
דְּבָרוּ דְבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עֲמָנוּ אַרְיָ: וְעַד־זִקְנָה אָנִי הוּא, וְעַד־שִׁיבָה
אָנִי אֶסְבֵּל, אָנִי עָשִׂיתִי וְאָנִי אֵשָׂא וְאָנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט:

אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת־פְּנֶיךָ:

וינער שולי טלית קטן:

תו"א (א) איוב כה ב: (ב) משלי ג כה: (ג) ישעיה ח י: (ד) שם מו ד: (ה) תהלים קמ יד: (ו) סידור: הנהגות (1) אם אין חיוב – יאמר קדיש מי שאין לו אב ואם, ר"ל (אג"ק כרך י, עמ' שב).

(2) הרכנת הראש בקדיש בעת אמירת התיבות שמה רבא, ויקרב משיחה, ואמרו אמן (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) יהא שמה .. יתברך (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו קצת ואומר) וישתבח .. ויתהלל (וזוקף, וחוזר ומרכין ראשו ואומר) שמה דקודשא בריך הוא, ואמרו אמן (ספר המנהגים, עמ' 6).

(3) הטיית והרכנת הראש בעת אמירת עושה שלום של קדיש: עושה – לימין המתפלל. שלום – לשמאל המתפלל. במרומיו – באמצע, וזוקף ראשו הוא .. אמן – באמצע (מנהגי הרבי).

פרק מא

ערב ראש השנה

ופשוט שכנגון זה לא נקרא רגיל בפחות מג' פעמים ועיין ביו"ד סימן א' וסימן קפ"ד וסימן קפ"ט ופשוט הוא בלשונות הש"ס והפוסקים דלמיחש חיישינן בחדא זימנא ובתרי זימני הוי רגיל כמ"ש הש"ך (יו"ד סימן רכ"ו ס"ק י"א) אבל שיחול עליו שם חדש או איסור חדש כמו מועד מומחה מוחזק וכדומה וכן אעפ"י שלא נדר ולא היה בדעתו לנהוג כן לעולם יחול עליו שם נדר אינו נקרא רגיל עד שינהוג כן ג"פ (עיין בשו"ע אדמו"ר סימן רמ"ט סעיף י"ג בשם הרש"ל והב"ח והמג"א) וזהו שכתוב בשו"ע יו"ד סימן רי"ד ואם בשעה שהתחיל לנהוג כן היה בדעתו לנהוג כן לעולם ונהג כן אפילו פעם אחת צריך התרה עכ"ל השו"ע. הרי שמ"ש ואפילו לא נהג אלא פ"א קאי על מי שהי' בדעתו לנהוג כן לעולם אבל מי שלא היה בדעתו לנהוג כן לעולם א"צ התרה עד שיהי' רגיל בזה המנהג דהיינו שנהג כן ג"פ. וכן הוא בפירוש בשו"ע אדמו"ר סימן תס"ח סעיף י"ז וכן מוכח לשון אדמו"ר בשו"ע הלכות נט"י סימן קס"א סעיף ח' שכתב ונכון להתנות ולומר שאינו מקבל זה בתורת חובה אלא בתורת רשות כדי שאם איזה פעם (היינו שאחר שיהי' רגיל לעשות כן) לא יזדמנו לו מים כ"כ לא יצטרך להחמיר כמנהגו וכן ראוי לעשות להתנות בכל דבר שאדם רוצה להחמיר על עצמו (היינו שדעתו לנהוג כן לעולם) עכ"ל. וכן הוא במטה אפרים סימן תקצ"ז סעיף ח' לענין מי שהתענה תענית חלום בר"ה שצריך להתענות כל ימיו בר"ה משום סכנה ומי שאינו ירא לנפשו א"צ לנהוג כן לעולם פסק שם שאם התענה גם בר"ה שאח"כ בלא תענית חלום או צריך התרה בר"ה השלישי (היינו מפני שהתענה פעם שני בלא ת"ח הרי שהי' דעתו לנהוג כן לעולם) ואם לא התענה בר"ה שאח"כ א"צ שום התרה

(א) מה שאמרו בגמרא (נדרים כ"ג ע"ב) יעמוד בר"ה כו' אין פירושו ביו"ט של ר"ה שהרי אין מתירין נדרים ביו"ט אלא פירושו בתחלת השנה (וכן הוא בפ"י הרא"ש) לכן מתירין ער"ה. ומה שאומרים כל נדרי בעיו"כ לעת ערב תירץ מהרי"ל דיו"כ נקרא ג"כ ר"ה כדכתיב (יחזקאל מ') בראש השנה בעשור לחודש (טור שו"ע או"ח סימן תרי"ט יו"ד סימן רי"א).

(ב) מה שהשמיט נזירות בנוסח התרת נדרים הוא משום דסתם נזירות א"צ להזכיר כמ"ש בשו"ת מהר"מ גלאנטי (הובא בבאה"ט יו"ד סימן רט"ו ס"ק ג') דכל נדרי מבטל נזירות אעפ"י שלא אמר נזירות הוא בכלל נדרים עכ"ל ונזירות שמשון אינו מועיל התרה כמ"ש ביו"ד סימן רל"ט באה"ט ס"ק י"ג ובפ"ת שם ס"ק ו' כתב ודע דמה שכתוב בנוסח התרת נדרים שאנו נוהגין בגלילות אלו לאמרם בער"ה וכל מיני נזירות שקבלתי עלי ואפילו נזירות שמשון כו' נוסחא מוטעת היא שהרי נזירות שמשון אין לה התרה כלל כו' והוא ש"ס ערוך והלכה פסוקה וכנזכר בש"ך עכ"ל.

(ג) שנהגתי שלשה פעמים. בספר קיצור שו"ע תמה ע"ז וז"ל וצ"ע מה שאומרים שנהגתי שלשה פעמים והלא אין חילוק ואפילו לא נהג רק פעם אחד צריך התרה עיין ב"י יו"ד סימן רי"ד עכ"ל. ובאמת אין מקום לתמיהתו ונוסח אדמו"ר ז"ל ברור כהלכה דהנה אין הנדר חל עד שיוציאו בשפתיו ויהי' פיו ולבו שוין (יו"ד סימן ריו"ד) ומ"ש בשו"ע סימן ריו"ד שאפילו על מנהג צריך התרה כתורת נדר ומבאר שם דהיינו מי שרגיל במנהג הזה כו' צריך שיתירו לו כו'

בכמה מקומות נוספו בשולי העמוד הערות מכ"ק אדמו"ר זי"ע, אותן רשם על גליון סדור תורה אור שלו.

גדר (היינו שרגיל בהם) בכולהון אתחרטנא בהון מעיקרא אבל אם לא גמר כן בלבו לנהוג כן לעולם ולא נהג כן רק פעם אחד א"צ שום התרה.

(ד) סדר הנזיפה, נמצא בסדורים ישנים גם בסדור שער השמים משל"ה.

עכ"ל. וזהו שדקדק אדמו"ר בלשון התרת נדרים. שמעו נא כו' בכל לשון של איסור שיצא מפי (היינו נדרים וידות וכנויים ונזירות) שנדרתי וגמרתי בלבי לעשות (היינו שהי' בדעתו לנהוג כן לעולם גם שלא הוציא כן בשפתיו רק שנהג כן אפילו פעם אחד) שנהגתי שלשה פעמים ולא התניתי שיהא בלי

פרק מב

ראש השנה

(ה) תן פחדך בטור כתוב שיש בו מ"ד תיבות ובסדור האריז"ל כתוב שיש בו מ"ב תיבות חוץ מתיבת ובכן היינו משום שהאריז"ל לא גריס תיבת כמו ועיין בפע"ח שער ר"ה פרק ז'.

(ו) בעשן תכלה. בעשן בניית ולא בכ"ף שהוא ע"ש הכתוב (תהלים ל"ז כ') כלו בעשן כלו ותרגומו ובתנן גיהנם יגמרון (אבודרהם פר"ח).

(ז) ותמלוך (תקוני זוהר תקון נ"ה).

(ח) ותתן לנו. ואין מזכירין של ראש חדש (עירובין דף מ' ע"א).

(ט) בשבת זכרון תרועה (ר"ה כ"ט ע"ב ירושלמי ר"ה פ"ד ה"ל א' מדרש ויקרא רבה פ' כ"ט מס' סופרים פי"ט טור בשם רב האי גאון*.

(י) מלוך על העולם כלו ואין אומרים על כל העולם כלו (כ"כ בלבוש).

(יא) ודברך מלכנו (ספר המנהיג הלכות יו"כ אות נ"ז ודיני ר"ה אות ג' טור סימן תקפ"ב מהרי"ל) ואדמו"ר בש"ע כתב כהמג"א לומר ודברך אמת ולא לאמר ודברך מלכנו אבל בסדור פסק כהמקובלים לומר ודברך מלכנו ועיין לעיל ברכת

(א) תפוח מתוק בדבש. הוא עפ"י הגמרא הוריות דף י"ב ע"א כריתות דף ו' ע"א ועיין בד"מ בשם מהרי"ל טעם עפ"י קבלה לאכול תפוח ועיין במט"מ סימן תש"צ.

(ב) יהי רצון מלפניך שתחדש כו' ולא כמו שנמצא בסדורים חדשים יהי רצון מלפניך ה' או"א שתחדש כי נוסח אדמו"ר בהסדורים שנדפסו בחייו הוא כמו שנהג רב האי גאון (ב"י סימן תקפ"ג בשם המרדכי שכן נהג רב האי גאון וכן הוא באבודרהם) ומה שכתב הב"י שהאבודרהם הביא בשם י"א לאמרו בלשון תפלה יר"מ ה' או"א שתחדש כו' הנה בעלי השו"ע לא הביאו כלל דעת י"א הללו והגם שבסדור הראשון שקלאו נדפס יר"מ ה' או"א שתחדש אבל בהסדור שנדפס אח"כ בקאפוסט אשר הגיה אדמו"ר לא נמצא רק יר"מ שתחדש גם לא יתכן שאדמו"ר יתקן נוסח דלא כמו שנהג רב האי גאון.

(ג) לדור ודור המליכו (סדור רב עמרם אבודרהם פע"ח סדור האריז"ל).

(ד) ובכן יתקדש (ספר המנהיג אבודרהם פע"ח סדור האריז"ל) והטעם שאומרים ובכן ולא ואז עיין בטור סימן תקפ"ב וב"י שם ובזוהר בשלח נ"ב ע"א ובכן הוא שם ע"ב מן ויסע ויבא ויט ומ"ש שם בזוהר תלת ובכן ולפי הנוסח שאומרים ג"כ ובכן יתקדש יש ארבעה ובכן תירץ במקדש מלך בשם ספר הכונות.

(*) לכאו' צ"ל: גאון. המו"ל.

הדור שנענה באותו תפלה הוסיפו עליה דברי בקשות ותחנונים וקבעום לעשיית. ועד היום נהגו בקצת מקומות לאמרו גם בשני וחמישי (הובא בב"י סימן תקפ"ב ועיין בתניא רבתי סימן ע"ד ובמט"מ סימן תת"א).

(יג) אין לומר בר"ה אבינו מלכנו שיש בר הזכרת חטא ועון (ב"י סימן תקפ"ד ובמשנת חסידים). בר"ה הנשמות משוטטות בעולמות העליונים לבקש רחמים על החיים (זוהר תרומה קמ"ב סוף ע"א).

הפטורה שיהי מעין החתימה סמוך לחתימה. בשבלי הלקט סימן רפ"ו כתוב נוסחא אחרת ודברך אמת וקים לעד ומבלעדיך אין לנו מלך אלא אתה בא"י מלך כו' והיינו שיהי מעין החתימה סמוך לחתימה.

(יב) אבינו מלכנו בנוסח הארוך. בסדור רב עמרם נקרא אבינו מלכנו דתקינו קמאי וז"ל הכל בו לפי שמצינו (תענית כ"ה ע"ב) פעם גזרו תענית על הגשמים ולא נענו ירד ר"ע לפני התיבה ואמר אבינו מלכנו חטאנו לפניך כו' מיד נענה כשראה אותו

פרק מג

תקיעות מוסף דר"ה ותשליך

ולפי"ז מובן מ"ש אדמו"ר יכין עצמו לתקוע בשופר ויאמר כו' ההכנה היא שיאמר זה המזמור ז"פ. ענין מ"ט פנים טמא ומ"ט פנים טהור הוא במדרש תהלים סימן ז' וסימן י"ב זוהר שמות ט"ו ע"ב משפטים כ"ג ע"א וב- תקונים תקון י"ט ומה שבגמרא (עירובין י"ג ע"ב) איתא מ"ח פנים תירץ שם המהרש"א שאותו תלמיד השיג פנים אחד פחות מן מרע"ה שהשיג מ"ט פנים כו' עיי"ש.

(ב) קולי שמעה בפע"ח דפוס דובראוונא כתוב כזה ויאמר ו' פסוקים שר"ת שלהם קר"ע שט"ן ואלו הם קולי שמע' וגו' ראש דברך וגו' ערוב עבדך וגו' טוב טעם וגו' נדבות פי וגו' הרי שמפע"ח אין הכרע אם כונתו על פסוק קולי שמעה שהוא מתמניא אפי שבתהלים כמו שאר הפסוקים הללו שהם מתמניא אפי והקו שעל תיבת שמע' מורה על חסרון הה"א או שכונתו ע"פ קולי שמעת מן איכה והקו מן תיבת שמע' מורה על חסרון התי"ו ובסדור האריז"ל זלקווא כתוב הפסוק קולי שמעת אבל אדמו"ר הכריע לומר את הפסוק קולי שמעה שהוא ג"כ מתמניא אפי.

(ג) יהי רצון כו' שקודם תקיעות ולאחר תקיעות הם מפע"ח וסדור האריז"ל.

(א) אחר קריאת התורה יכין עצמו לתקוע בשופר ויאמר מזמור זה ז' פעמים. זה הלשון לא נמצא בסדורים רק בפע"ח דפוס דובראוונא ובמשנת חסידים כתוב בזה הלשון יכין עצמו לתקוע בשופר אחר קריאת התורה לעורר הז"א כו' ולכאורה אם רצה אדמו"ר לבאר בסדור את הקבלה והסוד במה יכין א"ע הי' לו להעתיק לשון הפע"ח יכין עצמו. אמנם בפע"ח מבאר באורך איך ע"י השופר מתעלין ומתמתקין הדינים והגבורות דשם אלהים עיי"ש ובסדור ר' יעקב קאפיל ור' שבתי כתוב שלכן אומרים זה המזמור קודם תקיעות שיש במזמור זה ז"פ אלהים כו' ובאמירה זו מתבטלין ומתעלין כל הדינים קשים ורפים ומהפכין ממתן הדין למדת הרחמים ובאמירתו ז"פ יש מ"ט פעמים אלהים נגד מ"ט פנים טמא ומ"ט פנים טהור ובזה מתמתקין ויוצאין זכאין בדין עכ"ל וכן הוא במדרש תהלים סימן מ"ז כיון שעלה הקב"ה לדין יושב על כסא לדון כיון שתוקעין בשופר הוא עולה והופך מדת הדין למדת הרחמים ועולה בדין משהשופר עולה בת- רועה כמ"ש והוי' בקול שופר (זכרי' ט') ברחמים שנאמר ה' ה' אל רחום וחנון וכן הוא במדרש ויקרא רבה פכ"ט ע"פ עלה אלהים בתרועה וברוקח סימן ר' בשם הפסיקתא.

צ' קולות ואחר סיום התפלה לפני קדיש בתרא תוקע להם היחיד עשרה קולות כך קבלתי ומצאתי סמך לדבר בפרשת אמור בילמדנו זה שאמר הכתוב הן אתם מאין ופעלכם מאפע (ישעי' מ"א כ"ד) מאה פעיות כו'.

(ט) זה היום תחלת מעשיך (ר"ה דף כ"ז).

(י) ועל המדינות בו יאמר (ירושלמי ר"ה פ"א הל' ג' ויק"ר פכ"ט ילקוט פנחס רמז תשפ"ב).

(יא) אלהינו ואלהי אבותינו זכרנו. מה שבתפלת מוסף דר"ה השמיטו את תפלת ר' ישמעאל בן אלישע (ברכות דף ז' ע"א) שיכבשו רחמיך את כעסך כו' ויגולו רחמיך על מדותיך כו' שאומרים בתפלת תענית (טור או"ח סי' תקע"ט) ובהבקשה שאומרים בכל יום אחר פ' העקדה. וב-אבודרהם ובתולע"י נמצא זה גם במוסף דר"ה. אבל בסדור האריז"ל ובסדור אדמו"ר השמיטו זה מתפלת מוסף דר"ה. י"ל הטעם שאחר התקיעות שכבר נהפך מדת הדין לרחמים ומברכין ע"ז שומע קול תרועת עמו ישראל ברחמים אין צריך לבקשת ויגולו רחמיך על מדותיך.

ואד' ה' בשופר יתקע. מה שתמיד כשנכתב אד' הוי' קורין אד' אלהים, הוא בזוהר ואתחנן דף ר"ס ע"ב.

(יב) הנוהגין עפ"י הזוהר והתקונים להת-חיל קדושת מוסף כתר יתנו לך אין להם לומר הפיוט עשה למען שמך כו' הנערץ והנקדש כו' שנמצא במחזורים קודם ככתוב על יד נביאך שהפיוט הזה הוא במקום התחלת הקדושה נעריצך ונקדישך כו' וה-אומרים זה הפיוט ואח"כ מתחילין כתר אין זה אלא בלבול הנוסחאות אבל הפיוט דנעילה שערי ארמון נוהגין לאמרו כי הוא הקדמה לכל הנוסחאות שהחרוז האחרון הוא שערי כתר כו' ובהם תוערץ ותוקדש כו'.

(יג) קבלה בשם הרוקח. בקצת מחזורים כתוב כאן כמ"ש בד"מ סימן

(ד) תוקע תשר"ת תש"ת תר"ת (ר"ה ל"ג ע"ב ל"ד ע"א).

(ה) אשרי העם יודעי תרועה. ע"ד המדרש ויקרא רבה פכ"ט יודעים לפתות את בוראם בתרועה כו' והוא עומד מכסא דין לכסא רחמים והופך להם מדת הדין למדת הרחמים.

(ו) תשע ברכות דמוסף ר"ה (ברכות כ"ט ע"א ר"ה ל"ב ע"א ירושלמי ברכות פ"ד הל"ג תקוני זוהר תקון נ"ה זוהר קרח קע"ט ע"ב): ונקראו תקיעתא דבי רב (ירושלמי ע"ז פ"א הל' ב' מדרש ויק"ר פכ"ט תנחומא פ' האזינו זוהר בשלח נ"ב ע"א וכתוב שם בהגהת הרח"ו דרב תנא הוא וחי ארבע מאות שנה והוא ר' אבא בעצמו כמ"ש ג"כ ביונת אלם עכ"ל (ועיין שו"ת חוות יאיר סימן קנ"ב ובסדר הדורות) ונקראו כן משום שנתקנו בבית מדרשו של רב.

(ז) עלינו לשבח הוא הקדמה למלכיות שאנו משבחים קודם להשי"ת שהבדילנו מן התועים, ומן ועל כן נקוה מתחילים סדר פסוקי מלכיות (ב"י סימן תקצ"א). כתוב בב"י סימן תקצ"א באשכנז אין אומרים היום הרת עולם אחר התקיעות שבתפלת לחש ובספרד נוהגין לומר גם בתפלת לחש ואדמו"ר הנהיג שלא לומר. וזה כמנהג האשכנזים כדי שלא להפסיק בפיוטים באמצע התפלה.

(ח) ותוקעין גם בלחש. ז"ל ספר המנהיג אות כ"א, במדינת בבל עושין מאה קולות וכך כתוב בערוך ערך כו"י מאה פעיות דפעיא אמיה דסיסרא (כי מן הפסוק ותיבב אם סיסרא למדו בגמרא (ר"ה ל"ג ע"ב) שיעור תרועות) וכך מנהגם מיושב ל' קולות וכן מעומד למוסף כשהיחידים מתפללין אחד תוקע להם על סדר הברכות ל' קולות שלשת הסימנים למלכיות וכן לזכרונות וכן לשופ-רות וכששליח צבור אומר במוסף בקול רם תוקעים שלשים קולות על סדר הברכות הרי

(*) צ"ל: ערך פע [כ"ה בספר המנהיג]. המו"ל.

שאינן דרכו של אדמו"ר בזה הסודור לבאר הטעמים אעפ"כ מבאר את הטעם מן תשליך משום שבסודור האריז"ל כתוב לילך אל הבאר כו' להשליך לשם עונותיו הגם שזה אינו שייך רק להבקיאים ומכונים הסודות עפ"י קבלה כמו שמבאר שם שזהו למצולות ים העליון אבל ההמון טועים לאמר משליכין את החטאים ועונות לנהר ורבים מלעיגים ע"ז לכן כתב אדמו"ר טעם המקובל השווה לכל.

(טז) מי אל כמוך. מה שציין אדמו"ר אותיות א' ב' עד י"ג ולא נמצא כז' בשארי סדורים. הטעם הוא שגם בזוהר נשא קל"א ע"ב מציין מספרם ועיי"ש דף קל"ד ע"ב והתשעה תקונים מן הפסוק מן המצר מבוארים שם קל"ט ע"ב.

תקצ"א בשעה שהקהל אומרים הוא אלהינו אין עוד יאמר החזן אתה הראת לדעת וכ"כ במהרי"ל ואינו מובן כי החזן אומר הוא אלהינו אין עוד והקהל כבר אמרו עלינו בתפלת לחש. אלא ודאי צ"ל בשעה שהחזן אומר הוא אלהינו אין עוד יאמרו הקהל אתה הראת. גם השמיט אדמו"ר מזה הנוסח את הפסוק וידעת וגו' מטעם שהחזן עצמו אומר וידעת וגו' וקבלה בשם הרוקח שהקהל יחזקו דבריו ויוסיפו עוד ראיות מן פסוקים אחרים אתה הראת שמע ישראל וגו'.

(יד) תשליך (מהרי"ל פ"ח סדור האריז"ל של"ה ועיין זוהר אמור דף ק"א ע"ב).

(טו) מים רומזים על חסדים כו' וגם דגים רומזים על עינא פקיחא. הגם

פרק מד

יום הכפורים

ובסדורים יש בזה נוסחאות שונות וכן בל-שונות הפוסקים. ולבאר זה הנה בפע"ח וב-משנת חסידים לא נזכר כלל מענין אמירת הפסוקים ואמירת זה חליפתי כו' ובטור מתחיל בלשון הפסוק תהלים יושבי חושך וגו' ואינו מוסיף התיבות בני אדם ובאבודרהם ומהרי"ל ולבוש נתוספו השתי תיבות בני אדם אבל פסוקי איוב אם יש עליו מלאך מליץ וגו' מצאתי כופר לא נמצא בהם רק במהרי"ל כתוב בזה"ל ורובא דעלמא מוסיפין גם לאמר פסוקי איוב אם יש עליו וגו' מצאתי כופר ועושה כסדר הזה ג"פ עכ"ל המהרי"ל. והנה ענין הכפרות כמו שבאר אדמו"ר ע"ד המבואר בפע"ח ומשנת חסידים וסדור האריז"ל שוחטין את התרנגול שנקרא גבר תמורת מיתת בני אדם שנקרא גבר דוגמת שער המשתלח (ובדרך כלל נקרא כפרה כמו ארבעה חלוקי כפרה דדריש רבי ישמעאל (יומא דף פ"ו ע"א) ובאגרת התשובה מאדמו"ר מבאר שלשה חלוקי כפרה). וענין חלוף ותמורת גבר בגבר נראה שמוסמך על פסוקי

(א) בעיו"כ מנהג לשחוט כו' אז חוט של חסד כו'. מה שמבאר טעם המנהג הוא משום שבטור כתב אין טעם למנהג זה והרמב"ן אוסרו משום ניחוש ודרכי האמורי (עיין ב"י וב"ח) ואדמו"ר קיים המנהג שכן הוא דעת רב האי גאון והאריז"ל לכן הוצרך לבאר טעם המקובל. ומהר"ל מפראג בספר נתיבות עולם נתיב הבטחון כתב שיש ראייה גמורה מן הגמרא (ברכות דף ס"ג ע"ב) ליקח בעיו"כ תרנגול לכפרה על נפשו עיי"ש.

תרנגול לבן כו' אבל שחור הוא תוקף הדינים המחשיך פני הבריות (זוהר ויחי רי"ח ע"ב).

(ב) ויאמר ג"פ בני אדם. כלשון הזה לא נמצא בשום מקום גם שינה ממ"ש בשו"ע שלו, ועושין כן ג"פ הרי שכונת אדמו"ר בסדור שיאמר ג"פ בני אדם עד מצאתי כופר אבל לעשות היינו לסבב סביב ראשו באמירת זה חליפתי כו' די בפעם אחד.

חליפתינו חליפתכן חליפתהן כו' כי אין להעמיס זה בלשונות הפוסקים והמקובלים וגם בסדור האריז"ל לא נמצא זה שהעיקר שחשבון הכפרות יהיו לפי חשבון בני אדם שבבית וצריך לחשוב בחשבון גם עוברין שבקעי אמן (לכן כתב הלשון לפי חשבון היינו עוברין שבמעי אמן ולא לפי מספר).

ועיקר מצות הכפרות היא ברכת השחיטה והשחיטה ובפרט עם כוונות המיו-חדות לזה והרב ר' יעקב קאפיל כתב בסדורו בזה"ל ואחר שנשחט נשאר בקדושה ואין צריך ליתנו לעניים (גם בשו"ע כתב שיותר טוב ליתן ממון לעניים) אלא מצותו נעשה בשחיטה עכ"ל. ולפי"ז אם נתנבלה בשחיטה צריך לשחוט אחרת אבל אם לא היתה מסו-כנת והשחיטה והברכה היו כדינא אע"פ שנטרפה א"צ לשחוט אחרת כיון שכל מה ששייך לכפרות נעשה כדין תורה.

(ג) ש להרבות באכילה ושתייה כשיעור שני ימים (ר"ה דף ט' ע"א יומא פ"א ע"ב ופרש"י שם ברכות ח' ע"ב פסחים ס"ח ע"ב) וזה הלשון כשיעור שני ימים נמצא בפע"ח ומשנת חסידים וסדור האריז"ל ומן המעשה שבמדרש בראשית רבה פי"א (הובא בתוס' כתובות דף ה' ע"א טור סימן תר"ד) אית חד יומא דכל חובין דאנן עבדין כל יומי שתא הוא מכפר עלינן וכד הוא אתי אנן צריכין ליקורא יתיה מוכח שבעיו"כ אכל סעודת יו"כ.

(ד) מלקות ילקו קודם טבילה ומנחה. בשו"ע סימן תריו"ד סעיף י"ג הביא שתי דיעות אם לטבול קודם מנחה או אחר מנחה ובפע"ח כתב קודם שיתפלל מנחה מלקות. ולטבול אחר מלקות לקיים באנו באש ובמים. והנה בכל השנה לבד ע"ש ועיו"ט היו לוקין את החוטאים בין מנחה למעריב (עייין לעיל והוא רחום דערבית) אבל עיו"כ הוא עיו"ט לכן ילקו קודם טבילה ומנחה.

(ה) בענין הספרים שמוציאין כו' פע"ח סדור האריז"ל וכתוב בפע"ח שמוציאין שלשה ספרים.

איוב שמסיים מצאתי כופר וגו' הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. ודוגמת שעיר המשתלח והכופר הוא ששוחטין את התרנגול שנקרא גבר תמורת בן אדם שנקרא גבר והבני אדם ילכו לחיים טובים ולשלום. וזהו שקודם הפסוקים מוסיפין התיבות בני אדם. ולכן אומרים פסוקי חבוש וחולה ופסוקי איוב מצאתי כופר שלשה פעמים כי על שלשה פעמים מועיל כופר. אבל מה יתן ומה יוסיף אם על זה התרנגול עצמו יאמר עוד שני פעמים זה חליפתי. וגם בשעיר המשתלח היה אומר פעם אחד כך ימחו כו' (ובכל מקום שכופלין ואומרים ג"פ הוא בדברים השייכים להעלאות או המשכות) ובסדור ר' יעקב קאפיל כתוב ויסבב על ראשו ג"פ ואומר זה חליפתי ולא נזכר שיאמר ג"פ.

ומה שמפסוקי תהלים מן ארבעה שצריכין להודות לא הובא רק פסוקי חבוש וחולה ולא פסוקי ים ומדבר מובן הטעם מפני שגם באיוב קודם מצאתי כופר לא חשיב ג"כ רק פסוקי חבוש וחולה. וישם בסד רגלי ישמור כל אורחותי וגו'. והוכח במכאוב על משכבו וגו' (עייין לעיל לענין ברכת הגומל פרק כ"ג כ"ד אות ב').

גם נראה שבשאר דברים שנהגו בכפרות לסבב סביב ראשו ולסמוך שתי ידיו ותיכף לסמיכה שחיטה מאחר שלא נזכרו בפע"ח ובמשנת חסידים וסדור האריז"ל וגם אדמו"ר השמיטם מן הסדור מסתמא לא שמיע ליה כלומר לא סבירא ליה.

העולה מזה שאדמו"ר לא הביא בסדורו רק מה שיש לו סמך מן הפוסקים ומקובל מרב האי גאון וקבלת האריז"ל היינו שלשה פעמים עם גבר שנקרא בני אדם ופסוקי חבוש וחולה ופסוקי מלאך מליץ (היינו מעשים טובים כדדריש בגמרא ובזוהר נשא קכ"ו ע"א וע"ב) מצאתי כופר היינו כפרה כקרבן או כענין הקרבנות (עייין רמב"ן על התורה ע"פ אם כופר יושת עליו) וכן חלוף ותמורה גבר בגבר וחליפתי תמורת כפרתי ע"ש החותך חיים לכל חי והשמיט מסדורו

מספר תהלים מפני שיש בהם תיבות כמנין כו' וראשי תיבות וסופי תיבות מן ד' מזמורים הללו עולה כמנין כו' וכעין זה כתב ג"כ אדמו"ר בסדור. ולכאורה הוא נגד הגמרא (ברכות דף ט' ע"ב) שתקנו פסוק יהיו לרצון אחר שמנה עשרה מפני שאמרו דוד אחר י"ח פרשיות ופריך הני י"ח הוי"ט ומשני אשרי האיש ולמה רגשו חדא פרשתא היא (ועיין בתוס' מגלה דף י"ז ע"ב) וא"כ אם נחשוב אשרי האיש ולמה רגשו לחדא פרשתא לא יעלה החשבון שבפע"ח ובסדור. וצריך לומר כמ"ש המהרש"א (שם ברכות דף ט' ע"ב) שאחר שתקנו ברכת המינים לברכה י"ט ולומר יהיו לרצון אחר י"ט ברכות התפלה חלקו למה רגשו מן אשרי האיש לפרשה בפ"ע כנגד ברכת המינים עכ"ל. ולפי"ז הכל ניחא כי הם אמרו והם אמרו והכל ברוח הקודש כמ"ש בגמרא.

ד' מזמורים הראשונים שבתהלים כי יש בהם ש"י תיבות כו' ור"ת וס"ת מה- מזמורים מנין קל"א כו' (בפע"ח ובמשנת חסידים כתוב עם הד' כוללים והכולל כולם ובמשנת חסידים נשמט כאן בדפוס ענין הש"י תיבות ואין זה אלא השמטת הדפוס) וגם יכוין בשם הוי"ה בנקוד בברית. ולכאורה הלשון של אדמו"ר אינו מובן: (א) הלא אין בהם רק ש"י תיבות. (ב) בר"ת וס"ת מהד' מזמורים א' ד' ל' ו' מ' ה' ל' י' מנינם עולים רק קכ"ו. (ג) מה הכריחו לבאר בהסדור כונות והנקוד בהשמות אשר גם באשרי ובשמנה עשרה שנמצאים בסדור האריז"ל ומשנת חסידים כו' השמיטם אדמו"ר מהסדור שלו מטעם המבואר לעיל. ועוד דהל"ל בקצור כמו שכתוב בסדור ר' יעקב קאפיל בליל יו"כ יכוין השמות בנקוד חירק ושנ"א (וכתב זה לענין אחר ולא לענין הד' מזמורים עיי"ש) אמנם בשער הכוונות כתוב בזה"ל. בליל יו"כ אחר גמר כל תפלת ערבית נוהגין לקרות ד' מזמורים כו' ש"י תיבות כו' גם ר"ת וס"ת כו' בגימטריא קל"א, ומי שקורא אותם ויכוין בהם ינצל מקרי. והר"ש ויטאל בנו של הרח"ו הקשה שם בשער הכוונות שאינו עולה רק קכ"ו ותירץ שיתכן שהוא מונה בחשבון הה"א

(ו) זה מקרוב התחילו להדפיס בסדורים מאמר הזוהר קם ר"ש (הוא בתקוני זוהר ליום ל"ז תקון ה') אבל בסדורים שנדפסו בחיי אדמו"ר ליתא גם לא היו נוהגין לאמרו קודם כל נדרי כי זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד ויותר טוב להתחיל כל נדרי מבעוד יום.

(ז) מחול לעונותינו (רש"י יומא דף ס"ח ע"ב).

(ח) ודוי יוהכ"פ (יומא דף פ"ז ע"ב) ברמב"ם סדר התפלה ובאיזה סדורים ישנים לא נמצא בנוסח על חטא רק א"ב אחד. ובסדור האריז"ל נמצא א"ב כפול וכן סדרו אדמו"ר בא"ב כפול ואין בו שנוי מסדור האריז"ל רק באות ח' אשר שם ע"ח שחטאנו לפניך בחלול השם ואח"כ ע"ח שח"ל בחוזק יד וכאן הקדים את הודוי דחוזק יד קודם לחלול השם וי"ל שטעמו דחוזק יד היא עברה שבין אדם לחבירו וחלול השם היא עברה שבין אדם למקום וכן מצינו בשו"ע סימן תר"ו לענין פיוס להקדים פיוס שבין אדם לחבירו ולכן הקדימו הונאת ריע להרהור הלב.

(ט) אבל אנחנו ואבותינו חטאנו. אשמנו נקרא ודוי זוטא ועל חטא נקרא ודוי רבה (ספר המנהיג הלכות יו"כ סימן נ"ז).

(י) מחילה לחטאים וכפרה לעונות וסלי-חה לפשעים כן הוא נוסח הרמב"ם בסדר התפלה וכן הוא באבודרהם עיי"ש הטעם.

(יא) אתה יודע רזי עולם. תקן רב (סוף מס' יומא).

(יב) ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח כצ"ל ובקצת סדורים מסיימין תיבות אלא אתה. ואין זה מנוסח אדמו"ר.

(יג) אחר ערבית יש לומר ד' מזמורים כו' פע"ח שער יו"כ שכן נהג האריז"ל וכן הוא באבודרהם. כתוב בפע"ח לאמר בליל יו"כ ד' מזמורים הראשונים

וכן בנוסח אתה כוננת שבסדור רב עמרם גאון ובסדור האריז"ל לא נמצא הפיוט והכהנים והעם רק שלשה פעמים שאומרים הפסוק כי ביום הזה יכפר וגו' לפני ה' תטהרו וכן משמע בזוהר פ' צו דף ל"ג ע"א אחרי דף ס"ז ע"א אבל אצל הגרלה שאומר לה' חטאת לא נמצא כלל הפיוט והכהנים כמ"ש הב"י שבנוסח אתה כוננת לא נמצא בהגרלה הפיוט והכהנים כו' רק שהב"י הוסיפו עפ"י האבודרהם וכן הוא בפע"ח ד' פעמים והכהנים (רק שבפע"ח טעות הדפוס דמוכח שסיים אצל הגרלה גם את הפיוט ואף הוא הי' מתכוין כו' ואומר תטהרו וזה בודאי אינו כי בהגרלה לא נמצא כלל הפסוק כי ביום הזה וגו' רק לה' חטאת וגם זה אינו לשון הפסוק כי בפסוק כתיב הגורל לה' ועשהו חטאת). לכן אדמו"ר בשו"ע לא הי' צריך לבאר דברי הרמ"א שלא נהגו ליפול על פניהם רק שלשה פעמים. אבל בסדור שהוסיף את הפיוט והכהנים גם אצל הגרלה הוצרך לפרש בכאן א"צ לכרוע. והנה בטור בשם אבי העזרי ובלבוש כתבו וכשיגיע החזן לתיבות לפני ה' תטהרו הוא שותק והקהל אומרים והכהנים והעם כו' וכורעים לפני ה' כמו שהיו עושין בבהמ"ק כו' ואנחנו עושים דוגמתו וזהו שיסד הפייט ואף הי' מתכוין כו' כנגד המברכים (היינו הקהל שאומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד) כלומר שהי' הכה"ג מאריך בשם הוי' בנעימות קול עד שהיו הצבור כורעים כו' ואז מסיים ואומר תטהרו עכ"ל הלבוש. וכן בזוהר אחרי דף ס"ז ע"א כדין כולהו נפלין על אנפיהו כו' והוא אתיב לגבייהו ואומר תטהרו. תטהרו לא אמרין שאר כהני ועמא בר כהנא רבא כו' שנפילת אפים של הקהל לא שייך רק בשעה שהכה"ג אומר תטהרו בודוים של הקהל.

(יח) כאוהל הנמתח תמצא במחזור. לכאורה אינו מובן מה נשתנה הפיוט הזה מכל הפיוטים הלא אפילו הפיוטים אוחילה לאל וכל מאמינים שנמצאים בפע"ח ובסדור האריז"ל עם כוונות עפ"י הסוד אעפ"כ לא העתיקם להסדור שלו וגם לא ציין תמצא במחזור. וי"ל הטעם כי סדר העבודה בנוסח אתה כוננת לא היו נמצאים

של האיש והם קל"א כנלע"ד (וזהו דוחק גדול) או אם נמנה ד' מזמורים והכולל כולם כו' כנלע"ד עכ"ל (גם זה דוחק) אבל הנה בפע"ח מסיים בזה"ל ונוהגין לומר ד' מזמורים הנ"ל כדי להנצל מקרי על ידי התיבות שלהם. בכונה הר"ת והס"ת שלהם כנ"ל עכ"ל. הרי שהזכיר כונה (כמו בלשון האריז"ל) רק שיעלה המספר קל"א ונראה שזהו כונת אדמו"ר הד' מזמורים (היינו ד' כוללים) גם ש"ו תיבות שיש בהם הרי ש"י כמנין קרי. והכונה מנקוד כל השמות מהמזמורים המנוקדים בנקוד בברית א"כ החמשה אותיות של בברית והקכ"ו של ר"ת וס"ת מנינם קל"א. וזהו שכתב אדמו"ר וגם יכוין כו' בנקוד בברית דהיינו להשלים מנין קל"א וזה ברור.

(יד) הזכרת נשמות. המנהג להזכיר נשמות ביו"ט שני וביו"כ הובא במעבר יבק שפתי רננות פכ"ג עיי"ש טעם הדבר ושיותר טוב לנדר גרות ושמן למאור. במדינות אלו נהגו להזכיר נשמות ברגלים ביום שקורין כל הבכור שמסיימין איש כמתנת ידו כו' כמ"ש במהרי"ל. הזכרות נשמות ביו"כ נמצא במהרי"ל וברמ"א סימן תרכ"א ויו"ד סוף סימן רמ"ט בשם הרוקח. הג"ה כ"ק (התיבות בעבור שנדרתי צדקה נמחקו ונכתב בצדו בעבור שבלי נדר אתן צדקה) ועיין לעיל לענין אב הרחמים.

(טו) עבודת יו"כ (יומא דף ל"ז ע"ב סדור רב עמרם ב"י סימן תרכ"א פע"ח סדור האריז"ל).

(טז) אתה כוננת תיקן יוסי בן יוסי כ"ג והב"י סימן תרכ"א הגיה קצת את הנוסח עפ"י הגמרא והפוסקים שלמדו דבריהם מן הגמרא ואדמו"ר הוסיף קצת הגהות באיזה מקומות.

(יז) כאן א"צ לכרוע. הרמ"א בסימן תרכ"א וכן אדמו"ר בשו"ע כתבו נהגו ליפול על פניהם בשעה שאומרים והכהנים והעם כו', והנה בהנוסח אמיץ כח שבמחזורים

אינו נכון לדעת הזוהר (וי"ל שלכונה הזאת הזכיר כאן את דברי המג"א סימן ק"ח ס"ק ה' כי שם הביא דברי הזוהר הללו בקצרה) ומה שאין אומרים שאר מזמור לומר אחריו קדיש כי דוקא אשרי מצינו גם בשאר תפלות שאומרים החצי קדיש שקודם תפלה ולא מזמור אחר כמ"ש התוספות (ברכות דף ל"א ע"א ד"ה רבנן) ובדרך כלל מה שאומרים קדיש אחר למוד אגדה או פסוקים הייבר כשאומר הקדיש בגלל הלמוד ולא כשלומד בשביל הקדיש. וגם זהו קדיש דרבנן או קדיש יתום ולא חצי קדיש.

(כ) נעילה יש מפרשים זמן נעילת שערים

בנהמ"ק ויש מפרשים נעילת

שער השמים (מטה משה) רב אמר צלותא יתירתא היינו שבעת נעילת שערים מתפללים עוד תפלה בשבע ברכות ושמואל אמר מה אנר מה היינו (עיי' ב"י סימן תרכ"ג יומא דף פ"ז ע"ב ירושלמי ברכות פ"ד הל"א תענית פ"ד הל"א).

(כא) ותתן לנו. הג"ה כ"ק [הש"ץ שאומר

הודוי בתוך התפלה צריך להז-

כיר של שבת באתה הבדלת כדרך שמזכיר של יו"כ שו"ע סימן תרכ"ג סעיף ו'].

(כב) אור ששבת (פסחים פרק מקום שנהגו

דף נ"ד ע"א ספר המנהיג מטה

משה) בסדור הראשון שקלאו נמצא כאן טעם על אור ששבת בדרך הקבלה לפי שהיא גופא כו' וזהו העתקה מן המשנת חסידים אבל בסדור שנדפס אח"כ בקאפוסט השמיטו זה מסתמא בצווי אדמו"ר כי אינו שייך לזה הסדור לבאר טעמים עפ"י קבלה בדבר שאינו נוגע למעשה ולהלכה.

בסדורים רק נוסח אמיץ כח שבמחזוריים ואדמו"ר הנהיג בסדור לאמר נוסח אתה כוננת כמו בסדור רב עמרם וכפי שהגיה הב"י ובסדור האריז"ל ושם בסדור רב עמרם וסדור האריז"ל לא נמצאו הפיוטים שאחר העבודה כמו במחזוריים שלנו רק חרוזים אחרים כמנהג הספרדים כאחלמה קבוע בעטרת כו' ואח"כ נמשכים שם חרוזים ופיוטים אחרים לכן הוכרח אדמו"ר להודיע אשר רק סדר העבודה יאמרו בסדר אתה כוננת אבל הפיוטים שאח"כ כאוהל הנמתח יאמרו מן המחזוריים כמנהג האשכנזים גם במשנת חסידים (מסכת יום ר"ה) כתוב שהפיוטים של האשכנזים נכונים מאוד.

(יט) מנחה וידבר וקטורת ואח"כ מתפללין

כו'. תפלת נעילה אומרים אשרי

ובא לציון ואח"כ מתפללין. הנה בטור ושו"ע סימן תרכ"ב וסימן תרכ"ג כתבו במנחה אומרים אשרי ובל"צ ולנעילה אומרים אשרי לבד והרמ"א כתב בשם הכל בו שבמדינות אלו נהגו לומר לנעילה אשרי ובא לציון ואדמו"ר בסימן תרכ"ב הביא שתי הדעות ולא הכריע ובסימן תרכ"ג המציא לשון חדש במקומות שאומרים אשרי ובא לציון קודם תפלת מנחה צריכים לחזור ולומר אשרי קודם תפלת נעילה כו' ובסדור פסק בפשיטות שלמנחה יאמרו רק וידבר וסדר הקטורת ולנעילה אשרי ובל"צ. ולהבין זה הנה בזהוהר פנחס דף רכ"ו ע"א מבואר הטעם שאין לומר ביום אחד ד' פעמים אשרי לשם חובה (וכן הוא באבודרהם במנחת שבת) רק בדרך שירות ותשבחות מותר לומר כמה פעמים. וזהו שבסימן תרכ"ג דקדק בלשונו שבמקומות שאומרים אשרי ובל"צ קודם מנחה צריכים לחזור ולומר אשרי קודם נעילה וזה

קלח דיני התרת נדרים

(א) **מה** שנוהגין בהתרת נדרים לומר אף שמצד הדין המבקש התרה צריך לפרט הנדר אך דעו נא רבותי כי א"א לפרטם כי רבים הם כו' זה אינו מועיל אלא לנדרים ששכח אבל לנדרים שלא שכח וזוכר אותם וצריך להתירם צריך לפרט הנדר ואם לאו אין מתירין לו ודי כשמפרט הנדר לפני אחד מהמתירין [שכולי לקט] ובתנאי מודעא שאנו מתירין אינו מועיל אלא בנדר שבינו לבין עצמו אבל בנדר שבין אדם לחבירו אינו מועיל.

קלט דיני חודש אלול וערב ראש השנה

(א) **ביום** שני של ר"ח אלול מתחילין לתקוע ותוקעין כל חודש אלול חוץ מערב ראש השנה (סימן תקפ"א).

(ב) **נוהגין** לעמוד באשמורת לומר סליחות ביום א' שלפני ר"ה ואם חל ר"ה ביום ב' או ג' אז מתחילין לעמוד מיום א' שבוע שלפניו כדי שאותן שמתענין עשיית יוכלו להתענות ארבעה ימים קודם ר"ה נגד ב' ימים ר"ה ושבת ועיו"כ שאין מתענין בהם ומי שמתענה בר"ה א"צ להתענות לפני ר"ה רק שני ימים ואף שנהג כמה פעמים להתענות ד' ימים לפני ר"ה אעפ"כ א"צ להתענות רק שני ימים ואין צריך התרה כי לא היתה כוונתו רק לתשלומין ועכשיו שמתענה בר"ה א"צ תשלומין (מ"א).

(ג) **הש"ץ** צריך להתעטף בטלית בשעה שאומר שלש עשרה מדות (שם).

(ד) **אבל** אסור לצאת מביתו לביהכ"נ לומר סליחות מלבד בער"ה שמרבין בסליחות אז צריך לילך לביהכ"נ (שם) אבל תוך י"ב חודש אסור להתפלל בימים נוראים כמו ברגלים אבל בדליכא אחר שרי (מ"א) אמנם סליחות מותר לומר אפילו בער"ה (פ"מ).

(ה) **ביום** ראשון של סליחות נוהגין רוב הקהל להתענות ונוהגין העולם להשלים התענית (מ"א סי' תקס"ב).

(ו) **ער"ה** נוהגין להתענות כולם וא"צ לא קבלה ולא השלמה אפילו אין מתענה עשיית ואין קורין ויחל וא"א אר"א ברכנו במנחה מפני שאינו ת"צ (מ"א סי' תקפ"ב).

(ז) **אם** חל ברית מילה בער"ה השייכים לברית מילה מצוה לאכול וכן מי שמזמין אותו הבעל ברית אף שאינו שייך לברית יכול לאכול שם (שם) רק שלא יאכלו בביתם קודם הברית ואחר שאכלו על הברית מותרין לאכול אפילו בביתם וב"ב מותר לאכול אפילו קודם הסעודה רק יזהר לעשות הסעודה קודם שעה עשירית זמניות (שם).

(א) והמעייין בזוהר ובכתבי האריז"ל
מהחטא הגדול ר"ל לאכול קודם אור היום לא
יעשה כן (באה"ט ס"ק י"ב).
(ח) רבים נוהגים (א) לאכול בער"ה קודם
עלות השחר משום חוקות העו"ג
הנוהגים להתענות בערב חגיהם ויכולין
לאכול בלא תנאי אחר שכן נהגו (שם).

(ט) אין נופלין על פניהם בער"ה בתפלה אבל באשמורת בסליחות נופלים ואף שנמשך
אמירת סליחות על היום אעפ"כ נופלין על פניהם (שם) ואין תוקעין בער"ה אפילו
יחיד בביתו אין רשאי לתקוע כדי לערבב השטן (שם).

(י) נוהגין לילך על הקברות קודם ר"ה ולהשתטח על קברי צדיקים ויקיף הקברות ולהרבות
שם בתחינות ונותנים שם צדקה לעניים קודם שיאמר התחינות ואין לילך על קבר
אחד ב"פ ביום אחד [מ"א בשם כתבים] ואומרים בכל סליחה בתחילתה או"א חוץ מן הסליחה
המתחלת בשם (מ"א שם).

(יא) מכבסין ומסתפרין בער"ה כדי להראות שאנו בטוחים בהשי"ת שיוציא לאור משפטנו
אבל עכ"פ לא ילבש בר"ה בגדים חשובים כמו בשאר י"ט רק שיהיה אימת
הדין עליו ונוהגין לטבול ער"ה משום קרי (שם).

קמ דין תענית של עשרת ימי תשובה

(א) המדקדקין נוהגין להתענות עשי"ת וארבעה ימים שאוכלים בהם היינו ב' ימים של ר"ה
ושבת ועי"כ משלימים אותם קודם ר"ה כמו שנתבאר לעיל (בסי' שלפני זה)
וכן נכון לעשות.

(ב) ובאלו התעניות איצ לא קבלה ולא השלמה וכן מי שאינו מתענה רק יום א' או ב' ימים
בעשי"ת אם נוהג כך בכל שנה איצ לא קבלה ולא השלמה אבל מי שאינו מתענה
בכל שנה צריך לקבל עליו אם רוצה להתענות וצריך להשלים רק אם מתנה בשעת קבלה שלא
ישלים איצ להשלים (סי' תקס"ב עי' במ"א).

(ג) אלו התעניות אם התענה שלשה פעמים בסתם צריך התרה ואם גמר בלבו שינהוג כן
לעולם אפילו לא נהג כן רק פעם אחת ועתה מתחרט ג"כ צריך התרה אבל אם לא נהג
עדיין אפילו פעם אחת אף שגמר בלבו לנהוג כן לעולם אין צריך התרה (א"ר סי' תקפ"ח).

(ד) באלו תעניות לפי שאיצ קבלה והשלמה אף שקיבל בפירוש התענית במנחה אם אירע
ברית מילה באותן הימים יכול לאכול על הסעודת ברית מילה ואחר שאכל על
הסעודה מותר אח"כ לאכול בביתו רק הב"ב בעצמו מותר לאכול אפילו קודם הסעודה מפני
שי"ט שלו הוא (מ"א סי' תקס"ח).

(ה) כל אלו התעניות אף שאיצ קבלה והשלמה יש להקל במקום שיש קצת חולה ואיצ התרה
דמסתמא הכי קבילו עליהו אם לא שמתענה יותר ממה שנהגו הציבור (מ"א שם וא"ר).

קמא דיני תפלה של ראש השנה

(א) יש נוהגים להתפלל בר"ה ויוה"כ בכריעה וצריכין לזקוף בברכת אבות כשיגיעו למלך עוזר כדי להראות שהשחיה ששוחה ברוך הוא חיוב ואח"כ ישחה בברוך אתה וכן בברכת ההודאה בסוף כשיגיע לוכל החיים יזקוף עצמו וישחה בברוך אתה ובשאר הברכות שאסור לשחות כשהגיע לברוך יזקוף עצמו וישאר זקוף עד שיתחיל ברכה אחרת ואחר שהתחיל הברכה יכול להתפלל בשחיה וכשיגיע עוד לברוך יזקוף עצמו וישאר ג"כ זקוף עד שיתחיל הברכה האחרת וכך יעשה בכל הברכות שאסור לשחות בהן תחילה וסוף (א"ר סי' תקפ"ב).

(ב) דיני זכרנו ומי כמוך והמלך הקדוש והמלך המשפט וכתוב ובספר הכל נתבאר על מקומו בש"ע של חול ע"ש.

(ג) צריך לומר לחיים בשו"א תחת הלמ"ד ואף דבכל השנה אומר בפת"ח ע"פ דקדוק אבל בר"ה שהוא יום הדין א"א בפת"ח שלא יהא משמע לא חיים (מ"א שם).

(ד) אם שכח לומר ובכן תן פחדך וחתם המלך הקדוש א"צ לומר רק אתה בחרתנו ואם טעה באתה בחרתנו והתפלל של חול דינו כמו ב"ט ע"ש.

(ה) צריך לומר שהשלטן בקמ"ץ תחת שי"ן הב' (מ"א שם).

(ו) אף שבכל ימות השנה מתפללין בלחש אבל בר"ה ויוה"כ נוהגים להתפלל בקר"ר אבל לא יגביהו קולם יותר מדאי ואם יכול לכיין טפי בתפלה כשמתפלל בלחש מוטב שיתפלל בלחש (א"ר שם) מר"ה עד מוצאי יוה"כ כופלין בכל הקדישים לעילא ולעילא (שם).

קמב דברים שנוהגים לאכול בליל ראש השנה

(א) יהא אדם רגיל לאכול בליל ר"ה רוביא דהיינו תלתן כרתי תמרי סלקא קרא וכשאכל רוביא יאמר יהי רצון מלפניך ה' או"א שירבו זכיותינו. כשאוכל כרתי יאמר י"ר שיכרתו שונאינו. סלקא יסתלקו אויבינו. תמרא יתמו שונאינו. קרא יקרע גזר דיננו ויקרא לפניך זכיותינו וכל מה שיקרא בכל מדינה בלשון רוביא יאכל אותו לסימן טוב ויאמר י"ר שירבו זכיותינו וכתב השלי"ה שיתעורר אדם בתשובה כשאומר י"ר ויתפלל על זה בלב שלם (א"ר סי' תקפ"ג).

(ב) יאכל (א) דגים בליל ר"ה משום סימן (א) ואין מבשלין בחומץ. לפרות ולרבות כדגים (שם)

ואוכלים בר"ה ראש כבש ואומר י"ר כו' כדי שנהיה לראש ולא לזנב וגם יש בו זכר לאילו של יצחק ואם אין לו ראש כבש יאכל ראש דג או של מין אחר משום טעם הראשון.

(ג) נוהגין לאכול בליל ר"ה תפוח מתוק בדבש ואומרים י"ר מלפניך ה' או"א שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה כדבש ומברכין על התפוח תחילה בורא פרי העץ שהתפוח

עיקר ועל הדבש א"צ לברך ואחר שאכל התפוח יאמר י"ר הנ"ל כדי שלא להפסיק בין ברכה לאכילה ואם אמר הי"ר בין ברכה לאכילה א"צ לברך שנית (מ"א וא"ר שם).

(ד) יש מדקדקים שלא לאכול אגוזים בר"ה שאגוז בגימטריא חטא ועוד שהם מרבים כיחה וניעה ומבטלים התפלה (שם).

(ה) לא ישמש מטתו בשני לילות של ר"ה ואם הוא ליל טבילה שלא היתה יכולה לטבור מקודם לכן מותר (שם) ויחזור ויטבול שחרית משום קרי (א"ר).

קמג דיני ראש השנה

(א) ויש שמדלגין בר"ה א"מ חטאנו לפניך לפי שא"א וידוי בר"ה (תקפ"ד ס"ב).
 (ב) ואדמו"ר סעיף ד' כתב שצריך לומר רוע גזר בנשימה אחת דהיינו שיקרע הוא יתברך את הרוע שבגזירה ומה שנשאר בגזירה יהיה לרחמים.
 (ג) אבל בנגונים אין להאריך כיון שהוא יו"ט.
 (ד) בד"א כשמלין בבהכ"נ אבל במקום שנוהגין למול כל אחד בביתו מלין אותו אחר יציאה מבית הכנסת.

(א) אומרים אבינו מלכנו (א) בר"ה אחר הש"ע של שחרית וכן בתפלת מנחה ואם חל בשבת א"א וכן א"א במנחה של ע"ש. יש לומר כלה בציר"י תחת הלמ"ד (מ"א) צריך לומר סלח ומחל כי מחילה גדולה מסליחה. צריך לומר קרע רוע במרכא טיפחא ובנשימה אחת (ב) (ט"ז). צריך לומר מחה והעבר חטאתינו ופשעינו כו'.

(ב) מאריכים בפיוטים ובתפלה (ג) אפילו יותר מחצות היום רק אם חל בשבת אין להאריך הרבה (שם).

(ג) המתפלל מוסף והתוקע הם חיובים לעלות לתורה ואם נוטלים שכר אינם חיובים (קיצור שלי"ה).

(ד) כשיש מילה מלין בין קריאת התורה לתקיעת שופר (ד) ואם המוהל בעצמו הוא התוקע נכון שלא ירחץ מדם המציצה ויתקע בפה מלוכלך בדם מילה כדי לערב מצות מילה בשופר (שם ט"ז) וכן אם חל ראש השנה בשבת אף שאין תוקעין מלין קודם אשרי.

קמד דיני תקיעת שופר וברכתו

(א) צריך לתקוע מעומד ואין לסמוך על שום דבר שאם ינטל אותו דבר יפול אבל הציבור יכולים לישב בתקיעות דמיושב אבל בתקיעות שעל סדר הברכות צריכין הציבור ג"כ לעמוד אבל בדיעבד אם תקע מיושב יצא (מ"א סי' תקפ"ה) ונוהגין לתקוע התקיעות שקודם התפלה על הבימה.

(ב) קודם שיתקע יברך אקבמ"י לשמוע קול שופר [ולא יאמר בקול שופר כי היכי דלא לישתמע שהוא ציית בקול שופר] ויברך שהחיינו ואין חילוק בין אם מברך לעצמו או שכבר יצא ומברך להוציא אחרים כגון אנשים שאין יודעין לברך בעצמן אפ"ה מברך שתי

ברכות אלו אבל אם תוקע להוציא אנשים שידעין בעצמן לברך והתוקע בעצמו יצא כבר השומע יברך ב' ברכות אלו (שם) וכן ביום שני בתקיעת שופר אומר שתי ברכות אלו לשמוע קול שופר ושהחיינו ונכון שילבש (א) בגד חדש בתקיעת שופר ביום שני.

(ג) טוב לתקוע בצד ימין אם אפשר ולא בשמאל משום דבשמאל התפילין מגינין ולכן איטר שמניח תפילין בימינו צריך לתקוע בשמאלו וגם משום דכתיב והשטן עומד על ימינו (שם מ"א) וצריך לכסות השופר בשעת ברכה (א"ר שם) ויהפוך פי השופר למעלה בשעת תקיעה (שם).

(ד) אם בירך תוקע אחד ולא היה יכול לתקוע יכול אחר לתקוע על סמך ברכה שבירך הראשון וכן אם התחיל לתקוע ולא יכול להשלים וכן אפילו ד' וה' יכולין לתקוע על סמך ברכה שבירך הראשון כיון ששמעו הברכה אבל אם התוקע הב' בא לביהכ"נ אחר שבירך הראשון ולא שמע הברכה מהראשון אם לא יצא השני ידי חובתו יכול לתקוע בברכה ואם יצא השני י"ח תוקע בלא ברכה כיון שהציבור כבר שמעו הברכה מהראשון (שם וא"ר).

(ה) בתקיעות שעל סדר התפלה יתקע אחר ולא הש"ץ כדי שלא יתבלבל ואם הוא מובטח שיחזור לתפלתו רשאי לתקוע אפילו אם יש שם אחר שיכול לתקוע ולכן האידנא שמתפללין מתוך הסידור אף שיש אחר שיכול לתקוע רשאי הש"ץ בעצמו לתקוע וכ"ש בתקיעות דמיושב שיכול הש"ץ לתקוע בעצמו אף שיש שם אחר (שם) אבל אסור לש"ץ להיות מקרא בתקיעות שעל סדר התפלה שאסור להפסיק.

(ו) ונוהגין להקרות לפני התוקע מלה במלה כל סדר התקיעות דמיושב ועל סדר הברכות כדי שלא יטעה (שם) וגם נוהגין שמחלקין התקיעות שעל סדר הברכות לכמה תוקעין ואין למחות בהם כדי לחבב המצות (ט"ז שם).

(ז) פעם אחת לא היו יכולין לתקוע והפך התוקע השופר וקרא לתוכו ויהי נועם ושוב יכלו לתקוע (מהר"י במ"א).

קמה מי הם הראויין לתקיעת שופר

(א) כל מי שאינו מחויב בדבר אינו מוציא אחרים ידי חובתו (א) (סימן תקפ"ט).

(ב) אשה פטורה מתקיעת שופר משום דהוי מ"ע שהז"ג ואע"פ שפטורה יכולה לתקוע וכן אחר אף שיצא כבר יכול לתקוע להוציא אותה אבל אינו רשאי לברך (א) ואלו הן הפטורים נשים ועבדים וחרש ושוטה וקטן חרש השומע ואינו מדבר הרי הוא כפקח וחייב בתקיעת שופר לפיכך הוא מוציא אחרים י"ח ואחד מהשומעים מברך והוא תוקע אבל המדבר ואינו שומע לאו בר חיובא הוא דאין המצוה בתקיעה אלא בשמיעה (סימן תקפ"ח סעיף ו' ז').

להוציאה בברכה אם הוא יצא כבר רק האשה
תברך בעצמה והוא יתקע לה (שם) ואיך
לתקוע לאשה רק אחר יציאה מבהכ"נ (ב).

(ג) סומא חייב בתקיעת שופר ויכול להו-
ציא אחרים ידי חובתו ואם היה
מוחזק לתקוע וסלקוהו מחמת שחששו לסכרת
רי"ז דס"ל כר"י דסומא פטור ממצות אם איך
בקי כמוהו יכולין לחזור ולמנות אותו להיות
תוקע ולכתחלה אין לסלקו אף שנמצא בקי
כמוהו (ג) (מ"א שם).

(ד) המתעסק בתקיעת שופר להתלמד לא
יצא י"ח וכן השומע מן המת-
עסק אף שכוון השומע לצאת לא יצא (שם).

(ב) ואדמו"ר ס"י תקפ"ט סעיף ב' כתב
והרוצה לתקוע בשביל נשים ולברך להן יתקע
בשבילם קודם שישמע התקיעות בבהכ"נ או
שיכוין בלבו שלא לצאת י"ח בתקיעות של
בהכ"נ דאז יכול לברך בשביל עצמו שעדיין
לא יצא י"ח. ואע"פ שהולך להן לתקוע
בבתיהן וחוזר לבהכ"נ ושומע התקיעות
דמעומד שעל סדר הברכות א"צ לחזור ולברך
עליהם ואע"פ שהפסיק בהליכה לבהכ"נ בין
ברכתו לתקיעות אלו שהרי אפילו אם הפסיק
בשיחה בנתיים א"צ לחזור ולברך כמשנ"ת
בסי' תקצ"ב.

(ג) לפי שהעיקר אצלנו דסומא חייב בכל
המצות האמורות בתורה.

(ה) נתכוין השומע לצאת ולא נתכוין התוקע להוציא או להיפך לא יצא ידי חובתו (שם).

(ו) ש"ץ שתוקע להוציא כל הציבור ושמע אחד אחורי ביהכ"נ התקיעות וכוון לבו לצאת יצא
אף שהש"ץ אינו יודע להוציא זה שעומד שם אעפ"כ יצא כי הש"ץ דעתו להוציא
לכל מי שישמע תקיעתו ובלבד שלא יעמוד רחוק מביהכ"נ כ"כ שאפשר שלא ישמע קול שופר
רק קול הברה (סי' תקפ"ט וסי' תקפ"ז).

קמו סדר התקיעות

(א) תקיעות דמיושב שלשה פעמים תשר"ת ושלשה פעמים תש"ת ושלשה פעמים תר"ת (סי'
תק"צ).

(ב) שיעור תקיעה של תשר"ת צריך להיות כשיעור שברים ותרועה והיינו י"ח כוחות כל
שהוא ובדיעבד אם לא עשה התקיעות של תשר"ת רק כשיעור תשעה כוחות כל
שהוא יצא אבל אם עשה פחות מתשעה כוחות לא יצא (שם).

(ג) שברים של תשר"ת לכתחלה לא יעשה יותר מג' שברים ואם עשה הרבה שברים בדיעבד
כשר ולא יאריך בשבר אחד יותר מג' כוחות דהיינו שנכלל השברים לא יהיה רק
ט' כוחות ובדיעבד אם האריך בשבר אחד של תשר"ת עד י"ז כוחות כשר אבל אם האריך עד י"ח
לא יצא שכבר נעשה תקיעה (א"ר) אבל אם לא האריך בתקיעה של תשר"ת כשיעור ח"י כוחות
ובשבר האריך לא יצא אליבא דכ"ע אף בדיעבד (שם).

(ד) תקיעה של תש"ת לכל הפחות צריך לעשותה כשיעור ט' כוחות ואם לא עשה כן אפילו
בדיעבד לא יצא ובשבר מהשברים של תש"ת אם האריך כשיעור ט' כוחות
אפילו בדיעבד לא יצא (מ"א שם).

(א) ואדמו"ר סיי תק"צ סעיף ט' כתב במקום שאין מנהג קבוע יש להנהיג לעשות בתקיעות מיושב בנשימה אחת כדי שתהיה הברכה שמברכין עליה כהלכה לד"ה אבל בתקיעות מעומד שאין מברכים עליהם יעשה בבי נשימות.

(ה) תקיעה של תר"ת צריך לכתחלה לעשו-
תה כשיעור ט' כוחות ואם לא
עשה בדיעבד רק אפילו כשיעור ג' כוחות
יצא (שם).

(ו) התרועה של כל הסדרים צריך לעשו-
תה לא פחות מט' כוחות ובי-
דיעבד אם עשאה כשיעור ג' כוחות יצא (שם).

(ז) השלשה שברים צריך לעשותם בנשימה אחת ובדיעבד יצא אפילו עשה בבי נשימות (שם).

(ח) ג' שברים תרועה דתשר"ת עושים (א) בשתי נשימות רק שלא ישהה בנתיים כדי נשימה
והמקרא צריך להקרות לו בפעם אחת שברים תרועה כדי שלא יפסיק התוקע בנתיים
כדי נשימה (שם).

קמז דין טעות בתקיעות

(א) כיון שהש"ת שתקע בטעות הן מעין
ש"ת שיש לו לתקוע בבבא זו הא למה זה
דומה לתוקע שמתחיל לתקוע ואין הקול עולה
יפה ופוסק וחוזר ומתחיל כו' (סיי תק"צ
סט"ו) ואפילו בסדר תשר"ת לא אמרו שא"צ
לחזור ולתקוע תקיעה ראשונה אלא כשלא
הפסיק בנשימה בין סיום הבי שברים
להתחלת התרועה שהריע בטעות אבל אם
הפסיק ביניהם בנשימה צריך לחזור ולתקוע
גם תקיעה הראשונה של בבא זו דכיון
שהפסיק בנשימה בין השברים להתרועה אין
שניהם נחשבים כתקיעה אחת ואין התרועה
מצטרפת כלל עם השברים וה"ז דומה למי
שהריע תרועה לבדו בלא שברים קודם שתקע
הג' שברים בסדר תשר"ת דצריך לחזור
ולתקוע תקיעה ראשונה של בבא זו לפי
שהפסיק בתרועה זו בין השברים לפשוטה
שלפניה שהרי תרועה זו אינה מעין השברים
שצריכים לו לתקוע בבבא זו ואע"פ שהוא
מעין התרועה שצריך לו לתקוע בבבא זו אין
זו מועיל כלום כיון שלא תקע עדיין השברים
של בבא זו (שם סעיף ט"ז).

(ב) ואדמו"ר פסק שצריך לחזור ולתקוע
תקיעה הראשונה (עיי באות שלפני זה).

(א) אם טעה בתשר"ת ואחר שתקע ב'
שברים טעה ולא תקע השבר הג'
והתחיל להריע בין אם נזכר באמצע התרועה
קודם שתקע ג' כוחות בין אם לא נזכר עד
אחר שגמר התרועה צריך לחזור ולתקוע ג'
שברים ותרועה בנשימה אחת אבל תקיעה
ראשונה (א) לא הפסיד. וכן אם טעה בתשר"ת
וקודם שהתחיל השברים תקע תרועה לא
הפסיד תקיעה ראשונה (ב) וא"צ לחזור
ולתקוע תשר"ת מחדש (סיי תק"צ א"ר דלא
כט"ז).

(ב) אם טעה בתש"ת ואחר שתקע ב' שברים
התחיל להריע או קודם שהתחיל
לתקוע השברים התחיל להריע אפילו נזכר
באמצע תרועה הפסיד גם תקיעה ראשונה
וצריך לתקוע תש"ת מחדש (שם).

(ג) אם טעה בתר"ת וקודם שהריע ג'
כוחות כשיעור התרועה התחיל
שברים או קודם שהתחיל התרועה תקע
השברים אפילו לא תקע אלא שבר אחד
הפסיד התקיעה ראשונה וצריך לתקוע מחדש
(שם).

(ג) שלא הקפידה תורה אלא שלא להפסיק בין תרועה לפשוטה שלפניה ושלאחריה.
 (ד) לפי שאינן רק מנהג בעלמא.
 (ד) ואם טעה ותקע שני שברים זה אחר זה לא הפסיק ביניהם בשתיקה הוי כאחד ויצא ואם הפסיק ביניהם בשתיקה הוי הפסק והפסיד גם התקיעה ראשונה וצריך לתקוע מחדש הסדר שעומד בה (שם מ"א) ואם התחיל לתקוע תקיעה אחרונה מהסדר ואין קולו עולה יפה ומתחיל לתקוע שניה נחשבת הכל לתקיעה אחת ולא הוי הפסק (מ"א שם).

(ה) ואם טעה ותקע גם תקיעה אחרונה מן הסדר ונזכר שטעה בהסדר אותה תקיעה אחרונה עולה בשביל תקיעה ראשונה ותוקע הסדר שטעה בו מחדש חוץ מתקיעה ראשונה (מ"א שם).

(ו) אם טעה בתקיעות דמיושב בתשר"ת אחד ושאר תשר"ת עשה כהוגן ולא נזכר עד שהתחיל לתקוע תשר"ת או תר"ת גומר הסי' כולו ואח"כ תוקע התשר"ת שטעה (ג) (מ"א שם).

(ז) בכל זה אין חילוק בין תקיעות דמיושב ובין התקיעות שעל סדר הברכות אבל התקיעות שתוקעין אחר התפלה אין בכך כלום (ד) (מ"א שם).

קמח דין הפסק בין הברכה לתקיעה

(א) בין התוקע ובין הציבור לא ישחו בין ברכה עד סוף התקיעות דמעומד. ובין הברכה עד סוף התקיעות דמיושב אסור להפסיק אפילו בתפלות לכן לא יאמר הי"ר הנדפס במחזורים ובסידורים בין התקיעות דמיושב רק יהרהר בלבו ואל יוציא בפיו או שיאמר הי"ר בסוף התקיעות דמיושב ואם הפסיק בין התקיעות אפילו בשיחה שאין צורך כלל א"צ לחזור ולברך אבל אם הפסיק בין הברכה לתחלת התקיעה שלא מענין התקיעות אפילו מענין התפלה צריך לחזור ולברך ואם מענין התקיעות הפסיק כגון שאמר הבא שופר לתקוע או שאמר לשכשך השופר שאין יכול לתקוע אין צריך לחזור ולברך (סי' תקצ"ב).

קמט דיני טלטול השופר

(א) דהיינו לסמוך בו את הקערה וכיוצא בזה בד"א בשבת אבל בחול אע"פ שמותר לטלטלו אף שלא לצורך גופו ומקומו דהוי כלי שמלאכתו להיתר אסור להשתמש בו וליהנות ממנו בו ביום שהרי הוקצה למצותו (אדמו"ר סי' תקפ"ח סעיף ה').
 (א) ר"ה שחל בשבת שאין תוקעין בו אסור לטלטל השופר אם לא לצורך (א) גופו ומקומו (סימן תקפ"ח).
 (ב) ר"ה שחל בחול לאחר שתוקעין אסור לתקוע בחנם ואפילו רוצה להתלמד ביום ראשון כדי שיתקע ביום ב' אסור אבל לטלטל השופר אחר שתקע מותר וכן לולב מותר לטלטל אף אחר שכבר יצא בו לפי שראוי עוד לאנשים אחרים שלא יצאו עדיין ואף ביה"ש מותרים ביום ראשון שמי ששכח ביום ראשון עד ביה"ש צריך לתקוע ביה"ש וכן ליטול לולב ביה"ש (א"ר סי' תקצ"ו ופ"מ במ"ז שם) וכן קטן אף שהגיע לחינוך מותרים לומר לו לתקוע כל היום כדי שיתחנך (סי' תקצ"ו).

(ג) בט"ז האריך בשאלה בר"ה שחל להיות ביום ה' ו' ולא בא להם שופר עד אחר שהתפללו של שבת מבעוד יום והתיר לתקוע בלא ברכה (סימן ת"ר).

קנ פרטי דיני שופר

(א) שופר של ר"ה אין מחללין עליו יו"ט ואין לילך חוץ לתחום כדי לשמוע קול ואפילו בדבר שיש בו משום שופר ואצ"ל שאין מביאין אותו מחוץ שבות כיצד היה השופר בראש האילן או מעבר הנהר ואין לו שופר אלא הוא אינו עולה באילן ואינו שט על פני המים כדי להביאו (א) וע"י עו"ג מותר דהוי שבות דשבות ובמקום מצוה לא גזרו (סי' תקפ"ז).

(ב) דיני אמירה לעו"ג להביא שופר מחוץ לתחום או מחוץ לייב מילין בין בשבת בין ביי"ט דינו כמו בלולב ונתבאר שם בהלכות לולב כל פרטי דינים.

(ג) יכול ליתן מים או שאר משקין בשופר ביי"ט כדי לצחצחו (שם).

קנא דיני תפלת מוסף של ראש השנה

(א) אחר התקיעות דמיושב אומר הש"ץ אשרי העם יודעי תרועה כו' ואומרים אשרי ומכניסין הס"ת להיכל (סי' תקצ"א).

(ב) ומתפללין וא"א פסוקי מוסף ר"ח אלא אומרים מלבד עולת החודש ומנחתה ועולת התמיד כו' ושני שעירים לכפר כו' וצריך לומר בשני ימים של ר"ה ואת מוספי יום הזכרון ואם אמר ואת מוסף יצא כיון שאמר מלבד עולת החודש כו' ואומר ג"כ ושני שעירים לכפר כו' (שם).

(ג) צריך לומר ועקידת יצחק לזרעו של יעקב תזכור (ט"ז שם).

(ד) יחיד המתפלל מוסף לא יתפלל בג' שעות ראשונות על היום (שם).

קנב דיני תענית בראש השנה

(א) יש מקומות שקבלה בידם שכל מי שרגיל להתענות בר"ה ומשנה רגילותו ואינו מתענה שאינו משלים שנתו ומי שאינו ירא לנפשו א"צ להתענות כל ימיו רק צריך התרה כמו שאר נדר (סי' תקצ"ג).

(ב) המתענה פעם אחת בר"ה ת"ח אם היה ביום ראשון צריך להתענות כל ימיו ב' הימים ואם הוא ביום שני מתענה כל ימיו יום שני לבד [ומי שאינו ירא לנפשו א"צ להתענות כל ימיו ואין צריך התרה אבל אם התענה עוד פעם אחת משום שהיה ירא ואח"כ אינו רוצה להתענות עוד צריך התרה כיון שכבר התענה הוי כמו שגמר בדעתו להתענות יום קבוע בכל

(א) עיין לעיל סימן קי"י

שנה והמתענה אפילו פעם אחת צריך התרה אבל בשביל פעם ראשון א"צ התרה כי בפעם הראשון היה מחמת חיוב ולא מחמת נדר כן נראה לפענ"ד ומה שמשמע בא"ר שגם בתענית חלום צריך להתיר נדרו אפשר כוונתו כשגמר בתחלה בדעתו להתענות כל ימיו ורוצה לחזור בו אז צריך להתיר נדרו].

(ג) בלא תענית חלום אסור להתענות בר"ה כמו שאר י"ט ומי שחלם לו חלום שהוא ספק אם מתענין עליו בשבת אין מתענין (מ"א וא"ר).

(ד) המתענה בר"ה א"צ למיתב תענית לתעניתו וא"א עננו בר"ה אם מתענה (שם).

(ה) דין המתענה בר"ה אם מותר לבשל לעצמו או לאחרים על י"ט או שבת ע"י לעיל בהל' י"ט בדין (א) עירוב תבשילין.

(ו) אפילו מי שנוהג להתענות בר"ה כלילה אסור להתענות (שם במ"א).

(ז) ר"ה שחל בשבת א"א צדקתך במנחה (סי' תקצ"ח).

קנג דין קידוש ליל שני של ר"ה ודין הבדלה במוצאי ראש השנה

(א) בין בתפלה בין על. (א) בקידוש ליל ב' של ר"ה ילבש בגד

חדש או מניח פרי חדשה כדי

להסתלק מן הספק ויאמר שהחיינו ואם אין לו בגד חדש או פרי חדשה אעפ"כ יאמר שהחיינו (סי' ת"ר) וכן אשה בשעת הדלקת נרות שצריכה לומר שהחיינו אם אפשר לה בבגד חדש או בפרי חדשה מוטב ואם לאו אעפ"כ תאמר שהחיינו.

(ב) במוצאי ר"ה מבדיל (א) על הכוס כמו בשאר י"ט (סי' תר"א).

קנד סדר עשרת ימי תשובה

(א) בכל הימים שבין ר"ה ליום הכפורים חוץ מערב יוה"כ אומרים א"מ ערב ובוקר מלבד

בשבת שא"א אפילו במנחה של ע"ש ואם יש ברית מילה באותן הימים אף שא"א

תחנון אבל אבינו מלכנו אומרים (סי' תר"ב).

(ב) אין נותנין חרם וכן אין משביעין אדם בב"ד עד אחר יום הכפורים (שם).

(ג) אין מקדשין הלבנה עד מוצאי יום הכפורים ושבת שבין ראש השנה ליוה"כ אומרים צו"ץ במנחה (שם).

קנה מנהג כפרות בערב יום כפור

(א) מה שנוהגין לעשות כפרות בערב יוה"כ הוא מנהג ותיקין וכ"כ האר"י ושל"ה ז"ל ע"ד הקבלה ונוהגין ליקח תרנגול זכר לזכר ולנקבה לוקחין תרנגולת ולאשה מעוברת

דרך החיים ונתיב החיים

לוקחין תרנגול ותרנגולת משום שמא תלד
זכר ואם נקבה תלד די לה ולבטה בתרנגולת
ששנים רשאים ליקח כפרה אחת (א) (מ"א שם).
אחד. אחד.

(ב) ובוחרים בתרנגולים לבנים אבל אין לחזר אחר לבנים דוקא משום דרכי האמורי רק אם
נזדמן לו לבן יקח. ומכל המיני בע"ח יכול ליקח לכפרה אפילו דגים אבל אסור
ליקח בע"ח הראויין להקרבה כמו תורים או בני יונה שנראה כמקדיש קדשים בחוץ (מ"א שם).

(ג) ושוחטין אותם באשמורת כי אז רחמים גוברים [של"ה בשם האר"י ז"ל] וטוב לפדותן
בממון ונותנים המעות לעניים ויש להסמיך שחיטת הכפרות מיד לאחר
שהחזירו עליו. וזורקין בני המעיים על הגגות או בחצר במקום שהעופות יכולין לקחת משם
(שם).

קנו דיני ערב יום הכפורים

(א) מצוה לאכול ולשתות בעיוה"כ ול-
הרבות (א) בסעודה ויכול למעט
מלימודו כדי לאכול ולשתות ומ"מ לא יאכל
(ב) אלא דברים קלים כגון דגים או עופות כדי
שלא יהא שבע ומתגאה (ג) (שם ט"ז סי' תר"ד
ומ"א).

(א) ולהרבות בסעודה כשיעור שני ימים
עיו"כ ויו"כ (סידור האריז"ל וסידור אדמו"ר).
(ב) אפילו בשחרית.
(ג) ואין אוכלים אפילו בסעודת שחרית
דברים המרבים זרע כגון שומים וביצים
ומאכלי חלב וחמאה אע"פ שהן מרבים זרע
מ"מ נוהגין לאכלם בשחרית כיון שהם
מאכלים קלים להתעכל (תר"ח סעיף ח' י').

(ד) ואדמו"ר סי' תר"ד סעיף א' כתב ומ"מ
מי שירצה להתענות על חלומו עד סעודה
המפסקת אין למחות בידו לפי שלא נאמר בו
עונג אלא שמצוה לאכול בו ואם אכל פ"א
ביום יצא י"ח.

(ב) אסור להתענות בו אפילו תענית חלום
ואפילו עד סעודה המפסקת (ד)
אסור לו להתענות (א"ר בשם של"ה דלא
כמ"א) כיון דאכילה בעצמה נחשבת כעינוי
ואם טעה והתענה אם לא התענה רק עד
סעודה המפסקת אין צריך למיתב תענית
לתעניתו (מ"א שם).

(ג) אין נופלים על פניהם בעיוה"כ גם א"א למנצח יענך ומזמור לתודה גם א"א בו אבינו
מלכנו אם לא שחל יוה"כ בשבת אז אומרים א"מ עיוה"כ שחרית אבל במנחה א"א
אפילו כשחל יוה"כ בשבת (מ"א שם).

(ד) אבל בערב שלפני עיוה"כ נופלין על פניהם במנחה וכן אם חל עיוה"כ ביום א' אומרים
צו"צ בשבת במנחה (שם) והנוהגים שלא לאכול בשר כי אם בימים שא"א תחנון אז
במקומות שאין מרבין בסליחות בשחרית נמצא שמחזיקין גם הלילה קצת ליו"ט מותרים לאכול
בשר בלילה אחר צ"ה אבל לפני צ"ה אף שהתפלל ערבית אסור לאכול בשר אבל במקומות
שמרבין בסליחות בשחרית אסורים לאכול בשר אפילו אחר צ"ה. אבל מי שנדר בפירוש שלא
לאכול בשר כ"א ביי"ט אסור לאכול בשר בלילה אפילו במקומות שאין מרבין בסליחות שחרית
אבל בערב יוה"כ ביום מותרין (מ"א שם).

קנז שיפיים אדם את חברו בערב יום הכפורים

- (א) ובשעת בקשת מחילה צריך לפרט החטא שחטא לחבירו ואם חבירו מתבייש בזה לא יפרט החטא (תר"ו סעיף א').
- (ב) בכל פעם במין ריצוי אחר.
- (ג) או שחושש שלא יבוא לעצמו איזו רעה ע"י שימחול לו דאז אי"צ למחול לו דחיינו קודמין לחיי חברו.
- (ד) בשו"ע אדמו"ר איתא שפשעתי כנגדו.
- (ה) אבל י"א שטעם טבילה זו היא משום תשובה כגר המתגייר ולפי זה יש לטבול ג' פעמים ואפילו נערים ובתולות שהם בני מצוה נוהגין לטבול אע"פ שאין קרי שייך בהן ואפילו מי שטבל בער"ה ולא ראה קרי אח"כ צריך לחזור ולטבול בעיו"כ משום תשובה (אדמו"ר סי' תר"ו סעיף י"ב).
- (ו) לפיכך אינה צריכה כלל לטבול בערב יו"כ.
- (ז) ואדמו"ר כתב אלא שיש לו לאחר הרחיצה והטבילה כל מה שאפשר שיהיה סמוך לחשיכה.
- (א) עבירות שנין אדם לחבירו אין יוה"כ מכפר עד שירצה את חברו ואפילו לא הקניטו אלא בדברים צריך לפייסו (א) ואם אינו מתפייס בראשונה יחזור פעם שנית ושלישית (ב) ובכל פעם יקח עמר שלשה אנשים ואם אינו מתפייס בג' פעמים אינו זקוק לו מיהו אם רוצה לפייסו יותר רשאי אם אין שם בזיון תורה מיהו יאמר אח"כ בפני י' שניקש ממנו מחילה ולא רצה למחול לו (סי' תר"ו) ואם הוא רבו צריך לילך כמה פעמים עד שיפויס (שם).
- (ב) המוחל לא יהא אכזרי מלמחול אם לא שמכוין לטובת המבקש מחילה [וכעין מעשה דרב ודר"ח] (ג) ואם הוציא עליו שם רע אינו צריך למחול לו ומכל מקום מדת ענוה למחול לו (מ"א שם).
- (ג) אם מת אשר חטא לו מביא עשרה בני אדם ומעמידם על קברו ואומר חטאתי לאלהי ישראל ולפלוגי זה (ד) שחטאתי לו והם ישיבו מחול לך מחול לך וצריך לילך שם יחף ואם הוא חוץ לג' פרסאות יכול לשלוח שלוחו על קברו ולפייסו עם עשרה בני אדם ויאמר הנני השליח של פלוגי מודה ברבים שפלוגי שלחני לבקש מחילה וכל בקשת מחילה יהיה בעיוה"כ (שם).
- (ד) תקנות קדמונינו וחרם שלא להוציא שם רע על המתים ואם חרפו אחר מיתה אי"צ לילך על קברו רק יבקש מחילה במקום שחרפו (מ"א).
- (ה) נוהגין לטבול בעיוה"כ משום (ה) קרי ולאדם חלש די בהטלת ט' קבין מים שאובין ואפילו מג' כלים ולא מד' וכששופכין מב' או מג' כלים אז צריך שלא יפסיק הראשון עד שיתחיל הב' ואם היה מקצת גופו במקוה ושפך עליו ט' קבין יצא אבל אם עמד בגיגית שיש בה מים שמכסים אפילו מקצת רגליו ושפכו עליו ט' קבין לא יצא (שם במ"א).
- (ו) אשה ששמשה תוך ג' ימים צריכה לכבד ביתה בחמין שלא תפלוט ש"ז ביוה"כ אבל אם היא סמוך לווסתה או לטבילתה לא תעשה כן כי אז רגילות להתעבר ויש לחוש שמא תשחית (ו) זרע הריון (שם במ"א).
- (ז) אבל תוך שבועה בעיוה"כ מותר לרחוץ (ז) אפילו שעה או ב' קודם הלילה שיוה"כ מבטל גזירת שבועה ואפילו הרחיצה בחמין ופשוט דשאר דיני אבילות כגון ישיבת הקרקע נוהגים עד הלילה דלא הוי לענין זה כ"ט דרק אכילה מצוה בעיוה"כ (מ"א שם).

קנח סדר הוידוי במנחה בערב יום הכפורים

(א) צריך להתודות במנחה בעיוה"כ קודם סעודה המפסקת ויחיד אומרה אחר שסיים תפלת י"ח וקודם הוידוי יאמר יהיו לרצון והש"ץ שמחזיר התפלה בקול רם במנחה אינו חוזר הוידוי ואין אומרים אבינו מלכנו ולא שום תחנה (סי' תר"ז).

(ב) כשמתודה בלחש נכון לפרט החטא הידוע לו שעשה אבל בקו"ר אסור לפרט החטא שאינו מפורסם וצריך לעמוד בשעת וידוי וצריך לשחות כמו במודים [עד אחר ועל חטאים שאנו חייבים עליהם ארבע מיתות בית דין] ולא יסמוך לשום דבר דסמיכה חשוב כשיבה (שם במ"א).

(א) במג"א מסיק לומר בגלוי ובסתר לפי

סדר הא"ב.

(ב) ואדמו"ר כתב בסדר מלקות ילקו

קודם טבילה ומנחה.

(ג) בעל חטא צריך לומר (א) בסתר ובגלוי.

בשגגה ובזדון. כפרה לחטאים

מחילה לעונות סליחה לפשעים. וכשמתודה

יכה באגרוף על החזה (שם במ"א). אין לדבר

בשעת הוידוי (שם).

(ד) על חטא שחטאנו לפניך ביצה"ר פי' היינו מה שגירה יצה"ר בנפשו כמאמר חז"ל רב לייט אמאן דמגרי יצה"ר בנפשו.

(ה) אחר (ב) מנחה לוקין ל"ט מלקות ברצועה של עגל כל דהו שהוא רק לזכרון בעלמא והנלקה יהיו פניו לצפון ואחוריו לדרום והמלקה יאמר ג"פ והוא רחום שהוא ט"ל תיבות כנגד ט"ל מלקות והנלקה יאמר וידוי (שם).

קנט סדר סעודה המפסקת

(א) ואדמו"ר סי' תר"ח סעיף ז' כתב אם

הפסיק מאכילתו בעוד היום גדול אע"פ

שהסכים בדעתו שלא לאכול עוד היום אע"כ

מותר לו לחזור ולאכול כיון שלא הוציא כן

בשפתיו דדברים שבלב אינן דברים ואם

הוציא כן בשפתיו אסור לו לאכול מדין נדר

ולא מחמת איסור יוה"כ כיון שאמר בפירוש

שלא יאכל עוד היום אבל אם קבל עליו

תענית של יוה"כ בסתם ולא אמר בפירוש

שלא יאכל עוד אם הוא עדיין קודם פלג

המנחה אין קבלתו כלום ומותר לחזור ולאכול

ואם הוא אחר פלג המנחה אזי מועלת קבלתו

וחל עליו כל חומר של יוה"כ ואסור במלאכה וברחיצה וסיכה חוץ מנעילת הסנדל כמ"ש בסי

תקני'ג וטוב להחמיר ולהתנות בסעודה המפסקת שיהא רשאי לאכול ולשתות עוד אחר הסעודה.

(א) צריך לאכול סעודה המפסקת קודם

בין השמשות ושיעור בין השמשות

הוא כמו רביעית שעה קודם צאת הכוכבים

וצריך להוסיף מעט (סי' תר"ח).

(ב) אם הפסיק מאכילתו בעוד היום גדול

(א) אין להקל לאכול אחר כך אם

לא שהתנה בפירוש שאינו מקבל תענית

וקבלה בלב קודם פלג המנחה אין בכך כלום

אם לא שקיבל בפירוש (שם במגן אברהם

בשם מהרי"ל).

(ג) בסעודה המפסקת לא יאכל דברים המחממים כגון מיני בשמים וחלב [וחמאה] אסור אף בשחרית שמרבה זרע וראוי לאכול בסעודה המפסקת מאכלים קלים להתעכל ולא יאכל שומשמן ולא אכילה גסה ואם אכל הרבה לא ישים אצבעו תוך פיו ביוה"כ כדי להקיא (שם במ"א).

קס דיני הטמנת חמין בערב יום הכפורים

(א) אין להטמין מעיוה"כ על מוצאי יוה"כ כמו שמטמינים מע"ש לשבת והטעם משום הכנה או משום דמיחזי כרעבתנותא (סי' תר"ט) וזה לא שיד רק כשמטמין מאכלים לצורך אכילה של מוצאי יו"כ אבל אם מטמין בתנור דברים שאינן לצורך אכילה של מוצאי יוה"כ כגון במדינתנו שעושין הפאוידל"ע ועושין הרבה בפעם אחת שצריך על זמן רב ושורק פי התנור בטיט מותר להטמין בערב יוה"כ בתנור שיתבשל שם ביוה"כ ואפילו אחר חצות מותר מידי דהוי אמלאכות שמותר לעשותן בע"ש מבע"י ונעשין מאליהן בשבת במקום שאין חשש שמא יחתה ואפילו אם רוצה לאכול מהפאוידל"ע במוצאי יוה"כ מותר לאכול ממנה.

קסא דיני הדלקת נרות ביום הכפורים

(א) נוהגין להרבות נרות ביוה"כ בבתי כנסיות ובבתי מדרשות וגם בביתו מדליק ומברכין להדליק נר של יוה"כ ואם חל בשבת אומר בברכה של שבת ושל יוה"כ וצריך להדליק גם בחדר שישן שם כדי שלא יבוא לשמש עם אשתו (סי' תר"י במ"א).

<p>(א) ולא עוד אלא שאם בא להדליק מעצמו צריך למחות בידו כמ"ש בסי' רע"ו (תר"י סעיף ו').</p> <p>(ב) לקדוש ה' מכובד זה יו"כ שאין בו אכילה ושתיה אמרה תורה כבדהו בכסות נקיה ובנרות לפיכך נוהגין להציע בגדים נאים בבהכ"נ (אדמו"ר תר"י ס"ח).</p>	<p>(ב) נוהגין שכל איש עושין לו נר ועוד נר לאביו ולאמו שמתו ונוהגין לעשות לנר בהכ"נ פתילות עבות כדי להרבות אורן ואם כבו נרות אלו ביוה"כ אסור לומר לעו"ג (א) להדליקם או לקבל שעוה הנוטף ממנו רק לוקחין עו"ג לשמור הנרות שלא יבא ח"ו לידי דליקה (שם).</p>
---	--

(ג) אם כבו הנרות נוהגין שמדליקין אותם במוצאי יוה"כ ואל יכבנו עוד אלא יניחנו לדלוק עד גמירא וגם יקבל עליו שכל ימיו לא יכבה נרו במוצאי יוה"כ לא הוא ולא אחר (ב) ויש להציע השולחנות ביוה"כ כמו בשבת.

קסב איסור רחיצה ביום הכפורים

(א) אסור לרחוץ ביוה"כ ואפילו להושיט אצבעו במים אסור ואם היו רגליו או שאר גופו מלוכלכים בטיט או בצואה או שנטף דם מחוטמו מותר לרחצם וצריך לזוהר שלא ירחץ רק מקום המלוכלך בלבד ולא יותר (סי' תר"ג מ"א שם) אבל אם היו ידיו מלוכלכות בצואה או שנגע בגופו במקומות המכוסים אפילו לא נגע רק באצבע אחת צריך לרחוץ כל ידיו עד קשרי אצבעותיו ואם נגע בידו בטיט או ברפש אין רשאי לרחוץ רק מקום המלוכלך בלבד (ועי' פ"מ סי' ק"ח במ"ז).

- (ב) בשחרית נוטל ידיו עד סוף קשרי
אצבעותיו ומברך ענט"י ולא
יכוין להנאת רחיצה רק להעביר הר"ר מעל
הידיים (שם).
- (ג) אם הטיל מים ושיפשף הניצוצות או
עשה צרכיו (א) מותר ליטול ידיו
עד סוף קשרי אצבעותיו (ב) וכן כהן שעולה
לדוכן נוטל ידיו אף שהן טהורות (שם) אסור לרחוץ פיו ביוה"כ (שם).
- (ד) אם ראה קרי ביוה"כ אסור לו לטבול אפילו רגיל לטבול בשאר ימות השנה אסור רק
רוחץ מקומות המלוכלכים לבד ומתפלל (שם).
- (ה) אשה אסורה לטבול בליל יוה"כ אפילו הגיע זמן טבילתה בו ביום אבל ללבוש לבנים
מותרת ביוה"כ ורוחצת בין ירכותיה כדרכה ואם רוצה לטבול במוצאי יוה"כ תעשה
החפיפה ערב יוה"כ (שם).

קסג דין סיכה ונעילת הסנדל ותשמיש המטה ביום הכפורים

- (א) אסור לסוך אפילו מקצת גופו ביוה"כ ואפילו אינו אלא להעביר הזוהמא אסור אבל אם
הוא חולה אפילו אין בו סכנה או שיש לו חטטין בראשו מותר (סי' תרי"ד) והיינו
דוקא במקום שנוהגין לסוך בחול אפילו איש בריא אבל במקום שאין נוהגין לסוך בחול איש
בריא אסור לסוך ע"ג חטטין בין ביי"ט בין בשבת משום דמוכח דהוא משום רפואה (ועי' בט"ז
בסי' שכ"ז ס"ק ב').
- (ב) אסור לנעול מנעל או סנדל של עור וחולצים המנעלים מבע"י (היינו שגם בזה צריך
לעשות תוספת כמו באכילה). אפילו מנעל של עץ ומחופה עור אסור לנעול אבל
של גמי או של קש ושאר מינים מותר אפילו לצאת בהם לר"ה (שם).
- (ג) מותר לעמוד ע"ג כרים וכסתות אפילו
של עור אם צריך לו מחמת כאב
רגל או צינה והמחמיר גם בזה תע"ב אבל
בשעת תפלת ש"ע אסור לעמוד על גביהם
משום דאסור לעמוד ע"ג מקום גבוה בשעה
שמתפלל ועוד שנראה כמתגאה אם עומד ע"ג כרים (א) (שם ובמ"א).
- (ד) היולדת כל שלשים יום מותרת לנעול סנדל וכן חולה אף שאין בהם סכנה וכן מי שיש
לו מכה ברגליו מותרים לנעול סנדל (שם).
- (ה) כל אדם מותר לנעול סנדל במקום שמצויין שם נחשים ועקרבים הנושכים (שם).

(ב) ואלו בחשיכה יתהלכו ופושעים נקראו (תרי"ד ס"ו).
 (ג) ואסור בכל הפרטים המבוארים ביו"ד סימן קצ"ה (תרט"ו סעיף א').

(ו) ואם ירדו גשמים ורוצה לילך מביתו לבהכ"נ או להיפוך והוא איסטניס מותר לנעול מנעליו ויניחם בבהכ"נ במקום מוצנע ולא יגע בהם כ"א ע"י בגד אבל אם נוגע במנעליו שלא ע"י בגד צריך ליטול ידיך אבל מי שאינו איסטניס לא ינעול מנעליו אם צריך לו לילך אפילו אם ירדו גשמים ובפרט שהולכים באנפלאות א"כ אין להם צער כ"כ בלא מנעלים ואם רוצה לילך לביהכ"נ ויודע שילכלך שם רגליו במקום מטונף מותר לנעול מנעליו אבל תיכף כשיוצא משם צריך להסיר אותם וכן איסטניס תיכף כשיבוא למקום שאין לו צער צריך להסיר אותם דלא כאותן שנוהגין שהולכין בסנדליו אפילו בביהכ"נ עד שיושבין על מקומם ואיסור גדול הוא (ב) ואפילו במקום שמותר לנעול צריך להחליף המנעלים של ימין לשל שמאל (שם ובמ"א).

(ז) אם צריך לילך לבין הער"ג אעפ"כ אסור לנעול סנדל אף דאיכא למיחש שילעיגו עליך כיון ד"א שהוא דאורייתא (שם מ"א).

(ח) יוה"כ אסור בתשמיש המטה ואסור ליגע באשתו אפילו ביום כאלו היא נדה וגם לא ירבה דברים עמה (ג) (סי' תרט"ו).

קטז הקטנים מתי יתחילו להתענות

(א) ומותר לגדול להאכיל את הקטן ולהשקותו אבל אסור לגדול לנעול את הסנדל לקטן לפי שאין זה עינוי לקטן וכן אין נוהגין לרחוץ ולסוך את הקטן (תרט"ז סעיף ב' ג').

(ב) אפילו אינם בריאים.

(ג) לא על היין ולא על הפת וא"צ לבצוע על ב' ככרות משום שלא תיקנו חכמים דברים אלו ביוה"כ.

(א) הקטנים פחות מכן ט' אין מענין אותם אפילו לשעות כדי שלא יבואו לידי סכנה אפילו אם רוצים להחמיר על עצמן מוחין בידם (א) קטן הבריא וכן קטנה הבריא בני ט' שנים או עשר שנים (ב) מחנכין אותם לשעות. כיצד היה רגיל לאכול בשני שעות מאכילין אותו לג' בשלש מאכילין אותו לד' ולפי כחם מוסיפים לענות אותם וכן בני י"א שנה אין מחנכין אותם אלא לשעות ולפי שבזמן הזה חשובין כחולין (סי' תרט"ז).

(ב) קטנה בת י"ב שנה ויום אחד וקטן בן י"ג שנה ויום אחד אם הביאו שתי שערות מתענין ומשלימין מדאורייתא ואם לא הביאו שתי שערות מתענין ומשלימין מדברי סופרים ואפילו אם נעשו בני י"ב וי"ג ביוה"כ עצמם צריכין להתענות ולהשלים (שם).

(ג) חולה שאכל ביוה"כ אם מתיישב דעתו אח"כ ויכול לברך צריך להזכיר יעלה ויבא בבהמ"ז ואם הוא שבת צ"ל ג"כ רצה ואם שכח להזכיר עד שסיים ברכת בונה ירושלים אי"צ להזכיר אבל קידוש א"צ (ג) (סי' תרי"ח).

קסה סדר ליל יום הכפורים

(א) קודם כל נדרי הולכים שנים מחשובי העיר שמתפללים שם בביהכ"נ ועומדים שם אצל הש"ץ עד אחר ברכו ואומר הרב או הגדול שעומד אצל הש"ץ בישיבה של מעלה כו' (סי' תרי"ט).

(ב) ומתעטפים בטליתים מבע"י ומברכין עליו ואם לא נתעטף מבע"י אלא בלילה אין מברכין עליו (סי' י"ח).

(ג) ונוהגין שאומר כל נדרי ג"פ מבעו"י וממשיך בניגונים עד הלילה ובכל פעם מגביה קולו יותר מבראשונה (שם).

(ד) ואומר הש"ץ קודם מעריב (א) שהחיינו בלא כוס אם חל בשבת אומרים קודם ברכו מזמור שיר ליום השבת ואומרים בליל יום כפור ומחרתו בשכמל"ו בקור"ר (שם).

(ה) אם חל יוה"כ בשבת א"א א"מ ואחר ש"ע אומרים ויכולו וברכה מעין שבע וחותם מקדש השבת (ב) (שם) וא"א ביוה"כ או"א רצה במנוחתנו (ג) אפילו חל בשבת רק מתחילין קדשנו במצותיך כמו ביוה"כ שחל בחול ואם חל בשבת אומרים והנחילנו ה' אלהינו [באהבה וברצון] ואם חל בחול א"א באהבה רק מקרא קודש זכר ליציאת מצרים (שם).

(ו) אל ישנה אדם ממנהג העיר אפילו בנגונים או בפיוטים שאומרים (שם).

(ז) יש שעומדים על רגליהם כל היום וכן בלילה בשעת תפלת ערבית אבל כל הלילה אין לעמוד מפני שלא יוכל להתפלל אחר כך בכוונה ביום ואם נחלשו יכולים לסמוך עצמם לשום דבר ומי שעושה כן פעם אחד ודעתו לעשות כן תמיד ואח"כ אין רוצה לעשות כן צריך התרה וטעם העמידה ביוה"כ שהוא דוגמת המלאכים ולכן לנשים אין תועלת בעמידה (שם במ"א וא"ר).

(ח) יש נוהגין ללון בבהכ"נ ואומרים שירות ותשבחות בלילה וטוב ונכון לישן רחוק מן הארון ומי שאינו רוצה לומר שירות ותשבחות לא יישן שם ומי שיודע בעצמו שאם יהיה ניעור בלילה לא יוכל להתפלל ביום בכוונה טוב שילך לביתו לישן ויאמר קודם שיישן הד' מזמורים ראשונים של תהלים שהם שומרים לקרי (ד) וכן החזנים שמתפללים ביום לא יהיו נעורים בלילה שלא יאבדו קולם (שם).

(ט) נוהגין ללון בבהכ"נ ואומרים שירות ותשבחות בלילה וטוב ונכון לישן רחוק מן הארון ומי שאינו רוצה לומר שירות ותשבחות לא יישן שם ומי שיודע בעצמו שאם יהיה ניעור בלילה לא יוכל להתפלל ביום בכוונה טוב שילך לביתו לישן ויאמר קודם שיישן הד' מזמורים ראשונים של תהלים שהם שומרים לקרי (ד) וכן החזנים שמתפללים ביום לא יהיו נעורים בלילה שלא יאבדו קולם (שם).

(י) יש נוהגין ללון בבהכ"נ ואומרים שירות ותשבחות בלילה וטוב ונכון לישן רחוק מן הארון ומי שאינו רוצה לומר שירות ותשבחות לא יישן שם ומי שיודע בעצמו שאם יהיה ניעור בלילה לא יוכל להתפלל ביום בכוונה טוב שילך לביתו לישן ויאמר קודם שיישן הד' מזמורים ראשונים של תהלים שהם שומרים לקרי (ד) וכן החזנים שמתפללים ביום לא יהיו נעורים בלילה שלא יאבדו קולם (שם).

קסו דיני יום הכפורים שחרית

(א) טוב לקצר בפיוטים בשחרית יוה"כ כדי למהר בענין שיתפללו מוסף קודם שבע שעות על היום ואם התפללו שחרית ורואים שהוא סוף שש שעות לא יאמרו א"מ כדי להתפלל מוסף קודם שבע (סי' תר"ד).

(א) ואם מלין את התינוק בביתו ולא בביהכ"נ אין מלין עד חזרת הס"ת להיכל משום שהוא בזיון לס"ת להניחו לצאת לחוץ. ואחר המילה חוזרין לביהכ"נ ואומרים קדיש שלפני תפלת מוסף (אדמו"ר תרכ"א סעיף ג').

(ב) סדר קריאת התורה נתבאר לעיל בהל' קה"ת. בזהר כתוב כל מי שמצטער על מיתת בני אהרן ומוריד דמעות עליהם מוחלים לו עונותיו ובניו אינן מתים בחייו וכך כתב האר"י ז"ל (סי' תרכ"א מ"א שם).

(ג) בהפטרה א"א מלך מוחל וסולח כו' רק ודברך אמת וקים לעד בא"י מלך על כל הארץ וכו' (מ"א שם).

(ד) מילה ביוה"כ מלין אחר קה"ת ואחר המילה אומרים אשרי (א) (וכ"כ א"ר) ומברכין על הכוס ונוהגין ליתן הכוס לתינוק הנימול אבל לתינוק אחר אין ליתן משום דבכוס של מצוה חיישינן דילמא אתי למיסרך וצריך ליתן לתינוק הנימול לשתות מן הכוס חוץ ממה שנותנין לו כשאומר בדמ"ך חיי (שם במ"א וט"ז).

(ה) נוהגים להזכיר נשמות ביוה"כ וצריך לידור לצדקה ביוה"כ בעד המתים כי גם המתים יש להם כפרה ביוה"כ (שם) א"א אין כאלהינו ביוה"כ (סי' תרכ"ב).

קסז דיני תפלת מנחה ביום הכפורים

(א) אין אומרים במנחה של יוה"כ אשרי ובא לציון וא"א ואני תפלתי כו' אפילו אם חל בשבת (סי' תרכ"ב).

(ב) וקוראין בתורה ונתבאר לעיל בהל' קריאת התורה ומפטירין בנביא ונתבאר לעיל בדיני הפטרה וחותמין מגן דוד ואין אומרים על התורה ועל העבודה (שם).

(א) ואעפ"כ אומר הש"ץ ברכת כהנים.
(ב) וא"א צו"צ אפילו אם חל בשבת.

(ג) אם חל בחול אומרים א"מ ואם אין שהות ביום ידלג א"מ כדי להתפלל נעילה בזמנה (שם) ואין נושאים כפיהם במנחה של יוה"כ (א) (שם). במנחה של יום כפור מתפללים שבע כמו בשחרית (ב).

קסח דיני תפלת נעילה

(א) קודם תפלת נעילה אומרים אשרי ובא לציון (סי' תרכ"ג).

(ב) זמן תפלת נעילה כשהחמה בראש האילנות כדי שישלים אותה עם צאת הכוכבים והנוהגים להמשיך אותה עד הלילה אין למחות בידם רק שיאמרו עכ"פ החרוז היום יפנה בעוד השמש נראה דאל"כ דובר שקרים לפני השם ב"ה (שם).

(ג) בכל מקום שאומרים בתפלות יוה"כ כתבנו אומרים בנעילה חתמנו (שם).

(ד) אם חל בשבת מזכיר בה של שבת אבל (א) שמע ישראל פעם אחת וגי פעמים בוידוי שאחר התפלה אין מזכירין של שבת והנ"מ ביחיד אבל ש"ץ שאומר אותה תוך תפלתו מזכיר בה של שבת ואם לא הזכיר אין מחזירין אותו כיון שהזכיר בתפלה אבל אם לא הזכיר של שבת כלל בין יחיד בין ש"ץ מחזירין אותו (שם).

(ה) אין נושאים כפים בנעילה אבל או"א ברכנו בברכה כו' אומרים ואומרים א"מ אפילו אם חל בשבת ואפילו סיימו תפלת נעילה בעוד קצת יום אעפ"כ אומרים א"מ ובמקום כתבנו אומרים חתמנו (שם מ"א).

(ו) בסוף הסליחות אומרים (א) ז' פעמים ה' הוא האלהים ופעם אחת שמע ישראל וגי"פ בשכמל"ו ותוקעין תקיעה אחת ואף שלא יצאו כוכבים עדיין רק שהוא ביה"ש מותר לתקוע (שם).

קסט סדר מוצאי יום הכפורים

(א) מתפללים תפלת ערבית ואומרים (א) ואדמו"ר פסק שאם חל בשבת יברך הבדלה בחונן הדעת וצריך על הבשמים. להוסיף מחול על הקודש גם ביציאתו שימתינו מעט אחר צ"ה (סי' תרכ"ד) ואם חל בשבת אומרים ויתן לך וא"א ויהי נועם ואתה קדוש (שם) לפי שחג הסוכות חל באמצע השבוע. (ב) לפי שלא הודלקו רק לכבוד היום ולכבוד בהכ"נ ולא בשביל להאיר ואם עבר וברך על של בהכ"נ בלבד א"צ לחזור ולברך על נר אחר כיון שעשוין גם להאיר שהתפללו לאורן.

(ב) יש נוהגין שאין מבדילין בבהכ"נ על הכוס אפילו כשחל יוה"כ בשבת [לבוש].

(ג) בביתו מבדילין על הכוס וכן על הבשמים אם חל בשבת ואותן שנהגו שלא לברך על הבשמים אפילו כשחל בשבת (א) אין למחות בהם משום דיש פוסקים דס"ל דאין מברכין על הבשמים במוצאי יוה"כ אפילו חל בשבת וא"כ הוי הפסק בין ברכה לשתיית הכוס ואותן הנוהגים שלא לברך יכולים לברך על הבשמים אחר שתיית הכוס (שם ועי' ט"ז).

(ד) מברכין על האור במוצאי יוה"כ אף כשאנו חל בשבת ואין מברכין אלא על האור ששבת מבע"י ואין מברכין על הנר שהוציא עתה מאבנים אף שבמ"ש מברכין אבל ביוה"כ אף כשחל בשבת אין מברכין עליו ואם הודלק נר ביו"כ לחולה שיש בו סכנה אפילו ע"י ישראל הוי נר ששבת ויכולים לברך עליו (שם).

(ה) ישראל שהדליק מעו"ג במוצאי יוה"כ וכן באור היוצא מן העצים ומן אבנים מן העמוד ראשון ואילך בשעת הדחק מברכין עליו (א"ר).

(ו) אין מבדילים על נר ביהכ"נ ששבת מבע"י (ב) אלא בשעת הדחק שאין לו נר אחר אבל אם יש לו נר אחר מדליק נר אחר מנר בהכ"נ ויברך על שתיהן ביחד אבל גם בזה יש קצת

לגמגם כיון דעל נר ביהכ"נ לבדו אין לברך כיון דנעשה רק לכבוד מה מהני שמדליק נר אחר ממנו מידי דהוי שאין מברכין על הנר שהדליק מן האש שהוציא מן עצים ואכנים במוצאי יו"כ אלא בשעת הדחק כמש"ל (רמ"א) כיון דעל העיקר אינו מברך לכן היותר טוב שיניח בביתו נר דלוק מערב יוה"כ שידלוק עד מוצאי יוה"כ ומברך עליו ויוצא כל הדעות.

(ז) בין יוה"כ לסוכות אין מתענין יא"צ אבל תענית חתן ביום חופתו מתענין (סי' תקע"ג וסי' תרכ"ד).

(ח) א"א תחנון וצ"צ ולא פרקים ושיר המעלות בין יוה"כ לסוכות (מ"א וא"ר שם). המדקדקים מתחילים תיכף במוצאי יוה"כ לעשות סוכה כדי לצאת ממצוה אל מצוה (שם).

מב"ק אדמו"ר מנחם מענדל זי"ע שניאורסאהן מליובאוויטש

מנהגי חודש אלול, ר"ה, עשי"ת ויוהכ"פ שיש בהם חידוש

ביום ראשון דר"ח אלול, מתחילין לומר לדוד הוי' אורי.
במשך יום ראשון דר"ח אלול תוקעים להתלמד, ומתחילין לתקוע אחר
התפלה ביום שני דר"ח.

התקיעות דחודש אלול — תשר"ת תש"ת תר"ת.
כשחל ר"ח בשבת מפטירים השמים כסאי. ואז מוסיפים בסוף הפטורת
ש"פ תצא עני' סוערה וגו' עד גמירא.
כשחל ר"ח באחד בשבת מפטירים עני' סוערה ומוסיפים פסוק ראשון
ואחרון של הפטורת מחר חדש.

מיום שני דר"ח אלול עד יוהכ"פ אומרים בכל יום ויום במשך היום
שלשה קאפ' [-פרקי] תהלים, על הסדר: ביום א' אלול — קאפ' [-פרקים] א, ב,
ג. ב' אלול — ד, ה, ו' וכו', וביוהכ"פ — שלשים וששה קאפ' [-פרקים]: קודם
כל נדרי — קטו עד קכג. קודם השינה — קכד עד קלב. אחר מוסף — קלג
עד קמא. אחר נעילה — קמב עד קג.
סליחות הא' — מתחילין אחר ובסמוך לחצות לילה¹. בשאר הימים —
באשמורת הבוקר.

סדר הסליחות — ראה ספר המנהגים ע' 49.
הנוסח ב"א"ל מלך יושב" — ומתנהג² בחסידות.
בסליחות אין אומרים וידוי (אשמנו בגדנו כו') רק פעם אחת³.
בסליחות אין נופלים על פניהם⁴.
שבת שלפני ראש השנה — כמו בכל שבת מברכים, אומרים, קודם
התפלה, כל התהלים וקדיש יתום אחר זה. אם יש חיוב — יאצ"ט או אבל —
אומרים ק"י אחר כל ספר⁵.
התרת נדרים — בערב ר"ה ובעשרה.
סדר התרת נדרים: שמעו נא רבותי כו', הכל יהיו מותרים לך כו', הרי
אני מוסר מודעה כו', כולם יהיו מותרים לך כו', — אבל לא סדר גזיפה.
ברכות הדלקת הנרות דר"ה: של יום הזכרון, שהחינו.
קודם תפלת מעריב — אמירת תהלים.

(1) כנראה מפני שאומרים במוצאי מנוחה. ואין אומרים סליחות וי"ג מדות קודם חצות לילה
(מג"א סתקכ"ה סק"ה).

(2) ראה פע"ח שער הסליחות פ"ח. סי' האריז"ל. וכ"ה בזח"ג רכת, א. בתיקוני ז"ח קיא, ג.
(3) ע"פ האריז"ל (פע"ח שער הסליחות ספ"ח), ודלא כהמנהג לומר ג"פ (הובא ברוקח ולבוש
סתקפ"א. וראה אשל אברהם להרה"צ מבוטשאטש). וכ"כ ג"כ בדרכי חיים ושלום סתש"ג. — ומזה
יש ללמוד, דכשאומרים סליחות בסדר התפלה — בת"צ וכו' — מדלגין הוידוי, כיון שכבר אמרוהו
בסדר התפלה.

(4) ראה מג"א בשו"ע סקל"א סק"ט, בשו"ע רבנו הזקן שם.
(5) נראה לי שבמקרה שאומרים קדיש בין ספר לספר — יאמרו מקודם יהיה רצון שאחרי הספר
(עכ"פ יאמרו — זה האומר קדיש), שענינו סיום אמירת מזמורים שלכן אומר קדיש אח"ז. ואח"כ
כשמתחיל ספר שלאחריו — הוא מעין דבר חדש. וע"ד ברהמ"ז כשמחלקין סעודה לשנים (ראה שו"ע
רבינו סרצ"א סוס"ג) — מובן, שכן הוא בכל שבת מברכים.

העובר לפני התיבה במעריב ומנחה ואפילו בר"ה — אינו מתעטף בטלית.
 אין לובשין הקיטעל רק ביוהכ"פ.
 אין כופלין „לעילא" בקדיש דעשי"ת, לבד בנעילה שכופלין.
 לדוד מזמור גו' הארץ ומלואה — קודם קדיש תתקבל. וכן בליל יוהכ"פ.
 אמירת לשנה טובה — בלשון יחיד דוקא "תכתב ותחתם".
 ר"ה שחל בשבת אומרים שלום עליכם, אשת חיל, מזמור לדוד ה' רועי,
 דא היא סעודתא — בלחישא.
 אכילת התפוח⁶ בליל ראשון — בתחילת הסעודה, והפרי חדש בליל שני
 — קודם נט"י לסעודה.

אמירת יה"ר שעל התפוח — אחר הברכה וקודם האכילה.
 אוכלים רימון וראש איל, אבל אין אומרים יה"ר כי אם על התפוח.
 כ"ק מו"ח אדמו"ר הי' מצוה להתקוע ללמוד בימי ראש השנה בבוקר
 המאמר להבין ענין תקיעת שופר (אשר בסידור)⁷.
 אמירת י"ג מדות הרחמים בהוצאת הס"ת גם כשחל ר"ה בשבת. וכן
 ביוהכ"פ.

מקריא התקיעות — מורה באצבעו בסידור, אבל אינו מקריא בדיבור.
 האומר הפסוקים קודם התקיעות, מנגן ג"כ לאחריהם שלשת הפסוקים
 אשרי העם, בשמך יגילון, כי תפארת, ואח"כ אומרים כל הקהל יחדיו אשרי
 יושבי ביתך.

לנפילת כורעים אין נוהגין כאותם המדקדקים לשטוח מטפחת וכה"ג על
 רצפת קרשים (ע"ד רצפת אבנים וכו' ראה שו"ע או"ח סו"ס קלא).
 אחרי התפלה ואמירת תהלים — תוקעין ל' קולות.
 בקידוש היום דר"ה: תקעו גו' כי חוק גו'. ואין אומרים אלה מועדי גו',
 גם לא אתקינו כו'⁸).

אחרי שגומרים סדר תשליך, מנערים שולי הט"ק.
 ביום שני אמירת לא-ל עורך דין — בתפלת מוסף.
 מוצאי ר"ה שחל להיות בשבת, מתחילין מזמור לדוד ולא לכו נרננה. וכן
 בכל מוצאי יו"ט.

בעשי"ת אין אומרים סליחות, לבד בצום גדלי'⁹.
 מנהג בית הרב להדליק לשבת תשובה „א תשובה ליכט", וליוהכ"פ „א
 לעבעדיגע ליכט" ונר נשמה¹⁰).

הפטורת ש"ש: שובה ישראל גו' יכשלו במ, מי א-ל כמוך גו' מימי קדם.
 כפרות: אמירת „בני אדם — ולשלום" שלש פעמים, ובכל פעם מסבב
 ג"פ. סך הכל מסבב ט' פעמים.

6) ראה בס' פלח הרמון פ' וירא (סא, ד) טעם — ע"פ דא"ח — בשם ה"צמח צדק" — להמנהג
 לאכול בר"ה בלילה הא' תפוח מתוק בדבש.

7) הטעם י"ל בפשיטות מפני שבדרוש הזה מבוארות כוונות התקיעות. — מובן מעצמו שזהו
 נוסף על חיוב ידיעת הלכות תקיעת שופר כמבואר בפוסקים. [בהוצאה חדשה זו — נדפס (לעיל עמ' XIV)].

8) כשחל בשבת אומרים מזמור לדוד, אתקינו, ושמרו, אם תשיב, דא, זכור, על כן — קודם
 תקעו — בלחישא: כן נראה מהנ"ל בקידוש הלילה.

9) סדר סליחות לצום גדלי' ראה ספר המנהגים ע' 52.

10) ראה ע"ז בשיחה הנדפסת בסוף קונטרס צו (סה"מ תשי"ט עמ' לו. וגם בספר השיחות ה'תש"ה עמ' 14).

בערב יוהכ"פ מבקשים לעקאח (מיני מזונות) וגם אוכלים ממנו. למלקות בערב יוהכ"פ — ל"ט מלקות — המלקה והלוקה אומרים והוא רחום ג"פ.

נוהגין לאכול „קרעפכין“ [-כיסני בצק ממולאים בבשר, מבושלים] בעריוהכ"פ¹¹). לאחר סעודה המפסקת, ברכת הבנים, הבנות וכו'. חתן בשנת הנישואין שלו, שלבש הקיטעל לחופה, אין לובשו ביוהכ"פ. ליל יוהכ"פ, מתחילים הוי' מלך תגל גו'. פסוק אור זרוע — פעם אחת ובקול רם.

על דעת המקום כו' — ג"פ ובקול נמוך. כשחל יוהכ"פ בשבת, מתחילים מזמור לדוד כמו בכל שבת ויום טוב. אמירת תהלים — ראה לעיל ר"ח אלול. קריאת שמע שעל המטה ביוהכ"פ — כמו בשבת ויו"ט. נטילת ידים שחרית — רק עד סוף קשרי אצבעותיו. א"מ זכור רחמיך — בכל תפלות היום דיוהכ"פ, ולא רק במוסף. אבלים בתוך שנת האבלות אין יוצאים מביהכ"ג בשעה שהקהל אומרים „יזכור“, אבל אין אומרים „יזכור“. (וכן בכל פעם שאומרים יזכור, כמובן). שיעור תהלים — אחר תפלת מוסף. בין מוסף למנחה — מפסיקין, אם באפשרי לכל הפחות שלשה רבעי שעה.

מנחה. בהפטרה מסיימין בפסוקי מי א-ל כמוך גו' מימי קדם. לדוד ה' אורי. נעילה. פתיחת הארון לאשרי, ונשאר פתוח עד אחרי כל התפלה. בקדיש „לעילא ולעילא מכל ברכתא“. אומרים היום יפנה, גם אם כבר העריב היום. אין נשיאות כפים אפילו עוד היום גדול. לפני תקבל דקדיש האחרון דנעילה — מנגנים כל המתפללים „מארש“. אח"כ התקיעה. אומרים אין כאלקינו, עלינו. תפלת מעריב והבדלה, בקיטעל וטלית, אבל בכובע (ולא ביארמולקע) והטלית על הכתפים^{11*}).

(11) מצאתי בדא"ח טעם מנהג זה, וכנראה הוא לרבנו הזקן. — גדפס בס' מאה שערים בסופו (ליקוטים מד, ב. ונשמטה שם תיבת „חסדים“). — וז"ל: ענין המנהג שאוכלין עיוכ"פ קרעפכין שענינם שמכסים הבשר בעיסה מקמח חטים י"ל מדרוש*) שתי הלחם ע"ג שתי הכבשים כי כבשים שרשן מדות כו' משא"כ לחם דעת וגם לחם תורה כו' וביוהכ"פ מאיר פנימי עומקא דליבא חסדים מכוסים ביסוד אימא***) לכן הבשר מכוסה בלחם גם באכילה עיוהכ"פ. ועוד דשתי הלחם ע"ג שתי הכבשים בשבועות מ"ת וכמ"כ ביוהכ"פ לוחות אחרונות לכן בעריוהכ"פ אוכלים כה"ג וד"ל. עכ"ל. והנה טעם זה שייך גם בפורים, ע"פ המבואר בכ"מ ענין דיום הכפורים הוא כפורים, אבל, לכאורה, לא בהושענא רבא. ועייג"כ בס' גאולת ישראל, בס' זרע קודש ובס' טעמי המנהגים טעמים למנהג הנ"ל באו"א.

* (11) מובן עפ"מ ש"כ בשער הכוונות ש"ו תפלת מנחה ד"א: אם ה' רואה (האריז"ל) שכבר

(* ראה לקו"ת ס"פ אמור.

** ראה לקו"ת ס"פ במדבר. פ' מסעי ד"ה לבאר ענין המסעות פ"ב. ובכ"מ.

קודם הבדלה נוטלין את הידים ג"פ בסירוגין כמו נט"י שחרית, אבל בלא ברכה.

אחר הבדלה, קידוש לבנה — בחגירת אבנט ובסידור.
 אין מברכים שעשה לי כל צרכי, עד למחר.
 במוצאי יוהכ"פ אומרים „גוט יום טוב“.
 במוצאי יוהכ"פ מתעסקים או עכ"פ מדברים ע"ד עשיית הסוכה.
 מחרת יוהכ"פ נקרא בשם השם⁽¹²⁾.

שקעה החמה ה' מוריד הטלית בין כתפיו משום דלילה לאו זמן ציצית הוא וכשהוא בין כתיפיו אין חשש אם הוא לילה. וראה נ"כ (-נושאי כלי) שו"ע או"ח סי"ח.
 (12) ידוע אשר מחרת יוהכ"פ נקרא בשם „ג"טס נאָמען“ — בביכעל כתבים מצאתי ביאור ע"ז בשם הבעש"ט — נדפס ג"כ בס' גנזי נסתרות (ירוש"ו, תרפ"ד) ח"א ס"ק קט, וז"ל:
 מהבעש"ט: מה שקורין למחרת יוהכ"פ גאָטש נאָמען. הנה שם הוי' ושם קוב"ה אינו אלא מה ששייך לעולם אפי' לעולם הנאצלים, אך לעצמותו אינו שייך לקרותו בשום שם שבעולם⁽¹⁾, והנה אם פוגם הוא בשם הוי' דוקא וכידוע⁽²⁾. ובימי סליחת העון יש עליות לפני הוי'⁽³⁾, וזה למחרת יוהכ"פ אין לו שום שם פרטי לא הוי' ולא אדני רק גאָטש נאָמען, וד"ל⁽⁴⁾.

- (1) ראה בזה בארוכה בזהר ח"ב מב, ב. ח"ג רנז, ב.
- (2) ראה אגרת התשובה ספ"ז. ובכ"מ.
- (3) ראה לקו"ת עטרת ראש וסידור בדרושי ס"פ אחרי ודרושי יוהכ"פ.
- (4) בס' אשל אברהם — להרה"צ וכו' מבוטשאטש — או"ח סתרכ"ד, הובא ביאור על השם ג"טס נאָמען וג"כ בשם הבעש"ט. ויש לתווד. ואכ"מ.

**מנהגי ר"ה ויוהכ"פ, וכן תיקונים ושינויים שנכנסו במחזור חב"ד
 הוצאת קה"ת — ה'תשי"ג, ה'תשט"ו**

— הציונים באו על סדר העמודים במחזור דהוצאת תשט"ו
 ובסוגריים מרובעות העמוד דהוצאה זו —

בער"ה בסדר התרת נדרים אין אומרים סדר נזיפה⁽¹⁾.
 ברכת הדלקת הנרות בר"ה — של יום הזכרון⁽²⁾.
 בר"ה ויוהכ"פ שחל להיות בשבת אומרים ברנה ובצהלה⁽³⁾.
 בקדיש: לעילא מן כל — כמו בכל השנה⁽⁴⁾.
 בנעילה: לעילא ולעילא⁽⁵⁾.
 במודים בכל התפלות דר"ה ויוהכ"פ — והמרחם⁽⁶⁾.
 לדוד מזמור — קודם קדיש תתקבל⁽⁷⁾, ולא קודם עלינו⁽⁸⁾.

- (1) הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה נבג"מ זי"ע. וראה מט"א סתקפ"א סמ"ט. עבודת הקודש.
- (2) מנהג בית הרב מדור לדור. הוראה מפורשת של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע.
- (3) כי ימים אלו לא ניתנו לשמחה (ראה שו"ע רבנו הזקן סתקפ"ב ס"י). ומשמע שכן המנהג ממש"כ בסי' יעב"ץ (והוא מהמ"ל ולא ליעב"ץ עצמו). מטה אפרים סתקפ"ב, ב.
- (4) הגהת הצ"צ בסידורו (נדפס בס' תורה אור).
- (5) הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר וכ"כ בד"ה היתה כאלמנה תרל"ד.
- (6) וכן בכל שבת ויו"ט (שער הכולל פ"ט סקל"ב).
- (7) הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר בלקוטי מנהגים.
- (8) „משנה ראשונה“ של כ"ק מו"ח אדמו"ר (הועתק ב„היום יום“).

ע' ד [ע' 3]. שורה מבואר, כל פיסקא זו קרוב לודאי שאינה מרבנו הזקן. ובכמה סידורי חב"ד היא בנוסח שונה לגמרי.

ע' ה [ע' 4]. המברך שהחינו בהדלקת הנרות אין לברך ברכה זו בקידוש. ע' ו [ע' 22]. שבת מלכתא — גם תיבות אלו אומרים בלחש⁹) הן בר"ה הן בכל השנה.

ע' יד [ע' 41]. שיטה מזמור, דא היא — קדישין — בסידור הר"ש מרשקוב, סידורי נוסח ספרד שראיתי ועוד — אין לתיבות אלו, אבל נמצאות הן בכל הסידורים דנוסח חב"ד שראיתי. ואינו מובן הכפל, שהרי אומרים זה תיכף עוד הפעם בנוסח אתקיננו לסעודתא. ובסעודה ג' אין כפל זה. ושאי סעודה שני' — שמפני אריכות הדברים נכפל הענין. ואפשר גם — כהמשך וביאור להכתוב אז תענג גו' שלפני זה, וכדאיתא בזהר ונתבאר בסידור ד"ה ביומא דשבתא.

ע' 30 [ע' 42]. שיטה ולא, לא של שבת ולא של ר"ה כוללן יחד כו'. — אבל אם שכח רק א' מהן — אין כולל את השני בנוסח הברכה שאומר. אבל כשצריך לחזור לראש (עיין בפנים לקמן) — תמיד צ"ל הן רצה והן יעו"י (ראה שו"ע אדה"ז או"ח סקפ"ח סי"ג"ד).

ע' 74 [ע' 100]. ברוך כו' ישראל באהבה — מסיים הש"ץ בלחש¹⁰). וכן בכל ימות השנה, כמובן.

ע' 104 [ע' 104]. ברוך כו' גאל ישראל — מסיים הש"ץ בקול רגיל¹⁰). וכן בכל ימות השנה, כמובן.

ע' 112 [ע' 112]. שיטה שני' צ"ל: (בשבת בזכרון שופר) אפתנו (נ"א ארצנו)¹¹).

ע' 86 [ע' 114]. לאחר וקדוש — סוגרין הארון¹²). ובכן וה' פקד — א"א אלא ביום א'. בחול אומרים החרוז שבח מגדול (בהוצאות הקודמות — נשמט). בשיטה כשחל תיבת ג"כ מיותרת¹³).

(9) כן נוהגין. וכ"כ בסי' האריז"ל (הר"ש רשקוב). סי' יעב"ץ. וכן משמע בסי' הר"ש שרעבי. וצ"ע שבמנהגי המקובלים דק"ק בית א"ל (נדפסו בס' דברי שלום — לרא"ש מזרחי — בתחלתו) כתב: ואומרים בקו"ר שבת מלכתא מזמור שיר כו'.

(10) כן נהג כ"ק מו"ח אדמו"ר בעברו לפני התיבה. ופשיטא שאין לשנות בזה בר"ה ויוהכ"פ, וראה שו"ע או"ח סנ"ט וסס"א ונ"כ. וע"פ המובן משם י"ל שבתפלת ערבית יש לש"ץ לסיים ב ל ח ש ברוך כו' אוהב עמו ישראל (העירני ע"ז הרא"ח גאה).

(11) כן הוא בכמה מחזורים. והוא מובן ופשוט, כי ארצנו במקום אפתנו, אינו שייך לחילוק דחול ושבת, אלא זוהי נוסחא אחרינא של המערערים על הבטוי אפתנו כלפי מעלה (ראה אלף המגן סתקפ"ב סקל"ב). — ובכל אופן צ"ע שלא העירו ע"ז בפיוט אפד מאז. ועוד. — ראה ג"כ פיוט אומץ אדירי בסופו.

(12) כן נוהגין. ובכמה מחזורים נדפס זה כאן בפירושו.

(13) בענין אמירת הפיוטים תעיר ותריע וכו': בכל המחזורים שראיתי א) אין אומרים ביום ב' מה שכבר אמרו ביום א'. ב) בשבת אין אומרים: תעיר ותריע, מלך ממלט, מלך זכור, שבת מגדול, עמוסיך . . פשעם . . צמחיהם (ע"פ מחזור אשכנז — ויניציאה שנת בעת"ה — משמיטים בשבת ג"כ: כל יושבי תבל, קרית מושוש, שמים וארץ, תוקף אראלים). ג) כשחל יום א' בחול אומרים כהנ"ל בסעיף ב'. והשאר — ביום ב'. כשחל יום א' בשבת — אומרים כהנ"ל ביום ב' והשאר ביום א'. — המו"ל הראשון דמחזור חב"ד, כתב לומר כל הפיוטים הן ביום א' הן ביום ב' — מלבד בשבת שא"א [-שאינן אומרים] הנ"ל בסעיף ב', כמובן — ואף שצ"ע מקורו, בכ"ז כיון שלא שמעתי הוראה בזה מכ"ק מו"ח אדמו"ר לא רציתי לשנות. והרי כמה פיוטים אומרים הן ביום א' הן ביום ב'. פרט לחרוז, ובכן וה' פקד" שציינתי לאמרו רק ביום א', עפמ"ש"כ בלבוש סתקפ"ד שאומרים אותו, מפני שקורין היום אותה פרשה".

ע' מה [ע' 120]. זוכרי זמירות — כן הוא בכל המחזורים והפי' שראיתי¹⁴).
 ע' מז [ע' 123]. שיטה חו"ק ובכנ . . יכתירו. צ"ע דהרי ענין ההכתרה הוא
 במוסף (ולכן אז אומרים כתר יתנו). ולכאורה מקום לומר זה רק כשאומרים
 לא-ל עורך במוסף.

שם. קודם קדושה צ"ל: סוגרין הארון¹⁵).
 ע' 98 [ע' 129]. לאבינו מלכנו — פותחין הארון¹⁶).
 ע' נד [ע' 138]. שיטה הנולדה. שבעלה נדר לכאורה צ"ל: שבעלה ואביה
 נדר.

שם. שיטה ואביו, ואבי'. בשכר — לכאורה צ"ל: ובשכר, שהרי בקשה
 נוספת היא, דלא כה"מי שברך" לחולה.

שיטה ואביו. יגדלה; שיטה ואבי'; יגדלה — לכאורה צ"ל: יגדלוהו
 — יגדלוהו, לכלול גם האם. ואפילו אם אינה מחויבת בחינוך (ראה שו"ע או"ח
 ר"ס שמ"ג ובנ"כ שם) — יש לברכה שתגדלו כו'.
 שיטה בעדס. יגדלה לחופה. לכאורה צ"ל: יגדלה לתורה ולחופה¹⁷).
 שיטה השמים. בכל. לכאורה צ"ל: לכל.

ע' 117 [ע' 150]. לאחר הנני העני נוהגין לומר פסוקי ידעתי גוי¹⁸).
 ע' 128 [ע' 166]. לאחר מסוד חכמים כו' — סוגרין הארון¹⁹).
 ע' טה [ע' 169]. אומץ אדירי כו' — אומרים²⁰). ומסיימים בחרוז אם לא
 למענו כו'²¹).

ע' טז [ע' 173]. קודם כתר — סוגרין הארון¹⁵).
 ובכן יתקדש — אין אומרים בפיוט חמול אלא בסמיכות וקודם לאמירת
 ובכן תן פחדך²²).

ע' 134 [ע' 174]. לאחר סיום פיוט האוחז ביד — סוגרין הארון¹²).
 ע' 138 [ע' 178]. גם בזמן אמירת אתה הראית גוי' פתוח הארון²³).
 ע' עז [ע' 197]. בכל יום — ור"ה ויוהכ"פ בכלל — אומרים אחרי התפלה
 (ביוהכ"פ — אחר מוסף) שיעור התהלים כפי שנחלק לימי החודש.

14) צ"ע שלכאורה צ"ל: זומרי זמירות וכמו: אדירי . . יאדירו גבורי . . יגבירו וכו'.
 15) כן נוהגין. וכ"כ במהרי"ל (אלא שמנהגו לפתוח אחר קדושה), לבוש. ועוד.
 16) כן נוהגין. וראה מטה אפרים סתרי"ט סמ"ו.
 17) ע"פ מכתב כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע לומר גם בלידת בת לתורה (ע"פ מרז"ל ברכות
 יז, א) (ראה ספר המנהגים עמ' 15).
 18) קבלה מרבנו תם ז"ל (אלא שנהגו אז לאמרם, וכן הנני ממעש, קודם המלך).
 19) כן נוהגין (כיון שנגמרה קבלת רשות מהש"ץ). ובכמה מחזורים נדפס כן בפירוש.
 20) הוראה מפורשת מכ"ק מו"ח אדמו"ר.
 21) בהוצאת אגודת חב"ד תש"א נשמט בטעות.
 22) כן מוכח ע"פ מש"כ הר"ח ויטאל לזהר ח"ב (נ"ב, א). הובא באור החמה שם. וז"ל:
 המתחילין ובכן תן פחדך ושרי להו מאריהו, המעוררים הדין בר"ה, ואדרבה צריך למתקו . . בין
 החסד והת"ת, וכן התקיעות בסדר הזה אברהם יעקב ובינתיים יצחק עכ"ל. ודוחק גדול לחלק בזה
 בין תפלת לחש לחזרת הש"ץ. ואדרבה. — במהרי"ל נמצא ובכן יתקדש בתוך הפיוט חמול, וכן
 נדפס במחזורים, אבל כבר העיר בספר קונטרס השלחן (להרה"ג והרה"ח וכו' א. ח. נאה). כי זהו
 לפי הנוסח שא"א כלל ובכן יתקדש בתפלת לחש, ומזה נשתרבו גם במחזורים נוסח האריז"ל.
 כן הביא בס' הנ"ל קבלה מבעלי תפלה זקנים דאנ"ש שאין מפסיקים בין ובכן יתקדש לובכן תן
 פחדך.
 23) כן נוהגין. במחזורים נדפס לפני אוחילה לא"ל "פותחין הארון" (והוא ע"פ הלבוש
 סתקצ"ב). וכנראה נשתרבו ממנהג המקומות שהארון סגור לפני זה.

ואח"ז: ביום א' דר"ה — קאפ' פח, פט, צ. ביום ב' דר"ה — קאפ' צא, צב, צג²⁴).

ע' 99 [ע' 217]. ר"ה שחל בשבת אומרים במנחה ואני תפלתי²⁵.
ע' 99 [ע' 218]. ותגלה. בסידורים: יעב"ץ (וע"פ הוצאה הראשונה שהיא של המחבר עצמו יש לברר אם אין זה הוספה מהמו"ל שלאחריו), חמדת ישראל, תפלת ישראל עם פי' אור הישר, אוצר התפלות, כלבו, סי' של"ה ועוד — דבחול ובשבת במנחה אומרים ותגלה. ובשבת ויו"ט בשחרית — ויעזור. ובכהנ"ל — ותגלה (בוא"ו). ודלא כסי' עבודת ישראל (ע"פ מס' סופרים פי"ד הי"ב) — תגלה.

ע' 180 [ע' 231]. ביה"ר דתשליך צ"ל: לפניך ויהי' עולה לפניך קריאת²⁶.
ע' 184 [ע' 269]. אמירת ט' קאפ' תהלים לפני כל נדרי. וכן לפני השינה, אחר מוסף ואחר געילה²⁴.

ע' 188 [ע' 275]. על דעת כו' — ג"פ²⁷.
ע' צה [שם]. ויאמר ה' סלחתי כדברך — אומר הקהל ג"פ ואח"כ הש"ץ — ג"פ²⁸).

שם. שיטה ברכת. אלו שברכו שהחינו בשעת הדלקת הנרות — לא יאמרוה עתה. ומצוה לפרסם, כי רבות נכשלות בזה.

שם. לאחר ברכת שהחינו מכניסין הס"ת וסוגרין הארון²⁹.
ע' קד [ע' 296]. ויראה הדרתנו — כצ"ל, וכמו בשאר החרוזים³⁰.
ע' קה [ע' 298]. שיטה א"ל ומתנהג — כצ"ל בתוספת וא"ו³¹.
ע' 212 [ע' 301]. שיטה נושע בסופה צ"ל: סוגרין הארון.
ע' קח [ע' 306]. שיטה כי לך בסופה צ"ל: סוגרין הארון.
ע' 216 [שם]. שיטה מתחנתנו [במקום] אנחנו צ"ל: אנו³¹ וכן צ"ל בעמ' 252 [352], קנט [427], קעט [472].

ע' קט [ע' 307]. שיטה חסדנו: מה צדקנו מה כחנו — כנ"ל³².
ע' 244 [ע' 344]. שיטה ישועות בסופה: סוגרין הארון — מיותר.
ע' קכג [ע' 345]. להאדרת והאמונה — פותחין הארון³³.
ע' 246 [ע' 346]. לא"ל עורך — פותחין הארון, ובסיומו סוגרין.
ע' קלה [ע' 370]. כנ"ל עמוד ד [138].

(24 בארוכה עד"ז ראה קובץ מכתבי כ"ק מו"ח אדמו"ר — קובץ תהלים [גם לעיל בלקוטי מנהגים].
(25 לבוש סתקצ"ח (וכ"מ ג"כ בשו"ע או"ח סתרכ"ב). מנהגי ק"ק בית א"ל.
(26 כ"ה בסידור יעב"ץ, צפורן שמיר לחיד"א מחזור ספרדים (ליורנו, תר"א) ועוד. ובסידורי חב"ד, תו"א תהלת ה' וכו' טעה המדפיס בין לפניך הא' והב', — וכבר העיר ע"ז בלוח הכולל דהרא"ח נאה.

(27 מטה אפרים סתרי"ט סי'. באה"ט שם.
(28 כן נוהגין. וצ"ע כי במטה אפרים (שם סי"א) כתב: גם החזן יאמר עמהם.
(29 כן נוהגין. וכ"מ באבודרהם דגם שהחינו יאמר עם הס"ת. ודלא כמש"כ במטה אפרים שם. וראה עטרת זקנים ר"ס תרי"ט.
(30 כן הוא בכל המחזורים. וכבר העיר ע"ז בס' קצות השלחן.
(31 הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר. וכ"ה בפע"ח שער הסליחות פ"ח. סי' האריז"ל. וכ"ה בזח"ג רכח, א. בתקוני זהר חדש קיא, ג.
(31* כנוסח רבנו בסידורו בתחנון.
(32 וכנוסח אדה"ז בלעולם יהא אדם. — וכבר העיר ע"ז הרא"ח נאה בלוח כולל חב"ד.
(33 כ"כ בלבוש סתרי"ד. וכ"ה בכמה מחזורים.

- ע' 286 [ע' 391]. שיטה פני בסופה — סוגרין הארון.
 ע' 307 [ע' 415]. שיטה מנוחה. צ"ל מנוחה שנת נחמה שנת³⁴).
 ע' קסח [ע' 449]. יוהכ"פ שחל בשבת — א"א ואני תפלתי³⁵).
 ע' 350 [ע' 464]. לחזרת מנחה ג"כ פותחין הארון עד לאחר סיום אמירת רשות (מסוד חכמים כו')³⁶).
 ע' 368 [ע' 485]. לנעילה פותחין הארון ונשאר פתוח עד לאחר כל התפלה, כן אומרין בקדיש לעילא ולעילא כנ"ל³⁷). ובמילא צ"ל: מכל ברכתא, ולא מן כל ברכתא³⁸).
 ע' 372 [ע' 491]. נראה לי, שבנעילה, שהיא לאחר מנחה, צ"ל כמו במנחה: שבתות . . . בם. ולע"ע לא מצאתי זה בפירוש³⁹).
 ע' 376 [ע' 495]. התיבות פותחין הארון — מיותרות. אומרים הפיוט מכניסי רחמים, וכן הפיוט מדת הרחמים עלינו התגלגלי, (בנעילה)⁴⁰).

34) שנת נחמה — השמטה דמוכת. ובכמה מחזורים לא נשמט. ויש שהעיר לומר „שנת טלולה גשומה“ במקומה ע"פ סדר הא"ב, אבל לא מצאתי כזה בכל המחזורים שראיתי שבהם נוסח יה"ר זה (כי ישנם נ"א). — ולכאורה צ"ל: א) שנת טלולה (לא מצאתי כן בשום מחזור). ב) כנוסחת כמה מחזורים — טלולה גשומה אם שחונה. וכל' תפלת כה"ג.

35) שו"ע או"ח סתרכ"ב. אבל בס' אמת ליעקב — לר"י שאלתיאל גיניו — קונטרס שפת אמת ס"ט הביא דעות מקובלים לומר: א) ואני תפלתי (ראה בזה ג"כ מאמר נוסח התפלה, לבעהמ"ס שו"ת מנחת אלעזר, אות כא). ב) אב הרחמן (ולא הרחמים). וכיון שהוא מילתא דתמי' ולא שמעתי הוראה בזה — נדפס במחזור ע"פ פסק רבנו הזקן בשו"ע סתרכ"ב שא"א ואני תפלתי. וכן לא שניתי מהנדפס בס' תו"א לומר במנחת שויוהכ"פ — אב הרחמים.

36) כן נוהגין. ופשוט. ובכמה מחזורים נדפס בפ"י.

37) הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר. — וכיון שסילוק שכינה הוא בהתקיעה — נראה לי שעד התקיעה חלים שתי הוראות אלו.

38) מטה אפרים סתפ"ב ס"א.

39) הטעם לאמירת שבתות . . . בם — ראה מ"ח מס' שארית יום השבת פ"ג מי"ב. סי' האריז"ל. — בס' תו"א וכן במחזור נוסח אר"י (ווילנא, תרלה), ובסי' חמדת ישראל (מונקאטש, תרסא) נדפסה תפלת נעילה בפ"ע, והנוסחא שבת . . . בו! אף שבכל הנ"ל במנחת שבת הנוסחא: שבתות . . . בם.

40) עד"ז — גם בתשו' לרב שרירא גאון (זכרון לראשונים סי' שע"ג). שקו"ט אם לאומר בשו"ת יודא יעלה (לר"י אסאד) ח"א סכ"א: בשו"ת שמש צדקה חאו"ח כ"ג כ"ד מראה פנים לכל צד. חת"ס או"ח קס"ו. ענפים לעיקרים ב', כח. מו"נ ג, ג. שבלי הלקט. ובתניא רבתא לר' יחיאל הל' ר"ה מסתייע מסנה' עה"פ היערוך שועך לא בצר. ראה ג"כ מבוא לסידור אוצר התפלות פ"ג. ובשרש מצות התפלה להצ"צ פ"ז הביא מהק"נ ספ"ק דר"ה. אבל בהגהותיו לד"ה נ"ח (שבתו"א) פ"ג שנכתבו לאחר שכתב שרש מצות התפלה מסיק וז"ל: הענין כי אין הפי' שמבקשין מהם דבר ח"ו — רק להיות בבחי' שליח להוליך השפע מלמעלה למטה וכן הן מעלין התפלות כאמרם בגמרא ובזהר פ' שמות כו'. עכ"ל.

ה ע ר ה :

נוסח רבנו הזקן בתפלת יוהכ"פ ובברכת ההפטורה כשמזכירים „יוהכ"פ הזה“ — להוסיף „את יום סליחת העון הזה את יום מקרא קדש הזה“,

ומזה יש ללמוד אשר גם בפיוטים צריך לומר כנ"ל, כי אין טעם לחלק בזה,

ועפ"ז יש להוסיף, את הנ"ל במקומות המתאימים: בע' 216 [307], 252 [352], 256 [356], 308

[416], קנט [427], קסא [431], קעט [473], קפא [477] (במחזור השלם — הוצאת קה"ת).

ומה שלא נמצא זה ע"ע במחזורים הוא מפני שנעתקו הפיוטים ממחזורים נוסח אשכנז וכר', אשר גם בתפלה ובברכת ההפטורה אין מוסיפים את הנ"ל, ולא שמו לב לתקן זה (וכמו שלא תקנו בנוסח אשמנו „שאינ אנו עזי פנים“, בנוסח או"א סלח ומחל „מה צדקנו“ ועוד).